

Bundel - Raadscommissie van 27 oktober 2022

Agenda bijlagen

Transscript ondertiteling raadscommissie 27 oktober 2022

Korte weergave raadscommissie 27 oktober 2022

- 1 Opening en mededelingen
- 2 Vaststelling agenda
- 3 Vaststelling verslag vorige raadscommissie 4 oktober 2022
concept-verslag raadscommissie 4 oktober 2022
- 4 Publieksrondvraag
- 5 Informatie vanuit de burgemeester en het college (Verbonden Partijen, Openbare Orde en actuele dossiers)
Portefeuillehouders kunnen op deze plaats de gemeenteraad informeren over wetenswaardigheden die zich hebben voorgedaan in organisaties waarmee de gemeente samenwerkt via verlengd bestuur (zoals HVC, GGD, Omgevingsdienst) en over actuele thema's (bijvoorbeeld stikstofdossier). Ook kan er door de burgemeester verteld worden over Openbare Orde en Veiligheid.
- 6 ontwerp-Begroting Leer-werkbedrijf De Bolder 2023
Het college biedt de raad de begroting 2023 van Leer-werkbedrijf De Bolder, inclusief voorstel tot dekking van het tekort, aan om te worden vastgesteld.
Dossier 1183 voorblad
Advies Raad Begroting 2023 Leer-werkbedrijf De Bolder
Begroting 2023 Leer-werkbedrijf De Bolder _raad_ definitief
- 7 ontwerp-Programmabegroting 2023
Door de gemeenteraad is op 22 juni de perspectiefnota behandeld in de gemeenteraad. Op dat moment waren de formatie onderhandelingen nog in volle gang. De ontwerp-Programmabegroting van 2023 is de eerste van vier begrotingen die financieel en inhoudelijk invulling geeft aan een nieuwe raads- en collegeperiode.
Meerjarenbeeld
De programmabegroting sluit met een positief meerjarenbeeld, alle jaarschuiven positief. Het negatieve begrotingsresultaat leer- en werkbedrijf de Bolder is opgenomen in de meerjarenraming. Het college is bezig om met het project "Huis van Ontwikkeling" vorm te gaan geven aan het toekomstbestendig maken van De Bolder. Alleen besluitvorming tot en met september is opgenomen in het meerjarenbeeld. Het voorstel van het college is om het begrotingsoverschot incidenteel te storten in de algemene reserve.
Voorstellen:
PvdA pro Texel: Starten fase II Groeneplaats
D66: Vaker kunnen binnenlopen bij de publieksbalie
D66: Woonboten in de haven van Oudeschild
D66: Opknappen 'vergeten' hoek Oudeschild
Dossier 1185 voorblad
Bespreekleidraad ontwerp-Programmabegroting 2023
Advies college programmabegroting 2023
Bijlage 1. Programmabegroting 2023
Bijlage 2. Raad vragen en antwoorden Programmabegroting 2023
- 8 Rapportage grondexploitaties en grote projecten
Volgens afspraak met de gemeenteraad, wordt de raad separaat geïnformeerd over de grondexploitaties en de grote projecten. Door de herbekening van de grondexploitaties is er voor een drietal grondexploitaties een extra storting in de voorziening noodzakelijk. Voor de grondexploitatie Den Burg oost wordt door de herberekening de voorziening lager en kan het verschil gestort worden in de algemene reserve.
Dossier 1187 voorblad
Advies grondexploitatie en grote projecten
Bijlage 1 - Rapport grondexploitaties en grote projecten
- 9 Belastingverordeningen 2023

De belastingverordeningen Havengeld, Lijkbezorgingsrechten, Marktgelden, Parkeerbelastingen, Precariobelasting, Afvalstoffenheffing en Reinigingsrechten, Rioolheffing, Toeristenbelasting en Watertoeristenbelasting dienen jaarlijks te worden vastgesteld, zodat de gemeentelijke belastingen kunnen worden geheven.

Het tarief voor de Toeristenbelasting en Watertoeristenbelasting is reeds voor twee achtereenvolgende jaren vastgesteld. De verordeningen dienen opnieuw te worden vastgesteld vanwege de nieuwe regelgeving. De gemeente kan pas daadwerkelijk aanslagen gaan opleggen als de gemeenteraad een belastingverordening heeft vastgesteld

Dossier 1188 voorblad

NIEUW Bestuurlijk advies - WIJZIGINGEN IN GEEL

Bijlage 1a. - Verordening havengeld 2023

Bijlage 1b. - Verordening lijkbezorgingsrechten 2023

Bijlage 1c. - Verordening marktgelden 2023

Bijlage 1d. - Verordening parkeerbelasting 2023

Bijlage 1e. - Verordening precariobelastingen 2023

Bijlage 1f. - Verordening reinigingsheffingen 2023

Bijlage 1g. - Verordening rioolheffing 2023

Bijlage 1h. - Verordening Toeristenbelasting 2023

oud - Bestuurlijk advies

Bijlage 1i. - Verordening watertoeristenbelasting 2023

- 10 Aankondiging moties en initiatiefvoorstellen
- 11 Behandeling brieven aan de raad, Raadsinformatiebrieven en eventuele 'schoten voor de boeg'
Fracties kunnen brieven of Raadsinformatiebrieven agenderen voor bespreking in de raadscommissie. 'Schoten voor de boeg'; dat zijn onderwerpen die een fractie kan agenderen om bijvoorbeeld af te tasten hoe andere fracties denken over een onderwerp. Een actueel overzicht van alle ingekomen brieven en raadsinformatiebrieven zijn altijd te vinden via het Raadsinformatiesysteem (www.texel.nl/gemeenteraad), dan kiezen voor: Overzichten.
- 12 Rondvraag
- 13 Sluiting

1 Opening en mededelingen

Goedenavond, mensen thuis.

De raadsvergadering van woensdag werd verplaatst naar vandaag, donderdag.

Een kleine toelichting: de techniek lijkt het niet toe te staan

dat de collegeleden - met uitzondering van de voorzitter

van de raad - u versterkt kunnen toespreken,

maar dat gaan we oplossen.

Dat is geen oproep om als raad zo min mogelijk vragen te stellen,

maar het lijkt erop dat er één portefeuillehouder

het woord kan voeren.

Die krijgt dan heel kort het pasje van mij als voorzitter.

Voor de mensen thuis: de burgemeester van boven de Ruigendijk

is echt even de burgemeester volgens de ondertiteling.

Het is even niet anders.

Anders zouden we de hele vergadering moeten afblazen

want voor de mensen thuis, de verstaanbaarheid

en het opnemen van deze vergadering moeten de wethouders versterkt

aan de vergadering kunnen deelnemen.

De agenda van de raadsvergadering.

Dat waren de mededelingen van mijn kant.

Andere over mededelingen?

Ik heb begrepen dat de heer Rutten ziek is.

Zo niet, ga ik naar agendapunt twee: de vaststelling

2 Vaststelling volgorde stemming

van de volgorde van stemming.

De

heer Huisman.

Er moet zo dadelijk nog een raadslid tekenen.

Dit is voor de verslaglegging zodat we over drie jaar

geen discussie hebben over of u nu wel of niet in de vergadering aanwezig was.

We gaan naar agendapunt drie: de vaststelling van de agenda, punten

vier tot en met veertien. Meneer Kooiman.

3 Vaststelling agenda (agendapunten 4 tot en met 14)

Dank u, voorzitter.

Punt zeven staat nu als hamerstuk, maar daar zou ik graag

een bespreekstuk van willen maken.

Dat wordt direct gehonoreerd

als één van de raadsleden daar om verzoekt.

Anderen? Ik zal erop letten meneer Kooiman zodat ik dit

in de orde van de agenda niet vergeet.

Agendapunt vier: het verslag van de raadsvergadering

van 29 augustus en 21 september 2022.

Niemand? Dan kan die vastgesteld worden.

Dan zijn of worden een aantal mensen voor verschillende politieke partijen

4 Vaststelling verslag raadsvergadering 29 augustus en 21 september 2022

actief: de heer Van Bruggen en de heer Breedveld

5 Benoeming nieuwe commissieleden, de heren: Van Bruggen, Breedveld en Van der Vlerk

voor PvdA pro Texel en de heer Van der Vlerk, D66.

Als zij vandaag de eed en belofte ten overstaan van ons en mij hebben afgelegd, kunnen ze daarna de rol vervullen als raadscommissielid.

De heer Breedveld had graag gekomen, maar dat lukte even niet en daardoor zullen wij de belofte op een ander moment afnemen.

Ik wil vragen of de heren Van Bruggen en Van der Vlerk naar voren willen komen en hierin het midden willen staan.

Er is al bekeken of u voldoet aan de eisen - inwoner zijn en ouder dan zestien - om raadscommissielid op dit eiland te zijn.

U voldoet daar beiden aan.

Ik neem de tekst erbij:

"Meneer Van Bruggen en meneer Van der Vlerk, ik verklaar om tot commissielid niet zijnde raadslid van een raadscommissie benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk onder welke naam of voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd.

Ik verklaar en beloof dat ik iets om in deze functie te doen of te laten rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of belofte heb aangenomen of zal aannemen.

Ik beloof dat ik getrouw zal zijn aan de grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als lid van een raadscommissie naar eer en geweten zal vervullen."

Meneer Van Bruggen.

Dat verklaar en beloof ik.

De heer Van der Vlerk.

Dat verklaar en beloof ik.

Dat verklaar en beloof ik.

Allebei van harte gefeliciteerd.

U

krijgt beide een bos bloemen.

Ik

ga door met de raadsvergadering

en

naar agendapunt zes, dames en heren, een bespreekpunt van vanavond:

ter uitvoering van het raadsbesluit herinrichting Emmalaan

6 Bespreekpunt - Herinrichting Emmalaan Den Burg

van vijftien december 2021 heeft het college een variantenstudie laten uitvoeren.

Alle varianten zijn beoordeeld op verkeersveiligheid voor de fiets, de beleving van de verkeersveiligheid, logica, fietsstructuur, ruimtelijke inpassing draagvlak en kosten.

Het college adviseert om te besluiten tot een realisatie van variant vier: en enkele rijbaan met aan beide zijden een vrijliggend fietspad.

Daarna stelt het college voor om in de periode tot aan de realisatie van de fietsstroken nog enkele tijdelijke maatregelen te nemen. Deze maatregelen moeten het gevoel van veiligheid op Emmalaan op korte termijn verder vergroten.

Enkele weken geleden werd hierover gesproken in de raadscommissie.

Er zijn twee amendementen

en naar goed gebruik gaan we het daar als eerste over hebben.

Daarna kunnen we nog stilstaan bij het raadsbesluit op zichzelf.

Amendement één luidt: een achteringang van de OSG weer aansluiten op de Emmalaan.

Ik denk dat D66 daarover het woord wil.

Dat wil ik heel graag, voorzitter.

Dank u wel daarvoor.

Ten eerste excuus voor het laat indienen van dit amendement.

Dit voorstel komt van onze fractie.

De achteringang van de OSG - u wel bekend - is een fietsenkelder.

Eerder was die aangesloten op het aanwezige fietspad, maar is op dit moment afgesloten, wat inhoudt dat alle leerlingen om moeten fietsen.

Op de boulevard - u ook wel bekend en waar op dit moment al onze jeugdige leerlingen langs gaan naar school - hebben al diverse kleine aanrijdingen plaatsgevonden.

We willen de een deel van de verkeersstromen straks weer scheiden, zodat de ingang naar de fietsenkelder weer optimaal benut kan worden.

Vandaar dit amendement

- bij welke variant dan ook - om te kijken of het mogelijk is om deze ingang weer te benutten.

Ik denk dat het verstandig is dat eerst de andere fracties op uw amendement reageren en daarna de portefeuillehouder.

Mevrouw Van der Werf, daarna de heer Ran en de heer Kooiman.

Dank u, voorzitter.

Mijn vraag aan de indiener: is hierover overleg met de OSG geweest?

Een korte en krachtige vraag. De heer Ran.

Dank, voorzitter.

We snappen dat het wenselijk is om de fietsenkelder van de OSG goed bereikbaar te maken, maar we hebben het vanavond na heel lang discussiëren eindelijk over het veiliger maken van de Emmalaan.

Wat ons betreft past het niet om zonder enig voorwerk daar een extra oversteekplaats te creëren.

Wij zullen dit voorstel niet steunen.

Meneer Kooiman.

Bij de uitwerking van de varianten hebben de scholen meegepraat over de voorkeur die zij nastreven, en daarbij heeft de school niet aangegeven om de ingang van scholieren te verplaatsen naar de voorkant.

D66 wil deze verplaatsen naar de Emmalaan zonder - en de vraag is gesteld door Texels Belang - de school zelf of verkeersdeskundigen te raadplegen.

U verzint dit zelf omdat u heeft vernomen dat fietsers misschien tegen elkaar rijden en komt met dit soort voorstellen die een behoorlijke aanpassing vragen

op de infrastructuur.

Hart voor Texel snapt dat niet en zeker al niet om hier nog een keer 40.000 euro voor uit te trekken.

Dank u wel.

Mevrouw Visser.

Aanhakend op de heer Ran: in de voorliggende variant voor de Emmalaan zijn er twee fietspaden.

Dit zou inhouden dat er halverwege de Emmalaan een extra oversteek moet komen.

Ik vraag me af hoe u dat voor u ziet.

En dit vraag aan mevrouw Van de Wetering en niet meneer Ran.

Vooraleer ik het woord geef aan mevrouw Van de Wetering, geef ik het woord aan de portefeuillehouder.

Het college is van mening om dit niet uit te voeren.

Een paar maanden geleden hebben we dat pad gesloten in opdracht van de raad.

Dit nu weer openstellen past niet en is niet veilig genoeg.

In variant vier hebben we het aanleggen van een extra ontsluiting over de nieuwe weg niet meegenomen.

Wij raden het af.

Mevrouw Van de Wetering, uw reactie de reacties gehoord hebbende.

Dank u wel.

Texels Belang vraagt of er overleg is geweest met het OSG.

Niet direct met de directie, maar wel met de leerlingenraad die de gebruikers van de fietsenkelder zijn.

Ik wil even richting Hart voor Texel aangeven dat wij geen dingen vernomen hebben, maar letterlijk aanrijdingen gezien hebben.

VVD wil op dit moment geen wijzigingen in de plannen maken en heeft het over die 40.000 euro.

En richting de PvdA.

Een extra oversteek, ja.

In de plannen komt een soort snelheidsdemper, en deze zou je kunnen zetten aan de uitgang van de fietsenkelder.

In principe hoeft het ontwerp niet echt aangepast te worden, want je zou die tevens kunnen gebruiken als oversteekplaats.

Het zouden dus twee vliegen in één klap kunnen zijn.

De wethouder wil dit niet doen omdat het net gesloten is in opdracht van de raad.

Sorry, wethouder, maar dit onderwerp komt bij de leerlingen zelf vandaan.

De extra kosten zijn opgenomen in het voorstel.

En wat ik net al aangaf: de vluchtheuvel die in het plan zit, kan worden gebruikt als een oversteekplaats.

Richting meneer Ran: ik wil het zeker niet op- of tegenhouden, want er moet vaart gemaakt worden met de Emmalaan.

Maar je zou dit kunnen meenemen.

Geeft dit aanleiding voor een tweede termijn?

Mevrouw Van der Werf.

Dank u, voorzitter.

Ik snap dat de leerlingen erom vragen, omdat het pad - wat voorheen bestraat was - nu zand is.

Maar als er geen overleg over is geweest met de OSG, denk ik niet dat OSG dit zelf wil.

Meneer Ran.

Dat is een aanname.

Voorzitter, ik wil even reageren op mevrouw Van de Wetering.

Zij gaf aan dat voor geen oponthoud zal zorgen.

Dat begrijp ik, maar in de oude situatie lag er langs die uitgang een fietspad wat twee richtingen opging.

En nu zal de helft van de gebruikers de weg over steken.

Nogmaals, we zijn bezig met het veiliger maken van de Emmalaan en we zien niet in hoe dit ertoe bijdraagt.

Is dit voldoende helder?

D66, ik kijk rond of u anderen kan overtuigen.

U mag nog een keer spreken, maar ik heb niet dit idee.

Mevrouw Van de Wetering, aan u het woord.

Ik denk dat ik nog mag reageren op de reacties, voorzitter.

Geen overleg met het OSG: ik denk dat de leerlingen het grootste gedeelte van de OSG beslaan.

Ik wil u nog even tegemoet komen dat er geen overleg is geweest met de directie, maar wel met de leerlingen.

Dit verzoek komt vanuit de leerlingen, en dat zijn de gebruikers.

De helft van de leerlingen gaan oversteken: ja,

maar ze gaan ofwel eerder of later ergens oversteken.

Dus het aantal oversteekbewegingen blijft hetzelfde, meneer Ran.

Kunnen we naar een afronding van dit punt?

Zijn er voldoende argumenten gewisseld voor de voor- en tegenstanders?

Ja. Het andere amendement wat voorligt, luidt: een regenboogzebrapad, ingediend door GroenLinks, D66 en de PvdA pro Texel.

Wie van die fracties kan ik het woord geven?

Mevrouw Van de Wetering.

Dank u, voorzitter.

Het regenboogzebrapad heeft in de krant en op Facebook gestaan.

Ik heb zelfs een regenboogzebra voorbij zien komen.

De reacties op Facebook - die er niet om logen - vond ik een aanleiding tot dit amendement.

Het college stelt dat een regenboogzebrapad geen juridische staat zou hebben.

De PvdA en GroenLinks hebben samen met ons een juridisch onderzoek gedaan,

waaruit blijkt dat zolang er witte strepen -

dat is het juridische gedeelte - aanwezig zijn,

het een juridische status heeft, en al zeker

als er een bord bij staat dat het een zebrapad is.

Wij zien dit dus anders dan het college.

De bijgevoegde

foto's vinden wij zelf jammer, want wij hebben een andere aangeleverd

en die wil ik u best even toesturen.

De bewustwording en de reacties op social media

geven aan dit op Texel aandacht behoeft.

Daarom ben ik een groot voorstander van dit regenboogzebrapad.

Meneer Zegel.

Voorzitter, dank u wel, met het risico dat ik een beetje in herhaling ga vallen

met wat mevrouw Van de Wetering net gezegd heeft.

Maar goed, we zijn tenslotte mede-indiener en ik ben erg blij met dit amendement.

De aanleiding is helder: we willen het statement maken

dat iedereen welkom is en zich thuis kan voelen in Texel,

en dat we op Texel staan voor diversiteit en acceptatie van iedereen,

en LHBTI+ in het bijzonder.

En dat op een locatie dichtbij veel van onze voorzieningen:

scholen, sportaccommodaties en het gemeentehuis.

Er was de vraag of zo'n zebrapad een juridische status heeft

en of dit hetzelfde is als een gewoon zebrapad?

Die vraag is voldoende beantwoord.

En als je hem aanlegt met duidelijke witte strepen

is er geen enkele twijfel over.

We hijsen op ons gemeentehuis de regenboogvlag tijdens Coming Out Day als tijdelijk statement.

Wat ons betreft is het tijd voor een permanent statement waarmee we diversiteit, inclusie en acceptatie op Texel verder onder de aandacht brengen en bevestigen.

Er waren nog wat vragen over de veiligheid van zo'n zebrapad.

Ikzelf heb daar weinig vragen bij.

Voor het ministerie van Infrastructuur & Waterstaat is dit best helder:

een regenboogzebrapad is een teken van steun

voor de LHBT-gemeenschap en dat is prima.

Het ministerie is wel van mening dat het herkenbaar moet blijven voor het doel waarvoor het is bestemd.

Dat is een kwestie van goed uitvoeren.

Met de juiste bebording en witte streppen is dit voor ons een heel goed idee.

Wil de PvdA nog wat toevoegen?

Mevrouw Visser.

Dank u wel.?

Heel graag.

Ik ga iets minder in herhaling vallen.

Ik sluit me geheel aan bij de woorden van meneer Zegel inzake de noodzaak voor zo'n pad.

Het college geeft aan dat de kleuren in een regenboogzebrapad de zichtbaarheid misschien verminderen.

Ik denk dat de zichtbaarheid op afstand vooral komt van het bord 'let op, hier is een zebrapad'.

Ik weet niet of u het kunt zien, maar ik draag regenboogsokken en ik heb nog nooit zoveel reacties op m'n sokken gehad als vandaag.

Dus blijkbaar vallen regenboogkleuren meer op dan de zwarte sokken die ik anders draag.

Mevrouw Van der Werf, en dan meneer Kooiman.

Dank u, voorzitter.

Het is een sympathiek plan, maar wil je dit op de Emmalaan?

We hebben al genoeg gedoe met de Emmalaan.

Als blijkt dat een automobilist niet hoeft te stoppen voor een regenboogzebrapad en er ongelukken gebeuren- laten we alsjeblieft de Emmalaan naar dat brengen waar de meeste weggebruikers achter staan, en laat deze weg verder met rust.

U heeft een interruptie te pakken.

Voorzitter, dank u wel.

Mevrouw Van der Werf, voor een regenboogzebrapad moet een automobilist stoppen.

Mevrouw Van der Werf, vervolgt u uw betoog.

Dank u, voorzitter.

Mochten de LHBTI'ers zich echt gesteund voelen met een regenboogpad, realiseer deze dan bijvoorbeeld op het fietspad achter de scholen richting de sporthal.

Meneer Kooiman en daarna de heer Huisman.

Dank u wel, voorzitter.

Er is al veel in de media gezegd over een regenboogzebrapad.

Nu staat het ook weer op de agenda van deze raadsvergadering.

De heer Hooijschuur heeft in de vorige commissievergadering klip en klaar uitgelegd dat een zebrapad met gekleurde en witte strepen door elkaar geen juridische status heeft.

Automobilisten zijn volgens het college niet verplicht te stoppen voor voetgangers.

Uw antwoord wordt door D66 in twijfel getrokken.

Wat gaat u doen als dit wel wordt aangenomen,

want u heeft zelf klip en klaar aangegeven dat het niet veilig is?

Uw letterlijke woorden waren dat een regenboogzebrapad het verkeersonveilig maakt.

De oversteek aan de Emmalaan ligt op een locatie waarbij de herkenbaarheid en veiligheid van de zebra bovengemiddeld belangrijk is.

Het college komt daardoor tot de conclusie dat - hoewel zij het een sympathiek voorstel vindt en dat vinden wij ook - geen voorstander is van een regenboogzebrapad.

Hoe duidelijk wilt u het hebben?

Uw eigen college adviseert negatief, maar u wilt toch stampvoetend uw zin hebben.

Hart voor Texel is overigens niet tegen dit soort initiatieven, maar doe dat dan op een andere manier.

In Den Helder ligt er bijvoorbeeld een gekleurd pad voor een zebra.

Of bedenk iets zoals gekleurde doorloopmatten in openbare gebouwen of in de school, maar niet op het meest kwetsbare verkeerspunt waardoor er verkeersslachtoffers kunnen vallen.

Daarom zullen wij deze motie niet steunen.

Even voor de goede orde: u spreekt allemaal over een amendement.

Als u een amendement aanneemt, moet het college dit uitvoeren.

Bij een motie kunnen we nog een afweging maken.

Meneer Huisman, het woord is aan u.

Dank u wel, voorzitter.

Voor mij persoonlijk is het helemaal geen issue hoe iemand zijn leven wil leven.

Je bent wie je bent en je houdt van wie je houdt.

Een regenboogzebrapad voegt voor mij niets toe.

En die geluiden heb ik meer gehoord de afgelopen weken.

Maar ik begrijp dat er mensen zijn die wel waarde hechten aan de symbolische betekenis en zich daardoor gesteund voelen.

De situatie op het OSG - die door de indianers geschetst wordt - lossen we met dit probleem niet op.

En dat baart me meer zorgen, want in die zin had ik een ander voorstel verwacht van de indianers.

VVD kijkt - los van de emotie - heel pragmatisch en vanuit veiligheid naar dit voorstel.

Vanavond hebben we het over een veiligere herinrichting van de Emmalaan.

Onze eerste ingeving was: wat is de juridische status van zo'n regenboogzebrapad?

Levert dit veilige situaties voor voetgangers op?

Na juridisch zelfonderzoek en de beantwoording van het college op de vragen die door mevrouw Visser zijn gesteld, is er voor ons voldoende bevestiging om dit voorstel niet te steunen.

Het is een sympathiek gebaar, maar als we als raad vinden dat we een symbolische daad moeten stellen, leg zo'n pad aan op een stoep of een plein.

Het signaal is hetzelfde.

De attentiewaarde net zo groot en je brengt het verkeer niet in verwarring. Dank u wel.

Anderen? Meneer Zegel wil reageren op de heer Huisman.

Dank u wel, voorzitter.

Ik wil even reageren op zowel meneer Huisman als meneer Kooiman die aangeven dat het college heeft gezegd dat hoe je hem aanlegt geen juridische status zou hebben.

In de laatste beantwoording van de schriftelijke vragen die wij hierover hebben gesteld met de mede-indieners, zegt het college duidelijk: een regenboogzebrapad bestaande uit alleen regenboogkleuren heeft geen juridische status. Nog niet alle fracties hebben iets gezegd. Ik wil de lijn eerste en tweede termijn erin houden. U wilt nog even op elkaar reageren, maar ik moet zometeen de portefeuille de kans geven om te reageren op het amendement. Mevrouw Visser en dan meneer Hoogerheide. Ik wilde nog even meegeven dat als je het zebrapad met regenboogkleuren met de juiste grootte van witte vlakken aanlegt, het een juridische status heeft, ook op een 50 kilometerweg. Op Emmalaan wordt er 30 kilometer gereden. Meneer Hoogerheide. Ik zit met een probleem. We praten steeds over LHBTI'ers. Ik heb met ze gesproken en gevraagd: wat willen jullie? "Liever minder aandacht, want dit is te veel van het goede." Ik laat nu de portefeuillehouder - namens het college - reageren op het amendement. We hebben de vorige keer al aangegeven dat dit geen juridische status heeft. De automobilisten zijn niet verplicht te stoppen voor de voetgangers. Een regenboogzebrapad met afwisselende witte en gekleurde strepen is minder duidelijk herkenbaar dan een officieel zebrapad, omdat door de verschillende kleuren het wit minder goed opvalt. Dat maakt dus een regenboogzebrapad verkeersonveilig. De oversteek met de Haffelderweg ligt op een locatie waar de herkenbaarheid en veiligheid van het zebrapad bovengemiddeld belangrijk is. Het college komt duidelijk tot de conclusie dat - hoewel ze sympathiek staat tegenover dit voorstel - ze geen voorstander is van een regenboogzebrapad op die plek. Het is bekend bij het college dat bij de gemeentes waar regenboogzebrapaden zijn aangebracht, deze vaak op locaties liggen waar een voetgangersoversteek licht aanwezig is en de voorrang op die manier geregeld is. Andere partijen geven het ook al aan: "Leg dit op een andere plek dan op de Emmalaan." Zo staat het college erin. Dank, portefeuillehouder voor de reactie op het amendement. Mevrouw Visser. Ik heb een vraag aan de portefeuillehouder: erkent u dat een regenboogzebrapad dat op een juiste manier is aangelegd met witte vlakken en een bord 'dit een zebrapad' een officieel zebrapad is? En dat u hem enkel niet op de Emmalaan wil? Ik ga niet uit de weg dat het zebrapad wel erkend wordt, maar op de Emmalaan - het college heeft de juridische status hiervan uitgezocht en zonder verkeerslichten is het voor ons niet uitvoerbaar. Mevrouw Van de Wetering, ik hoorde u net bijna namens de wethouder en nu buiten de microfoon om, iets roepen. Dat is niet goed voor de orde van de vergadering. Wat wilt u? U heeft helemaal gelijk, voorzitter. Mogen wij even schorsen? Ja, vijf minuten. Mevrouw Van de Wetering, bent u terug van de schorsing

of wat is de situatie?

Nog even wachten.

Ik stel voor dat we de vergadering heropenen.

Voor de goede orde, u moet zich allemaal opnieuw aanmelden.

Mevrouw Van de Wetering, u had gevraagd om een schorsing en u krijgt de kans om te heropenen.

Dank u wel, voorzitter.

We hebben in de schorsing een aantal zaken met elkaar besproken.

We hebben de stemming in deze zaal beluisterd

en heel wat positieve geluiden over het regenboogverhaal gehoord.

Met zeven/zeven gaan we een soort padstelling krijgen,

waardoor de besluitvorming over de Emmalaan gevaar loopt.

Dat willen we niet.

Zo vriendelijk zijn wij met z'n allen.

We hebben besloten het amendement te veranderen in een motie:

op alle plekken waar het woord 'zebrapad' staat,

willen we 'voetpad' neerzetten.

Dan wordt het besluit als volgt: roept het college op

een doorlopend regenboogvoetpad aan te leggen aan de zijde van de OSG.

En toen werd het stil.

We hebben het dus, mevrouw Van de Wetering over een motie,

en dat betekent straks iets voor de besluitvorming.

U roept het college op

om een doorlopend regenboogzebrapad-

Een voetpad.

Aan te leggen aan de zijde van het OSG.

Is dit verhaal voor iedereen helder?

Dames en

heren, het is iets te rommelig.

Ik wil eerst weten of dit het verhaal is.

Het verhaal klopt niet.

Nu wordt het heel ingewikkeld.

Mevrouw Visser.

Als aanvulling op mevrouw Van de Wetering: het gaat om een stuk

van zebrapad tot zebrapad.

U bent niet de mede-indiener.

Voor de orde van de vergadering: als we niet weten waarover we praten,

wordt het een chaotische vergadering.

We hebben het over een regenboogvoetpad dat loopt vanaf de voorkant van het OSG,

tussen de twee aan te leggen zebrapaden over de Emmalaan.

Dat is het verhaal en u roept het college daartoe op

met een motie. Meneer Huisman.

Voorzitter, verwarring alom wat mij betreft.

Als de indieners hier een motie van willen maken,

stel ik voor dat deze juist formuleren, indienen op de volgende commissieronde

en nu deze van de agenda te halen.

Dat is aan de indieners. Meneer Kooiman.

Woorden van gelijke strekking: als de indieners met elkaar al niet weten

waarover het gaat, laat staan dat wij het weten.

Dus wat dat betreft aanhouden en als een motie later indienen.

Meneer Hercules.

Voorzitter, ik kijk even naar de mede-indieners.

We hebben straks een begrotingscommissie.

En daar kunnen we de motie op de agenda zitten,

zodat die de raad daarna kan worden bekrachtigd.

Akkoord wat mij betreft.

Ik kan daar als voorzitter niets mee.

Als u dat daartoe besluit, is die per saldo nu van tafel.

Daar moeten we even scherp over zijn.
Ik kijk even naar de indieners.
Mevrouw van de Wetering.
Eén vraag: is dat mogelijk?
Want dan kunnen we in tussentijd met de griffier
de tekst goed op papier zetten.
Een motie kunt u op ieder moment in de raadsvergadering indienen.
In dit geval is het - qua tijd - geen probleem
dat die een raadsvergadering later aangenomen zou worden.
Procedureel kan dit.
Dan halen we hem nu van de agenda.
Dat betekent dat het amendement in de formele zin wordt ingetrokken
en dat de partijen een motie indienen in de komende raadsvergadering.
In de praktijk betekent dat dat die misschien
zo meteen in de commissie besproken gaat worden. Nog anderen die iets willen zeggen
over de inrichting van de Emmalaan in Ten Burg,
los van het overgebleven amendement?
Kunnen we overgaan tot de besluitvorming?
Als u nog iets wil zeggen, moet u dat nu doen, meneer Hercules.
Het ging over de bespreking van het totale stuk
en niet over het amendement.
Dat zei ik.
U kunt over het stuk nog disscuïeren.
Dat is het belangrijkste van deze avond, denk ik.
Ik heb als eerste een vraag aan het college.
Er staan een aantal tijdelijke maatregelen waarvoor ook moties zijn aangenomen
en waarvan het college heeft toegezegd deze uit te voeren.
Het gaat onder meer over de 30 kilometer per uur van rotonde tot rotonde.
In het stuk staat dit als een tijdelijke maatregel,
maar ik meen dat de portefeuillehouder heeft toegezegd
dat dit een permanente maatregel kon worden.
Ik zie hem knikke, maar wil hem dit hardop horen zeggen.
Is het budget - wat in dit advies staat - voldoende om
er in zijn totaliteit een 30 kilometerzone van te maken?
Als dat niet zo is, hoop ik dat het college
met een aanvullend voorstel komt.
Ik inventariseer de vragen van eventuele andere raadsleden
en dan geef ik de portefeuillehouder de gelegenheid. Meneer Kooiman.
Het zal u niet verbazen dat Hart voor Texel niet akkoord gaat
met de aanleg van de vrijliggende fietspaden.
In de commissie heeft partijgenoot Erik Polderman
al aangegeven dat de Emmalaan volgens eerder onderzoek
van de verkeersspecialist een veilige straat is
en de resultaten van dat onderzoek geven geen aanleiding
tot de aanleg van vrijliggende fietspaden.
De kans is bovendien groot dat de rijsnelheid op de hoofdbaan
daarmee weer toeneemt en er grote snelheidsverschillen
ontstaan op de kruispunten en oversteekplaatsen.
Dat staat ook in het rapport te lezen.
Bovendien zal de Emmalaan opnieuw werken als een barrière tussen de voorzieningen
en het centrumgebied.
De toenmalige raad heeft vorig jaar - tegen het advies van Antea in -
besloten om twee vrijliggende fietspaden aan te leggen
en deze opdracht aan het college te geven.
Dat is bijzonder, want in de vorige commissie
heb ik veelvuldig gehoord dat sommige raadsleden
geen verkeersdeskundigen, maar zich daar wel naar gedragen.
U slaat het goed onderbouwde advies van de echte verkeersdeskundige - Antea -

volledig in de wind.

Erik Polderman heeft aangegeven dat op basis van ruim 100 interviews van fietsers op straat, u nu een belangrijke aanpassing aan de weg doet.

De opdracht van de raad in december was om aan het werk te gaan en dit uit te voeren.

Het verbaast Hart voor Texel waarom u dan nu weer een advies voorlegt, want dat stond niet in dat amendement.

Kennelijk was het college er zelf ook niet zo zeker van dat de nieuwe Emmalaan weer veilig wordt.

U heeft daarvoor zelfs weer een nieuw bureau in de arm genomen om een aantal alternatieven voor te leggen.

Maar zoals mevrouw Dros van GroenLinks al verwoordde: "Wij missen optie zes."

En dat is de optie dat alles hetzelfde blijft.

Uw advies is dus niet volledig.

Belangrijk hierin is dat het bureau bij deze alternatieven niet heeft gekeken naar de verkeersveiligheid, maar uitsluitend de wens van de raad heeft uitgevoerd.

Kortom, u weet niet of de Emmalaan straks verkeersveilig is, omdat de auto's straks weer ruim baan hebben om hard te rijden.

Anthea heeft klip en klaar aangegeven dat vrijliggende fietspaden een heel slecht idee is.

Wij zijn geen verkeersdeskundigen en gaan steeds af op de mensen die er echt verstand van hebben.

Dit gaat straks weer bijna een miljoen euro kosten voor een onveilige weg, naar de mening van Hart voor Texel.

Daarbij weten wij ook niet of de subsidie van de provincie gestand houdt, want anders gaan de kosten naar anderhalf miljoen.

Wij willen niet voor deze hoge kosten en aanpassingen verantwoordelijk zijn.

Andere reacties op dit punt?

Dan vraag ik aan de portefeuillehouder om te reageren op de vragen die er gesteld zijn. De heer Hooijschuur.

Dank u wel, voorzitter.

Ik zeg u toe dat de 30 kilometerzone definitief wordt. Of we met de kosten uitkomen, durf ik niet hardop te zeggen, maar ik ga ervanuit dat we dat berekend hebben en het goed komt.

Meneer Kooiman vraagt waarom het college geen variant zes heeft.

We hebben gekeken naar alle varianten, want dat was de opdracht vanuit de raad.

De vijftien raadsleden waren unaniem.

De VVD heeft ons meerdere keren gezegd: "U had dit al lang uit moeten voeren."

We hebben in maart vijf varianten aan u voorgelegd, en deze laten onderzoeken door de stakeholders en scholen.

De conclusie daaruit was variant vier.

Ik heb gezegd dat we de opdracht van de raad gingen uitvoeren

en er was unanimiteit over deze variant.

En daar blijf ik bij.

Zijn daarmee alle vragen beantwoord?

Mevrouw Van de Wetering.

Ik heb een korte vraag:

is er al wat meer duidelijkheid over de mogelijke verlaging van de door de provincie toegezegde subsidie?

Ik inventariseer of er nog vragen zijn.

Geen vragen meer?

Ik zou nu die kans pakken, meneer Hoogerheide. Als je me die geeft, pak ik die graag.

We zijn geen verkeersdeskundigen, maar luisteren wel naar de gemeenschap die zich verkeersonveilig voelt.

Daar zijn wij voor. Meneer Hercules.

Voorzitter, dank voor de beantwoording van de vraag.

We zijn verheugd dat de 30 kilometer per uur tussen de rotondes permanent wordt uitgevoerd.

We vertrouwen erop dat dit binnen het budget kan.

Over het voorstel van de gemeente: wij als PvdA pro Texel

gaan af op de mening van de gemeentewerker,

de politie, de fietsersbond, de OSG, de school en de dorpscommissie.

Er was een unanieme raad op vijftien december 2021.

De voormalige portefeuillehouder kon toen instemmen met besluit dat er genomen is.

Dus ik denk dat alle neuzen dezelfde kant opstaan.

We danken het college voor het proces dat lang duurde maar wel heel zorgvuldig - denk ik - is gegaan.

We hopen op een snelle uitvoering. Dank u.

Dan denk ik dat we over kunnen gaan tot de besluitvorming.

Sorry, nog een vraag van mevrouw Van de Wetering.

Portefeuillehouder.

We hebben nog geen antwoord of en wat we terug moeten betalen.

We zijn er druk mee bezig.

Zodra ik een antwoord heb, kom ik naar de raad en/of commissie.

U wilt nog reageren, mevrouw Van de Wetering?

Een korte vervolgvraag: stel, het lukt allemaal,

praten we dan over een bedrag

van anderhalf miljoen

euro?

Het is nu 790 uit mijn hoofd.

Daar zal dan wel overheen gegaan worden.

Ik heb begrepen dat we niet alles hoeven te betalen, want een deel blijft.

Laten we zeggen, tussen de 97 en anderhalf miljoen.

Over tot de besluitvorming?

Een stemverklaring.

Dat kan. De griffier vraagt - omwille van de techniek - te stemmen via handopsteking in plaats van digitaal.

Er resteert één amendement en daarna het besluit.

Dus we stemmen

eerst voor het amendement: de achteringang OSG

aan te sluiten op de Emmalaan.

Iemand daarover een stemverklaring?

Wie is er bij hand opsteken voor dit amendement?

De fractie van D66, en dat betekent 13 tegen en één voor en daarmee verworpen.

Dan het ongewijzigde besluit over de herinrichting van de Emmalaan in Ten Burg.

Een stemverklaring meneer Ran.

Dank, voorzitter.

Op vijftien december 2021 heeft deze gemeenteraad unaniem ingestemd met de uitvoering van dit project en budget beschikbaar gesteld.

Dat is ruim tien maanden geleden.

De wethouder refereerde er al aan.

Volgens ons had dit al lang uitgevoerd of in ieder geval aanbesteed kunnen zijn.

Dit besluit is in onze optiek niet nodig, want dit werd

tien maanden geleden al genomen.

Maar we kunnen niet tegen zijn en zullen dus voor het voorstel stemmen.

Dat was de stemverklaring.

Wie kan zich vinden in de voorgestelde variant vier voor de herinrichting van de Emmalaan in Ten Burg? Dertien voor en één tegen door Hart voor Texel. Het punt is daarmee aangenomen.

7 Hamerstuk - Gemeentelijke vertegenwoordiging verbonden partijen

We gaan naar bespreekstuk zeven, meneer Kooiman: de gemeentelijke vertegenwoordiging verbonden partijen. U wilt daarover het woord.

Dank u wel.

De gemeente is vertegenwoordigd in diverse externe organisaties en samenwerkingsverbanden zoals de gemeenschappelijke regeling. Dat betreft ook de zogenaamde verbonden partijen, waarin de gemeente een bestuurlijk en financieel belang heeft. De heer Vonk heeft in de commissievergadering gevraagd of er goed gekeken is naar de belangenverstrengeling of schijn van.

Wij zien bij de coöperatie Texel Energie de heer Kieft als vertegenwoordiger namens het college.

Dat lijkt ons niet zo'n logische keuze en stellen voor om iemand anders vertegenwoordigd te laten optreden.

De heer Kieft was namelijk medeoprichter van Tessel Energie en tevens president-commissaris.

Dat lijkt ons voldoende informatie om hem namens het college geen vertegenwoordiger van deze club te laten zijn.

Ik vind het als voorzitter ingewikkeld om zo'n discussie over personen op deze manier in de openbaarheid te moeten voeren, meneer Kooiman.

Het is uw goed recht om uw punt te maken en ik ga een gesprek daarover niet uit de weg.

Niemand niet, maar ik weet niet of we op dit moment het goede gesprek hierover krijgen.

Ik ben even aan het nadenken over wat het verstandigste is.

Dat betekent ook dat er een wijzigingsvoorstel moet voorliggen.

Ik vraag me af of de meetlat - die we hanteren voor integriteit - op dit moment wel opgeld doet.

We krijgen dan toch twee discussie tegelijk. Meneer Kooiman, ik wil u een praktisch voorstel doen.

Maar u heeft ook het recht om een amendement in te dienen.

Als voorzitter wil ik aangeven dat als het besluit ongewijzigd aan zou kunnen worden, we op een ander moment op dit onderwerp doorspreken.

Dat is een hele ongebruikelijke oplossing, maar die suggestie doe ik.

Wij gaan graag akkoord met deze suggestie, meneer Uitdehaag.

We hebben er zelf naar gekeken.

Maar goed, de personen en de organisatie zijn openbaar, dus wij konden niet anders dan het op deze manier aan de orde stellen in deze raadsvergadering.

Vandaar dat we dat op deze manier doen, maar we nemen uw suggestie ter hand.

We zullen het op een later moment hierover hebben.

We dienen hiervoor geen amendement in, maar wilden deze opmerking even maken.

Ik bespreek dit even met de griffier, maar ik zeg u toe dat ik erop terugkom.

Dit was een hamerstuk.

Willen anderen hierover nog iets zeggen?

Nee, dan kunnen we overgaan tot de besluitvorming, met inachtneming de toezegging die ik heb gedaan, over: de gemeentelijke vertegenwoordiging in verbonden partijen.

Iemand een stemverklaring?

Wie kan zich hierin vinden bij handopsteken?

Unaniem. Agendapunt acht is een hamerstuk: opvang van de vluchtelingen uit Oekraïne na 23 september 2022.

8 Hamerstuk - Opvang vluchtelingen uit Oekraïne na 23 september 2022

Ik kan u wel zeggen dat het geld er al is of het is aanstaande.

Sinds de vorige raadscommissie is er wat beweging gekomen in het uitbetalen van het Rijk van de eerste tranche.

Ik vind het wel netjes om dit even te melden.

Hamerstuk: vaststellen erfgoedverordening Texel 2023.

10 Hamerstuk - Vaststellen Verordening 'Adviescommissie Omgevingskwaliteit Texel' en het instellen van de Commissie Omgevingskwaliteit

Hamerstuk: vaststellen Verordening 'Adviescommissie Omgevingskwaliteit Texel' en het instellen van de Commissie Omgevingskwaliteit.

11 Hamerstuk - Verordening uitvoering en handhaving omgevingsrecht

Hamerstuk: Verordening uitvoering en handhaving omgevingsrecht.

12 Hamerstuk - Toevoeging van de Integrale Crisisdienst aan de Gemeenschappelijke Regeling GGD

Hamerstuk toevoeging van de Integrale Crisisdienst aan de GGD.
Dan kom ik bij de rondvraag.

13 Rondvraag

Wie heeft er een rondvraag?

Niemand. Dan sluit ik de vergadering, mevrouw de griffier.

15 * Schorsing - de uitzending gaat door *****

Dank voor de aandacht.

16 Opening van COMMISSIEVERGADERING PROGRAMMABEGROTING

Welkom dames en heren, en genderneutralen zowel in de zaal als kijkers.

Er zullen weinig kinderen zijn die bij hun eerste zakgeld ook een kasboek krijgen, wat vervolgens elke week opgemaakt dient te worden alvorens het wekelijkse zakgeld wordt ontvangen.

U begrijpt, als dochter van Kor Dros waren wij zulke kinderen en mede daaraan heb ik waarschijnlijk te danken dat ik van cijfers houd, al was het wekelijks begroten van twee kwartjes zakgeld, één voor de kwartjes spaarder - wie kent hem nog - en één vrij te besteden, andere business dan wat nu voorligt.

Ik verheug mij erop om deze commissievergadering met als belangrijkste agendapunt de programmabegroting 2023 te mogen leiden.

Dit gezegd hebbende, gaan wij naar de vaststelling van de agenda

17 Vaststelling agenda (agendapunt 18 tot en met 28)

(agendapunten 18 tot en met 28).

De motie over het regenboogvoetpad gaat naar de volgende raadsvergadering van negen november en komt er niet extra bij.

Kan men zich vinden in de vaststelling van deze agenda?

Dan gaan we naar agendapunt 18: vaststelling verslag

18 Vaststelling verslag vorige raadscommissie 4 oktober 2022

van de vorige raadscommissie vier oktober 2022.

Mag ik daar iemand het woord over geven?

Ik zie geen handen, dan is dat bij deze geregeld en kunnen wij door naar punt 19: de publieksrondvraag.

19 Publieksrondvraag

Volgens mij is er geen rondvraag.

20 Informatie vanuit de burgemeester en het college (Verbonden Partijen, Openbare Orde en actuele dossiers)

We gaan door naar naar 20.

Hiervoor kijk ik naar de burgemeester en de rest van het college.

Actueler kan of niet zijn.

Ik krijg net een melding dat erop het zuidelijke deel van het eiland rookoverlast is, en het NL-alert is afgegaan vanwege een grote brand in het buitengebied van Den Helder.

Mensen moeten daar binnenblijven.

Ik word niet onmiddellijk heel nerveus want dat is op een grote afstand.

Maar het eiland wordt wel geraakt en als dit langer duurt, kan het zijn dat ik word weggegroepen.

Dat gaat dan voor de begrotingscommissie.

En ik wilde dit even onder de aandacht brengen.

Dank u wel, burgemeester.

Dank u wel voorzitter.

Een korte mededeling: vandaag heeft u van het college

Raadsinformatiebrieven ontvangen over de aanpak energiearmoede.

Liefst hadden wij deze in de begroting opgenomen, maar de ontwikkelingen gaan zo snel dat dat niet mogelijk is.

Dus u ontvangt een voorstel hierover in de vergadering van december.

Eén kleine opmerking richting de PvdA, want zij hadden hierover vragen gesteld.

Ik hoop dat de Raadsinformatiebrieven en het vooruitzicht

op een voorstel in december, voldoende is ter beantwoording op die vragen.

Voorzitter, mag ik daarop een antwoord geven?

Zeker.

Dat ging over de zorgen die we met z'n allen hebben over de inflatie en energiearmoede.

We vinden het een goede RIB en kijken uit naar uw voorstel in december.

We snappen dat het ingewikkeld is, ook met de Rijksregelingen.

Maar ik hoop dat u eruit komt en we zijn bereid - als het nodig is - de portemonnee daarvoor open te trekken.

Geen andere reacties en mededelingen?

Dan kunnen we door naar punt 21: de ontwerpbegroting

21 ontwerp-Begroting Leer-werkbedrijf De Bolder 2023

Leer-werkbedrijf De Bolder 2023.

Het college biedt de raad de begroting 2023

van het Leer-werkbedrijf De Bolder inclusief voorstel tot dekking van het tekort aan om te worden vastgesteld.

Wie kan ik hierover het woord geven?

Meneer Soyer.

Dank u wel, voorzitter.

In de inleiding van de begroting wordt gesproken over het Huis van Ontwikkeling.

Hoe verhoudt dit Huis van Ontwikkeling zich tot het Leer-werkbedrijf De Bolder?

Dank u.

Dank u wel, voorzitter.

Het zijn twee losse ontwikkelingen.

Daar heeft u zelf een opdracht tot gegeven als raad, maar die nauw met elkaar verbonden zijn.

Het Huis en Ontwikkeling is een bundeling - althans daar streven wij naar - van alles wat zich richt op arbeidsparticipatie, onderwijs, begeleiding en vrijwilligerswerk

Het wil mensen in beweging en in hun kracht zetten op het eiland.

De ontwikkeling en het toekomstscenario van De Bolder scheuren daar intensief tegenaan.

Maar het vormen wel twee sporen.

Verder nog inhoudelijke opmerkingen of vragen? Mevrouw Visser.

Dank u wel.

In het voorwoord van deze begroting geeft de heer Braak aan dat er keuzes gemaakt moeten worden.

En dat alle keuzes consequenties hebben, soms financieel, soms organisatorisch, soms beiden.

Wat hem betreft moet bij het maken van die keuzes één ding leidend, namelijk: de visie op het behoud van de bijdrage die De Bolder kan leveren aan grote sociaalmaatschappelijke vraagstukken voor Texel en de Texelaars die het op eigen houtje niet redden.

Ik wil bij deze vast aangeven dat de PvdA pro Texel deze mening volledig deelt.

Dank u wel, mevrouw Visser.

Nog anderen? Meneer Soyer.

Een inhoudelijke.

Het interessantste onderdeel in de begroting van De Bolder is het voorwoord.

De onzekerheid spat erop alle vlakken af: over de te halen omzet, over de te maken kosten op het gebied van energie, het beschikbare arbeidspotentieel, de veelheid van financieringsbronnen, enzovoort. Tevens wordt een omvorming van een deel van het Leer-werkbedrijf naar het Huis van Ontwikkeling in gang gezet, waar halverwege het begrotingsjaar door de raad op besloten gaat worden.

Heel Texel is het over eens dat een voorziening als De Bolder op en voor het eiland onmisbaar is, maar die kunnen we alleen behouden wanneer alle stakeholders hun steen bijdragen.

Veel Texels werk kan op een creatieve manier via De Bolder op het eiland blijven.

In ondernemerskringen is het begrip 'return on investment' wel bekend.

In het sociaal domein is het begrip 'social return on investment (SROI)' en de financiële consequenties ervan al tien jaar of bekend.

We hopen dat het kijken naar de problematiek met verschillende brillen maar wel door alle partijen kan gebeuren, en dat het kan leiden tot een Texels return on investment, kortweg TROI.

We hopen op een hoopvolle contourennotitie over twee maanden en een succesvolle omvorming in 2023.

Uiteraard zullen wij de begroting steunen.

Dank u wel.

Dank u wel, meneer Soyer.

Zijn er anderen die inhoudelijk willen reageren?

Dan denk ik dat het een hamerstuk wordt.

22 ontwerp-Programmabegroting 2023

Dan gaan wij naar agendapunt

22: het ontwerp-Programmabegroting 2023.

Door de gemeenteraad is op 22 juni de perspectiefnota behandeld in de gemeenteraad.

Op dat moment waren de formatieonderhandelingen nog in volle gang.

De ontwerp-Programmabegroting van 2023 is de eerste van vier begrotingen die financieel en inhoudelijk invulling geeft aan een nieuwe raad en collegeperiode.

De Programmabegroting sluit met een positief meerjaren beeld en alle jaarschijven zijn positief.

Het negatieve begrotingsresultaat Leer-en werkbedrijf De Bolder is opgenomen in de meerjarenraming.

Er is een bespreek leidraad en die wil ik volgen, waarin alle ingediende en onderstaande voorstellen opgenomen staan.

Dus die komen vanzelf aan bod als we dit per punt - en het zijn er 24 - bespreken.

Ik wil dus per punt de vragen inventariseren en vervolgens eventueel inhoudelijk.

Punt één: de bestuurlijke boodschap, de leeswijzer, kaders en uitgangspunten.

Is er iemand die daarop wil reageren?

Ik hoor net dat wethouder Hooijschuur een voorwoord wil doen.

Als

nieuwe wethouder van Financiën ben ik trots op wat hier voorligt.

We hebben met de drie coalitiepartijen best een ambitieus plan neergelegd,

maar we wilden de begroting wel sluitend maken.

Hoe gaan we dat doen en invullen?

De belastingen gaat met niet meer dan 3 procent omhoog, en vergeleken met andere jaren is dit ongeveer hetzelfde.

We zetten volop in op de plannen van het coalitieakkoord: bouwen aan vertrouwen voor een sociaal en duurzaam Texel.

We praten al jaren over de sociale woningbouw en 700 woningen worden toegevoegd aan ons woningbestand, en dat is een verhoging van 10 procent.

We zijn volop bezig

in Cocksdorp, Den Hoorn, de akker in Oosterend, Oudeschild en in Den Burg met de herontwikkeling van de voormalige school.

We zetten in op de duurzaamheidsplannen - en de voorstellen komen straks nog aan bod - en de duurzaamheid.

We richten ons op duurzame opwekking met zonne-energie op de daken en parkeerterreinen.

We zorgen voor energiebesparing door het verder verduurzamen van woningen en panden.

We ondersteunen de inwoners bij de energietransitie door een duurzaamheidsfonds.

In totaal zetten we hier 2 miljoen euro - elk jaar vijf ton - voor aan de kant.

We zetten in op: het herstel van de fietspaden en wegen, de bermverharding, de haven van Oudeschild en de herinrichting van de Ruyterstraat.

Voor de uitvoering van deze weken, hebben we tijdelijk extra personeel nodig.

We gaan sowieso dit jaar 7 miljoen incidenteel uitvoeren en 6 miljoen structureel.

Die 7 miljoen omvat: het duurzaamheidsfonds van twee miljoen, de bermverharding van 0.4 miljoen, 0.4 miljoen voor het financieel pakket, 2.5 miljoen voor de tijdelijke uitbreiding van de capaciteit

- we zullen

ons

inzetten om extra mensen aan te werven - 0.4 miljoen

voor de haven van Oudeschild, 1.2 miljoen voor de Ruyterstraat

- we zullen nog toelichten wat er verder gaat gebeuren

- de fietspaden van het Stadsbosbeheer - waar we het laatste traject voorbereiden - en het herstellen van de wegen, want de Texelse wegen hebben een opknapbeurt nodig.

Dit staat allemaal in deze Programmabegroting beschreven.

Wat zijn de uitdagingen voor de toekomst?

Het Rijk gaat de uitkering van het gemeentefonds verhogen tot 2025.

Daarna is er dat ravijngebeuren waar we al paar keer over gesproken hebben.

Maar dat is niet duidelijk, want het gesprek hierover is uitgesteld tot voorjaar 2023.

Het is dus

een onzekere factor.

De Bolder kampt al een aantal jaren met tekorten -

dat hebben we net besproken - en we zullen bekijken hoe we dit op gaan pakken.

Daarnaast zijn er nog wat dingen aan de orde, zoals:

de prijsstijgingen, de aankoop van materiaal,

de inflatie en de oorlog in Oekraïne.

We staan voor een hoop uitdagingen om alles

wat we voorgesteld hebben in deze Programmabegroting 2023 voor elkaar te krijgen.

Ik stel voor dat elke wethouder zijn eigen programma bespreekt, inclusief de consequenties voor de financiën.

Tot zover de toelichting op de Programmabegroting 2023.

Dank u wel, meneer Hooijschuur, voor deze toelichting.

In vliegtuigvaart is hij door alles

wat we nog

gaan bespreken heen gegaan.

Punt één: de bestuurlijke boodschap, leeswijzer, kaders en uitgangspunt.

De heer Vonk wil hier vragen over stellen?

Nog anderen op dit punt?

Ga uw gang, meneer Vonk.

Dank u wel, mevrouw de voorzitter.

We hebben net het verhaal over de mooie plannen gehoord van meneer Hooijschuur.

Er komt echter nog een verhaal bij, en dat is dat dit allemaal gefinancierd moet worden.

Afgelopen week hebben we de programmabegroting gezamenlijk doorgenomen en we zijn behoorlijk geschrokken: door het kelderen van de economie moet iedereen een behoorlijke stap terug doen, maar de gemeente Texel gooit het geld alle kanten op.

We krijgen een boekwerk voorgeschoteld waar het Grote Sinterklaasboek niets tegen is.

Er worden vijftien fte's aangeworven voor een bedrag van anderhalf miljoen.

Als voorbeeld: er wordt een fte'r -

Meneer Vonk, mag ik u erop wijzen dat dit de vragenronde is en dit over punt één van de Programmabegroting 2023.

Dat mag. Het is een vrij lange vraag, maar het komt hierop neer: kijkend naar wat er allemaal uitgegeven wordt, hoe gaan we dat allemaal bekostigen?

Volgens mij staat dat in de Programmabegroting, maar de wethouder Financiën kan dit misschien beantwoorden.

Meneer Vonk, het boek is dikker dan het Sinterklaasboek.

Maar we willen dingen uitvoeren en daarom onderbouwen we hoe we dat doen en hoe we aan geld komen.

Dat is in het boek door de ambtenaren netjes per programma neergezet, bijvoorbeeld: we hebben geld nodig voor een fte,

en dan wordt er gezegd waar die fte voor gebruikt worden.

U maakt een terechte opmerking over geld uitgeven en Sinterklaas spelen, maar we geven aan hoe we dat doen en hoe we dat oplossen.

Het is aan u om daarmee akkoord te gaan.

Dat snap ik.

Mag ik één voorbeeld aanhalen?

Het is misschien handiger om dat voorbeeld bij het desbetreffende programma aan te kaarten. Zullen we het zo doen?

Prima.

Punt één is een algemeen stukje over de bestuurlijke boodschap en de leeswijzer.

Ik begrijp dat u daarover een algemene vraag wilt stellen, en dat is bij deze gebeurd en ook beantwoord.

Dank u wel.

Dan gaan we naar het tweede punt.

Sorry, mevrouw Visser had nog een vraag en ook meneer Zegel.

Ik heb geen vraag, maar een inhoudelijk stukje:

zowel op het voorblad waar staat dat de gemeenteraad

op 22 juni de perspectiefnota behandeld heeft

en op dat moment de formatieonderhandelingen

nog in volle gang waren,

als

onder de bestuurlijke boodschap, staat: in de zomer van 2022 is er aan een nieuw coalitieakkoord gewerk.

Op zeven juni zijn de wethouders geïnstalleerd,

en toen was het coalitieakkoord klaar.

Er is dus niet in de zomer aan gewerkt.

Waarschijnlijk wel op het uitvoeringsprogramma.

In beide stukken staat iets wat helemaal niet zo gegaan is.

Ik hoor instemming van de wethouder dat dat wordt aangepast.

De heer Zegel.

Voorzitter, als u mij toestaat om te reageren op meneer Vonk.

Als hij paragraaf vier leest van de bestuurlijke boodschap,

staat daar dat er een sluitende begroting is,

er wel degelijk geld uit de algemene reserve wordt genomen,

maar dat er nog meer dan tien miljoen in blijft zitten.

Dus ik denk dat zijn vragen daar beantwoord zijn.

Dank u voor deze toelichting.

Dan zag ik de heer Schuringa nog met een vraag.

Voorzitter, is het niet verstandig om eerst het woord te geven

aan mevrouw Visser als voorzitter van de Auditcommissie.

Zij heeft misschien al een heleboel dingen uitgezocht

die daardoor waarschijnlijk niet meer besproken hoeven te worden.

Dat kan, maar het kan ook aan bod komen daar waar

het in het stuk van de Programmabegroting besproken wordt.

Wij hadden dit bedacht voor het eind.

Kunt u motiveren waarom u dit aan het begin wil?

Veel mensen hebben misschien vragen doordat ze

het verslag van de Auditcommissie nog niet goed gelezen hebben.
Misschien kan mevrouw Visser wat verduidelijking geven
zodat het bij voorbaat geen eindeloze sessie
wordt.

Het zou wat in de voortgang kunnen schelen en in die zin
vind ik het wel een goed voorstel.

Kan iedereen zich daarin vinden?

Iedereen heeft gisteren

het verslag van de Auditcommissie ontvangen.

Mevrouw Visser, mag ik u - als voorzitter van de Auditcommissie -
het woord geven om een aantal punten naar voor te brengen.

Gisteren zijn zowel de twee adviezen die de Auditcommissie heeft
bij de Programmabegroting 2023 als een kort gespreksverslag
van de vergadering van de Auditcommissie verzonden.

Deze adviezen hebben niet echt te maken met de
Programmabegroting an sich, maar zijn meer verstrekt
naar aanleiding van de Programmabegroting.

Het eerste gaat over de onderzoeken volgens artikel 213A.

Die worden de laatste jaren wel uitgevoerd,
maar daar komt iedere keer een zekere vertraging in.

Dus wij raden de raad aan om het college te vragen
om vaart te maken met dit soort onderzoeken

en op het moment

dat daar onduidelijkheid over is of er weer vertraging ontstaat,
daar uitleg over te geven.

Er loopt al twee jaar een onderzoek naar de afvalstofheffing
en het minimeleid.

Het zou mooi zijn als dat afgerond kan worden.

Verder zit er bij de Programmabegroting altijd een boekje met vragen
en antwoorden.

De titel dekt de lading niet.

Het lijkt net alsof het antwoorden zijn op vragen die al gesteld zijn
over de Programmabegroting waar het over gaat,
maar ze komen mee met de concept-Programmabegroting
en dan heeft nog niemand een vraag gesteld.

Het zijn wel antwoorden op eerdere vragen rond de
Programmabegroting en die regelmatig terugkwamen.

Er wordt vooral gevraagd naar extra informatie
rond kengetallen en gegevens.

Dat is heel nuttig bij het lezen van de Programmabegroting,
maar er is weinig input voor nieuwe vragen en
antwoorden. Dus het lijkt de Auditcommissie handig
om als raad goed na te denken over welke informatie
we extra nodig hebben, zodat dit misschien ge-update kan worden.

Verder zijn er wat betreft de Auditcommissie
geen dingen die anders moeten in de Programmabegroting,
of die het aannemen ervan in de weg zouden staan.

Maar ik raad aan om het verslag van de Auditcommissie
even door te lezen, omdat er nog andere dingen instaan
waar de Auditcommissie mee bezig is.

Dank u wel, mevrouw Visser.

Zijn er leden die hierop willen reageren?

Dan gaan we verder met de besprekkeldraad,
punt 2: kerngegevens, financieel perspectief, overzicht
incidentele baten en lasten, stand Algemene Reserve
en samenvatting begroting.

Wil daar iemand een vraag over stellen?

Of iets inhoudelijk? Mevrouw Visser.

Een kleine vraag: in de recapitulatie van de samenvatting van de begroting valt op dat erin bijna alle programma's een stijgende lijn is in de kosten, maar in de programma's voor en door bewoners, zorg voor elkaar en veiligheid op orde lijkt er een dalende lijn in te zitten.

Ik vroeg me af of daar een verklaring voor is.

Wethouder Financiën, kan u daar antwoord op geven?

Mevrouw Visser, dat hebben we 1-2-3 niet en zullen we moeten onderzoeken.

Ik zag geen andere vingers voor vragen of inhoudelijk op punt 2.

Dan gaan we naar punt 3.

Dit zijn aantal punten waarin de programma's stuk voor stuk aan bod zullen komen en vervolgens de voorstellen die door diverse partijen gedaan zijn.

We beginnen met programma 1: voor en door bewoners.

Wie heeft daar een vraag over of wil inhoudelijk reageren?

Mevrouw Koot en meneer Polderman.

Ik had even een algemene opmerking.

De programmabegroting werkt altijd met een doelenboom en het is mij opgevallen dat er soms bij de voorstellen van het college verwezen wordt naar een nummer in de doelenboom die erbij het overzicht van de doelenboom niet staat.

Bijvoorbeeld: 115 interne bedrijfsprocessen beheersen.

Maar in het overzicht van de doelenboom -wat we willen bereiken met z'n allen - staat die niet in.

Ik heb gemerkt dat dat op meerdere punten in de programmabegroting aan de hand is, en ik wil het college erop wijzen dat die doelenboom niet helemaal bijgewerkt is met de punten die aan de orde komen.

Voor de voorstellen wacht ik even af totdat ze aan de beurt zijn.

Ik denk dat het college dit goed mee kan nemen.

Meneer Polderman.

Dank u, mevrouw de voorzitter.

Even voor de goede orde: we mogen nu op elk voorstel schieten wat in punt één voorkomt.

Ja, dat mag.

Ik ben even aan het twijfelen of ik mevrouw Van de Wetering al het woord zal geven over het voorstel wat er staat.

Eerst even laten reageren.

Houdt de leidraad maar vast.

We gaan niet alle voorstellen behandelen maar per programma.

Het is zo geregeld dat als men over de voorstellen

van het college - die genummerd zijn van 1

tot 113 in programma één - iets wil zeggen, dat nu kan.

Over het voorstel van D66 in dit geval, geef ik mevrouw

Van de Wetering het woord.

Daarop kan dan ook weer gereageerd worden.

Dus graag nu alleen op 101 tot 113.

Ik had een vraag over voorstel 113, waarin er twee ton over twee jaar beschikbaar wordt gesteld voor 2 fte, die nodig zijn voor de verdere uitwerking.

Ik vroeg me af of we geen ambtenaren hebben die dit kunnen uitwerken?

Of hebben zij het te druk waardoor die twee fte nodig zijn.

Ik ga eerst inventariseren.

Meneer Schuiringa.

Dank u, voorzitter.

Onderaan op pagina 163 staat bij de uitgangspunten:
externe onderzoeken -

Meneer Schuiringa, we zitten nu in programma één
en dat staat niet op bladzijde 163.

Voorzitter, algemeen staat er: externe onderzoeken
tot een minimum te beperken.

Nu graag de programma's.

Het woord onderzoek komt mij te vaak voor.

Ik hoor geen vraag, maar een inhoudelijke opmerking.

De heer Huisman.

Ja, dank u, voorzitter.

Ik begin met programmanummer 110, maar de opmerking en vraag
die ik wil stellen komt in meerdere onderdelen terug.

Om dit niet steeds te moeten aangeven, wil ik dit
in één keer behandelen

en duiden. De rode lijn in deze Programmabegroting
is het grote aantal mensen dat het college wil aannemen.

Daarnaast dienen veel voorstellen extern te worden uitbesteed.

Wat de VVD betreft kan dit niet.

Ik wil van het college horen of zij met iets anders kunnen komen
dan die drie regeltjes uitleg voor extra mensen
en inhuur van externe bureaus.

Ik wil graag een fatsoenlijk voorstel waarin de noodzaak wordt toegelicht,
zodat wij een goede beoordeling kunnen maken
en daar wel middelen voor beschikbaar willen stellen.

Het gaat voor ons iets te snel en ik wil graag
dat u met een ander voorstel
komt.

We zijn in de vragenronde.

Ik hoor hier geen vraag in.

Ik vind niet dat daar nu op gereageerd kan worden.

Volgens mij zijn we de vragen nog aan het inventariseren.

Meneer Berger van GroenLinks, mevrouw Koot van het CDA,
en mevrouw Visser van de PvdA.

Meneer Berger als eerste.

Het sluit aan op wat er al gezegd is.

In de Programmabegroting 2023 staan heel wat voorstellen,
waarvoor inhuur van externen expertise noodzakelijk wordt geacht,
met name in het programma drie en zeven.

Het gaat om kleine en grote uit te besteden projecten.

In programma drie staan onder de doelenbouw 'toerisme
kwalitatief stimuleren' vijf voorstellen waarvoor externe inhuur wordt gevraagd.

Wat mij betreft allemaal legitiem.

Het zijn kleine projectjes van 15.000 tot 25.000 euro.

En 90.000 euro voor die vijf voorstellen.

Het gaat om specifieke kennis die nodig is voor specifieke projecten
en die elkaar nogal overlappen.

Door die vele kleine projecten dreigt het gevaar
dat die inhuur versnipperd wordt ingezet en niet adequaat wordt
begeleid. Daarnaast is er de intentie om kennis in te huren
die volgens ons structureel binnen de organisatie zou
moeten worden verankerd zijn.

Denk hierbij aan: groenbeheer, biodiversiteit, toerisme, duurzaamheid
en klimaatadaptatie.

Wij pleiten voor een goede vraagstelling per uit te besteden project en aandacht
voor een eventuele bundeling van projecten.

Hier volgen drie vragen uit: is het college met ons van mening
dat er een slag gemaakt moet worden om te komen

tot een goede uitbesteding van dit soort projecten,
die gebundeld zouden kunnen worden?

Hoe denkt het college over inhuur versus vaste fte in dit verband?

Ik heb de indruk dat er meer fte's nodig zijn.

Hoe gaat het college de kennis van de externe krachten borgen

zodat deze verankerd worden in de organisatie,

zodat deze niet verloren gaat als de ingooide krachten weer verdwijnen?

Ik hoop dat het college dit heeft genoteerd.

Er zit een bepaalde overlap in, dus ik denk dat het goed is -

ook al gaat er wat tijd inzitten - om dit te inventariseren. Mevrouw Koot.

Ik heb een vraag over voorstellen 110 en 113.

Voorstel 110 gaat het over het opzetten en uitvoeren van een burgerberaad.

In het voorstel van het college wordt 0,7 fte

over twee jaar gevraagd.

Als er een burgerberaad opgezet wordt, neem ik aan dat die langer draait
dan twee jaar.

Dus ik snap niet helemaal waarom er incidenteel voor twee jaar geld

gevraagd wordt voor dat Burgerberaad, terwijl die

daarna van alles moet gaan doen.

Kan het college dat even uitleggen?

Bij voorstel 113 wordt er gezegd: we hebben ontzettend veel extern personeel

straks, dat we voor de dienstverlening, advies

en ondersteuning van deze mensen extra mensen nodig hebben

om hen te ondersteunen.

Daar denk ik ook dat de extra ingehuurde mensen

voor woningen, de Omgevingswet en duurzaamheid

vaste aanstellingen zullen worden.

Waarom wordt er voor advies en ondersteuning

iemand incidenteel gevraagd?

Mevrouw Visser.

Dank u wel.

Over de hele programmabegroting,; maar met name over programma één

staan er nog veel schriftelijke vragen over.

Kunnen deze vragen door het college

ruim voor de vergadering beantwoord worden?

We hebben heel wat vragen geïnventariseerd en

geef als eerste het woord aan de burgemeester.

Het college stuurt erop dat de vragen tijdig worden beantwoord, mevrouw Visser,

en niet daags voor de raadsvergadering.

We houden de rekening met de fractiebijeenkomsten.

Ik moet één ding rechtzetten: het inzicht in

de investeringen in IT proberen wij voor de raadsvergadering

aan u te bezorgen, en dat zal wel kort van tevoren zijn.

Even een aanscherping van mijn kant: de raadsinformatieavond is pas na de raad.

Voorzitter, ik vind de vragen lastig de beantwoorden.

Als portefeuillehouder bedrijfsvoering, uitvoering en inhuur

kan ik de beantwoording geven, maar doordat er politieke ambities

vanuit de raad liggen met de daaruit voortvloeiende keuzes,

vind ik dat de portefeuillehouders deze moeten beantwoorden.

Dat gezegd hebbende: in alle voorstellen is er gekeken

naar wat er het handigste is.

Mensen tijdelijk of structureel aannemen, of inhuren?

Afhankelijk van het onderwerp hebben wij een voorstel opgesteld,

en wij zijn van mening

dat er geen sprake is van vaste contracten maar

van een tijdelijke impuls.

We hebben daarover nagedacht, want als je mensen een contract aanbiedt,

kan je er niet meer onderuit.

Maar je moet ook wel voldoende zekerheid kunnen bieden en financieel een verstandige keuze maken.

Voor een aantal gevallen zijn we afhankelijk van andermans expertise.

GroenLinks zegt terecht dat de expertise wel in het gemeentehuis moet achterblijven.

Maar de ervaring leert - bijvoorbeeld met het toeristisch toekomstplan - dat je door een externe deskundigheid er anders naar gaat kijken.

Werken met externen heeft ook voordelen.

Het is wel zo dat de uitvoering van de politieke ambities leidt tot extra werk, zoals: werven

en aannemen van mensen, salarisadministratie, extra telefoons voor de mensen en het inregelen van IT.

De ervaring van de afgelopen jaren heeft ons geleerd dat we daar wat lichtvaardig over hebben gedacht.

Of je nu iemand tijdelijk inhuurt of een ZZP'er, werk heb je er altijd aan.

En dat is de achtergrond voor het voorstel van die twee fte.

Want als je er reëel naar kijkt, ontstaat er hierdoor extra druk op andere diensten.

Als je een impuls geeft aan woningbouw, moet je drie tot vijf beleidsmedewerkers aannemen omdat er een hoop bestemmingsplannen en vergunningen afgegeven moeten worden.

Ook daarin zit een deel van het voorstel voor extra fte, want je moet je de vraag stellen of de bestaande formatie daadwerkelijk die vergunningen kan afgeven. Daarom, voorzitter, zegt het college: "Geef ons wat extra flexibiliteit

om de ambities waar te kunnen maken, zodat het niet een beleidsstuk wordt wat blijft hangen."

Het burgerberaad, mevrouw Koot, is nieuw in Nederland.

We hebben wat rondgekeken en denken dat er vooral in de opstartfase extra impuls nodig is om kennis en kunde op te halen, en dat goed weg te zetten.

Er is gezegd om het één keer te doen en daarna komt er een politieke keuze op tafel of je dit blijft doen.

En dan pas zou die structureel kunnen worden.

Maar misschien is het ook wel zo dat we met de aanschaf van een bepaald softwarepakket - of anderszins - dit kunnen voortzetten zonder extra kosten.

Dat is de reden waarom het niet structureel is begroot, voorzitter.

Voor de vragen die over de algemene bedrijfsvoering gaan, houdt het hier voor mij op.

Dank u wel.

Wethouder Kieft wil nog een aanvulling geven.

Voorzitter, de vraag van de heer Berger over versnippering van projecten in het toeristische dossier.

Het zijn kleine budgetten en heel specifieke vragen.

Je hebt iemand nodig die verstand heeft van beddenproblematiek, en wat zijn de lasten en lasten in een toeristische setting?

Hoe kan je zoeken naar een bredere verankering daarvan in de samenleving?

Je hebt deskundigheid nodig op het gebied van 'hoe houd je de regie op je eigen eiland in eigen hand?', zodat de Europarcs en andere clubs - die ik verder niet noem - bepalen wat hier gaat gebeuren.

Dat is tamelijk specifieke expertise - als ze al te vinden zijn - en daarom zijn ze als afzonderlijke opdrachten geformuleerd.

Maar als wij mensen vinden die meerdere thema's beheersen,

gaan we dat uiteraard gezamenlijk uitbesteden.

Dank u wel. Meneer Huisman.

Dank u, voorzitter.

Ik ben wat in verwarring.

Misschien heb ik het niet goed begrepen, maar volgens mij

bent u iets te kort door de bocht.

Ik heb wel degelijk een vraag gesteld, namelijk: wil het college

met een raadsvoorstel - wat het personeel betreft -

komen met daarin een toelichting en onderbouwing,

zodat we dit kunnen behandelen in de komende raadsvergaderingen?

Ik heb het opgeteld en kom op 18 fulltime medewerkers

voor de verschillende voorstellen.

Dit accorderen

is voor ons

te snel.

De heer Kieft.

Voorzitter, u hebt het uitvoeringsprogramma

op basis van het coalitieakkoord ontvangen, parallel aan deze begroting.

Er ligt een verdomd ambitieus coalitieakkoord.

De coalitie wil in 2023 een aantal processen

in gang zetten die misschien wel een paar jaar zullen duren,

zodat wij voort kunnen bouwen op die resultaten.

Daar hebben wij mensen voor nodig en die staan onderbouwd

bij de verschillende voorstellen.

We hebben erin het college niet over gesproken, maar

ik zie de toegevoegde waarde niet om daar aparte voorstellen voor te maken.

Wat mij betreft moet je het hiermee doen.

Dan gaan we ons beraden om zelf een voorstel in te dienen.

We hebben het hierover 1,6 miljoen euro.

Dat recht heeft u. Meneer Polderman.

Ik wil graag inhoudelijk reageren, mochten er geen vragen meer zijn.

Wij sluiten ons graag aan bij de VVD.

Als ik de voorstellen lees - en we zitten nu nog maar in hoofdstuk

één - bestaan deze uit vier regels waarin er 2 tot 4 ton wordt uitgegeven

in twee jaar.

De burgemeester vraagt ons reëel te kijken naar het geheel.

Dat hebben wij ook gedaan.

Meneer Vonk wilde het net even toelichten maar was iets te vroeg.

Maar is 15 à 18 fte aantrekken terwijl we niet eens

onze publieke balie kunnen openen voor de inwoners,

niet een beetje te ambitieus?

Dat is meer een vraagstelling.

Als je kijkt naar de voorstellen, missen wij in alles een plan van aanpak.

Vier regels zijn geen plan van aanpak en stelt geen kaders op.

We moeten een uitgave doen van anderhalf miljoen

zonder enige goede kaders.

Daar kunnen wij niet mee werken.

Meneer Hercules.

Voorzitter, ik kan mij gedeeltelijk vinden in de inbreng van de VVD

en Hart voor Texel.

Wij vinden ook dat er een enorme ambitie is,

maar ook dat je daar mensen voor moet kunnen inzetten.

Dus we zijn het ten eerste eens met de ambities

en ten tweede dat je daar meer menskracht voor moet hebben.

Eén van onze vragen die nog niet beantwoord is

en deze discussie zou kunnen voorkomen, is dat er een formatieplan

in deze organisatie moet zijn.

De mutaties die in deze begroting plaatsvinden hebben

invloed op dat formatieplan, want het formatieplan geeft weer hoe de hele organisatie alle ambities in gezamenlijkheid aanpakt.

En waar er mutaties plaatsvinden om over vier jaar in de formatie ook op een juiste plek te zitten in de opbouw.

Ik vind het wel een gemiste kans dat die vraag niet beantwoord is.

Met enige nuance,

is de PvdA het eens met alle ambities en snapt dat daar mensen voor nodig zijn.

Maar we vinden het wel een gemiste kans dat daar geen samenhangend verhaal over is gemaakt.

We hopen dat het college met een beantwoording op de vragen 'wat staat erin het formatieplan, wat is de basis hieronder', komt waarmee we allemaal tevreden kunnen zijn.

Ik laat de heer Zegel nog even reageren en dan vervolgens het college.

Voorzitter, ik ben best wel blij met het aantal fte

dat we al dan niet permanent toevoegen aan de organisatie,

want dit is een goede afspiegeling van de ambities van deze coalitie.

We willen nu stappen zetten op wonen en doorpakken op duurzaamheid.

De gemeente Texel is maar een kleine organisatie

en we vragen er met deze begroting en dit coalitieakkoord best heel erg veel van.

We vinden het wel van belang - wat de heer Bergen net aangaf -

dat de kennis van die tijdelijke inhuur goed wordt geborgd in de organisatie.

Ik sluit me deels aan bij de heer Hercules.

Dat plan zou ik ook graag zien.

Ik heb geen behoefte aan een voorstel waarin elke tijdelijke fte tot op de komma uitgespeld wordt.

Nog even reagerend op de heer Polderman die moeite heeft met een bedrag van 1,6 miljoen.

We praten hierover de hele Programmabegroting waar we met z'n allen over gaan stemmen.

Beseft u dat dat over veel meer gaat?

Wie van het college wil hierop reageren?

De beantwoording op het formatieplan, voorzitter, komt er zodra de vraag wordt beantwoord.

Dit neemt niet weg dat het tot voor een half jaar geleden

voor mij als portefeuillehouder heel lastig was,

want ik wist niet wat de politieke ambities zouden zijn.

Er lag een formatieplan voor de taken die op dat moment werden gedaan.

Als er dan extra politieke ambities ontstaan,

kunnen deze niet door de bestaande formatie

worden uitgevoerd omdat deze allemaal al belegd zijn.

Ik hoop dat het formatieplan een antwoord kan geven

op de vraag die nu gezocht wordt.

Maar als portefeuillehouder personeelsbeleid

zie ik extra ambities en dat betekent een extra formatie.

U mag ervan uitgaan dat als we in de bestaande formatie

het werk hadden kunnen doen - of deels - we daar zeker naar gekeken hadden.

Ik geef

nu mevrouw Van de Wetering het woord om het toegevoegde voorstel van D66 toe te lichten.

Meneer Schuiringa heeft nog een vraag.

Voorzitter, in reactie op de portefeuillehouder.

Zo'n formatieplan zou zeer aangenaam zijn.

Zo zien we ook de consequenties op het personeelsbestand

door bijvoorbeeld de invoering van de Omgevingswet,

want die technische controle heb je dan niet meer

omdat dit wordt uitbesteed.

De heer Uitdehaag.

Dan is de vraag: wat is de verwachting van de gemeenteraad.

Het punt van meneer Schuiringa gaat over de bedrijfsvoering.

We zijn al een paar jaar bezig met de verandering van het VTA-stelsel en de wet op Kwaliteitsborging, en wat dat allemaal betekent.

Ik kan u geruststellen dat de formatie in bijna heel Nederland - dus ook op Texel - structureel laag is.

We kunnen mensen wel een ander perspectief bieden, maar

dan nog blijft het een uitdaging om de juiste mensen aan te trekken.

Dus het is zeker niet zo dat we door die wet mensen te veel hebben.

Ik heb helemaal geen moeite om die vragen te beantwoorden,

maar u mag erop vertrouwen

dat ik als portefeuillehouder en secretaris

niet met een extra formatie bezig is geweest en hier niet over nadenkt.

Nogmaals, dit is niet per se een zaak van de gemeenteraad.

Dan krijgt nu mevrouw Van de Wetering het woord om het voorstel van D66 toe te lichten.

Ik zou bijna niet meer durven na al dit verbale geweld

hierin ons midden.

In programma één staat als eerste zin: wat willen we bereiken?

Toegankelijke en begrijpelijke dienstverlening voor iedereen,

of dat nu aan de balie, online of aan de telefoon is.

Wij hebben op drie november 2021 een Raadsinformatiebrief

ontvangen over de publieksbalie na corona, en daarin stond:

voorlopig handhaven we het werken op afspraak,

maar zodra de situatie het toelaat, zullen we onze dienstverlening

weer verruimen.

Op de website van de gemeente Texel staat nog steeds

dat er alleen op afspraak wordt gewerkt, en zien we geen verruiming.

Op acht juni 2022 hebben wij vragen gesteld

over wat de kosten zouden zijn als de balie

één à twee dagen open zou zijn, zodat je zonder afspraak kan

binnen wandelen zoals voorheen.

Dit zou 15 à 20.000 euro per jaar kosten.

Ons voorstel is om de balie minimaal twee dagen per week

zonder afspraak open te stellen - en dan heb ik het niet over de vakanties -

omdat er nog steeds behoefte aan is en dit bijdraagt

aan de toegankelijkheid van onze dienstverlening.

Ik zag de hand van mevrouw Van der Werf en neem aan

als reactie op het voorstel van D66

Dank u, voorzitter.

Volgens mij is het antwoord hierop dat bij 'op afspraak'

de juiste mensen aanwezig zijn.

Mijn vraag is: geldt dit nog steeds?

De heer Zegel.

Voorzitter, dank u wel.

Ik vind dit best een sympathiek voorstel, maar heb twee vragen

die het best door de portefeuillehouder beantwoord kunnen worden.

Hoe vaak komt het in de praktijk voor dat mensen onaangekondigd

binnenwandelen en vervolgens niet kunnen geholpen kunnen worden?

Het antwoord zat vorige keer al in de beantwoording,

maar nog even voor de helderheid: is het praktisch wel te organiseren

om één of twee dagen in de week de betreffende ambtenaren

op het gemeentehuis aanwezig en beschikbaar

te hebben voor vrije inloop?

Of werkt dat tegenwoordig niet meer zo?

De heer Uitdehaag.

Eerst de vragen van meneer Zegel.

Iemand die spontaan komt binnenlopen, wordt niet naar huis gestuurd, maar ik kan niet altijd garanderen dat de juiste persoon aanwezig is om de goede handeling uit te voeren. Voor de wat meer reguliere producten is dat wat minder problematisch, dan voor mensen met hele specifieke vragen.

Als er iemand naar huis werd gestuurd, had die persoon een uitzonderlijke vraag.

Bijvoorbeeld: als iemand een persoon met een niet-Europese achtergrond naar Nederland wil halen en er moet een garantverklaring moet worden afgegeven - want in sommige gevallen is dat nodig - hebben we geen twaalf medewerkers die weten hoe dat moet.

Voor een rijbewijs of paspoort is dat waarschijnlijk minder problematisch.

Dat is mijn antwoord hierop.

Dames en heren, hier is de afgelopen tijd al veel over gezegd, ook door mij.

Het is duidelijk dat een fractie dit signaal wil afgeven. Mevrouw Van de Wetering, dit is uitvoerbaar, met de kanttekening dat ik niet weet of op die twee dagen alle dienstverlening plaats kan vinden.

Ik weet ook niet

of het met de bestaande formatie kan.

Moest dat wel zo zijn, laat ik dit weten want zou een financiële meevaller zijn.

Ik denk dat uw inschatting qua bedrag reëel is, als we iemand moeten aannemen.

Ik zal ook blijven monitoren om iemand aan te nemen.

Als een meerderheid van de raad dit wil, gaan we daarmee aan de slag.

Mevrouw Visser van de PvdA, mevrouw Koot en meneer Polderman.

Dank u wel.

Vanmiddag hadden we een een ronde met technische vragen over deze concept-Programmabegroting en toen heb ik naar aanleiding van de zin 'en zo voldoen we aan de wettelijke zorgplicht voor laaggeletterden en/of digitaal minder vaardigen' gevraagd of wij slechts voldoen aan de plichten van de wet of dat we een tikkie verder gaan.

Ik kreeg het bevestigende antwoord dat we een tikkie verder gaan, en voldoen aan de maatschappelijke zorgplicht.

Ik denk dat het één à twee dagen in de week openstellen voor de algemene vragen daar ontzettend bij kan helpen.

Dus wat dat betreft zie ik dit plan zitten.

Mevrouw Koot.

Het CDA vindt dit een voorstel naar z'n hart.

Wij moeten als samenleving proberen iedereen mee te krijgen.

Een gemeentehuis staat er voor de inwoners en niet andersom, en dat betekent dat je servicegericht moet zijn.

Als er ook maar enigszins een vermoeden is dat mensen zich gehinderd voelen omdat ze niet vrijelijk binnen kunnen lopen in het gemeentehuis, moet je dat zeker tegengaan.

Dus een prima voorstel van D66.

En ik begrijp de burgemeester als die zegt dat niet altijd alle expertises aanwezig kunnen zijn.

Dat snapt de inwoner die met een vraag komt ook wel.

Maar voor je service, dienstverlening en daar waar een gemeentehuis voor moet staan, vinden wij het heel belangrijk dat we goed toegankelijk zijn.

Dank u wel. Meneer Polderman.

Dank u, voorzitter.

Ook wij steunen dit voorstel van D66.

Voor ons mogen het meerdere dagen zijn, maar de burgemeester gaf aan dat het lastig zal worden om goed personeel hiervoor te vinden.

Dan nog even richting GroenLinks over het 1,6 miljoen: het gaat niet om het bedrag, maar om het aantal fte's dat gevuld moet worden.

En als een publieksbalie niet eens gevuld kan worden, zal het lastig zijn om de rest ook te vullen.

Meneer Schuiringa.

Wij kunnen ons vinden in wat mevrouw Visser noemde.

Er zijn mensen die niet taalvaardig zijn en af en toe hulp nodig hebben.

Als deze mensen dan twee of drie dagen in de week binnen kunnen lopen en geholpen worden, zou dat voor ons heel dierbaar zijn.

Dank u.

Het ziet er naar uit dat dit erbij komt.

We kunnen punt drie afsluiten en gaan over naar punt vier van de besprekkingsdraad, en dat is programma twee: zorg voor elkaar en veiligheid op orde.

Zijn

er vragen over programma twee?

Mevrouw Koot, mevrouw Van de Wetering en meneer Polderman.

Mevrouw Koot, ga u gang.

Dank u. Ik heb een vraag bij de voorstellen 202 en 203.

Bij voorstel 202 stelt u voor om de nieuwe tarieven voor de gehandicaptenkaart te verlagen.

Ik vroeg me af waarom?

Bij mijn weten zijn gehandicaptenkaarten vrijgesteld van het betalen van parkeergeld op Texel.

Ik was benieuwd wat de overwegingen zijn om de prijs van de gehandicaptenkaart - die je volgens mij landelijk kan gebruiken - te halveren.

De tweede vraag gaat over het voorstel

'iemand aantrekken die ervoor zorgt dat bepaalde regelingen bij de juiste huishoudens terechtkomen'.

Waarom hoort dit niet bij de betreffende afdeling/ambtenaar?

Het lijkt mij een logische consequentie dat als je met een bepaalde doelgroep bezig bent, je daarvoor zorgt.

Ziet u samen met mij - door dit te scheiden

- het risico op miscommunicatie, waardoor het probleem alleen maar groter wordt?

Ik geef eerst het woord aan de wethouder om hier antwoord op te geven, gezien de ervaring bij het vorige programmapunt dat het anders toch wel erg veel wordt.

Voorzitter, we proberen deze nieuwe werkwijze.

Mevrouw Koot, voorstel 202: tarief gehandicaptenkaart.

Het eenvoudige antwoord is dat dit een opdracht van de coalitie is.

In het coalitieakkoord staat dat we iets moeten doen met de tarieven voor de gehandicaptenparkeerkaart.

Begin deze maand heeft u hierover een RIB gekregen met daarin de uitleg over hoe deze tarieven tot stand zijn gekomen.

Dus die ga ik nu niet herhalen, want dat duurt allemaal te lang.

Mocht u daar nog vragen over hebben, kunt u die gerust nog stellen.

Ik moet toegeven dat elke aanpassing naar beneden arbitrair is.

Elke gemeente in Nederland kijkt anders naar het tarief voor de gehandicaptenparkeerkaart.

Je kan het op verschillende manieren doen, en wij hebben bedacht om dit te halveren.

Dat klinkt behoorlijk aardig, en daardoor is het naar beneden gebracht

in opdracht van de coalitie.

Dit is het enige argument hiervoor, en ik kan er nog tien verzinnen.

De tweede vraag over 203.

Excuus. Eerder dit jaar hebben wij - door de toenmende druk op de financiën van de huishoudens - op Texel geconstateerd dat wij extra moeite moeten doen om mensen te bereiken die recht hebben op regelingen.

Daar wordt op dit moment al op ingezet.

Het coalitieakkoord zegt ook dat daarop meer ingezet moet worden.

U heeft gelijk dat een afdeling dit zou moeten rekenen als een normale taak.

Maar extra inzet betekent extra fte of geld, wat daarvoor beschikbaar gesteld moet worden. Vandaar dit voorstel. Met het risico dat er een communicatiestoornis gaat op treden.

Die begrijp ik niet helemaal.

Kunt u dat toelichten?

Als er regelingen op een afdeling bekend zijn, loop je het risico dat die niet goed worden uitgezet of maar half worden begrepen.

Je werkt over verschillende schijven.

Dus de één weet hoe de regeling is, en iemand anders wordt aangetrokken om het uit te voeren.

Ik denk dat dit bij elkaar hoort zodat je geen miscommunicatie hebt.

Ik begrijp uw punt.

We zullen uw zorgen meenemen, maar daar is in principe geen sprake van.

Dit gaat echt over hoe alle organisaties op het eiland - en in heel Nederland - moeite hebben om hun doelgroep te bereiken.

Dat geldt voor de voedselbank tot kerken, minima en de gemeente.

Het is heel lastig om de doelgroepen te bereiken waarvoor deze regelingen in het leven zijn geroepen.

Er is extra inzet nodig om dit te doen.

Mevrouw Van de Wetering.

Dank u wel, voorzitter.

Even richting de coalitie: het was niet enkel de coalitie die iets wilde doen met de gehandicaptenparkeerkaart, maar wij ook.

Wij zijn er dus blij mee, mevrouw Koot.

Een interruptie.

Die opmerking is niet terecht, want ik heb helemaal niet gezegd dat ik er niet blij mee ben.

Ik heb alleen gevraagd waarom.

U heeft gelijk.

Excuus. Ik heb twee vragen.

Op pagina 32 staan een aantal indicatoren, en de laatste gaat over vernielingen en beschadigingen in de openbare ruimte.

Voor 2021 zie ik daar een verdubbeling.

Is het college hiervan op de hoogte?

Wat is de oorzaak en wat gaat u daaraan doen?

Ik zie hier geen voorstel voor.

In voorstel 204 vraagt u een interne controller die een aantal zaken voor u op een rijtje moet zetten.

Het sociale domein is geen relatief nieuw terrein.

We zijn er al jaren mee bezig.

Ik kan me nog herinneren dat wij ooit een sociale kaart hebben aangevraagd waarin alle partijen genoteerd werden met wie wat deed voor welke doelgroep. Misschien moet die aangepast worden, maar ik zou graag wat meer uitleg willen hebben over dit doel.

Wethouder Van de Belt.

Dank u wel, voorzitter.

De eerste vraag van D66 kan ik niet beantwoorden, want dat gaat een beetje mijn domein.

Daar kunnen we wel technisch op terugkomen.

Uw tweede vraag gaat over de interne controle, en daar haalt u - denk ik - twee dingen enigszins door elkaar.

U heeft niet enkel gevraagd naar de sociale kaart, maar u heeft als raad de opdracht toegegeven om die te vernieuwen.

En dat is inderdaad een overzicht van wat wij allemaal hebben aan zorg en welzijn, waar zowel bewoners als hulpverleners op kunnen terugvallen.

Dit gaat over de financiën en verantwoordingen.

Het zijn zulke ingewikkelde regelingen die het Rijk op ons afstuurt, die ook vaak wijzigen, waardoor wij ons beste beentje moet voorzetten wijzigen om eruit te komen.

Het is momenteel niet reëel om dat puur op onze eigen financiële afdeling af te wentelen.

Daar hebben we iemand voor nodig die daarop specifiek ingezet kan worden, zodat dat op de rails komt en we daarna zelf weer verder kunnen.

Daar is dit voorstel op gestoeld.

Mevrouw Van de Wetering.

Dan heb ik het verzoek aan de wethouder om dat iets specifieker in dit voorstel te verwoorden, vooral wat betreft het financieel aspect.

Ik zal bekijken wat we daaraan kunnen doen.

Ik dacht zelf dat dit een redelijk helder voorstel was, maar als u dat niet vindt, zullen we nog even naar de tekst kijken.

Mevrouw Van de Wetering.

U geeft net heel specifiek aan dat het over het financiële aspect gaat en dat zie ik niet terug in dit voorstel.

Excuses! Het woord business controller wordt genoemd, en dat was voor mij genoeg trigger om te zeggen dat het hier over geld ging.

Maar als u dat nog specifieker wilt, kijken we nog even naar de tekst.

Dat is dan geregeld. De heer Polderman.

Dank u, voorzitter.

Ook een vraag over 203: de extra inhuur van personeel omdat de huishoudens niet goed bereikt worden.

Wij hebben hier een aantal mooie instanties voor, zoals: Texels Welzijn en onze werkers in de dorpen die onze oren en ogen zijn.

Hiermee geeft u het signaal af dat de huidige organisaties hun werk niet goed doen.

Is het niet handiger om deze organisaties beter te ondersteunen dan zelf extra personeel in te zetten?

Wethouder Van de Belt.

Dat vind ik een hele goede vraag.

Dit doen we niet alleen.

Het bereiken van die doelgroepen is een gezamenlijke opdracht.

Wij trekken hem nu naar onszelf toe en ik vind het eerlijk gezegd wel een terechte vraag: is het helemaal terecht

dat wij dit helemaal zelf op ons bordje moeten nemen?

Het is niet gek om te zeggen dat we een x-aantal uren nodig hebben om dit beter te doen.

Maar of je dat helemaal zelf zou moeten doen

of ergens anders moet neerzetten, vind ik een relevante vraag.

Daar ga ik nog even naar kijken.

Ik weet niet of dat iets verandert in deze begroting,

maar vind dit voor het vervolg hierop een zeer relevante vraag.

En ook al voor de nabije toekomst: hoe gaan wij die energietoelagen en alle regelingen die daarmee te maken hebben goed op de rit zetten?

Het is sowieso een terechte opmerking.

De heer Soyer.

Dank u wel, voorzitter.

Ik wil graag terugkomen op de invalidenparkeerkaart.

De portefeuillehouder heeft terecht gezegd dat elk bedrag redelijk discutabel is, maar ik wil ook even aangeven dat Texel op dit moment duurder als gemiddeld is en er zestien gemeenten zijn die deze kaart gratis verstrekken.

Wat speelt er namelijk?

Een gehandicaptenparkeerkaart is op naam en het Texels vignet is op kenteken.

Dus op het moment dat ik niet kan autorijden

maar toch geholpen moet worden, zal dat in de auto van mijn partner zijn

en die zal dan toch een Texels vignet moeten kopen,

want anders kan die die auto alleen gebruiken

op het moment dat zijn vrouw erin zit of andersom. Dit is dus een belangrijk

argument om te stellen dat het - wat ons betreft - gratis zou moeten,

want er moeten toch nog Texelse vignetten aangeschaft worden. Dank u.

Wil de wethouder daarop nog reageren?

Ik kan hierop heel kort op reageren door te melden

dat we hier enigszins aandacht aanbesteed hebben in de RIB

en dat ook de afweging is geweest.

Er zijn namelijk ook mensen met een handicap die geen partner hebben,

dus die zouden volgens uw voorstel dan vijf jaar lang in heel Europa

gratis kunnen parkeren.

Interruptie graag.

Nee, want als je in Amsterdam met je gehandicaptenparkeerkaart

in een parkeergarage wil, mag je enkel op de parkeerplaats

met het teken rolstoel parkeren.

Maar op alle parkeerplekken moet je betalen.

Daar is Texel vrij uniek in.

Excuses, dat wist ik niet.

Dan is Amsterdam misschien een uitzondering op de situatie.

Dat zou kunnen, dat weet ik niet en daar wil ik verder vanaf zijn.

Het gaat erom dat wij als college een afweging hebben gemaakt:

wat vinden we fair ten opzichte van de rest van de bevolking

die op Texel 30 euro moet betalen voor een parkeervergunning?

Achter uw veronderstelling zit een klein beetje de veronderstelling

dat gehandicapten over het algemeen een lager inkomen zouden hebben

dan edegemiddelde Nederlander.

Daar heb ik geen gegevens over, en voor zover ik dat kan uitzoeken

is dat niet het geval.

Meneer Soyer wil daar inhoudelijk op reageren.

Heel kort. Ons uitgangspunt is dat elk gezin

ongeveer gelijk behandeld wordt.

En op het moment dat er een gezin is waarin iemand een beperking heeft,

moet die kaart nog apart aangeschaft worden.

Maar het is vooral een reactie op mijn buurvrouw.

Alles is arbitrair, daar zijn we het mee eens.

En daarom zijn we heel blij met de halvering van de kosten.

Dan ziet het er naar uit dat wij programma twee

genoegzaam hebben behandeld.

Dan gaan wij door naar programma drie: mooi en gastvrij Texel.

En ik denk dat dit onder meerdere wethouders valt.

Op pagina twee staat er nog een programma.

Mevrouw Visser heeft een vraag.

Geen vraag, maar wel een punt vanuit de Auditcommissie.

Toen wij het

concept-Programmabegroting in de Auditcommissie bespraken,

is ons opgevallen dat erin voorstel 303 staat

dat er één externe jurist in te huren is.

Maar zo gaat dat niet.

Je huurt geen fte in maar een aantal uur, als het om een extern iemand gaat.

De programmabegroting wordt op dat gebied nog aangepast.

Ik zie hier geknik, dus dat is prima.

Mevrouw Koot, u had nog een vraag of opmerking.

De eerlijkheid gebiedt me te zeggen dat ik bij vrijwel alle voorstellen een vraag heb.

Zullen we ze één voor één even langslopen?

Dat is goed.

Voorstel 302: voor een goede ruimtelijke ordening zorgen.

Er wordt voorgesteld om op korte termijn voor één jaar iemand in te huren,

maar die moet zich bezighouden met - en ik snap

dat er inhuur nodig is - vrij specifiek werk.

Ik vroeg me af of die niet ongeveer een jaar nodig heeft om zich in te werken

voordat die op die ingewikkelde materie - zoals de Omgevingswet - mee kan doen met de vergunningsverlening.

Dat is een inhoudelijke vraag: gaat dit lukken

of is dit te lastig om dat zo eventjes te doen?

De tweede. Sorry, meteen antwoorden of wat wilt u?

Ja, dat is handig, denk ik.

Tenzij uw andere vragen betreffende de andere voorstellen

ook van die aard zijn, dan kan het in één keer.

Nee? Dan geef ik het woord aan wethouder Kieft.

Voorzitter, als antwoord op mevrouw Koot: uiteraard wil je graag

mensen met ervaring hebben, maar we weten dat in heel Nederland

de lokale en provinciale overheid grote moeite heeft

met het aantrekken van mensen.

Dus het zou kunnen zijn dat mensen nog ingewerkt moeten worden.

Maar de eerste voorwaarde is ervaring en dan vervalt uw opmerking.

Dan gaan we door naar uw volgende vraag.

Voorstel 304: voor een goede ruimtelijke ordening zorgen.

Bij mij is 304: ondermijnende activiteiten monitoren.

Maar 351: zorg dragen voor een goede ruimtelijke ordening.

Dat is het onderwerp in de doelenboom.

Dat gaat over het bekijken van de ondersteuning

van juridische ondersteuning.

Mijn vraag is: u wilt structureel iemand aantrekken

waarvan ik me afvraag in hoeverre we de noodzaak hiervoor hebben aangetoond.

Dus is het niet logischer om eerst iemand voor twee jaar aan te trekken

in plaats van meteen structureel?

De burgemeester.

Dank voor de vraag.

Ik heb er zelf ook mee geworsteld, mevrouw Koot.

Het lastige met dit onderwerp is dat ik hierover wel informatie heb,

maar dat anderen zeggen: "Burgemeester, zeg er niet te veel over."

Tegelijkertijd wil je geen paniek veroorzaken op het eiland door te zeggen

dat er op allerlei terreinen dingen fout lopen.

Maar door de integrale controles en de opvolging hiervan,

en het verbreden van het Bibob-beleid - dus niet enkel meer horeca -

loopt Texel niet meer voorop.

Ik vind het dus verstandig om het been bij te trekken.

Als u zegt: "Burgemeester, ga twee jaar aan de slag

en dan bekijken we hoe verder", denk dat dat voldoende reden is

om dit structureel te maken.

Maar het eerlijke antwoord is dat het lastig

is om u hierover iets meer te vertellen.

Ik wil ervoor pleiten om een stap vooruit te zetten

in het tegengaan en aanpakken van deze vorm van criminaliteit.

Mevrouw Koot.

Dank u voor uw toelichting.

Dat is voor mij misschien wel de benodigde extra informatie

als onderbouwing voor dit voorstel.

Dan gaan we naar de volgende vraag.

Voorstel 305: het college is van plan om met een drone te gaan handhaven.

Ik vraag me af wat de onderbouwing is om deze - in mijn ogen -

bijzonder drastische stap te zetten?

Ik denk dat het als gemeentehuis belangrijk is

om een bepaald vertrouwen naar je inwoner uit te stralen.

Ik denk dat je niet op de goede weg bent als je alles

wat een mogelijkheid biedt om je inwoner te controleren,

meteen inzet.

Handhaving met een drone vind ik best heftig klinken.

Die onderbouwing zou ik graag wat beter willen hebben.

De doelstelling die ik uit de toelichting haal,

is dusdanig vaag waardoor ik de volgende conclusie trek:

het is handig om te hebben en we zien later wat we hiermee doen.

Ik vraag me af -

Wilt u tot uw vraag komen?

Meent het college serieus

dat ze met dit voorstel moeten komen?

Voor ik de burgemeester het woord geef, zag ik bij mevrouw Visser

en meneer Berger hie een reactie op.

Mevrouw Visser, heeft u een aanvullende vraag

over hetzelfde voorstel?

Zo ja, dan kan de burgemeester deze in één keer meenemen.

Er staat het monitoren van verplaatsingen van mensenmassa's.

Ik kan me daar weinig bij voorstellen.

Ik kan me wel voorstellen dat om half zeven

iedereen tegelijk van het strand vertrekt, maar om dat nu te monitoren.

Graag wat uitleg.

Meneer Berger.

Mijn vraag ligt in het verlengde van mevrouw Koot.

Het inzetten van drones kan heel erg nuttig zijn,

maar ik zou ervoor willen pleiten om daar voorzichtig mee te zijn

en te beperken tot het buitengebied, en niet met vijf teams om de haverklap

boven de bebouwde kom te vliegen om te kijken of iemand ergens een tentje

heeft staan.

Ik denk dat het goed is om de burgemeester nu het woord te geven.

Even vooropgesteld: ik vind het goed

dat de raadsleden dit inbrengen.

Het blijkt misschien niet uit dit voorstel,

maar als gemeente heb je een aantal overwegingen.

Ik snap dat mensen zeggen: "Dat is nogal wat om

met een drone ergens overheen te gaan.

In de handhaving kan dat overkomen als iets dat niet mag."

Het is niet zo dat het college dit gevoel niet snapt.

En daarom mag niet elke medewerker

met een drone vliegen.

Je bent formeel een piloot en dat betekent

dat je de regels moet kennen die we hebben

voor het vliegen met drones.

Je moet kennis en kunde hebben van de privacy om te voorkomen dat er allerlei andere dingen gebeuren. Die waarborg zit erin en dat wil ik wel gezegd hebben. De eerlijkheid gebiedt mij te zeggen dat de observaties die we nu een paar keer per jaar met een vliegtuig doen, minder dicht aan de grond en veel arbeids- en kostenintensiever zijn dan het gebruik van een drone. We gebruiken nu al incidenteel vliegtuigen vanaf de luchthaven. Je hebt niet altijd het zicht dat je wil doordat je wat hoger moet blijven en bovendien heeft dat ook een impact op het [onhoorbaar 02:35:22]. Dus voor een deel komt dit er in plaats van het vliegtuig dat al ingezet wordt. Het is efficiënter en scherper om een aantal bewijslastkwesties toch eerder boven tafel te krijgen dan dat we tot nu toe hebben. De bewijslast is gewoonweg eenvoudiger. Met mensenmassa's moet je niet denken aan de zwembadgasten die bij 35° van paal X naar het dorp gaan. Dit gaat met name over grotere evenementen en activiteiten waarbij er 's avonds een grote mensenstroom is naar de fiets, auto of taxi. Het kan in dat kader handig zijn om te monitoren hoe die mensenstroom zich gedraagt. Dit is vooral, mevrouw Visser, in relatie tot evenementen. En volgens mij heb ik dan alle vragen beantwoord. Dat denk ik ook. Ik zag onderwijl nog de heer Kooiman en de heer Schuiringa. Meneer Berger, wilt u hierop nog reageren? Het woord van de burgemeester heeft mij niet helemaal gerustgesteld, moet ik eerlijk zeggen. Het gaat mij toch een beetje om het gevoel 'big brother is watching you' dat de gemeente uit gaat stralen als je dit te veel doet. Er moet iets meer duidelijkheid komen over hoe je dit precies gaat doen. Ik heb het hierbij dan over frequentie en plaats. Ik ben bang voor een soort wildgroei en hobbyïsme. Het is hartstikke leuk om met die dingen te vliegen. Ik wil ervoor pleiten om hier meer duidelijkheid over te geven. Ik geef nu eerst het woord aan meneer Kooiman en dan aan meneer Schuiringa. Ik dacht dat mevrouw Koot eerst al haar vragen ging stellen, maar over bepaalde onderwerpen die zij aansnijdt, hebben wij ook vragen. Ik dacht eerst rustig mijn beurt af te wachten, maar het is misschien handiger om dit per onderwerp te doen. Het voorstel voor een drone is één van de opmerkelijkste voorstellen in deze Programmabegroting omdat het iets totaal nieuws is. We hebben nog wat aanvullende vragen: is het juridisch haalbaar? Half Texel is een no fly gebied voor drones. Hoe gaat de gemeente daar mee om? Hoe gaat ze om met de privacy? De burgemeester noemde het vliegtuig, en de foto's die daarvan komen zijn haarscherp. Je kan de buurvrouw in de achtertuin zien liggen. Welke toegevoegde waarde heeft deze drone dan? Is het niet handiger om eerst met een voorstel voor beleid te komen - want hier zitten nogal wat kaders aan - en te kijken hoe de raad hierover denkt, in plaats van dat u ineens een bedrag van 50.000 euro incidenteel en 10.000 euro

structureel

vraagt?

De heer Schuiringa en meneer Hoogerheide hebben ook nog een vraag over dit onderwerp.

Voorzitter, ik weet dat de brandweer in het kader van de veiligheid ook overgaat tot het gebruik van drones.

Heeft u daarmee contact gehad?

Daarnaast kan ik zeggen dat je in de projectontwikkeling dure abonnementen kan nemen voor Google Earth van een (halve) dag geleden.

Je kan daar alles mee zien.

Bellingcat kan er zelfs drugs mee ontdekken.

Dat is openbaar en kan je direct gebruik van maken.

Kost een paar centen meer. Succes!

Meneer Hoogerheide.

Even aansluitend op meneer Schuiringa.

Er staat hier: veiliger, sneller en efficiënter.

En drones worden met name ingezet door de brandweer bij het opsporen van grotere branden.

Ook de politie zet drones in.

Het is een moderne ontwikkeling en we kunnen er niet omheen.

De piloten krijgen een uitstekende opleiding,

want anders krijgen ze geen papieren.

Ze weten precies waar ze wel en niet mogen vliegen.

Burgemeester, valt er nog wat te beantwoorden?

Ik kan in formele zin zaken beantwoorden, maar daar gaat deze politieke discussie niet over. We hebben

haarscherpe luchtfoto's en we vliegen op een lagere hoogte dan Google Earth.

De drone gaat deze luchtfoto's niet vervangen, maar gaat activiteiten vervangen die één dag, een halve dag of een uur zich aandienen en aldus niet verschijnen op de luchtfoto's.

Vervangt die drone Google Earth?

Nee, natuurlijk niet.

Het is met een drone een stuk makkelijker vast te stellen of op een evenement de brandveiligheid en bewegwijzering in orde waren.

Met Google Earth ga je dit niet kunnen zien.

Dat even ter aanvulling.

En een drone is eerder in de lucht om iets vast te stellen dan een vliegtuig dat moet opstijgen vanop een luchthaven.

Daarin zit het voordeel en dat is een inhoudelijk punt, voorzitter.

De no fly zone klopt, maar daarom hebben we piloten want zij mogen met drones.

Je mag niet vliegen zonder papieren of pilotenopleiding, maar in het kader van de handhaving mogen piloten dat wel.

En dat geldt ook voor andere overheden.

Dus dat is ook getackeld.

Het lastigste is het gevoel dat de overheid extra gaat handhaven.

Maar in de jaren dat ik hier zit, heeft u regelmatig aan mij gevraagd om een tandje bij te steken qua handhaving.

Het kan zijn dat deze nieuwe raad er anders tegenaan aan kijkt.

Ik hoop - met die achtergrond - dat u begrijpt hoe we een tandje kunnen bijsteken op dingen die zich incidenteel aandienen.

Ik snap dat u aan het idee van een drone moet wennen.

Ik heb al beantwoord in welke gevallen we een drone gaan inzetten.

Ik snap dat de raad zegt dat tijdelijk geen zin heeft, omdat je dan een drone moet huren.

ik vind het moeilijk
om hier nog

iets aan toe te voegen, voorzitter.

Het gaat hier bijna over een politieve overtuiging:

wil je dit soort middelen als gemeente al dan niet inzetten?

Ik denk dat het verantwoord kan, maar het is
aan de raad om daarover een afweging te maken.

Mevrouw Visser en daarna mevrouw Koot.

Dank u wel.

De burgemeester gaf net aan dat de vliegtuigen die we nu gebruiken
om de luchtfoto's te maken, lager vliegen dan anders.

Kunt u een inschatting maken hoe hoog de drones vliegen
ten opzichte van die vliegtuigen?

Dat is heel lastig, maar volgens mij mag een
zweef- of propellertoestel niet onder de 150 meter
of 300 voet komen.

Een drone mag dus wel lager.

En dit is even met de kennis
die ik nu paraat heb.

Mevrouw Koot.

Na de toelichting van de burgemeester, zou ik graag
een voorbeeld van hem willen hebben.

Hier staat: de gemeente Texel heeft een groot buitengebied qua oppervlakte,
waar controle, inspectie en toezichthoudende taken
in het openbaar gebied moeten worden uitgevoerd.

Kunt u dan een voorbeeld geven van die spoedeisende taak
die het noodzakelijk maakt dat u die drone graag tot uw beschikking wil hebben?

Kamperen bij de boer.

Het aantal tenten tellen op een luchtfoto tellen is verdraaid lastig
omdat die niet altijd geschoten worden als die tenten daar staan.

Met een drone is dat op afstand met meerdere boerenbedrijven
een stuk sneller te doen dan dat we dat tot nu toe kunnen.

Dat is even een concreet voorbeeld, mevrouw Koot.

Het maakt mij een beetje verdrietig dat u dit als antwoord geeft.

Ik heb eerlijk gezegd nog andere voorbeelden gehoord,
zoals brand.

Texel is een heel groot gebied en hierdoor kan je dit heel
snel monitoren.

We hebben het nu over handhaving, en voor brand ligt de Veiligheidsregio
aan de lat met hun drones.

Daarom noem ik dat voorbeeld expres niet.

Mevrouw Koot vraagt om een voorbeeld, en dit is misschien geen leuk voorbeeld.

Dat is handhaving voor de mensen die het treft ook niet.

Maar de raad heeft wel gezegd: "Zet streng in op het aantal
slaapplaatsen en bedden."

En dan noem ik - hoe ongemakkelijk ook - toch dit voorbeeld.

Omwille van de tijd gaan wij verder.

We zijn inmiddels bij 306 aanbeland.

Had u daar ook nog een vraag over?

Of iemand anders? Meneer Hoogerheide.

Ik wil de burgemeester aanvullen: in de zomer
was er kind zoek op het strand.

Wie vond dat kind?

Die drone. Laatst was er een zwemmer zoek.

Wie vond die zwemmer?

Die drone. Het is dus ook levensreddend.

Meneer Soyer, hierover of over 306?

U mag nu als eerste.

Dank u wel.

Voorstel 306: openbaar groen beheren.

In het groen beheerplan 2018, met een looptijd van vijf jaar, staat dat in het vierde jaar het plan geëvalueerd wordt.

Dat zou dan dus in 2022 zijn.

Daarover twee korte vragen: is het huidige plan geëvalueerd.

Vraag twee: bij herlezing van het huidige plan

kwamen bij ons veel vragen op, meestal in de vorm van:

is het gedaan en wat was het resultaat?

Op welke wijze kan de raad betrokken worden

bij de evaluatie van dit plan?

wij worden ook wat verward door de terminologie.

Er wordt gesproken over groen beheerplan, groenplan, beleidsplan.

In onze optiek start je met een beleidsplan

en daaruit vloeit een beheersplan voort met een bepaalde looptijd.

In het huidige coalitieakkoord wordt versterken van de biodiversiteit als prioriteit benoemd.

Er wordt gesproken over het maken van beleid

voor bestaande bomen en bestaand groen, over een balans tussen ecologie

en economie, gevolgen voor klimaatveranderingen en dergelijke.

In voorstel 306 - dit wordt de vraag - wordt een beperkt bedrag gereserveerd voor externe ondersteuning in brede zin op het vlak van groen.

Op welke wijze wordt de raad in positie gebracht

om kaders te kunnen stellen in het beleid voorafgaat aan het maken

van nieuwe beheersplannen? Dank u wel.

Meneer Hooijschuur.

Meneer Soyer, er staat duidelijk dat het groenplan intern wordt opgesteld.

Men is er dus mee bezig, maar het is nog niet klaar.

Men is bezig met de voorbereiding van dit plan

en dat komt eraan in 2023, niet in 2022.

De evaluatie zou in 2022 zijn.

Dat was de vraag.

Ik moet even navragen hoever het daarmee staat.

Meneer Kieft.

Voorzitter, de ene vraag betreft de evaluatie van het lopende plan en de andere vraag betreft de totstandkoming van aangepast beleid.

Ik hoor dat de heer Soyer behoefte heeft aan een kaderstellende notitie. Ik vind dat persoonlijk wel een goed idee.

In overleg met collega Hooijschuur zouden we

de raad hierbij kunnen betrekken, als er uit de evaluatie keuzes

voortvloeien waarvan wij denken dat de raad

daar vast iets van gaat vinden.

U verwijst naar het coalitieakkoord.

We hebben een aantal dingen over het bomenbeleid gezegd

en het belang van bomen in het Texels landschap

maar ook in de woonomgeving.

Achter de schermen is er al vrij veel beleid,

maar dit moet allemaal bij elkaar gelegd en geëvalueerd worden.

Als daar kaderstellende keuzes uit voort zouden vloeien,

zou ik die graag aan de raad voor willen leggen.

Meneer Soyer.

Een vraag aan meneer Hooijschuur.

Wij hebben het oude plan gelezen en daar kwamen veel vragen uit.

Als je dit gaat evalueren, zou ik graag willen dat je hiernaar kijkt.

We hebben die vragen op papier gezet.

Kan ik u die doen toekomen zodat uw dienst kan bedenken

wat ermee te doen? Dank u.

Dat is een toezegging.

De heer Kooiman. Sorry?

Dat is wel een beetje raar, want dat zouden andere raadsleden misschien ook willen doen.

Het lijkt mij

dat zij

ook de vrijheid hebben om dit te doen.

Voorzitter, u gaat verder vanaf 306.

We zijn nu bij 306 en ik had begrepen dat u daar een vraag over had.

Nee, daarvoor nog.

Ik dacht dat u per partij het hele programma af ging.

Ik had nog een vraag over de uitvoering van de extra werkzaamheden in het kader van de invoering van de Omgevingswet.

Dat is 302.

De inwerkingstelling van de Omgevingswet is uitgesteld tot één juli en het is niet ondenkbaar dat dat nog later zal intreden.

Is dit voorstel dan niet overbodig?

Dit voorstel gaat ervanuit dat deze wet

op één januari

2023

zal intreden.

Daar zijn bij mijn weten al schriftelijke vragen over gesteld, dus daar komen antwoorden op.

Dus die laten we nu even zitten.

U heeft niets over 306?

Dan gaan we naar 307.

Mevrouw Koot, u stelt me teleur.

308? Meneer Kooiman en meneer Huisman.

Er wordt hier al lang besproken over hoe we de toeristische bedden gaan tellen, naast dat ze ook in bestemmingsplan staat.

In het stuk staat dat we een bezoek ter plaatse brengen.

Maar ik heb begrepen dat wij niet achter de voordeur van mensen mogen kijken.

Heeft de wethouder daar een extra toelichting op hoe hij dat- Dat is al beantwoord.

De drone is geen persoon.

We gaan ook nog poëtisch worde vanavond.

Wethouder Kieft.

Voorzitter, die laatste zin - het bestaande gebruik tot en met bureau onderzoek - moet u doorstrepen.

Ik verwijs naar een Raadsinformatiebrief over beddentellingen en de motie van D66 over de verplichte registratie.

Wij komen volgende week met een uitvoerige Raadsinformatiebrief naar u toe en in dat licht moet u dan in de begrotingsvergadering dit voorstel beoordelen.

Dat is duidelijk.

Dan 309. Meneer Kooiman en meneer Berger.

Dank u wel.

Wij hebben het voorstel in de steunfractie besproken.

We hebben het negen keer gelezen en we begrijpen niet wat we hier vaststellen.

Voorzitter, ik heb tijdens de technische avond gezegd dat dit voorstel misschien iets anders verwoord zou kunnen worden.

Meneer Berger, gaat uw vraag/reactie daar ook over?

Ja. De gastvrijheid en tolerantie van de drukte op Texel is gediend met een goed evenwicht tussen lusten en lasten.

De stad Barcelona zet hier vol op in.

Als de overlast toeneemt, moeten ook de lusten toenemen en dit moet ten goede komen aan de stad en de bewoners.

Het gaat in de toeristensector om veel geld,

en in het kader van maatschappelijk verantwoord ondernemen

zouden grote investeerders hier meer hun steentje in kunnen

bijdragen. De mogelijkheid van een fondsvorming

waaruit projecten kunnen worden opgezet waaraan de burgers plezier kunnen beleven,

is hierin heel belangrijk.

We willen dit in de onderzoeksvraag graag wat scherper naar voren hebben.

U zou daarover een voorstel kunnen indienen.

Mevrouw Koot.

Voorzitter, wij ondersteunen de opmerking van mevrouw Van de Wetering.

Ik ben het absoluut niet eens

met de denkrichting van meneer Berger.

We heffen als gemeente toeristenbelasting.

We hebben een parkeerkaart.

Vindt u dit niet genoeg?

Al dat geld vloeit naar de samenleving en wordt voor iedereen gebruikt.

Ik snap niet wat u met dit voorstel voor ogen heeft.

Misschien is het dan nu tijd voor de wethouder om daarop te reageren.

Voorzitter, wij hebben bijna een jaar geleden een

toeristisch toekomstplan vastgesteld.

Daarin heeft de raad aangegeven dat de grenzen

van de toeristische groei zijn bereikt.

Waarom is de raad tot die conclusie gekomen?

Omdat er een draagvlakonderzoek was uit 2019 waarin tot schrik van velen

meer dan de helft van de Texelaars als antwoord op de vraag

'wat vindt u van de toeristische situatie' gezegd

heeft: "Wij vinden het te druk worden."

Naar aanleiding daarvan is er een heel proces op gang gekomen.

Eén van de denkrichtingen is: misschien hebben Texelaars

niet voldoende scherp op het netvlies welke voordelen

onze samenleving geniet vanwege het toerisme.

U noemt er een paar, waaronder geld, maar misschien zijn er nog veel meer.

De suggestie die de heer Berger noemt, is een suggestie waaraan ik ook aan denk.

Stift is tot nu toe alleen beschikbaar voor innovatie in de toeristische sector

ten behoeve van toeristische ondernemers.

Het is denkbaar - en ik zeg dus niet dat het een voorstel is -

dat uit zo'n verkenning voortkomt dat we de taakstelling

van Stift moeten verbreden zodat ook bepaalde projecten van burgers

uit de toeristische opbrengsten gefinancierd kunnen

worden, of je zoekt daar een ander model voor onderbrengen

bij één van de fondsen of anderszins.

Dat zouden we graag goed op een rij zetten en wordt er bedoeld met dit voorstel.

Mevrouw Koot wil daar nog op reageren.

Voorzitter, ik volg de denkrichting van de heer Kieft niet.

Ik denk dat de constatering te kort naar de samenleving komt,

en als de inwoner aangeeft dat de grenzen van de drukte bereikt zijn,

wordt dat niet afgekocht met geld.

De inwoner wil een fijn leven hebben op het eiland

en die zegt: "Meer drukte kan ik niet hebben."

Hem meer geld geven,

vergoedt niet zijn leefbaarheid.

Die denkrichting kan ik niet volgen.

Ik heb de wethouder niet horen zeggen dat ze dan geld krijgen.

Volgens mij gaat dit wel over geld, want er moet een fonds gevormd worden.

Ik ga die discussie hier nu niet voeren.

Wij hebben ernstige twijfels bij wat we hiermee gaan bereiken.
En we bepaalde mensen niet heel zwaar gaan belasten
die een hele grote bijdrage aan een aantrekkelijk
toeristisch eiland leveren.

Wethouder Kieft.

De vorige vraagstellers hadden ook opmerkingen/vragen
wat betreft de onduidelijkheid van dit voorstel.

Wilt u daar nog op reageren?

Voorzitter, ik heb het mondeling toegelicht en als er de behoefte is
dat wij dat iets scherper op papier zetten,
zullen wij dat zeker doen.

Dan gaan we naar 310.

Zijn daar vragen over? Meneer Kooiman.

Geen vraag, maar volgens mij hebben wij al een instrument
voor online onderzoek en dat is 'Texel spreekt'.

Waarom gaat u dit nog extra doen? ?

Meneer Kieft.

Voorzitter, in theorie is het denkbaar dat uit zo'n verkenning voortkomt
dat 'Texel spreekt' goed bruikbaar is voor dit onderzoek.

Maar dat willen we wel even zeker weten en ook wat daarvoor nodig is
om dat tot een continu onderzoek te krijgen. Dat ligt echt niet op de planken.

Mevrouw Koot.

Voorzitter, het is door andere raadsleden al eerder vanavond naar voren gebracht -
met name door de VVD - dat de verklarende tekst
een stukje vage taal is waar geen touw aan vast te knopen valt.

Je hebt geen flauw idee wat er gaat gebeuren
en waarvan wij de noodzaak niet zien.

Ik hoor geen vraag.

We gaan naar 311.

Mevrouw Koot.

Voorzitter, een vraag aan de wethouder: hebben we hier Stift niet voor?

Wethouder Kieft.

Voorzitter, ik ben het met u eens als u zegt dat deze teksten
wat preciezer geformuleerd hadden kunnen worden.

Laten we daar duidelijk over zijn.

Wat bedoeld wordt - in de groene balk - met ondersteuning en duidelijkheid
krijgen over het behoud van de regio Texel, is:

we hebben in deze raad uitvoerig gesproken over de ontwikkelingen op de driehoek
vanwege de overname door Europarcs.

Daar zijn destijds vragen over gesteld.

Dit zijn ontwikkelingen waarbij - ik noem het maar even gemakshalve -
overkansen en overmachten invloed krijgen op het eiland,

die steeds moeilijker stuurbaar worden voor een gemeente van onze omvang.

Ik bedoel Europarcs als voorbeeld, want er zijn nog andere grote partijen
die grond opkopen op het eiland, waardoor een deel van de regie verdwijnt.

Wat wij willen weten is: welke instrument heeft de gemeente beschikbaar
om daarin sturend op te kunnen treden?

Er wordt ons inziens te gemakkelijk gezegd dat die er niet zijn,
dat het juridisch niet kan en dat er altijd
privaatrechtelijke overeenkomsten zijn.

Dat willen wij even heel goed uitgezocht hebben,
want het zou slecht voor Texel zijn als wij daarop niet kunnen sturen
als gemeente.

Meneer Schuiringa en mevrouw Van de Wetering.

Zou de tekst van het voorstel nog gecorrigeerd kunnen worden
vooraleer deze naar de raad komt?

Wat u net gezegd heeft, is duidelijker.

Mevrouw Van de Wetering.

Dat wou ik ook zeggen.

Verwoordt 309 en 311 alstublieft even anders.

Die is wordt meegenomen.

Dan gaan we naar 312, 313.

Meneer Kooiman.

Het gaat niet om het bedrag, maar het gaat om de inbreng die Texel jaarlijks doet voor het Nationaal Park.

Is het mogelijk om de financiële inbreng te liëren?

Dus dat u een duidelijke afspraak maakt met het Nationaal Park waarvoor dit geld bedoeld is, zodat dit niet in een algemene pot verdwijnt.

Wethouder Kieft.

Voorzitter, er staat structureel in de begroting een bedrag van 25.000 euro voor het Nationaal Park.

Dat is een toezegging die de raad gedaan heeft bij de oprichting van het Nationaal Park.

De gemeente is vertegenwoordigd in de bestuursstructuur van het Nationaal Park, dus kan in dat opzicht sturend optreden.

De heer Kooiman vraagt iets extra's, namelijk dat wij het geld zouden labelen aan bepaalde activiteiten.

Dat gaat mij op dit moment te ver.

Deze 2000 is opgevoerd omdat dat bedrag van 25.000 niet geïndexeerd was, en het is wel reëel dat dat wel geïndexeerd wordt.

Dus vandaar dit voorstel.

Meneer Kooiman.

Die labeling zouden wij wel graag willen zien.

We willen niet dat met ons geld de secretaresse betaald wordt.

Dat

is een opmerking.

Dan hebben we nog 314.

We gaan naar punt 6 en dat is programma vier: Texel werkt.

Mevrouw Koot.

Ik heb een vraag over voorstel 401.

Dat gaat over het aansluiten van werkgelegenheid en opleiding.

Wordt dit niet in regionaal verband opgepakt?

Wethouder Van de Belt.

Dank u wel, voorzitter.

Er wordt veel in regionaal verband gedaan, maar dat is niet specifiek gericht op het eiland.

Als wij willen werken aan een toekomstgerichte lokale economie, moeten we in beeld hebben - gezien de vergrijzing en alle andere ontwikkelingen zoals verduurzaming, en andere bedrijfstakken - wat wij hier nodig hebben, nu, volgend jaar, over vijf jaar, over tien jaar, en daar onze lokale arbeids- en onderwijsmarkt op richten, zodat daar een betere samenhang in ontstaat en we voor onze jeugd in beroepskeuze mogelijkheden kunnen voorzien.

Mevrouw Koot wil daar nog op reageren.

Ik heb daar een vervolgvraag op.

Ik begrijp het antwoord van de wethouder en dat klinkt aardig.

Maar is het niet handiger om op dit gebied

ons meer in de regio te positioneren, omdat je dan meer kans hebt maakt om aan dat personeel te komen wat je hier op het eiland nodig hebt?

Ik begrijp wat u bedoelt.

We werken intensief samen met bijvoorbeeld de ROC's over dit soort vraagstukken.

Maar we zijn er inmiddels wel achter dat het ingewikkelder is

om mensen naar het eiland toe te halen voor de banen die we voor de toekomst nodig hebben, dan om de mensen die hier al wonen gereed te maken voor de banen die er straks zijn. Naar Texel toehalen is veel ingewikkelder dan de mensen die er al zitten op te leiden voor daar waar wij ze nodig hebben op het eiland.

Mevrouw Van de Wetering.

Dank u voor de uitleg, wethouder, maar ik ben nog mee met dit voorstel. Eén van de gemeentelijke doelstellingen is om de beroepsopleidingen af te stemmen ten behoeve van het invullen van een bestendige arbeidsmarkt. Dat doen we door A, en dan komen er een aantal punten over wat we al doen.

Vervolgens staat er: de gemeente neemt hierin de regie om nieuwe en bestaande initiatieven op het gebied van onderwijs en arbeidsmarkt te bundelen en voor het beoogde onderzoek willen we geld beschikbaar stellen.

Hoe heeft u dit voorstel opgesteld?

We zijn altijd een voorstander geweest om onderwijs, opleidingen en werk op elkaar af te stemmen, maar ik volg dit voorstel niet helemaal.

Wethouder Van de Belt.

Het antwoord bestaat uit twee delen.

Het delen doen wij al, maar daar is vaak 'het doen we' met een kleine hoofdletter

D. Er gebeurt net iets te weinig.

We hebben op het eiland recentelijk tot twee keer toe iemand gehad die ons uitlegde en aan de hand van cijfers liet zien wat er hier op het eiland aan de hand is qua vergrijzing, en dat we over acht jaar één derde van onze beroepsbevolking hier niet meer hebben, omdat ze met pensioen zijn.

Dat vraagt echt iets van onze lokale arbeidsmarkt economie om daar stevig op in te gaan inzetten.

Dat kunnen wij niet alleen.

Dat moet je samen met het bedrijfsleven doen.

Maar het bedrijfsleven neemt daar niet in zijn eentje het initiatief voor, omdat het een veel groter en breder onderwerp is. Vandaar dat wij hebben gezegd dat we voor dat gedeelte als gemeente de regie pakken.

En dit omdat het niet alleen gaat over de leefbaarheid van het hele eiland.

Het is een soort plus bovenop de dingen die we al doen.

Voorzitter, mag ik daarop reageren?

Dat mag.

Dank u. Dan geldt ook voor deze tekst dat ik hem niet helemaal scherp geformuleerd vind.

Ik vind dat u daar wel een punt heeft.

We gaan daar eventjes naar kijken.

Goed. 402, mevrouw Koot.

Voorzitter, bij dit voorstel vraag ik mij af - en vraag ik aan de wethouder - of het niet handiger is om eerst een bredere kijk op de haven te formuleren voordat we een projectleider aantrekken om die projecten te starten?

Er is ontzettend veel aan de hand in de haven, zoals de visserijvloot die teloor gaat.

Wethouder Kieft.

Voorzitter, de volgorde is logisch, maar wij hebben dus een externe projectleider nodig om dat allemaal goed op de rit te krijgen. Helder antwoord.

Dan gaan we naar het voorstel van D66.

Meneer Schuiringa nog.

Dank u, voorzitter.

Meneer Kieft, vorig jaar hebben we een extra toelichting gekregen over de havenexploitatie van een projectleider die daarvoor ingehuurd was.

In eerste instantie was er een beetje geroezemoes omdat we het niet precies wisten, maar deze man heeft op een avond zijn uitleg gegeven over wat er de komende tien jaar in de haven moet gebeuren.

Ik zie niet in waarom we weer een projectleider moeten inhuren om dit verhaal nog een keer te vertellen.

Verder moeten we goed kijken hoe we die havenexploitatie op nul krijgen.

Het is een gebed zonder einde, en dat weten we allemaal.

Die projectleider heeft toen gezegd: "Investeer in een privé haven voor drie of vier grote jachten, want dan heb je alle kosten terug."

Met dat soort dingen kan je iets.

Dat is weer eens wat anders dan woonboten.

Wethouder Kieft, wilt u daarop reageren?

Voorzitter, ik wil daar op dit moment niet al te veel over zeggen, maar we moeten ons wel de vraag stellen waarom de betreffende projectleider is gestopt. En dat heeft te maken met de governance van de hele situatie.

Ik werk eraan om hier meer grip op te krijgen zodat we die problemen die u aanstipt, niet meer krijgen in de toekomst.

Goed, dan gaan we nu naar mevrouw Van de Wetering.

Sorry, er is nog een reactie van de heer Zegel.

Dank u, voorzitter.

Een hele korte reactie op de heer Schuiringa.

Mega jachten in Oudeschild is voor ons een schrikbeeld.

Laten we dat alsjeblieft niet doen.

Dat is even wennen.

Daar wil mevrouw Visser ook nog even op reageren.

Ik vraag me af waarom de havenexploitatie nul zou moeten zijn.

Wegen kosten ook geld.

Dan gaan we nu toch naar de woonboot.

Reagerend op alle voorgaande personen: de haven is op dit moment best een probleemkindje.

Ik ben het met mevrouw Visser eens dat we er niet vanuit moeten gaan dat die haven ineens niets kan kosten.

Ja, een streven, meneer Schuiringa, maar we moeten reëel zijn.

Ik vind het ontzettend akelig te zien dat er steeds meer kotters verdwijnen.

Ik vind het echt moeilijk om mee te maken dat de bedrijvigheid op de haven steeds meer verdwijnt.

Vandaar het verzoek aan het college om eens te kijken - met het plan waarmee u bezig bent - naar een woonbootwijk in samenhang met de CIV die je misschien wel energieneutraal kan maken.

Je houdt de levendigheid op de haven.

Je bent duurzaam bezig en je lost een stukje van de woonproblematiek op Texel op.

Ik weet niet of het haalbaar is en of het helemaal gaat passen.

Dat is aan u om dat uit te zoeken.

Laat ons alstublieft weten of het een goed idee is wat wij hebben gehad.

Wethouder Kieft, wilt u alvast reageren?

Voorzitter, wat ik toezeg is dat wij het idee/de suggestie van deze denkrichting absoluut mee zullen nemen,

maar bovendien dat we daar geen extra geld voor nodig hebben gegeven het eerdere voorstel.

U mag het intrekken maar u heeft de toezegging dat dit idee op de goede plek op het goede moment goed besproken zal worden.

Dat vind ik heel fijn om te horen.

Meneer Lely.

Ik heb nog een vraag aan de indienster.

We zoeken naar betaalbare huizen.

Weet u wat een woonboot kost?

Ik weet toevallig dat er heel betaalbare woonboten bestaan, meneer Lely.

Die kan ik met liefde laten zien.

Mag ik voorstellen om dit voorstel in te trekken als deze toezegging wordt genotuleerd?

Dat mag. Mevrouw Van der Werf.

Dank u wel, voorzitter.

Ik heb vandaag of gisteren in het Noordhollandsdagblad gelezen dat De Dock heel graag in de haven wil blijven en daar alles aan zal doen, ook vanwege de ligging aan open zee.

Hoe ziet u dat samengaan?

Wethouder Kieft.

Voorzitter, De Dock is een wat bijzondere eend in de bijt in de haven.

Als je nadenkt over de vraag of je woonboten kunt combineren met De Dock, is het antwoord snel 'nee'.

Je kan ze niet naast elkaar leggen.

Ik wil daar verder niet over uitlopen, maar het is duidelijk dat als wij naar een toekomstbestendige exploitatie van de haven gaan, wij een aantal huidige functies opnieuw zullen moeten bekijken of deze nog wel passen binnen dat plan.

Meer wil ik daar nu niet over zeggen.

Dan gaan we over naar punt 7

en dat is programma vijf: toekomst voor de jeugd.

Daar staat één voorstel en ik zie geen handen, dus daar zijn dan waarschijnlijk geen vragen over.

Dan gaan we snel door naar punt 8 en dat is programma zes: samen beleven en bewegen.

Zijn daar vragen over?

Dank u wel, voorzitter.

In de steunfractie hebben we dit besproken en we vroegen ons af of het klopt dat we de cijfers van de exploitatie van de sporthal nog niet hebben ontvangen?

Wanneer kunnen we deze verwachten?

Voorzitter, ik weet niet wanneer wij een toezegging hebben gedaan over die exploitatie, maar het klopt dat u recentelijk geen gegevens heeft ontvangen over de exploitatie van de sporthal.

Ik weet dat we daar wel over in gesprek zijn en zij moeten elk jaar hun cijfers aan ons overleggen.

Ik zal even kijken wanneer wij u daarvan op de hoogte kunnen stellen, maar ik denk niet dat het gaat lukken voor de begroting.

Er zijn verder geen andere vragen.

De heer Schuringa, had u nog een vraag?

Een opmerking, voorzitter.

Iedere stichting moet jaarlijks de cijfers kenbaar maken.

We gaan in een sneltreinvaart naar punt 9, programma zeven: duurzaam, schoon en innovatief.

Mevrouw Koot, meneer Schouwstra

en mevrouw Visser. Eerst mevrouw Koot.

Voorstel 703 gaat over 'aan klimaatverandering aanpassen'. Weer een ander voorbeeld waarin in een vaag verhaal aangegeven wordt dat we wat zouden willen, maar niet precies aangegeven staat wat we willen, maar we willen 250.000 euro voor twee jaar.

De vraag aan de wethouder is: kunt u iets meer specificeren wat die 250.000 euro gaat voor Texel?

Ik heb nog meer voorstellen, maar zullen we ze één voor één doen?

Ik kijk even of de heer Schouwstra of mevrouw Visser iets over 703 hebben.

Aansluitend op wat mevrouw Koot van het CDA zegt:

we zetten extra in op de uitvoering van het duurzaamheidsbeleid.

We kunnen vraagtekens zetten over wat de ambitie is voor de komende vier jaar.

Wij vinden het vrij ver gaan om drie fte in te zetten met een waarde van 500.000 euro voor de komende twee jaar.

Wat is het plan daarachter?

Wethouder Kieft.

Voorzitter, energietransitie warmte, Texel zelfvoorzienend en duurzaam, en de Regionale Energiestrategie 1.0 heeft u zelf vastgesteld.

Dit is uitvoering van beleid dat u heeft vastgesteld.

Ik heb net een brief gelezen - 25 oktober jongleden -

van het ministerie van Economische Zaken, waarin het Rijk aan de gemeenten van 2023 tot 2030 bijna vijf miljoen euro jaarlijks beschikbaar stelt.

Die moeten wij vertimmeren in opdracht van het Rijk.

Daar hebben we echt meer handjes voor nodig dan wij nu hebben.

Als daar verdere besluiten over nodig zijn of kaders gesteld zouden moeten worden, komen we bij u terug.

Maar dit is uitvoering van het beleid dat u heeft vastgesteld.

Meneer Schuiringa.

Wethouder, u zegt dat u uitvoert wat het Rijk opdraagt.

Heeft u al toezeggingen gehad van het Rijk?

Waar is die vijf ton die hier staan?

Wethouder Kieft.

Er zijn op dit moment - en dat doe ik uit mijn hoofd - al een zevental Rijksregelingen waar snippers geld naar ons toe gekomen zijn.

Opgeteld zit dat hierin.

Die vijf miljoen vanaf 2023 op jaarbasis komt nog naar ons toe.

We weten nog niet welke aanvullende uitvoeringsvoorwaarden het Rijk daaraan verbindt, maar wij krijgen taken doorgeschoven vanuit het Rijk.

En die vloeien allemaal voort uit de Klimaatwet, het Klimaatakkoord en al die afspraken die op landelijk niveau gemaakt zijn en waar de gemeenten voor aan de lat staan.

De VNG heeft een jaar lang lopen zeuren bij het Rijk: "Als wij dat moeten doen, kunnen wij dat niet met de huidige bezetting.

We hebben meer formatie en procesgeld nodig."

Dat lijkt er nu te komen en dat verklaart waarom wij extra formatie nodig hebben.

Dat is fantastisch!

Ik zou graag willen dat het verhaal wat u net vertelt zwart op wit hierin komt, want dat schept duidelijkheid.

Dat zijn dan geborgde gelden.

Wethouder Kieft.

De brief is van 25 oktober, en dat is twee dagen geleden.

Ik heb hem vandaag pas gelezen,

en deze informatie komt geordend naar u toe.

Mevrouw Visser.

Ik dacht mijn vraag op een ander moment te stellen, maar ik denk dat die in de discussie over 703 mooi uitkomt.

Als we kijken naar de beleidsindicatoren, zien we dat we van de vijf beleidsindicatoren op vier punten echt achterlopen op Nederland.

Alleen wat betreft het aantal woningen met zonnepanelen staan we er goed voor.

Ik denk dus dat er werk aan de winkel is en dat gebeuren moet.

En ik begrijp dat daar handjes voor nodig zijn.

Meneer Berger.

Ik sluit me hier helemaal bij aan.

Je zou deze kennis en feiten vast in de formatie moeten krijgen, want het is een belangrijk onderwerp wat minstens tien jaar zal spelen.

En daar is geld voor nodig.

Ik ga heel even terug.

We waren nu bij 703, maar over 701 en 702 zijn er geen vragen.

Nee? Dan gaan we door naar 704,

705, 706. Mevrouw Koot.

Voorstel 706 gaat over het oprichten van een vierjarig subsidiefonds voor duurzame investeringen in woningen.

U opent het voorstel met: de energierekeningen voor woningen moeten omlaag.

Persoonlijk vind ik dat een wat ongelukkige formulering.

Ik zou dat liever omschreven zien als 'we willen de energiearmoede bestrijden'.

Dat lijkt me een betere reikwijdte voor wat je beoogt.

U wilt een vierjarig subsidiefonds voor inwoners oprichten, waar vier jaar op rij een half miljoen in gaat, en met die subsidie wil u de duurzaamheid gaan verbeteren.

Maar voor wie is die subsidie beschikbaar?

In uw voorstel staat dat dit voor eigenaren van woningen is.

Daarnaast wordt het fonds ook bereikbaar voor huurders die kleine investeringen willen doen.

Ik vraag me af waarom de wethouder er niet voor heeft gekozen om in te zetten op energiearmoede en de mensen die geen geld hebben om hun huis aan te passen en met enorme hoge energierekeningen zitten in plaats van te mikken op mensen met een eigen huis, die waarschijnlijk mogelijkheden hebben om dat te doen?

Ik denk dat uw vraag helder is.

Ik kijk even naar meneer Schuiringa of zijn vraag hier ook betrekking op heeft, want dan pakken we die mee voordat we de wethouder laten antwoorden.

Voorzitter, mevrouw Koot leest de laatste zin voor.

Je kan die dubbel interpreteren: behalve voor eigenaren is die ook bereikbaar voor huurders die kleine investeringen willen doen.

Moet ik het interpreteren dat dit alleen een subsidiefonds is voor kleine investeringen, voor eigenaars en huurders?

Hoe hoog is de maximale subsidie?

Kunnen we er niet beter een lening van maken?

We hebben al een fonds voor leningen voor dit soort dingen.

Maar een subsidie is altijd zo rekkelijk als de pieten.

Het is niet duidelijk of er een maximum bedrag is.

Voor 50.000 kan je een huis goed isoleren en bespaar je [onhoorbaar 03:25:50] per jaar.

Of is het voor anderen? Wethouder Kieft.

Voorzitter, hier hebben wij dus die extra handjes voor nodig om precies uit te werken hoe wij dat gaan doen.

Nog even op de opmerking van mevrouw Koot: dit is niet het voorstel om energiearmoede te bestrijden.

De wethouder heeft net verteld dat daar nog een voorstel naar u toe gaat komen.

Dit is een voorstel om huizen te isoleren, waardoor de energierekening omlaag gaat.

Een isolatieprogramma en andere maatregelen die je daarvoor nodig hebt.

De uitwerking daarvan moet nog komen.

We houden uiteraard rekening met al de gemaakte opmerkingen, want het rechtvaardig en uitlegbaar zijn.

Meneer Huisman.

Ik wil nog iets toevoegen, wethouder.

Ik denk dat het voor een heleboel mensen duidelijk is wat zij kunnen doen, maar ze weten niet meer wat nog te doen om de energiedoelen te halen en die rekening naar omlaag te krijgen.

Iemand uit onze achterban heeft contact opgenomen met het loket Duurzaam en die bieden een telefonisch consult en huisbezoek aan.

We moeten het zoeken in een huisbezoek zodat het inzichtelijk wordt voor de mensen welke stappen ze kunnen nemen.

Ik denk dat daar meer behoefte aan is dan aan een pot met geld en bekijk het maar.

Ik wil meer bekijken hoe je iets kan realiseren en welke uitvoering moet je daaraan geven.

Meneer Kieft.

Voorzitter, op drie november - doe ik even uit mijn hoofd - is er een informatieavond voor eigenaren van de vooroorlogse woningen.

Daar is ook het Loket Duurzaam Bouwen aanwezig om een verhaal te vertellen over wat er kan, om adviezen te geven, en vervolgens mogelijk een afspraak op locatie te maken om in je eigen huis te kijken wat je nog zou kunnen doen.

Ze stonden overigens toevallig vandaag voor het gemeentehuis naast de grote kar voor het borstonderzoek.

Ze hebben het nog nooit zo druk gehad als vandaag.

Dus ze worden gevonden en er worden afspraken gemaakt.

Voorjaar maart komt er een vervolgtraject gericht op mensen die in monumentale panden wonen, want dat is een extra uitdaging en hoe doe je dat dan?

Wat mag er allemaal wel en wat niet?

Dus er loopt al een programma samen met het Loket Duurzaam Bouwen om zoveel mogelijk doelgroepen op Texel te bereiken.

Meneer Kieft.

Ik geloof niet dat ik zoveel op meneer Kieft lijk.

Meneer Zegel en daarna mevrouw Koot.

Dank u wel, voorzitter.

Over de opmerking van meneer Huisman: ik denk dat het elkaar erg kan versterken, als je eerst mensen informatie geeft over wat ze kunnen doen en ze vervolgens nog eens helpt om dat te doen.

Isoleren is best duur.

Wij kunnen mensen op deze manier heel goed helpen om maatregelen uit te voeren die ze anders niet zouden kunnen doen, en daarmee werken we niet alleen aan de energierekening van die mensen - dus dat telt al dubbel voor ze - maar ook nog eens aan een verlaging van uitstoot.

Mevrouw Koot.

Heel even, wanneer was dat voor de monumenten?

Op drie november de vooroorlogse panden
en daarna de monumentale.

Ik meen maart volgend jaar, maar niets weerhoudt u
om alvast met het Duurzaam bouwloket te bellen
en te kijken of ze u nu hierover al te woord kunnen staan.

Mevrouw Koot.

Voorzitter, het is een ontzettend goede zaak
dat we als gemeente mensen helpen om hun huizen te isoleren.
Maar ik vind het heel belangrijk dat het geld
niet bij de have's terecht komt, maar ten dienste van de have not's.
Het zou mij zeer doen als wij twee miljoen als gemeente beschikbaar stellen
en tot de conclusie komen dat dat geld als subsidie gekomen is
bij de mensen die in feite kapitaalkrachtig genoeg zijn
om zelf aan de gang te gaan, als ze maar de juiste
aanwijzingen krijgen.

Dat voelt als een enorme oneerlijkheid en dat zou ik heel graag
op één of andere manier in uw voorstel afgedekt willen zien.

Volgens mij is daar net antwoord op gegeven,
maar wilt u dat nog eens herhalen?

In de tekst zelf zijn huurders al meegenomen.

We zitten daarnaast met een woningbestand op Texel
waar de sociale huurwoningen voor het allergrootste deel
bij Woontij zitten.

Woontij heeft daar binnen eigen taakstellingen en fondsen.

We hebben in het coalitieprogramma afgesproken dat we met Woontij gaan praten
in hoeverre wij hen daarbij kunnen helpen.

Dus de doelgroep waar u het over heeft, hebben wij heel scherp op het netvlies
en daar willen we zoveel mogelijk bij helpen.

Meneer Schuiringa.

Dank u, voorzitter.

Collega's, wethouder, in den lande zijn er allerlei projecten.

Een project waar ik veel van houd is het huizenpaspoort.

Dan heb je een techneut en een ambtenaar die per huis
kijken wat er nodig is en wat het kost.

Er wordt dan een huizenpaspoort gemaakt, en daarmee kan je
naar een aannemer gaan.

De mensen moeten weten wat ze moeten doen.

Anders wordt het: van uitstel komt afstel.

Dit is een mogelijkheid.

Dat is een mooie suggestie. Meneer Soyer.

Dank u wel, voorzitter.

Ik voel heel erg de angst dat het geld niet op de goede plek terechtkomt.

Maar ik wil even checken of mijn gedachtegang klopt:

op het moment dat er aan de slag gegaan wordt -
het is een subsidie - hoort er dus ook een subsidieverordening
te komen en dat is volgens mij exact het moment
dat wij kunnen zeggen: "Ja maar jullie niet!"

En als er een meerderheid voor is, moet die worden aangepast.

Er blijft één lastigheidje over: wij mogen formeel
geen inkomenspolitiek bedrijven, maar wij gaan ons uiterste best doen
om dat volgens de regels wel te doen.

Dank u.

Gezien de tijd.

Voorzitter, u zegt terecht 'gezien de tijd'.

We hebben besloten - en dat is vastgelegd -
dat we elf uur zouden stoppen, tenzij de raad
of de commissie in dit geval, langer zou willen door.

Ik ging het net zeggen.

Dat is de vraag: hoe ver gaan we nog?
Want als ik zie naar hoe we bezig zijn, denk ik: maak je borst maar bloot.
Dus dat is de vraag.
We kunnen nog even doorgaan en ervoor zorgen
dat we misschien alle gestelde vragen beantwoord krijgen.
Of we kunnen besluiten om nu te stoppen en een extra avond
in te lassen, of om dit in de gemeenteraadsvergadering
naar voren te brengen.
En dat betekent dan om zeven uur beginnen op negen november.
U weet zelf hoeveel vragen u nog heeft voor de resterende onderdelen.
Daar kan ik u snel een antwoord op geven.
Ik heb er nog één.
Voorzitter, wat mij betreft gaan we door en we spreken af
tot wanneer we maximaal willen doorgaan.
Want ik denk dat we een heel eind gaan komen.
Meneer Lely.
We hebben niet voor niets een tijd afgesproken.
Ik wil nog even afkoelen en morgen sta ik weer voor de klas.
En dat heb ik vandaag al de hele dag gedaan.
Goed, dan gaan we het als volgt voorstellen: iedereen
die nog vragen heeft, gaat ze op schrift stellen.
Op negen november beginnen we om zeven uur beginnen.
Ik zie
een stemmen geknik, niet van iedereen maar wel van een royale meerderheid.
Dan gaan we nu stoppen.

28 Sluiting

Dank voor uw aandacht.

Korte weergave raadscommissie 27 oktober 2022

(in *paars* nieuwe teksten t.o.v. de agenda die u al kende)

Vaststelling verslag vorige raadscommissie 4 oktober 2022

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

Publieksrondvraag

Er wordt geen gebruik gemaakt van de Publieksrondvraag

Informatie vanuit de burgemeester en het college (Verbonden Partijen, Openbare Orde en actuele dossiers)

- Vanwege grote brand in het buitengebied van Den Helder is een alert uitgezonden en, zo meldt burgemeester Uitdehaag, als het lang duurt kan het zijn dat hij wordt opgeroepen.
- De heer Van de Belt refereert aan de recent verzonden [Raadsinformatiebrief over energie-armoede](#) en meldt dat de gemeenteraad in december een voorstel hierover ontvangt.

ontwerp-Begroting Leer-werkbedrijf De Bolder 2023

Het college biedt de raad de begroting 2023 van Leer-werkbedrijf De Bolder, inclusief voorstel tot dekking van het tekort, aan om te worden vastgesteld.

VERVOLG: Hamerstuk raadsvergadering 9 november 2022

ontwerp-Programmabegroting 2023

Door de gemeenteraad is op 22 juni de perspectiefnota behandeld in de gemeenteraad. Op dat moment waren de formatie onderhandelingen nog in volle gang. De ontwerp-Programmabegroting van 2023 is de eerste van vier begrotingen die financieel en inhoudelijk invulling geeft aan een nieuwe raads- en collegeperiode. De programmabegroting sluit met een positief meerjarenbeeld, alle jaarschuiven positief. Het negatieve begrotingsresultaat leer- en werkbedrijf de Bolder is opgenomen in de meerjarenraming.

Er is een besprekkleidraad, waarin ook alle onderstaande voorstellen opgenomen staan:

PvdA pro Texel: Starten fase II Groeneplaats

D66: Vaker kunnen binnenlopen bij de publieksbalie

D66: Woonboten in de haven van Oudeschild. *Dit voorstel hoeft niet te worden ingediend, nadat wethouder Kieft aan heeft gegeven deze denkrichting mee te nemen en dat dan geen extra geld nodig is.*

D66: Opknappen 'vergeten' hoek Oudeschild

D66: Doorpakken bij de Wilhelminalaan - overlast trillingen vrachtverkeer verminderen

Texels Belang: Vóór de drukte in 2023 een digitaal parkeer verwijssysteem

VVD Texel: 'Verdieping' project parkeerterrein Nikadel

VVD Texel en D66: Extra investeren in graskeien

Mevrouw Visser licht -als voorzitter - het advies van de Auditcommissie toe.

Afspraken en toezeggingen:

- N.a.v. inbreng van mevrouw Visser (PvdA pro Texel) zal de tekst worden aangepast daar waar staat '...dat er in de zomer aan het coalitieakkoord is gewerkt'. Het akkoord was al op 3 juni.
- N.a.v. inbreng van mevrouw Koot (CDA) zal de programmabegroting nog een keer worden doorgelopen, omdat bij een aantal voorstellen wordt verwezen naar een 'tak' in de Doelenboom, die niet bestaat (voorbeeld: voorstel 2023-103 Financieel pakket vervangen; die verwijst naar doel 1.1.5. Interne bedrijfsprocessen beheersen. 1.1.5. zit echter niet in de Doelenboom op bladzijde 19).
- Het college komt terug op de volgende vraag van mevrouw van de Wetering (D66): Is bekend hoe het komt dat het aantal vernielingen per 1000 inwoners van 4.4 naar 8.1 is gestegen?
- Wethouder Van de Belt geeft aan, na inbreng van de heer Vonk (Hart voor Texel), nog te kijken naar de tekst bij het voorstel 204: Interne controle versterken (in

relatie tot de term ‘business controller’; wat meer uitleg over wat het voorstel, ook het financiële aspect, precies beoogt).

- N.a.v. een vraag van de **heer Polderman (Hart voor Texel)**, over bijvoorbeeld voorstel 203 (Extra inzet om alle huishoudens die recht op regelingen hebben te bereiken) in relatie tot instellingen en organisaties die dat soort dingen al doen; moeten we het als gemeente wel naar ons toe trekken? geeft wethouder Van de Belt aan dat hij daarnaar zal gaan kijken.
- N.a.v. van een vraag van **de heer Soyer (GroenLinks)** beloven wethouders Kieft en Hooijschuur dat nagevraagd zal worden of de evaluatie van het Groenbeheerplan al klaar/gestart is en zal de raad vooraf kaderstellend betrokken worden bij de actualisatie van het groenbeleid- c.q. -beheerplan.
- De heer Kooiman (Hart voor Texel) krijgt antwoord op de volgende vraag bij voorstel **302: Extra werkzaamheden in het kader van de Omgevingswet uitvoeren**: Is dit voorstel niet achterhaald, nu de invoering van de Omgevingswet is uitgesteld?
- N.a.v. verschillende opmerkingen uit de commissie geeft wethouder Kieft aan dat hij de tekst bij in elk geval voorstel 309, 310 en 311 scherper op papier zal zetten (duidelijker).
- De heer Van de Belt zegt datzelfde toe bij voorstel 401: Behoeft van werknemers per sector onderzoeken (wat doen we al/wat gaan we precies doen?).
- N.a.v. een vraag van **de heer Schouwstra (Hart voor Texel)** belooft wethouder Van de Belt na te gaan wanneer exploitatie-cijfers sporthal naar de raad komen (dat lukt niet voor 9 november 2022).
- Na een vraag van de heer Schuiringa (VVD Texel) bij **voorstel 703 Duurzaamheidsbeleid versneld uitvoeren** belooft de heer Kieft de brief die op 25 oktober is ontvangen (waarin staat dat we 5 miljoen moeten vertimmeren) aan de raad te zullen sturen.

Overige onderwerpen van debat o.a.:

- Inzet drone t.b.v. toezicht en handhaving
- Uitbreiding ambtelijke organisatie in relatie tot ambities, Inhuur expertise (hoe kennis behouden, hoe inzetten, afweging tijdelijke inhuur), strategische personeelsplanning
- Huis van Ontwikkeling in relatie tot De Bolder
- Tarief gehandicaptenparkeerkaart (zie ook deze [Raadsinformatiebrief](#))
- Exploitatie haven
- Duurzaamheid, energiearmoede

Hierna sluit de voorzitter de vergadering, in overleg met de leden van de commissie; het is na 23:00 en de agenda is nog lang niet af.

Afspraak: verder op 9 november 2022, om 19:00.

De Programmabegroting 2023 zal dus als BESPREEKSTUK naar de raad van 9 november gaan. Dat geldt ook voor de volgende agendapunten:

**Rapportage grondexploitaties en grote projecten, en:
Belastingverordeningen 2023**

Verslag raadscommissie

Woensdag 04-10-2022

Aanwezig

Voorzitter	De heer N.C.B. Ran
Raadsleden	Mevrouw M.E. van der Werf, de heer C. Hoogerheide, de heer F. Oosterhof (Texels Belang), mevrouw A.P. Visser-Veltkamp, de heer E. Hercules, de heer N. Lely (PvdA), de heer F. Zegel, de heer H.J.F.M. Soyer, mevrouw J. Dros (GroenLinks), de heer A. Huisman (VVD), de heer N. Rutten, mevrouw V.C. Koot (CDA), mevrouw A.A.M. van de Wetering (D66), de heer E.P. Kooiman (Hart voor Texel)
Commissieleden	de heer J.J. Schuiringa, de heer M. Rosman (VVD), de heer J. Ploegman, de heer E. Polderman, de heer D.C. Schouwstra, de heer D.M. Vonk (Hart voor Texel), de heer S. Eschweiler, de heer R. Eijzinga (D66)
Raadsgriffier	Mevrouw M. de Porto
Verslag	Mevrouw H.D.M. Zandee-van Heerwaarden
College	Burgemeester M.C. Uitdehaag, wethouders de heer C.J. Hooijschuur, de heer R. van de Belt, de heer H. Kieft
Ambtelijk	--
Insprekers	Bij punt 4 de heer Zijm, bij punt 7 mevrouw Geurtz

Afwezig met kennisgeving

--

1. Opening en mededelingen

De VOORZITTER opent de vergadering en heet allen welkom.

Mededeling: raadslid HOOGERHEIDE vertelt over het afgelopen Waddenoverleg op 16/17 september, dat na 2 jaar corona gelukkig weer georganiseerd kon worden, dit jaar op Texel. Door het wegvallen van een agendapunt kreeg wethouder Kieft gelegenheid het toeristisch toekomstplan toe te lichten. Dat deed hij uitstekend. Ook burgemeester Uitdehaag krijgt een groot compliment voor de goede organisatie en ontspannen leiding.

2. Vaststelling agenda

De agenda wordt vastgesteld.

3. Vaststelling verslag commissievergadering 6 september 2022

Er zijn geen voorstellen tot wijziging ontvangen. *Verslag wordt vastgesteld.*

4. Publieksrondvraag

De heer ZIJM (kwam na punt 7 binnen) legt de vraag voor hoe u als burgerbestuur kunt verantwoorden om in deze tijd zulke grote risico's aan te gaan met sloop van de basisscholen in Den Burg. Hij dringt aan de gebouwen te hergebruiken. Isolatie kan binnen- of buitenom opgewaardeerd worden (voorbeelden zijn Lindenhoeve of De Andel). U hoort het goede voorbeeld te geven aan de burgers, waarvan al zoveel verwacht wordt door de overheden, zoals zuinig omgaan met energie en materiaal. Hoe kan een overheid het dan verantwoorden om zoveel geld in projecten te stoppen, die wellicht niet eens de hoogste prioriteit zouden moeten hebben? Meer prioriteit heeft volgens inspreker een evenwichtiger samenstelling van de samenleving. Daar kunnen dergelijke vrijkomende ruimten prima voor gebruikt worden. Denk aan initiatieven op gebied van gezondheid, kleine nijverheid, enz. Zeker met de huidige woningnood en grote drukte door toerisme, ligt het serieus voor handen in gesprek te gaan, om al dan niet tijdelijke overheveling van woningruimte mogelijk te maken in een soort prijspool. Wacht niet tot u op een ijsberg loopt, roept de heer Zijm op.

De VOORZITTER dankt hem voor deze oproep. De heer ZIJM geeft tot slot nog mee dat hij 3 jaar terug al waarschuwde dat het niet handig is om de basisscholen aan een doorgaande route te bouwen.

5. Informatie vanuit het college over gemeenschappelijke regelingen (zoals HVC, GGD, Omgevingsdienst en het stikstofdossier)

Wethouder KIEFT licht de procedure m.b.t. het stikstofdossier toe. Het is nu met ingehouden adem afwachten wat commissie Remkes morgen gaat vertellen. Al lijkt het windstil, dat is het niet zeker niet. Ambtelijk weet men elkaar goed te vinden, ook regionaal en provinciaal. Op 2 november is er een besloten bijeenkomst onder leiding van de provincie, met een uitgebreide lijst van genodigden. Verwachting is dat we daar geen conclusies horen, maar dat de provincie gaat vertellen hoe ze het gebiedsgerichte proces aanvliegt.

6. Informatie vanuit de burgemeester over Openbare Orde, Veiligheid

-

7. Fietspaden Emmalaan

Na de inspreker volgt inleiding van de wethouder, en presentatie door de heer Knoop.

inspreker Mevrouw P. Geurtz spreekt namens de Partij voor de bomen op Texel en namens Stichting Vrienden van het J.P. Thijsssepark, voorheen Stichting Vrienden van de Ijsbaan. Voor de zomer kregen ze de 5 varianten voor herinrichting van de Emmalaan voor ogen. Ze zijn verbaasd dat de gemeente bij 3 van de 5 varianten gewoon bomen laat kappen. De bestemming is immers groen, er is ruimte genoeg, dus waarom is niet het bureau van te voren de voorwaarde meegegeven dat er geen bomen gekapt mogen worden? Gelukkig is door het college de optie gekozen zonder bomenkap. Inspreker dringt aan de woorden 'in principe' in te trekken, het is hoog tijd voor 'kappen met kappen'. Over de inrichting van de Emmalaan geeft ze nog mee dat zicht erg kwetsbaar voelde bij het oversteken van de fietsgoot (waar ze als fietser ook al een nare ervaring had). Ze vraagt speciaal aandacht voor een veilige oversteek bij De Skool én bij de OSG, en hoopt te horen hoe de projectleider dat gaat realiseren.

college Wethouder HOOIJSCHUUR memoreert dat hier een lang traject aan vooraf ging. Op 21 december 2021 is het besluit genomen, in maart 2022 zijn de varianten voorgelegd. Daarmee zijn we aan het werk gegaan, en er is een onafhankelijk bureau in de arm genomen. Verder legt de wethouder uit wat inmiddels gedaan is: er zijn tijdelijke maatregelen ingesteld, er is grondig afgewogen hoe de veiligheid is te waarborgen, hoe de fiets- en voetgangersbewegingen lopen, waar en hoe de bomen erin passen, en ook is iedereen gevraagd naar de bevindingen. Alle voors en tegens zijn op een rij gezet en met partijen besproken. In de gedachte van het college -de voorkeursvariant- hoeven geen bomen gekapt te worden, zegt hij in reactie op mevrouw Geurtz.

Hierna volgt de presentatie over de 5 opties.

De heer Henk-Jan Knoop (projectleider Grondzaken) toont de 5 schetsen en licht ze toe:

1. Middenberm blijft, de 2 rijstroken worden breder, met fiets-suggestiestrook ernaast. Rode boulevard achter de scholen langs naar fietsenstallingen en fietsenkelder OSG. Voordeel is behoud groene middenberm, maar aan de kant van de ijsbaan moet een aantal bomen weg, en fietsstroken zijn niet vrij liggend. Het bureau vond dit -naast variant 4- ook een goede optie.
2. Middenberm blijft, 2 rijbanen, vrij liggende fiets- en voetpaden aan beide zijden. Dan zou bijna alles gekapt moeten worden. Het heeft wel minder impact omdat

de huidige weg in basis kan blijven liggen.

3. Lijkt op de Bernhardlaan, geen middenberm, auto's kunnen elkaar passeren, met fietssuggestiestroken ernaast. Voordeel: minder versterking, veel groen.
4. Rijbaan in het midden, aan beide zijden vrij liggend fietspad. Middenberm verdwijnt, nagenoeg geen bomenkap (met 95% zekerheid). Meest gedragen variant in raadsadvies, en ook meeste draagvlak van partijen (scholen, gemeentewerken, politie, fietsersbond, enz.)
5. Out of the box: scheiding doorgaand fietsverkeer en bestemmingsfietsverkeer. Tweerichting fietspad voor doorgaande fietsers. De anderen krijgen apart fietspad vanaf de rotonde naar de boulevard. Deze optie heeft intern weinig draagvlak, met name om verkeersveiligheid op rotonde met 6 poten.

Vragen

Raadslid VAN DER WERF vraagt of vrachtwagens elkaar in variant 4 wel kunnen passeren. Ook wil ze weten of de opstelplaats voor oversteek fietsen wel berekend is op bakfietsen? Wethouder HOOIJSCHUUR antwoordt dat het voor vrachtwagens breed genoeg wordt. Dit valt binnen regels van het verkeersbesluit. De heer KNOOP antwoordt op de 2^e vraag dat ze de middenbermen bij de rotonde en bij de Haffelderweg zo breed mogelijk maken. De Fietsersbond heeft richtlijnen gegeven en ze volgen de CROW-normen. Oversteekplaatsen worden geschikt voor een bakfiets.

Raadsc commissielid ROSMAN vraagt of de subsidie die bij de eerste aanleg is ontvangen eventueel verlaagd of verloren kan worden verklaard op moment van aanpassing van de Emmalaan. Zijn er al gesprekken met de provincie, wil hij weten, en zo nee, waarom niet? Wethouder HOOIJSCHUUR antwoordt dat die subsidie nog niet is teruggevraagd. De heer KNOOP vult aan dat de provincie in de basis positief is, het gaat hen met name om verkeersveiligheid. Ze doen nog geen uitspraak, want dat ligt o.a. aan de keus.

Raadsc commissielid ROSMAN vraagt tevens of de BTW nu wél helemaal terugkomt.

Wethouder HOOIJSCHUUR gaat ervan uit dat de gemeente de BTW terugkrijgt. We vragen
 Toezegging het voor de zekerheid na bij Financiën. De raad krijgt definitief antwoord, vóór de raadsvergadering.

Raadsc commissielid POLDERMAN heeft ook de vraag over de subsidie. Hij meent dat er een termijn voor start uitvoering van 4 maanden aan zit. Ook vraagt hij of de wethouder geen kostenstijgingen in de toekomst verwacht. Wethouder HOOIJSCHUUR weet niet zeker of
 Toezegging binnen 4 maanden blijven noodzakelijk is. In ieder geval is de start begin 2023 gepland.

Het college denkt met dit bedrag (exclusief btw) uit te komen, want het is al iets ruimer
 Toezegging ingeschat. De wethouder komt bij de raad terug, zodra het anders is.

Raadslid DROS begrijpt dat het advies is om tot afronding te komen richting variant 4. Toch vraagt ze zich af -als relatief nieuwkomer- waarom variant 6 niet wordt voorgelegd, in de vorm van behoud huidige situatie, met optimalisering/maximalisering van verkeersmaatregelen. Men is daar nu een tijdje aan gewend, en ze denkt dat daarmee wellicht wel voldoende de verkeersveiligheid wordt bevorderd. Vraag is dan ook -aan het college en de andere fracties- wat maakt dat variant 6 *niet* onderzocht is op (gevoel van) veiligheid, en niet alsnog wordt voorgelegd. Wethouder HOOIJSCHUUR antwoordt dat het college het amendement heeft uitgevoerd, met gescheiden fiets- en voetpaden. Variant 4 lijkt daar het meeste op. Raadslid DROS wijst erop dat er in december nog geen ervaring was met de fietsstraat. Wethouder HOOIJSCHUUR constateert dat mevrouw Dros dus eigenlijk pleit voor de bestaande situatie behouden. Een paar maatregelen zijn al opgepakt, zoals het zebrapad duidelijker aangeven, en plaatsen van 'barriers' bij De Skool barriers. Er is nog geen onderzoek gedaan naar de veiligheid bij variant 6, omdat unaniem de opdracht was: gescheiden fietsstroken maken. Raadslid DROS begrijpt dit. Daarom legt ze aan de andere fracties voor hoe die denken over de veiligheid en gevoel van veiligheid. Raadslid HERCULES kan wel meekomen in de vraag van mevrouw Dros. Hij stipt aan dat *alle* opties werden beoordeeld als verkeersveilig. Het gaat hier ook niet om onze eigen expertise, maar om het veiligheidsgevoel bij de weggebruikers. Daarom is het zaak goed te luisteren naar inwoners en organisaties die zich er onveilig voelen, stelt hij. Het valt de heer Hercules op dat het zebrapad in het midden wel goed is uitgewerkt in

- optie 4, maar niet in de andere opties. Hij neemt aan dat op dit plek bij alle varianten wel een extra zebrapad komt, mét aanhechting aan het park (het eindigt nu in gras). Tweede vraag is of de maximumsnelheid 30 km/u ook in dit traject *permanent* wordt aangeboden. Hiermee samenhangend is de vraag wanneer de aangenomen motie om *tijdelijk* deze snelheid al terug te brengen naar 30 km/u over het gehele traject tussen beide rotondes, wordt uitgevoerd. Dat wilde de raad namelijk z.s.m. gerealiseerd zien, en het lijkt hem een kwestie van 2 borden verplaatsen. Wethouder HOOIJSCHUUR bevestigt dat de zebrapaden in alle 5 varianten passen. Ze komen uit op het pad langs de ijsbaan, dat wordt meegenomen in die uitwerking. Uitvoering van de motie 'van rotonde tot rotonde..' was al toegezegd, zegt hij tegen de heer Hercules. Hij neemt ook aan dat dit snel kan, maar dat moet hij even met Gemeentewerken opnemen.
- Toezeegging Raadscommissielid ESCHWEILER ziet een 'olifanten-pad' richting fietsenkelder OSG. Hij vraagt waarom dit niet wordt meegenomen in de definitieve versie, of anders helemaal wordt afgesloten. Wethouder HOOIJSCHUUR stelt dat ze een veilige oversteek willen, dus geen olifantenpaadjes gaan aanleggen. Raadscommissielid ESCHWEILER dringt aan dit toch nog eens te bekijken. Jarenlang was het een definitief pad, en daarnaast kan het de drukte bij oversteek Haffelderweg flink reduceren. Wethouder HOOIJSCHUUR benadrukt dat ze een weg volgens de regels willen aanleggen. Er komt een oversteek bij De Skool, bij de rotonde en bij de Haffelderweg.
- Toezeegging Raadslid KOOT denkt dat de vraag van mevrouw Dros buiten de orde van de vergadering valt. We zijn geen verkeersdeskundigen, beseft ze, maar het behouden van de bestaande situatie voldoet niet aan de opdracht die de raad unaniem gaf.
- Raadscommissielid PLOEGMAN kijkt er net als mevrouw Dros fris tegenaan. Hij is opnieuw in de resultaten van Antea gedoken, en las o.a. dat bij een vrij liggend fietspad sneller autoverkeer kan ontstaan. Hij vraagt zich ook af of de raad er wel goed aan doet nu te beslissen op basis van een vraag aan 100 personen op één dag tussen 9 en half 4, toen de fietsstraat er nog maar net lag. Is dat wel betrouwbaar genoeg om de conclusie te trekken dat variant 4 het moet worden? Hart van Texel is dus eens met GroenLinks, dat ook variant 6 een serieuze optie is.
- Raadscommissielid HOOGERHEIDE wijst op het lange traject wat is doorlopen. Variant 4 geeft volgens Texels Belang precies weer wat de raad heeft besloten. Deskundigheid moeten we waarderen, daar moeten we als raad afblijven, stelt hij. En wie denkt dat het anders moet kan het besluit altijd nog amenderen, geeft hij mee.
- Raadscommissielid ROSMAN is ook nieuw, maar snapt niet dat de raad het besluit van december opnieuw tegen het licht gaat houden. Als het alleen over het gevoel van verkeersveiligheid was gegaan, had variant 4 gewoon ter informatie kunnen worden meegedeeld, en zou het al lang kunnen worden uitgevoerd. Raadslid SOYER wijst hem op het budgetrecht van de raad. Raadscommissielid ROSMAN ziet geen bedrag in het besluit, dus gaat ervan uit dat er, ongeacht wat het kost, 2 vrij liggende fietspaden komen.
- Raadscommissielid ESCHWEILER lijkt het goed bij de besluitvorming te weten dat, gezien de nodige participatie door de gebruikers, in hun optiek de hoofdgebruikers, namelijk de OSG-leerlingen, niet gehoord zijn. Hier heeft D66 ook al schriftelijk naar gevraagd.
- Wethouder HOOIJSCHUUR heeft met de directies van De Skool en OSG over de verschillende varianten gesproken. Niet met de leerlingen, dat klopt, maar hij gaat ervan uit dat die directies hun leerlingen wel vertegenwoordigen.

2^e ronde

Raadscommissielid PLOEGMAN vindt het veel geld. Er is ook nog geen zekerheid over BTW en subsidie. Vraag voor Hart voor Texel is dan ook met hoeveel geld dit werk echt klaar is. Raadslid HERCULES ziet keus uit opties die allemaal doen aan verkeersveiligheid. We moeten met z'n allen wel lering trekken uit hoe het zover gekomen is, met andere woorden, waarom hebben we het niet gelaten hoe het was. Raadsleden denken misschien wel overal verstand van te hebben, maar wet moeten het voortaan toch echt overlaten aan deskundigen. Het college moet de rug recht houden, en de raad moet daarin meegaan, roept hij op. Het gaat nu om de oplossing te kiezen die het grootste veiligheidsgevoel geeft voor de gebruikers. Leerlingen zijn inderdaad grootgebruiker, maar hij neemt de

schoolleiding *juist* hun belangen vertegenwoordigt.

Raadscommissielid PLOEGMAN beaamt dat we geen deskundigen zijn. Hij vindt dan wel bijzonder dat we zeggen ons op onafhankelijk onderzoek te baseren, want nu willen we naar vrij liggende fietspaden, terwijl dat onderzoek uitwees dat dit de snelheid van auto's juist doet toenemen. Waarom is dat advies niet gewoon ter harte genomen, legt hij voor. Raadslid HERCULES wijst de heer Ploegman erop dat allerlei partijen adviseerden, zoals scholen, dorpscommissie, enz. Het is echter belangrijk niet alleen naar belangenorganisaties te luisteren, maar ook naar bewoners. Daarvan hebben er heel veel de fracties benaderd. En naar aanleiding daarvan deden zij ook eigen onderzoek.

Amendement D66, GroenLinks, PvdA pro Texel - Een Regenboogzebrapad

Raadscommissielid ESCHWEILER licht toe dat ze dit hebben opgesteld om jongeren een hart onder de riem te steken. Steeds meer gemeenten maken regenboogpaden, en het lijkt D66 een goed plan om de uitgelezen mogelijkheid van deze reconstructie aan te grijpen, om -juist bij de OSG- zo'n regenboogzebra te maken.

Raadslid VISSER zegt dat de PvdA het gevoel voor de medemens en inclusie steunt. Wel staat voor hen de veiligheid van de oversteek voorop. Misschien is het nodig om in het amendement op te nemen dat de oversteekplaats goed zichtbaar moet zijn (extra maatregelen op het gebied van veiligheid), legt ze voor.

Raadslid DROS voegt toe dat GroenLinks dit 'kleurrijke' initiatief te steunen.

vragen

Raadslid HOOGERHEIDE vraagt of het hier over de huidige situatie gaat, of dat het in de te kiezen variant bedoeld is. De VOORZITTER meldt dat in alle varianten een zebrapad komt. Het regenboog-pad kan dus, ongeacht welke variant de raad kiest, aangelegd worden.

College

Toezegging

Wethouder HOOIJSCHUUR meldt dat het college het voorstel sympathiek vindt, maar vraagt wel wat tijd om uit te zoeken hoe dat het beste is uit te voeren.

Raadscommissielid POLDERMAN vraagt of er signalen zijn ontvangen waaruit blijkt dat de gemeenschap dit graag wil. Raadscommissielid ESCHWEILER antwoordt dat er inderdaad signalen vanuit leerlingen van de OSG zijn. Die kunnen hiermee een steuntje in de rug krijgen, vindt D66. Raadslid VISSER weet al zeker een dozijn gemeenten met zo'n zebrapad. Kan de wethouder vóór de raad uitzoeken of dat hier zonder extra werk en kosten aan te leggen is? Wethouder HOOIJSCHUUR zegt dat toe voor de raad (van 27-10-2022).

toezegging

8. Gemeentelijke vertegenwoordiging verbonden partijen

Raadslid HERCULES zag dat het college heeft besloten partner te worden van kennisorganisatie KADO. Hij vraagt waarom dit niet genoemd is bij verbonden partijen.

Antwoord was dat KADO onder de prestatieafspraken met de VVV vallen. De PvdA ziet dan graag aangegeven waar dat stukje in staat. Burgemeester UITDEHAAG geeft het woord aan wethouder KIEFT. Die legt uit dat we ooit het toeristisch kennisinstituut hadden, gelieerd aan de VVV. Dat is een jaar of 4, 5 geleden gestopt, en toen is een soort onderzoekswerkgroepje gevormd, dat is KADO geworden. Geleidelijk aan is dat weer onder de VVV gebracht, en toen werd vanzelfsprekend dat de gemeente daar weer zichtbaar in wil zijn, om mee te kunnen doen in toeristisch onderzoek. De VOORZITTER verduidelijkt dat de heer Hercules vroeg waar inzichtelijk is te krijgen in die prestatieafspraken. Raadslid HERCULES wil inderdaad weten waar staat dat de VVV KADO in de benen moet houden, en of je het dan niet beter als verbonden partij kunt zien. Het antwoord van het college roept bij hem juist meer vragen op. Wethouder KIEFT schetste de ontwikkelingen die tot voortschrijdend inzicht hebben geleid. De geschiedenis leert dat dit pas de laatste paar jaar naar voren komt, dus was het nog niet in de afspraken met verbonden partijen terug te vinden. Burgemeester UITDEHAAG voegt toe -al is dat wat formeel gesteld- dat het college in heel veel meer overleggen bestuurlijk vertegenwoordigd is, maar zonder daarin verbonden partij te zijn. Natuurlijk zijn ze er wel transparant over, maar omdat KADO onder de VVV valt, zit er voor de gemeente geen financieel risico aan. Raadslid HERCULES ontvangt dan toch graag correcte antwoorden, want nu zegt het college dat dit nog niet in

de prestatieafspraken staat, maar als het daar wel in staat loopt de gemeente toch wel degelijk financieel risico, meent hij.

Raadscommissielid SCHUIRINGA is helemaal tevreden met de antwoorden. Hij neemt aan dat deze samenwerking voornamelijk gegrond is op het feit dat informatievoorziening over toerisme ten hoogste bij de VVV aanwezig is.

Raadslid DROS ziet in de tabelletjes telkens de burgemeester gekoppeld aan wethouder Hooijschuur, en andersom, en wethouder Kieft gekoppeld aan wethouder Van de Belt, en andersom. Het lijkt haar verstandiger die koppelingen te kruisen, voor het geval 'een poppetje' wegvalt. De vervanger krijgt het dan in haar ogen wel erg druk. Burgemeester UITDEHAAG begrijpt haar overweging, maar legt uit dat wethouder Hooijschuur al eerste loco-burgemeester is, en hij daarom over allerlei onderwerpen al contact met hem heeft. In de praktijk werkt het dan makkelijk om elkaar over te nemen, en kunnen ze eenvoudig afspraken maken om bijv. niet tegelijk op vakantie te gaan. Bovendien laat het zich op één hand tellen, dat een plaatsvervanger echt actief naar een belangrijke bijeenkomst met een verbonden partij moet.

toezegging Raadscommissielid VONK heeft ook kennis genomen van de gemeentelijke vertegenwoordigingen. Hij raadt aan er toch nog eens goed naar te kijken, i.v.m. de schijn van mogelijke belangenverstrengeling. Burgemeester UITDEHAAG belooft dit te doen. Als ze er in de praktijk tegenaan lopen dat iemand onverwacht moet worden vervangen, proberen ze daar zeker op te letten en maken ze het bespreekbaar. 'De schijn van' moet sowieso worden voorkomen, beaamt hij.

Dit agendapunt gaat als hamerstuk naar de raad van 27-10-2022.

9. Opvang vluchtelingen uit Oekraïne na 23 september 2022

De VOORZITTER licht toe dat het eerste contract van een half jaar, voor de huur van het schip voor Oekraïense vluchtelingen inmiddels afloopt.

Toezeegging Raadscommissielid SCHUIRINGA deelt namens de VVD een groot compliment uit aan degenen die de opvang georganiseerd hebben, en dat begeleiden. Ook de Oekraïense vluchtelingen zelf, die zich massaal inzetten ter stimulering van onze lokale economie, verdienen een groot compliment. Vraag is of de rekening over het 1^e half jaar al verstuurd is, en of het bedrag al binnen is. Tweede vraag is of dezelfde regeling blijft bestaan voor het 2^e half jaar. Burgemeester UITDEHAAG antwoordt dat die discussie op dit moment alle gemeenten met het rijk voeren. Hij is blij met deze terechte vragen. Alle verantwoordelijkheid die we met z'n allen hebben genomen is helaas nog niet beloond met geld, dat verzuimt het rijk tot nu toe. Hij hoopt dat Den Haag heel snel overgaat tot overmaken, want dit is eigenlijk niet netjes naar al die mensen die zich zo inspannen. Uiteindelijk zal het wel goedkomen, leert de historie. Gelukkig is er wel duidelijkheid over de 2^e termijn tot en met maart 2023. Dat gaat op dezelfde wijze verder. Daarna wordt het niet zonder meer nog een keer verlengd, zolang er geen duidelijkheid is. We zijn druk bezig hoe we dat op langere termijn moeten oplossen. Ook moeten we het er nog over hebben, hoe we dat in de winter gaan doen, en in alle discussies over huisvesting en woningen voor vluchtelingen en statushouders betrekken we dus ook de boot, zegt hij toe.

Toezeegging Terzijde vraagt raadscommissielid SCHUIRINGA of de coronarekening al is opgemaakt en door het rijk is uitbetaald. Burgemeester UITDEHAAG meent van wel, maar hij zal dit buiten de vergadering beantwoorden. Raadslid OOSTERHOF meldt dat Texels Belang dezelfde vraag als de heer Schuiringa had. Raadslid SOYER heeft namens GroenLinks nog 2 vragen over: 1. Wat moeten we ons voorstellen bij 'extra onderhoud aan de haven voor het stormseizoen'? En 2. We hebben begrepen ook dat bewoners van De Driehoek naar de boot gaan. Vraag is hoe daarop gereageerd wordt. Burgemeester UITDEHAAG meent dat het om bewoners van 5 chalets gaat. Hij geeft eerlijk toe dat zij niet blij zijn. Over het stormseizoen zegt hij dat ze, als

- het gaat om onveiligheid en een stukje comfort, als gemeente toch verantwoordelijk zijn. Voor zover hij weet gaat het vooral om het schip zwaarder verankeren. En het is uitdaging dat de kade waar die boot aan ligt aangepakt zou moeten worden.
- Raadscommissielid SCHOUWSTRA denkt dat het schip een hele goede oplossing is, waar Texel in een vroeg stadium voor gezorgd heeft. Nu het inmiddels 4 oktober is vraagt hij of het contract stilzwijgend is verlengd. Hart voor Texel vraagt nog of het comfort aan boord in de winter echt wel voldoende is. Ze denken dat er bijv. met recreatieondernemers wel afspraken te maken zijn voor huisvesting in recreatiewoningen e.d. Burgemeester UITDEHAAG bevestigt dat het contract technisch gezien al verlengd is per 23 september. Het was beter geweest dat besluit vóór die datum te nemen, erkent hij. Bij zo'n crisis zijn we blij dat de boot er ligt, en het is wel verklaarbaar dat het zo gegaan is, maar dat mag geen gewoonte worden, geeft hij toe. Het is zaak richting maart 2023 tijdig die discussie te voeren. Tot nu toe blijkt, als je voor langere tijd een groep wilt huisvesten, veel hotels en bungalowparken voor langere periode geen plek hebben. De boot heeft ook het voordeel dat je ze allemaal op één plek hebt. Dat is praktischer voor begeleiding, vluchtelingenwerk, vervoer, enz.. Het schip is goed warm te stoken, maar dat zal niet goedkoop zijn. De burgemeester gaat uit van compensatie door het rijk. Het is een goede oplossing, maar ideaal is anders, stelt hij.
- Toezegging Raadslid KOOT meldt dat het CDA ook al afdoende antwoord kreeg over het stormseizoen. Ze vraagt nog wel of de boot nog bereikbaar is, bij het regelmatig onder water lopen van de haven. Verder zou het CDA heel fijn vinden als de vluchtelingen zelf het koken weer zouden kunnen oppakken. Vraag is hoe dat tot maart 2023 te organiseren is. Burgemeester UITDEHAAG antwoordt dat bereikbaarheid van het schip sowieso geregeld is. De keuken staat ook verhoogd. Er zijn wel voorzieningen voor koken, maar dat ze dat aan boord niet toestaan heeft te maken met een stukje veiligheid. Of de indeling anders is te gebruiken met sanitair per kamer of meer keukens is niet echt onmogelijk, maar dat heeft weer gevolgen voor de ruimte. Voor de situatie ná maart 2023 gaan we dat tijdig en zorgvuldig bekijken, zegt hij toe.
- Toezegging Raadslid VISSER constateert dat er met dit schip, ondanks de huidige woningnood, toch wel draagvlak is gecreëerd. Voor Oekraïners is dat er nog wel, denkt de PvdA. Is hier onderzoek naar gedaan? Klopt ons beeld? Ze hebben wel vragen hoe het komt het dat de boot niet vol is. Wil men niet naar Texel, en wie bepaalt wie er naar Texel komt? En weet het college hoe de vluchtelingen onze opvang ervaren? En als er straks maximaal 80 personen worden gehuisvest, is er dan eenzelfde concept mogelijk, bijv. met kleinere boot, legt mevrouw Visser ook nog voor. Burgemeester UITDEHAAG denkt ook dat hier best groot draagvlak is voor deze groep. Veel Oekraïeners zijn aan de slag bij bedrijven, kinderen gaan naar school, en er is goede omgang door de dorpscommissie. Met elkaar kennismaken werkt daar goed bij. Maar alles valt of staat toch met de beschikbaarheid van huizen. Als een aantal Oekraïeners hier blijft wonen moeten we ze meetellen in de aantallen die we gaan bouwen. Dat is voor allerlei groepen mensen wel een groot punt, beseft hij, want er speelt altijd het gevoel dat dit ten koste gaat van huisvesting voor eigen mensen. Dat dit sentiment er is begrijpt hij wel. Hoe het na maart loopt is nog niet bekend. Er zal dan een andere vorm gevonden moeten worden. Dertelenders moeten dan terug, maar verder weten we nog niet welke kant het op gaat. Tegen februari hopen we meer te weten. De groep die er nu zit is volgens de burgemeester best tevreden, al zijn ze niet allemaal even blij als ze naar Texel komen. Dat vindt hij jammer, maar het is niet zo dat Texel niet in beeld is voor opvang. Bij de Veiligheidsregio is heel goed bekend dat mensen hier welkom zijn, ook als er een keer een grotere groep zou komen. Wel proberen we het -om behapbaar te houden- tot kleine groepjes te beperken, zegt hij tot slot.
- Toezegging De VOORZITTER wijst op het belang om een volgende keer de informatie tijdiger te delen. Burgemeester UITDEHAAG vindt dat een terecht punt. Hij had er scherp op moeten zijn dat we door de tijd zijn ingehaald, geeft hij toe.

Dit agendapunt gaat als hamerstuk naar de raad van 27-10-2022.

10. Vaststellen Erfgoedverordening Texel 2023

- vragen Raadslid HOOGERHEIDE vindt het een uitstekend, uitgebreid maar duidelijk stuk. Wel mist hij bladnummers. Texels Belang ontvangt graag een lijst van beschermde schapenboeten. Vraag is daarbij of daar boeten niet in staan die er in feite wel onder zouden moeten vallen. En of het college voornemens is daar een voorstel voor te maken. Tevens wijst de heer Hoogerheide op de door de provincie vastgestelde contourennota. Hij hoort graag of het met de nieuwe omgevingswet mogelijk wordt om als gemeente deze contouren te verruimen.
- toezeggingen Wethouder KIEFT zegt bladnummers toe. Op de 2 vragen komt schriftelijk antwoord. Raadslid HERCULES wijst op zijn technische vraag, dat de term 'monumentencommissie' toch is opgegaan in 'commissie ruimtelijke kwaliteit'. In de toelichting en bijlagen staat namelijk nog de oude term, vanuit de standaard VNG-tekst. Hij hoopt ervan uit te kunnen gaan dat dit geen beletsel zal zijn voor een goed besluit. Volgens wethouder KIEFT vormt dat geen beletsel. De VOORZITTER vult aan dat het college de commissie anders nog zal informeren.
- Toezeegging Raadslid KOOT leest dat de erfgoedverordening opent met 'Texel is rijk aan cultureel erfgoed, dat is bepalend voor de geschiedenis van het eiland, en het landschap kan niet zonder schapenboeten en tuunwallen. Vraag is of 'tuunwallen' ook op de monumentenlijst staan. Wethouder KIEFT zegt schriftelijk antwoord toe, maar raadscommissielid SCHUIRINGA kan vertellen dat je een tuunwal kunt oprichten zonder vergunning, maar niet kunt slopen zonder vergunning. Dat is al beschermd via het bestemmingsplan. Raadslid HOOGERHEIDE sluit zich aan bij de prachtige zin: "van degene die ons cultureel erfgoed in eigendom heeft mogen we verwachten".

Dit agendapunt kan als hamerstuk naar de raad van 27-10-2022. (Het is dan altijd nog mogelijk er bij 'vaststellen agenda' een bespreekstuk van te maken).

11. Vaststellen Verordening 'Adviescommissie Omgevingskwaliteit Texel', en het instellen van de 'Commissie Omgevingskwaliteit'

- vragen De VOORZITTER licht toe dat de huidige commissie Ruimtelijke Kwaliteit hiermee vervalt. Raadslid SOYER leest dat de werking en invloed van de Omgevingswet breder is dan ruimtelijke kwaliteit. De trefwoorden omvatten 19 aandachtsgebieden, maar terwijl het taakveld dus erg verbreed is, is de samenstelling van de commissie gelijk gebleven, valt hem op. Vraag komt dan op of alle deskundigheidsgebieden wel zijn afgedekt. Of kan de commissie een beroep doen op externe deskundigen en is daar budget voor, hoort hij graag. Wethouder KIEFT antwoordt dat in de huidige samenstelling de deskundigen aanwezig zijn en externe adviseurs kunnen uitnodigen. Als commissie Omgevingskwaliteit gaan ze inderdaad kijken welke gebieden dan nog gedekt moeten worden. Raadslid HERCULES was al gerustgesteld over voldoende expertise door het antwoord dat de commissie gebruik kan maken van adviseurs. Raadscommissielid SCHUIRINGA brengt in reactie op de heer Soyer in dat gemeente Den Helder al om adviezen heeft gevraagd bij de Omgevingsdienst, de Veiligheidsregio, en de GGD, over toevoeging van de bestemmingsplannen in de Omgevingswet. Voor Texel is men ook al met aanvragen van dergelijke adviezen vanuit gezamenlijke regelingen bezig, heeft hij begrepen.

Dit agendapunt kan als hamerstuk naar de raad van 27-10-2022.

12. Verordening uitvoering en handhaving omgevingsrecht

- De VOORZITTER licht toe dat hiermee de huidige WABO als grondslag vervalt. Raadscommissielid SCHUIRINGA valt bij blz.1 op dat dit is overgenomen van de VNG, zonder onderzoeksbureau in te huren, en zonder Texels sausje. 'Fantastisch', stelt hij. Raadslid LELY snapt dat een nieuwe verordening noodzakelijk is, maar vindt het erg

uitgebreid en wollig geschreven. Ook zijn het allemaal landelijke beslissingen, waarbij de vraag is in hoeverre onze plaatselijke voorwaarden er nog in terugkomen, of dat we die zelf moeten inpassen. Hij denkt dan bijvoorbeeld aan het Toeristisch toekomstplan. Wethouder KIEFT legt uit dat deze verordening regelt hoe de uitvoering van de handhaving wordt. De regelgeving is daarbij altijd leidend. Raadslid LELY had toch graag in het advies willen zien dat dit *met inachtneming van onze eigen vastgestelde beleidsregels* gebeurt.

Dit agendapunt kan als hamerstuk naar de raad van 27-10-2022.

13. Toevoeging van de Integrale Crisisdienst aan de Gemeenschappelijke Regeling GGD

De VOORZITTER licht toe dat dit gaat om de GGD Kop van Noord-Holland (16 gemeenten gezamenlijk). Het betreft integratie van de crisisfunctie Jeugd en Veilig Thuis.

Wethouder VAN DE BELT verzocht dit punt te agenderen, omdat deze week in de RRN dit stuk ook wordt besproken, en omdat de Texelse raad op prijs stelt het hier vooraf te behandelen, in tegenstelling tot de ander 3 gemeenten.

vragen Raadslid VISSER leest in het aangepaste stuk op blz.4 over de financiële aspecten dat de gemeenten de crisisfunctie Jeugd gaat bekostigen op basis van dienstverlenings-overeenkomst met ICDJ (via inwoneraantal en aantal meldingen), maar heeft begrepen dat nu de gemeente waarin de vraag om jeugdzorg is begonnen het moet betalen. Is dit wel in overeenstemming met de landelijke jeugdzorgregelingen, en kunt u een inschatting maken wat dit gaat betekenen voor de veranderende kostenverdeling, vraagt ze.

Wethouder VAN DE BELT kan beide nog lastig inschatten. Over Veilig Thuis heeft de raad al besloten dat het onderdeel uitmaakt van de GGD. En ook is de dienstverleningsovereenkomst Jeugd nu ingevoegd. Financiering gebeurt voornamelijk naar inwoneraantal, maar Veilig Thuis hanteerde een 50/50 systematiek. In de regio staat nu bij de samenvoeging ter discussie of je die 50/50 blijft gebruiken of dit ook naar inwonertal gaat bekostigen. Deze discussie is hier nu echter niet aan de orde. Of de nieuwe systematiek in overeen-

stemming is met de Jeugdzorgwet kan de wethouder uitzoeken. En wat dit alles voor de bekostiging betekent, wordt in november pas echt zichtbaar. Hij zal de raad informeren.

Toezeeggng Raadslid DROS weet dat het een uitdaging is om 24/7 (crisis)zorg te bieden. Kan de wethouder dat wel garanderen? Wethouder VAN DE BELT kan dat nu niet beantwoorden.

Aandachtspunt Raadslid DROS begreep dat de 50/50-regeling voor Texel niet gunstig uitkomt, en dat Texel meer meldingen heeft, dus daarmee ook meer zal moeten bijdragen. Wethouder

Toezeeggng VAN DE BELT denkt dat ze zich in november over dit solidariteitsvraagstuk moeten buigen. Raadscommissielid SCHUIRINGA brengt bij blz.4 naar voren dat ze al jaren scherp letten op de financiële huishouding van de GGD. Vanochtend kwam er ook weer bericht dat de automatisering er opnieuw niet is gelukt. Dat baart grote zorgen. Bij de overgang van de crisisjeugddienst staat wel dat de huidige vergoedingen uitgangspunt zijn, maar de 'angel' is hierbij het verschil tussen betaling door gemeente of zorgverzekeraar. De doelgroep heet 0-100+, maar moet volgens hem 0-18+ zijn, anders gaan de gemeentelijke lasten weer omhoog, omdat de gemeenten die bekostiging dan moeten overnemen. Wethouder VAN DE BELT geeft aan dat de samenvoeging in de gemeenschappelijke regeling GGD nu eenmaal neerkomt op 0-100+. Hoe de financiering uitpakt moet nog duidelijk worden.

Aandachtspunt

14. Aankondiging moties en initiatiefvoorstellen

-

15. Behandeling brieven aan de raad en/of Raadsinformatiebrieven, indien gewenst door fracties en eventuele 'schoten voor de boeg'

-

16. Rondvraag

- 16.1 Raadscommissielid ESCHWEILER vraagt n.a.v. de dorpenronde in Den Hoorn, over de fietspaden langs de Rommelpot of het echt noodzakelijk is om geld uit te geven aan

fietspaden die nog voldoen, en of het verplicht is alle fietspaden 3 meter breed te maken. Wethouder HOOIJSCHUUR antwoordt dat de Rommelpot bij de fietspaden hoort die de gemeente van SBB overnam. Dit is traject 4 in het fietspadenprogramma, en de raad heeft opdracht gegeven deze allemaal minimaal 3 meter breed te maken. De nieuwe richtlijn zegt zelfs 3,5 meter, dus 3 meter houden we nu in ieder geval vast, geeft hij aan.

15.

Sluiting

De VOORZITTER dankt allen voor hun inbreng. Hij sluit de vergadering om 21.30 uur.

Afkortingen

CROW = centrum voor regelgeving en onderzoek in de grond-, water- en wegenbouw en de verkeerstechniek, GGD = gemeentelijke (gemeenschappelijke) gezondheidsdienst, rkc = rekenkamercommissie, RRN = regionale raadscommissie Noordkop, SBB = staatsbosbeheer, VNG = vereniging Nederlandse gemeenten, VR = veiligheidsregio, wabo = wet algemene bepalingen omgevingsrecht

Ondertekening

Vastgesteld in de openbare raadscommissievergadering van 27-10-2022,

De griffier,

Raadscommissie

Dossiernummer	1183
Extern Zaak ID	3250268
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	27 oktober 2022
Agendapunt	6
Titel	ontwerp-Begroting Leer-werkbedrijf De Bolder 2023
Organisatieonderdeel	De Bolder
Portefeuillehouder	
Aanleiding	

Bijlagen
Advies Raad Begroting 2023 Leer-werkbedrijf De Bolder
Begroting 2023 Leer-werkbedrijf De Bolder_raad_definitief

Geagendeerd	Vergaderdatum
Stukken voor commissie en raad	7 oktober 2022
Raadsvergadering	27 oktober 2022
Raadscommissie	27 oktober 2022
Raadsvergadering	9 november 2022

Advies

Begroting 2023 Leer- werkbedrijf De Bolder

Doelenboom

Programma	2	Zorg voor elkaar, veiligheid op orde
Maatschappelijk Doel	2.2.	Deelname aan de samenleving stimuleren
Beleidsdoel	2.2.1.	Arbeidsparticipatie bevorderen
Operationeel Doel	2.2.1.6.	Werkervaringsplaatsen voor mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt creëren

Paragraaf

Paragraaf	
-----------	--

Raadsvoorstel

Voorgesteld wordt te besluiten:

1. De begroting van Leer- werkbedrijf de Bolder vast te stellen, inclusief voorstel tot dekking van het tekort.
2. De begroting van Leer-werkbedrijf De Bolder op te nemen in de programmabegroting van de gemeente via de reguliere begrotingsprocedure (eerst vast stellen in de raad en vervolgens consolideren in de begroting van de gemeente).

Toelichting

Het college biedt de raad de begroting 2023 van Leer-werkbedrijf De Bolder, inclusief voorstel tot dekking van het tekort, aan om door de raad te worden vastgesteld. De begroting wordt in de raadscommissie van 27 oktober 2022 behandeld.

Consequenties

Financieel	☒ Ja ☐ Nee
Personeel/Organisatie	☐ Ja ☒ Nee
Juridisch	☐ Ja ☒ Nee
Beleid	☐ Ja ☒ Nee
Inkoop/Aanbesteding	☐ Ja ☒ Nee
Deregulering	☐ Ja ☒ Nee

Majeure risico's	☐ Ja ☒ Nee
Structuurvisie	☐ Ja ☒ Nee
Belanghebbenden	☐ Ja ☒ Nee
OR / GO	☐ Ja ☒ Nee
Communicatie	☒ Ja ☐ Nee
Zaaknummer	??

Bijlagen

1.Begroting 2023 Leer-werkbedrijf De Bolder

Begroting 2023 Leer- werkbedrijf De Bolder

Samenvatting

Leer-werkbedrijf De Bolder

In (de begroting van) 2023 bestaat bijna 55% van de inkomsten van Leer-werkbedrijf De Bolder (hierna De Bolder) uit de bijdrage van het Rijk voor de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening (WSW). Ook is De Bolder uitvoerder van de Participatiewet voor gemeentelijke doelgroepen (+ 12%) en levert De Bolder trajecten in opdracht van UWV, de reclassering, het (speciaal) onderwijs en voor andere werkgevers op Texel. Daarnaast haalt De Bolder een derde van de inkomsten uit de eigen productie.

De Bolder richt zich op verschillende groepen Texelaars met een afstand tot de arbeidsmarkt:

1. Vanuit de WSW
2. Vanuit de Participatiewet (mensen met een bijstandsuitkering of andere ondersteuningsvraag)
 - *Arbeidsfit maken*
 - *Een gemeentelijke doorstroombaan*
 - *Een doorstroom- en matchingstraject*
 - *Jobcoaching ten behoeve van het optimaliseren van de arbeid*
 - *Bieden van beschut werk*
3. Vanuit de reclassering (werkgestraften)
4. Vanuit UWV (inwoners met een WIA/Wajong/Ziektewetuitkering)
5. Nieuwe Nederlanders
6. Vanuit het onderwijs (leerlingen van het Speciaal Onderwijs, VMBO en MBO)
7. Tweede spoortrajecten in opdracht van werkgevers op Texel (medewerkers die wegens uitval niet terug kunnen keren op hun oude werkplek)
8. Mobiliteitstrajecten in opdracht van werkgevers op Texel

In 2023 draagt De Bolder bij aan de volgende ambities voor Texel:

- Een vitale sociaal-maatschappelijke structuur
- Beperken van het aantal uitkeringsgerechtigden
- Een meer inhoudelijke samenwerking tussen ketenpartners op de arbeidsmarkt en daarin optreden als de 'spin in het web'
- Duurzamer versterken van de arbeidsmarktpositie door bestendigen en bijstellen van leer- werktrajecten.

Begroting

De begroting 2023 van De Bolder toont een geflatteerd tekort van € 80.400, dat is na aftrek van € 191.300 aan de reserve egalisatie rekeningresultaten.

Bovenop de al eerder aangekondigde aanstaande negatieve begrotingen als gevolg van afnemende beschikbare arbeid heeft De Bolder te maken met een weerbarstige wereldlijke dynamiek. We ervaren een ongekende stijging van kosten voor energie en een daaruit voortvloeiende inflatie.

De macro economische omstandigheden hebben hun effect op de micro economische bedrijfsvoering van De Bolder. Dat wordt in het begrotingsjaar 2023 pijnlijk zichtbaar.

Het begrotingsjaar 2023 is geëxtrapoleerd op de huidige bedrijfsvoering. Productie over de verschillende afdelingen wordt gecontinueerd. Uitgangspunt is dat de huidige klanten en opdrachtgevers gebruik blijven maken van De Bolder als leverancier. Er zijn geen signalen dat afnemers de werkzaamheden elders onderbrengen. Er is wel een verwachting dat afnemers minder volume bij De Bolder bestellen. Angst voor een recessie ligt hieraan ten grondslag. Na een rondgang langs de belangrijkste afnemers zijn helaas geen concrete percentages bekend. In de halfjaar rapportage van 2023 zal de trend beter zichtbaar worden.

Belangrijkste wijzigingen ten opzichte van 2022

1. Omzet is ten opzichte van 2022 verhoogd met 5% als gevolg van prijsverhogingen richting afnemers. De prijzen van grondstoffen zijn verhoogd met 8%, deze zijn vanaf Q3 2022 als gevolg van een ongekende inflatie aan het stijgen en het is nog maar de vraag hoe het kostenpatroon zich in deze turbulente periode ontwikkelt. Voor De Bolder zullen in 2023 de kosten van energie die grotendeels aan de productie worden doorbelast fors gaan stijgen. De huidige contracten lopen nog t/m 31 december 2022. **Voor 2023 betekent dit dus rekening houden met veel hogere kosten waardoor de netto toegevoegde waarde procentueel aanzienlijk is gedaald t.o.v. voorgaande jaren.**
2. Afname van WSW'ers door uitstroom pensioengerechtigden betekent een lagere subsidiebijdrage. Door de aangekondigde verhoging van het wettelijk minimumloon (WML) met 10% zullen de loonkosten echter stijgen. **Of deze stijging daadwerkelijk wordt verwerkt in de subsidiebijdrage zal waarschijnlijk pas duidelijk zijn in de meicirculaire van 2023, maar we hebben daarmee wel gerekend in de begroting.**
3. Afname van WSW-productiecapaciteit door medewerkers die gebruik maken van de RVU-regeling die was overeengekomen in de cao van 2021. Het gaat de komende jaren gemiddeld waarschijnlijk om ongeveer 2 fte. Voor de subsidiebijdrage heeft dit geen consequenties.
4. Het aantal inburgeringstrajecten was in de halfjaarrapportage van 2022 al naar beneden bijgesteld. Bij het schrijven van de oorspronkelijke begroting voor 2022 was veel rondom de taakverdeling STT-De Bolder-Vluchtelingenwerk-Stichting Texels Welzijn nog onduidelijk. Als gevolg van een veel lager aantal aangeboden trajecten dan toen was begroot, schatten we deze post voor 2023 laag in.
5. Het aantal trajecten in totaal (gemeente, reclassering, UWV en overige trajecten) is een punt van aandacht. Voor 2022 was de verwachting dat dit fors zou groeien, waardoor het aantal fte voor trajectcoaches juist was uitgebreid. Gelet op de onzekere toekomst is een tijdelijk contract van een van de trajectcoaches per 1 oktober 2022 niet verlengd.

Dekking tekort 2023

Voor 2023 wordt voornamelijk een tekort voorzien van bijna € 272.000 (na de toegestane onttrekkingen aan de bestemmingsreserves van bijna € 128.000). Voorgesteld wordt hiervan een bedrag van € 191.300 te onttrekken aan de reserve egalisatie rekeningresultaten. Dat is gelijk aan de verwachte stand van deze reserve na afloop van 2022. Dan nog resteert een bedrag van € 80.400 negatief. Volgens de perspectiefnota van de gemeente zou De Bolder de lopende verliezen eerst ten laste van de eigen reserves moeten brengen. Daarom wordt voorgesteld het restant van het negatieve resultaat in mindering te brengen op de algemene reserve van De Bolder.

Toekomst

Bij ongewijzigd beleid lopen de tekorten in de komende jaren hoog op. In december 2021 heeft de Texelse gemeenteraad stappen gezet om te komen tot een langetermijnvisie op de toekomst van De Bolder (binnen de bredere context van het Sociale Domein op Texel). In december 2022 zal een contouren notitie worden gepresenteerd die in 2023 moet leiden tot besluitvorming.

Begroting 2023 Leer- werkbedrijf De Bolder

Argumenten tot advies

Jaarlijks wordt door De Bolder een begroting opgemaakt. De Bolder had vanuit zijn geschiedenis als tak van dienst een eigen begroting. De jaarlijkse begroting van De Bolder moet worden vastgesteld door de gemeenteraad en vervolgens geconsolideerd in de begroting van de gemeente.

Alternatieven

Consequenties van het advies

- **Financieel**

Zie voorstellen in de begroting..

Relevante wet- en regelgeving of jurisprudentie

- Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV)
- Financiële verordening gemeente Texel

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

Begroting 2023 Leer- werkbedrijf De Bolder

Doelenboom

Programma	2	Zorg voor elkaar, veiligheid op orde
Maatschappelijk Doel	2.2.	Deelname aan de samenleving stimuleren
Beleidsdoel	2.2.1.	Arbeidsparticipatie bevorderen
Operationeel Doel	2.2.1.6.	Werkervaringsplaatsen voor mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt creëren

Paragraaf

Paragraaf	
-----------	--

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;

gehoord de raadscommissie;

Gelet op

Overwegende

Besluit

1. De begroting van Leer- werkbedrijf de Bolder vast te stellen, inclusief voorstel tot dekking van het tekort.
2. De begroting van Leer-werkbedrijf De Bolder te consolideren in de programmabegroting van de gemeente.

Ondertekening

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 09-11-2022,

De griffier,

De voorzitter,

Zaaknummer 3250268

Bijlagen

1. Begroting 2023 Leer-werkbedrijf De Bolder

2023

BEGROTING 2023

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord	Blz. 3
Beleidsbegroting	
Inleiding	4
Algemeen	7
Financieel	10
Paragrafen	13
Financiële begroting	
Overzicht van baten en lasten	15
Meerjarenraming 2023 - 2026	16
Toelichting op de meerjarenraming	17
Meerjarenraming balans	18
Toelichting op het overzicht van baten en lasten	19
Toelichting op de reserves en voorzieningen	23
Nieuwe investeringen in 2023	24
Grondslagen van de financiële verslaglegging	25
Lijst van begrippen en afkortingen	26

VOORWOORD

In de lange bestaansgeschiedenis van De Bolder – *in 2023 hopen we het 65-jarig bestaan te vieren* – is het waarschijnlijk zelden voorgekomen dat de begroting onzekerheden bevatte van de omvang zoals die voorkomen in de nu voorliggende begroting.

Bovenop de al eerder aangekondigde aanstaande negatieve begrotingen als gevolg van afnemende beschikbare arbeid, heeft De Bolder te maken met een weerbarstige wereldlijke dynamiek. We ervaren een ongekende stijging van kosten voor energie. De daaruit voortvloeiende inflatie wordt door centrale banken met rentestijgingen te lijf gegaan. Op nationaal niveau kondigt de overheid een pakket van maatregelen aan, om de burger tegemoet te komen in de kosten van het dagelijks onderhoud. Daarnaast kennen we een tekort aan arbeidskrachten in de verschillende sectoren. Organisaties herschikken hun activiteiten en zoeken naar mogelijkheden om de kerntaak zo goed als mogelijk te blijven uitvoeren. De macro economische omstandigheden hebben hun effect op de micro economische bedrijfsvoering van De Bolder. Dat wordt in het begrotingsjaar 2023 pijnlijk zichtbaar.

De voorliggende begroting toont een geflatteerd tekort van € 80.400, dat is na aftrek van € 191.300 onttrekking aan de reserve egalisatie rekeningresultaten.

Het begrotingsjaar 2023 is geëxtrapoleerd op de huidige bedrijfsvoering. Productie over de verschillende afdelingen wordt gecontinueerd. Uitgangspunt is dat de huidige klanten en opdrachtgevers gebruik blijven maken van De Bolder als leverancier. Er zijn geen signalen dat afnemers de werkzaamheden elders onderbrengen. Er is wel een verwachting dat afnemers minder volume bij De Bolder bestellen. Angst voor een recessie ligt hieraan ten grondslag. Na een rondgang langs de belangrijkste afnemers zijn helaas geen concrete percentages bekend. In de halfjaar rapportage van 2023 zal de trend beter zichtbaar worden.

De kostensoorten wijken niet af van voorgaande jaren. Deze begroting is derhalve gebaseerd op een voortzetting van de bedrijfsvoering zoals die nu is. Medio 2023 nemen College en de Gemeenteraad een besluit over het “Huis van Ontwikkeling” en zal duidelijk worden wat dat betekent voor de toekomst van de Bolder. De gevolgen van eventuele aanpassingen in de bedrijfsvoering zijn uiteraard niet in deze begroting opgenomen.

De dynamiek en ondernemingsopdracht van De Bolder, de verantwoordelijkheidsvraagstukken, de financiële kansen en bedreigingen vereisen een duidelijke (bestuurlijke) langetermijnvisie op de toekomst van De Bolder (binnen de bredere context van het Sociale Domein op Texel). We stuiten daarbij echter op een complex vraagstuk. De perspectieven van meerdere interne- en externe stakeholders moeten worden meegewogen om een breed draagvlak te creëren. Er zijn ‘turbulente’ beleidsterreinen (Sociaal Domein, Participatie, Inburgering om er een paar te noemen) die een rol spelen. Alle keuzes hebben consequenties, soms financieel, soms organisatorisch, soms beiden. De visie op het behoud van de bijdrage die De Bolder kan leveren aan grote sociaal-maatschappelijke vraagstukken, voor Texel en de Texelaars die het niet op eigen houtje redden, moet leidend zijn. Zorgvuldigheid in het proces is geboden, maar tegelijkertijd ook snelheid. Daarom komt De Bolder in december 2022 met een contouren notitie over de toekomst. Deze notitie krijgt een nadrukkelijke samenhang met de plannen rondom het Huis van Ontwikkeling.

Den Burg, Texel, september 2022

Arnold Braak, directeur a.i.

BELEIDSBEGROTING

Inleiding

De Bolder is dé re-integratiespecialist op Texel voor alle Texelaars met afstand tot de arbeidsmarkt en voor Texelse werkgevers op zoek naar arbeidskrachten. Zo nodig biedt De Bolder binnen zijn eigen productieomgeving arbeidsplaatsen aan met geschikt werk voor Texelaars op het gebied van arbeidsgewinning en arbeidsfit worden. Door zijn uitgebreide netwerk op Texel is doorplaatsing naar regulier werk, al dan niet met ondersteuning, vaak binnen een korte termijn realistisch haalbaar.

In nauwe samenwerking met het Sociaal Team Texel (STT) wordt gestreefd naar een samenhangend aanbod in een 'maatwerk-mix' van leren/werken/participatie en vormen van zorg en ondersteuning, die participatie mogelijk maken en/of duurzaam ondersteunen.

In essentie blijft De Bolder zowel een doel als een middel. Het is een doel op zich om op economisch verantwoorde wijze een volwaardige productieomgeving op gang te houden, die een beschutte werkomgeving garandeert voor Texelaars (zowel vanuit de 'oude' WSW-groep als ook vanuit de 'nieuwe' Participatiewet). Tegelijkertijd is alles wat er wordt aangeboden aan werkervaringsplaatsen feitelijk een middel om bij te dragen aan een zo snel en duurzaam mogelijke doorstroom van Texelaars richting de reguliere arbeidsmarkt. Beide kernopdrachten staan op gespannen voet met elkaar. Net als in voorgaande jaren draait het steeds om de goede balans tussen het aannemen of reduceren van voor de doelgroep geschikte werkopdrachten en de beschikbaarheid van voldoende (en geschikte) uren om de afgesproken kwantiteit/kwaliteit van de productie te kunnen waarmaken. De staf van het productiebedrijf is ten diepste doordrongen van deze – inherent spanningsvolle – opdracht. Het vraagt de nodige lenigheid, behendigheid en creativiteit om hier in de dagelijkse realiteit steeds weer goed vorm aan te geven.

De Bolder richt zich op verschillende groepen Texelaars met een afstand tot de arbeidsmarkt

1. Vanuit de WSW

De WSW als voorziening blijft bestaan, zolang er medewerkers zijn met een WSW-dienstverband. Jaarlijks vermindert het aantal werknemers met een WSW-dienstverband met ongeveer 3 tot 8 personen, doordat medewerkers die uit dienst gaan (meestal wegens ziekte of pensionering) niet meer worden vervangen door nieuwe WSW-instroom.

Het bestaande personeelsbeleid met betrekking tot ontwikkeling en externe plaatsing van de WSW-doelgroep blijft gehandhaafd ten opzichte van voorgaande jaren. De medewerkers blijven op een arbeidsplaats in het productiebedrijf, tenzij zij mogelijk extern zouden kunnen én willen werken. De uitstroomkansen naar extern werken is binnen de WSW-groep echter nagenoeg nihil. Voor een enkeling is er wellicht nog de mogelijkheid om extern te werken via een detachering vanuit De Bolder (onder marktconforme voorwaarden). Dit omdat de loonschalen van de meeste ons omringende werksoorten lager zijn dan die binnen de WSW-cao en een overstap voor een WSW-medewerker vaak niet 'loont'. Dit is een landelijk fenomeen en geldt dus zeker niet alleen op Texel.

2. Vanuit de Participatiewet

De Bolder is de uitvoerder van de Participatiewet voor de gemeente Texel. We onderscheiden de volgende trajecten:

- *Arbeidsfit maken*
Zij die afhankelijk zijn van een inkomensvoorziening en naar verwachting niet in staat zijn om zelfstandig regulier werk te kunnen vinden, worden (via het STT) een passend integraal traject aangeboden. Middels werkervaring, assessment, loonwaardebepaling en trajectafspraken zal in een periode van 3 tot 6 maanden duidelijk moeten worden welk instrument uit de Participatiewet het meest passend is om in te zetten voor een vervolgtraject.
- *Een gemeentelijke doorstroombaan*
Zowel voor het versterken van de werkhouding als ook voor het verkrijgen van de noodzakelijke werkervaring, is de inzet van een ontwikkelplan noodzakelijk. Binnen de gemeente Texel is het mogelijk om werkzoekenden, bij wie de aspecten werkhouding en werkervaring aandacht verdienen, een tijdelijke baan aan te bieden bij De Bolder of bij een andere afdeling van de gemeente, om zich dusdanig te ontwikkelen dat een baan kan worden aangeboden bij een reguliere werkgever. Indiensttreding bij De Bolder is mogelijk via een arbeidscontract volgens de cao 'Aan de Slag' die in 2021 in werking is getreden.
- *Een doorstroom- en matchingstraject*
Tenzij iemand van UWV een Advies indicatie beschut werk heeft gekregen, is het streven erop gericht dat de betreffende medewerker zo spoedig mogelijk de doorstroombaan weer verlaat, om ruimte te maken voor een collega die eenzelfde soort ontwikkelprogramma nodig heeft. Het nadrukkelijke streven is om deze tijdelijke baan te laten opvolgen door een baan in het reguliere bedrijfsleven, met of zonder loonkostensubsidie. Naast dat de betreffende werkzoekende zelf actief zoekt naar werk, zal het de taak zijn van De Bolder om een goede match te vinden tussen werkzoekenden en beschikbare

banen, met als resultaat tevreden werknemers en werkgevers.

- *Job-coaching ten behoeve van het optimaliseren van de arbeid*

Zowel het tot stand komen van nieuwe werkplekken, als het behouden van bestaande werkplekken vragen de nodige aandacht en zorg. Door te blijven zoeken naar passende taken rond werkplekken en door het verder ontwikkelen van de werknemer om zijn/haar taken optimaal uit te kunnen voeren, zal de houdbaarheid van de dienstverbanden worden vergroot. Natuurlijk is het niet te verwachten dat er altijd dienstverbanden worden gerealiseerd voor onbeperkte duur, maar hier wordt wel naar gestreefd.

- *Bieden van beschut werk*

De Bolder biedt beschut werk aan Texelaars met een UWV Advies indicatie beschut werk, door het in stand houden van het productiebedrijf. Voor deze doelgroep beschut werk zullen werkzaamheden aangeboden moeten worden die passend zijn voor personen met een relatief lage loonwaarde en beperkte inzetbaarheid. In 2019 heeft de gemeente het standpunt ingenomen dat het aantal te vormen plekken beschut werk mee mag groeien met het werkelijke aantal kandidaten ten opzichte van het door het Rijk vastgestelde quotum. Er is dus geen wachtlijst voor Texelaars met een UWV Advies indicatie beschut werk, zij kunnen direct aan de slag bij De Bolder of bij een van de externe werkgevers.

3. Vanuit de reclassering (werkgestraften)

De Bolder is voor de reclassering projectuitvoerder van werkstraffen. Texelaars die een werkstraf opgelegd hebben gekregen tussen de 40 en 240 uur komen werken bij De Bolder, zonder dat daar een inkomen tegenover staat. Over het algemeen zien we dat deze Texelaars uit een zwak sociaal systeem komen, wat een sterke relatie heeft met het in het vizier komen bij politie en justitie. Deze Texelaars komen door hun werkstraf verplicht een periode in beeld van De Bolder en worden dan tegelijkertijd door De Bolder aangemeld bij het STT. Dit doet onderzoek naar de behoefte aan zorg en structuur en kan daar eventueel voorzieningen voor beschikbaar stellen. Deze aanpak draagt significant bij aan de recidivevermindering.

4. Vanuit UWV (WIA / Wajong / Ziektewet)

De Bolder is in opdracht van UWV de enige re-integratiepartner op Texel die ingezet kan worden om Texelaars met een WIA- of Wajong-uitkering of Texelaars die tijdens hun uitkeringsperiode bij UWV in aanmerking zijn gekomen voor een ziektewetuitkering, te ondersteunen. Interessant is dat er vanuit UWV ook een financiële vergoeding per traject tegenover staat, die toegevoegd kan worden aan de inkomsten van De Bolder. Hiermee is feitelijk iedere Texelaar die zich niet 'regulier' op de arbeidsmarkt begeeft en/of ondersteuning behoeft in het dagelijks functioneren (uitgezonderd Texelaars die in de WW zitten en door UWV zelf worden begeleid) in beeld bij De Bolder.

5. Nieuwe Nederlanders

De gemeente Texel krijgt vanuit het Rijk jaarlijks een contingent 'Nieuwe Nederlanders' toegewezen – dit zijn voormalige asielzoekers die een (voorlopige) verblijfsvergunning hebben gekregen en die starten met hun inburgering. Dit is een - qua nationale achtergrond – pluriforme groep die als overeenkomst met elkaar heeft, dat ze allemaal de taal moeten leren en bezig zijn met een inburgeringscursus. De meeste Nieuwe Nederlanders ontvangen een bijstandsuitkering van de gemeente. De Bolder biedt door middel van zijn productiewerk de mogelijkheid om snel aan de slag te gaan in een Nederlandse arbeidscontext. Ook is toeleiding naar externe werkplekken via ons bestaande netwerk een optie. Het is gebleken dat re-integratie een duidelijke ondersteuning is voor snelle inburgering en vice versa, vandaar dat De Bolder nauw samenwerkt met Vluchtelingenwerk. Ook in 2023 is de gemeente bij wetgeving verantwoordelijk voor de regie rondom inburgering (invoering nieuwe Wet inburgering per 01-01-2022). De Bolder speelt een belangrijke rol bij de uitvoering van de participatie- en taaltrajecten.

6. Vanuit het onderwijs (Speciaal Onderwijs, VMBO en MBO)

In 2023 wordt gezocht naar mogelijkheden om bestaande samenwerkingsrelaties met het Speciaal Onderwijs (De Pijler, Linie College, De Spinaker), het VMBO (OSG De Hoge Berg) en het MBO (ROC Kop van Noord-Holland) te verbeteren en/of uit te breiden. Vanuit het onderwijs is er behoefte om samen met voormalige sociale werkplaatsen en andere geschikte werkgevers leer-werktrajecten vorm te geven voor leerlingen die binnen de reguliere schoolstructuur geen startkwalificatie kunnen behalen. Een leer- werktraject biedt de mogelijkheid om voor een aantal vakken in de praktijk te examineren in combinatie met meer ruimte voor de verplichte theoretische onderdelen. De Bolder, met veel werkgevers in zijn netwerk, kan op Texel hierin een grote rol gaan spelen. De Bolder is in 2020 officieel een erkend leerbedrijf geworden volgens de eisen van 'Blik op Werk'.

7. Tweede spoortrajecten

Sinds enkele jaren faciliteert De Bolder 2de spoortrajecten, in het kader van de Wet verbetering poortwachter, voor werkgevers op Texel die dit zelf niet of moeilijk kunnen organiseren. Het gaat daarbij vaak om ondernemers in het midden- en kleinbedrijf. De Bolder ontzorgt de werkgever en stelt zijn expertise en netwerk beschikbaar om de medewerker te

begeleiden 'van werk naar werk'. In 2023 willen we kijken waar we deze vorm van dienstverlening breder kunnen uitrollen.

8. Mobiliteitstrajecten

In 2021 is De Bolder gestart met het uitvoeren van mobiliteitstrajecten voor werkgevers op Texel die vaak de capaciteit, de kennis en het netwerk niet hebben om dit succesvol zelf te doen. Het gaat hierbij om het begeleiden van 'werk-naar-werk'. Dit voorkomt dat er een beroep moet worden gedaan op enige vorm van inkomensondersteuning én werkgevers geven zo nieuwe kansen aan Texelaars voor de steeds lastiger te vervullen vacatures: een win-win situatie.

De Bolder draagt bij aan de volgende ambities en opgaven:

- *Bijdragen aan een vitale sociaal-maatschappelijke structuur op Texel*

Door de unieke economische situatie is er veel werk op Texel en er is jaarlijks een tekort aan medewerkers. Het is van maatschappelijk en economisch belang dat de arbeidsmarkt op Texel zo goed mogelijk functioneert en dat er voldoende samenhang is in de brede sociaal-maatschappelijke structuur. Dit gaat over veel meer dan werk alleen, het gaat ook over thema's als wonen, zorg, samenleven, veiligheid en onderwijs. De Bolder, bij afwezigheid van een direct eigen belang of winstbejag, zet zijn opgebouwde netwerk en reputatie in door zich te positioneren op het snijvlak van al deze thema's en speelt daarmee een verbindende en stimulerende rol in de Texelse samenleving. Dit uit zich in deelname aan tal van maatschappelijke projecten en het aangaan van tactisch-strategische allianties met ketenpartners en andere maatschappelijke partijen op het eiland.

Zo is in 2022 vanuit De Bolder het initiatief genomen om op Texel een HR-netwerk-bijeenkomst te organiseren om gezamenlijk belangrijke HR-opgaven aan te pakken. Drie deel-thema's worden de komende tijd verder verkend:

 1. Gezamenlijke personeelswerving voor Texel
 2. Aanpak van problemen rond personeelshuisvesting
 3. Werken aan positief werkgeverschap en werkklimaat
- *Beperken van het aantal uitkeringsgerechtigden*

Naast de uitkeringsgerechtigden die door langdurige werkloosheid in een bijstandsuitkering zijn gekomen, maar toch zelfstandig een baan blijken te kunnen vinden, is er ook een groep aangewezen op ondersteuning bij het vinden van (voldoende) werk. Het is cruciaal om iedereen die in deze situatie terecht komt zo snel mogelijk te activeren richting een zinvolle invulling van de dag, gericht op werk, zelfstandig inkomen en structuur. Het is aan het STT en De Bolder om snel in contact te komen met de betrokkenen en perspectief te ontwikkelen in de vorm van maatwerktrajecten.
- *Streven naar meer inhoudelijke samenwerking tussen ketenpartners op de arbeidsmarkt*

"Zonder werkgevers geen werk". Zoals overeengekomen in het sociaal akkoord (de Wet banenafspraken en quotum arbeidsbeperkten) moeten werkgevers en overheid samen optrekken om – in het belang van economie en mensen – vorm te geven aan het invullen van arbeidsplaatsen, ook met minder vaardige mensen. Dit doen we door nauwe samenwerking te organiseren aan de 'aanbodkant' van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Uiteraard vooral met het STT, maar nadrukkelijk ook met andere maatschappelijke partijen, denk aan middelbaar beroeps- en speciaal onderwijs, Novalishoeve, De Waerden, MEE/ De Wering, 's Heerenloo en GGZ NHN. En vervolgens natuurlijk ook aan de 'vraagkant' met werkgevers en met het Werkgevers Service Punt (WSP) Kop van Noord-Holland. De Bolder, in nauwe samenwerking met het STT, positioneert zich daarmee feitelijk als 'spin in het web' voor dit deel van de arbeidsmarkt.
- *Leren van elkaar, lokaal en regionaal*

In de arbeidsregio Kop van Noord-Holland is sprake van 3 regio's met 4 werkbedrijven. Deze 4 werkbedrijven hebben elk een geheel verschillende opdracht en worden ook verschillend ingezet door de betreffende gemeenten. Het streven is deze verschillen meer te gaan benutten en de ervaringen van de verschillende aanpakken uit te wisselen. De unieke Texelse situatie (uniek in termen van economie, demografie, geografie, kansen en bedreigingen) blijft echter wel het leidende uitgangspunt bij de verdere ontwikkelingen rondom De Bolder.
- *Duurzamer versterken van de arbeidsmarktpositie door het opzetten van leer- werktrajecten*

Om mensen niet alleen naar regulier werk te begeleiden, maar om er ook voor te zorgen dat zij aantrekkelijk blijven voor werkgevers, is het belangrijk dat zij ook betere toegang krijgen tot scholingsmogelijkheden. In 2018 is een aantal leerwerktrajecten opgezet (met onderwijspartners en werkgevers) die kunnen leiden naar kansbanen op Texel. Deze banen bevinden zich vooral in de sectoren facility/schoonmaak, retail, fietstechniek en in het groen. In 2023 zullen we vooral de bestaande trajecten bestendigen/bijstellen om continue instroom mogelijk te maken. Lastig is dat er voor de trajecten over het algemeen maar enkele individuen beschikbaar zijn waardoor de kosten per persoon vaak erg hoog zijn vergeleken met trajecten voor groepen (wat in dichtere bevolkte regio's gebruikelijker is).

Algemeen

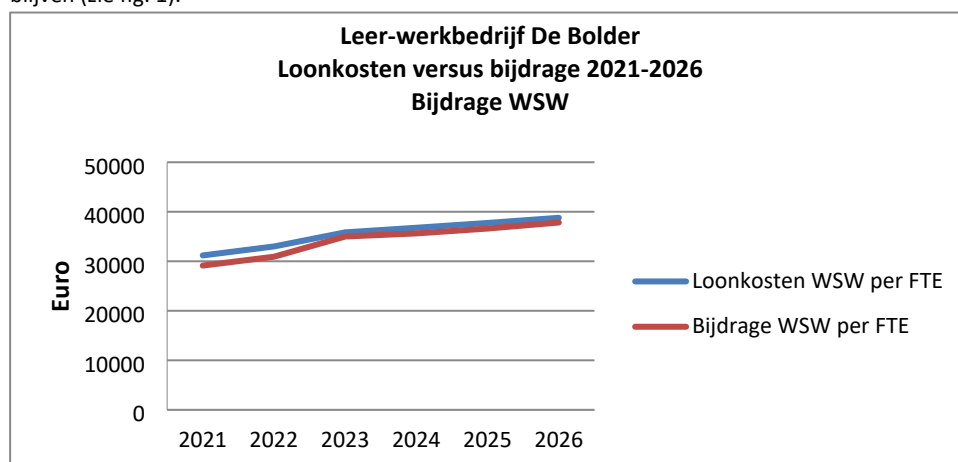
Ten opzichte van de begroting van 2022 voeren we de volgende wijzigingen door:

1. Omzet is ten opzichte van 2022 verhoogd met 5% als gevolg van prijsverhogingen richting afnemers. De prijzen van grondstoffen zijn verhoogd met 8%, deze zijn vanaf Q3 2022 als gevolg van een ongekende inflatie aan het stijgen en het is nog maar de vraag hoe het kostenpatroon zich in deze turbulente periode ontwikkelt. Voor De Bolder zullen in 2023 de kosten van energie, die grotendeels aan de productie worden doorbelast, fors gaan stijgen. De huidige contracten lopen nog t/m 31 december 2022. **Voor 2023 betekent dit dus rekening houden met veel hogere kosten waardoor de netto toegevoegde waarde procentueel aanzienlijk daalt t.o.v. voorgaande jaren.**
2. Afname van het aantal WSW-medewerkers door uitstroom van pensioengerechtigden betekent een lagere subsidiebijdrage. Door de aangekondigde verhoging van het wettelijk minimumloon (WML) met 10% zullen de loonkosten echter stijgen, omdat de functielonen in de cao zijn gekoppeld aan het WML. **Of deze stijging daadwerkelijk wordt verwerkt in de subsidiebijdrage zal waarschijnlijk pas duidelijk zijn in de meicirculaire van 2023, maar we hebben daarmee wel gerekend in de begroting.**
3. Afname van WSW-productiecapaciteit door medewerkers die gebruik maken van de RVU-regeling die was overeengekomen in de cao van 2021. Het gaat de komende jaren gemiddeld waarschijnlijk om ongeveer 2 fte. Voor de subsidiebijdrage heeft dit geen consequenties.
4. Het aantal inburgeringstrajecten was in de halfjaarrapportage van 2022 al naar beneden bijgesteld. Bij het schrijven van de oorspronkelijke begroting voor 2022 was veel nog onduidelijk rondom de taakverdeling STT-De Bolder-Vluchtelingenwerk-Stichting Texels Welzijn. Als gevolg van een veel lager aantal aangeboden trajecten dan toen was begroot, schatten we deze post voor 2023 laag in.
5. Het aantal trajecten in totaal (gemeente, reclassering, UWV en overige trajecten) is een punt van aandacht. Voor 2022 was de verwachting dat dit fors zou groeien, waardoor het aantal fte voor trajectcoaches juist was uitgebreid. Gelet op de onzekere toekomst is een tijdelijk contract van een van de trajectcoaches per 1 oktober 2022 niet verlengd.

Voor 2023 wordt een tekort voorzien van bijna € 272.000 (na de toegestane onttrekkingen aan de bestemmingsreserves van bijna € 128.000). Voorgesteld wordt het tekort te onttrekken uit de eigen reserves van de Bolder.

Toelichting op de onderliggende bedrijfsstructuur

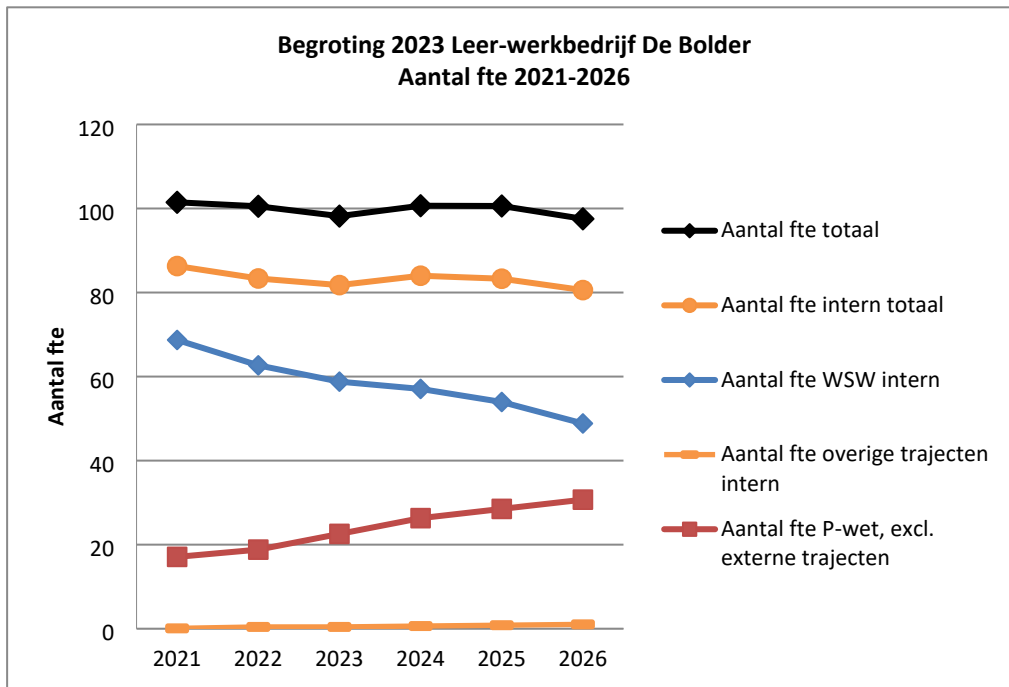
Ter herinnering: in 2015, bij de invoering van de Participatiewet, is bij de vaststelling van het WSW-macrobudget uitgegaan van een procentuele daling van het aantal WSW-medewerkers over het verloop van een aantal jaren. Echter jaar in jaar uit bleek dat deze vooraf geschatte daling achterbleef bij de werkelijk gerealiseerde daling, waardoor het beschikbare budget per medewerker, naast de taakstellende ingebouwde bezuiniging, achteraf minder daalde dan werd voorzien of zelfs steeg. Deze trend lijkt zich de laatste jaren voort te zetten waardoor het 'gat' tussen de toegekende subsidie (inclusief aanpassing 10% WML!) en de loonkosten volgens de cao-WSW lijkt te stabiliseren. Duidelijk is wel dat het verschil tussen de WSW-subsidie en de -loonkosten de komende jaren (bij ongewijzigd beleid) een uitdaging voor de gezonde bedrijfsvoering zal blijven (zie fig. 1).

(fig. 1 Ontwikkeling WSW-loonkosten versus bijdrage per fte 2021-2026)

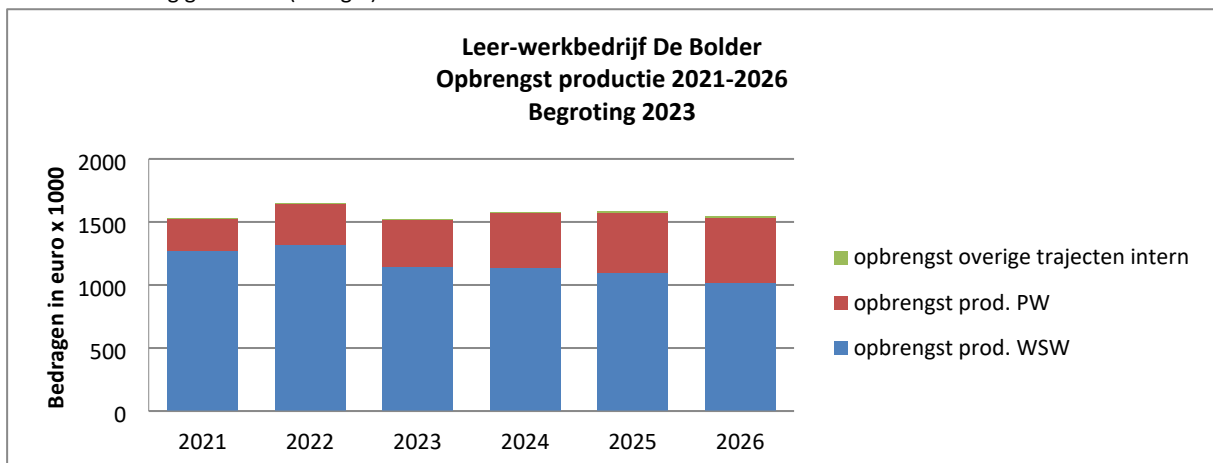
Meerjarenraming

De langzamerhand verschuivende samenstelling van de doelgroepen – van WSW naar Participatiewet en overige trajecten – is duidelijk zichtbaar in onderstaande grafiek (zie fig.2).

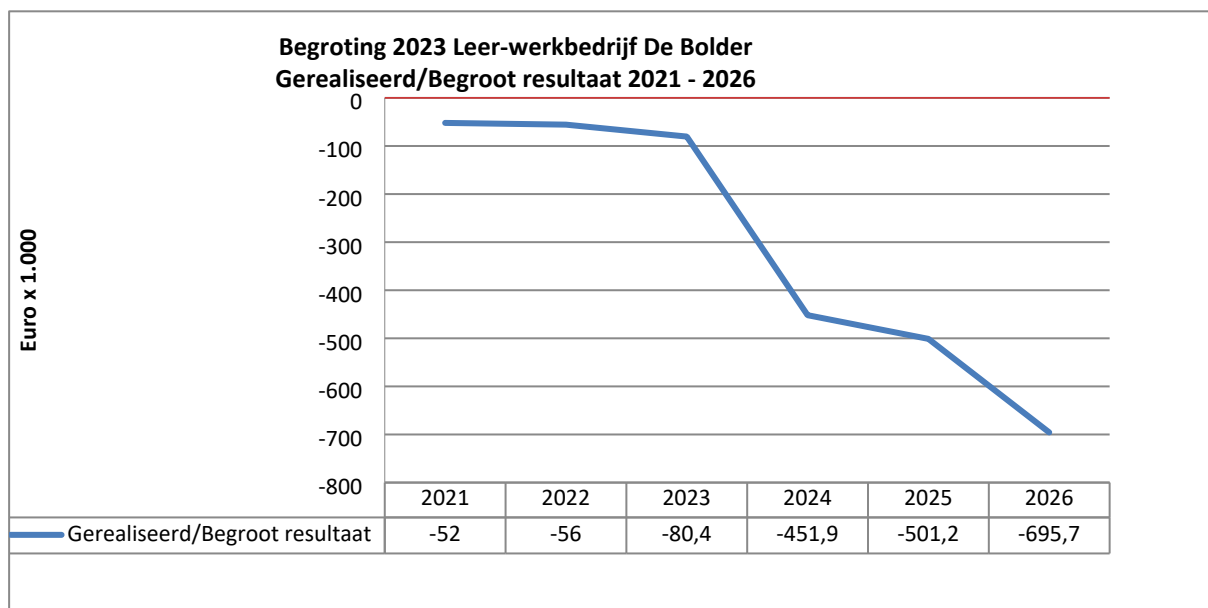
(fig. 2 Samenstelling van de doelgroepen, aantal fte per doelgroep en totaal)

De onderliggende bedrijfsresultaten van het productiebedrijf (dus toegevoegde waarde vanuit productie en verkoop) komen onder druk te staan. Er is in de afgelopen jaren veel geïnvesteerd in het optimaliseren van de werkprocessen en de productiviteit per medewerker. Alhoewel de WSW-populatie krimpt wordt dit effect kwantitatief deels gecompenseerd/gedempt door de inzet en opbrengst van Participatiewet-medewerkers (zie fig. 2 en 3). Medewerkers die via de Participatiewet aan de slag gaan bij het productiebedrijf blijven er echter significant korter. Zij stromen (gelukkig) sneller door naar emplooi elders. Zij moeten dus vaker worden vervangen/ingewerkt en zijn, in tegenstelling tot de WSW-groep voorheen, zeker niet primair gericht op het verwerven van een werkplek binnen De Bolder zelf. Dit (op zich gewenste) fenomeen heeft zijn weerslag op de ontwikkeling van de productiviteit per medewerker per uur. In de meerjarenraming is hiermee rekening gehouden (zie fig.3).

(fig. 3 (Geraamde) opbrengst productie 2021-2026)

Ondanks scherpste op de uitvoeringskosten lukt het De Bolder (bij gelijkblijvend beleid en - trends) de eerstvolgende jaren niet meer om een sluitende begroting op te stellen (zie fig.4).

(fig. 4 Ontwikkeling resultaat 2021-2026)

Financieel

Het financiële resultaat voor 2023 zal naar verwachting negatief zijn. We houden rekening met stabilisering van de daling van het aantal trajecten vanuit het STT. De bijdrageresultaten hebben we bijgesteld. De druk op de netto toegevoegde waarde, door de inflatie in het algemeen en de verhoging van de energieprijzen in het bijzonder en daarnaast het effect van de verhoging van het WML, zal tot uitdrukking komen in een lagere opbrengst uit productie.

▪ Bijdrageresultaat

WSW

Het in het participatiebudget van de gemeente opgenomen deel voor de WSW wordt door de gemeente volledig beschikbaar gesteld aan De Bolder voor de uitvoering van de WSW. **Vooralsnog wordt ervan uitgegaan dat de overheid de stijging van het WML zal compenseren.**

Participatiewet

Naast het WSW-budget zet de gemeente overige middelen in voor de uitvoering van de Participatiewet bij De Bolder, bestaande uit:

- De loonkostensubsidie (gebaseerd op individuele loonwaardebepalingen) voor iedere plaatsing van een medewerker beschut werk.
- Een vergoeding voor begeleiding per plaatsing voor het aanbieden van beschut werk.
- De loonkostensubsidie (eveneens gebaseerd op de individuele loonwaardebepaling) en een bedrag per persoon om bemiddeling en coaching te kunnen bieden aan hen die bij De Bolder werken in het kader van een praktijkroute, personen die behoren tot de doelgroep Banenafpraak en/of staan in het Doelgroepenregister.
- De loonkostensubsidie (gebaseerd op de loonwaardebepaling) die bij een plaatsing aan de externe werkgever verstrekt wordt, al dan niet gekoppeld aan een bedrag per persoon voor het aanbieden van begeleiding.
- Een bedrag per persoon, volgens de landelijke norm, voor het aanbieden van begeleiding op stageplaatsen (zowel intern als extern) voor het opdoen van werkervaring en voor het onderzoeken van de arbeidsmogelijkheden van de persoon.
- Het bieden van inburgeringstrajecten in combinatie met intensieve taalcoaching (gefinancierd vanuit de gemeente)

Overige trajecten

Er worden ook inkomsten gegenereerd door de uitvoering van trajecten voor UWV en voor Texelse werkgevers.

▪ Verkoop en productie

De verkoop en productie worden continu aangepast aan de veranderende omstandigheden. De ongunstige economische conjunctuur in de maakindustrie noopt ons om onze tarieven behoudend te verhogen en in prijsonderhandelingen met onze afnemers te gaan. Er wordt gestreefd naar prijsoptimalisatie. Helaas geldt dit ook voor de prijzen van de leveranciers van onze grondstoffen. De plotseling opkomende inflatie leidt tot een toename van de kosten inkoop grondstoffen.

De afwegingen waarop besloten wordt om bepaald werk af te stoten of te vervangen door andere werksoorten zijn:

- Het werk moet passend zijn of passend te maken zijn voor de beschikbare personele bezetting van het interne productiebedrijf. De instroom vanuit de Participatiewet, intern werkend in het productiebedrijf, is minder productief, minder breed inzetbaar en vergt meer begeleiding dan de werknemers die vanuit de WSW-doelgroep binnen De Bolder werken.
- Het werk moet een (semi-)structureel karakter hebben om optimaal georganiseerd en gemechaniseerd te kunnen worden, om te voorkomen dat er 'leegloopuren' ontstaan. Deze 'leegloopuren' kunnen worden opgevuld met tijdelijk aangetrokken werk, wat echter meer organisatietijd vergt en daarbij ook vaak niet economisch rendabel is. Echter, de sociale doelstellingen van De Bolder – het in stand houden van continuïteit en structuur voor de medewerkers – wegen in zo'n geval dan zwaarder.
- Het werk moet binnen de mogelijkheden van het personeel liggen en een acceptabele opbrengst hebben, om zo dicht mogelijk de theoretische loonwaarde van een reguliere werkplek te kunnen benaderen.
- Het werk moet zo veel mogelijk kostenneutraal kunnen worden uitgevoerd, waarbij alle kosten op basis van de loonwaarde van het in te zetten personeel worden berekend. Met uitzondering van werkzaamheden die worden aangenomen om zeer tijdelijke leegloop in de productie te voorkomen, want dan is het niet altijd mogelijk om alle kosten volledig door te berekenen.
- Het werk moet passend zijn bij een overheidsinstelling en weinig financiële- en afbreukrisico's kennen.
- Het werk moet in de uitvoering zo min mogelijk inzet vragen van de (ongesubsidieerde!) ambtelijke bezetting van De Bolder, tenzij dat volledig in de prijs kan worden opgenomen.

▪ Investerings

De investeringen zullen met grote terughoudendheid worden gerealiseerd. De afgelopen jaren is getracht de gebouwen en de productie sober en doelmatig op peil te houden. Daar op enig moment in de toekomst het interne productiebedrijf zal worden gereduceerd wegens krimp van het personeelsbestand, worden de lasten van rente en afschrijving bij volledige vervanging van afgeschreven investeringen op lange termijn onacceptabel hoog. Het beleid is erop gericht om de productieomgeving gestructureerd/stapsgewijs af te bouwen of anderszins om te vormen naar een omvang (of vorm) die past bij de toekomstige bezetting/doelstelling. Toch zal er de komende jaren nog wel geïnvesteerd moeten worden in bedrijfsmiddelen, bijvoorbeeld als het gaat om nieuwe ondersteunende technieken zoals Inclusieve Technologie, die het mogelijk maken om ook een toekomstig zwakkere doelgroep moeilijker of zwaarder werk te kunnen laten doen. Werk dat overigens evengoed economisch renderend moet zijn.

▪ Personele bezetting

Ambtelijk

De ambtelijke bezetting is in de afgelopen jaren (kwalitatief en kwantitatief) aangepast aan de veranderende tijd en aan de veranderende taken van De Bolder. Directe sturing in het uitvoerende productiewerk door de werk- en productieleiders blijft cruciaal, maar wordt mede ondersteund door gebruik te maken van zoveel mogelijk gestructureerd en seriematig werk, mechanisatie van productie en scholing van de medewerkers in het (zo) zelfstandig (mogelijk) kunnen handelen.

Het is – mede zichtbaar gemaakt door corona maar ook door de smalle teambezetting – duidelijk geworden dat de werkdruk binnen de staf behoorlijk is opgelopen. Dit heeft voornamelijk te maken met het moeten invullen van twee bedrijfsvoeringstrategieën: inzetten op instandhouding productie én tegelijkertijd inspelen op het bieden van maatwerktrajecten. De smalle teambezetting zorgt er voor dat vitale functies kwetsbaar zijn. Voor de afdeling financiën is een oplossing gevonden door een (deeltijd) traineeship in te vullen in samenwerking met de gemeente. Ook voor andere vitale functies sluiten we niet uit dat werkzaamheden opnieuw tegen het licht worden gehouden. Dit hangt natuurlijk ook nauw samen met de toekomstvisie "Huis van Ontwikkeling", waarover in de loop van 2023 besluiten zullen worden genomen.

WSW

Het WSW-personeelsbestand zal verder afnemen door natuurlijk verloop (pensionering, ontslag op eigen verzoek, verhuizing, langdurige ziekte of overlijden). Instroom in de WSW is niet meer mogelijk.

Volgens het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) is de verwachte uitstroom uit het WSW-personeelsbestand voor heel Nederland in de komende jaren gemiddeld 4 tot 6%. Mede door de vergrijzing en toename van personen die gebruik maken van de seniorenmaatregelen (cao WSW), zal het aantal productie-uren mogelijk zelfs nog iets harder gaan dalen. Een deel van deze uitstroom zal in het productiebedrijf worden vervangen door mensen uit de Participatiewet-doelgroep. Maar, voor zover het niet gaat om beschut werk, zal de doorstroom onder medewerkers uit deze doelgroep over het algemeen groot zijn, dat is immers ook het doel van de plaatsing bij De Bolder: zo snel mogelijk uitstroom naar regulier werk bij een externe werkgever.

Participatiewet

De personele bezetting vanuit de Participatiewet bij De Bolder bestaat globaal uit 3 groepen:

- 1 Personen die zijn aangewezen op beschut werk. Landelijk wordt uitgegaan van een instroom in beschut werken van ongeveer 1/3 van de uitstroom uit de WSW. Dat betekent dat er gerekend wordt met een jaarlijkse instroom van ongeveer 1 of 2 medewerkers.
- 2 Personen uit de doelgroep die eigenlijk zijn aangewezen op extern werken met loonkostensubsidie. Verwacht wordt dat er permanent enkele interne werkplek(ken) beschikbaar gesteld worden aan hen. Bij onvoldoende werkervaring in regulier werken, of het ontbreken van een geschikte werkplek buiten De Bolder, worden (in principe tijdelijke) interne werkplekken aangeboden.
- 3 Personen die op trajectbasis zonder salaris werkzaam zijn voor relatief korte duur voor het opdoen van werkervaring en om hun arbeidsmogelijkheden te onderzoeken.

Kosten voor beheer en instandhouding gebouwen en installaties

In lijn met de krimp van het productiebedrijf en het steeds meer onder druk komen van de omzet, moet de kostenkant mee krimpen met de opbrengstkant. Over de hele linie hebben we de laatste jaren (taakstellend) een reductie van onderhoud gebouwen en installaties ingezet, waarbij kritisch is gekeken naar noodzaak en doelmatigheid van onderhoud en onderhoudscontracten. Uiteraard zonder te tornen aan Arbo voorschriften en functioneel adequate bedrijfsvoering. Duidelijk is wel dat het oprekken van de levensduur van machines en installaties ook invloed heeft op de onderhoudskosten. Ook zijn voor de oudere machines de onderdelen steeds moeilijker leverbaar.

Ontwikkeling van medewerkers

De doelstelling van de trajecten blijft om toe te werken naar zo regulier mogelijk werken. Ook in de WSW was altijd al ruimte opgenomen om de ontwikkeling van de medewerkers richting regulier werken zoveel mogelijk te stimuleren. Het blijkt waardevol te zijn om vooral praktische vaardigheden te scholen op de werkplek. Sinds enkele jaren wordt effectief gewerkt met de methode van WerkPlekOpleiden (WPO). Op systematische wijze worden vooral allerlei productie- en werknemersvaardigheden geleerd en getraind. Deze vorm van ontwikkeling van medewerkers zal blijvend aandacht moeten houden.

Tevens is voor een groot aantal medewerkers de loonwaarde op een objectieve en betrouwbare wijze vastgesteld met behulp van de Dariuz-methodiek van loonwaardebepaling. Voor elke instromer vanuit de Participatiewet wordt een trajectplan opgesteld met daarin beschreven de kortste weg richting regulier werk, al dan niet na een korte periode werkzaam te zijn geweest binnen het productiebedrijf.

Opleiding/educatie

Wanneer uit de intakegesprekken bij het STT en/of bij De Bolder blijkt dat gebrek aan (een specifieke) opleiding een ernstige belemmering vormt voor het vinden van regulier werk, of wanneer het doen van een opleiding of een cursus ondersteunend is aan het functioneren binnen De Bolder, wordt een opleidingsdoelstelling opgenomen in het trajectplan. In de begroting is ruimte opgenomen voor gezamenlijke opleidingsactiviteiten (denk aan BHV-scholingen en het behalen van verschillende vakinhoudelijke certificaten) als ook voor individuele opleidingen en cursussen (denk aan sociale vaardigheden en agressieregulatie). Het ligt voor de hand om ook meer samenwerking aan te gaan met instanties die opleidingen en cursussen aanbieden en om met elkaar op zoek te gaan naar synergievoordelen, zoals het gezamenlijk inkopen van expertise en het gezamenlijke gebruik van kantoren en leermiddelen. Dit zal in de toekomstvisie "Huis van Ontwikkeling" terugkomen.

Arbeidsomstandigheden

Het is duidelijk dat de inzetbaarheid van het huidige personeel door vergrijzing afneemt en er meer aanpassingen in het werk nodig zullen zijn om fysieke belasting te beperken. In de afgelopen jaren is er in de productie reeds veel aangepast en verwacht wordt dat de nog gewenste aanpassingen op de korte termijn zich vooral zullen richten op de individuele beperking(en) van medewerkers. In 2021 is een nieuwe RI&E opgesteld, het daaruit voortvloeiende Plan van aanpak is in 2022 ter hand genomen en wordt in 2023 verder opgevolgd.

Nieuwe ontwikkelingen

Vanuit de opdracht om De Bolder te behouden als geschikte werkgever moet gezocht worden naar geschikte product-markt combinaties (PMC's) die aansluiten bij de opdracht van De Bolder én de vraag beantwoorden vanuit burgers die een steuntje in de rug nodig hebben om aan te kunnen sluiten bij de hedendaagse arbeidsmarkt op Texel. In voorgaande begrotingen werd ingezet op het meer opzetten van leer-werklijnen met uitstroom naar kansbanen in Retail, Groen, Schoonmaak/Facility. In afwachting van de toekomst van De Bolder, waarover medio 2023 het College en de Raad een besluit nemen, wordt terughoudend om gegaan met nieuwe initiatieven in deze richting.

In 2020 heeft De Bolder voorstellen ingediend voor het opzetten van een kringloopvoorziening als onderdeel van De Bolder. Het college is principieel akkoord gegaan met het idee, maar heeft verzocht om verschillende implementatiescenario's te formuleren. Deze plannen zijn echter in de ijskast geplaatst, omdat eerst duidelijkheid moet komen over de langeretermijn-toekomst van De Bolder. We onderzoeken daarnaast (met andere stakeholders op Texel) welke bijdrage De Bolder kan leveren aan het plastic afval vraagstuk op Texel. Deze business case wordt meegenomen in de beleidsnotitie "Toekomst De Bolder".

Financiële kansen en bedreigingen

Begroting 2023:

- Het door het Rijk voor de WSW berekende deel in het participatiebudget is gebaseerd op de omvang van het gemiddelde personeelsbestand in het jaar 2021, verminderd met een uitstroom van gemiddeld 5%, volgens de meicirculaire van 2022. In de begroting voor 2023 is voorzichtigheidshalve alleen rekening gehouden met uitstroom wegens het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd en uitstroom wegens 2 jaar ziekte. Dat is iets minder dan de genoemde 5%. Als er toch meer mensen uitstromen leidt dat uiteindelijk tot een meevaller.

Kans +/- € 30.000

- In de meicirculaire van 2022 was nog geen sprake van verhoging van het WML. De eventuele aanpassing van het WSW-budget hebben we daarom apart in de toelichting op de begroting opgenomen.

Kans -/- € 224.000

- De bedrijfskosten zijn taakstellend begroot en er is rekening gehouden met een kostenstijging van 5%, met uitzondering van de kosten voor energie. Als onverhoopt de daling van de tarieven voor gas en elektriciteit (die zichtbaar was tijdens het opstellen van de begroting) weer tot stilstand komt of omslaat in een stijging, zal dit overduidelijk effect hebben op de bedrijfskosten.

Kans -/- € 40.000

- De opbrengst uit verkoop en productie is begroot op basis van de ontwikkelingen gedurende 2022, rekening houdend met de onzekere macro economische omstandigheden. De opbrengst uit verkoop en productie is per definitie een onzekere post, waarbij het risico bestaat dat deze te hoog begroot is. Het is niet uit te sluiten dat er in 2023 ook nog prijsstijgingen zullen volgen voor de grondstoffen en voor de kosten van energie (die aan de productie worden doorbelast). Het ligt sowieso niet zonder meer voor de hand om alle prijsverhogingen 1 op 1 door te schuiven naar onze klanten. Wij willen voor hen een aantrekkelijke productiepartner blijven, die moet concurreren met de prijs van arbeid en productie in de lagelonenlanden in Azië en Oost-Europa. Tevens moet onder ogen worden gezien dat productie van vloerplaten kan verminderen als gevolg van minder afname door onze klanten die op hun beurt te maken hebben met verminderde afzet van vloeren.

Kans -/- € 150.000

PARAGRAFEN

Paragraaf A: Lokale heffingen

Deze paragraaf is niet van toepassing voor De Bolder. Hiervoor wordt verwezen naar de begroting van de gemeente Texel

Paragraaf B: Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen van De Bolder is het vermogen om niet-structurele financiële risico's op te kunnen vangen teneinde het bedrijf te kunnen voortzetten.

Inventarisatie van de weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit van De Bolder bestaat uit de algemene reserve en de stille reserves. Stille reserves worden opgebouwd uit de meerwaarde van activa die laag of tegen nul zijn gewaardeerd, doch direct verkoopbaar zijn indien men dat zou willen. Zonder stagnatie van de bedrijfsvoering te veroorzaken zijn er volgens bovenstaande definitie geen stille reserves bij De Bolder. Uiteraard kan een stille reserve alleen worden geëffectueerd bij een gerealiseerde verkoop. Dit is afhankelijk van de markt.

De algemene reserve bedraagt in 2022 € 360.000. Daarnaast is er begin 2022 nog voor € 1.036.000 aan bestemmingsreserves ter financiering van verplichtingen en risico's waarvoor al besluitvorming is geweest.

De bestemmingsreserves zijn in te delen in investeringsreserves, kostenreserves en risicoreserves. Na de bestemming van het resultaat van 2021 en het – conform het raadsbesluit over de jaarrekening 2021 herbestemde – deel van de reserves, is de verdeling als volgt:

- € 598.000 **investeringsreserves** ter dekking van de afschrijvingslasten van investeringen uit het verleden
- € 155.000 **kostenreserves** ter dekking van geplande specifieke uitgaven die het karakter van kosten hebben
- € 283.000 **risicoreserves** ter dekking van onzekere toekomstige risico's (exclusief de eventuele onttrekking in 2022 in verband met het verwachte negatieve resultaat, vooralsnog maximaal € 91.800)
- € **1.036.000** **totaal bestemmingsreserves**

De investeringsreserves en kostenreserves zijn bestemd voor specifieke doeleinden waarvoor de uitgaven al gedaan en/of gepland zijn. Deze reserves zijn daardoor niet meer te gebruiken voor andere doeleinden. Dit in tegenstelling tot de risicoreserves, die pas worden gebruikt als het genoemde risico zich voordoet.

Inventarisatie van risico's

De volledige financiering van De Bolder loopt via het participatiebudget van de gemeente Texel. Dit participatiebudget is binnen het sociaal domein ontschot, waardoor de gemeente de volledige vrijheid heeft het budget binnen het sociaal domein op eigen wijze in te zetten. Het participatiebudget is opgebouwd uit een aantal apart berekende delen voor de uitvoering van afzonderlijke taken. De exploitatie van De Bolder is in 2023 voor ruim 65% afhankelijk van inkomsten uit dit participatiebudget. Het risico bestaat enerzijds uit onverwachte verlaging door het Rijk van het landelijke budget en anderzijds uit keuzes die op Texel gemaakt worden voor de verdeling van dit participatiebudget. **Voor de jaren 2023 e.v. is er extra risico (t.b.v. € 224.000 in 2023) als de overheid besluit om de verhoging van het WML met 10% niet te compenseren middels het WSW-budget.**

Omdat De Bolder een productie- en re-integratiebedrijf is dat op diverse markten opereert, worden ondernemersrisico's gelopen. Door de spreiding over diverse product-marktcombinaties (PMC's) en spreiding van afnemers wordt getracht dit risico beheersbaar te houden. Er bestaat altijd het risico dat een bepaalde deelmarkt niet meer rendabel kan worden uitgevoerd of een bepaalde afnemer besluit naar een andere leverancier te gaan. Dit kan worden opgevangen door een verschuiving naar een van de andere PMC's. Vanwege de geplande krimp van het productiebedrijf zal het aantal PMC's langzaam afnemen, waardoor de bovengenoemde spreiding zal afnemen en het risico op problemen bij de resterende PMC's zwaarder zal gaan wegen.

Als de oorlog in Oekraïne voortduurt en daardoor geen einde komt aan de ongekende stijging van de kosten van energie, kan dit een risico betekenen voor de (opbrengsten uit) productie. Als de daling in de afzet van vloerplaten doorzet kan dat, naast het niet volledig kunnen doorberekenen van de kostprijs, leiden tot vermindering van de opbrengst uit productie. Hoewel ook voor de wasserij het effect van de verhoging van de prijzen voor energie groot is, zal de mogelijkheid om deze kosten volledig door te berekenen aan de klanten groter zijn. Deze risico's en afwegingen worden meegenomen in de beleidsnotitie "Toekomst De Bolder".

De vennootschapsbelasting (VPB) is vanaf 2016 ook van toepassing voor overheidsondernemingen. De Bolder, als onderdeel van de gemeente Texel, is voor de huidige activiteiten niet belastingplichtig voor de VPB.

Risico's die volgen uit de normale bedrijfsvoering van De Bolder zijn zoveel mogelijk verzekerd of er zijn voorzieningen voor getroffen. Dit geldt niet voor een situatie van toenemende inflatie.

Beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's

De algemene reserve is een algemene buffer voor het opvangen van tegenvallers en bedraagt ruim 8% van de totale bedrijfslasten. Het streven van De Bolder is altijd geweest om een sluitende begroting te presenteren, zodat de algemene reserve niet hoeft te worden aangesproken. Als er dan onverwachte tegenvallers ontstaan, waardoor een negatief resultaat moet worden gepresenteerd, dan is een algemene reserve van deze omvang een verantwoorde buffer voor de eerste periode.

In de meerjarenraming worden al enkele jaren oplopende negatieve exploitatieresultaten voorzien. Vanaf 2014 was het beleid om een deel van het voordelig saldo toe te voegen aan de bestemmingsreserve egalisatie rekeningresultaten, als eerste buffer om de voorziene negatieve resultaten te kunnen afdekken. Dit mag echter geen structureel karakter hebben. Veel is dan ook afhankelijk van de toekomstscenario's om te voorzien in structurele dekking. De besluitvorming over de toekomstscenario's zal naar verwachting in 2023 volgen.

Paragraaf C: Onderhoud kapitaalgoederen

De Bolder heeft geen voorziening voor groot onderhoud van de gebouwen. De reden hiervoor is dat de samenstelling van de gebouwen zo divers is dat de normale onderhoudskosten, inclusief groot onderhoud, een gelijkmatig verloop in de tijd geven. Onderhoud van de gebouwen wordt naar behoefte uitgevoerd, afhankelijk van de noodzaak van het betreffende onderhoud en afhankelijk van de financiële middelen van dat moment. Om de risico's goed in beeld te krijgen is in 2022 met hulp van een deskundige gewerkt aan een meerjarenonderhoudsplan. Het beeld dat hieruit valt af te leiden is dat er binnen enkele jaren aanzienlijke uitgaven noodzakelijk zijn, die waarschijnlijk de draagkracht van De Bolder te boven gaan. Dit zal worden meegenomen in de beleidsnotitie "Toekomst De Bolder".

Paragraaf D: Financiering

Conform het treasurystatuut van de gemeente Texel en de Wet financiering decentrale overheden (Fido) dient in de begroting/jaarrekening verantwoording over het gevoerde treasurybeleid te worden afgelegd. Deze verantwoording vindt niet plaats in de begroting/jaarrekening van De Bolder, maar in die van de gemeente Texel.

Paragraaf E: Bedrijfsvoering

Voor een verantwoording over de bedrijfsvoering van De Bolder verwijs ik u naar het algemene gedeelte van de begroting.

Paragraaf F: Verbonden partijen

Een verbonden partij is een privaat- dan wel publiekrechtelijke organisatie waarin De Bolder een bestuurlijk en een financieel belang heeft. Volgens deze definitie heeft De Bolder geen verbonden partijen.

Paragraaf G: Grondbeleid

Deze paragraaf is niet van toepassing voor De Bolder. Hiervoor wordt verwezen naar de begroting van de Gemeente Texel.

FINANCIËLE BEGROTING

Overzicht van baten en lasten (x € 1.000)

Omschrijving	Realisatie 2021		Begroting 2022		Begroting 2023	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Bijdrageresultaat WSW						
Lonen en personeelskosten WSW	2.307		2.225		2.276	
Gemeentelijke bijdragen WSW		2.354		2.327		2.461
Resultaat WSW		47		102		185
Participatiewet (P-wet)						
Lonen en personeelskosten P-wet	325		437		607	
Gemeentelijke bijdragen P-wet		366		452		537
Resultaat P-wet		41		15		70
Overige trajecten						
Lonen en personeelskosten overige trajecten	0		1		0	
Vergoeding overige trajecten		17		10		8
Resultaat overige trajecten		17		9		8
★ Totaal bijdrageresultaat		105		126		123
Bedrijfsopbrengsten						
Opbrengst verkoop en productie		1.525		1.645		1.521
Afschrijving vaste activa t.b.v. productie	76		80		93	
Overige bedrijfskosten t.b.v. productie	240		221		253	
Bedrijfslasten t.b.v. productie	316		301		346	
★ Totaal bedrijfsopbrengsten		1.209		1.344		1.175
Overige opbrengsten						
Huuropbrengst gebouwen		25		17		20
★ Totaal overige opbrengsten		25		17		20
Bedrijfsvoering						
Salariskosten ambtelijk personeel	1.009		1.190		1.148	
Afschrijving vaste activa algemeen	54		54		54	
Overige bedrijfskosten	480		513		525	
★ Totaal kosten bedrijfsvoering	1.543		1.757		1.727	
★ Bedrijfsresultaat (negatief)	204		270		409	
Financiële baten en lasten		14		15		10
★ Gerealiseerd / begroot totaal van baten en lasten (negatief)	190		255		399	
Onttrekking/toevoeging aan reserves		138		199		319
★ (Begroot) resultaat (negatief)	52		56		80	

Meerjarenraming 2023 – 2026 (x € 1.000)

Omschrijving	2023	2024	2025	2026
Bijdrageresultaat				
<u>WSW</u>				
Lonen en personeelskosten WSW	- 2.276	- 2.267	- 2.204	- 2.060
Gemeentelijke bijdragen WSW	<u>2.461</u>	<u>2.328</u>	<u>2.291</u>	<u>2.109</u>
Bijdrageresultaat WSW	185	61	87	49
<u>Participatiewet (P-wet)</u>				
Lonen en personeelskosten P-wet	- 607	- 751	- 851	- 955
Gemeentelijke bijdragen P-wet	<u>537</u>	<u>635</u>	<u>706</u>	<u>772</u>
Bijdrageresultaat P-wet	- 70	- 116	- 145	- 183
<u>Overige trajecten</u>				
Lonen en personeelskosten overige trajecten	0	0	0	0
Vergoedingen overige trajecten	<u>8</u>	<u>13</u>	<u>16</u>	<u>19</u>
Resultaat overige trajecten	8	13	16	19
★ Totaal begroot resultaat bijdragen	123	- 42	- 42	- 115
Bedrijfsopbrengsten				
Opbrengst verkoop en productie	1.521	1.581	1.585	1.545
Afschrijving vaste activa t.b.v. productie	93	96	94	91
Overige bedrijfskosten t.b.v. productie	<u>253</u>	<u>259</u>	<u>266</u>	<u>272</u>
Bedrijfslasten tbv productie	346	355	360	363
★ Totaal bedrijfsopbrengsten	1.175	1.226	1.225	1.182
Overige opbrengsten				
Huuropbrengst gebouwen	20	20	21	21
★ Totaal overige opbrengsten	20	20	21	21
Kosten bedrijfsvoering				
Salariskosten ambtelijk personeel	1.148	1.177	1.206	1.236
Afschrijving vaste activa algemeen	54	56	55	49
Overige bedrijfskosten	<u>525</u>	<u>538</u>	<u>552</u>	<u>565</u>
★ Totaal kostenbedrijfsvoering	1.727	1.771	1.813	1.850
★ Begroot bedrijfsresultaat	- 409	- 567	- 609	- 762
Financiële baten en lasten	<u>10</u>	<u>8</u>	<u>7</u>	<u>6</u>
★ Begroot totaal saldo van baten en lasten	- 399	- 559	- 602	- 756
Onttrekking/toevoeging aan reserves	<u>319</u>	<u>107</u>	<u>101</u>	<u>60</u>
★ Begroot resultaat	- 80	- 452	- 501	- 696

=====

Toelichting meerjarenraming 2023 - 2026

De algemene lijnen voor de komende jaren zijn uiteengezet in de beleidsbegroting. Hieronder volgt - voor zover relevant - nog een enkele toelichting op punten.

Het aandeel voor uitvoering van de WSW, dat is opgenomen in het participatiebudget, zal jaarlijks dalen door daling van het aantal medewerkers in de WSW. In de meicirculaire 2022 is de meerjarige bijdrage gepresenteerd. Hieruit blijkt dat de bijdrage per subsidie eenheid (SE) jaarlijks wel enigszins stijgt, maar omdat we voorsnog niet weten of er ook uitstroom zal zijn naast de personen die met pensioen gaan, zal de bijdrage per werkelijke FTE minder stijgen dan het budget aangeeft.

In de omzet is in de meerjarenraming geen voorzichtigheidsmarge ingebouwd. De omzet zal dalen in relatie met het dalende aantal productieve uren. Daarnaast is rekening gehouden met een langzame daling van de opbrengst per productief uur wegens de veranderende samenstelling van de doelgroep.

Uitgangspunten meerjarenraming:	2023	2024	2025	2026
Aantal fte WSW productiebedrijf	58,8	57,0	53,9	48,8
Aantal fte WSW in rvu	2,2	2,0	2,0	1,0
Aantal fte WSW in begeleid werken	9,5	9,5	9,5	9,5
Aantal fte WSW totaal	70,5	68,5	65,4	59,3
Aantal fte P-wet intern beschut	11,0	12,5	13,8	15,1
Aantal fte P-wet intern met loonkostensubsidie	6,2	8,5	9,4	10,3
Aantal fte P-wet extern met loonkostensubsidie	4,8	5,2	5,9	6,5
Aantal fte P-wet werkervaring en overige trajecten	5,3	5,3	5,3	5,3
Aantal fte P-wet totaal (excl. externe trajecten)	27,3	31,5	34,4	37,2
Aantal fte overige trajecten	0,4	0,6	0,8	1,0
Aantal fte doelgroepen totaal	98,2	100,6	100,6	97,5
Aantal fte ambtelijke medewerkers	12,7	12,7	12,7	12,7

Meerjarenraming balans 2023 – 2026 (x € 1.000)

Omschrijving	2023	2024	2025	2026
Activa				
Materiële vaste activa	1.771	1.627	1.490	1.368
Financiële vaste activa	798	239	0	0
Vorraden	<u>250</u>	<u>250</u>	<u>250</u>	<u>250</u>
Totaal activa	2.819	2.116	1.740	1.618
Passiva				
Eigen vermogen	798	239	0	0
Vaste schulden	1.771	1.627	1.490	1.368
Saldo vlottende activa/passiva	<u>250</u>	<u>250</u>	<u>250</u>	<u>250</u>
Totaal passiva	2.819	2.116	1.740	1.618

In deze balans wordt ervan uitgegaan dat het vermogen van De Bolder in de komende jaren daalt tot nul. Dit houdt in dat de nu geraamde verliezen van 2023 e.v. vanuit de eigen reserves worden gecompenseerd.

Toelichting op het overzicht van baten en lasten

x € 1.000

Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
------------------	-------------------	-------------------

In deze toelichting worden bedragen uit de begroting waar nodig nader gespecificeerd en – voor zover niet in de beleidsbegroting benoemd - nog nader toegelicht.

WET SOCIALE WERKVOORZIENING (WSW)

Lonen en personeelskosten WSW	Loonkosten WSW-werknemers	2.146	2.067	2.107
	Personeelskosten WSW	93	96	101
	Kosten begeleid werken BW-WSW	68	62	68
	Totaal personele kosten WSW	2.307	2.225	2.276

Loonkosten De loonkosten zijn begroot op basis van de werkelijke loonkosten in 2022, rekening houdend met medewerkers die uitdiensttreden na 2 jaar ziekte of i.v.m. pensioen. Daarnaast hebben we de aangekondigde verhoging van het wettelijk minimumloon (WML) ad 10% meegenomen.

Personeelskosten De post personeelskosten bestaat o.a. uit kosten voor bedrijfsgeneeskundige zorg, opleiding en training, werkkleding en ook voor uitgaven bij jubilea en pensioen en voor bijvoorbeeld het kerstpakket.

Loonkostensubsidie extern Werknemers in begeleid werken (BW) zijn in dienst bij een externe werkgever. Deze werkgever krijgt loonkostensubsidie (LKS) op basis van de gemeten loonwaarde van de medewerker.

Gemeentelijke bijdragen WSW	Gemeentelijk budget WSW	2.296	2.327	2.237
	Aanpassing budget ivm verhoging WML	-	-	224
	Compensatie coronacrisis 1 ^e hj	48	-	-
	Compensatie coronacrisis 2 ^e hj	10	-	-
	Buitengemeenten budget WSW	-	-	-
	Totaal personele kosten WSW	2.354	2.327	2.461

De begrote bijdragen voor 2022 en 2023 zijn gebaseerd op de meicirculaire van 2022. **De aanpassing i.v.m. de verhoging van het minimumloon is nog niet toegekend. We lopen daarmee dus vooruit op besluitvorming.**

PARTICIPATIEWET (P-wet)

Lonen en personeelskosten P-wet	Loonkosten beschut P-wet	195	233	341
	Loonkosten intern met LKS P-wet	38	106	201
	Loonkosten individuele voorziening P-wet	11	7	-
	Personeelskosten P-wet	45	56	21
	Loonkostensubsidie extern P-wet	36	35	44
	Totaal personele kosten P-wet	325	437	607

Loonkosten Ook in de begroting van de loonkosten P-wet beschut en intern is rekening gehouden met de verhoging van het WML met 10%. Daarnaast wordt een toename van het aantal FTE verwacht.

Personeelskosten De personeelskosten betreffen de kosten van zowel de werknemers met een dienstverband in het kader van de P-wet, als de kosten voor de personen met een werkervaringsplaats in het kader van de P-wet. In de cijfers van 2021 en 2022 zijn daarin ook bedragen voor taalcoaching opgenomen van respectievelijk € 34.000 en € 38.000. Deze kosten werden vergoed door de gemeente. In het tweede halfjaar van 2022 heeft de gemeente besloten de taalcoaches voortaan direct zelf te betalen, waardoor de post personeelskosten voor 2023 aanzienlijk lager uitvalt.

Loonkostensubsidie extern Net als in de WSW voor begeleid werken, is er ook binnen de P-wet de mogelijkheid voor werknemers om met loonkostensubsidie op basis van de gemeten loonwaarde in dienst te treden bij een externe werkgever. We verwachten een geringe toename van het aantal personen in 2023 en omdat de loonkostensubsidie gebaseerd is op het WML, stijgt deze post in 2023 ook om die reden.

Toelichting op het overzicht van baten en lasten

x € 1.000

		Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Gemeentelijke bijdragen	Het totaalbedrag aan gemeentelijke bijdragen kan als volgt worden gespecificeerd:			
P-wet	Vergoeding loonkosten beschut P-wet	94	116	160
	Vergoeding begeleiding beschut P-wet	62	128	142
	Vergoeding loonkosten intern met LKS P-wet	16	42	78
	Vergoeding begeleiding intern met LKS P-wet	7	25	34
	Vergoeding begeleiding individueel.	2	-	-
	Vergoeding loonkostensubsidie P-wet extern	36	35	44
	Vergoeding begeleiding extern met LKS P-wet	6	13	17
	Vergoeding begeleiding werkervaringsplaatsen	68	55	62
	Extra budget P-wet gemeente	75	38	-
	Totaal gemeentelijke bijdragen P-wet	366	452	537
Vergoedingen loonkosten	Het percentage van de loonkostensubsidie per persoon wordt bepaald a.d.h.v. de individuele loonwaardemeting. De loonwaarde van medewerkers met een indicatie beschut loopt uiteen van 30% tot 70%. Bij de medewerkers intern met LKS (doelgroep banenafpraak en praktijkroute) varieert de loonwaarde van 50% tot 70%. Omdat de loonkostensubsidie is gebaseerd op het WML stijgt ook de vergoeding van de loonkosten.			
Vergoedingen begeleiding	De vergoeding voor begeleiding van medewerkers met een indicatie beschut werk bedraagt volgens de meicirculaire van 2022 € 8.100 per persoon. Net als in de begroting van 2022 is de vergoeding voor werkelijk gerealiseerde plaatsen opgenomen in 2023. Tot en met de jaarrekening van 2021 was de vergoeding gerelateerd aan het vastgestelde quotum aan beschutte arbeidsplaatsen, dat duidelijk lager was. De vergoeding voor begeleiding van de overige groepen P-wet bedraagt per traject € 4.000. Alleen voor een inburgeringstraject bedraagt de vergoeding voor begeleiding per persoon € 5.500.			
Extern met loonkostensubsidie	De aan werkgevers uitbetaalde loonkostensubsidie wordt bepaald a.d.h.v. loonwaardebepalingen en berekend op basis van het minimumloon. Dit deel van de gemeentelijke bijdragen wordt volledig doorbetaald aan de betreffende werkgevers. Voor deze personen kan tevens een vergoeding voor begeleiding (ad € 4.000) worden begroot. Indien medewerkers geen begeleiding (meer) nodig hebben worden alleen de kosten voor de loonwaardebepaling vergoed.			
Werkervaringsplaatsen	De vergoeding voor werkervaringsplaatsen was in de gewijzigde begroting voor 2022 fors naar beneden bijgesteld, vanwege het stagnerende aantal trajecten dat aan De Bolder werd toegewezen. Voor de begroting van 2023 is het aantal trajecten nagenoeg gelijk gehouden aan dat van 2022.			
Overige trajecten	De vergoeding voor de verschillende soorten trajecten (bijvoorbeeld UWV, 2 ^e Spoor) loopt nogal uiteen en is ook afhankelijk van hoe succesvol een traject wordt afgerond. Voor de begroting van 2022 en 2023 is gerekend met een geschatte gemiddelde bijdrage per traject. Het aantal trajecten is op basis van de ervaringen naar beneden bijgesteld.			

BEDRIJFSOPBRENGSTEN

Opbrengst verkoop & productie Deze post is als volgt opgebouwd:

Omzet verkoop en productie	3.107	3.281	3.302
Grond- en hulpstoffen	- 1.582	- 1.636	- 1.781
Opbrengst verkoop en productie	1.525	1.645	1.521

Na 2 jaren, waarin de coronacrisis grote impact heeft gehad op de productie, hebben we te maken met een oorlog in Oekraïne, waardoor de prijs van energie enorm is gestegen, met een prijs-spiraal tot gevolg. Het is enorm lastig om in te schatten hoe de omzet zich zal ontwikkelen. We houden rekening met een stijging van onze tarieven, die echter niet dekkend zal kunnen zijn voor de toename van de kosten van grondstoffen en energie die benodigd is voor de productie. De stagnerende omzet in het tweede halfjaar van 2022 maant tot voorzichtigheid.

BEDRIJFSLASTEN TBV PRODUCTIE

Afschrijving t.b.v. productie	Afschrijving vaste activa t.b.v. productie	76	80	93
--------------------------------------	--	-----------	-----------	-----------

Een aanzienlijk deel van de afschrijvingslasten wordt toegerekend aan de productie. Het betreft de afschrijvingskosten op investeringen die rechtstreeks met de productie te maken hebben. De stijging vloeit voort uit nieuwe (deels uitgestelde) investeringen in 2022.

Toelichting op het overzicht van baten en lasten

x € 1.000

Overige bedrijfskosten t.b.v. productie

Deze post is samengesteld uit de onderstaande kosten:

	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Onderhoudskosten machines	119	122	145
Onderhoudskosten vervoermiddelen	48	26	23
Huur bedrijfsmiddelen	-	6	12
Brandstoffen	11	13	14
Kosten productontwikkeling	54	45	50
Overige productiekosten	<u>8</u>	<u>9</u>	<u>9</u>
Totaal overige bedrijfskosten	<u>240</u>	<u>221</u>	<u>253</u>

De onderhoudskosten van machines nemen toe met de levensduur. Omdat de toekomstscenario's van De Bolder op dit moment nog niet uitgekristalliseerd zijn, lijkt het niet verstandig grote investeringen te plegen.

De post huur bedrijfsmiddelen bestaat uit de leasekosten voor bedrijfswagens. In de loop van 2021 was een elektrische personenauto in gebruik genomen en de verwachting is dat in de tweede helft van 2023 een leasecontract wordt gesloten voor een wasbus, die in de plaats komt van een van de transportbussen die aan vervanging toe is.

De kosten productontwikkeling zijn kosten voor ontwikkeling van nieuwe producten of bedrijfsonderdelen, bedoeld om De Bolder toekomstbestendig te maken, rekening houdend met de nieuwe doelgroepen. Uit het positieve resultaat van 2018 is een Bestemmingreserve Transformatiekosten gevormd voor dekking van deze kosten. Hieraan is volgens het besluit over de jaarrekening van 2020 een deel (nl. € 59.000) van de opgeheven Reserve speciale trajecten P-wet aan toegevoegd. De kosten productontwikkeling worden aan deze Bestemmingsreserve Transformatiekosten onttrokken.

OVERIGE OPBRENGSTEN

Huuropbrengst gebouwen

25 **17** **20**

Deze post is begroot op basis van de ten tijde van het opstellen van de begroting lopende verhuurcontracten van kantoorruimten, rekening houdend met een verhoging vanwege de gestegen energieprijzen.

KOSTEN BEDRIJFSVOERING

Salariskosten ambtelijk personeel

Deze post is opgebouwd uit de volgende onderdelen:

Salaris & sociale lasten ambtelijk personeel	979	1.020	916
Personeelskosten	30	58	42
Inhuur payroll-medewerkers	<u>0</u>	<u>112</u>	<u>190</u>
Totaal salariskosten ambtelijk personeel	<u>1.089</u>	<u>1.190</u>	<u>1.148</u>

De salarissen zijn begroot op basis van de werkelijke kosten per medewerker in 2022, rekening houdend met individuele periodieke verhogingen en een algemene loonsverhoging van 3%. De functie van directeur wordt sinds 23 mei jl tijdelijk ingevuld door een directeur ad interim die niet in dienst is, in afwachting van duidelijkheid over het toekomstscenario.

Afschrijving vaste activa algemeen

Deze post wordt gespecificeerd als volgt:

Afschrijving gebouwen en installaties	69	68	68
Afschrijving machines	52	58	74
Afschrijving inventaris	5	4	3
Afschrijving vervoermiddelen	4	4	2
Af: afschrijving t.l.v. de productie	<u>-/- 76</u>	<u>-/- 80</u>	<u>-/- 93</u>
Totaal	<u>54</u>	<u>54</u>	<u>54</u>

Structureel wordt een deel van de afschrijvingen volgens schema onttrokken uit de investeringsreserves.

Overige bedrijfskosten

De overige bedrijfskosten kunnen als volgt worden onderscheiden:

Onderhoudskosten gebouwen en installaties	202	210	187
Energieverbruik algemeen	41	44	75
Belastingen en verzekeringen	46	47	48
Overige algemene kosten	190	211	215
Diverse baten en lasten	<u>-/- 24</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
Totaal overige bedrijfskosten	<u>480</u>	<u>512</u>	<u>525</u>

Toelichting op het overzicht van baten en lasten

x € 1.000

		Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Onderh. gebouwen & install.	De verlaging van deze post in de begroting van 2023 is het gevolg van een nieuw contract voor de schoonmaakkosten. Daartegenover zijn veel onderhoudskosten verhoogd in verband met de prijsstijging.			
Energieverbruik algemeen	In de begroting is rekening gehouden met verhoging van de gasprijs met factor 3,7 (exclusief de wettelijke opslag en belasting) en verhoging van de prijs voor elektriciteit met factor 2,2 (exclusief heffingen). De huidige contracten van De Bolder met de leveranciers lopen af op 31 december 2022 en de factor is de afgelopen tijd ook hoger geweest. Maar terwijl we de begroting opstellen, dalen de prijzen weer. De onzekerheid over de tarieven per 1 januari a.s. is groot en ook is onduidelijk of er eventueel nog compensatie komt van de overheid. Het totaal aan kosten vanwege energieverbruik is begroot op € 236.000, hiervan wordt € 161.000 doorbelast aan de productie. Dit bedrag is inbegrepen in de post grond- en hulpstoffen van totaal € 1.781.000 op pagina 23.			

FINANCIËLE BATEN EN LASTEN

Financiële baten en lasten	Deze baten en lasten kunnen als volgt worden gespecificeerd:			
	Betaalde rente leningen	7	8	8
	Ontvangen rente belegde reserves	-/- 7	-/- 7	-/- 4
	Overige rente	-/- 14	-/- 16	-/- 14
	Totaal financiële baten en lasten	-/- 14	-/- 15	-/- 10
	Het rentepercentage van zowel de leningen als de belegde reserves is gelijk aan het percentage van de laatst afgesloten lening van de gemeente Texel bij een externe financiële instelling. Voor 2021 was dit percentage 0.365%, voor 2022 geldt 0.28%.			

ONTTREKKINGEN EN TOEVOEGINGEN AAN RESERVES

Onttrekkingen	De specificatie van de onttrekkingen aan de diverse reserves is als volgt:			
	Onttrekking investeringen 2003	20	20	19
	Onttrekking investeringen 2018	21	28	45
	Onttrekking reserve cofinanciering transitiekosten P-wet	14	14	14
	Onttrekking reserve transformatiekosten	54	45	50
	Onttrekking reserve egalisatie rekeningresultaten	29	92	191
	Totaal onttrekking bestemmingsreserves	138	199	319
	Na de toegestane onttrekkingen uit de bestemmingsreserves bedraagt het begrotingstekort voor 2022 € 147.400. Hiervan wordt in 2022 € 91.800 onttrokken uit de reserve egalisatie rekeningresultaten. Voor het resterende deel ad € 55.600 wordt eenmalig de algemene reserve van de gemeente aangesproken. In 2022 wordt in overleg met de gemeente een structurele oplossing gezocht voor 2 posten uit de begroting die zijn begrepen in de algemene kosten. Het gaat om een bedrag van € 15.000 dat De Bolder aan de gemeente betaalt voor vaste kosten en een bedrag van € 40.600 als bijdrage in de ict-kosten van de gemeente. Deze zoektocht is onderdeel van de toekomstscenario's van De Bolder.			

Toelichting op de reserves en voorzieningen

Algemene reserve: De algemene reserve is bestemd als algemene buffer voor De Bolder om te voorkomen dat bij incidentele financiële problemen in de bedrijfsvoering er een beroep moet worden gedaan op de gemeentelijke begroting. De algemene reserve bedroeg volgens de jaarrekening 2021 ruim 8% van de totale jaarlijkse bedrijfslasten. Als bedrijf dat financieel voor 40% afhankelijk is van bedrijfsmatige ontwikkelingen die positief, maar ook negatief kunnen fluctueren, is een reserve van die omvang betrekkelijk gering. Als wordt gekeken naar de bedrijfslasten zonder loonkosten WSW en Participatiewet, want daarvoor wordt een bijdrage ontvangen, dan is de omvang van de algemene reserve voldoende. In navolging van de besluitvorming uit de perspectiefnota van de gemeente neemt De Bolder de lopende verliezen eerst ten laste van de eigen reserves.

Bestemmingsreserves, bestaande uit:

Investeringsreserves:

Reserves investeringen (2003 en 2018 en 2020): Bij investeringen ten behoeve van de productie vindt steeds de afweging plaats of een investering wel rendabel is. Investeringsreserves ten behoeve van de productie binnen een SW-bedrijf zijn bijna nooit voor 100% rendabel. Om passend werk te kunnen bieden wordt er soms toch besloten tot een investering waarvan van tevoren bekend is dat hij slechts in geringe mate bijdraagt aan de opbrengst uit productie. De afschrijvingslasten van de betreffende investeringen worden afgedekt uit deze reserve, waardoor de totale afschrijvingslasten van het hele bedrijf beperkt blijven tot commercieel verantwoorde hoogte.

Reserve cofinanciering transitiekosten Participatiewet: De rijksoverheid heeft een transitiebudget van landelijk € 30 miljoen beschikbaar gesteld voor het financieren van de kosten om de SW-bedrijven om te vormen van uitvoerders van de WSW naar uitvoerders van de Participatiewet. Een voorwaarde hierbij was dat de bedrijven zelf minimaal 50% aan cofinanciering bijdroegen. De voor Texel in 2016 ontvangen subsidie bedroeg € 39.000, wat voor € 30.000 is gebruikt voor de gedeeltelijke financiering van enkele investeringen. Uit de winstbestemmingen van 2014 en 2015 zijn bedragen toegevoegd aan deze reserve voor de financiering van de goedgekeurde plannen. De afschrijvingslasten van de betreffende investeringen worden gedekt uit deze reserve.

Kostenreserves:

Reserve speciale trajecten Participatiewet: Uit de winstbestemming van 2015 was een bestemmingsreserve gevormd voor het ontwikkelen van speciale trajecten voor die doelgroepen van de Participatiewet waarvoor in de toekomst extra zorg nodig zal zijn, zoals voor de wajongers en oudere werkzoekenden. In 2017 en 2018 werd deze reserve bijvoorbeeld gebruikt voor de dekking van een deel van de salariskosten van een productiemedewerker uit de doelgroep, die niet viel binnen de regels van de Participatiewet. Deze reserve is conform besluit bij de jaarrekening van 2020 herbestemd. Een deel (€ 100.000) is overgebracht naar de investeringsreserves en het restant (€ 59.000) is toegevoegd aan de Reserve egalisatie rekeningresultaten.

Bestemmingsreserve Transformatiekosten: Uit de winstbestemming van 2018 is een bestemmingsreserve gevormd voor de inhuur van ondersteuning bij het opstellen van plannen en toekomstscenario's, voor de inhuur van uitvoerend projectleiderschap en voor het uitvoeren van kleine pilots in het kader van het transformatieproces inclusief eventuele materiële kosten.

Met het definitief afblazen van de samenvoeging van De Bolder en STT ontstond een nieuw vraagstuk over de langere termijn bestaansscenario's van De Bolder. In de komende jaren is een transformatie van het productiebedrijf noodzakelijk om de toekomst van De Bolder veilig te stellen. Er worden diverse scenario's onderzocht met betrekking tot samenwerking met andere (publieke- of private-) partners, er moeten aanpassingen worden doorgevoerd in de bedrijfsvoering door het aantrekken van nieuwe werkprojecten en/of het afstoten van bestaande projecten.

De Bolder heeft als uitvoeringsorganisatie geen eigen beleidscapaciteit en is daarmee aangewezen op externe inhuur van de benodigde expertise en/of projectleiders om al deze extra activiteiten vorm te geven. Door hiervoor een bestemmingsreserve te vormen en de betreffende kosten hieruit te financieren, komen deze noodzakelijke ontwikkeltaken niet ten laste van het exploitatieresultaat en houdt De Bolder daarmee haar handen vrij om, naast de lopende productie, ook te kunnen investeren in de ontwikkeling van de eigen toekomst. Het resultaat over 2020 was ook toegevoegd aan deze reserve.

Risicoreserves:

Reserve egalisatie rekeningresultaten: Al vanaf 2014 is in de meerjarenramingen een dalend rekeningresultaat voorzien. Uit de winstbestemmingen vanaf 2014 is een gedeelte van het voordelig resultaat in deze reserve gestort. De begroting van 2019 was de eerste begroting waarin het negatieve resultaat werd aangevuld vanuit deze reserve. Na uitvoering van het besluit over de jaarrekening van 2021 resteert nog € 283.000. Na onttrekkingen in 2022 en 2023 wegens de verwachte verliezen zal deze reserve volledig zijn uitgenut.

NIEUWE INVESTERINGEN 2023 (x € 1.000)

Volg- nr.	Omschrijving	Bedrag	% Afschr.	
1	Vervanging afgeschreven productiemiddelen	100	10	V
2	Productiemiddelen	<u>30</u>	10	N
	Totaal	130		

N = Nieuw

V = Vervanging

TOELICHTING OP DE INVESTERINGEN 2023

1. In 2022 zijn diverse productiemiddelen afgeschreven. Vanwege het krimpende productiebedrijf wordt jaarlijks bezien of vervanging noodzakelijk is en of vervanging wegens veranderde productiewijze door hetzelfde productiemiddel moet plaatsvinden of door andersoortige apparatuur.
2. Voor het omvormen van het productiebedrijf De Bolder naar een bedrijf met nog verder vereenvoudigde productieprocessen zijn soms nieuwe investeringen noodzakelijk. Er zal extra aandacht moeten zijn voor investeringen om essentiële productieprocessen te kunnen laten uitvoeren door medewerkers met geringere arbeidsvaardigheden. De afnemende vraag naar werkplekken binnen het productiebedrijf van De Bolder zal gevolgen hebben voor de noodzaak tot nieuwe investeringen, omdat werkplekken op termijn wegens minder beschikbare mensen komen te vervallen. Tegelijkertijd zal rekening moeten worden gehouden met investeringen die noodzakelijk zijn om het werk aan te passen aan de verminderde capaciteiten van medewerkers, door hun beperkingen en door toename van de gemiddelde leeftijd van de medewerkers in de WSW. Daarnaast zullen er de komende jaren ook werkplekken in stand moeten worden gehouden voor de bestaande WSW-doelgroep en voor de nieuwe doelgroepen vanuit de Participatiewet. Het is al een aantal jaren beleid om investeringen die zijn afgeschreven terughoudend ('sober en doelmatig') te vervangen door nieuwe investeringen en – indien technisch en economisch mogelijk – zoveel mogelijk te streven naar levensduurverlenging.

GRONDSLAGEN VAN DE FINANCIËLE VERSLAGLEGGING

Algemene grondslagen

De begroting voldoet aan het Besluit begroting en verantwoording (BBV).

De waardering van de activa en de passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten.

Voor zover het BBV niet anders voorschrijft, zijn de baten en lasten toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben.

Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Lijst van begrippen en afkortingen

B&W: College van Burgemeester en Wethouders

BBV: Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten. In dit besluit worden voorschriften gesteld hoe de administratie van een gemeente moet zijn ingericht.

BW: Begeleid werken

Onderdeel van de Wet sociale werkvoorziening is de mogelijkheid tot begeleid werken. Dit houdt in dat een bedrijf of een instelling zelf overeenkomstig de voor dat bedrijf of instelling geldende cao een arbeidsovereenkomst sluit met een persoon behorende tot de doelgroep van de sociale werkvoorziening.

De werkgever ontvangt dan jaarlijks een loonkostensubsidie en krijgt ook de mogelijkheid om voor een bepaald aantal uren per jaar de medewerker te laten ondersteunen door een jobcoach.

Cao: Collectieve arbeidsovereenkomst

Een cao wordt per bedrijfstak gesloten tussen de gezamenlijke werkgevers en de vakbonden. In de overeenkomst zijn de rechtspositieonderwerpen geregeld.

FTE: Fulltime eenheid (of – eenheden)

Het aantal dienstverbanden wordt teruggerekend naar full-time eenheden ofwel voltijdsdienstverbanden.

LIV: Lage-inkomensvoordeel

Vanaf 2017 een nieuwe subsidie ter verlaging van de werkgeverslasten voor werknemers met een laag inkomen. Deze subsidie is onderdeel van de Wet tegemoetkomingen loondomein.

LKS: Loonkostensubsidie.

De subsidie die aan een werkgever wordt verstrekt vanuit de WSW en de Participatiewet voor het in dienst hebben van een werknemer uit de doelgroep.

Participatiebudget

Met de komst van de Wet participatiebudget in 2009 zijn de bestaande schotten tussen diverse op re-integratie en participatie gerichte budgetten zoveel mogelijk weggenomen. Vanaf 2015 is ook de financiering van de WSW hierin opgenomen.

P-wet: Participatiewet

Vanaf 2015 is de WWB omgelabeld tot Participatiewet en omgevormd tot de opvolger van de WSW, de Wajong en de WWB met een geïntegreerde aanpak van de onderkant van de arbeidsmarkt.

Reclassering:

Dit is een zelfstandige organisatie die als doel heeft: voorkomen en verminderen van crimineel gedrag. Zij stimuleren een verdachte crimineel gedrag te veranderen en risico's zoveel mogelijk te beheersen. Reclassering werkt samen met Justitie, politie, zorg, gevangeniswezen en gemeenten. Reclassering ziet toe dat een, door de rechter of het Openbaar Ministerie opgelegde, werkstraf op de juiste manier wordt uitgevoerd.

RVU: Regeling Vervroegd Uittreden

In de onlangs afgesloten cao-WSW is voor werknemers de mogelijkheid opgenomen om 2 jaar voor de ingangsdatum van hun pensioen vervroegd uit te treden met een vaste uitkering per maand (zonder vakantietoelage en eindejaarsuitkering en geen pensioenopbouw).

SE: Standaard eenheid

Is een formatieplaats, gecorrigeerd naar de mate van handicap. Voor een ernstig arbeidsgehandicapte geldt een factor van 1,25 t.o.v. de licht of matig gehandicapten.

STT: Sociaal Team Texel

Het STT is op Texel in plaats gekomen van de afdeling Sociale Zaken en Welzijn sinds gemeenten in Nederland in 2015 uitvoerder zijn geworden van de Participatiewet. Het STT is het aanspreekpunt betreffende zorg, jeugdzorg, WMO, werk en inkomen.

SW: Sociale werkvoorziening

Ca. 100 sociale werkplaatsen voeren in Nederland de WSW uit.

UWV: Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen

De organisatie die ontstaan is door de samenvoeging van de vroegere bedrijfsverenigingen. Verzorgt de indicatiestelling voor de WSW en de Participatiewet.

Het UWV is verantwoordelijk voor de re-integratie van personen met een arbeidsongeschiktheidsuitkering. De Bolder is vanaf 2018 op Texel het enige bedrijf aan wie een aanbesteding gegund is voor deze trajecten.

Wajong: Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten (tot 2015 Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten).

Tot 2015 bood deze wet werk, arbeidsondersteuning en een voorziening voor inkomensachteruitgang aan jonggehandicapten en studenten. Vanaf 2015 is de toegang tot deze wet beperkt tot personen zonder enige arbeidsmogelijkheden.

WIA: Wet Werk en inkomen naar arbeidsvermogen

Bevordert dat werknemers die gedeeltelijk arbeidsgeschikt zijn aan het arbeidsproces blijven deelnemen en regelt de inkomensverzekering van deze personen.

WML: Wettelijk Minimum Loon

WNT: Wet normering topinkomens

Deze wet begrenst de maximale bezoldiging van functionarissen in de publieke en semipublieke sector.

WSW: Wet sociale werkvoorziening

De wet biedt mogelijkheden om personen met een lichamelijke, psychische of verstandelijke beperking werk onder aangepaste omstandigheden te bieden. Dit kan bij het eigen bedrijf van de sociale werkvoorziening of bij bedrijven en instellingen die aan het plaatsen van een persoon met een beperking kunnen en willen meewerken. De wet is in 2015 voor nieuwe gevallen vervangen door de Participatiewet.

WW: Werkloosheidswet

De wet biedt voor werknemers een verplichte verzekering tegen inkomensachteruitgang wegens werkloosheid.

WWB: Wet werk en bijstand

Deze wet werd door de gemeente uitgevoerd en regelde de ondersteuning bij arbeidsinschakeling en verlening van bijstand. De wet is in 2015 omgelabeld tot Participatiewet en omgevormd tot de opvolger van de WSW, de Wajong en de WWB met een geïntegreerde aanpak van de onderkant van de arbeidsmarkt.

Raadscommissie

Dossiernummer	1185
Extern Zaak ID	3247593
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	27 oktober 2022
Agendapunt	7
Titel	ontwerp-Programmabegroting 2023
Organisatieonderdeel	Advies & Ondersteuning
Portefeuillehouder	
Aanleiding	

Bijlagen
Besprek leidraad ontwerp-Programmabegroting 2023
Advies college programmabegroting 2023
Bijlage 1. Programmabegroting 2023
Bijlage 2. Raad vragen en antwoorden Programmabegroting 2023

Geagendeerd	Vergaderdatum
Stukken voor commissie en raad	7 oktober 2022
Raadscommissie	27 oktober 2022
Raadsvergadering	27 oktober 2022
Raadsvergadering	9 november 2022

Toelichting

Door de gemeenteraad is op 22 juni de perspectiefnota behandeld in de gemeenteraad. Op dat moment waren de formatie onderhandelingen nog in volle gang. De programmabegroting van 2023 is de eerste van vier begrotingen die financieel en inhoudelijk invulling geeft aan een nieuwe collegeperiode.

Meerjarenbeeld

De programmabegroting sluit met een positief meerjarenbeeld, alle jaarschuiven positief. Het negatieve begrotingsresultaat leer- en werkbedrijf de Bolder is opgenomen in de meerjarenraming. Het college is bezig om met het project "Huis van Ontwikkeling" vorm te gaan geven aan het toekomstbestendig maken van De Bolder. Alleen besluitvorming tot en met september is opgenomen in het meerjarenbeeld. Het voorstel van het college is om het begrotingsoverschot incidenteel te storten in de algemene reserve.

Bespreekleidraad ontwerp-Programmabegroting 2023

Algemeen:

- Gezien de breedte van dit onderwerp geldt dat meerdere sprekers per fractie het woord mogen Voeren.
- De voorzitter zal steeds per blokje/regel (1 tot en met 24) eerst een vragenronde houden, met aansluitend een inhoudelijk moment

	Wat?	Vanaf bladzijde:
1	Bestuurlijke boodschap, leeswijzer en kaders en uitgangspunten	2
2	Kerngegevens, financieel perspectief, overzicht incidentele baten en lasten en stand Algemene Reserve en samenvatting begroting	6
3	Programma 1 Voor en door bewoners 101 Inbraak- en toegangscontrole vervangen en afboeken 102 Digitoegankelijkheid op bestaande subsites toepassen 103 Financieel pakket vervangen 104 Met programma organisatie Waddeneilanden verdergaan 105 Archief tijdsblok 2000 tot en met 2012 bewerken en overbrengen 106 Hybride dienstverlening en bedrijfsvoering door ontwikkelen 107 Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer uitvoeren 108 ICT door ontwikkelen 109 Samenloop Toeristenbelasting en Forensenbelasting 110 Projectleiding Burgerberaad opzetten en uitvoeren Projectuitvoering 111 Interne controle versterken 112 Budget verzekering aanpassen 113 Advies & Ondersteuning tijdelijk Voorstel D66: Vaker kunnen binnenlopen bij de publieksbalie	16 (voorstellen vanaf: 19)
4	Programma 2 Zorg voor elkaar, veiligheid op orde 201 Brandveiligheidscontroles uitvoeren 202 Tarief gehandicaptenkaart parkeren verlagen 203 Extra inzet om alle huishoudens die recht hebben op regelingen te bereiken. 204 Interne controle versterken	29 (voorstellen vanaf: 35)
5	Programma 3 Mooi en gastvrij Texel 301 Groenvoorzieningen vervangen 302 Extra werkzaamheden in het kader van de invoering Omgevingswet uitvoeren 303 Extra handhavingsverzoeken uitvoeren 304 Ondermijnende activiteiten monitoren 305 Met drone handhaven 306 Onderzoek versterking biodiversiteit 307 Onderzoek hoe toeristische druk het beste te reguleren 308 Onderzoek hoe tellen toeristische bedden 309 Onderzoek hoe lusten toerisme beter ten goede laten komen aan samenleving 310 Bevraging Texelaar en gasten 311 Ondersteuning over duidelijk krijgen hoe behouden regie op Texel 312 Ondersteuning bij opzetten regels en structuur Omgevingsplan 313 Indexeren budget Nationaal Park Duinen van Texel	41 (voorstellen vanaf: 46)

	Wat?	Vanaf bladzijde:
	314 Aan gezamenlijke aanpak gevolgen iepziekte bijdragen	
6	Programma 4 Texel werkt! 401 Behoeftte van werknemers per sector onderzoeken 402 Ontwikkeling beheer en exploitatie voor de haven van Oudeschild Onderzoek Voorstel D66: Woonboten in de haven van Oudeschild	55 <i>(voorstellen vanaf: 60)</i>
7	Programma 5 Toekomst voor de jeugd 501 Budget voor twee trainees beschikbaar stellen	66 <i>(voorstel: op bladzijde 70)</i>
8	Programma 6 Samen beleven en bewegen 601 Beleid- en beheerplan spelen opstellen 602 Functie beheerstichting schapenboeten onderzoeken 603 Speeltoestellen certificeren 604 Monumententoezicht uitvoeren	75 <i>(voorstellen vanaf: 78)</i>
9	Programma 7 Duurzaam, schoon en innovatief 701 Ondergrondse afvalcontainers beheren 702 Boekwaarde veegwagen afboeken 703 Duurzaamheidsbeleid versneld uitvoeren 704 Regie en implementatie Grondstoffenplan Plan van aanpak 705 Texel innovatief proefeiland 706 Oprichten van een vierjarig subsidiefonds voor duurzame investeringen in woningen.	84 <i>(voorstellen vanaf: 88)</i>
10	Programma 8 Goed wonen, goede bereikbaarheid 801 Bermverharding aanleggen/vervangen 802 Straatmeubilair vervangen 803 Advieskosten gebiedsontwikkeling en woningbouw aanvragen 804 Extra personele capaciteit uitvoering Woningbouwprogramma Texel 024 805 Budget onderhoud civiele kunstwerken verhogen 806 Contractbegeleiding vervangen armaturen openbare verlichting uitvoeren 807 (Juridische) constructie ontwikkelen om woningen betaalbaar te houden 808 Nieuwe Woonvisie opstellen 809 Doorstroming op de woningmarkt bevorderen 810 Voor een adequate bluswatervoorziening zorgdragen 811 Projectleider voor aanpassing infrastructuur Teso terrein aanstellen 812 Digitaal parkeer verwijssysteem Voorstel D66: Opknappen ‘vergeten hoek’ centrum Oudeschild Voorstel PvdA pro Texel: Starten Fase 2 Groeneplaats: Fietsenstalling, openbare toiletvoorziening en woningen	95 <i>(voorstellen vanaf: 100)</i>
11	Overhead	109
12	Financiële vertaling voorstellen	112
13a	5A - Nieuwe investeringen 315 Parkeerterreinen strandlagen aanpakken 316 Bootcontainers aanschaffen 317 Maaidek aanschaffen	117

	Wat?	Vanaf bladzijde:
	404 Haven Oudeschild 2023 - Dekking reserve haven onderhoud >5 jaar 605 Speeltoestellen vervangen 707 Pick-up pompen onderhoud aanschaffen 708 Rolbezem aanschaffen 709 Zijlader aanschaffen 710 Ondergrondse afvalmodules optimaliseren en uitbreiden (Dekking afvalstoffenheffing) 711 Bestelauto ongediertebestrijding aanschaffen 813 De Ruyterstraat herinrichten 814 Herinrichting Wilhelminalaan ontwerpen en voorbereiden 815 Fietspaden SBB reconstrueren 4e tranche 2023-2024 816 Elektrisch voertuig toezicht aanschaffen 817 Elektrisch voertuig parkeerbeheer aanschaffen 818 Verhardingen rehabiliteren - Productiemiddelen t.b.v. De Bolder	
13b	5B - Vervangingsinvesteringen 1 Zijlader 40BFT1 2 Elektrische auto parkeerbeheer VB122P 3 Elektrische auto toezicht VF220F 4 Pick-up pomponderhoud 8VLK20 5 Bestelauto plantsoenen 8VLK22 6 Stoomcleaner 7 Bestelauto ongedierte 1VVJ46 8 Veegwagen 9 Pick-up strandbeheer VN997X 10 Inbraak-, brand- en toegangscontrolesysteem 11 Ipads vervangen 12 Midoffice naar cloud brengen 13 Afgeschreven productiemiddelen	118
14	Verloop reserves en voorzieningen	121
15	Paragraaf A Verbonden partijen	124
16	Paragraaf B Weerstandsvermogen	147
17	Paragraaf C Onderhoud openbare ruimte en gebouwen	159
18	Paragraaf D Bedrijfsvoering	161
19	Paragraaf E Grondbeleid	165
20	Paragraaf F Financiering	171
21	Paragraaf G Lokale lasten	175
22	Overheveling projectbudgetten	184
23	Subsidies	186
24	Overzicht algemene dekkingsmiddelen, begrippenlijst Programmabegroting, Schema behandeling Programmabegroting 2023 en Overzicht baten en lasten per taakveld	189

Advies

programmabegroting 2023

Doelenboom

Paragraaf	D Bedrijfsvoering
-----------	-------------------

Raadsvoorstel

Voorgesteld wordt te besluiten:

1. om de begroting van Leer- werkbedrijf de Bolder vast te stellen.
2. hoofdstuk 4B financiële vertaling nieuwe voorstellen vast te stellen, waarin 56 nieuwe voorstellen opgenomen zijn, waarvan drie voorstellen geen financiële consequenties hebben, negen alleen structurele consequenties hebben, 39 voorstellen met incidentele consequenties en vijf voorstellen met incidentele en structurele consequenties. Incidenteel totaal € 7.122.700 en structureel € 443.350;
3. hoofdstuk 5 nieuwe investeringen 2023 vast te stellen en de daarmee structureel samenhangende lasten van € 253.750;
4. hoofdstuk 5 vervangingsinvesteringen 2023 van € 802.000 vast te stellen, welke binnen de beschikbare budgetten voor vervangingsinvesteringen blijven;
5. de overige vervangingsinvesteringen vanuit hoofdstuk 5 voor kennisgeving aan te nemen;
6. hoofdstuk 6 verloop overzicht reserves en voorzieningen voor kennisgeving aan te nemen;
7. het canon percentage 4% opgenomen in paragraaf grondbeleid vast te stellen;
8. de in hoofdstuk 2 opgenomen meerjarenraming 2023 - 2026, jaarschijf 2023 vast te stellen en de overige jaren voor kennisgeving aan te nemen;
9. het incidentele overschot van de programmabegroting 2023 te storten in de Algemene reserve
10. hoofdstuk 8 overheveling budgetten, om het restant van de genoemde budgetten over te hevelen naar het jaar 2023;
11. om de belastingen en leges trendmatig te verhogen met 3% met uitzondering van
 - a. parkeerbelastingen
 - b. Leges rij- en reisdocumenten

De definitieve wettelijke voorgeschreven tarieven zijn nog niet bekend. Hierover zal uiterlijk in de raad december een voorstel volgen. Aanpassing aan het wettelijk maximum is hierbij het uitgangspunt;

c. Onroerende zaakbelasting

Het tarief van de onroerende zaakbelasting wordt dusdanig aangepast dat de opbrengst met 3% (niet meer dan trendmatig) stijgt. De tarieven moeten nog worden berekend op basis van de waardeontwikkeling van het onroerend goed en zullen uiterlijk in december aan de raad worden aangeboden;

Consequenties

Financieel	☒ Ja ☐ Nee
Personeel/Organisatie	☐ Ja ☒ Nee
Juridisch	☐ Ja ☒ Nee
Beleid	☐ Ja ☒ Nee
Inkoop/Aanbesteding	☐ Ja ☒ Nee
Deregulering	☐ Ja ☒ Nee

Majeure risico's	☐ Ja ☒ Nee
Beheer	☐ Ja ☒ Nee
Belanghebbenden	☐ Ja ☒ Nee
Structuurvisie	☐ Ja ☒ Nee
Regie	
Zaaknummer	3247593

Bijlagen

1. Programmabegroting 2023
2. Vragen en antwoorden

d. Reclamebelasting

Het tarief van de reclamebelasting wordt dusdanig aangepast dat de opbrengst met 3% (niet meer dan trendmatig) stijgt. De tarieven moeten nog worden berekend op basis van de waardeontwikkeling van het onroerend goed en zullen uiterlijk in december aan de raad worden aangeboden:

e. Rioolrechten

De rioolrechten dalen o.a. door een andere inschatting van de uitvoerbaarheid naar € 284,66

f. Afvalstoffenheffing

De afvalstoffenheffing stijgt met 2,58% in het kader van de kostendeckendheid, voor eenpersoonshuishouden van € 206,18 naar € 211,49 per aansluiting en voor meerpersoonshuishoudens van € 332,22 naar € 340,78. Voor recreatiewoningen van € 259,29 naar € 265,97. Een extra container van € 259,29 naar € 265,97. De stijging heeft voornamelijk betrekking op hogere kosten/lagere opbrengst van kunststof, glas, oud papier. De kosten voor chemisch afval en grof huisvuil zijn gedaald.

Toelichting

Het college biedt de raad de ontwerp programmabegroting 2023 met een sluitende meerjarenraming aan om door de raad te worden vastgesteld. De programmabegroting wordt in de raadscommissie van 27 oktober 2022 behandeld.

programmabegroting 2023

Samenvatting

Door de gemeenteraad is op 22 juni de perspectiefnota behandeld in de gemeenteraad. Op dat moment waren de formatie onderhandelingen nog in volle gang. De programmabegroting van 2023 is de eerste van vier begrotingen die financieel en inhoudelijk invulling geeft aan een nieuwe collegeperiode.

Meerjarenbeeld

De programmabegroting sluit met een positief meerjarenbeeld, alle jaarschuiven positief. Het negatieve begrotingsresultaat leer- en werkbedrijf de Bolder is opgenomen in de meerjarenraming. Het college is bezig om met het project “Huis van Ontwikkeling” vorm te gaan geven aan het toekomstbestendig maken van De Bolder. Alleen besluitvorming tot en met september is opgenomen in het meerjarenbeeld. Het voorstel van het college is om het begrotingsoverschot incidenteel te storten in de algemene reserve.

programmabegroting 2023

Argumenten tot advies

Op basis van de discussie en besluitvorming in de commissie biedt het college de raad een structureel sluitende (meer) jarenbegroting aan. Hiermee voldoet de gemeenteraad aan haar wettelijke verplichting om in november een programmabegroting vast te stellen en voor 15 november aan te bieden aan de provinciaal toezichthouder.

Alternatieven

Niet van toepassing.

Consequenties van het advies

- **Financieel**

Zie voorstellen in de programmabegroting en in de besluitvorming.

Relevante wet- en regelgeving of jurisprudentie

- Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV)
- Financiële verordening gemeente Texel

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

programmabegroting 2023

Doelenboom

Paragraaf

Paragraaf	D Bedrijfsvoering
-----------	-------------------

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;

gehoord de raadscommissie;

Besluit

1. Om de begroting van Leer- werkbedrijf de Bolder vast te stellen.
2. Om hoofdstuk 4B financiële vertaling nieuwe voorstellen vast te stellen, waarin 56 nieuwe voorstellen opgenomen zijn, waarvan drie voorstellen geen financiële consequenties hebben, negen alleen structurele consequenties hebben, 39 voorstellen met incidentele consequenties en vijf voorstellen met incidentele en structurele consequenties. Incidenteel totaal € 7.122.700 en structureel € 443.350;
3. Om hoofdstuk 5 nieuwe investeringen 2023 vast te stellen en de daarmee structureel samenhangende lasten van € 253.750;
4. Om hoofdstuk 5 vervangingsinvesteringen 2023 van € 802.000 vast te stellen, welke binnen de beschikbare budgetten voor vervangingsinvesteringen blijven;
5. Om de overige vervangingsinvesteringen vanuit hoofdstuk 5 voor kennisgeving aan te nemen;
6. Om hoofdstuk 6 verloop overzicht reserves en voorzieningen voor kennisgeving aan te nemen;
7. Om het canon percentage 4% opgenomen in paragraaf grondbeleid vast te stellen;
8. Om de in hoofdstuk 2 opgenomen meerjarenraming 2023 - 2026, jaarschijf 2023 vast te stellen en de overige jaren voor kennisgeving aan te nemen;
9. Om het incidentele overschot van de programmabegroting 2023 te storten in de Algemene reserve
10. Om hoofdstuk 8 overheveling budgetten, het restant van de genoemde budgetten over te hevelen naar het jaar 2023;
11. Om de belastingen en leges trendmatig te verhogen met 3% met uitzondering van
 - a. parkeerbelastingen
 - b. Leges rij- en reisdocumenten

Ondertekening

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 09-11-2022,

De griffier,

De voorzitter,

Zaaknummer 3247593

Bijlagen

1. Programmabegroting 2023
2. Vragen en antwoorden

De definitieve wettelijke voorgeschreven tarieven zijn nog niet bekend. Hierover zal uiterlijk in de raad december een voorstel volgen. Aanpassing aan het wettelijk maximum is hierbij het uitgangspunt;

c. Onroerende zaakbelasting

Het tarief van de onroerende zaakbelasting wordt dusdanig aangepast dat de opbrengst met 3% (niet meer dan trendmatig) stijgt. De tarieven moeten nog worden berekend op basis van de waardeontwikkeling van het onroerend goed en zullen uiterlijk in december aan de raad worden aangeboden;

d. Reclamebelasting

Het tarief van de reclamebelasting wordt dusdanig aangepast dat de opbrengst met 3% (niet meer dan trendmatig) stijgt. De tarieven moeten nog worden berekend op basis van de waardeontwikkeling van het onroerend goed en zullen uiterlijk in december aan de raad worden aangeboden:

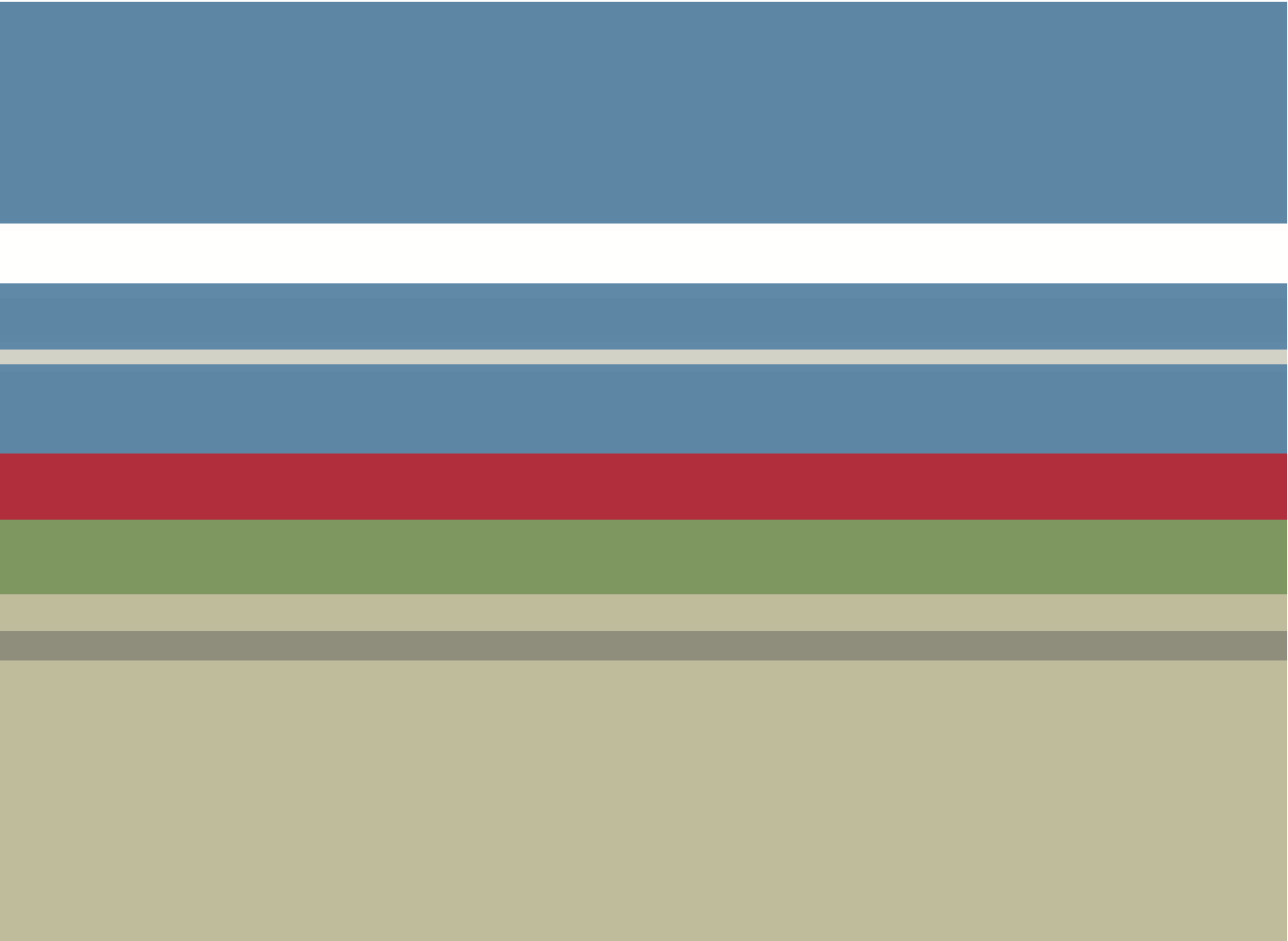
e. Rioolrechten

De rioolrechten dalen o.a. door een andere inschatting van de uitvoerbaarheid naar € 284,66

f. Afvalstoffenheffing

De afvalstoffenheffing stijgt met 2,58% in het kader van de kostendekkendheid, voor eenpersoonshuishouden van € 206,18 naar € 211,49 per aansluiting en voor meerpersoonshuishoudens van € 332,22 naar € 340,78. Voor recreatiewoningen van € 259,29 naar € 265,97. Een extra container van € 259,29 naar € 265,97. De stijging heeft voornamelijk betrekking op hogere kosten/lagere opbrengst van kunststof, glas, oud papier. De kosten voor chemisch afval en grof huisvuil zijn gedaald.

Programmabegroting 2023

Raadscommissie 27 oktober 2022

Inhoudsopgave

Bestuurlijke boodschap	2
Leeswijzer programmabegroting 2023	3
Kaders en uitgangspunten	4
Hoofdstuk 1 - Kerngegevens	6
Hoofdstuk 2 - Financieel perspectief 2023 -2026	9
Hoofdstuk 3 - Samenvatting begroting	13
Hoofdstuk 4 -	16
4A - Programma's	16
Programma 1 Voor en door bewoners	16
Programma 2 Zorg voor elkaar, veiligheid op orde	29
Programma 3 Mooi en gastvrij Texel	41
Programma 4 Texel werkt!	55
Programma 5 Toekomst voor de jeugd	66
Programma 6 Samen beleven en bewegen	75
Programma 7 Duurzaam, schoon en innovatief	84
Programma 8 Goed wonen, goede bereikbaarheid	95
Overhead	109
4B - Financiële vertaling voorstellen	112
Hoofdstuk 5 - Investeringsplan 2023-2026	117
5A - Nieuwe investeringen	117
5B - Vervangingsinvesteringen	118
Hoofdstuk 6 - Verloop reserves en voorzieningen	121
Hoofdstuk 7 - Paragrafen	123
Paragraaf A Verbonden partijen	124
Paragraaf B Weerstandsvermogen	147
Paragraaf C Onderhoud openbare ruimte en gebouwen	159
Paragraaf D Bedrijfsvoering	161
Paragraaf E Grondbeleid	165
Paragraaf F Financiering	171
Paragraaf G Lokale lasten	175
Hoofdstuk 8 - Overheveling projectbudgetten	184
Hoofdstuk 9 - Subsidies	186
Hoofdstuk 10 - Overzicht algemene dekkingsmiddelen	189
Hoofdstuk 11 - Begrippenlijst Programmabegroting	190
Hoofdstuk 12 - Schema behandeling Programmabegroting 2023	193
Hoofdstuk 13 - Overzicht baten en lasten per taakveld	194

Bestuurlijke boodschap

De programmabegroting van 2023 is de eerste van 4 begrotingen die financieel en inhoudelijk invulling geeft aan een nieuwe collegeperiode. In de zomer van 2022 is er aan een nieuw coalitieakkoord gewerkt. In de vorige collegeperiode deed Corona zijn intrede en dit is nog steeds niet weg, maar we kunnen wel stellen dat we geen structurele gevolgen van de Coronapandemie ervaren binnen de financiën van de gemeente.

Aan de slag met woningbouw en duurzaamheid

In deze begroting zijn de eerste plannen van het akkoord Bouwen aan vertrouwen, voor een sociaal en duurzaam Texel verwerkt. Om die reden bevat het veel nieuwe voorstellen. Het jaar 2023 kan worden gezien als een ambitieus jaar, waarin veel wordt ingezet op duurzaamheid en woningbouw. Dit laatste om veel en gevarieerde woningen voor onze inwoners te realiseren. Het woningbestand wordt met 10% aangevuld in de komende jaren.

Ook andere actuele thema's, zowel landelijk als lokaal, blijven onze aandacht houden. Onze haven en de visserij, de agrarische sector en de stikstofdiscussie, maar zeker ook de huidige onzekere ontwikkelingen op het gebied van energie en koopkracht. Verder beseffen we dat de grenzen van de toeristische groei zijn bereikt. Om onze wensen, plannen en ambities goed vorm te kunnen geven, is er tijdelijke uitbreiding van ons ambtelijk personeel vereist. Alleen dan kunnen we de plannen voor onze mooie gemeente realiseren.

Net als voorgaande jaren is het gelukt om de meerjarenbegroting op orde te houden, met een structureel positief sluitend karakter. De gemeente Texel noteert over de jaren 2023-2026 zwarte cijfers onder aan de streep. Ondanks dat we in de programmabegroting van 2023 een beroep doen op de Algemene Reserve, voor bijvoorbeeld het Duurzaamheidsfonds, is deze met ruim € 10 miljoen euro nog steeds erg goed gevuld. De lokale lasten worden conform het vastgestelde beleid niet meer dan trendmatig verhoogd. We hebben een stabiele en stevige financiële positie.

Solide begroting, wel uitdagingen voor de toekomst

De gemeente heeft voordeel van de storting in het Gemeentefonds ten gevolge van de meicirculaire. Dit geldt ook nog voor de komende 2 jaren. Volgens het huidige Rijksbeleid komt dit in 2026 grotendeels te vervallen, ook wel bekend als 'het financiële ravijn'. Ondanks dat we een solide financiële huishouding hebben, zijn we als gemeente met een relatief kleine begroting kwetsbaar. Daarnaast wordt het negatieve begrotingsresultaat van leer- en werkbedrijf De Bolder uit hun eigen reserves onttrokken. Voor de toekomst is het college bezig om het Huis van Ontwikkeling vorm te gaan geven en het toekomstbestendig maken van De Bolder.

We staan er goed voor, maar er zijn nog veel ambities. Deze doelen vragen om een goede samenwerking tussen de organisatie en het bestuur. Veel plannen uit het coalitieakkoord zijn opgenomen in de begroting van 2023. Om deze doelen goed en zorgvuldig uit te kunnen voeren vragen we om incidentele uitbreiding van onze ambtelijke organisatie. Alleen op die manier denken wij op de juiste manier ondersteuning te kunnen bieden en uitvoering te kunnen geven aan onze gezamenlijke plannen. Hierbij moeten we wel vermelden dat de huidige ontwikkelingen op de arbeidsmarkt om blijvende aandacht vraagt om het personeelsbestand goed aan te vullen.

Samen hopen we dat we de ambities van onze mooie gemeente kunnen realiseren.

Hoogachtend,

burgemeester en wethouders van gemeente Texel,
de secretaris, de burgemeester,

drs. E.C. van der Bruggen

ir. M.C. Uitdehaag

Leeswijzer programmabegroting 2023

De programmabegroting bestaat uit twee onderdelen te weten programma's en paragrafen.

Programma's

Per programma worden de volgende onderwerpen beschreven:

- een korte omschrijving van het programma;
- hoogtepunten per programma;
- ontwikkelingen en beleidskader (inclusief beleidsnota's en verordeningen);
- beleidsindicatoren;
- lange termijn planning;
- voorstellen.

De paragrafen

Doel van de paragrafen is dat onderwerpen die versnipperd in de begroting staan, worden gebundeld in een kort overzicht. De paragrafen geven informatie over de financiële positie op de korte en langere termijn en bedrijfsvoeringaspecten in het algemeen voor de gehele organisatie.

Paragraaf : Verbonden partijen

Paragraaf : Weerstandsvermogen

Paragraaf : Onderhoud openbare ruimte en gebouwen

Paragraaf : Bedrijfsvoering

Paragraaf : Grondbeleid

Paragraaf : Financiering

Paragraaf : Lokale lasten

De perspectiefnota 2023 - 2026 is gebruikt als basis voor de programmabegroting 2023 naast het coalitieprogramma 'Bouwen aan vertrouwen voor een sociaal en duurzaam Texel'.

De infographics per programma zijn nog niet aangepast. Dit geldt ook voor de doelenboom. Dit is een onderwerp om gezamenlijk te bespreken.

Kaders en uitgangspunten

In de perspectiefnota zijn de kaders en uitgangspunten opgenomen, vooruitlopend op de programmabegroting 2023 - 2026. Een aantal van de kaders en uitgangspunten is gewijzigd opgenomen in de huidige programmabegroting 2023.

In de programmabegroting hanteren we de volgende kaders en uitgangspunten:

- *inhoudelijke kaders* zijn de door de raad vastgestelde beleidskaders die zijn opgenomen per programma op de 'post- it'. Verdere uitvoering van de reeds genomen raadsbesluiten en toezeggingen aan de raad;
- *financiële kaders* zijn de Gemeentewet, het Besluit Begroting en Verantwoording en daaruit volgend de financiële verordening van de gemeente Texel.
In het meerjarenperspectief is rekening gehouden met de indexering van de tarieven en de cao gevolgen voor gemeenten. Indexering tarieven 3% op basis van prijs bruto binnenlands product (pbbp) meicirculaire 2022, jaarschijf 2023. Voor de verwachte cao stijging is uitgegaan van 3% inclusief sociale lasten.
De meicirculaire is opgenomen in de programmabegroting.
- de gemeenschappelijke regelingen worden met 2,3% geïndexeerd;
- financieel zijn de raadsbesluiten in de programmabegroting verwerkt tot en met september 2022;
- lokale lasten, indexatie 2023:
 - *Bestaand beleid*
De bestaande belastingen en leges zijn per soort vastgelegd in een belasting- of legesverordening.
 - *Beleidsuitgangspunten*
Het algemene uitgangspunt is dat de tarieven van de leges en heffingen kostendekkend zijn en niet meer dan trendmatig worden verhoogd. Voor het begrotingsjaar 2023 wordt conform het bestaand beleid voorgesteld de lokale lasten te indexeren met 3 %, tenzij er eerdere besluitvorming is geweest;
- geen structurele gevolgen van de coronapandemie.

Totaal overzicht

Omschrijving	Voorstel verhoging
a. Afvalstoffenheffing	Kostendekkende tarieven
b. Forensenbelasting	Tarief is voor 2 jaar vastgesteld over de jaren 2022 en 2023, basis verhoging toeristenbelasting.
c. Havengelden	Reguliere indexatie 3%
d. Leges (incl. bouwvergunningen c.s.)	Reguliere indexatie 3%, met uitzondering van (maximale) rijkstarieven.
e. Lijkbezorgingrechten (incl. huuropbrengsten graven)	Reguliere indexatie 3% + kostendekkend
f. Marktgelden	Reguliere indexatie 3%
g. OZB woningen	Reguliere indexatie 3%
h. OZB niet-woningen	Reguliere indexatie 3%
i. Parkeerbelastingen	Geen voorstel tot verhoging
j. Precariobelasting	Reguliere indexatie 3%
k. Reclamebelasting	Reguliere indexatie 3%
l. Reinigingsrechten voor bedrijven	Reguliere indexatie 3%
m. Rioolheffing	Kostendekkende tarieven
n. Toeristenbelasting / Watertoeristenbelasting	Over de jaren 2022 en 2023 trendmatige verhoging van afgerond € 0,05 per overnachting al vastgesteld.

Uitkomsten programmarekening 2021 en halfjaarrapportage 2022

De programmabegroting is een cyclisch product, waarbij de andere P&C producten effect hebben op elkaar. Het vertrekpunt voor deze programmabegroting, is de perspectiefnota 2023 van dit voorjaar. Sindsdien hebben ook de jaarrekening 2021 en de halfjaarrapportage 2022 effect gehad op onze financiële positie. Het financieel effect van deze producten treft u onderstaand in het kort aan.

Programmarekening 2021

Financieel is het jaar positief afgesloten met een voordelig rekening resultaat van € 5 miljoen. Dit door een eenmalige afkoop voor onderhoud wegen van Rijkswaterstaat van € 1,5 miljoen. Meer individuele subsidie ontvangen van ca. € 1,0 miljoen. Door de coronapandemie zijn werkzaamheden en investeringen in de tijd gaan schuiven, wat een voordeel geeft van € 1,0 miljoen. Meer ontvangsten op het gebied van toeristenbelasting, parkeeropbrengsten en leges van € 1,1 miljoen. De rentes in 2021 waren (nog) historisch laag en dat heeft een financiële meevaller gegeven.

Halfjaarrapportage:

In de halfjaarrapportage is er een structureel nadeel van € 0,6 miljoen. Dit bestaat voor een groot deel uit prijsstijgingen van onderhoud van wegen, onderhoud openbaar groen en de kosten van de Wet maatschappelijke ondersteuning. Deze wijzigingen zijn verwerkt in de programmabegroting 2023.

Daarnaast was er een incidenteel voordeel wat voornamelijk bestond uit een positieve uitkomst van de meicirculaire 2022 en een voordeel op de afschrijvingslasten, naast een nadelig resultaat op jeugdhulp en personeel en organisatie.

Planning

Programmabegroting 2023	Onderwerp
05-10-2022	Verzenden programmabegroting 2023 naar raadsfracties
11-10-2022	Vergadering Auditcommissie
27-10-2022	Bespreking programmabegroting 2023 in speciale raadscommissie
09-11-2022	Vaststelling programmabegroting 2023
10-11-2022	Verzending naar provincie en CBS

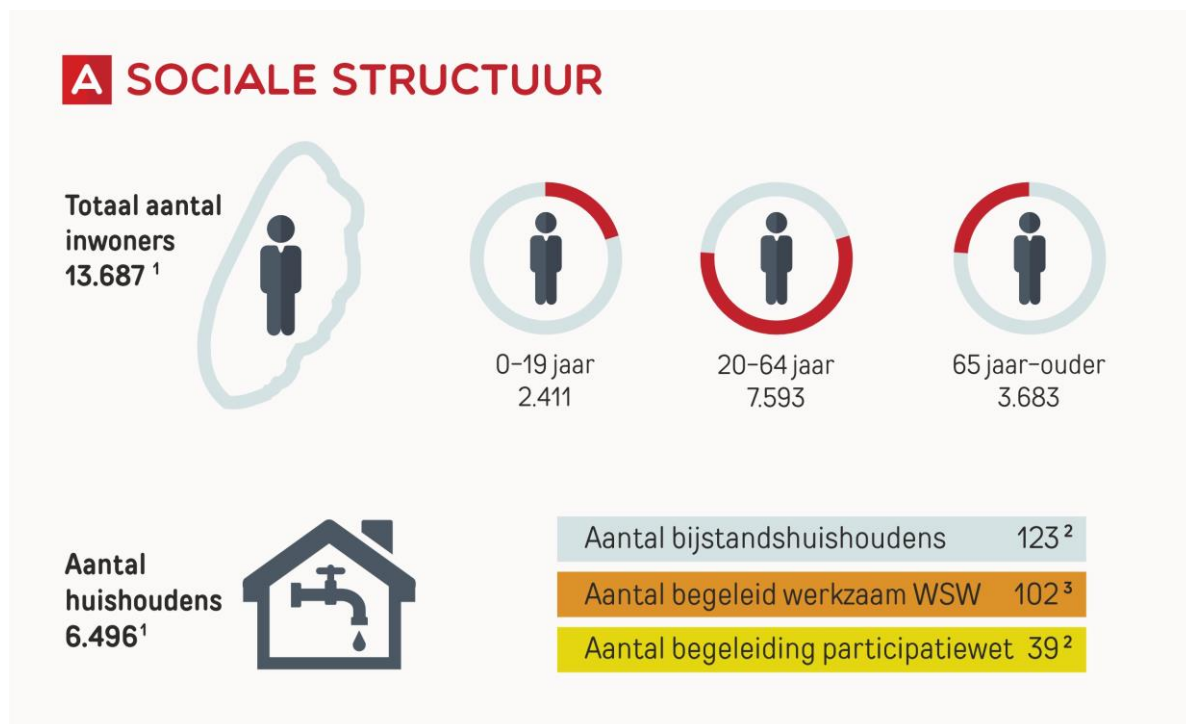
Hoofdstuk 1 - Kerngegevens

De kerngegevens zijn te vinden via: www.waarstaatjegemeente.nl en via www.texel.incijfers.nl.

Visuele weergave van informatie: infographics geven beeld op hoofdlijnen

Op verzoek van de raad wordt de (financiële) informatie ook visueel weer gegeven. De volgende gegevens zullen door middel van een infographic opgenomen worden:

- een samenvattende overall infographic van de begroting op hoofdlijnen;
- een infographic met kerngegevens van de gemeente;
- per programma en per paragraaf een infographic van de belangrijkste punten.

1. www.texel.incijfers.nl (07-2022)

2 Eigen gegevens (07-2022)

3 De Bolder cijfers jaarrekening (2021)

B PROGNOSE

Totaal aantal
inwoners
14.000¹

0-19 jaar
2.800

20-64 jaar
7.300

65 jaar-ouder
3.900

Aantal
huishoudens
6.880¹

Zorgvraag mobiliteitsbeperking
1.717³

Prognose
geboorten
90²

Prognose
sterfte
206²

Prognose leerlingenaantallen
Basisonderwijs 896²
Voortgezet onderwijs 537²

1. www.texel.incijfers.nl (2050)

2. Pronexus (2039)

3 Active (2040)

C FYSIEKE STRUCTUUR

Aantal woningen
6.936¹

Overige woningen
(waaronder recreatie-,
2e woningen etc.)
4.174²

333 km
wegen¹

164 km
fietspaden³

OPENBAAR GROEN
280 ha binnen-
en buiten
bebouwde kom³

1. www.texel.incijfers.nl (2022)

2. Eigen gegevens (2022)

3 Gemeentewerken IBOR cijfers 2022 excl. water en sportvelden

D FINANCIËLE STRUCTUUR

Woonlasten meerpersoonshuishouden

€ 759

€ 810¹

OZB tarief

0,0342%

0,1098%¹

Gemiddeld besteedbaar inkomen

€ 43.400

€ 42.700²

Totale inkomsten gemeente Texel

ca € 68 miljoen³

1. www.waarstaatjegemeente.nl (2022)

2. www.texel.incijfers.nl (2019)

3. begroting (2022)

E TOERISME

Toeristische bedden

43.696¹

Toeristische overnachtingen voor toeristenbelasting

4.100.372²

TESO fietsovertochten
TESO overtochten auto's in PAE

Nog onbekend
m 1.796.000³

1. Bestemmingsplan(2022)

2. Eigen gegevens (2022)

3. Jaarrekening TESO (2022)

Hoofdstuk 2 - Financieel perspectief 2023 -2026

(bedragen x € 1.000)

Financieel perspectief 2023-2026					
Nr.		2023	2024	2025	2026
1	Begrotingsaldo	634	2.218	2.548	3.162
	Autonome ontwikkelingen				
2	Ontwikkeling Algemene uitkering	4.651	330	924	-2.589
3	Ontwikkeling indexatie budgetten en kosten personeel en bestuur etc.	-1.432	0	0	0
	Reeds genomen raadsbesluiten				
4	Verwerking aangenomen raadsbesluiten van de diverse taakvelden	-938	0	53	40
	Voorstellen perspectiefnota 2023				
5	Exploitatie en kapitaallasten voorgestelde investeringen	-254	0	0	0
6	Financiële consequenties structurele voorstellen	-443	0	0	0
7	Leer Werk bedrijf "De Bolder", bijdrage structureel tekort	0	0	-363	-394
8	Incidentele storting overschot begrotingsjaar 2023 naar algemene reserve	-2.218	0	0	0
	Totaal	0	2.548	3.162	219

Ten opzichte van de perspectiefnota zijn de belangrijkste wijzigingen:

- * de verwerking van de meicirculaire 2022;
- * verhoging indexatie diverse budgetten;
- * verwerking genomen raadsbesluiten na de perspectiefnota, inclusief halfjaarrapportage 2022;
- * voorstellen die opgenomen zijn in deze programmabegroting 2023 e.v.

Toelichting over bovenstaande onderwerpen

- 1) het financieel perspectief start met het saldo van de begroting 2022, een overschot van € 634.000;
- 2) de meicirculaire 2022 heeft als resultaat een fors hogere algemene uitkering voor de jaren 2023-2025. Over het jaar 2026 worden de gemeenten met de septembercirculaire geïnformeerd. Via een raadsinformatiebrief is de raad in een eerder stadium over de meicirculaire 2022 geïnformeerd;
- 3) in het genoemde bedrag zijn de wijzigingen meegenomen in financiële zin van de indexering van de gemeentelijke budgetten inclusief de te verstrekken subsidies, inclusief de beleidsgestuurde subsidies (BCF) en de gemeenschappelijke regelingen (afgeronde uitgaven € 1.052.000). Aan de inkomstenkant is er een aantal mutaties voor totaal € 250.000 onder andere voor de indexatie van de gemeentelijke leges en belastingen met 3% en de mutaties jaarlijkse storting rationeel gebouwen beheer. De meeste belastingen en rechten worden geïndexeerd met de verwachte inflatie ad 3%. De toeristenbelasting blijft onveranderd. Het tarief staat voor twee jaar vast, tot en met 2023. De tarieven voor de forensenheffing dalen als gevolg van het voorstel 109 "Samenloop toeristenbelasting enforensenbelasting" met 10%. Daarnaast is een inschatting gemaakt van de autonome personeelskosten over 2023, gebaseerd op 3% inflatiecorrectie c.q. loonsverhoging en een doorrekening van de reguliere periodieken (€ 410.000)
- 4) in de afgelopen periode zijn er meerdere raadsbesluiten genomen die consequenties hebben voor het financieel perspectief. Deze besluiten zijn verwerkt in de meerjarenraming. De grootste mutaties zijn realisatie Thijssenhuis (€ 420.000) en de verwerking besluitvorming halfjaarrapportage 2022 (€ 596.000) en een structurele verlaging van de rentelasten ad € 170.000;
- 5) de kapitaal- en exploitatielasten van de voorgestelde investeringen zijn voor het begrotingsjaar 2023 € 253.750. Voor een uitgebreide specificatie van dit bedrag zie hoofdstuk 5A van de begroting;
- 6) in de programmabegroting 2023-2026 worden voor € 443.350 aan nieuwe structurele uitgaven voorgesteld. Voor een uitgebreide specificatie van dit bedrag zie hoofdstuk 4B van de begroting;
- 7) er is voor het Leer-werkbedrijf "De Bolder" een structurele bijdrage meegenomen, gebaseerd op de huidige inschatting van het oplopend meerjarig structureel tekort. Tot en met 2024 zullen de eigen

reserves van de Bolder ingezet worden om de tekorten op te vangen. Vanaf 2025 zal er vanuit de algemene middelen moeten worden bijgedragen aan het Leer-werkbedrijf "De Bolder, om de tekorten te compenseren. De begrote exploitatie resultaten zijn:

2022	verlies	€ 199.000
2023	verlies	€ 399.000
2024	verlies	€ 559.000
2025	verlies	€ 602.000
2026	verlies	€ 757.000

- 8) het voorstel is om het begrote overschot van het jaar 2023 eenmalig in de algemene reserve te storten. Vanaf 2024 blijven deze middelen structureel beschikbaar.

Sluitende meerjarenraming

Na verwerking van de voorstellen is er een sluitende meerjarenraming. In deze meerjarenraming is nog geen rekening gehouden met o.a. de inrichting van de ijsbaan en het meerjarig onderhoudsplan van de haven in Oudeschild. De besluitvorming van de raad is tot en met 21 september 2022 opgenomen.

Overzicht incidentele baten en lasten en stand algemene reserve

Incidentele lasten

	Besluitvorming	Omschrijving	Progr.	2023	2024	2025	2026
1	Raad 10/11/2021	Meer handjes aan het kraambed van woningen	7	70.000	70.000	70.000	0
2	Raad 15/12/2021	Transitievisie warmte gemeente Texel 2021	7	100.000	100.000	0	0
3	Raad 15/12/2021	Uitvoeringsplan sociaal domein 2023	2	213.500	0	0	0
4	Raad 22/06/2022	Begroting de Waddeneilanden (extra bijdrage 2023)	1	54.361	0	0	0
5	Raad 09/11/2022	Incidentele voorstellen programmabegroting 2023	1-99	4.040.200	1.882.500	650.000	550.000
		Totaal incidentele lasten		4.478.061	2.052.500	720.000	550.000

Incidentele baten

	Besluitvorming	Omschrijving		2023	2024	2025	2026
				0	0	0	0
		Totaal incidentele baten		0	0	0	0

Saldo

	Omschrijving		2023	2024	2025	2026
	Saldo voordeel (-) resp. nadeel (+)		4.478.061	2.052.500	720.000	550.000

Dekking

	Besluitvorming	Omschrijving		2023	2024	2025	2026
	Diversen	Dekking algemene reserve	1	-4.478.061	-2.052.000	-720.000	-550.000
		Saldo incidentele baten en lasten		0	0	0	0

Toelichting

- De raad heeft in haar begrotingsvergadering van 2022 voor de jaren 2022 t/m 2025 € 70.000 beschikbaar gesteld voor tijdelijke formatie-uitbreiding voor wonen in verband met een groot gebrek aan betaalbare woningen. Dit naar aanleiding van een amendement.
- De raad heeft in haar vergadering van 15 december 2021 € 200.000 beschikbaar gesteld voor de jaren 2023 en 2024 voor de invulling van de regierol die het rijk aan de gemeente heeft opgelegd.
- De raad heeft in haar vergadering van 15 december 2021 € 587.000 beschikbaar gesteld voor de uitvoeringsprogramma's sociaal domein waarvan € 213.500 voor 2023. Dit om te investeren in de kwaliteit van leven van Texelse inwoners.
- Voor 2023 is een extra bijdrage aan de Waddeneilanden nodig. De raad heeft in haar vergadering van 22 juni 2022 € 54.361 beschikbaar gesteld in verband met de uitwerking van het door de gemeenteraden vastgestelde uitvoeringsprogramma Waddeneilanden.
- Voor een specificatie van deze voorstellen wordt u verwezen naar hoofdstuk 4B van deze programmabegroting 2023.

Stand en mutaties algemene reserve

Stand algemene reserve per halfjaarrapportage 2022	14.222.846
Raadsvoorstellen na halfjaarrapportage 2022: Raad 13/07/2022 regeling reiskostenvergoeding € 43.500 en Herinrichting IJsbaan € 15.000. Raad 21/9/2022 Omgevingsvisie toekomst Texel € 160.000 en Ander gebruik gemeentelijk gebouwen € 25.000.	-243.500
Raad 22/06/2022 Incidentele voorstellen opgenomen in de perspectiefnota 2023	1.225.700
Raad 09/11/2022 Voorstellen opgenomen in deze programmabegroting 2023 inclusief voorstellen perspectiefnota 2023	-7.122.700
Raad 09/11/2022 Voorstel MJB Incidenteel overschot begroting 2023	2.218.000
Stand per programmabegroting 2023	10.300.346

Dit is € 8.300.346 boven de afgesproken ondergrens van € 2.000.000. Over de uitkomsten van de septembercirculaire 2022 wordt u later geïnformeerd. De financiële consequenties komen in 2022 ten gunste/laste van de algemene reserve.

Hoofdstuk 3 - Samenvatting begroting

Recapitulatie

Programma	L/B	Rekening 2020	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
1 Voor en door bewoners	Lasten	12.475	8.167	11.414	7.900
	Baten	46.693	48.067	51.318	49.664
	Saldo	34.218	39.900	39.903	41.763
2 Zorg voor elkaar, veiligheid op orde	Lasten	20.423	19.404	19.388	17.874
	Baten	6.957	3.318	2.318	2.125
	Saldo	-13.466	-16.086	-17.070	-15.749
3 Mooi en gastvrij Texel	Lasten	4.133	4.531	5.105	4.483
	Baten	193	250	205	205
	Saldo	-3.940	-4.280	-4.900	-4.279
4 Texel werkt!	Lasten	2.281	14.844	2.481	2.647
	Baten	1.020	13.178	1.002	1.109
	Saldo	-1.261	-1.667	-1.480	-1.538
5 Toekomst voor de jeugd	Lasten	1.551	1.951	2.052	1.776
	Baten	67	528	32	32
	Saldo	-1.484	-1.424	-2.021	-1.744
6 Samen beleven en bewegen	Lasten	4.153	3.927	4.265	4.589
	Baten	611	734	932	538
	Saldo	-3.542	-3.194	-3.333	-4.051
7 Duurzaam, schoon en innovatief	Lasten	5.933	6.069	6.978	7.260
	Baten	5.705	6.106	6.424	6.096
	Saldo	-227	37	-555	-1.164
8 Goed wonen, goede bereikbaarheid	Lasten	7.016	11.308	7.391	8.900
	Baten	8.576	11.082	5.946	5.773
	Saldo	1.560	-226	-1.445	-3.127
Overhead	Lasten	8.332	8.358	9.201	10.211
	Baten	257	307	101	101
	Saldo	-8.075	-8.051	-9.100	-10.110
Resultaat na bestemming (excl. De Bolder)		3.783	5.009	0	0

	L/B	Rekening 2020	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Gemeente Texel	Lasten	66.296	78.561	68.277	65.641
	Baten	70.080	83.570	68.277	65.641
	Saldo	3.783	5.009	0	0
Leer-Werkbedrijf De Bolder (prog. 2)	Lasten	4.279	4.491	4.721	4.956
	Baten	4.378	4.439	4.721	4.956
	Saldo	99	52	0	0
Eliminatie participatiebudget	Lasten	-2.767	-2.720	-2.779	-2.998
	Baten	-2.767	-2.720	-2.779	-2.998
	Saldo	0	0	0	0
Totaal	Lasten	67.808	80.332	70.219	67.599
	Baten	71.691	85.289	70.219	67.599
	Saldo	3.882	5.061	0	0

Materieel sluitende begroting 2023-2026

Onderstaande tabel laat zien dat de gemeente Texel een materieel sluitende meerjarige begroting (ABC) heeft. Dat wil zeggen dat alle structurele lasten (meer dan) volledig gedekt zijn door structurele baten.

Een specificatie en toelichting van de incidentele baten en lasten (B) per programma is terug te vinden in het hoofdstuk 2 Overzicht incidentele baten en lasten en stand algemene reserve.

De incidentele toevoeging aan reserves van € 2.218.000 (C) betreft het begrotingsoverschot 2023 dat eenmalig naar de algemene reserve gestort is (zie voorstel hoofdstuk 2 Financieel perspectief 2023-2026). Daarnaast is in 2023 € 4.478.061 onttrokken voor incidentele voorstellen (zie hiervoor hoofdstuk 2 financieel perspectief). Dit geldt ook voor de daaropvolgende jaren.

bedragen x € 1.000)				
Omschrijving	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Totale lasten	67.599	65.381	65.744	66.138
Totale inkomsten	67.599	67.929	68.906	66.357
Begrotingsoverschot A	0	2.548	3.162	219
Incidentele baten	4.478	2.052	720	550
Incidentele lasten	4.478	2.052	720	550
Saldo incidentele baten/lasten B	0	0	0	0
Incidentele onttrekkingen uit reserves	0	0	0	0
Incidentele toevoeging aan reserves	2.218	0	0	0
Saldo toevoegingen/onttrekkingen reserves C	2.218	0	0	0
Structureel en reëel in evenwicht A+B+C	Ja 2.218	Ja 2.548	Ja 3.162	Ja 219

Mutaties reserves per programma gemeente Texel

bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Begroting 2023		Begroting 2024		Begroting 2025		Begroting 2026	
	Inc.	Str.	Inc.	Str.	Inc.	Str.	Inc.	Str.
Lasten								
Programma 1 Texel voor/door bewoners	2.218	0	0	0	0	0	0	0
Programma 4 Texel werkt	0	1.119	0	1.119	0	1.119	0	1.119
Totale lasten	2.218	1.119	0	1.119	0	1.119	0	1.119
Baten								
Programma 1 Texel voor/door bewoners	4.478	0	2.052	0	720	0	550	0
Programma 4 Texel werkt		164	0	164	0	164	0	164
Totale baten	4.478	164	2.052	164	720	164	550	164
SALDO MUTATIES	-2.260	955	-2.052	955	-720	955	-550	955

De incidentele baten en lasten zijn hiervoor toegelicht onder “materieel sluitende begroting”.

De structurele lasten hebben betrekking op de exploitatie van de haven in Oudeschild. Er wordt jaarlijks € 900.000 gereserveerd in verband met de exploitatie en beheer van de haven. Daarnaast is de jaarlijkse storting per saldo is € 219.000 en betreft personeel, frictie en onderhoud.

De jaarlijkse baten voor de inhuur van havenmeesters tijdens pieken is € 60.000. Daarnaast is voor dekking kapitaallasten onderhoud en voorzieningen haven € 96.125 nodig en € 8.229 voor dekking gestegen salariskosten personeel haven.

Hoofdstuk 4 -

4A - Programma's

PROGRAMMA 1

VOOR EN DOOR BEWONERS

1. Digitale inclusie
2. Texelse maat
3. Zorg voor privacy en informatiebeveiliging
4. Samen organiseren en samen doen

Wat willen we bereiken?

Toegankelijke en begrijpelijke dienstverlening voor iedereen. Of dat nu aan de balie is, online of aan de telefoon. Zodat iedereen eenvoudig zaken met ons kan doen. Vanuit het principe 'digitaal waar het kan en persoonlijk waar het nodig is'.

We geven persoonlijke aandacht aan de bewoners die dat nodig hebben of wensen. Meer op afspraak werken draagt daaraan bij. En zo voldoen we aan de wettelijke zorgplicht voor laaggeletterden en/of digitaal minder vaardigen.

Wij gaan uit van de kracht van de samenleving die wij benutten en versterken waar nodig. Wij faciliteren participatie door de Texelse aanpak voor burgerparticipatie.

We zijn transparant en maken onze overheidsinformatie beter vindbaar, uitwisselbaar, eenvoudig te ontsluiten en goed te archiveren.

We zijn een zelfstandige gemeente en werken samen met de Noordkop en de Waddeneilanden. We hebben een gezonde financiële basis, een duidelijke sluitende begroting en solide toekomstbestendige ICT-voorzieningen. Met veel aandacht voor informatiebeveiliging, privacy en hybride werken.

APV Nota Verbonden Partijen
Treasurystatuut
Kwaliteitshandvest
Missie en visie en meerjarenplan
Structuurvisie Texel op koers
Integriteitsbeleid
Gedragscode voor politieke ambtsdragers
Gedragscode voor ambtenaren
Leidraad integriteit bij werving en selectie
Regeling melding financiële belangen
Protocol integriteitsschendingen
Regeling melding vermoeden misstand
Verordening commissie bezwaarschriften
Communicatievisie 2017-2020
De Texelse aanpak voor burgerparticipatie
Financiële verordening - Art 213a Gemeentewet
Informatiebeleidsplan 2018-2022

Waar hebben we al op ingezet?

- samenwerking met de Waddeneilanden en in de Noordkop;
- verbetering digitale dienstverlening en toegankelijkheid door vernieuwde website;
- werken op afspraak en flexibel inspelen op veranderde regelgeving door corona;
- hybride werken voor de medewerkers door inrichten van flexplekken, gebruik van Microsoft 365/Teams, en het maken van afspraken over bereikbaarheid e.d;
- vaststelling van de Texelse aanpak voor burgerparticipatie; (februari 2022)
- door ontwikkelen informele aanpak bij geschilbeslechting.

Waar zetten we extra op in?

- programma Waddenprogramma;
- wet open overheid: overheidsinformatie vindbaar en toegankelijk;
- uitwerken van beleid zorgplicht dienstverlening voor laaggeletterden en/of digitaal minder vaardigen en verdere digitalisering door wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer; (wettelijke verplichting)
- uitbreiden van digitale toegankelijkheid voor subsites; (andere sites dan www.texel.nl) (wettelijke verplichting)
- implementatie en uitvoering van de Texelse aanpak voor burgerparticipatie;
- verdere professionaliseren van ICT-voorzieningen, ook i.v.m. hybride dienstverlening en beveiligingsaspecten.

Inventarisatie wenselijke voorstellen:

- *inbraak- en toegangscontrole vervangen en afboeken;
- *digitoegankelijkheid op bestaande subsites toepassen;
- *financieel pakket vervangen;
- *met programma organisatie Waddeneilanden verdergaan;
- *archief tijdsblok 2000 tot en met 2012 bewerken en overbrengen;
- *hybride dienstverlening en bedrijfsvoering door ontwikkelen;
- *wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer uitvoeren;
- *ict door ontwikkelen;
- samenloop toeristenbelasting en forensenbelasting;
- burgerberaad opzetten en uitvoeren;
- functie Concern Controller uitbreiden;
- budget verzekering aanpassen;
- Advies&Ondersteuning tijdelijk uitbreiden.

(*opgenomen in de perspectiefnota)

Verbonden Partijen in dit programma

In onderstaand overzicht is aangegeven welke verbonden partijen binnen dit programma werkzaamheden uitvoeren.

Naam verbonden partij	Taakvelden	Bijdrage aan gemeentelijke doelen
Gemeenschappelijke regeling Regionaal Historisch Centrum Alkmaar	0.4 Overhead	Beheer overgebrachte archieven, inspectie uitvoering informatiebeheer, advisering en ondersteuning kwaliteitsverbetering.
Gemeenschappelijke regeling De Waddeneilanden	0.1 Bestuur 0.4 Overhead	Bestuurlijke samenwerking en belangenbehartiging wadden gerelateerde en eiland specifieke zaken, gericht op behoud van zelfstandigheid. Samenwerking op ondersteunende taken: ICT, financiën, P&O en communicatie.
BNG Bank NV	0.5 Treasury	Het met specialistische dienstverlening mogelijk maken dat de financiële transacties op een efficiënte en effectieve wijze worden uitgevoerd.
NV Alliander	0.5 Treasury	Het beheren van onze aandelen (850 = 0,02%).

Beleidsindicatoren

De gemeenten lichten de effecten van het beleid toe door een vaste set beleidsindicatoren op te nemen in de begroting en de jaarrekening. De gepresenteerde gegevens zijn de nu (september 2022) bekende cijfers.

Taakveld	Indicator	Eenheid	Bron	Jaar	Texel
0.Bestuur en ondersteuning	Formatie	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	2023	13,02 fte
				2022	13,08 fte
				2021	13,11 fte
0.Bestuur en ondersteuning	Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	2023	12,15 fte
				2022	12,38 fte
				2021	13,27 fte
0.Bestuur en ondersteuning	Apparaatskosten	Kosten per inwoner	Eigen begroting	2023	€ 1.596
				2022	€ 1.345
				2021	€ 1.420
0.Bestuur en ondersteuning	Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	Eigen begroting	2023	€ 3.141.612 19,3%
				2022	* € 2.971.756 16,7%
				2021	*€ 2.470.786 15,14 %
0.Bestuur en ondersteuning	Overhead	% van totale lasten(exclusief De Bolder)	Eigen begroting	2023	15,4%
				2022	15,2%
				2021	10,3%
				2022	15,2%
				2021	10,3%

*Externe inhuur: het kengetal 2022 is op basis van gegevens per 15 september 2022. Het kengetal 2023 is op basis van de verwachte begroting 2023 (basis 2022) verhoogd met de gedane voorstellen voor externe inhuur. Daarnaast worden gedurende het jaar middelen van vacatureruimte naar inhuur overgeheveld waardoor dit percentage op werkelijke basis gaat stijgen in de loop van het jaar 2023.

Doelenboom

1.1 Dienstverlening optimaliseren

- 1.1.1 Gemeente Texel bestuurlijk zelfstandig houden
- 1.1.2 Integer, transparant en daadkrachtig besturen
 - 1.1.2.23 Klanttevredenheid meten
 - 1.1.2.26 Bezwaarschriften afdoen
- 1.1.3 Op taakvelden met andere instellingen samenwerken
 - 1.1.3.1 Met Waddeneilanden samenwerken
 - 1.1.3.2 In regioverband samenwerken
 - 1.1.3.3 Structureel waarborgen samenwerking Inkoop en Aanbesteding
- 1.1.4 Representatieve werkzaamheden
 - 1.1.4.1 Herdenkingen in het kader van 4 en 5 mei organiseren
 - 1.1.4.3 Onderscheidingen faciliteren
 - 1.1.4.4 De gemeente representeren

1.2 Een gezonde financiële positie behouden

- 1.2.1 Een structureel sluitende begroting behouden
- 1.2.2 Financieel risicomanagement optimaliseren
- 1.2.4 Bedrijfsmiddelen op peil houden

B. Lange Termijn Planning

C. Voorstellen

Voorstel 2023-101	Inbraak- en toegangscontrole vervangen en afboeken		
Doelenboom	1.2.4 Bedrijfsmiddelen op peil houden		
Motivatie	De toegangscontrole en inbraakbeveiliging wordt niet meer ondersteund door de fabrikant en moet derhalve vervroegd worden vervangen. De boekwaarde per 2023 moet afgeboekt worden.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 7.200	Incidenteel	Begroting 2023
	€ 3.000	Structureel	Begroting 2023
Toelichting financieel	De boekwaarde is per 2023 € 7.200. Voor jaarlijks onderhoud en controle is structureel € 3.000 nodig.		

Voorstel 2023-102	Digitoegankelijkheid op bestaande subsites toepassen		
Doelenboom	1.1.6 Digitale dienstverlening uitbreiden		
Motivat	We werken al enige tijd aan digitoegankelijkheid van onze website om zo te voldoen aan wetgeving (besluit digitale toegankelijkheid overheid). Inmiddels is de eigen website goed toegankelijk en wordt regelmatig getoetst. Naast www.texel.nl zijn er verschillende websites waar de gemeente opdrachtgever van is maar die nog niet voldoen aan de wet digitoegankelijkheid. In 2023 richten we onze aandacht daarom op deze subwebsites. Waar mogelijk worden deze websites overgebracht in hetzelfde systeem als www.texel.nl waardoor toegankelijkheid en avg geborgd zijn. Afhankelijk van de subsites vraagt dit om een grotere of kleinere aanpassing in bijvoorbeeld codering of kleurgebruik. Het bedrag voor aanpassingen is gemiddeld per site € 7.000. Het gaat om 6 websites, die daarna om de 2 jaar getoetst moeten worden. De toetsting kost € 2.000 per website. We gaan per jaar 2 websites aanpakken en dat voor 3 jaar.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 18.000	Incidenteel	Begroting 2023
	€ 18.000	Incidenteel	Begroting 2024
	€ 18.000	Incidenteel	Begroting 2025
Toelichting financieel	€ 18.000 jaarlijks voor een periode van 3 jaar		

Voorstel 2023-103	Financieel pakket vervangen		
Doelenboom	1.1.5 Interne bedrijfsprocessen beheersen		
Motivat	Het huidige financiële pakket Decade van Unit4 moet vervangen worden. Normaliter gaat een pakket ongeveer 7 jaar mee, dit pakket wordt na 20 jaar vervangen. Unit4 heeft per 1 januari 2024 de overeenkomst opgezegd. Het pakket wordt vanaf die datum niet meer onderhouden en ondersteund. Naast de aanschaf van het pakket zetten we ook in op het verbeteren van onze financiële bedrijfsvoering (zoals scan en herken en e-facturering), verdergaande automatisering van onze processen en informatievoorziening.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 400.000	Incidenteel	Begroting 2023
Toelichting financieel	Implementatiekosten (zoals koppeling met andere systemen, inrichting en opleidingen) € 320.000. Inhuur implementatie periode 2023 € 80.000. Door veranderde wetgeving mogen dergelijke kosten niet meer geactiveerd worden. Daarnaast is er structureel budget nodig voor de Software As A Service (SAAS) dienstverlening (zoals licenties, onderhoud, update). Zoals het er nu uit ziet kunnen deze kosten gedekt worden binnen de huidige begroting (vrijval kapitaal- en exploitatielasten oud financieel pakket).		

Voorstel 2023-104	Met programma organisatie Waddeneilanden verdergaan		
Doelenboom	1.1.3 Op taakvelden met andere instellingen samenwerken		
Motivat	In 2021 zijn we er via het programma Waddeneilanden in geslaagd een woondeal te treffen met Rijk ter waarde van € 4.5 miljoen Wadden breed. In 2023 gaan we verder met het programma Waddeneilanden. Voor de programmaorganisatie 2022 heeft u daartoe reeds € 75.000 beschikbaar gesteld. Omdat we zeker ook in 2023 verder zullen werken met en aan het programma Waddeneilanden met onze collega Waddeneilanden, Provincies en Rijk, stellen we voor om voor het jaar 2023 opnieuw € 75.000 beschikbaar te stellen voor de uitvoering.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 75.000	Incidenteel	Begroting 2023
Toelichting financieel	Als de Regiodeal doorgaat dan zal het college met een structureel voorstel komen. Nu incidenteel € 75.000		

Voorstel 2023-105	Archief tijdsblok 2000 tot en met 2012 bewerken en overbrengen		
Doelenboom	1.1.3 Op taakvelden met andere instellingen samenwerken		
Motivatie	<p>De gemeente Texel heeft circa 170 meter fysiek niet bewerkt archief. Dit archief zal bewerkt moeten worden tbv overbrenging naar het Regionaal Historisch Centrum Alkmaar (RHCA).</p> <p>Onder bewerking wordt verstaan het selecteren van de archiefbescheiden in blijvend te bewaren en op termijn te vernietigen stukken. Tevens zal er een beschrijvende inventaris (conform archiefwet en afspraken met het RHCA) moeten worden opgemaakt</p> <p>Intern hebben wij niet de kennis en kunde om dit zelf te doen. Ondersteuning van gespecialiseerde inhuurkrachten is noodzakelijk tbv overbrenging naar het RHCA. De uitvoering zal plaats vinden van 2023-2026.</p>		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 50.000	Incidenteel	Begroting 2023
	€ 50.000	Incidenteel	Begroting 2024
	€ 50.000	Incidenteel	Begroting 2025
	€ 50.000	Incidenteel	Begroting 2026
Toelichting financieel	Gezien de hoeveelheid archiefbescheiden duurt dit project 4 jaar. Kosten worden geraamd op € 50.000 per jaar en zijn nodig om extra expertise in te huren.		

Voorstel 2023-106	Hybride dienstverlening en bedrijfsvoering doorontwikkelen		
Doelenboom	1.1.5 Interne bedrijfsprocessen beheersen		
Motivatie	<p>Hybride werken is een structureel onderdeel geworden van onze bedrijfsvoering. Het biedt ons kansen voor de dienstverlening, verbetert onze positie op de arbeidsmarkt en draagt bij aan het werkplezier. Ook zijn we hierdoor voorbereid om in de toekomst onze dienstverlening, desnoods minimaal, draaiende te houden.</p> <p>Deze manier van werken vraagt de nodige investeringen in ICT-middelen, in het gebouwenbeheer van de gemeente en van onze werkprocessen. Deze onderdelen (personeel, gebouwen en ICT) proberen we samen te brengen om een toekomstbestendige en duurzame manier van werken in te richten.</p>		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 50.000	Incidenteel	Begroting 2023
	€ 25.000	Structureel	Begroting 2023 e.v.
Toelichting financieel	<p>Eenmalig € 50.000</p> <p>Structureel € 25.000</p>		

Voorstel 2023-107	Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer uitvoeren		
Doelenboom	1.1.6 Digitale dienstverlening uitbreiden		
Motivat	<p>Op 1 januari 2023 zal de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (WMEBV) in werking treden. Hierbij krijgen inwoners het recht om digitaal zaken te doen met de gemeente. Daarnaast is het verplicht om beleid te maken en uit te voeren voor de zorgplicht voor minder digitaal vaardigen.</p> <p>Deze nieuwe wet- en regelgeving vraagt niet alleen om (systeem)technische-, maar ook om proces- en cultuurverandering. Ook zullen (zaak)systemen en (bestuurlijke) processen hierop moeten worden (her)ingericht. Met geld uit de programmabegroting 2022 werden de eerste stappen gezet om te voldoen aan deze wetgeving.</p> <p>De WMEBV vraagt om verdere digitalisering. Voor het digitaliseren van nu nog analoge processen en formulieren is onvoldoende budget. Het gaat om vereenvoudigen van formulieren, aanpassingen van processen en koppeling van systemen in bijvoorbeeld het Sociaal Domein. Inwoners en hun gemachtigden kunnen dan in een beveiligd portaal als bijv. Mijn Uitkering hun zaken regelen met de gemeenten. Door de machtigingsmogelijkheden (bijvoorbeeld het machtigen van bewindvoerders of vrijwillig machtigen) is het ook voor minder digitaal vaardigen mogelijk om toch digitaal zaken te regelen via een tussenpersoon. Eenmalig gaat het om een bedrag van € 15.000 en jaarlijks om € 18.000.</p>		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 15.000	Incidenteel	Begroting 2023
	€ 18.000	Structureel	Begroting 2023 e.v.
Toelichting financieel	<p>€ 15.000 eenmalig</p> <p>€ 18.000 jaarlijks (afhankelijk van aantal licenties)</p>		

Voorstel 2023-108	ICT doorontwikkelen		
Doelenboom	1.1.5 Interne bedrijfsprocessen beheersen		
Motivat	<p>Binnen de ICT-omgeving hebben we ontwikkelingen waargenomen die een structurele kosten verzwaring veroorzaken en die niet door de indexering kunnen worden afgedekt. Voorbeelden hiervan zijn de Microsoft, Pink Roccade en Gis applicaties. De prognose is dat structureel € 20.000 benodigd is. Daarnaast vraagt de beveiliging van het netwerk extra hulpmiddelen en andere inzet van de ICT-medewerkers. Hier lopen nu al onderzoeken naar maar de verwachting is dat structureel € 20.000,- en incidenteel € 10.000 benodigd is.</p>		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 10.000	Incidenteel	Begroting 2023
	€ 40.000	Structureel	Begroting 2023 e.v.
Toelichting financieel			

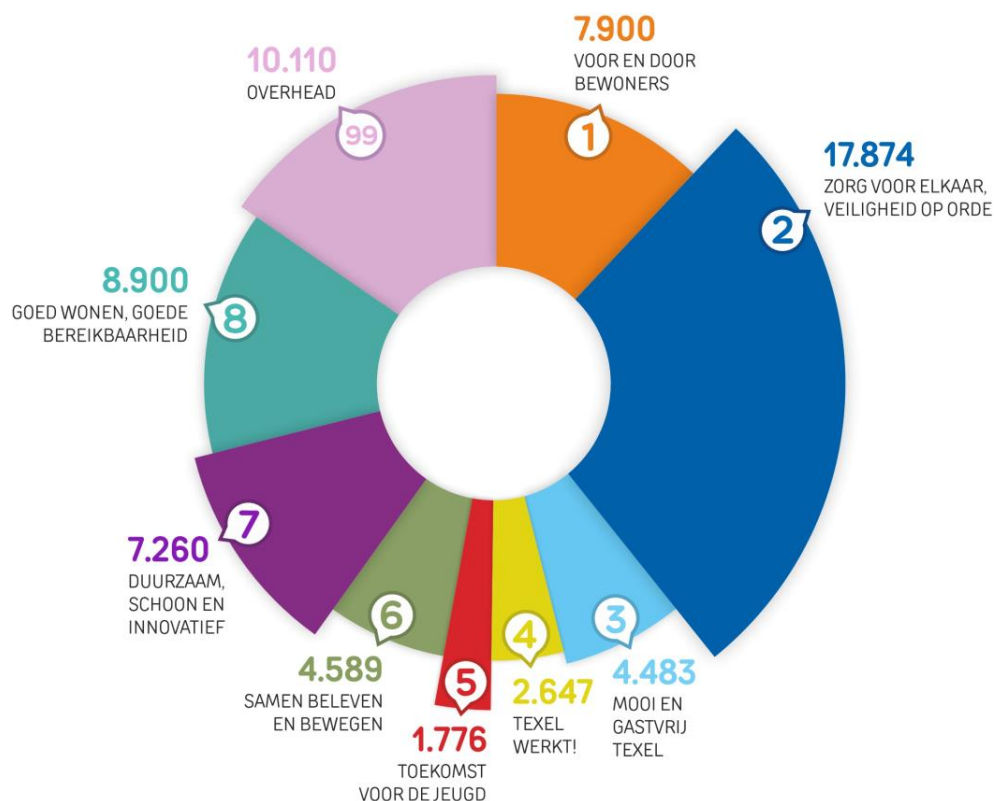
Voorstel 2023-109	Samenloop Toeristenbelasting en Forensenbelasting		
Doelenboom	1.2.1 Een structureel sluitende begroting behouden		
Motivatie	Op dit moment is een belastingplichtige die forensenbelasting betaalt vrijgesteld van de heffing toeristenbelasting. Hoewel het niet is toegestaan worden objecten vallende onder de forensenbelasting vaak verhuurd met doorbelasting van toeristenbelasting. Het positieve verschil tussen de betaalde forensenbelasting en de (onterecht) in rekening gebrachte toeristenbelasting is een verdienmodel geworden. Texelaars die eenzelfde chalet in eigendom hebben moeten bij verhuur het gehele bedrag aan toeristenbelasting afdragen. De inzet van deze aanpassing is deze ongelijkheid af te schaffen en aansluiting te zoeken bij de doelen van de belastingen. De forensenbelasting kan dan geheven worden enkel en alleen voor het eigen gebruik van een object in eigendom van een persoon die niet op Texel staat ingeschreven. Toeristenbelasting is iedereen verschuldigd bij verhuur ongeacht of hij/zij ook forensenbelasting betaalt.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 150.000	Structureel	Begroting 2023 e.v.
	-€ 150.000	Structureel	Begroting 2023 e.v.
Toelichting financieel	De verwachte meeropbrengst toeristenbelasting is € 150.000. Het tarief voor de woonforensenbelasting wordt met ingang van 2023 met 10% verlaagd tov tarief 2022. Per saldo zal deze aanpassing derhalve budgetneutraal zijn.		

Voorstel 2023-110	Burgerberaad opzetten en uitvoeren		
Doelenboom	1.1.2 Integer, transparant en daadkrachtig besturen		
Motivatie	We starten (themagestuurd) een Texels burgerberaad op. Een belangrijk aandachtspunt bij het uitvoeren van een dergelijk beraad is het zorgen voor een gelijk speelveld qua informatie en inbreng. Het oprichten en begeleiden van een burgerberaad vraagt om een zorgvuldig proces. Daar gaan we in investeren. Hiervoor is financiering nodig voor projectleiding en uitvoering Projectleiding van 0,7fte a € 120.000 voor 2 jaar en € 150.000 euro voor uitvoering		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 60.000	Incidenteel	Begroting 2023
	€ 60.000	Incidenteel	Begroting 2024
	€ 150.000	Incidenteel	Begroting 2023
Toelichting financieel	0,7 FTE 2 jaar incidenteel totaal €120.000. € 150.000 voor uitvoering		

Voorstel 2023-111	Functie concern controller uitbreiden		
Doelenboom	1.1.5 Interne bedrijfsprocessen beheersen		
Motivatie	De raad heeft in een eerder stadium aangegeven een fulltime concern controller in dienst te willen hebben. Op dit moment is het een parttime functie van 18 uur. De (uitgebreide) werkzaamheden, waaronder de verbijzonderde interne controle, de rechtmatigheidsverklaring, de uitvoering van de controle op de belastingen (werkzaamheden voortvloeiende uit de doorontwikkeling Horizontaal Toezicht) fiscale risicobeheersing etc. passen niet meer binnen de huidige 18 uur. Het voorstel is om drie jaar de formatie uit te breiden met 18 uur concern controller.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 50.000	Incidenteel	Begroting 2023
	€ 50.000	Incidenteel	Begroting 2024
	€ 50.000	Incidenteel	Begroting 2025
Toelichting financieel	Extra kosten per jaar € 50.000		

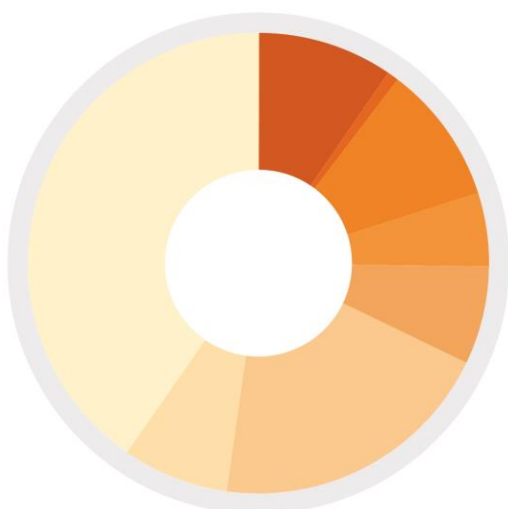
Voorstel 2023-112	Budget verzekering aanpassen		
Doelenboom	1.1.5 Interne bedrijfsprocessen beheersen		
Motivatie	De WA premie in Nederland wordt stevig verhoogd. Dit betekent voor Texel dat bij gelijkblijvend eigen risico de premie stijgt van € 32.800 naar € 78.800. Het voorstel is het eigen risico te verhogen naar € 50.000. Dan is de premie voor Texel € 21.300. Het verschil in bedrag ten opzichte van oude en nieuwe premie storten we in de post diverse risico's om eventuele schadegevallen op te vangen.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 11.500	Structureel	Begroting 2023 e.v.
	-€ 11.500	Structureel	Begroting 2023 e.v.
Toelichting financieel			

Voorstel 2023-113	Advies&Ondersteuning tijdelijk uitbreiden		
Doelenboom	1.1.5 Interne bedrijfsprocessen beheersen		
Motivatie	Voor de uitwerking van het coalitie akkoord wordt de komende jaren extra personeel geworven op speerpunten zoals wonen, omgevingswet, duurzaamheid etc. Deze uitbreiding heeft consequenties voor de dienstverlening van meerdere onderdelen van de afdeling Advies&Ondersteuning.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 200.000	Incidenteel	Begroting 2023
	€ 200.000	Incidenteel	Begroting 2024
Toelichting financieel	Voor 2023 en 2024 wordt 2 fte extra gevraagd. De kosten bedragen € 200.000 per jaar.		

PROGRAMMA 1

VOOR EN DOOR BEWONERS

- **744** Bestuursorganen
- **69** Bestuursondersteuning
- **771** Burgerzaken
- **403** Gewestelijke samenwerking
- **545** Ondersteuning raad
- **1.583** Leningen en beleggingen
- **605** Belastingen en rechten
- **3.176** Overige lasten
- 7.900** Totale lasten programma 1

D. Begroting

(bedragen in duizenden euro's)

Lasten	Rekening 2020	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Bestuursorganen	777	584	3.728	744
Bestuursondersteuning	219	298	442	69
Voorlichting, promotie en representatie	14	0	0	0
Burgerzaken	528	787	813	771
Verkiezingen	5	63	54	15
Gewestelijke samenwerking	342	315	367	403
Ondersteuning raad	473	486	590	545
Festiviteiten	7	5	56	56
Begraven	86	84	76	76
Woningcomplex	57	57	74	48
Leningen en beleggingen	994	969	1.376	1.583
Algemene baten en lasten	626	205	-242	-192
Belastingen en rechten	619	607	681	605
Saldo kostenplaatsen	7.730	3.708	3.400	3.176
Totaal lasten programma 1	12.475	8.167	11.414	7.900

Bestuursorganen:

Het verschil in de lagere uitgaven ad € 2,9 miljoen, komt ook terug in de lagere inkomsten ad € 2,9 miljoen. Het betreft de extra uitgaven voor de Oekraïners en de verwachte inkomst van het rijk voor hetzelfde bedrag.

(bedragen in duizenden euro's)

Baten	Rekening 2020	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Bestuursorganen	0	147	2.992	0
Bestuursondersteuning	226	0	0	0
Burgerzaken	130	154	216	223
Gewestelijke samenwerking	25	25	0	0
Festiviteiten	0	0	46	46
Begraven	78	59	65	67
Woningcomplex	21	21	0	0
Leningen en beleggingen	1.376	1.211	1.347	1.375
Algemene uitkering	29.127	27.991	30.618	31.824
Algemene baten en lasten	523	216	15	15
Belastingen en rechten	10.006	11.444	11.561	11.636
Saldo kostenplaatsen	5.182	6.799	4.458	4.478
Totaal baten programma 1	46.693	48.067	51.318	49.664
Saldo	34.218	39.900	39.903	41.763

Bestuursondersteuning:

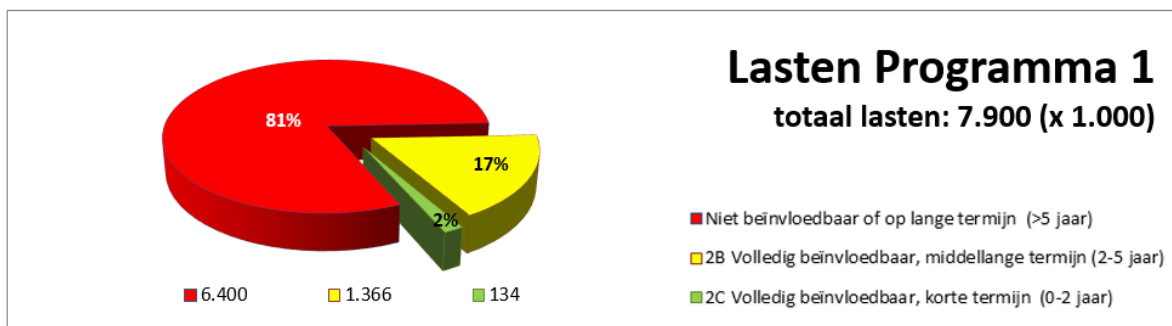
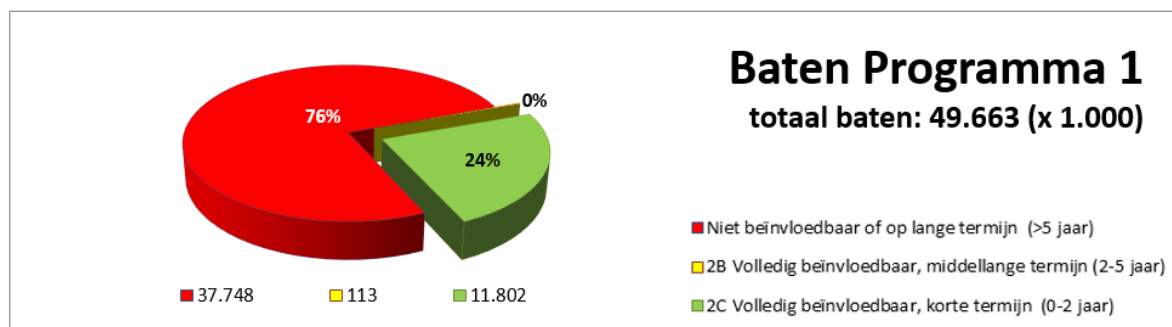
De lagere uitgaven in 2023 ad afgerond 370K heeft betrekking op de incidentele uitgaven van het jaar 2022 zoals extra uitgaven corona (210K), Zero based begroten (110K) en 50K voor het voorstel Wet Open Overheid.

E. Beïnvloedbaarheid

Indicatief beeld via taartdiagrammen

In de taartdiagrammen worden de categorieën 'beïnvloedbaar kort' en 'beïnvloedbaar middellang' getoond ten opzichte van het totaal van het programmabudget qua baten en lasten:

Taartdiagram lasten en baten programma 1

Beïnvloedbaar op korte termijn (0-2 jaar)

bedragen in duizenden euro's)

Lasten	
Bestuursorganen	2
Gemeentelijke basisadministratie	6
Rij- en reisdocumenten	
Burgerlijke stand	
Gewestelijke samenwerking	
GR de Waddeneilanden	56
Festiviteiten	56
Wonen en bouwen	1
Algemene baten en lasten	8
Projecten	
Onroerende zaakbelasting	
Woonforensenbelasting	
Toeristenbelasting	4
Precariorechten	
Totaal	134

(bedragen in duizenden euro's)

Baten	
Bestuursorganen	
Gemeentelijke basisadministratie	
Rij- en reisdocumenten	142
Burgerlijke stand	80
Gewestelijke samenwerking	
GR de Waddeneilanden	
Festiviteiten	46
Wonen en bouwen	
Algemene baten en lasten	
Projecten	
Onroerende zaakbelasting	1.952
Woonforensenbelasting	1.325
Toeristenbelasting	8.106
Precariorechten	150
Totaal	11.802

Beïnvloedbaar op middellange termijn (2-5 jaar)

bedragen in duizenden euro's)

Lasten	
Bestuursondersteuning	47
Burgerlijke stand	10
GR de Waddeneilanden	258
Ondersteuning raad	7
Wonen en bouwen	2
Algemene baten en lasten	
Onroerende zaakbelasting	5
Heffing en invorderingen	
Saldo mutatie reserves / kostenplaatsen	1.039
Totaal	1.366

(bedragen in duizenden euro's)

Baten	
Bestuursondersteuning	
Burgerlijke stand	
GR de Waddeneilanden	
Ondersteuning raad	
Wonen en bouwen	
Algemene baten en lasten	10
Onroerende zaakbelasting	
Heffing en invorderingen	103
Saldo mutatie reserves / kostenplaatsen	
Totaal	113

PROGRAMMA 2

ZORG VOOR ELKAAR, VEILIGHEID OP ORDE

1. Uitvoeren transformatieopgave sociaal domein
2. Versterken inclusieve samenleving
3. Uitvoeren Integraal Veiligheidsplan
4. Brandweer en rampenbestrijding

Wat willen we bereiken?

Een sociaal en gezond Texel: samen voor en mét inwoners.

We willen bijdragen aan de kwaliteit van leven voor alle Texelaars. We willen dat inwoners zo volledig, volwaardig en onafhankelijk mogelijk kunnen meedoen in de samenleving. Als dat tijdelijk of langdurig niet lukt, ondersteunen we hierbij. Daarbij maken we zoveel mogelijk gebruik van de mogelijkheden en het netwerk van deze inwoner. We proberen problemen te voorkomen. Als er toch problemen zijn, zorgen we voor creatieve oplossingen door zo gericht mogelijk te ondersteunen en integraal te werken binnen het brede sociaal domein.

Veiligheid op orde

Samen met onze partners streven we naar een veilige woon- en leefomgeving, zowel voor Texelaars als voor onze bezoekers. Daarom zetten we in op het voorkomen en beperken van risico's die de openbare orde en veiligheid bedreigen.

Waar hebben we al op ingezet?

Het jaar 2022 en 2023 staan grotendeels in het teken van de uitvoering van de vier uitvoeringsprogramma's sociaal domein, die in december 2021 zijn vastgesteld:

- gezond & veilig opgroeien;
- werk & zekerheid inclusief inburgering;
- maatschappelijke ondersteuning & meedoen;
- gezondheid.

In het eerste kwartaal van 2023 krijgt de raad een evaluatie aangeboden met hierin de stand van zaken en eventueel bijstelling van het benodigde budget en inhoudelijke doelen.

In 2022 is er tenminste:

- een contourennota Huis van Ontwikkeling en toekomst van De Bolder opgeleverd. Deze zijn in een raadsinformatieavond toegelicht en verkend met elkaar;
- een onderzoek afgerond naar de kansen en bedreigingen van het vrijwilligerswerk op Texel nu en voor de toekomst;
- een kwartiermaker gestart om de coalitie 'gezond en veilig opgroeien' te formeren;
- de opdracht van het Sociaal Team herijkt in relatie tot o.a. schoolmaatschappelijk werk en het Huis van Ontwikkeling;
- de nieuwe samenwerking tussen de Bolder, Texels Welzijn en gemeente gestart ten aanzien van de integratie van statushouders volgend uit de nieuwe Wet op Inburgering;
- gestart met de publiekscampagne positieve gezondheid vanuit de coöporatie Kern Gezond Texel.

Vanwege de plotselinge energiearmoede in 2022 worden de mogelijkheden van de gemeente verkend om inwoners te ondersteunen. Daarbij wordt extra ingezet om huishoudens te bereiken die recht hebben op wettelijke regelingen. Dit kan de planning van de uitvoeringsprogramma's beïnvloeden.

Waar zetten we in 2023 op in?

Naast de verdere uitvoering van de uitvoeringsprogramma's, staat 2023 in teken van nieuwe inkoopcontracten Jeugd en Wmo. De gewenste startdatum is 1 januari 2024. Partnerschap met zorgaanbieders, benadering vanuit doelgroepen in plaats van producten en beheersing van kosten staan centraal. Beschermd wonen maakt vanaf 1 januari 2024 onderdeel uit van deze contracten vanwege de decentralisatie beschermd wonen. Op dit moment is dat nog een taak van de centrumgemeente Den Helder.

Gemeente Texel gaat in 2023 ook in gesprek met alle zorgverleners via het huisartsenoverleg en KernGezond Texel.

Op het gebied van openbare orde en veiligheid komt een meldpunt waar misstanden gemeld kunnen worden op het gebied van ondermijning, waaronder mensenhandel en drugscriminaliteit. Ook wordt het integraal veiligheidsbeleid aangepast in 2023.

Inventarisatie wenselijke voorstellen:

- brandveiligheidscontroles uitvoeren;
- tarief gehandicaptenparkeerkaart verlagen;
- extra inzet om alle huishoudens die recht hebben op regelingen te bereiken;
- interne controle versterken.

Verbonden partijen in dit programma

In onderstaand overzicht is aangegeven welke verbonden partijen binnen dit programma werkzaamheden uitvoeren.

Naam verbonden partij	Taakvelden	Bijdrage aan gemeentelijke doelen
GGD Hollands Noorden	1.2 Openbare orde en Veiligheid 6.1 Toezicht kwaliteit kinderopvang en peutersvoorzieningen 7.1 Volksgezondheid	Uitvoering inspectie kinderopvang. Bescherming en bevordering van de gezondheid, Veilig Thuis, OGGZ, Wet verplichte GGZ, uitvoering gemeentelijk gezondheidsbeleid, goede jeugdgezondheidszorg (o.a. consultatiebureau) en preventie
Veiligheidsregio Noord Holland Noord	1.1 Crisisbeheersing en brandweer 7.1 Volksgezondheid	Brandweezorg (preventief en repressief), meldkamer, Geneeskundige Hulp bij Ongevallen en Rampen (GHOR), risico & crisisbeheersing, Veiligheidshuis, ambulancezorg.
Gemeenschappelijke regeling De Waddeneilanden	1.2 Openbare orde en Veiligheid	Belangenbehartiging kustveiligheid (o.a.) vaarroutes, en noodvervoer via de lucht.

Beleidsindicatoren

De gemeenten lichten de effecten van het beleid toe door een vaste set beleidsindicatoren op te nemen in de begroting en de jaarrekening. De gepresenteerde gegevens zijn de nu (september 2022) bekende cijfers.

Taakveld	Indicator	Eenheid	Bron	Jaar	Texel	Nederland
6.Sociaal Domein	Kinderen in uitkeringsgezin	% kinderen tot 18 jaar	CBS	2017	4	7
				2018	3	7
				2019	3	6
				2020	4	6
6.Sociaal Domein	Netto arbeidsparticipatie	% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	CBS	2018	66,9	69,1
				2019	67,6	70,0
				2020	67,6	69,6
				2021	67,9	70,4
6.Sociaal Domein	Werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen	CBS	2014	2	1
				2015	0	2
				2016	1	2
				2017	0	2
				2018	1	2
				2019	0	2
				2020	2	2
6.Sociaal Domein	Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 10.000 inwoners	CBS	2018	151,6	401,1
				2019	124,2	381,7
				2020	220,2	459,7
				2021	213,3	431,2
6.Sociaal Domein	Lopende re-integratievoorzieningen	Aantal per 10.000 inwoners van 15-74 jaar	CBS	2018	59,1	305,2
				2019	41,8	207,0
				2020	36,0	202,0
6.Sociaal Domein	Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	2018	9,5	11,8
				2019	10,1	12,3
				2020	10,8	11,9
				2021	14,3	12,9
6.Sociaal Domein	Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	2018	1,5	1,2
				2019	1,3	1,2
				2020	1,4	1,2
				2021	1,6	1,2
6.Sociaal Domein	Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	CBS	2018	-	0,4
				2019	-	0,4
				2020	-	0,4
				2021	-	0,3
6.Sociaal	Cliënten met een	Aantal per 10.000	CBS	2018	470	640

Taakveld	Indicator	Eenheid	Bron	Jaar	Texel	Nederland
Domein	maatwerkarrangement Wmo	inwoners		2019	540	680
				2020	560	700
1.Veiligheid	Verwijzingen Halt	Aantal per 1.000 jongeren	Stichting Halt	2018	10	12
				2019	15	13
				2020	14	11
1.Veiligheid	Winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	2017	0,7	2,9
				2018	0,4	2,5
				2019	0,4	2,3
				2020	0,4	2,0
				2021	0,7	1,8
1.Veiligheid	Geweldsmisdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	2018	5,5	4,8
				2019	2,2	4,8
				2020	3,7	4,6
				2021	2,6	4,3
1.Veiligheid	Diefstallen uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	2017	0,7	2,9
				2018	0,4	2,5
				2019	0,4	2,3
				2020	0	1,8
				2021	0,4	1,3
1.Veiligheid	Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	2018	4	5,4
				2019	7	5,9
				2020	4,4	6,3
				2021	8,1	6,1

Doelenboom

2.1 Een veilige gemeente behouden

- 2.1.1 Openbare orde en veiligheid garanderen
 - 2.1.1.1 Met de partners in de veiligheidsketen samenwerken
 - 2.1.1.2 Strandvonderij Texel organiseren en uitvoeren
 - 2.1.1.4 Huidig niveau van sociale veiligheid behouden
 - 2.1.1.8 ~~Extra krediet aanleggen boorputten kernen aanvragen~~
 - 2.1.1.9 Boorputten natuurgebied aanleggen
 - 2.1.1.10 Geluidsmetingen bij evenementen laten uitvoeren
- 2.1.3 Een efficiënte brandweerorganisatie bewerkstelligen

2.2 Deelname aan de samenleving stimuleren

- 2.2.1 Arbeidsparticipatie bevorderen
 - 2.2.1.1 Integratie van inburgeraars bevorderen
 - 2.2.1.2 Re-integratietrajecten inkopen
 - 2.2.1.6 Werkervaringsplaatsen voor mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt creëren
- 2.2.2 Gesubsidieerde arbeid in de Wet Sociale Werkvoorziening uitvoeren
 - 2.2.2.3 Beschut werken vanuit de Participatiewet mogelijk maken
 - 2.2.2.4 Begeleiding met loonkostensubsidie vanuit de Participatiewet mogelijk maken
 - 2.2.2.5 Wettelijke taken voor de WSW en de Participatiewet uitvoeren
 - 2.2.2.6 Nieuwe productiemiddelen aanschaffen voor De Bolder
- 2.2.3 Zorgzaamheid van de Texelse samenleving versterken
 - 2.2.3.2 Adviesraad Sociaal Domein faciliteren
 - 2.2.3.4 Wmo Algemene Welzijnstaken uitbesteden
 - 2.2.3.5 Antidiscriminatie bevorderen
- 2.2.4 Algemene voorzieningen bieden (Wmo)
 - 2.2.4.2 Algemeen maatschappelijk werk faciliteren
 - 2.2.4.3 Voedselbank ondersteunen
 - 2.2.4.5 Dorpshuizen en dorpscommissies faciliteren
- 2.2.5 Individuele Wmo-voorzieningen bepalen en bieden
 - 2.2.5.2 Hulp bij het huishouden faciliteren
- 2.2.8 Voor alle zorg- en welzijnsvragen toegankelijk
 - 2.2.8.1 Het Sociaal Team Texel optimaal inrichten en laten functioneren
 - 2.2.8.4 Clientvolgsysteem Sociaal Team Texel door ontwikkelen

2.3 Iedereen op Texel een financieel bestaansminimum bieden

- 2.3.1 Structurele inkomensondersteuning bieden
- 2.3.2 Incidentele ondersteuning bieden
 - 2.3.2.1 Bijzondere bijstand verstrekken

2.5 Texelse jeugd veilig en gezond op laten groeien

- 2.5.1 Jeugd ontwikkelkansen bieden
 - 2.5.1.2 Kwaliteit kinderopvang instellingen controleren
 - 2.5.1.4 Jeugd op Texel behouden
- 2.5.2 Jongeren bij opgroeien ondersteunen
 - 2.5.2.3 Voorlichting over problemen bij opgroeien geven
 - 2.5.2.7 Nieuwe taken jeugdzorg uitvoeren
 - 2.5.2.8 Alcoholmatiging bij jongeren bevorderen en terugdringen drugsgebruik

2.6 Kwaliteit van leven van alle Texelaars verbeteren

- 2.6.1 Gezonde leefstijl bevorderen
 - 2.6.1.1 Gezonde leefstijl onder ouderen bevorderen
 - 2.6.1.2 Ontwikkelen van een doorgaande leerlijn mediawijsheid
- 2.6.2 Grip op eigen leven bevorderen
 - 2.6.2.1 ~~Texelkompas ontwikkelen~~
 - 2.6.2.2 Concrete programma's ontwikkelen voor vroegtijdige ondersteuning bij gezinsproblematiek
 - 2.6.2.3 Faciliteren betrokkenheid van jongeren bij mediawijsheid van ouderen
- 2.6.3 Ontmoeting stimuleren en eenzaamheid bestrijden
 - 2.6.3.1 Initiatieven voor ontmoeting stimuleren en faciliteren

B. Lange Termijn Planning

- Toekomstvisie voor het Leer-werkbedrijf De Bolder;
- Evaluatie uitvoeringsprogramma's visie sociaal domein;
- Periodieke aanpassing APV en evt. uitvoeringsregelingen;
- Evaluatie Actieplan Gezondheidsbeleid 2018-2022;
- Beschermd wonen;
- Evaluatie Preventie- en Handhavingsplan Alcohol en Drugs;
- Verordening individuele studietoelage en individuele inkomensvoorschot gemeente Texel 2022.

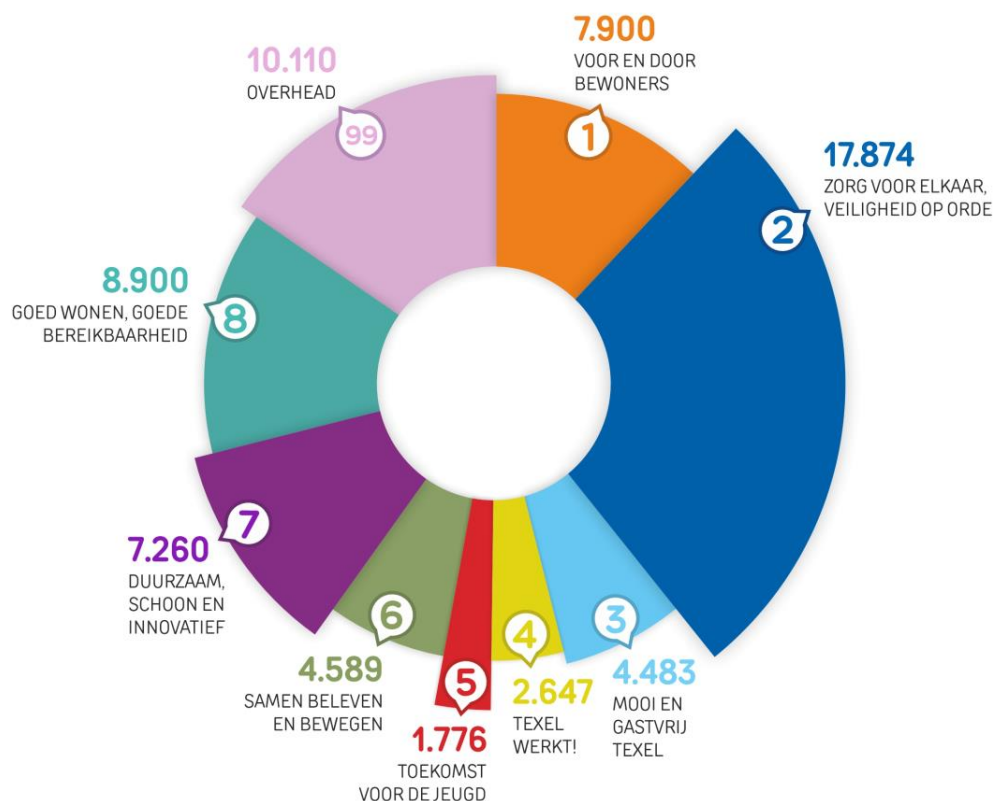
C. Voorstellen

Voorstel 2023-201	Brandveiligheidscontroles uitvoeren		
Doelenboom	2.1.1 Openbare orde en veiligheid garanderen		
Motivat	Momenteel wordt er 660 uur aan toezicht op de brandveiligheid ingehuurd bij de Vr-NHN. Brandveiligheidscontroles zijn verplicht, als de gemeente ze niet uitvoert kan de gemeente hierop aangesproken worden door de provincie. Deze kosten voor de inhuur controles betreffen "plustaken", waarvoor een DVO opgesteld dient te worden en waarvoor apart budget aangevraagd dient te worden.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 40.000	Structureel	Begroting 2023 e.v.
Toelichting financieel	Structurele verhoging € 40.000 bijdrage gemeenschappelijke regeling veiligheidsregio nhn		

Voorstel 2023-202	Tarief gehandicaptenkaart parkeren verlagen		
Doelenboom	2.2.5 Individuele Wmo-voorzieningen bepalen en bieden		
Motivat	De nieuwe tarieven voor een kaart zouden voor 2023 € 207,05 (met keuring) en € 97,40 (zonder keuring) zijn. Voorgesteld wordt om de tarieven m.i.v. 2023 te halveren naar € 100 voor een kaart met keuring en € 50 voor een kaart zonder keuring.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 3.350	Structureel	Begroting 2023 e.v.
Toelichting financieel	Verlaging van de opbrengst met € 3.350.		

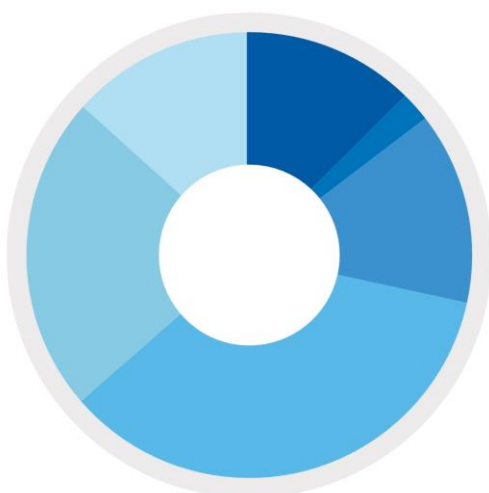
Voorstel 2023-203	Extra inzet om alle huishoudens die recht hebben op regelingen te bereiken.		
Doelenboom	2.3.2 Incidentele ondersteuning bieden		
Motivat	Het college heeft besloten om iemand aan te stellen voor extra inzet om huishoudens die recht hebben op bepaalde regelingen te bereiken. Om deze huishoudens te bereiken wordt voorgesteld om 2 jaar 1 fte ondersteuning in te huren.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 85.000	Incidenteel	Begroting 2023
	€ 85.000	Incidenteel	Begroting 2024
Toelichting financieel	Incidenteel € 170.000 voor 2 jaar inhuur personeel. Niet alle huishoudens worden bereikt die recht hebben op bepaalde regelingen. Door hier actief op in te zetten ondersteunt de gemeente Texel deze huishoudens indirect.		

Voorstel 2023-204	Interne controle versterken		
Doelenboom	2.2.8 Voor alle zorg- en welzijnsvragen toegankelijk		
Motivatie	<p>Uit de rapportage van de verbijzonderde interne controle, komen aanbevelingen die opgevolgd moeten worden. Een deel van de aanbevelingen hebben betrekking op het sociaal domein. Dit is een relatief “nieuw” gebied, met een eigen dynamiek en verantwoording. Binnen het sociaal domein zijn er veel partners en worden veel taken uitgevoerd gezamenlijk met de regio. Het is van belang om hier meer focus op te krijgen, naast de informatievoorziening, waaronder de maatschappelijke effecten en rapportages. Op dit moment is dit onvoldoende aanwezig. Dit is wel informatie die noodzakelijk is om nu en in de toekomst te kunnen sturen. Het voorstel is om tijdelijk een business controller binnen het sociaal domein aan te stellen (voor drie jaar). Gedeeltelijk is er dekking vanuit de uitvoeringskosten.</p>		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 67.000	Incidenteel	Begroting 2023
	-€ 35.000	Incidenteel	Begroting 2023
	€ 67.000	Incidenteel	Begroting 2024
	-€ 35.000	Incidenteel	Begroting 2024
	€ 67.000	Incidenteel	Begroting 2025
	-€ 35.000	Incidenteel	Begroting 2025
Toelichting financieel	<p>Kosten € 67.000 op jaarbasis. Een deel van de dekking (€ 35.000) kan gedekt worden vanuit de uitvoeringskosten van het sociaal domein tot en met 2025.</p>		

PROGRAMMA 2

ZORG VOOR ELKAAR, VEILIGHEID OP ORDE

- **2.706** Brandweer en rampenbestrijding
- **380** Openbare orde en veiligheid
- **2.515** Inkomensvoorziening
- **6.499** Sociaal Domein
- **4.956** Leer-Werkbedrijf De Bolder
- **2.776** Overige lasten

19.832 Totale lasten programma 2

D. Begroting

(bedragen in duizenden euro's)

Lasten	Rekening 2020	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Brandweer en rampenbestrijding	2.534	2.354	2.523	2.706
Openbare orde en veiligheid	710	312	362	380
Subsidies	291	290	315	310
Inkomensvoorzieningen	5.360	3.713	2.968	2.515
Participatiebudget	3.060	3.175	3.001	2.877
Algemene voorzieningen	1.514	1.549	1.629	1.944
Sociaal Domein	6.377	7.461	7.998	6.499
Volksgezondheid	576	549	593	644
Totaal lasten programma 2	20.423	19.404	19.388	17.874
Totaal lasten Leer-Werkbedrijf De Bolder	4.279	4.491	4.721	4.956
Totaal programma 2 incl. Leer-Werkbedrijf De Bolder	24.702	23.895	24.109	22.830
Eliminatie participatiebudget WSW	-2.767	-2.720	-2.779	-2.998
Totaal lasten programma 2	21.935	21.175	21.330	19.832

Sociaal Domein:

De lagere lasten ten opzichte van het jaar 2022 ad € 1,5 miljoen heeft grotendeels betrekking op taakvelden Preventie Algemeen 400K, Jeugd 200K, WMO 400K en de Uitvoeringskosten 500K.

(bedragen in duizenden euro's)

Baten	Rekening 2020	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Brandweer en rampenbestrijding	36	40	45	45
Openbare orde en veiligheid	52	54	74	76
Inkomensvoorzieningen	5.032	2.809	1.882	1.820
Participatiebudget	186	296	68	65
Algemene voorzieningen	7	8	10	10
Sociaal Domein	1.644	111	239	108
Totaal baten programma 2	6.957	3.318	2.318	2.125
Totaal baten Leer-Werkbedrijf De Bolder	4.378	4.439	4.721	4.956
Totaal programma 2 incl. Leer-Werkbedrijf De Bolder	11.335	7.757	7.039	7.081
Eliminatie participatiebudget WSW	-2.767	-2.720	-2.779	-2.998
Totaal baten programma 2	8.568	5.037	4.260	4.083

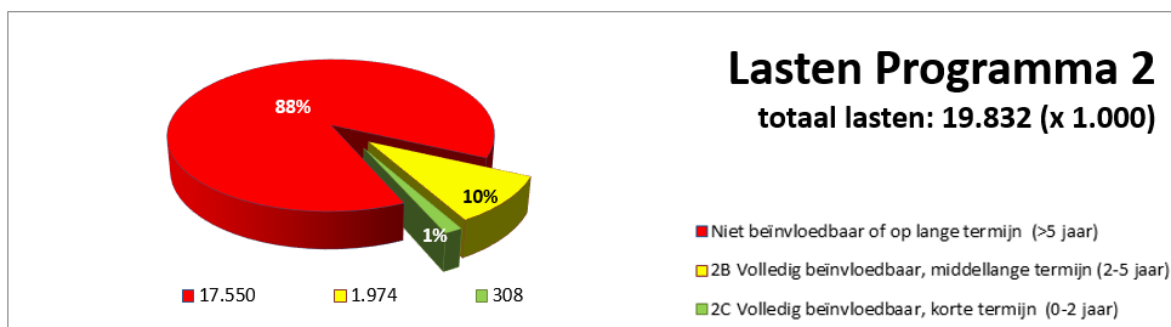
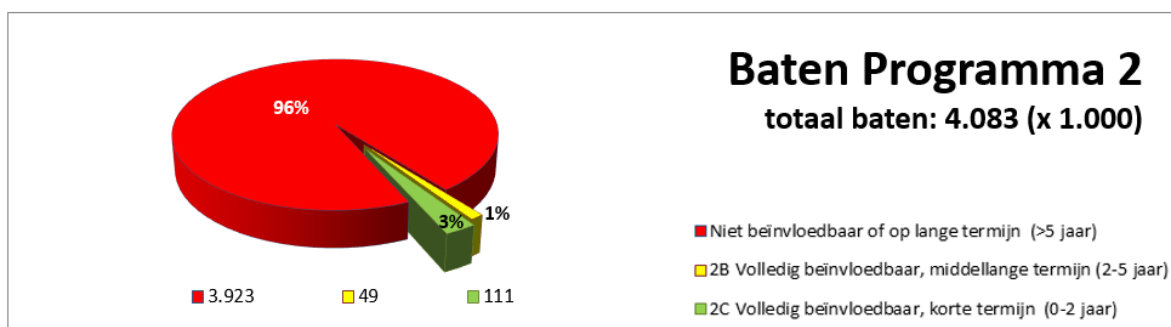
Saldo	-13.367	-16.138	-17.070	-15.749
--------------	----------------	----------------	----------------	----------------

E. Beïnvloedbaarheid

Indicatief beeld via taartdiagrammen

In de taartdiagrammen worden de categorieën 'beïnvloedbaar kort' en 'beïnvloedbaar middellang' getoond ten opzichte van het totaal van het programmabudget qua baten en lasten:

Taartdiagram lasten en baten programma 2

Beïnvloedbaar op korte termijn (0-2 jaar)

bedragen in duizenden euro's)

Lasten	
Brandweer pro-actie en preparatie	
Openbare orde en veiligheid algemeen	3
Uitvoering bijzondere wetten	
Gebundelde uitkeringen	
WSW - Werkbedrijf De Bolder	
Algemene voorzieningen Wmo-jeugd	12
Wmo uitvoeringskosten	278
Openbare gezondheidszorg	16
Totaal	308

(bedragen in duizenden euro's)

Baten	
Brandweer pro-actie en preparatie	
Openbare orde en veiligheid algemeen	
Uitvoering bijzondere wetten	76
Gebundelde uitkeringen	21
WSW - Werkbedrijf De Bolder	15
Algemene voorzieningen Wmo-jeugd	
Wmo uitvoeringskosten	
Openbare gezondheidszorg	
Totaal	111

Beïnvloedbaar op middellange termijn (2-5 jaar)

bedragen in duizenden euro's)

Lasten	
Brandweer pro-actie en preparatie	33
Openbare orde en veiligheid algemeen	54
Uitvoering bijzondere wetten	13
Subsidie MO	29
Subsidie Kinderopvang	54
Subsidie Jeugdwerk	226
Gebundelde uitkeringen	165
Participatiebudget	32
Minimabeleid	65
Welzijn	446
Inkomensregelingen	103
Peuterspeelzalen	125
Algemene voorzieningen Wmo-jeugd	433
Wmo uitvoeringskosten	176
Openbare gezondheidszorg	20
Totaal	1.974

(bedragen in duizenden euro's)

Baten	
Brandweer pro-actie en preparatie	45
Openbare orde en veiligheid algemeen	
Uitvoering bijzondere wetten	
Subsidie MO	
Subsidie Kinderopvang	
Subsidie Jeugdwerk	
Gebundelde uitkeringen	
Participatiebudget	
Minimabeleid	
Welzijn	
Inkomensregelingen	4
Peuterspeelzalen	
Algemene voorzieningen Wmo-jeugd	
Wmo uitvoeringskosten	
Openbare gezondheidszorg	
Totaal	49

PROGRAMMA 3

MOOI EN GASTVRIJ TEXEL

1. Onderzoek bekostiging behoud landschapselementen in het hele Texelse cultuurlandschap
2. Planet De Koog
3. Toeristische toekomstvisie
4. Invoering Omgevingswet

Wat willen we bereiken?

Texel is duurzaam aantrekkelijk voor bezoekers, bewoners en bedrijven.

Daarbij streven we naar balans tussen de toeristische ontwikkelingen, draagkracht van het Texelse landschap en draagvlak bij de inwoners.

Het eilandkarakter van Texel wordt gekoesterd.

Met balans tussen het gebruik van de fysieke leefomgeving, de kwaliteit van natuur en landschap en vergroting van de biodiversiteit.

De openbare ruimte is zo ingericht dat deze de klimaatverandering (natter, heter en droger) aan kan.

Een veilige kust die ons beschermt tegen het water van de zee en die ruimte biedt voor recreatie en natuur.

Met de mogelijkheden van de nieuwe Omgevingswet beschermen we de (kern)waarden van Texel en proberen we gewenste ontwikkelingen mogelijk te maken. Hierbij doen we meer samen met inwoners, organisaties en bedrijven.

Groenbeheerplan GW
Toeristisch Toekomstplan (TTP)
Beleidsnotitie Natuur en Landschap Texel
Strandnota
Welstandsnota
Visiedocument VTH fysieke leefomgeving
Strategie klimaatadaptatie
Visie en meerjarenprogramma strand en duingebied

Waar hebben we al op ingezet?

Toerisme

Het Toeristisch Toekomstplan (TTP) is in september 2021 vastgesteld en de bijbehorende Uitvoeringsagenda 2022-2024 begin 2022. De uitvoeringsagenda bevat de belangrijkste acties die gemeente Texel samen met haar stakeholders wil oppakken om toerisme en recreatie op het eiland duurzaam te verbeteren. Met STIFT en VVV zijn in 2020 weer 4-jarige overeenkomsten afgesloten.

Groenbeheer

Planmatige aanpak door uitvoering van het Groenbeheerplan.

Natuur en landschap

De schapenhouderij draagt blijvend bij aan het Texelse landschap. We ondersteunen de vereniging van schapenboeren en uitvoering van de gebiedsvisie Hoge Berg.

Ruimtelijke Ordening

De voorbereiding van de inwerkingtreding van de Omgevingswet (naar verwachting per 1 januari 2023) gaat door.

Waar zetten we op in?

Toerisme

De acties uit het Toeristisch Toekomstplan:

- heldere aangescherpte regelgeving voor logies en ontbijt en actualisatie van planologische slaappleatsenregistratie;
- het invoeren van een registratieplicht voor alle woningen die een vorm van toeristische verhuur aanbieden;
- gastvrij en toekomstbestendig ondernemerschap;
- stimuleren bezoekers om meer de fiets en het openbaar vervoer te gebruiken en de auto te laten staan. Gekeken naar spreidings-instrumenten.

Groenbeheer

Het groen in de openbare ruimte moet de extremere weersomstandigheden (natter, heter, droger) kunnen opvangen, maar daar ook tegen bestand zijn. We blijven investeren in groen dat helpt bij klimaatadaptatie en zorgt voor grotere biodiversiteit.

In 2023 wordt er een nieuw groenbeheerplan opgeleverd voor de komende 5 jaar.

Kust & strand

Begin 2022 is de Visie Noordzeekust Texel vastgesteld, deze wordt uitgewerkt in het bijbehorende Meerjarenprogramma. We blijven gaan voor een veilige kust die ons beschermt en ruimte biedt voor recreatie en natuur.

Door regelmatig ambtelijk en bestuurlijk overleg over de Noordzeekust zetten we in op samenwerking met de betrokken partijen waarbij ook de inwoners en ondernemers betrokken worden.

Ruimtelijke Ordening

Het kunnen werken met de Omgevingswet en een Omgevingsplan zal in 2023 nog de nodige tijd en aandacht vragen. Cursussen, oefensessies blijven nodig.

Met de Omgevingswet gaan taken naar de gemeente over. Dat biedt kansen om bijvoorbeeld milieuregels af te stemmen op de lokale situatie. Ook voor de vergunningverlening, toezicht en handhaving rond bodembescherming en -sanering wordt de gemeente bevoegd gezag. De Omgevingsdienst blijft deze diensten uitvoeren. Eind 2023 zal de ontwerp-Omgevingsvisie worden opgeleverd, na uitvoerige participatie. Het vastgesteld beleid en de (Texelse en lokale) kernwaarden vormen hiervan het fundament. Het zendmastenbeleid wordt geactualiseerd.

Toezicht & Handhaving

De uitkomsten van het 'paraplu-bestemmingsplan verblijfsrecreatie' zullen bij de handhaving een rol gaan spelen. Verder zullen alle voorkomende toezichtzaken, zoals gebiedscontrole, kamperen bij de boer, recreatieparken, illegale bewoning, recreatieve bewoning van woonhuizen etc. speerpunten blijven.

Voor 2022-2023 is de inzet en capaciteit van het boa-team sterk afhankelijk van het vervolg op de corona maatregelen en de vorm van handhaving voor het toezicht op betaald parkeren. De samenwerking met de politie zal verder worden geconcretiseerd. Permanente bij- en herscholing van de boa's vindt plaats.

Inventarisatie voorstellen:

- *openbaar groen vervangen;
- extra werkzaamheden in het kader van de nieuwe omgevingswet uitvoeren;
- extra handhavingsverzoeken uitvoeren;
- ondermijnende activiteiten monitoren;
- met drone handhaven;
- onderzoek versterking biodiversiteit;
- onderzoek hoe toeristische druk het best te reguleren;
- onderzoek hoe tellen toeristische bedden;
- onderzoek hoe lusten toerisme beter ten goede laten komen aan samenleving;
- bevraging Texelaar en gasten;
- ondersteunigen over duidelijk krijgen hoe behouden regie op Texel;
- ondersteuning bij opzetten regels en structuur Omgevingsplan;
- indezerren budget Nationaal Park Duinen van Texel;
- aan gezamenlijke aanpak gevolgen iepziekte bijdragen;
- *parkeerterreinen strandslagen aanpakken;
- bootcontainers aanschaffen;
- *maaidek aanschaffen.

Verbonden partijen in dit programma

In onderstaand overzicht is aangegeven welke verbonden partijen binnen dit programma werkzaamheden uitvoeren.

Naam verbonden partij	Taakvelden	Bijdrage aan gemeentelijke doelen
Omgevingsdienst Noord-Holland Noord Noord	7.4 Milieubeheer 8.1 Ruimtelijke ordening	Voert milieutaken voor de gemeente uit. Adviseert bij ruimtelijke plannen. Werkt aan invoering Omgevingswet, samen met GGD en Veiligheidsregio
Veiligheidsregio	8.1 Ruimtelijke ordening	Adviseert bij ruimtelijke plannen. Werkt aan invoering Omgevingswet, samen met GGD en Veiligheidsregio
GGD	8.1 Ruimtelijke ordening	Adviseert bij ruimtelijke plannen. Werkt aan invoering Omgevingswet, samen met GGD en Veiligheidsregio
NV TESO	2.5 Openbaar vervoer	Goede bereikbaarheid van de gemeente c.q. het eiland.
Texel Airport NV	2.1 Verkeer en vervoer	Goede bereikbaarheid van de gemeente c.q. het eiland, extra verbindingsmogelijkheid in noodsituaties
Gemeenschappelijke regeling De Waddeneilanden	2.3 Recreatieve havens 5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie 8.1 Ruimtelijke ordening	Samenwerking toepassing Convenant vaarrecreatie en kwaliteitsverbetering jachthavens. Bevordering toerisme naar waddeneilanden in relatie tot Werelderfgoed-status waddengebied. Samenwerken op het vlak van de Omgevingswet en het Uitvoeringsprogramma Agenda voor het Waddengebied. Regiodeal Leefbaarheid.

Doelenboom

3.1 Natuur op Texel in stand houden

- 3.1.1 Natuurbeheer op andere maatschappelijke functies afstemmen
 - 3.1.1.1 Beheeroverleggroep Natura2000 faciliteren
 - 3.1.1.2 Gezamenlijke regelgeving Wadden
 - 3.1.1.3 Aan het Overleg Nationaal Park deelnemen
 - 3.1.1.4 Weidevogels op Texel in stand houden

3.2 Het Texelse landschap behouden en ontwikkelen

- 3.2.1 Landschapsbeleidsplan uitvoeren
 - 3.2.1.1 Landschapselementen aanleggen en onderhouden
 - 3.2.1.2 Tuinwallen en kolken aanleggen en onderhouden
 - 3.2.1.4 Provinciaal Natuurbeheerplan monitoren
 - 3.2.1.5 Toegankelijkheid natuurgebieden waarborgen
 - 3.2.1.9 Werkbare beheerplannen Natura2000 en Nationaal Park bewerkstelligen
 - 3.2.1.13 Vasthouden aan grenzen Natura2000
 - 3.2.1.14 Kleinschalig Historisch medegebruik mogelijk houden
- 3.2.4 Het unieke Texelse landschap behouden

3.3 Openbaar groen beheren en verbeteren

- 3.3.1 Openbaar groen beheren
 - 3.3.1.1 Openbaar groen onderhouden
 - 3.3.1.2 Openbaar groen verbeteren
 - 3.3.1.3 Biodiversiteit verbeteren
 - 3.3.1.4 Klimaatadaptieve maatregelen
 - 3.3.1.6 Veiligheid bomen in windsingels controleren
 - 3.3.1.7 Vervolgacties na wettelijke verplichte boomcontrole uitvoeren
- 3.3.2 Speelplaatsen beheren
 - 3.3.2.1 Voldoende openbare speelplaatsen verzorgen

3.4 Recreatie faciliteren

- 3.4.1 Strand schoon en bereikbaar houden
 - 3.4.1.1 Strandnota uitvoeren
- 3.4.2 Toerisme kwalitatief stimuleren
 - 3.4.2.4 Activiteiten in en rondom de Waddenzee stimuleren
 - 3.4.2.6 Regionale toeristische samenwerking stimuleren

3.5 Zorgdragen voor een goede ruimtelijke ordening met behoud van Texelse kernwaarden

- 3.5.1 Voor een goede ruimtelijke ordening zorgdragen
 - 3.5.1.3 Voorkomen dichtslibben en verstening van het landschap
 - 3.5.1.7 Aan het kwaliteitscriteriaprotoocol VTH-taken voldoen
 - 3.5.1.10 Werken met de Omgevingswet
 - 3.5.1.11 Wijzigen Omgevingsplan
 - 3.5.1.12 Kwaliteit uitvoering VTH-taken borgen
 - 3.5.1.13 Omgevingskwaliteit meten, behouden en verbeteren
 - 3.5.1.14 Buitenplanse omgevingsplanactiviteit

B. Lange Termijn Planning

- Uitvoeringsprogramma Toeristisch Toekomstplan (vervolg);
- De nieuwe Omgevingswet zorgvuldig en evenwichtig invoeren;
- Wijzigen Omgevingsplan;
- Opstellen Omgevingsplan;
- Opleveren Omgevingsvisie;
- Vanuit de visie toewerken naar (uitvoerings)programma's;
- Zendmastenbeleid actualiseren;
- Diverse buitenplanse omgevingsplanactiviteiten;
- Actualiseren Welstandbeleid inclusief nota Omgevingskwaliteit.

C. Voorstellen

Voorstel 2023-301	Groenvoorzieningen vervangen		
Doelenboom	3.3.1 Openbaar groen beheren		
Motivat	Vervanging is noodzakelijk om het areaal op het gewenste kwaliteitsniveau te krijgen. Indien niet wordt vervangen lopen de kosten voor dagelijks onderhoud op. In totaal is een investering van € 600.000 nodig, gedurende de periode 2019 tot en met 2026 wordt jaarlijks € 75.000 ter beschikking gesteld. In 2023 worden weer verschillende groenvoorzieningen aangepakt. Deze maatregelen vloeien voort uit het Groenbeheerplan dat in 2018 is vastgesteld door de Raad.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 75.000	Incidenteel	Begroting 2023
	-€ 75.000	Incidenteel	Reeds opgenomen (besloten bij begroting 2019)
Toelichting financieel			

Voorstel 2023-302	Extra werkzaamheden in het kader van de invoering Omgevingswet uitvoeren		
Doelenboom	3.5.1 Voor een goede ruimtelijke ordening zorgdragen		
Motivat	Op 1 januari 2023 is de geplande inwerkingtredingsdatum van de Omgevingswet. De medewerkers hebben diverse cursussen gevolgd ter voorbereiding van de implementatie, maar de nieuwe werkwijze zal in eerste instantie tijd kosten om het eigen te maken. Daarnaast moeten alle aanvragen ingediend voor 1 januari 2023 conform de huidige wet- en regelgeving worden behandeld. De eerste periode zal er dus een dubbel spoor gelopen moeten worden met de omgevingsvergunningen. Om dit te faciliteren wordt voorgesteld om 1 jaar 2fte ondersteuning aan vergunningverlening in te huren om de medewerkers te ondersteunen.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 165.000	Incidenteel	Begroting 2023
Toelichting financieel	Incidenteel € 165.000 voor 1 jaar voor inhuur personeel.		

Voorstel 2023-303	Extra handhavingsverzoeken uitvoeren		
Doelenboom	3.5.1 Voor een goede ruimtelijke ordening zorgdragen		
Motivat	In verband met capaciteitstekort/lastig in te vullen vacature, is in 2021 de keuze gemaakt om alleen prioriteit 4 en handhavingsverzoeken in behandeling te nemen. Deze prioritering is in 2022 door het college vastgesteld in het uitvoeringsplan 2022. Hierdoor is er een achterstand opgelopen van ongeveer 70 zaken in de prioriteit 1 t/m 3 meldingen. Echter is ook gebleken dat niet alle prioriteit 4 en handhavingsverzoeken direct opgepakt kunnen worden. Voorgesteld wordt om in 2023 1fte een externe jurist in te huren om ondersteuning te bieden om de achterstand weg te werken.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 178.000	Incidenteel	Begroting 2023
Toelichting financieel	Incidenteel € 178.000 beschikbaar te stellen voor inhuur.		

Voorstel 2023-304	Ondermijnende activiteiten monitoren		
Doelenboom	3.5.1 Voor een goede ruimtelijke ordening zorgdragen		
Motivatie	<p>Het wordt steeds actueler dat criminelen voor illegale activiteiten gebruikmaken van legale organisaties en diensten. Hierdoor vervagen normen en neemt het gevoel van veiligheid en leefbaarheid af.</p> <p>Wij willen integrale controles gaan inzetten om ondermijning op Texel tegen te gaan. Hierbij is er juridische ondersteuning nodig om door te pakken mochten er overtredingen worden geconstateerd. Hiervoor is nog geen capaciteit gereserveerd. Juist met dit soort werkzaamheden is het van belang dat hier goed vervolg op wordt gegeven.</p> <p>Deze controles en vervolgacties kunnen projectmatig gepland worden en omdat ze een kop en staart hebben zijn dit ook zaken die goed weggezet kunnen worden bij een externe medewerker. Met dit voorstel wordt er capaciteit gereserveerd om te voorzien in juridische ondersteuning voor twee grote integrale controles per jaar.</p>		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 99.000	Structureel	Begroting 2023 e.v.
Toelichting financieel	€ 99.000 structurele verhoging openbare orde en veiligheid		

Voorstel 2023-305	Met drone handhaven		
Doelenboom	3.5.1 Voor een goede ruimtelijke ordening zorgdragen		
Motivatie	<p>Gemeente Texel heeft een groot (buiten)gebied qua oppervlakte waar de controle / inspectie en toezichthoudende taken in het openbaar gebied moeten worden uitgevoerd.</p> <p>Dit zijn vaak voorkomende maar ook tijdrovende (dus dure) werkzaamheden en het vraagt veel van de beschikbare capaciteit binnen de gemeentelijke vakgebieden. Door in nieuwe technologie te investeren zoals een drone (onbemand vliegtuigje) en de betrokken medewerkers op te leiden voor deskundig en veilig gebruik daarvan, kunnen deze bovengenoemde structurele taken voortaan veel slagvaardiger en effectief worden uitgevoerd. Hierbij wordt tijd/capaciteit bespaard, zonder daarbij aan de kwaliteit van de uitvoerende taken in te boeten.</p> <p>Gemeentelijke luchtfoto's worden maar eenmaal per jaar vernieuwd. Door hiernaast gebruik te gaan maken van een drone wordt de beeldvorming van te onderzoeken locaties breder, actueler en verbeterd waardoor de gemeente ook eerder kan anticiperen als de situatie daarom vraagt. Dus niet alleen bij reguliere controlerende taken, maar ook bijvoorbeeld het voorkomen van overlast, monitoren van verplaatsingen van mensenmassa's, borgen van de veiligheid e.d.. Uiteraard zal het inzetten van een drone door de gemeente alleen doelmatig, geheel volgens (landelijke) regelgeving en veiligheidseisen en met respect voor de persoonlijke levenssfeer gebeuren.</p>		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 50.000	Incidenteel	Begroting 2023
	€ 10.000	Structureel	Begroting 2023 e.v.
Toelichting financieel	<p>In de eenmalige kosten zijn o.a. opgenomen: de aanschaf drone en bijbehorende apparatuur, opleiding en toebehoren dronepiloten (c.a. 10 medewerkers in teams van 2 personen).</p> <p>In de structurele kosten zijn o.a. opgenomen: onderhoud en registratiekosten drone en aanvulling of vervangen van bijbehorende (film)apparatuur zoals een laptop, camera, lamp, tas, extra accu's e.d. , verzekering, bijscholingen en herexamens piloten.</p>		

Voorstel 2023-306	Onderzoek versterking biodiversiteit		
Doelenboom	3.3.1 Openbaar groen beheren		
Motivatie	<p>Een grotere biodiversiteit zorgt voor een gezondere leefomgeving en qua soortenrijkdom gevarieerder en landschap en groen.</p> <p>Duurzaam behoud van het huidige areaal groen en waar mogelijk uitbreiding is het streven. En om tegelijkertijd groen te gebruiken als klimaatadaptieve maatregel en het creëren van een (nog) gezonde(re) leefomgeving.</p> <p>De Groenbeheersplannen werden altijd intern opgesteld, gezien het belang dat groen voor Texel heeft, wordt voorgesteld dit plan integraler te zien en op te stellen. Dus met externe steun, maar geleid vanuit GW.</p> <p>Dus het integreren van het streven naar grotere biodiversiteit, te beginnen met maatregelen in het openbaar groen en in de te ontwikkelen woningbouwlocaties.</p>		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 15.000	Incidenteel	Begroting 2023
Toelichting financieel	Betreft externe ondersteuning bij opstellen beleidsplan c.q. beleidsinput voor het Groenplan, woningbouwontwikkeling en groenbeheer.		

Voorstel 2023-307	Onderzoek hoe toeristische druk het beste te reguleren		
Doelenboom	3.4.2 Toerisme kwalitatief stimuleren		
Motivatie	<p>Toeristische druk is op momenten en op plekken te groot. In het Toeristisch Toekomstplan is afgesproken te bezien in hoeverre snelle en goede oplossingen te bedenken zijn.</p> <p>Het gaat hierbij om combinaties van informatievoorziening, evenementenorganisatie, vervoersvormen, aanboddifferentiatie en lokale beleving van drukte.</p> <p>De bedoeling is om met samenhangende praktische voorstellen te komen waaronder laaghangend fruit waarmee gelijk kan worden gestart.</p> <p>Een externe partij zal worden gevraagd met een voorstel voor de aanpak, organisatie en uitvoering te komen, in co-productie met de Texelse organisaties en het bedrijfsleven.</p>		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 15.000	Incidenteel	Begroting 2023
Toelichting financieel	Extern advies is gewenst		

Voorstel 2023-308	Onderzoek hoe tellen toeristische bedden		
Doelenboom	3.4.2 Toerisme kwalitatief stimuleren		
Motivatie	<p>De raad wil graag de exacte aantallen gebruikte slaapplekken per locatie weten. Onderzoek ten behoeve van het Toeristisch Toekomstplan heeft al veel informatie naar voren gebracht. Ook dat elk recreatiebedrijf een in het bestemmingsplan vastgelegd maximum aantal slaapplekken heeft.</p> <p>Om achter de exacte invulling qua logiesvorm te komen en daarmee het exacte aantal gebruikte slaapplekken in beeld te krijgen, zal aanvullend onderzoek nodig zijn.</p> <p>Het bestaande gebruik zal per locatie in kaart moeten worden gebracht, op basis van luchtfoto's, bezoek ter plaatse en bureauonderzoek.</p>		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 15.000	Incidenteel	Begroting 2023
Toelichting financieel	Deel kunnen we intern, deel moet extern worden ondergebracht		

Voorstel 2023-309	Onderzoek hoe lusten toerisme beter ten goede laten komen aan samenleving		
Doelenboom	3.4.2 Toerisme kwalitatief stimuleren		
Motivat	<p>Het college ziet graag verduidelijkt hoe de lusten van het toerisme nog beter ten goede kunnen komen aan de samenleving.</p> <p>Het gaat daarbij o.a. om (het soort) werkgelegenheid, eigenaarschap, toeleveranciers van (lokale) producten en diensten maar ook om de betrokkenheid bij en timing van culturele en cultuurhistorische activiteiten. Ook betrekken van vrijwilligers en mensen met een achterstand tot de arbeidsmarkt hoort hierbij te worden meegenomen.</p> <p>Mogelijk is een opleidings- en kwaliteitsprogramma gewenst evenals een database van kunsten-, vaardigheden en kennis leveranciers.</p> <p>Het doel is het in kaart brengen van de mogelijkheden en de voorwaarden.</p>		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 15.000	Incidenteel	Begroting 2023
Toelichting financieel	Behoeft externe hulp.		

Voorstel 2023-310	Bevraging Texelaar en gasten		
Doelenboom	3.4.2 Toerisme kwalitatief stimuleren		
Motivat	<p>Onderdeel van het Uitvoeringsprogramma TTP is het twee-jaarlijks bevragen van Texelaars en toeristen/bezoekers, om op het gebied van beleving en ervaring van toeristische activiteiten (dag- en verblijfsrecreatie) de vinger aan de pols te kunnen houden.</p> <p>Het gaat hierbij ook om het opzetten van een systeem van informatievergaring, online en offline, al dan niet via geregistreerde deelnemers en al dan niet met behulp van toeristische opleidingen.</p> <p>De eerste stap is het komen tot een plan van aanpak waarin de organisatie met logische partners en een gebruiksvriendelijke en tegelijk degelijke methodiek wordt beschreven.</p>		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 25.000	Incidenteel	Begroting 2023
Toelichting financieel	Wordt extern gedaan.		

Voorstel 2023-311	Ondersteuning over duidelijk krijgen hoe behouden regie op Texel		
Doelenboom	3.4.2 Toerisme kwalitatief stimuleren		
Motivat	<p>Het college ziet graag een voorstel om de regie over ontwikkelingen in en ten gevolge van toerisme meer aan de samenleving ten goede te laten komen. Dit gaat over eigenaarschap, sturen op kwaliteit maar ook over bijvoorbeeld een Texels investeringsfonds en begeleiding van ondernemers die willen stoppen en/of verkopen.</p>		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 20.000	Incidenteel	Begroting 2023
Toelichting financieel	Extern advies is hiervoor nodig		

Voorstel 2023-312	Ondersteuning bij opzetten regels en structuur Omgevingsplan		
Doelenboom	3.5.1 Voor een goede ruimtelijke ordening zorgdragen		
Motivat	<p>Het Omgevingsplan van rechtswege bevat per 1-1-23 de bruidsschat, verordeningen en bestemmingsplannen. Voor het kunnen wijzigen en opstellen van een (nieuw) Omgevingsplan is een nieuwe duidelijke structuur en zijn duidelijke handhaafbare regels nodig. Die regels en basisstructuur opzetten vergt menskracht en expertise.</p>		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 25.000	Incidenteel	Begroting 2023
Toelichting financieel	Externe begeleiding is gewenst bij dit proces.		

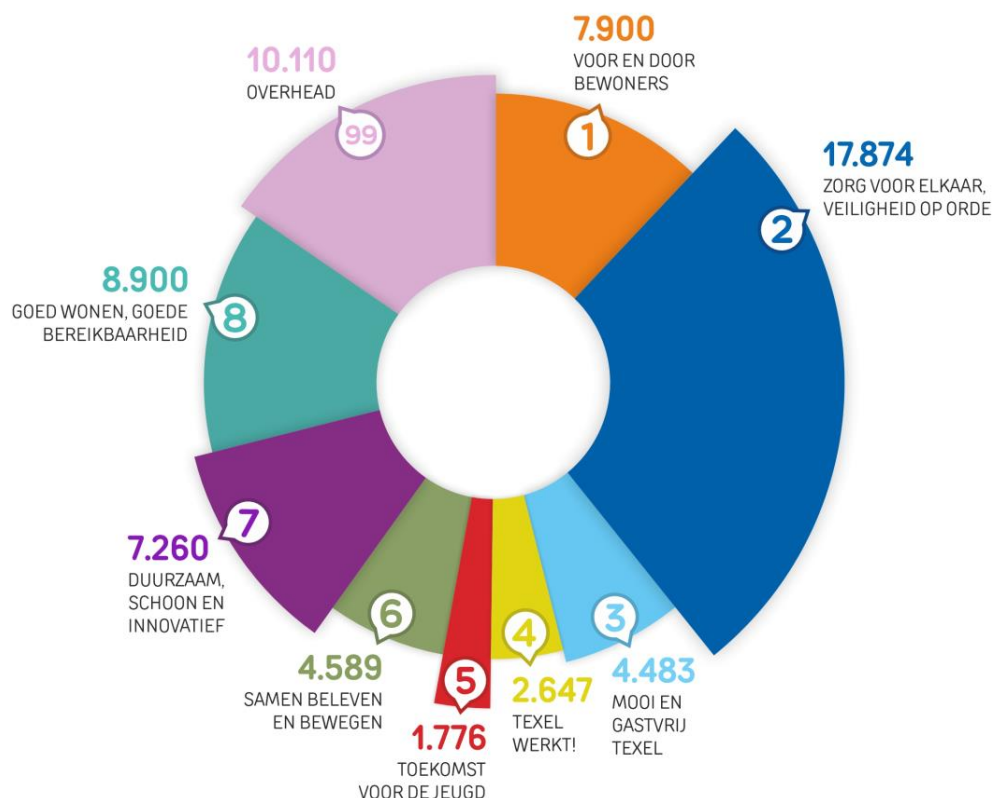
Voorstel 2023-313	Indexeren budget Nationaal Park Duinen van Texel		
Doelenboom	3.1.1 Natuurbeheer op andere maatschappelijke functies afstemmen		
Motivat	De raad heeft in het verleden besloten jaarlijks een bedrag van € 25.000 beschikbaar te stellen aan het Nationaal Park. Destijds is niet expliciet besloten het bedrag te indexeren. Met dit voorstel wordt dit wel gedaan.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 2.000	Structureel	Begroting 2023 e.v.
Toelichting financieel			

Voorstel 2023-314	Aan gezamenlijke aanpak gevolgen iepziekte bijdragen		
Doelenboom	3.3.1 Openbaar groen beheren		
Motivat	Door iepziekte zijn veel iepen verloren gegaan, door ziekte of preventief zagen. In samenwerking met de gemeenten Hollands Kroon en Den Helder is stichting Iepenwacht Friesland gevraagd om advies te geven over de aanpak voor het monitoren van de iepziekte, bestrijden en daarna aanplanten van een gezonde populatie. Met dit advies wordt een gezamenlijke subsidieaanvraag bij het Waddenfonds ingediend, om de aanpak gedeeltelijk te financieren. Hierover wordt u in het komende groenbeheerplan verder geïnformeerd.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 20.000	Incidenteel	Begroting 2023
Toelichting financieel	De eerste bijdrage in deze samenwerking is bedoeld om gezamenlijk financiering te regelen.		

Investeringsvoorstel 2023-315	Parkeerterreinen strandslagen aanpakken	
Motivat	Toename bezoekers en Programma Zandige kust heeft invloed op de bestaande parkeervoorzieningen voor auto's en fietsers. De voorzieningen zijn toe aan een flinke opknappbeurt. Voor 2022 heeft de gemeenteraad 2 ton beschikbaar gesteld voor het opknappen van het eerste parkeerterrein, dat nu in voorbereiding is. In verband met onderzoek in het kader van vergunningen wordt de aanbesteding begin 2023 verwacht. In 2023 is ook het opknappen van een volgend strandslag gepland. Welke dat wordt is nog niet bekend, omdat er veel omgevingsfactoren een rol spelen bij de keuze, maar dit zal in een plan van aanpak voor de parkeerterreinen bij alle strandslagen aan u worden voorgelegd.	
Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking
	€ 200.000	Begroting 2023
Toelichting financieel	De gevraagde € 200.000 betreft een eerste inschatting.	

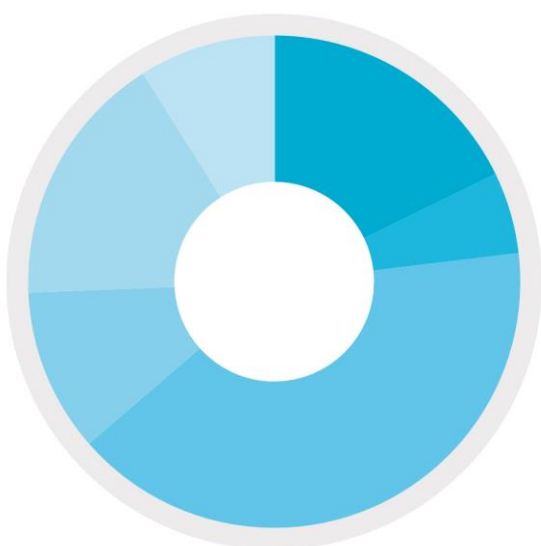
Investeringsvoorstel 2023-316	Bootcontainers aanschaffen	
Motivat	De huidige bootcontainers ten behoeve van de opslag van de strandbewakingsboten zijn aan vervanging toe. Deze zijn nodig om de boten na bewakingstijd veilig op te slaan tegen diefstal/vandalisme en zijn daarnaast levensduurverlengend.	
Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking
	€ 40.000	Begroting 2023
Toelichting financieel	De kosten voor 8 containers bedragen €40.000. De afschrijftermijn bedraagt 10 jaar.	

Investeringsvoorstel 2023-317	Maaidek aanschaffen	
Motivat	Het bestaande maaidek die icm de lastdrager (Holder) gebruikt wordt, is niet opgenomen in de vervangingsinvesteringen. Het maaidek (cirkelmaaier) wordt intensief gebruikt voor het maaien van de gazonnen, schouwstroken en wegbermen. Dit gedurende het groeiseizoen (8 maanden).	
Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking
	€ 25.000	Begroting 2023
	€ 2.500	Begroting 2023 e.v.
Toelichting financieel	Er wordt krediet gevraagd van € 25.000. De afschrijvingstermijn bedraagt 15 jaar. Voor onderhoud is structureel € 2.500 nodig.	

PROGRAMMA 3

MOOI EN GASTVRIJ TEXEL

- 792 Handhaving
- 240 Natuur en landschap
- 1.827 Groen en recreatie
- 479 Noordzeestrand
- 746 Toerisme
- 400 Ruimtelijke ordening

4.483 Totale lasten programma 3

D. Begroting

(bedragen in duizenden euro's)

Lasten	Rekening 2020	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Handhaving	461	720	681	792
Natuur en landschap	304	259	292	240
Groen en recreatie	1.693	1.663	2.242	1.827
Noordzeestrand	484	502	517	479
Toerisme	718	746	746	746
Ruimtelijke ordening	474	641	627	400
Totaal lasten programma 3	4.133	4.531	5.105	4.483

Groen en Recreatie:

De hogere uitgaven in 2022 ten opzichte van het jaar 2023 hebben betrekking op de incidenteel door de raad beschikbaar gestelde middelen ad afgerond 400K voor het Toeristisch Toekomst Plan (TTP).

(bedragen in duizenden euro's)

Baten	Rekening 2020	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Handhaving	16	7	0	0
Groen en recreatie	25	25	7	7
Noordzeestrand	152	218	198	198
Totaal baten programma 3	193	250	205	205

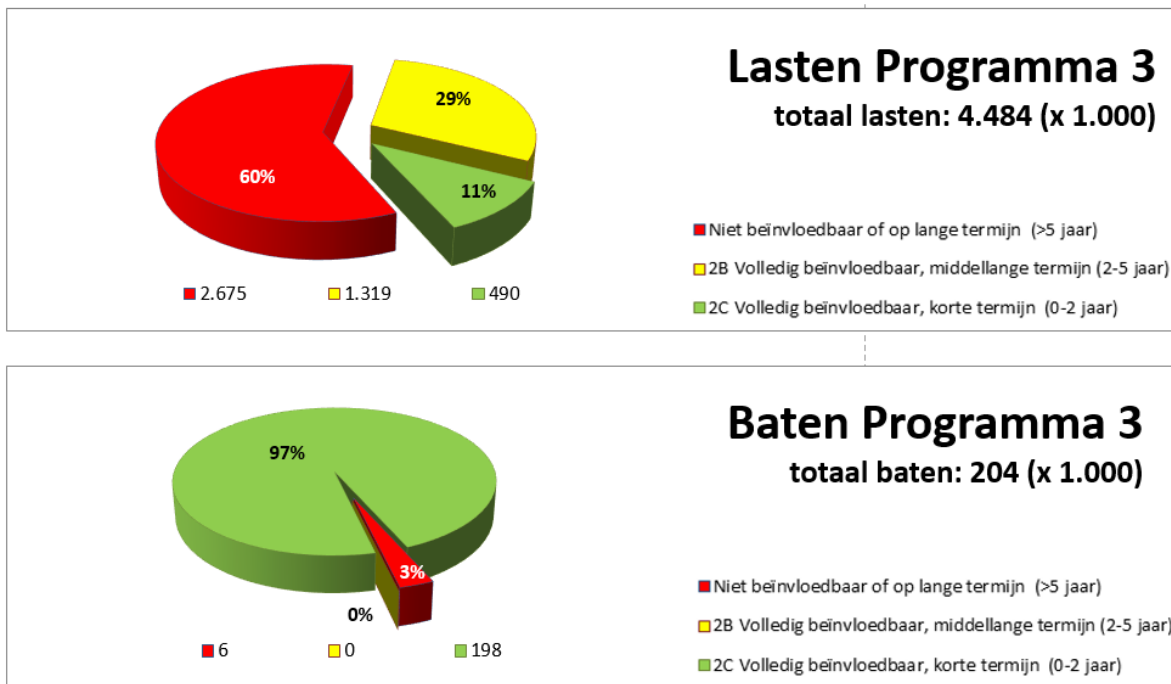
Saldo	-3.940	-4.280	-4.900	-4.279
--------------	---------------	---------------	---------------	---------------

E. Beïnvloedbaarheid

Indicatief beeld via taartdiagrammen

In de taartdiagrammen worden de categorieën ‘*beïnvloedbaar kort*’ en ‘*beïnvloedbaar middellang*’ getoond ten opzichte van het totaal van het programmabudget qua baten en lasten:

Taartdiagram lasten en baten programma 3

Beïnvloedbaar op korte termijn (0-2 jaar)

bedragen in duizenden euro's)

Lasten	
Natuur en landschap	27
Openbaar groen	1
Recreatiebeleid	100
Noordzeestrand	69
STIFT	13
Ruimtelijke ordening lokaal	2
Handhaving	279
Totaal	490

(bedragen in duizenden euro's)

Baten	
Natuur en landschap	
Openbaar groen	
Recreatiebeleid	
Noordzeestrand	198
STIFT	
Ruimtelijke ordening lokaal	
Handhaving	
Totaal	198

Beïnvloedbaar op middellange termijn (2-5 jaar)

bedragen in duizenden euro's)

Lasten	
Natuur en landschap	187
Openbaar groen	11
Buitenrecreatie	
Noordzeestrand	240
VVV	247
STIFT	486
Ruimtelijke ordening lokaal	97
Handhaving	50
Totaal	1.319

(bedragen in duizenden euro's)

Baten	
Natuur en landschap	
Openbaar groen	
Buitenrecreatie	
Noordzeestrand	
VVV	
STIFT	
Ruimtelijke ordening lokaal	
Handhaving	
Totaal	0

PROGRAMMA 4

TEXEL WERKT!

1. Daadwerkelijke ontwikkeling haven Oudeschild
2. Regionale samenwerking De Kop Werkt
3. Verbreden werkgelegenheid
4. Versterken beroepsbevolking

Wat willen we bereiken?

Een stabiele economische situatie. Samen met de Waddeneilanden en de Kop van Noord-Holland investeren we in verbreding en diversiteit van onze economische sectoren: een bijdrage aan de zogenoemde Brede Welvaart. Zo behouden en versterken we de lokale en regionale werkgelegenheid.

Een bestendige arbeidsmarkt is van groot belang. Dat kunnen we als overheid echter niet realiseren; onderwijs en ondernemers en organisaties zijn daar gezamenlijk voor nodig. De beroepsopleidingen moeten op de (toekomstige) arbeidsmarkt zijn afgestemd.

De retailsector is economisch en maatschappelijk belangrijk voor inwoners, bedrijven en gasten. We hebben aantrekkelijke centra waar men graag verblijft. Ontwikkelingen blijven mogelijk.

Vraag en aanbod voor werklocaties zijn op elkaar afgestemd, zodat er ruimte is voor lokale bedrijvigheid.

De haven van Oudeschild en Seaport Texel (NIOZ-haven) werken meer samen:

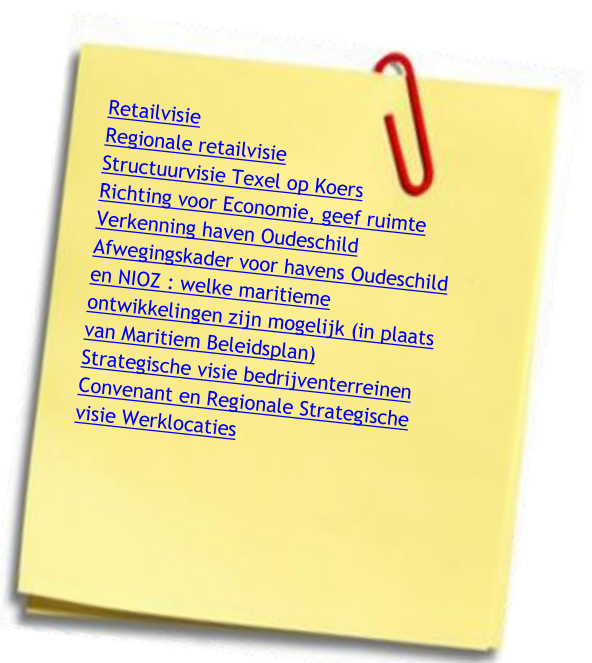
- op diepte houden van de vaarwegen en havens;
- onderhoud;
- inzet van de havendienst.

De havens moeten behouden blijven als karakteristieke vissers- en werkhavens met bijbehorende sfeer en bedrijvigheid.

De visserij is van economisch belang. Samen met het Bestuurlijk Platform Visserij en de lokale visserijsector blijven we inzetten op de visserijlobby. De ontwikkelingen in de haven van Oudeschild versterken de toeristische beleving van onze gasten.

In de Samenwerkingsagenda 'Samen op Kop', de nieuwe samenwerking tussen de provincie Noord-Holland en de vier kopgemeenten (DKW), worden afspraken gemaakt op diverse beleidsonderwerpen, zoals Arbeidsmarkt en Onderwijs, Energie en Duurzaamheid en Recreatie en Toerisme.

In het Programma Waddeneilanden, programmalijnen 2 "toekomstbestendig ondernemen en ontwikkelen" en 5 "circulaire economie" zetten we in op het bestendigen, ontwikkelen en innoveren in de eilandelijke economieën.

Waar hebben we al op ingezet?

Het uitvoeren van acties uit de visies voor de bedrijventerreinen en retail.

Het havenbeleid stuurt aan op gezonde economische en toekomstgerichte havens. Het concept Beheer- en Exploitatieplan haven Oudeschild beschreef in welke richting de haven geëxploiteerd kan worden. Dat wordt verder uitgewerkt.

Het dna voor de haven blijft gewaarborgd, de overgebleven visserij blijft zo lang mogelijk in stand. Integraal onderdeel is het meerjarenonderhoudsplan om gepland onderhoud voor de komende ruim dertig jaren zo efficiënt mogelijk in stand te houden.

Alle ondernemers in de havens werken samen. Het unieke karakter van de haven van Oudeschild blijft bestaan zonder de ondernemers te beperken.

Er is een nieuwe samenwerkingsagenda voor de economische-ruimtelijke samenwerking in de Kop van Noord-Holland. De daarin genoemde acties worden gestart.

De acties uit het Programma Waddeneilanden zijn beschreven in de regiodeal die de eilanden, ondersteund door de provincies, hebben ingediend.

Waar zetten we extra op in?

Samen met anderen zetten we in op een bestendige arbeidsmarkt. Concrete acties zijn:

- we investeren in jeugd en bevolking door het wonen en werken op Texel aantrekkelijk te maken;
- we organiseren met het onderwijs betere aansluiting van beroepsopleidingen op vraag naar werknemers;
- we doen onderzoek naar de behoefte aan werknemers per sector in 2023 en 2028.

We ontwikkelen met alle belanghebbenden en gebruikers een aanpak voor de haven van Oudeschild, om het exploitatietekort naar beneden te brengen en te investeren in onderhoud en vervanging van de haven om de kwaliteit goed te houden.

De havens en het vliegveld zijn toegangspoorten van Texel: zij zijn erg belangrijk.

We ondersteunen tevens de lobby naar Europa voor de terugkeer van de pulvisserij of vergelijkbare duurzame visserijtechnieken. Ook ondersteunen we een lobby naar Europa voor de toekomst van de landbouw. Dit is gericht op het ondersteunen van Texelse boeren bij de huidige uitdagingen voor hun bedrijfsvoering.

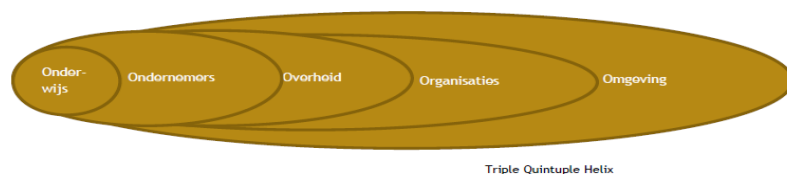
Texel blijven we als proefeiland voor innovatieve ontwikkelingen benutten. Hierbij denken we ook aan de acties uit Programma 7 zoals, energieopslag, wateropslag en duurzame landbouw.

Texelse ondernemers helpen we bij opdrachten van de gemeente, door hen intensiever te informeren over het inkoop- en aanbestedingsbeleid.

We hebben toekomstbestendige bedrijventerreinen. Concreet gaan we aan de slag met de ontwikkeling van de uitbreiding van het bedrijventerrein Oudeschild.

We initiëren organisatiebreed en in het ondernemersveld bewustwording voor circulaire economie.

Economie en Onderwijs versterken we door de structuur van Triple Helix en waar nodig Triple Quintuple Helix te gebruiken: aan de minimale koppelingen van Onderwijs, Ondernemers, Overheid voegen we Organisaties (burgers) en de natuurlijke Omgeving.

Inventarisatie wenselijke voorstellen:

- behoefte aan werknemers per sector onderzoeken;
- ontwikkeling beheer en exploitatie voor de haven van Oudeschild;
- haven Oudeschild 2023 investeren.

Verbonden partijen in dit programma

In onderstaand overzicht is aangegeven welke verbonden partijen binnen dit programma werkzaamheden uitvoeren.

Naam verbonden partij	Taakvelden	Bijdrage aan gemeentelijke doelen
NV Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland -Noord	3.1 Economische ontwikkeling	Versterking van de economie in de regio Noord-Holland-Noord, in de subregio De Kop Werkt en expliciet voor Texel.
NV TESO	2.5 Openbaar Vervoer	De gemeente vindt het belangrijk dat Texel goed bereikbaar is voor werknemers.
Texel Airport N.V.	2.1 Verkeer en Vervoer	De gemeente vindt het belangrijk dat Texel goed bereikbaar is voor economische activiteiten.
Coöperatie Texel Energie	3.4 Economische promotie	Inkopen, verkopen en produceren van duurzame energie.
Gemeenschappelijke regeling De Waddeneilanden	2.4 Economische havens en waterwegen	Gemeenschappelijke waddeneilandbelangen behartigen door onder andere richting andere overheden standpunten uit te dragen, samen te werken op beleids- en beheersaspecten.

Beleidsindicatoren

De gemeenten lichten de effecten van het beleid toe door een vaste set beleidsindicatoren op te nemen in de begroting en de jaarrekening. De gepresenteerde gegevens zijn de nu (september 2022) bekende cijfers.

Taakveld	Indicator	Eenheid	Bron	Jaar	Texel	Nederland
3.Economie	Functiemenging	%	LISA	2017	55,3	52,4
				2018	55,8	52,8
				2019	56,4	53,2
				2020	56,0	53,2
				2021	55,6	53,3
3.Economie	Vestigingen (van bedrijven)	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 74 jaar*	LISA	2017	180,3	120,3
				2018	224,4	145,0
				2019	184,1	129,6
				2020	236,6	158,4
				2021	234,5	165,1
6.Sociaal Domein	Banen	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 - 74 jaar*	LISA	2017	766,2	651,5
				2018	977,9	774,0
				2019	1017,9	792,1
				2020	1017,2	795,9
				2021	813	685,7

Doelenboom

4.1 Een gezonde en brede economie stimuleren

- 4.1.1 Werkgelegenheid behouden en waar mogelijk bevorderen
 - 4.1.1.1 De werkgelegenheid vergroten in de diverse economische sectoren
 - 4.1.1.2 De werkgelegenheid in de sector kenniseconomie stimuleren
- 4.1.2 Economische activiteiten die voor Texel van belang zijn stimuleren
 - 4.1.2.4 Leegstand en strijdig gebruik van bedrijventerreinen tegengaan
 - 4.1.2.7 Uitvoering geven aan de afspraken uit De Kop Werkt!
 - 4.1.2.8 Deelname Leaderprogramma
- 4.1.3 Ondernemerschap in eigen omgeving stimuleren
 - 4.1.3.2 Inwoners en ondernemers hun omgeving in laten richten
 - 4.1.3.3 Onderzoek om te stimuleren dat jonge technisch opgeleide VMBO-ers en MBO-ers zich op Texel gaan vestigen
 - 4.1.3.4 Uitvoering resultaten onderzoeksrapportage verbreding huidige onderwijs aanbod met mbo- en hbo-onderwijs en stageplaatsen toegevoegd
 - 4.1.3.5 Inzetten op het aantrekken van nieuwe bedrijven naar Texel, die als bedrijfsdoel hebben: verduurzaming van de samenleving
 - 4.1.3.7 Stimulering economische projecten
- 4.1.4 Visserij behouden en havenactiviteiten stimuleren
 - 4.1.4.2 Haven Oudeschild exploiteren
- 4.1.5 Voldoende ruimte voor bedrijfsvestigingen verzorgen
 - 4.1.5.1 Ruimte voor bedrijven behouden en creëren
 - 4.1.5.2 Bedrijventerrein Oudeschild fase 3 uitbreiden
- 4.1.6 Texel digitaal
 - 4.1.6.1 Constante digitale verbindingen
 - 4.1.6.2 ~~Aan-aanleg glasvezel buitengebied Texel bijdragen~~

B. Lange Termijn Planning

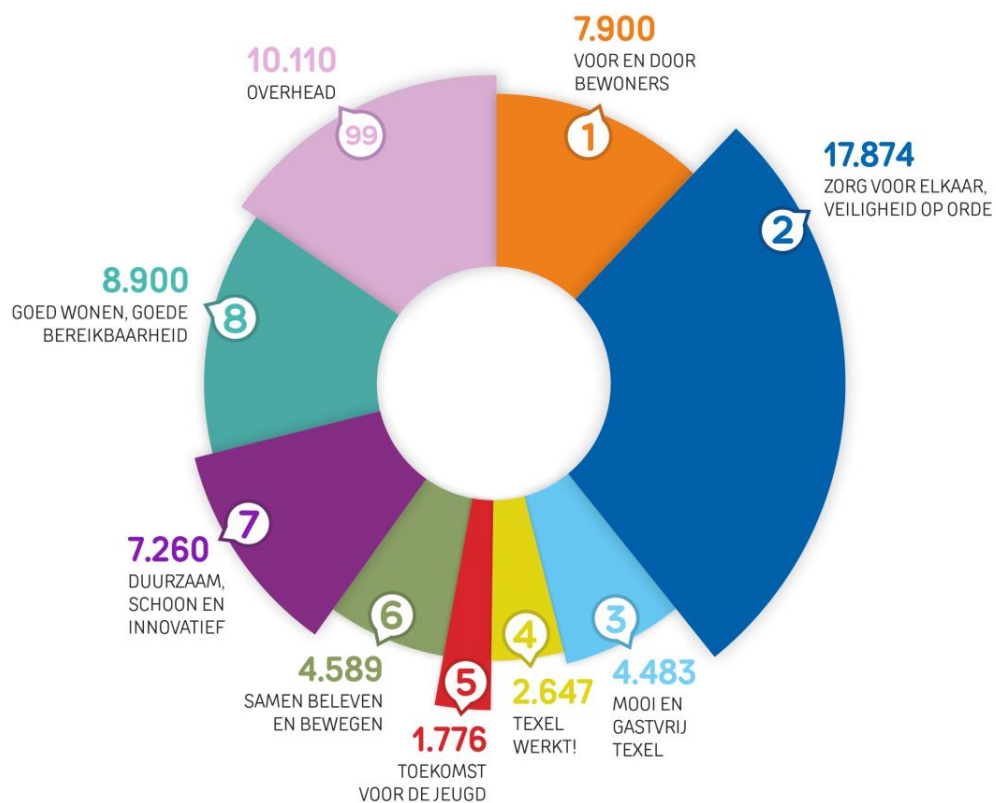
Geen

C. Voorstellen

Voorstel 2023-401	Behoeftte van werknemers per sector onderzoeken		
Doelenboom	4.1.1 Werkgelegenheid behouden en waar mogelijk bevorderen		
Motivatie	Een van de gemeentelijke doelstellingen is de beroepsopleidingen af te stemmen ten behoeve van het invullen van een bestendige arbeidsmarkt. Dat doen we door : (A) investeren in jeugd en bevolking, aantrekkelijk maken voor jonge werknemers (van de overkant) om hier te komen werken-wonen en (B) organiseren samenwerking met het onderwijs betere aansluiting van beroepsopleidingen op vraag naar werknemers en (C) samen met onderwijsinstellingen, ondernemers en organisaties om een bestendige arbeidsmarkt op Texel te bereiken en (D) onderzoek naar de behoefte aan werknemers per sector, nu en over 5 jaar. Gemeente neemt hierin de regie om nieuwe en bestaande initiatieven op het gebied van onderwijs en arbeidsmarkt te bundelen. Voor het beoogde onderzoek willen we geld beschikbaar hebben.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 60.000	Incidenteel	Begroting 2023
Toelichting financieel	€ 60.000 voor onderzoek.		

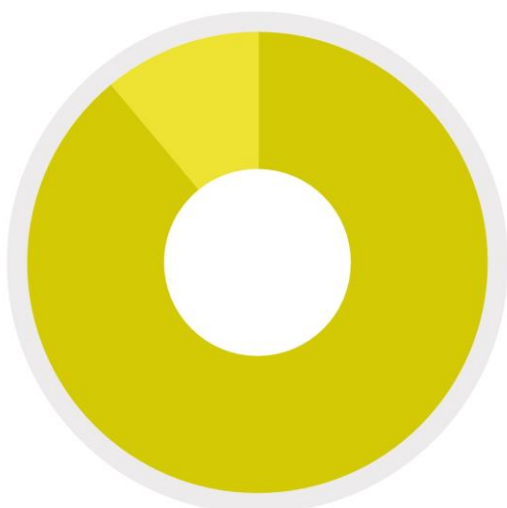
Voorstel 2023-402	Ontwikkeling beheer en exploitatie voor de haven van Oudeschild		
Doelenboom	4.1.4 Visserij behouden en havenactiviteiten stimuleren		
Motivat	We zetten in op het ontwikkelen - met alle belanghebbenden-gebruikers - van een aanpak voor de haven van Oudeschild, om exploitatietekort naar beneden te brengen en investeren in onderhoud en vervanging van de haven om de kwaliteit goed te houden. Hier was een projectleider mee gestart, wat verder afgerond moet worden. Hiervoor is financiering voor projectleiding nodig: 1 fte wordt gevraagd. Daarnaast zullen er enkele onderzoeken mbt beheer en exploitatie worden gedaan waarvoor € 50.000 is begroot.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 85.000	Incidenteel	Begroting 2023
	€ 85.000	Incidenteel	Begroting 2024
	€ 50.000	Incidenteel	Begroting 2023
Toelichting financieel	1 fte ad € 85.000 per jaar en € 50.000 onderzoeksgelden		

Investeringsvoorstel 2023-403	Haven Oudeschild 2023 investeren	
Motivat	In 2023 dienen in de haven van Oudeschild duckdalven en onderdelen van de houten steiger in de werkhaven vervangen te worden.	
Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking
	€ 425.000	Kapitaallasten t.l.v. reserve haven
Toelichting financieel	De kosten hiervan bedragen €425.000. De afschrijftermijn bedraagt 50 jaar. De kapitaallasten komen t.l.v. reserve haven onderhoud > 5 jaar.	

PROGRAMMA 4

TEXEL WERKT!

- **1.937** Havens
- **710** Economie

2.647 Totale lasten programma 4

D. Begroting

(bedragen in duizenden euro's)

Lasten	Rekening 2020	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Havens	1.868	14.144	1.863	1.937
Economie	413	700	618	710
Totaal lasten programma 4	2.281	14.844	2.481	2.647

(bedragen in duizenden euro's)

Baten	Rekening 2020	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Havens	993	13.149	972	1.078
Economie	27	29	30	31
Totaal baten programma 4	1.020	13.178	1.002	1.109

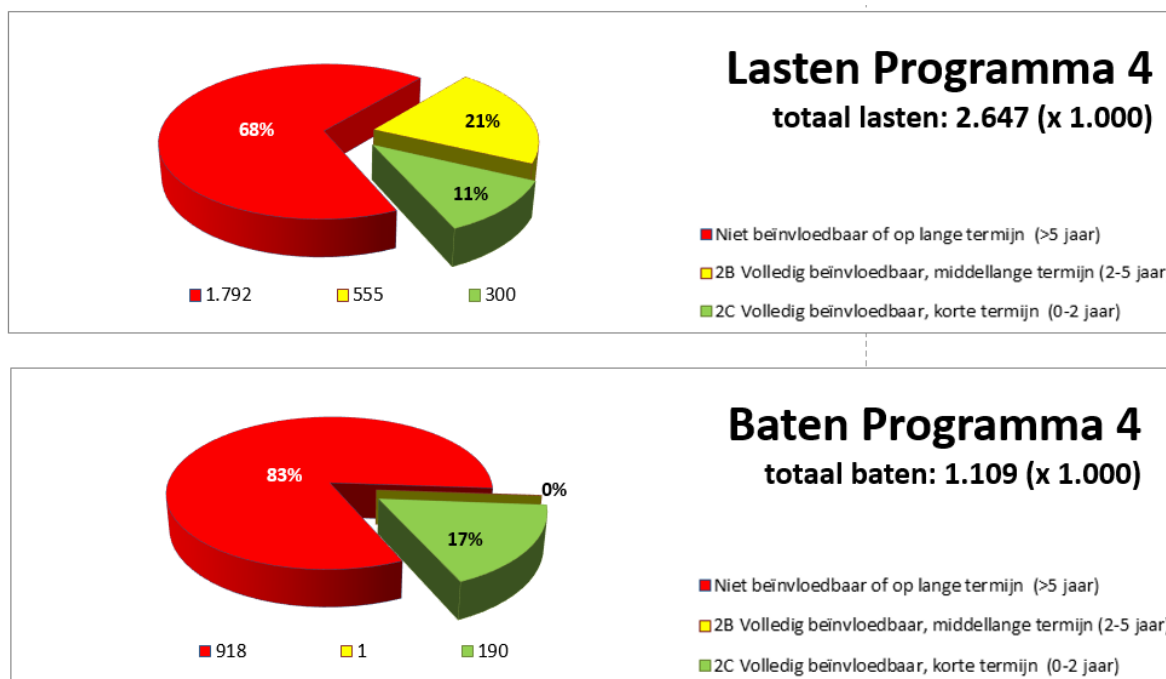
Saldo	-1.261	-1.667	-1.480	-1.538
--------------	---------------	---------------	---------------	---------------

E. Beïnvloedbaarheid

Indicatief beeld via taartdiagrammen

In de taartdiagrammen worden de categorieën ‘*beïnvloedbaar kort*’ en ‘*beïnvloedbaar middellang*’ getoond ten opzichte van het totaal van het programmabudget qua baten en lasten:

Taartdiagram lasten en baten programma 4

Beïnvloedbaar op korte termijn (0-2 jaar)

bedragen in duizenden euro's)

Lasten	
Haven Oudeschild	
Economie algemeen	288
Markten	11
Totaal	300

(bedragen in duizenden euro's)

Baten	
Haven Oudeschild	159
Economie algemeen	
Markten	31
Totaal	190

Beïnvloedbaar op middellange termijn (2-5 jaar)

bedragen in duizenden euro's)

Lasten	
Haven Oudeschild	261
Economie algemeen	266
Markten	9
Deconstructie	20
Totaal	555

(bedragen in duizenden euro's)

Baten	
Haven Oudeschild	
Economie algemeen	
Markten	
Deconstructie	
Totaal	1

PROGRAMMA 5

TOEKOMST VOOR DE JEUGD

1. Realisatie Onderwijs Centrum Texel
2. Bestuursopdracht Arbeidsmarkt en Onderwijs, De Kop Werkt!
3. Uitvoeren Nota Toekomstvisie OSG De Hogeberg

Wat willen we bereiken?

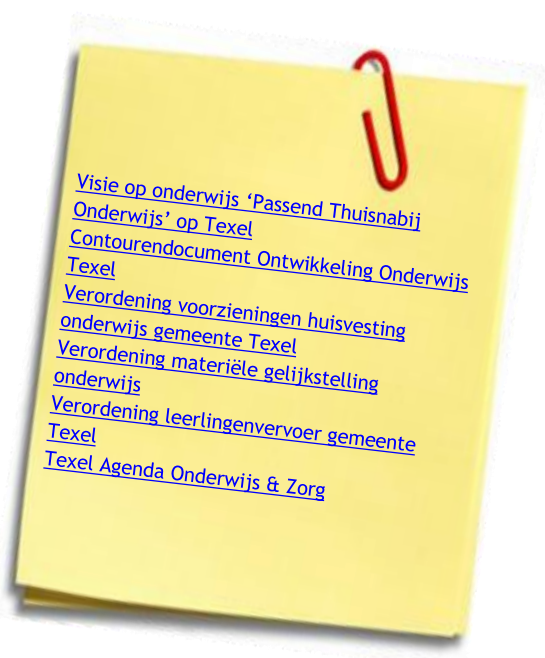
Wij willen een gemeente zijn waar het aantrekkelijk is om te leven, te wonen en te werken voor de huidige en toekomstige inwoners. Een goed vestigingsklimaat is belangrijk. Voorwaardelijk zijn onderwijsvoorzieningen die kwalitatief goed en volwaardig onderwijs bieden. Vooral voor jonge gezinnen is goed onderwijs belangrijk om zich te vestigen op Texel.

De basisscholen in de dorpen blijven in stand, zolang dat pedagogisch en kwalitatief verantwoord is. Het voortgezet onderwijs wordt behouden met een breed aanbod: vwo, havo, mavo, vmbo en Praktijkonderwijs. Er is extra aandacht voor vmbo en de sectoren toerisme, techniek, horeca en bouw.

Kinderen vinden op het eiland zoveel mogelijk wat ze nodig hebben. Kinderen met onderwijsachterstanden in de peuterleeftijd en het basisonderwijs worden ondersteund met extra taal- en rekenonderwijs. Scholen en gemeente werken integraal samen op het snijvlak onderwijs en jeugdzorg.

Jeugd en jongeren zijn gelukkig en kunnen gezond en veilig opgroeien. Zij kunnen zich breed ontwikkelen op het gebied van sport, cultuur en andere vrijetijdsbesteding. Preventieve voorzieningen zijn daarvoor belangrijk. In alle dorpen zijn er voldoende speel- en hangplekken.

Inwoners zijn zelfredzaam en kunnen geestelijk en lichamelijk vitaal ouder worden. Elke volwassene moet voldoende kunnen lezen, schrijven en rekenen en daarvoor kunnen werken aan zijn of haar basisvaardigheden. Doorgaande leerlijn, korte afstap naar de overkant, richting een baan met toekomst op Texel. Een leven lang kunnen leren, begint al bij de jeugd!

Waar hebben we al op ingezet?

Het Onderwijs Centrum Texel (OCT, De Skool) in Den Burg is gestart. De Skool is een belangrijke voorziening en heeft een 'spilfunctie' in het onderwijsnetwerk.

Er wordt samengewerkt tussen onderwijs en bedrijfsleven. De gemeente ondersteunt deze processen waar mogelijk. Een belangrijk gezamenlijk uitgangspunt is permanente afstemming over de vraag naar het 'type' werknemer en het scholingsaanbod. Er is een volwaardig aanbod van opleidingsrichtingen in het voortgezet onderwijs, met extra aandacht voor vmbo Toerisme, Techniek, Horeca en Bouw.

Gemeente, schoolbesturen en zorgpartners werken intensief samen op basis van de Texelse Agenda Onderwijs & Zorg. Thema's op deze agenda zijn onder meer; het optimaliseren van de huisvesting in de buitendorpen, optimaliseren van de aansluiting tussen onderwijs en (jeugd-)zorg. Voorkomen en verhelpen van onderwijsachterstanden heeft voortdurend de aandacht. Hiervoor draait een extra taalklas. Onderwijsdata worden samen met het onderwijs gemonitord.

Voor volwassenen is er een taalhuis (Taalhuis Texel) gerealiseerd. Via het taalhuis kunnen volwassenen die laaggeletterd zijn op een laagdrempelige wijze werken aan het verbeteren van basisvaardigheden: taal, lezen, rekenen en digitale vaardigheden. Het belang van deze inzet groeit.

Waar zetten we extra op in?

De 'Texelse Agenda Onderwijs en Zorg' draait. Daar waar nodig wordt de inzet op thema's van de agenda geïntensiveerd. Een belangrijk doel is het realiseren en ondersteunen van een breed onderwijsaanbod, zodat elk kind in een passende omgeving onderwijs kan blijven volgen.

Inventarisatie wenselijke voorstellen:

- ruimte voor twee trainees binnen de gemeentelijk organisatie.

Verbonden partijen in dit programma

In onderstaand overzicht is aangegeven welke verbonden partijen binnen dit programma werkzaamheden uitvoeren.

Naam verbonden partij	Taakvelden	Bijdrage aan gemeentelijke doelen
GR De Waddeneilanden	Onderwijs	Afstemmen onderwijsbelangen richting Rijk.

Beleidsindicatoren

De gemeenten lichten de effecten van het beleid toe door een vaste set beleidsindicatoren op te nemen in de begroting en de jaarrekening. De gepresenteerde gegevens zijn de nu (september 2022) bekende cijfers.

Taakveld	Indicator	Eenheid	Bron	Jaar	Texel	Nederland
4.Onderwijs	Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	www.waarstaatje gemeente.nl	17/18	1,6	1,9
				18/19	0	2,4
				19/20	0,6	2,7
				20/21	0,6	2,4
4.Onderwijs	Relatief verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	www.waarstaatje gemeente.nl	17/18	14	23
				18/19	18	26
				19/20	12	18
				20/21	12	19
4.Onderwijs	Vroegtijdig schoolverlaters zonder start-kwalificatie (vsv-ers)	% deelnemers aan het vo en mbo onderwijs	www.waarstaatje gemeente.nl	17/18	2,2	1,9
				18/19	2,0	2,0
				19/20	1,7	1,7
				20/21	1,9	1,9

Doelenboom

5.1 Goed onderwijs faciliteren

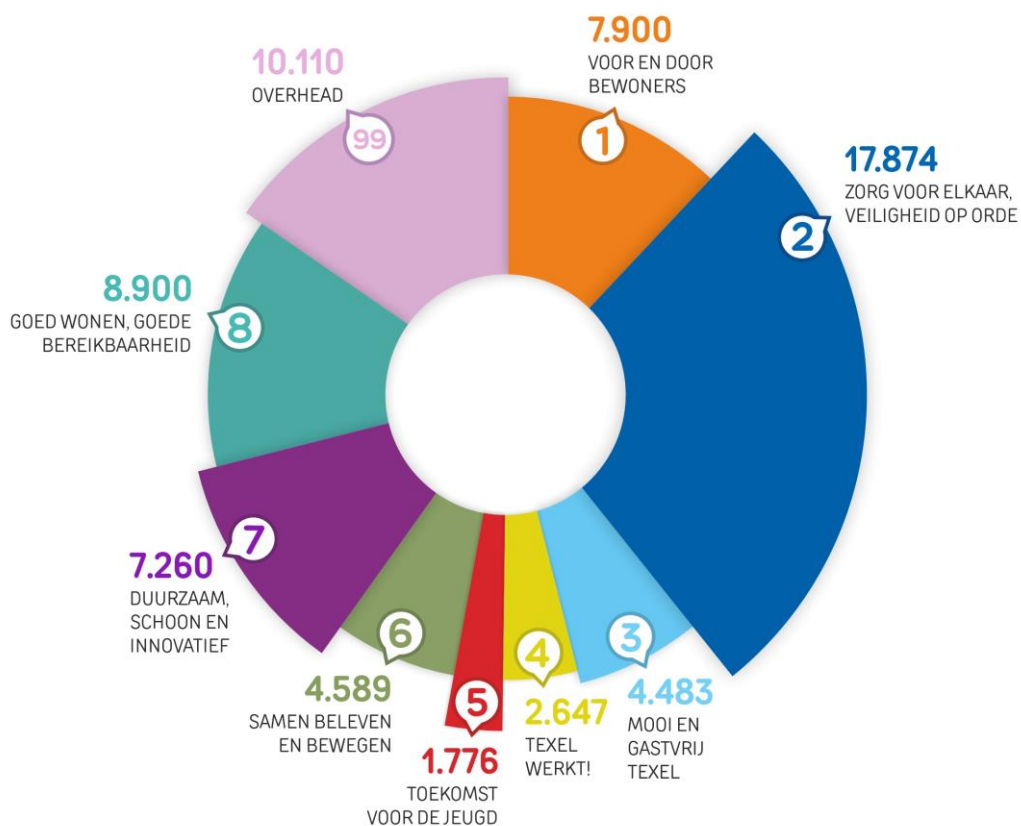
- 5.1.1 Primair en voortgezet onderwijs huisvesten
 - 5.1.1.2 Integraal huisvestingsplan scholen uitvoeren
 - 5.1.1.3 ~~Ontwikkelen Onderwijscentrum Texel~~
- 5.1.2 Onderwijsaanbod behouden en verbreden
 - 5.1.2.7 Nota Toekomstvisie OSG De Hogeberg uitvoeren
 - 5.1.2.9 Visie Thuis nabij onderwijs uitvoeren
 - 5.1.2.14 Gebouw OSG De Hogeberg adequaat onderhouden
- 5.1.3 Medebewindstaken onderwijs uitvoeren
 - 5.1.3.1 De gemeentelijke leerplichttaken uitvoeren
 - 5.1.3.2 Voortijdig schoolverlaten voorkomen
 - 5.1.3.3 Verordening Leerlingenvervoer gemeente Texel 2009 uitvoeren
 - 5.1.3.4 Verordening Toelage Uitwonende Studenten gemeente Texel 2010 uitvoeren
- 5.1.4 Goed onderwijs faciliteren
 - 5.1.4.1 Een breed en gezond onderwijsaanbod faciliteren
- 5.1.6 Speciale school voor basisonderwijs op Texel behouden
 - 5.1.6.1 Speciale school voor basisonderwijs co financieren
- 5.1.7 Volwasseneneducatie aanbieden
 - 5.1.7.1 In samenwerking met gemeenten in de Kop van Noord-Holland een zo breed mogelijk aanbod sociale redzaamheid bewerkstelligen

B. Lange Termijn Planning

- Aanpassing Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Texel;
- Wijziging verordening materiële financiële gelijkstelling;
- Exploitatieplan Onderwijshuisvesting vaststellen m.n. buitendorpen;
- Evaluatie van pilotjaar Praktijkplaats Texel (sept 2021 - sept 2022).

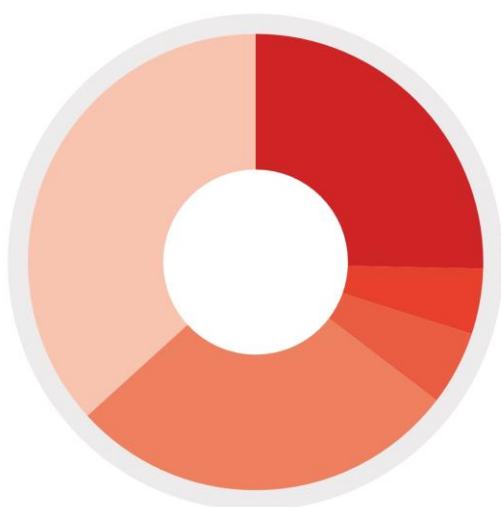
C. Voorstellen

Voorstel 2023-501	Budget voor twee trainees beschikbaar stellen		
Doelenboom	5.1.2 Onderwijsaanbod behouden en verbreden		
Motivatie	Het aanbieden van stageplaatsen en traineeplaatsen in de organisatie is van belang om jongeren te binden aan de organisatie dan wel het werkveld. Dat vergroot de kans om jongeren voor de organisatie te behouden en het vergroot het perspectief voor de jongeren op de arbeidsmarkt. De kosten van twee traineeplaatsen is € 100.000 per jaar.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 100.000	Structureel	Begroting 2023 e.v.
Toelichting financieel	Het betreft een structurele inzet.		

PROGRAMMA 5

TOEKOMST VOOR DE JEUGD

- 450 Openbaar basis onderwijs
- 82 Bijzonder basis onderwijs
- 92 Openbaar speciaal onderwijs
- 502 Openbaar voortgezet onderwijs
- 650 Lokaal bestuurlijke onderwijstaken

1.776 Totale lasten programma 5

D. Begroting

(bedragen in duizenden euro's)

Lasten	Rekening 2020	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Openbaar basis onderwijs	206	141	652	450
Bijzonder basisonderwijs	74	74	80	82
Openbaar speciaal onderwijs	113	112	130	92
Openbaar voortgezet onderwijs	495	789	500	502
Lokaal bestuurlijke onderwijstaken	662	835	690	650
Totaal lasten programma 5	1.551	1.951	2.052	1.776

(bedragen in duizenden euro's)

Baten	Rekening 2020	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Openbaar basis onderwijs	0	0	12	12
Openbaar voortgezet onderwijs	0	294	0	0
Lokaal bestuurlijke onderwijstaken	67	234	20	20
Totaal baten programma 5	67	528	32	32

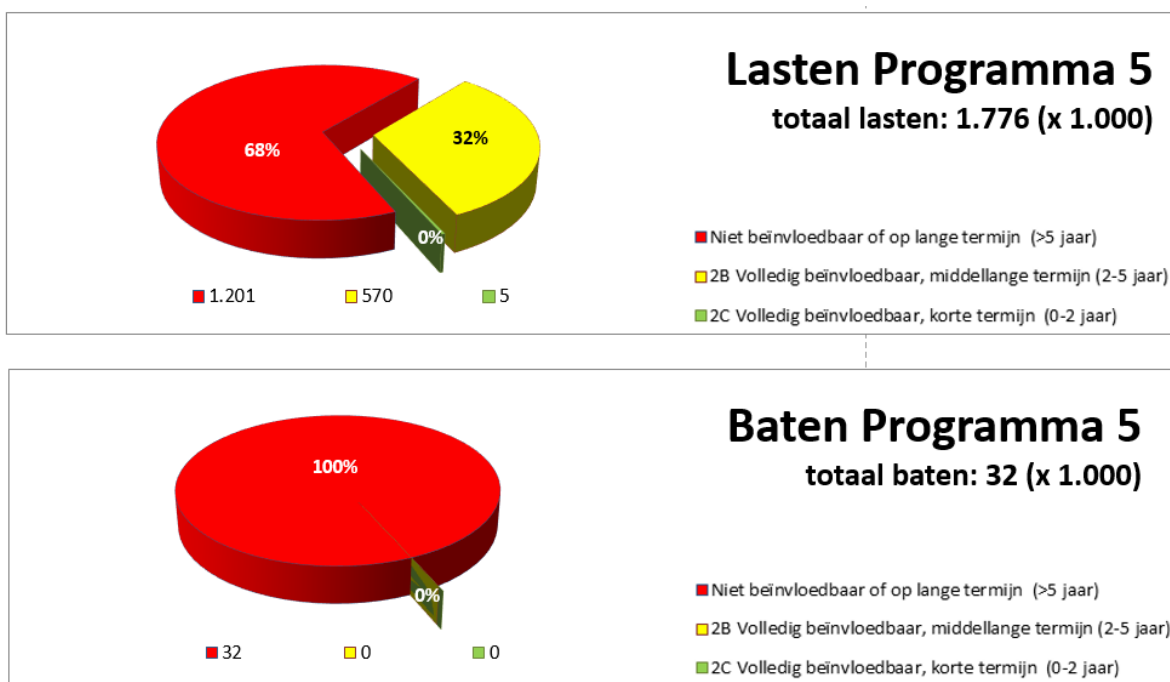
Saldo	-1.484	-1.424	-2.021	-1.744
--------------	---------------	---------------	---------------	---------------

E. Beïnvloedbaarheid

Indicatief beeld via taartdiagrammen

In de taartdiagrammen worden de categorieën ‘*beïnvloedbaar kort*’ en ‘*beïnvloedbaar middellang*’ getoond ten opzichte van het totaal van het programmabudget qua baten en lasten:

Taartdiagram lasten en baten programma 5

Beïnvloedbaar op korte termijn (0-2 jaar)

bedragen in duizenden euro's)

Lasten	
Huisvestingsvoorzieningen ovo	1
Overige lokaal bestuurl. onderwijstaken	4
Totaal	5

(bedragen in duizenden euro's)

Baten	
Huisvestingsvoorzieningen ovo	
Overige lokaal bestuurl. onderwijstaken	
Totaal	0

Beïnvloedbaar op middellange termijn (2-5 jaar)

bedragen in duizenden euro's)

Lasten	
Onderwijzend personeel obs	61
Huisvestings- en inrichtingsvoorz. obs	8
Huisvestings- en inrichtingsvoorz. bbo	16
Huisvestings- en inrichtingsvoorz. oso	1
Materiële voorzieningen oso	16
Huisvestingsvoorzieningen ovo	19
Schoolbegeleiding	56
Leerlingenvervoer	339
Overige lokaal bestuurl. onderwijstaken	54
Totaal	570

(bedragen in duizenden euro's)

Baten	
Onderwijzend personeel obs	
Huisvestings- en inrichtingsvoorz. obs	
Huisvestings- en inrichtingsvoorz. bbo	
Huisvestings- en inrichtingsvoorz. oso	
Materiële voorzieningen oso	
Huisvestingsvoorzieningen ovo	
Schoolbegeleiding	
Leerlingenvervoer	
Overige lokaal bestuurl. onderwijstaken	
Totaal	0

PROGRAMMA 6

SAMEN BELEVEN EN BEWEGEN

1. Texel buitensporteiland!
2. Uitvoering sport, cultuur en erfgoednota's
3. Onderwaterarcheologiebeleid in werking

Wat willen we bereiken?

Dit programma gaat over samen beleven en bewegen. Over sport, cultuur, erfgoed, musea en monumenten. Sport en cultuur zijn belangrijke elementen in onze samenleving. Voor preventie en sociale binding zijn ze van essentieel belang. We vergroten het welzijn en de gezondheid van de Texelaar door voorzieningen en activiteiten voor sport, kunst en cultuur te ondersteunen en stimuleren. We zorgen dat we Texelse monumenten en (onderwater-) erfgoed in stand houden en dat we onze archeologie conserveren. Met dit alles zijn en blijven we ook een aantrekkelijk eiland voor toeristen.

Structuurvisie Texel op koers
Cultuurvisie Texel 2017, Cultuur ontwikkeld
Erfgoednota Texel 2017, Texel is de Reede
Beleidsnota sport Texel 2017, Texel in beweging als sporteiland
Uitvoeringsregeling subsidie kunst en cultuur 2020
Uitvoeringsregeling subsidie sport 2022
Uitvoeringsregeling subsidie schapenboeten en monumenten 2020
Algemene subsidieverordening Texel 2020 (2020)
Verordening Adviescommissie Cultuurbeleid
Erfgoedverordening Texel 2018
Percentageregeling kunst in de openbare ruimte Texel 2021
Uitvoeringsregeling evenementen Texel
Spelen op Texel, onderzoek huidige situatie en een nieuwe visie op spelen
Uitvoeringsrichtlijnen monumentenzorg Texel 2020
Programma Toezicht instandhouding monumenten Texel 2021-2023

Waar hebben we al op ingezet?

De gemeenteraad heeft besloten het Thijsssehuis te realiseren en Artex, Young 4 Ever en de bibliotheek als hoofdgebruikers hierin te laten huisvesten. Ook Radio Texel krijgt een plek in het Thijsssehuis. We hebben een nieuw jeugdlid in de Adviescommissie Cultuurbeleid verwelkomd. Het regionaal cultuurprofiel Noord-Holland Noord is opgesteld en door alle deelnemende gemeentes vastgesteld. Ook hebben we de 'Percentageregeling kunst in de openbare ruimte Texel 2021' vastgesteld. We hebben onze lokale culturele infrastructuur ondersteund met rijks- provinciale, en gemeentelijke middelen bij de negatieve gevolgen van de landelijke coronamaatregelen.

Voor erfgoed werken we aan de verbetering van het monumentenonderhoud om dure restauraties en verwaarlozing te voorkomen. Daarvoor zetten we programmatisch monumententoezicht en uitgebreide voorlichting in. De archeologische verwachtingskaart Waddenzee wordt ingepast in de beheersverordening.

De Sportstichting Texel beheert en exploiteert namens de gemeente de TXL Sporthal. De stichting voert ook het gemeentelijk sportbeleid uit. Daarvoor zijn de combinatiefunctionaris Sport en de buurtsportcoaches bij de stichting in dienst. De jeugd is een belangrijke doelgroep. Daarom wordt flink ingezet op de uitvoering van het Lokaal Sportakkoord, de Eilandse aanpak en ACT. Samenwerking met het onderwijs en de voorschoolse voorzieningen is daarom belangrijk. Ouderen en minder validen vallen niet buiten de boot. De sportstichting levert voor jong en oud een substantiële bijdrage aan het project 'Positieve Gezondheid'. Ook vanuit het Sportakkoord lopen verschillende (particuliere) initiatieven die deze doelgroepen bedienen. Het totale programma draagt in substantiële mate bij aan sport en bewegen voor een gezonde en vitale samenleving.

Waar zetten we extra op in?

In 2023 werken we verder aan het realiseren van het Thijsssehuis en de realisatie van een kunstwerk daarbij. We werken verder aan de ontwikkeling van een ontwerp voor de Ijsbaan/Thijsssepark.

We onderzoeken waar mogelijkheden liggen om ook met rijks- en provinciale middelen onze lokale culturele infrastructuur te ondersteunen bij het verdere herstel van de coronacrisis en nieuwe problematiek als gevolg van de stijgende energieprijzen. Via het uitvoeringsprogramma 'Gezond en Veilig opgroeien' werken we verder aan de optimalisatie van laagdrempelige vrijetijdsaanbod voor alle Texelse jongeren (ACT).

De regeling 'Brede Regeling Combinatiefuncties' blijft bestaan. Het Rijk intensificeert de regeling en zet steviger in op de Sport & Beweging, Gezondheid en versterking van de sociaal maatschappelijke basis. De gemeente volgt dit beleid. Concrete uitwerking van de regeling(-en) is nog niet bekend. Het Lokaal Sportakkoord is een dynamisch document en heeft draagvlak. De verwachting is dat het een belangrijk 'koersdocument' blijft. Op onderdelen wordt zo nodig geïntensiveerd. Verenigingen en stichtingen op het gebied van sport, cultuur en welzijn worden ondersteund. Bijvoorbeeld bij het bevorderen van samenwerking en het vinden van vrijwilligers. Het gebouw bij zwembad Molenkoog met receptie, kleedruimte en kiosk, wordt begin 2023 aangepakt in het kader van groot onderhoud vanuit rationeel gebouwenbeheer. Bij deze renovatie wordt ook ingezet op isolatie, en energiebesparing. De technische staat van de wielerveden in Sportpark Den Burg-Zuid verslechtert. De gemeenteraad wordt medio 2023 apart geadviseerd over de opties op basis waarvan de baan moet worden aangepakt.

Voor het terugbrengen van CO₂-uitstoot en het energiezuiniger maken van woningen zetten we extra in om ook monumenten te verduurzamen. Ook maken we nieuw beleid voor het behoud van de schapenboeten en herbesteding van de leeg komende kerken. We zetten in op ondersteuning van initiatiefnemers bij de vergunningaanvraag voor evenementen.

Inventarisatie wenselijke voorstellen:

- *beleids- en beheerplan Spelen opstellen;
- functie beheerstichting schapenboeten onderzoeken;
- speeltoestellen certificeren;
- monumententoezicht uitvoeren;
- speeltoestellen vervangen.

(*opgenomen in de perspectiefnota)

Verbonden partijen in dit programma

In onderstaand overzicht is aangegeven welke verbonden partijen binnen dit programma werkzaamheden uitvoeren.

Naam verbonden partij	Taakvelden	Bijdrage aan gemeentelijke doelen
N.v.t.		

Beleidsindicatoren

De gemeenten lichten de effecten van het beleid toe door een vaste set beleidsindicatoren op te nemen in de begroting en de jaarrekening. De gepresenteerde gegevens zijn de nu (september 2022) bekende cijfers.

Taakveld	Indicator	Eenheid	Bron	Jaar	Texel	Nederland
5.Sport, cultuur en recreatie	Niet- sporters*	%	RIVM	2012	50,8	46,6
				2016	56,4	48,7
				2020	50,8	49,3

*bevolking van 19 jaar en ouder die niet minstens één keer per week aan sport doet.

Doelenboom

6.1 Sport, kunst en cultuur op Texel stimuleren

- 6.1.1 Voorzieningen en activiteiten voor sport stimuleren
 - 6.1.1.1 Sportverenigingen, -organisaties en -initiatieven ondersteunen
 - 6.1.1.2 Voldoende goede sportaccommodaties faciliteren
 - 6.1.1.7 Texel als “eiland voor sportevenementen” positioneren
 - 6.1.1.13 Sportnota uitvoeren
- 6.1.2 Monumenten in stand houden en archeologie conserveren
 - 6.1.2.1 Erfgoed behouden
 - 6.1.2.2 Restauratie en onderhoud monumenten stimuleren
 - 6.1.2.6 Pilot onderwaterarcheologie vervolgen
 - 6.1.2.8 Erfgoednota uitvoeren
- 6.1.3 Kunst en cultuur stimuleren
 - 6.1.3.1 Cultuurverenigingen, -instellingen en -initiatieven faciliteren
 - 6.1.3.11 Cultuurvisie uitvoeren
 - 6.1.3.12 Huisvesting Artex en Young4Ever faciliteren

B. Lange Termijn Planning

- Tentoonstellingsruimte archeologie Den Burg realiseren;
- Ontwikkelen kerkenvisie Texel;
- Herijken subsidiebeleid met oog voor verenigingsondersteuner;
- Evaluatie beheer en exploitatie TXL Sporthal;
- Schapenboetenbeleid
- Nieuwe Uitvoeringsregeling Subsidie schapenboeten en monumenten

C. Voorstellen

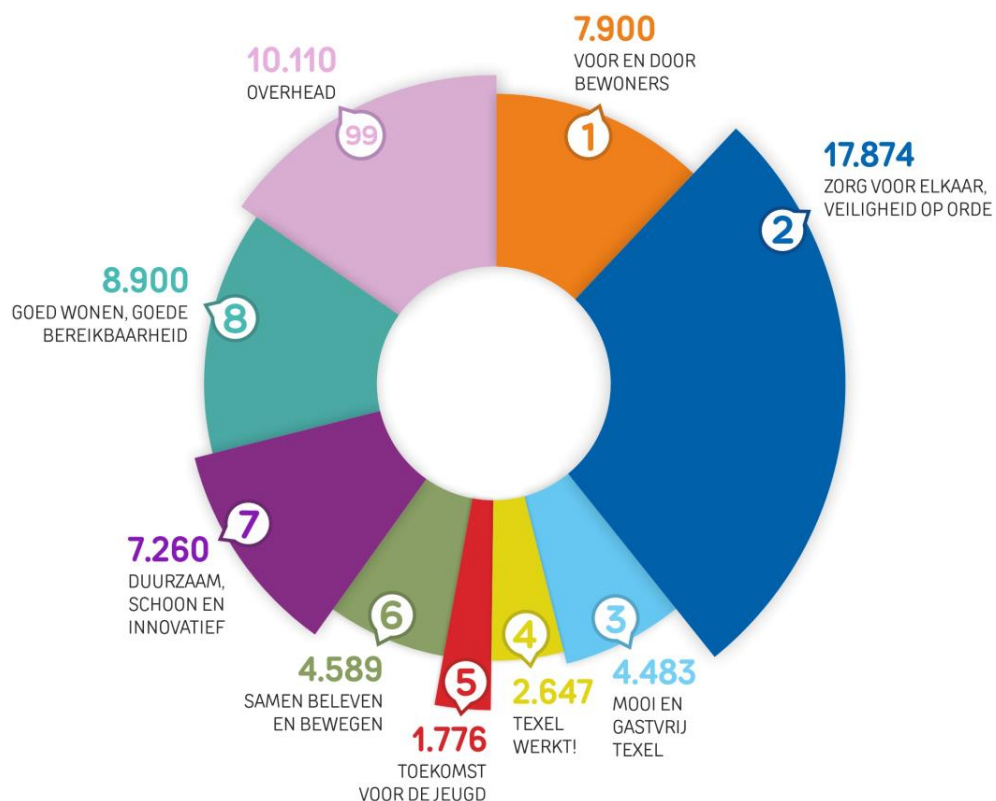
Voorstel 2023-601	Beleid- en beheerplan spelen opstellen		
Doelenboom	6.1.1 Voorzieningen en activiteiten voor sport stimuleren		
Motivat	De openbare ruimte biedt mensen de mogelijkheid tot spelen, bewegen of verblijven ongeacht leeftijd, geloof of afkomst. De openbare ruimte kan mogelijkheden bieden om plezier te maken en bij te dragen aan maatschappelijke, sociale en cognitieve ontwikkelingen. Het huidige beleid- en beheerplan Spelen op Texel loopt op zijn eind. Het plan is om een nieuw beleid- en beheerplan te laten maken voor de jaren 2024-2029.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 50.000	Incidenteel	Begroting 2023
Toelichting financieel	De kosten bedragen € 50.000. Hiermee kunnen we door een externe partij het plan laten opstellen.		

Voorstel 2023-602	Functie beheerstichting schapenboeten onderzoeken		
Doelenboom	6.1.2 Monumenten in stand houden en archeologie conserveren		
Motivat	Schapenboeten zijn landschapselementen met een cultuurhistorische en toeristische (economische) waarde. We willen schapenboeten de erkenning geven voor de waarde die zij leveren aan het unieke Texelse landschap. Dit levert ook een bijdrage aan het toeristisch product en heeft daarmee ook economische waarde (Erfgoednota Texel is de Reede). Voorstel is afkomstig uit het coalitieakkoord 2022 en is bedoeld om te onderzoeken of het onderbrengen van de functie 'behouden en herstellen van de schapenboeten' in een beheerstichting een adequaat middel is.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 15.000	Incidenteel	Begroting 2023
Toelichting financieel			

Voorstel 2023-603	Speeltoestellen certificeren		
Doelenboom	6.1.1 Voorzieningen en activiteiten voor sport stimuleren		
Motivat	Vanwege de nieuwe wetgeving omtrent Wet Attractie Speeltoestellen (WAS) dienen de bestaande speelvoorzieningen gecertificeerd te worden.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 7.000	Incidenteel	Begroting 2023
Toelichting financieel	Het betreft een eenmalige certificering op de speeltoestellen ad € 7.000.		

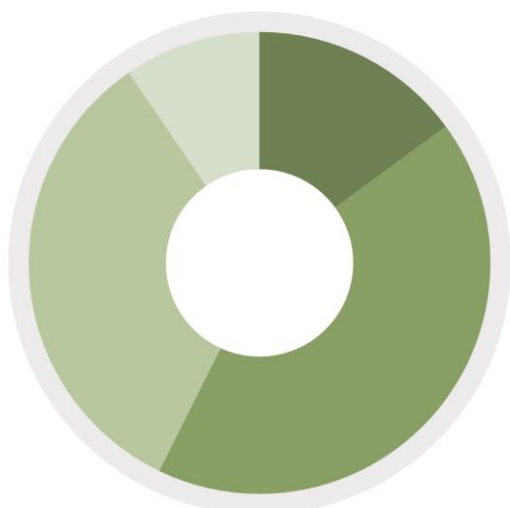
Voorstel 2023-604	Monumententoezicht uitvoeren		
Doelenboom	6.1.2 Monumenten in stand houden en archeologie conserveren		
Motivat	Monumententoezicht wordt momenteel ingehuurd vanuit de gemeente Hoorn voor 9 uur per week. Deze middelen zijn structureel begroot op € 30.000. De daadwerkelijke kosten zijn echter € 38.000. Voorgesteld wordt om het budget Monumententoezicht structureel te verhogen met € 8.000.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 8.000	Structureel	Begroting 2023 e.v
Toelichting financieel	Structureel € 8.000 budget Monumententoezicht verhogen.		

Investeringsvoorstel 2023-605	Speeltoestellen vervangen	
Motivatie	Speeltoestellen moeten ivm de Wet Attractie Speeltoestellen gecertificeerd worden. Enkele speeltoestellen kunnen niet voldoen aan de certificering en dienen vervangen te worden.	
Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking
	€ 13.500	Begroting 2023
Toelichting financieel	De kosten bedragen € 13.500. De afschrijftermijn is 12 jaar.	

PROGRAMMA 6

SAMEN BELEVEN EN BEWEGEN

- **689** Vormings- en ontwikkelingswerk
- **1.937** Sport
- **1.529** Kunst en cultuur
- **434** Overige lasten
- 4.589** Totale lasten programma 6

D. Begroting

(bedragen in duizenden euro's)

Lasten	Rekening 2020	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Vormings- en ontwikkelingswerk	645	657	669	689
Monumenten en torens	180	196	205	246
Sport	1.902	1.898	1.957	1.937
Kunst en cultuur	1.260	1.007	1.305	1.529
Subsidies en leningen	18	19	29	30
Speelplaatsen	148	150	99	158
Totaal lasten programma 6	4.153	3.927	4.265	4.589

(bedragen in duizenden euro's)

Baten	Rekening 2020	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Monumenten en torens	0	15	0	0
Sport	405	461	342	341
Kunst en cultuur	203	258	591	197
Speelplaatsen	3	0	0	0
Totaal baten programma 6	611	734	932	538

Saldo	-3.542	-3.194	-3.333	-4.051
--------------	---------------	---------------	---------------	---------------

Kunst & Cultuur:

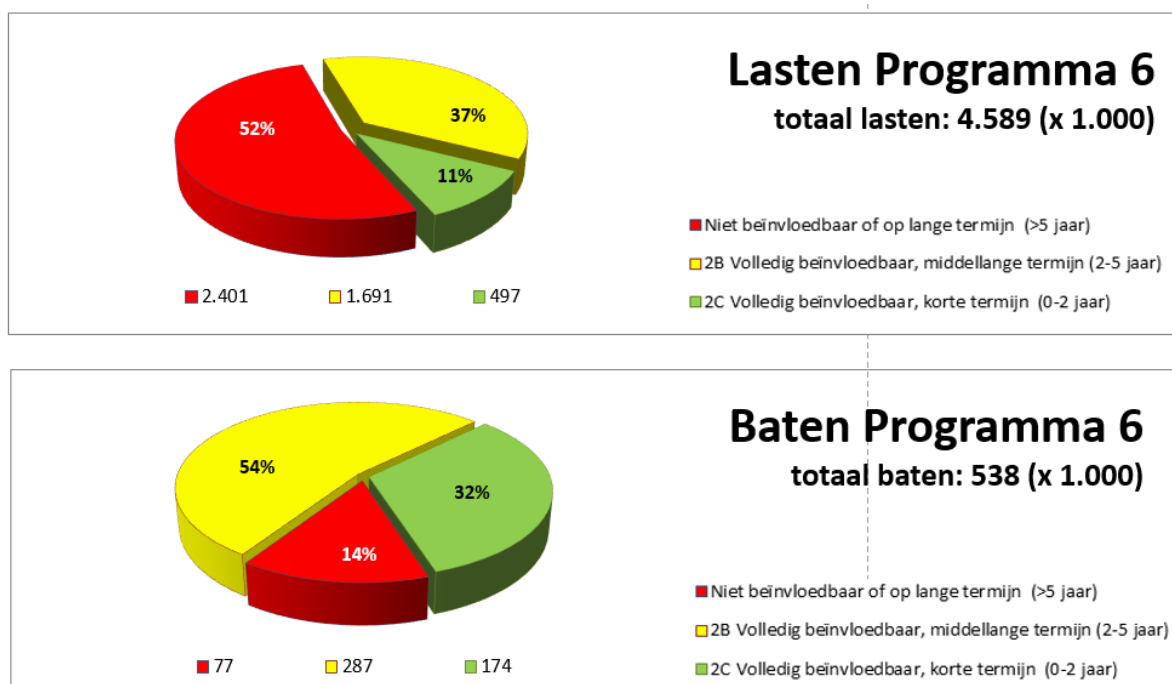
De baten bij dit onderdeel zijn ongeveer 400K lager dan in 2023. Dit heeft met te maken met de incidentele vrijval van middelen uit het onderhoudsfonds bij de besluitvorming Thijssenhuis/D'ouwe Ulo.

E. Beïnvloedbaarheid

Indicatief beeld via taartdiagrammen

In de taartdiagrammen worden de categorieën ‘*beïnvloedbaar kort*’ en ‘*beïnvloedbaar middellang*’ getoond ten opzichte van het totaal van het programmabudget qua baten en lasten:

Taartdiagram lasten en baten programma 6

Beïnvloedbaar op korte termijn (0-2 jaar)

bedragen in duizenden euro's)

Lasten	
Muziek- en dansonderwijs	11
Sport algemeen	14
Sportaccommodaties	
Zwempark Molenkoog	176
Buitensport accommodaties groen	57
Kunst en theater	
Overige cultuur en oudheidkunde	47
Monumenten	135
Speelplaatsen	57
Totaal	497

(bedragen in duizenden euro's)

Baten	
Muziek- en dansonderwijs	
Sport algemeen	
Sportaccommodaties	
Zwempark Molenkoog	141
Buitensport accommodaties groen	33
Kunst en theater	
Overige cultuur en oudheidkunde	
Monumenten	
Speelplaatsen	
Totaal	174

Beïnvloedbaar op middellange termijn (2-5 jaar)

bedragen in duizenden euro's)

Lasten	
Bibliotheek	303
Muziek- en dansonderwijs	376
Sport algemeen	201
Sportaccommodaties	75
Zwempark Molenkoog	20
Kunst en theater	11
Musea	341
Overige cultuur en oudheidkunde	292
Subsidies, leningen en uitvoeringskosten	30
Speelplaatsen	42
Totaal	1.691

(bedragen in duizenden euro's)

Baten	
Bibliotheek	
Muziek- en dansonderwijs	
Sport algemeen	17
Sportaccommodaties	100
Zwempark Molenkoog	
Kunst en theater	
Musea	
Overige cultuur en oudheidkunde	170
Subsidies, leningen en uitvoeringskosten	
Speelplaatsen	
Totaal	287

PROGRAMMA 7

DUURZAAM, SCHOON EN INNOVATIEF

1. Energie besparen en duurzaam opwekken
2. Kennis bundelen op Texel voor innovaties
3. Afval verder scheiden

Wat willen we bereiken?

De energietransitie is in volle gang. We houden deze collegeperiode een burgerberaad om erachter te komen hoe de Texelaars hier invulling aan willen geven. We zetten in op zonne-energie op grote daken en parkeerterreinen en staan open voor nieuwe mogelijkheden zoals getijde-energie. We stimuleren energiebesparing door het verduurzamen van woningen en andere panden.

Ook spelen we in op de klimaatverandering door onze openbare ruimte hierop aan te passen. Bovendien gaan we een lokaal uitvoeringsplan maken om ons nog beter aan te passen aan de gevolgen van klimaatverandering.

We streven naar een circulaire economie. De ambitie is van afval naar grondstof zodat grondstoffen worden hergebruikt in plaats van verbrand.

Waar hebben we al op ingezet?

De energietransitie heeft door het landelijk Klimaatakkoord (2019) nog meer prioriteit gekregen. Zowel de Regionale Energie Strategie als de Transitievisie Warmte zijn in 2021 door de gemeenteraad vastgesteld. We zijn volop bezig met de uitvoering van de plannen. Voor het bredere duurzaamheidsbeleid is ook Texel zelfvoorzienend en duurzaam in uitvoering.

Speerpunt is energiebesparing door bijvoorbeeld isolatie van woningen en de opwekking van zonne-energie. Dit doen we door woningeigenaren te informeren en stimuleren. Zo kunnen zij een lening aanvragen om hun woning te verduurzamen. Daarnaast is een renteloze lening mogelijk voor zonnepanelen.

We houden bij de inrichting van de openbare ruimte beter rekening met de gevolgen van klimaatverandering. Dit doen we onder meer door gescheiden systemen aan te leggen voor schoon en vuil water. Hiermee voorkomen we dat schoon water het stelsel belast en wordt aangeboden aan de zuivering. In 2021 is de Regionale Strategie Klimaatadaptatie Noordkop vastgesteld.

Waar zetten we extra op in?

In het Klimaatakkoord is afgesproken dat Nederland in 2050 vrijwel geen CO₂ meer uitstoot. Voor de energietransitie zoeken we de samenwerking met betrokken partijen waaronder de inwoners en bedrijven op Texel. We leggen meer nadruk op communicatie en het aanbieden van advies, ontzorging en financiële ondersteuning. Ook werken we mee aan innovaties op het gebied van hernieuwbare energie zoals golfenergie en voor het realiseren van slimme en effectieve netwerken, bijvoorbeeld door opslag of waterstof als energiedrager. Om problemen met het elektriciteitsnet aan te pakken en verdere problemen te voorkomen gaan we actief in overleg met netbeheerder Liander en belangrijke afnemers op het eiland. Naast een lokale aanpak sluiten we ook aan bij een regionale samenwerking hierin.

In 2050 moeten alle grondstoffen uit hergebruik komen (Nationaal Grondstoffenakkoord 2017). In 2023 doorlopen we het kader stellende bestuurlijk proces, het eerste kwartaal 2024 leggen we een nieuw afval-grondstoffenplan aan de raad voor. De afvalinzameling richten we op het gebruik van afvalstromen als grondstof voor nieuwe producten.

Ook onze eigen organisatie draagt bij aan de circulaire economie.

In 2021 hebben we gewerkt aan een nieuw inkoop- en aanbestedingsbeleid waarin meer aandacht is voor maatschappelijk verantwoord inkopen (MVI). In 2023 wordt dit uitgewerkt in een uitvoeringsplan MVI.

In 2024 starten we met de uitvoering van het in 2023 op te stellen uitvoeringsplan klimaatadaptatie. Hiermee houden we nog meer rekening met de gevolgen van klimaatverandering. Bijvoorbeeld door in de openbare ruimte meer groen aan te leggen om water op te vangen en hittestress te voorkomen, door het aanleggen van gescheiden systemen voor schoon en vuil water en door het afkoppelen van regenwater. Eind 2022 leggen we een nieuw gemeentelijk rioleringsplan (Programma Stedelijk water en riool) voor aan de gemeenteraad. Deze wordt opgesteld binnen de samenwerking in de Noordkop.

Voor het vergroten van de biodiversiteit passen we in de openbare ruimte kruidachtigen toe in het groenbeheer, zoals een eigen Texels bermenmengsel van typisch Texelse biotopen. Om minder uitstoot te realiseren stimuleren we 'anders denken' met betrekking tot het prioriteren van auto's bij het inrichten van de leefomgeving. Ook blijven we het aantal laadpalen voor elektrische auto's in de openbare ruimte uitbreiden.

Inventarisatie wenselijke voorstellen:

- *ondergrondse afvalcontainers beheren;
- boekwaarde veegwagen afboeken;
- duurzaamheidsbeleid versneld uitvoeren;
- regie en implementatie recycleplan;
- Texel innovatief proefeiland;
- oprichten van een vierjarig subsidiefonds voor duurzame investeringen in woningen;
- bestelauto ongediertebestrijding aanschaffen;
- *pick-up pompen onderhoud aanschaffen;
- *rolbezem aanschaffen;
- *zijlader aanschaffen;
- *ondergrondse afvalmodules optimaliseren en uitbreiden;
- *Bestelauto ongediertebestrijding aanschaffen.

Verbonden partijen in dit programma

In onderstaand overzicht is aangegeven welke verbonden partijen binnen dit programma werkzaamheden uitvoeren.

Naam verbonden partij	Taakvelden	Bijdrage aan gemeentelijke doelen
HVC	7.3 Afval	Transport en verwerking huishoudelijk afval Grondstoffscheiding Beheer afvalbrengstation
Omgevingsdienst Noord Holland Noord	7.4 Milieubeheer	Toezicht en handhavingstaken milieu
Gemeenschappelijke regeling De Waddeneilanden	0.1 Bestuur	Samenwerking aan realisatie duurzaamheidsambitie
Coöperatie TexelEnergie	0.5 Treasury	Uitvoering (delen van) energieambitie

Beleidsindicatoren

De gemeenten lichten de effecten van het beleid toe door een vaste set beleidsindicatoren op te nemen in de begroting en de jaarrekening. De gepresenteerde gegevens zijn de nu (september 2022) bekende cijfers.

Taakveld	Indicator	Eenheid	Bron	Jaar	Texel	Nederland
7.Volksgezondheid en Milieu	Omvang huishoudelijk restafval	Kg/inwoner	CBS	2018	200	178
				2019	221	161
				2020	278	158
				2021	268	Nog niet bekend
7.Volksgezondheid en Milieu	Bekende hernieuwbare energie	%	Waarstaatj egemeente .nl	2015	3,1	5,8
				2016	2,8	6,0
				2017	3,0	6,6
				2018	3,7	7,3
				2019	4,4	8,6
7.Volksgezondheid en Milieu	Woningen met zonnepanelen	%	CBS	2015	10,2	5,2
				2016	11,4	6,9
				2017	14,1	9,3
				2018	16,2	12,3
				2019	20,0	15,7
7.Volksgezondheid en Milieu	(Semi)publieke e-laadpunten	Per 1.000 inwoners	Klimaatmonitor-RWS	2015	3,1	5,8
				2016	2,8	6,0
				2017	3,0	6,6
				2018	3,7	7,3
				2019	4,4	8,6
7.Volksgezondheid en Milieu	Energie label woningen	% in 2021	RVO	A++		0,3
				A+	0,1	0,5
				B	24,0	28,1
				C	15,9	16,9
				D	26,5	26,1
				E	13,1	12,0
				F	6,3	4,4
				G	6,6	4,1

Doelenboom

7.1 Een gezond milieu bevorderen

- 7.1.1 Rioolstelsel in stand houden en eventueel verbeteren
 - 7.1.1.1 Basis Rioleringsplan (BRP) uitvoeren
- 7.1.2 Texel schoon houden
 - 7.1.2.1 Texel voor burgers, bedrijven en toeristen schoon houden
 - 7.1.2.3 Onkruidbestrijding op verharding
 - 7.1.2.5 Voldoende openbare toiletten op het eiland verzorgen
 - 7.1.2.9 Voorkomen dat kadavers en andere dode dieren op het strand gevaar kan opleveren vanwege mogelijke besmetting
 - 7.1.2.13 Openbare toiletten onderhouden
 - 7.1.2.14 Ondergrondse afvalbakken voor restafval plaatsen
 - 7.1.2.15 ~~Perscontainer vervangen~~
 - 7.1.2.16 Afvalbakken voor zwerfvuil vervangen
 - 7.1.2.17 Via communicatie op vermindering restafval inzetten

7.2 Een duurzame samenleving bevorderen

- 7.2.1 Energietransitie faciliteren en uitvoeren
 - 7.2.1.2 Energietransitie subsidiëren, energiebesparing en schone energie stimuleren
 - 7.2.1.3 Energiebesparing woningbouw stimuleren
 - 7.2.1.4 Texel tot voorbeeld van energiebesparing en duurzame energietechnieken maken
 - 7.2.1.5 Projecten van derden voor duurzame energieproductie faciliteren
 - 7.2.1.9 Schone energie stimuleren
- 7.2.3 Texels watersysteem toekomstbestendig maken en houden
 - 7.2.3.2 Aan verbetering kwaliteit van het oppervlaktewater bijdragen
 - 7.2.3.3 Duurzaamheidsambitie zoetwaterbeheer waarmaken

B. Lange Termijn Planning

- Grondstoffenplan vaststellen;
- Aanbieden notitie over rioolheffing.

C. Voorstellen

Voorstel 2023-701	Ondergrondse afvalcontainers beheren		
Doelenboom	7.1.2 Texel schoon houden		
Motivatie	Een klein aantal van onze (ondergrondse) containers heeft op dit moment een toegangssysteem. In de meeste gevallen is dit een fysieke sleutel, en bij twee containers een elektronische sleutel (een druppel). Om oneigenlijk gebruik tegen te gaan, heeft het de voorkeur om meer (in ieder geval de nieuw te plaatsen) containers van een toegangssysteem te voorzien. De voorkeur gaat uit naar het gebruik van elektronische sleutels.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	-€ 5.500	Structureel	Dekking afvalstoffenheffing
	€ 5.500	Structureel	Begroting 2023 e.v.
Toelichting financieel	Voor het beheer van een toegangssysteem voor al beschikbare en nog te plaatsen (ondergrondse) containers, is structureel geld nodig.		

Voorstel 2023-702	Boekwaarde veegwagen afboeken		
Doelenboom	7.1.2 Texel schoon houden		
Motivatie	De veegwagen is vervroegd aan vervanging toe. De machine is kwalitatief tegengevallen en de reparaties nemen sterk toe en de inzetbaarheid neemt af.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 36.500	Incidenteel	Begroting 2023
Toelichting financieel	De veegwagen is afgeschreven in 2024 en mag dan vervangen worden. Er wordt voorgesteld deze vervanging te vervroegen, hiervoor is incidenteel € 36.500 (boekwaarde per 01-01-2023) nodig.		

Voorstel 2023-703	Duurzaamheidsbeleid versneld uitvoeren		
Doelenboom	7.2.4 Aan klimaatverandering aanpassen		
Motivatie	We zetten extra in op de uitvoering van het duurzaamheidsbeleid. Ook met extra menskracht. De uitvoering van Transitievisie Warmte, Texel zelfvoorzienend en duurzaam en de Regionale Energie Strategie 1.0 vergt in toenemende mate regie van de gemeente om de overgang naar duurzame elektriciteit en warmte (energietransitie) samen met inwoners, bedrijven en organisaties te bewerkstelligen, maar ook om koppelkansen met andere beleidsvelden circulariteit, klimaatadaptatie en biodiversiteit) te benutten. Bovendien is extra uitvoeringscapaciteit nodig voor het ontwikkelen van stimulerende regelingen en communicatie over maatregelen en financieringsmogelijkheden.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 250.000	Incidenteel	Begroting 2023
	€ 250.000	Incidenteel	Begroting 2024
Toelichting financieel	Dit budget gebruiken we voor de inzet van een regisseur warmte, een regisseur duurzame energie en een medewerker beleidsuitvoering.		

Voorstel 2023-704	Regie en implementatie grondstoffenplan		
Doelenboom	7.1.2 Texel schoon houden		
Motivat	<p>We hebben de ambitie om zelfvoorzienend en duurzaam te worden. Bovendien zijn er vanuit het Rijk doelstellingen opgesteld voor het terugdringen van de hoeveelheid restafval en uiteindelijk te komen tot circulariteit (Van Afval Naar Grondstof).</p> <p>We trekken samen op met de inzamelaar HVC. Bovendien betrekken we inwoners en b.v. verenigingen die papier en karton inzamelen. Zowel voor het opstellen van een nieuw plan (ca. 1 jaar) als voor de invoer van een nieuw inzamelsysteem (ca. 2 jaar) is het nodig kennis en uitvoeringscapaciteit in te huren (vglb. met ong. 1 fte).</p>		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 85.000	Incidenteel	Begroting 2023
	€ 85.000	Incidenteel	Begroting 2024
	€ 30.000	Incidenteel	Begroting 2023
Toelichting financieel	De kosten voor 1 fte zijn € 85.000 per jaar. Voor is het opstellen van het plan is € 30.000 nodig.		

Voorstel 2023-705	Texel innovatief proefeiland		
Doelenboom	7.2.4 Aan klimaatverandering aanpassen		
Motivat	Het is belangrijk pilots op het gebied van energieopslag, wateropslag en duurzame landbouw en visserij te ondersteunen. En daarbij tevens inzetten op het verwerven van subsidies. Om pilots te ondersteunen is een financiële bijdrage bij de start vaak onmisbaar.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 90.000	Incidenteel	Begroting 2023
Toelichting financieel			

Voorstel 2023-706	Oprichten van een vierjarig subsidiefonds voor duurzame investeringen in woningen.		
Doelenboom	7.2.1 Texelse energie duurzaam en zelfvoorzienend maken		
Motivat	De energierekeningen voor woningen moeten omlaag en woningen moeten worden klaargestoomd voor een duurzame toekomst. Een vierjarig subsidiefonds voor inwoners wordt opgericht om duurzame investeringen in woningen te bevorderen. Behalve voor eigenaren van woningen wordt dit fonds ook bereikbaar voor huurders die kleine investeringen willen doen.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 500.000	Incidenteel	Begroting 2023
	€ 500.000	Incidenteel	Begroting 2024
	€ 500.000	Incidenteel	Begroting 2025
	€ 500.000	Incidenteel	Begroting 2026
Toelichting financieel			

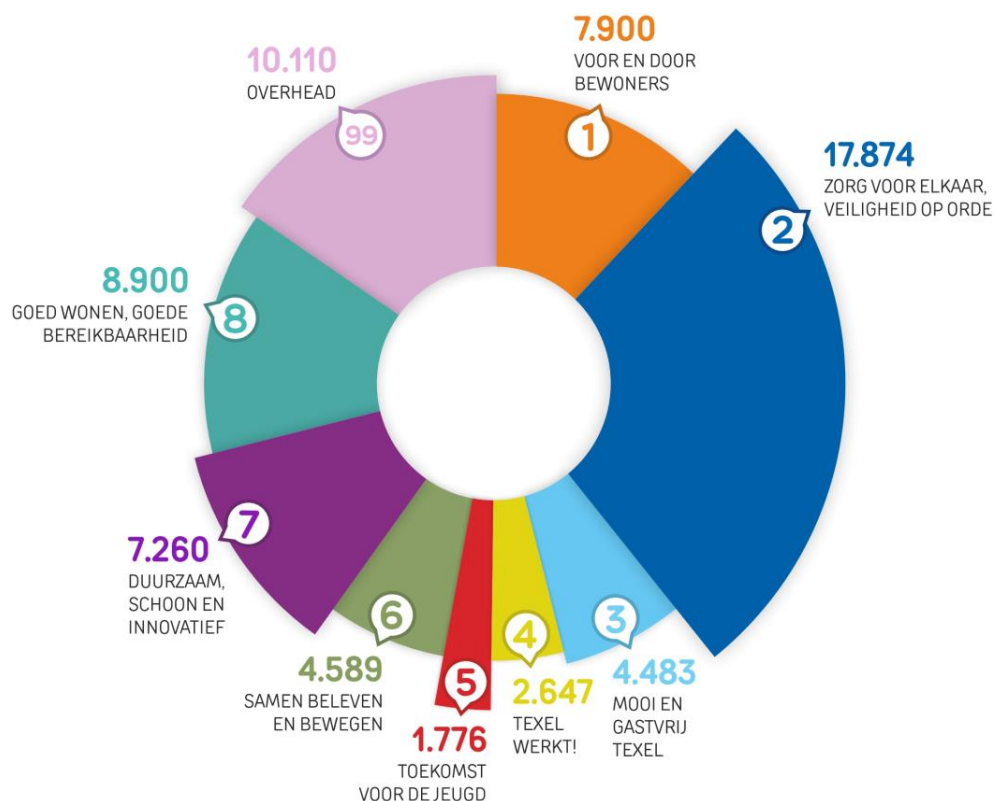
Investeringsvoorstel 2023-707	Pick-up pompenonderhoud aanschaffen	
Motivat	De pick-up is aan vervanging toe. Vanwege de corona- pandemie, het grondstoffen tekort in de wereld, de verschuiving in beschikbaar personeel en het chiptekort voor de gehele automotieve industrie, heeft dit geleid tot (zeer) forse prijsstijgingen.	
Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking
	€ 14.000	Begroting 2023
Toelichting financieel	De pick-up is afgeschreven en mag vervangen worden. Er is dekking aanwezig voor € 53.000 (zie Hoofdstuk Financieel perspectief 2023-2026 Vervangingsinvesteringen). Via dit voorstel vragen wij het budget te verhogen naar € 67.000 excl. btw.	

Investeringsvoorstel 2023-708		Rolbezem aanschaffen
Motivat	De bestaande rolbezem op de lastdrager (Holder) is tientallen jaren oud. Deze rolbezem is nooit opgenomen ter vervanging maar is door het intensieve gebruik aan het einde van de levensduur. De rolbezem wordt i.c.m. een lastdrager gebruikt voor het vegen van de fietspaden, het betreft dus niet de lastdrager zelf maar alleen de rolbezem.	
Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking
	€ 20.000	Begroting 2023
Toelichting financieel	Er wordt krediet gevraagd van € 20.000 exclusief btw. De afschrijftermijn is 15 jaar.	

Investeringsvoorstel 2023-709		Zijlader aanschaffen
Motivat	De zijbelader is aan vervanging toe. Vanwege de corona- pandemie, het grondstoffen tekort in de wereld, de verschuiving in beschikbaar personeel en het chiptekort voor de gehele automotive industrie, heeft dit geleid tot (zeer) forse prijsstijgingen. Dit geldt over de gehele linie, zowel truckchassis fabrikanten en opbouw fabrikanten. Door de lange levertijd van dit voertuig houden we rekening met een prijsstijging in 2023, deze is meegenomen in deze aanvraag. Vanwege de lange levertijd i.r.t de huidige onderhoudsstaat van het voertuig wordt bekeken of er een demo voertuig kan worden aangeschaft.	
Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking
	€ 76.500	Begroting 2023
Toelichting financieel	De zijlader is afgeschreven en mag vervangen worden. Er is dekking aanwezig voor € 201.000 (zie Hoofdstuk Financieel perspectief 2023-2026 Vervangingsinvesteringen). Via dit voorstel vragen wij het budget te verhogen naar € 277.500 excl. btw.	

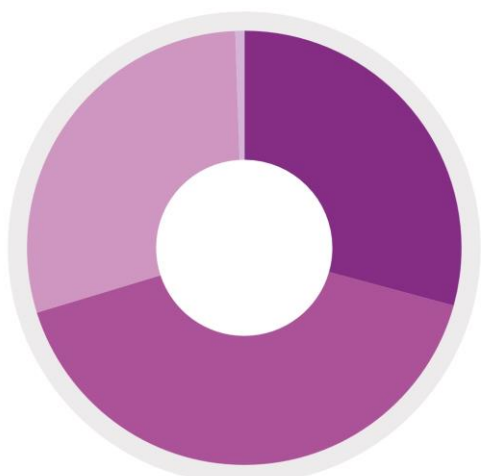
Investeringsvoorstel 2023-710		Ondergrondse afvalmodules optimaliseren en uitbreiden
Motivat	uitbreiden/vervangen en optimaliseren areaal ivm woningbouw in alle dorpen	
Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking
	€ 400.000	Afvalstoffenheffing
Toelichting financieel	Vanwege de geplande woningbouw ontwikkelingen zijn op diverse locaties verspreid over de dorpen extra ondergrondse containers nodig. Rekening wordt gehouden met het plaatsen van 35 containers.	

Investeringsvoorstel 2023-711		Bestelauto ongediertebestrijding aanschaffen
Motivat	De bestelauto is aan vervanging toe. Vanwege de corona- pandemie, het grondstoffen tekort in de wereld, de verschuiving in beschikbaar personeel en het chiptekort voor de gehele automotive industrie, heeft dit geleid tot (zeer) forse prijsstijgingen.	
Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking
	€ 10.000	Begroting 2023
Toelichting financieel	De bestelauto voor de ongediertebestrijding is afgeschreven en mag vervangen worden. Er is dekking aanwezig voor € 21.000 (zie Hoofdstuk Financieel perspectief 2023-2026 Vervangingsinvesteringen). Via dit voorstel vragen wij het budget te verhogen naar € 31.000 excl. btw.	

PROGRAMMA 7

DUURZAAM, SCHOON EN INNOVATIEF

7.260 Totale lasten programma 7

D. Begroting

(bedragen in duizenden euro's)

Lasten	Rekening 2020	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Afval	1.962	2.178	2.124	2.116
Rioolbeheer	2.909	2.911	3.297	2.998
Milieubeleid	1.036	946	1.530	2.118
Openbare toiletten	26	34	28	27
Totaal lasten programma 7	5.933	6.069	6.978	7.260

(bedragen in duizenden euro's)

Baten	Rekening 2020	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Afval	2.207	2.580	2.463	2.523
Rioolbeheer	3.482	3.574	3.628	3.570
Milieubeleid	17	-48	332	4
Totaal baten programma 7	5.705	6.106	6.424	6.096

Saldo	-227	37	-555	-1.164
--------------	-------------	-----------	-------------	---------------

Milieubeleid:

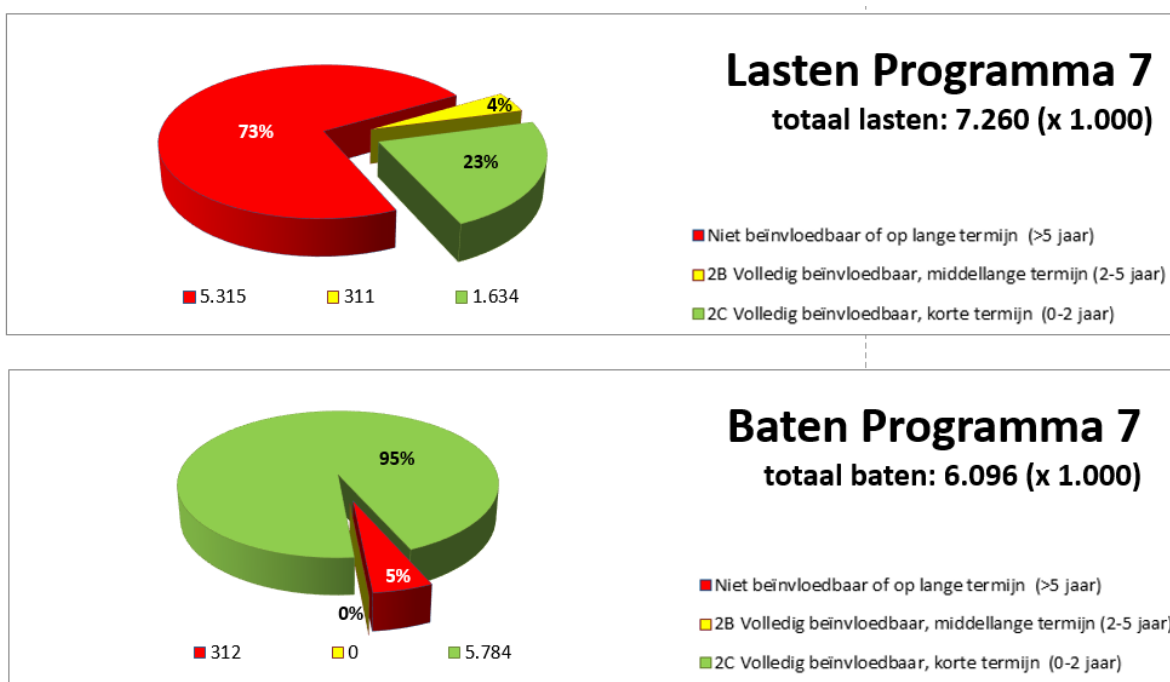
Als de baten en lasten samen worden geteld, zijn de uitgaven afgerond 900K hoger in 2023 dan in 2022. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door de voorstellen die in 2023 aan de raad worden gedaan zoals Subsidiefonds Duurzame inv. ad 500K en de extra personele inspanningen/onderzoeken ad 730K, vermindert met de wel in 2022 maar niet in 2023 ontvangen rijksuitkeringen duurzaamheid ad 330K.

E. Beïnvloedbaarheid

Indicatief beeld via taartdiagrammen

In de taartdiagrammen worden de categorieën 'beïnvloedbaar kort' en 'beïnvloedbaar middellang' getoond ten opzichte van het totaal van het programmabudget qua baten en lasten:

Taartdiagram lasten en baten programma 7

Beïnvloedbaar op korte termijn (0-2 jaar)

bedragen in duizenden euro's)

Lasten	
Straatreiniging	
Inzameling huishoudelijk afval	
Inzameling bedrijfsafval	
Beerputten / vetvangers	
Rioleringen	847
Milieubeheer	115
Duurzame ontwikkeling	635
Afval	37
Totaal	1.634

(bedragen in duizenden euro's)

Baten	
Straatreiniging	16
Inzameling huishoudelijk afval	2.204
Inzameling bedrijfsafval	28
Beerputten / vetvangers	35
Rioleringen	3.501
Milieubeheer	
Duurzame ontwikkeling	
Afval	
Totaal	5.784

Beïnvloedbaar op middellange termijn (2-5 jaar)

bedragen in duizenden euro's)

Lasten	
Straatreiniging	95
Afvalstoffenbeleid	5
Inzameling huishoudelijk afval	80
Milieubeheer	100
Ongediertebestrijding	22
Openbare toiletten	4
Duurzame ontwikkeling	5
Totaal	311

(bedragen in duizenden euro's)

Baten	
Straatreiniging	
Afvalstoffenbeleid	
Inzameling huishoudelijk afval	
Milieubeheer	
Ongediertebestrijding	
Openbare toiletten	
Duurzame ontwikkeling	
Totaal	0

PROGRAMMA 8

GOED WONEN, GOEDE BEREIKBAARHEID

1. Versnellen woningbouw
2. Postweg vernieuwen
3. Transformatie vrijkomende schoollocaties

Wat willen we bereiken?

We willen een leefbaar Texel. Voor Programma 8 betekent dat een voldoende en gevarieerd woningaanbod voor onze inwoners.

Een goed onderhouden, toereikend en veilig wegen-, straten-, wandelpaden- en fietspadennet.

Voldoende parkeerplaatsen voor zowel auto's als fietsen. Een functioneel openbaar vervoer. Binnen de dorpskernen krijgen voetgangers en fietsers de ruimte.

[IBOR-plan 2019](#)
[Beheerplan Watersystemen 2017](#)
[Gemeentelijk rioleringsplan](#)
[Beheerplan Wegen](#)
[Beheerplan Straatmeubilair](#)
[Structuurvisie Texel op koers 2020](#)
[Veilig en verlicht Texel](#)
[Mobiliteitsvisie Texel 2015 - 2025](#)
[Actieplan Mobiliteit Texel 2016-2025](#)
[Parkeer- en Verkeerscirculatieplan Den Burg](#)
[Beleidsplan civiele kunstwerken 2016](#)
[Woonvisie Texel 2016](#)
[Actieplan wonen](#)
[Woningbouwprogramma Texel 2020 - 2030](#)

Waar hebben we al op ingezet?

Wonen en gebiedsontwikkeling

We hebben een status aparte voor Texel in de regio. Deze status is verwerkt in het Kwalitatief Woningbouwprogramma Kop van Noord-Holland 2020-2030 (KWK) met daarbij het Woningbouwprogramma Texel 2020 - 2030. We hebben prestatieafspraken met Woontij, deze worden besproken in periodiek overleg met Woontij.

Met het besluit 'Versnelling Woningbouw' (2021) heeft de raad ingezet op de versnelde realisatie van 171 woningen (waaronder 87 sociale huurwoningen). Hierbij de locaties De Cocksdorp, Oosterend, Oudeschild, Den Hoorn en Marserf Den Burg. Daarnaast de herontwikkeling van De Akker in Oosterend en de voormalige scholen in Den Burg. In totaal zijn er voor de periode 2022 - 2030 plannen om ca. 700 woningen toe te voegen, waarvan ca. 600 woningen op locaties van de gemeente/Woontij (hierbij zijn de Tuunen II en de ca. 100 extra Flexwoningen - zie onder bij 'waar zetten we extra op in' - meegenomen).

De huisvestingsverordening is in 2020 geëvalueerd, aangescherpt en uitgebreid om de schaarse woningvoorraad te behouden voor de mensen die hier vanwege een economische of maatschappelijke binding moeten kunnen wonen.

De gemeente faciliteert tijdelijke projecten met flex-woningen voor werknemers, vergunninghouders en spoedzoekers.

Mobiliteit en openbare ruimte

Er zijn ideeën voor het parkeren in De Koog vastgesteld door de raad in een verkeerscirculatieplan (VCP). We werken aan een plan voor herinrichting van het parkeerterrein Stappeland. Er is een publieksvriendelijke overeenkomst ontwikkeld voor het participeren door bewoners in hun buurt.

De herinrichting van de Postweg 1e fase (rotonde Ruigendijk tot kruising Slufterweg) is gerealiseerd. Voorbereidingen voor Postweg 2e fase zijn in volle gang, naar verwachting wordt in het voorjaar van 2023 het gehele project opgeleverd. Rehabilitatie fietspaden van Staatsbosbeheer (SBB) 2e tranche is opgeleverd, voorbereidingen voor de 3e tranche zijn afgerond, en aan de voorbereiding van de 4e tranche wordt nu gewerkt.

Daarnaast is er blijvende inzet op het verbeteren van het bergen en afvoeren van zoet water. Onder andere door de aanleg van duikers en stimuleren van gescheiden afvoeren van regenwater. Het wegenbeheerplan, groenbeheerplan en wegcategoriseringplan zijn in uitvoering. De fysieke vervanging van straatmeubilair is in volle gang, in 2022 is onder andere de ANWB-bewegwijzering vervangen.

In 2022 is de handhaving op de uitbreiding van het betaald parkeren geëvalueerd. In combinatie met door het Rijk beschikbaar gesteld geld voor uitbreiding van de handhavingscapaciteit is besloten een vierde boa in te zetten voor een periode van 3 jaar.

Waar zetten we extra op in?

Wonen en gebiedsontwikkeling

Voor wonen zetten we extra in op de 'Tuunen II' (120 woningen) en het vergroten van de flexibele schil met ca. 100 woningen voor 20 jaar. Tijdelijke huisvesting voor starters, spoedzoekers, vergunninghouders en werknemers. Projecten van maximaal 20 jaar tellen niet mee voor de permanente voorraad. Ook wordt er gestart met de voorbereiding voor de Groeneplaats nieuwbouw fase 2.

In 2023 wordt er een nieuwe Woonvisie opgesteld. Onderdeel van deze visie zal onder meer de woningbouwbehoefte 2030 - 2039 zijn. Deze wordt in 2024 gevolgd door evaluatie en actualisatie van de huisvestingsverordening.

Mobiliteit en openbare ruimte

Bij de planning en uitvoering van projecten wordt extra kritisch gekeken naar ruimtegebruik en samenhang. Er staan een aantal grote projecten gepland, zoals herinrichting Oost, revitaliseren van meerdere straten in De Koog, het herstraten en revitaliseren van het groen in de Duinreep e.o. (Den Burg) en het Buurtje/ Trompstraat (Oudeschild). Verder worden in het buitengebied het Lageveld en de Mokweg gerehabiliteerd, inclusief de aanleg van bermverharding.

Het komende jaar worden veel banken in de openbare ruimte vervangen.

Inventarisatie wenselijke voorstellen:

- *bermverharding aanleggen/vervangen;
- *straatmeubilair vervangen;
- *advieskosten gebiedsontwikkeling en woningbouw aanvragen;
- extra personele capaciteit uitvoering Woningbouwprogramma Texel;
- budget onderhoud civiele kunstwerken verhogen;
- contractbegeleiding vervangen armaturen openbare verlichting uitvoeren;
- (Juridische) constructie ontwikkelen om woningen betaalbaar te houden;
- nieuwe Woonvisie opstellen;
- doorstroming op de woningmarkt bevorderen;
- voor een adequate bluswatervoorziening zorgdragen;
- projectleider voor aanpassing infrastructuur Teso terrein aanstellen;
- digitaal parkeer verwijssysteem;
- *De Ruyterstraat herinrichten;
- *herinrichting Wilhelminalaan ontwerpen en voorbereiden;
- *fietspaden SBB reconstrueren 4e tranche 2023-2024;
- *elektrisch voertuig toezicht aanschaffen;
- *elektrisch voertuig parkeerbeheer aanschaffen;
- *verhardingen rehabiliteren.

(*opgenomen in de perspectiefnota)

Verbonden partijen in dit programma

In onderstaand overzicht is aangegeven welke verbonden partijen binnen dit programma werkzaamheden uitvoeren.

Naam verbonden partij	Taakvelden	Bijdrage aan gemeentelijke doelen
GR De Waddeneilanden	2.4 Economische havens en waterwegen 2.5 Openbaar vervoer 8.3 Wonen en bouwen	Er wordt samengewerkt aan behoud van goede bereikbaarheid, aan de leefbaarheid op de eilanden, met name als dat aan de orde is bij de ontwikkeling en toepassing van beleid van andere overheden.
NV TESO	2.5 Openbaar vervoer	Waarborgen goede bereikbaarheid van Texel.
Texel Airport	2.1 Verkeer en vervoer	Toeristische infrastructuur en goede bereikbaarheid waarborgen.

Beleidsindicatoren

De gemeenten lichten de effecten van het beleid toe door een vaste set beleidsindicatoren op te nemen in de begroting en de jaarrekening. De gepresenteerde gegevens zijn de nu (september 2022) bekende cijfers.

Taakveld	Indicator	Eenheid	Bron	Jaar	Texel	Nederland
8.Vhrosv	Gemiddelde WOZ waarde	Duizend euro	CBS	2019	272	250
				2020	287	271
				2021	306	290
8.Vhrosv	Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	Texel in cijfers (*) nog niet def.	2019	8,6	9,2
				2020	18,2	8,8
				2021 *	15,0	8,6
8.Vhrosv	Demografische druk	%	CBS	2020	79,0	69,6
				2021	79,7	69,8
				2022	80,3	70,0
8.Vhrosv	Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	In euro's	COELO	2020	590	700
				2021	616	733
				2022	632	nnb
8.Vhros	Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	In euro's	COELO	2020	706	773
				2021	742	810
				2021	nnb	nnb

Doelenboom

8.1 Gemeentelijke infrastructuur beheren en mobiliteit reguleren

- 8.1.1 Infrastructuur beheren en aanpassen
 - 8.1.1.1 Onderzoek doen naar herindeling opslagterrein
 - 8.1.1.6 Diverse straten herinrichten
 - 8.1.1.7 Rotonde Pontweg-Keesomlaan-Westerweg aanleggen
 - 8.1.1.17 Integraal Beheer Openbare Ruimte (IBOR) plan uitvoeren
 - ~~8.1.1.24 Infra-structurele maatregelen omgeving onderwijscentrum aanleggen~~
 - 8.1.1.23 Gladheidsmeldsysteem aanschaffen
 - ~~8.1.1.28 Breder kijken dan Infrastructurele maatregelen omgeving Onderwijs-centrum Texel~~
- 8.1.2 Openbare verlichting onderhouden
 - 8.1.2.1 Voor energiezuinige verlichting zorgen
- 8.1.3 Mobiliteit reguleren
 - 8.1.3.1 Verkeer en bevorderen veiligheid reguleren
 - 8.1.3.3 Openbaar vervoer laten functioneren
 - 8.1.3.5 Parkeerautomaten eventueel vervangen
 - 8.1.3.6 Parkeerautomaten onderhouden
- 8.1.4 Wegen, voet- en fietspaden in het landschap inpassen
 - 8.1.4.1 Fietspaden moeten in het landschap passen

8.2 Gebiedsontwikkelingen faciliteren

- 8.2.1 Een nieuwe bestemming ontwikkelen voor vrijkomende locaties
 - 8.2.1.5 Herontwikkeling locaties vrijkomende bebouwing faciliteren

8.3 Voor voldoende goede woningen zorgen

- 8.3.1 Voldoende betaalbare woningen beschikbaar houden
 - 8.3.1.4 In het regionale woonbeleid participeren
- 8.3.2 Meer perspectief op de woningmarkt creëren
 - 8.3.2.1 Mogelijkheden voor starters op de woningmarkt creëren
- 8.3.3 Gemeentelijke gebouwen beheren en verbeteren
 - 8.3.3.1 In verband met veroudering gebouwenbestand onderhoudskosten verhogen
- 8.3.4 Faciliteren dat meer mensen langer zelfstandig thuis kunnen wonen
 - 8.3.4.1 Stimuleren particuliere woningaanpassing
 - ~~8.3.4.2 Blijversleningen en startersleningen structureel maken~~

B. Lange Termijn Planning

Goed wonen

- Motie Koophuizen betaalbaar maken houden (keuze voor koopgarant of een vergelijkbare regeling);
- Motie betaalbare koopwoningen (voorstel over mogelijkheden betaalbaar maken en houden woningen);
- Ontwikkeling Groene-plaats fase 2;
- Evaluatie huisvestingsverordening;
- Actualisatie grondbeleid;
- Locatie d'Ouwe Ulo - programma en exploitatie;
- Woningbouwlocatie Tuunen II (70 middeldure huur en 50 sociale huur);
- Motie Voors en tegens woningsplitsing in kaart brengen;
- Onderzoek opties actieve grondaankoop;
- Woonvisie 2024 opstellen;
- Inventarisatie snipperlocaties gemeenteground kleinschalige CPO;
- Realisatie ca. 100 flexwoningen (sociale huur) voor 15 tot 20 jaar;

- Voorontwerp herinrichting van het IJsbaanterrein Den Burg.

Goede bereikbaarheid

- Reconstructie fietspaden Staatsbosbeheer 4^e tranche;
- Actualisatie Beheerplan Wegen - met voorstel voor de aanleg van nieuwe bermverharding;
- Evaluatie Parkeer- en Verkeerscirculatieplan De Koog;
- Brede evaluatie parkeren;
- Evalueren behoefte parkeerterreinen Den Burg;
- Omgevingsvergunning Texel Zoo;
- Fietsparkeren;
- Reconstructie fietspaden Staatsbosbeheer jaarclusters 2022 en 2023;
- Evaluatie inzet extra boa bij de handhaving betaald parkeren.

C. Voorstellen

Voorstel 2023-801	Bermverharding aanleggen/vervangen		
Doelenboom	8.1.1 Infrastructuur beheren en aanpassen		
Motivatie	<p>In 2023 staan het rehabiliteren van het Lageveld en de Mokweg op het programma. Zie voorstel 2023-811. Het zijn wegen met relatief veel landbouwverkeer. De bermen worden hierdoor veelvuldig uitgereden en kunnen hierdoor een risico zijn wat betref verkeersveiligheid. Om dit structureel op te lossen is het gewenst om langs deze wegen bermverharding aan te leggen.</p> <p>Langs de Schorrenweg is ca. 20 jaar geleden bermverharding aangebracht in de vorm van grasbetontegels. Deze zijn mede door het landbouwverkeer flink naar beneden gereden, waardoor het hoogteverschil met de rijbaan verkeersgevaarlijk wordt. Het is gewenst om deze bermverharding te vervangen en weer op de goede hoogte te brengen.</p>		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 349.000	Incidenteel	Begroting 2023
Toelichting financieel	De totale kosten bedragen € 349.000.		

Voorstel 2023-802	Straatmeubilair vervangen		
Doelenboom	8.1.1 Infrastructuur beheren en aanpassen		
Motivatie	Conform het vastgestelde Beheerplan Straatmeubilair wordt in 2023 verder gegaan met het periodiek vervangen van de gemeentelijke banken, picknicksets, borden e.d. langs de Texelse wegen.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 170.000	Incidenteel	Begroting 2023
	-€ 170.000	Incidenteel	Reeds opgenomen (besloten bij begroting 2019)
Toelichting financieel			

Voorstel 2023-803	Advieskosten gebiedsontwikkeling en woningbouw aanvragen		
Doelenboom	8.3.2 Meer perspectief op de woningmarkt creëren		
Motivatie	Vanaf 2023 ontbreekt een budget om advieskosten te boeken die wel noodzakelijk zijn maar niet toe te rekenen zijn aan een ontwikkeling of grondexploitatie. Denk aan niet-projectgebonden kosten voor inhuur van een planeconoom. Of kosten die gemaakt worden om een plan voor te bereiden, maar waarvan het plan niet tot uitvoering komt. Dit budget betreft een verlenging van de 3 x € 50.000 vanuit het Actieplan Wonen voor versnelling woningbouw. Het budget 'Meer handjes aan het kraambed van woningen' is bedoeld voor de (tijdelijke) uitbreiding van de interne capaciteit op het taakveld Wonen. Hiervoor is een vacature uitgezet. Naar verwachting wordt deze op korte termijn ingevuld. Het invullen van vacatures op het taakveld Wonen is in de huidige markt niet gemakkelijk.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 50.000	Structureel	Begroting 2023 e.v.
Toelichting financieel			

Voorstel 2023-804	Extra personele capaciteit uitvoering Woningbouwprogramma Texel		
Doelenboom	8.3.2 Meer perspectief op de woningmarkt creëren		
Motivatie	Er zijn veel plannen en ambities om het woningtekort aan betaalbare woningen op Texel aan te pakken. Dit kan niet zonder voldoende capaciteit en die is in de bestaande formatie niet beschikbaar. Dit betreft de hele keten van ontwikkeling vanaf het eerste idee: vanaf gebiedsontwikkeling via participatie, grondexploitatie, planologie, vergunningverlening, realisatie tot inspectie.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 382.500	Incidenteel	Begroting 2023
	€ 382.500	Incidenteel	Begroting 2024
Toelichting financieel	4,5 fte € 382.500 per jaar. Om in de huidige markt mensen te kunnen vinden moet er een concurrerend salaris kunnen worden geboden. Ingeval er alleen via detachering goede mensen te vinden zijn, zullen de kosten hoger liggen.		

Voorstel 2023-805	Budget onderhoud civiele kunstwerken verhogen		
Doelenboom	8.1.1 Infrastructuur beheren en aanpassen		
Motivatie	Het huidige structurele budget dateert uit 2016. In de afgelopen jaren zijn de onderhoudskosten fors gestegen, plus dat het aantal te onderhouden bruggen is uitgebreid met twee bruggen door de aanleg van nieuwe fietspaden en twee vanwege de overname van de fietspaden van SBB.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 35.000	Structureel	Begroting 2023 e.v.
Toelichting financieel			

Voorstel 2023-806	Contractbegeleiding vervangen armaturen openbare verlichting uitvoeren		
Doelenboom	8.1.2 Openbare verlichting onderhouden		
Motivatie	Nagenoeg alle armaturen van de openbare verlichting worden door de aannemer Swarco vervangen. Er moet wel een contracttoets plaatsvinden op de aangeboden armaturen en het werk moet begeleid worden door de gemeente. Hiervoor vragen we budget aan om dit extern door een gespecialiseerd bureau te laten uitvoeren.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 40.000	Incidenteel	Begroting 2023
Toelichting financieel	De gevraagde € 40.000 zijn kosten voor inhuur van een ingenieursbureau om de contractdocumenten en aanbiedingen te toetsen en tevens om de uitvoering te begeleiden. De gemeenteraad is in een RIA bijgesproken over de vervanging van de armaturen.		

Voorstel 2023-807	(Juridische) constructie ontwikkelen om woningen betaalbaar te houden		
Doelenboom	8.3.1 Voldoende betaalbare woningen beschikbaar houden		
Motivat	Er zijn 2 moties aangenomen om woningen betaalbaar te houden. Over de mogelijkheden wordt eind dit jaar gerapporteerd.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 30.000	Incidenteel	Begroting 2023
Toelichting financieel	Budget is om in 2023 een model te implementeren en te gebruiken bij de betaalbare koop.		

Voorstel 2023-808	Nieuwe Woonvisie opstellen		
Doelenboom	8.3.2 Meer perspectief op de woningmarkt creëren		
Motivat	Urgente opdracht uit Coalitieakkoord. Er zijn veel woningen in ontwikkeling. Een nieuwe woonvisie is nodig om - met in acht name van - de toekomstige behoefte inzichtelijk te maken.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 55.000	Incidenteel	Begroting 2023
Toelichting financieel	Er zal een extern bureau ingeschakeld worden om dit te begeleiden.		

Voorstel 2023-809	Doorstroming op de woningmarkt bevorderen		
Doelenboom	8.3.2 Meer perspectief op de woningmarkt creëren		
Motivat	Coalitieakkoord: plan om doorstroming van senioren op de woningmarkt te bevorderen. Voorstel is dat eerst regionaal onderzoek dat volgt uit het Regionaal Uitvoeringsplan bij het Woonakkoord kopgemeenten met provincie af te wachten.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 20.000	Incidenteel	Begroting 2023
Toelichting financieel	Het budget is voor de gemeentelijke bijdrage aan het onderzoek. NB: Het bedrag is voor de bijdrage aan meerdere acties uit het uitvoeringsplan bij het woonakkoord.		

Voorstel 2023-810	Voor een adequate bluswatervoorziening zorgdragen		
Doelenboom	8.3.1 Voldoende betaalbare woningen beschikbaar houden		
Motivat	De gemeente is verantwoordelijk voor een adequate bluswatervoorziening wanneer gebouwen dicht bij de openbare weg staan. In een door de raad aangenomen motie staat dat de kosten niet afgewenteld mogen worden op de aanvrager van een bouwvergunning en dat de gemeente verantwoordelijk is voor de aanleg van de bluswatervoorziening (hooguit 5 per jaar). Tot de regionalisering van de brandweer in 2015 werden de nieuwe brandkranen uit een onderhoudsbudget betaald, na de regionalisering is dat budget verdwenen. Momenteel drukt de activiteit op andere budgetten.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 10.000	Structureel	Begroting 2023 e.v.
Toelichting financieel	Voorgesteld wordt om een budget van € 10.000 toe te wijzen voor de aanleg van nieuwe bluswatervoorzieningen.		

Voorstel 2023-811	Projectleider voor aanpassing infrastructuur Teso terrein aanstellen		
Doelenboom	8.1.1 Infrastructuur beheren en aanpassen		
Motivat	RWS legt een nieuwe hefbrug aan voor de TESO. De aanlanding verschuift en daarvoor dient ook de infrastructuur in aansluiting op de hefbrug te worden aangepast. Voor het inpassen van deze aanpassing is het nodig om ook een gemeentelijke projectleider/contactpersoon in te zetten.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 85.000	Incidenteel	Begroting 2023
	€ 85.000	Incidenteel	Begroting 2024
Toelichting financieel	De kosten bedragen voor 2023 en 2024 € 85.000 per jaar.		

Voorstel 2023-812	Digitaal parkeer verwijssysteem		
Doelenboom	8.1.3 Mobiliteit reguleren		
Motivat	Voeren van een digitaal parkeerwijssysteem in voor auto's in den Burg Realiseren meer fietsparkeerplaatsen en een betere bewegwijzering daarvoor.		
Financieel	Bedrag	Lasten	Dekking
	€ 75.000	Incidenteel	Begroting 2023
Toelichting financieel			

Investeringsvoorstel 2023-813	De Ruyterstraat herinrichten	
Motivat	In het vastgestelde Beheerplan Wegen is onder andere opgenomen het herinrichten van De Ruyterstraat. Dit betreft het gehele gebied van De Ruyterstraat tot aan het Bolwerk (bestrating, groenvelden, straatmeubilair). Het plan bestaat uit het herinrichten en klimaatadaptief maken van de strook tussen de gevels en Het Bolwerk. De geraamde kosten hiervoor incl voorbereiding en het participatietraject zijn € 1.200.000	
Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking
	€ 1.200.000	Begroting 2023
Toelichting financieel	De totale kosten zijn geraamd op 1,2 miljoen. In het Beheerplan Wegen is een veel lager bedrag geraamd (231.500). Dit verschil wordt veroorzaakt door een hogere ambitie (aanpak van meer vierkante meters, en klimaatadaptatie) en de noodzaak om, onder andere door werkzaamheden van derden, een grondigere renovatie uit te voeren.	

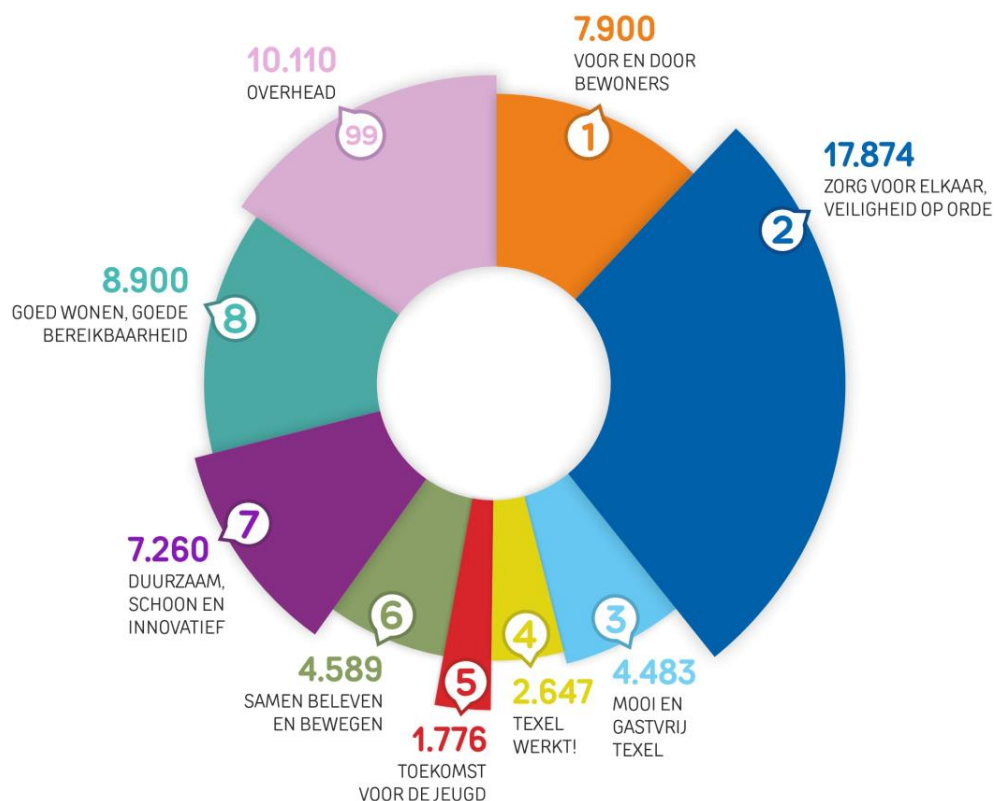
Investeringsvoorstel 2023-814	Herinrichting Wilhelminalaan ontwerpen en voorbereiden	
Motivat	De huidige inrichting van de Wilhelminalaan is gedateerd en het straatwerk is toe aan groot onderhoud. Tevens is het huidige rioolstelsel aan vervanging toe. In overleg met betrokkenen wordt een plan gemaakt voor een nieuw wegbeeld met bijpassende bestrating, en nieuw openbaar groen. Insteek is dat de weginrichting klimaatadaptief wordt en de grondwaterhuishouding verbeterd. Het maken van een plan (ontwerp van schets tot definitief ontwerp, inclusief het participatie traject) en het voorbereiden van de uitvoering (bestek en tekeningen) is gepland in 2023. De uitvoering is gepland in 2024.	
Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking
	€ 100.000	Begroting 2023
Toelichting financieel	De totale voorbereidingskosten bedragen € 100.000.	

Investeringsvoorstel 2023-815	Fietspaden SBB reconstrueren 4e tranche 2023-2024	
Motivat	Op basis van het in september 2020 vastgesteld Plan van Aanpak wordt ieder jaar een deel van de fietspaden in het gebied van Staatsbosbeheer gereconstrueerd. Voor 2023 worden de volgende fietspaden onder handen genomen: Rozendijk, Jan Ayeslag, Rommelpot en het fietspad tussen de Stolpweg en de Mokweg.	
Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking
	€ 2.000.000	Begroting 2023
Toelichting financieel		

Investeringsvoorstel 2023-816		Electrisch voertuig toezicht aanschaffen
Motivat	De elektrische auto van toezicht is afgeschreven. Deze moet vervangen worden.	
Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking
	€ 11.000	Begroting 2023
Toelichting financieel	De elektrische auto is afgeschreven en mag vervangen worden. Er is dekking aanwezig voor € 29.000 (zie Hoofdstuk Financieel perspectief 2023-2026 Vervangingsinvesteringen). Via dit voorstel vragen wij het budget te verhogen naar € 40.000 excl. btw. Het extra krediet is benodigd vanwege de gestegen kosten in de autoindustrie en de verrekening van de subsidie 10 jaar geleden.	

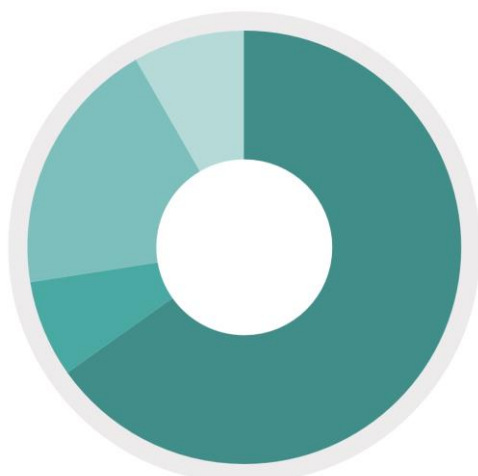
Investeringsvoorstel 2023-817		Electrisch voertuig parkeerbeheer aanschaffen
Motivat	De elektrische auto is afgeschreven en moet vervangen worden.	
Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking
	€ 19.000	Begroting 2023
Toelichting financieel	De elektrische auto is afgeschreven en mag vervangen worden. Er is dekking aanwezig voor € 21.000 (zie Hoofdstuk Financieel perspectief 2023-2026 Vervangingsinvesteringen). Via dit voorstel vragen wij het budget te verhogen naar € 40.000 excl. btw. Het extra krediet is benodigd vanwege de gestegen kosten in de autoindustrie en de verrekening van de subsidie 10 jaar geleden.	

Investeringsvoorstel 2023-818		Verhardingen rehabiliteren
Motivat	In het kader van het structureel verbeteren/vervangen van wegverhardingen staan voor 2023 gepland de rehabilitaties van het Lageveld, de Mokweg en het Hoge Achterom. Deze wegen zijn in slechte staat van onderhoud en technisch afgeschreven. Voorgesteld wordt om deze drie wegvakken te rehabiliteren. Langs het Lageveld en de Mokweg worden tevens grasbetontegels aangelegd. Dit is verwoord in het voorstel 2023-801.	
Financieel	Bedrag investering (excl. BTW)	Dekking
	€ 1.528.750	Begroting 2023
Toelichting financieel		

PROGRAMMA 8

GOED WONEN, GOEDE BEREIKBAARHEID

8.900 Totale lasten programma 8

D. Begroting

(bedragen in duizenden euro's)

Lasten	Rekening 2020	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Wegen, straten en pleinen	4.207	6.258	4.942	5.812
Verkeer	606	288	326	396
Parkeren	542	728	632	652
Volkshuisvesting	644	886	1.176	1.713
Bouw- en woningtoezicht	104	55	23	96
Bouwgrondexploitatie	914	3.095	291	232
Totaal lasten programma 8	7.016	11.308	7.391	8.900

(bedragen in duizenden euro's)

Baten	Rekening 2020	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Wegen, straten en pleinen	306	3.624	173	84
Verkeer	2.096	51	27	13
Parkeren	3.633	4.534	4.524	4.553
Volkshuisvesting	1.282	1.507	1.090	1.123
Bouwgrondexploitatie	1.259	1.366	132	0
Totaal baten programma 8	8.576	11.082	5.946	5.773

Saldo	1.560	-226	-1.445	-3.127
--------------	--------------	-------------	---------------	---------------

Bij Wegen, Straten en Pleinen zijn de uitgaven afgerond 800K hoger in 2023. De analyse hiervan is dat in 2022 een voordeel van lagere kapitaallasten is meegenomen (afgerond 600K) en in 2023 dus niet. In 2023 is o.a het voorstel voor extra middelen t.o.v. het jaar 2022 voor bermververhardingen ad 180K meegenomen.

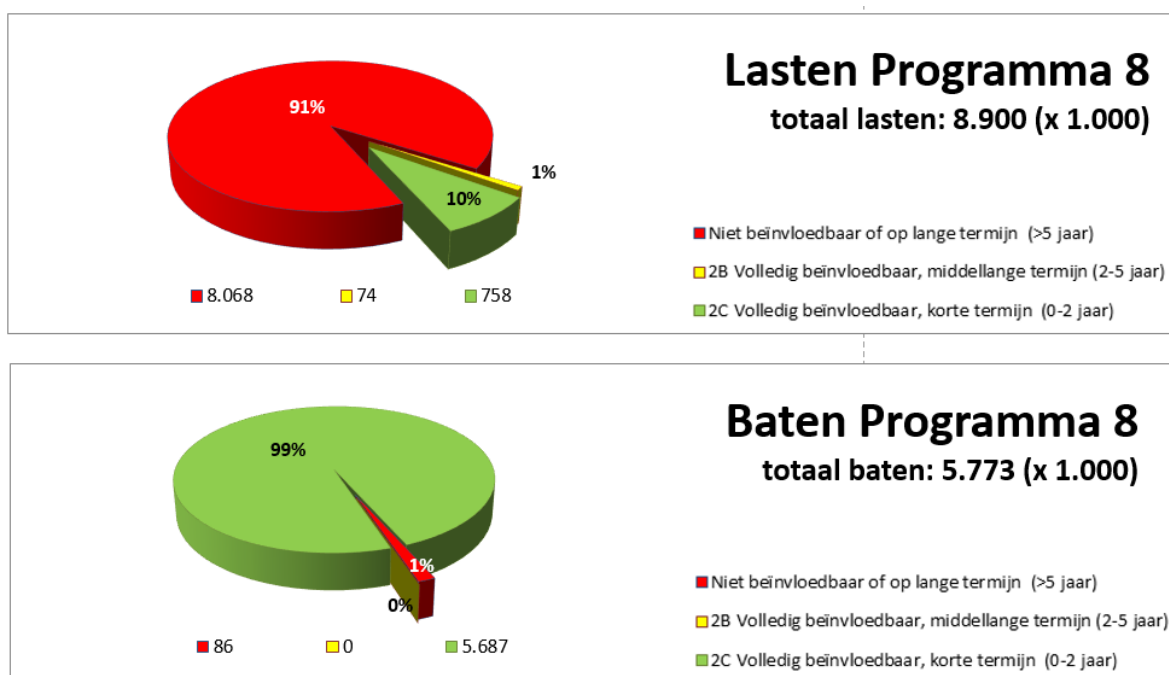
Bij volkshuisvesting zijn de hogere uitgaven in 2023 afgerond 550K. Dit wordt veroorzaakt door de collegevoorstellen voor een aantal onderzoeken ad 150K en extra personele inspanningen uitvoering Woningbouw programma ad 400K.

E. Beïnvloedbaarheid

Indicatief beeld via taartdiagrammen

In de taartdiagrammen worden de categorieën ‘*beïnvloedbaar kort*’ en ‘*beïnvloedbaar middellang*’ getoond ten opzichte van het totaal van het programmabudget qua baten en lasten:

Taartdiagram lasten en baten programma 8

Beïnvloedbaar op korte termijn (0-2 jaar)

bedragen in duizenden euro's)

Lasten	
Onderhoud wegen wel rationeel wegbeheer	1
Verkeer algemeen	
Verkeersveiligheid	75
Openbaar vervoer	
Fiscaliseren parkeren	25
Volkshuisvesting	492
Uitvoering woningwet	165
Totaal	758

(bedragen in duizenden euro's)

Baten	
Onderhoud wegen wel rationeel wegbeheer	
Verkeer algemeen	3
Verkeersveiligheid	
Openbaar vervoer	10
Fiscaliseren parkeren	4.553
Volkshuisvesting	26
Uitvoering woningwet	1.096
Totaal	5.687

Beïnvloedbaar op middellange termijn (2-5 jaar)

bedragen in duizenden euro's)

Lasten	
Fiscaliseren parkeren	56
Uitvoering woningwet	18
Totaal	74

(bedragen in duizenden euro's)

Baten	
Fiscaliseren parkeren	
Uitvoering woningwet	
Totaal	0

Overhead

In het gewijzigde Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) wordt verplicht voorgeschreven dat de baten en lasten van de overhead niet meer via de verdeelsleutel toegerekend mogen worden aan de afzonderlijke beleidsprogramma's. De overhead moet in een apart programma gepresenteerd worden. Deze wijziging is in 2017 ingevoerd om de (landelijke) transparantie te bevorderen.

In de programma's worden vanaf 2017 alleen de kosten opgenomen die betrekking hebben op het primaire proces. Door het apart presenteren van de overhead vervalt de noodzaak van een kostentoerekening aan alle gemeentelijke taken en activiteiten. Ook de aan overhead toe te rekenen rente wordt meegenomen in het programma overhead. Hiermee winnen begroting en verantwoording aan transparantie en kan beter worden gestuurd op de bedrijfsvoering, aldus de commissie BBV. Bovendien kan door het hanteren van een landelijk voorgeschreven systematiek een betere vergelijking worden gemaakt met andere gemeenten.

Het centraal moeten begroten en verantwoorden van alle overhead pakt nadelig uit als normaliter een deel van de overheadkosten ten laste van grote projecten of investeringen gebracht worden. Daarom is het toegestaan deze betreffende overheadkosten op indirecte wijze ("extra comptabel") toch aan die investeringen en projecten toe te rekenen.

Het centraal begroten van de kosten van overhead betekent ook dat het niet langer mogelijk is om uit de programma's of taakvelden de tarieven voor heffingen en leges te bepalen. Tot nu toe werden overheadkosten met verdeelsleutels via de kostenverdeelstaat aan de programma's toegerekend. Daardoor zaten alle aan heffingen en leges toe te rekenen kosten in het programma.

Nu wordt apart bepaald welk deel van de overheadkosten aan heffingen en leges toegerekend kan worden. Om inzicht te verschaffen in de resultaten van deze berekeningen, moeten deze voortaan met toelichting worden opgenomen in paragraaf G: Lokale lasten.

In het BBV wordt overhead gedefinieerd als 'alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van het primaire proces'. In de 'Notitie overhead' van de commissie BBV wordt dieper ingegaan op de onderscheiden componenten van overhead. Voor wat betreft het personeel behoren tot de overhead de kosten voor:

- de leidinggevenden in het primaire proces;
- de medewerkers van financiën, toezicht en controle gericht op de eigen organisatie;
- de medewerkers van P&O / hrm;
- de medewerkers van inkoop;
- medewerkers communicatie, met uitzondering van klantcommunicatie;
- de medewerkers van juridische zaken;
- de medewerkers van bestuurszaken en bestuursondersteuning;
- de medewerkers van informatievoorziening en automatisering;
- de medewerkers van facilitaire zaken en huisvesting;
- de medewerkers bezig met postbehandeling en archivering;
- de managementondersteuning in het primaire proces.

Naast de personele kosten van bovenstaande medewerkers behoren ook tot de overhead:

- de kosten voor de huisvesting en voor de uitvoering van de algemene taken van de eigen gemeentelijke organisatie;
- de personele kosten van medewerkers die niet eerder genoemd zijn, maar die werkzaamheden verrichten die niet zijn toe te rekenen aan een of meerdere taakvelden;

- de verzekeringskosten en opleidingskosten voor personeel;
- de bijdrage aan een verbonden partij, voor zover deze verbonden partij werkzaam is voor het taakveld overhead.

Overhead:

Voor de berekening van de tarieven voor de leges, afvalstoffenheffing en rioolheffing wordt er rekening gehouden met de toerekening van overheadkosten. De overhead wordt toegerekend op basis van de personele omvang, welke zich bezighoudt met het verstrekken van het desbetreffende product.

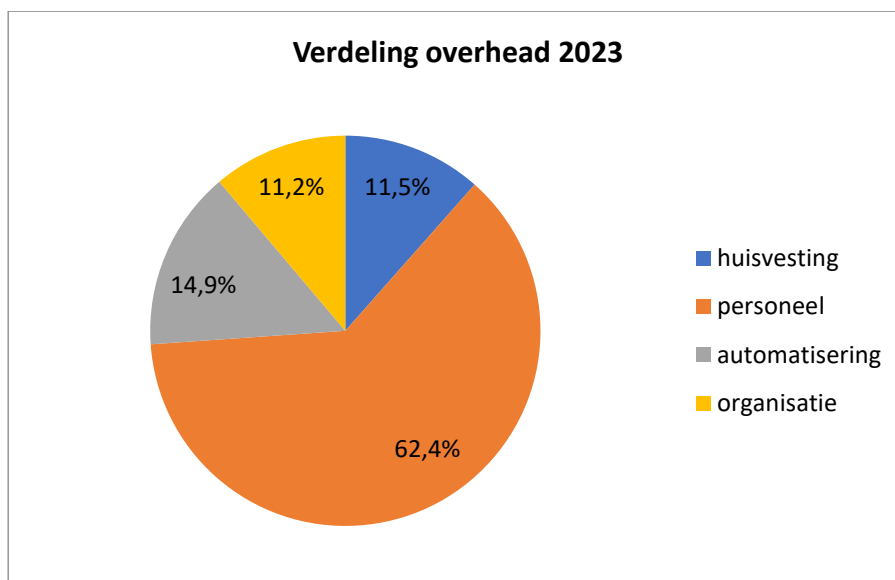
Overzicht totale overhead

(bedragen in duizenden euro's)

	Bedrag	% totale overhead	% lasten begroting 2023
Verdeling overhead 2023			
• Personeel	6.305	62,4	9,6
• Automatisering	1.510	14,9	2,3
• Organisatie	1.129	11,2	1,7
• Huisvestingskosten	1.166	11,5	1,8
Totaal	10.110	100	15,4

Het percentage overhead ten opzichte van de totale lasten in de begroting (excl. De Bolder) bedraagt 15,4. Dit percentage was in 2022 15,1, 2021 15,0, 2020 15,1 en 2019 15,0. Hieruit blijkt dat het percentage overhead, ten opzichte van de totale lasten, de afgelopen 3 begrotingsjaren redelijk stabiel blijft.

Procentueel is de overhead niet gestegen, echter absoluut wel, onder andere incidentele aanschaf nieuw financieel pakket, ruimte voor twee trainees, tijdelijke controlfunctie enz. Echter de overhead wordt uitgedrukt in percentage van de omzet, en die is ook gestegen onder andere door structurele inkomsten algemene uitkering en de dekking van de incidentele voorstellen.

Vergelijking overhead

De kosten overhead worden bepaald op basis van de notitie BBV overhead 2016. Hoewel er een notitie is geschreven met uitgangspunten worden bij vrijwel alle gemeenten deze regels anders geïnterpreteerd en is het percentage overhead daarom niet vergelijkbaar. Het percentage is bovendien ook niet alleen afhankelijk van welke kosten er aan overhead worden toegerekend, maar ook van de totale lasten van een gemeente omdat de overhead als een percentage hiervan wordt uitgedrukt. Omdat toch het verlangen bestaat om ons percentage met een vergelijkbare gemeente qua aantal inwoners en toeristische gemeente te kunnen vergelijken zullen we vanaf begroting 2022 de percentages van gemeente Schouwen-Duiveland opnemen in het programma overhead. Hiervoor zullen we een tabel opnemen met onze percentages van de afgelopen 3 begrotingsjaren naast de percentages van de reeds bekende jaren van Schouwen-Duiveland. Op basis hiervan is dan ook het verloop van de percentages overhead te zien.

Jaar	Gemeente Texel	Gemeente Schouwen-Duiveland
2021	15,0	10,3
2022	15,1	9,7
2023	15,3	10,2

4B - Financiële vertaling voorstellen

Voorstel nummer	Nummer doelenboom	Voorstel	Incidenteel	Structureel	Opmerkingen
		Programma 1			
101	1.2.4.9	Inbraak- en toegangscontrole vervangen en afboeken	7.200	3.000	
102	1.1.6.5	Digitoeigankelijkheid op bestaande subsites toepassen	18.000 18.000 18.000		Begroting 2023 Begroting 2024 Begroting 2025
103	1.1.5.39	Financieel pakket vervangen	400.000		
104	1.1.3.4	Met programma organisatie Waddeneilanden verdergaan	75.000		
105	1.1.3.5	Archief tijdsblok 2000 tot en met 2012 bewerken en overbrengen	50.000 50.000 50.000 50.000		Begroting 2023 Begroting 2024 Begroting 2025 Begroting 2026
106	1.1.5.37	Hybride dienstverlening en bedrijfsvoering door ontwikkelen	50.000	25.000	Begroting 2023
107	1.1.6.9	Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer uitvoeren	15.000	18.000	Begroting 2023
108	1.1.5.40	ICT door ontwikkelen	10.000	40.000	Begroting 2023
109	1.2.1.8	Samenloop Toeristenbelasting en Forensenbelasting		150.000 -150.000	
110	1.1.2.17	Projectleiding Burgerberaad opzetten en uitvoeren Projectuitvoering	60.000 60.000 150.000		Begroting 2023 Begroting 2024 Begroting 2023
111	1.1.5.41	Interne controle versterken	50.000 50.000 50.000		Begroting 2023 Begroting 2024 Begroting 2025
112	1.1.5.42	Budget verzekering aanpassen		11.500 -11.500	
113	1.1.5	Advies & Ondersteuning tijdelijk uitbreiden	200.000 200.000		Begroting 2023 Begroting 2024
		Programma 2			
201	2.1.1.14	Brandveiligheidscontroles uitvoeren		40.000	
202	2.2.5.11	Tarief gehandicaptenkaart parkeren verlagen		3.350	
203	2.3.2.10	Extra inzet om alle huishoudens die recht hebben op regelingen te bereiken.	85.000 85.000		Begroting 2023 Begroting 2024
204	2.2.8.7	Interne controle versterken	67.000 -35.000 67.000 -35.000 67.000 -35.000		Begroting 2023 Begroting 2023 Begroting 2024 Begroting 2024 Begroting 2025 Begroting 2025

Voorstel nummer	Nummer doelenboom	Voorstel	Incidenteel	Structureel	Opmerkingen
		Programma 3			
301	3.3.1.12	Groenvoorzieningen vervangen	75.000 -75.000		Begroting 2023
302	3.5.1.16	Extra werkzaamheden in het kader van de invoering Omgevingswet uitvoeren	165.000		Begroting 2023
303	3.5.1.17	Extra handhavingsverzoeken uitvoeren	178.000		Begroting 2023
304	3.5.1.19	Ondermijnende activiteiten monitoren		99.000	
305	3.5.1.18	Met drone handhaven	50.000	10.000	Begroting 2023
306	3.3.1.16	Onderzoek versterking biodiversiteit	15.000		Begroting 2023
307	3.4.2.13	Onderzoek hoe toeristische druk het beste te reguleren	15.000		Begroting 2023
308	3.4.2.14	Onderzoek hoe tellen toeristische bedden	15.000		Begroting 2023
309	3.4.2.15	Onderzoek hoe lusten toerisme beter ten goede laten komen aan samenleving	15.000		Begroting 2023
310	3.4.2.16	Bevraging Texelaar en gasten	25.000		Begroting 2023
311	3.4.2.17	Ondersteuning over duidelijk krijgen hoe behouden regie op Texel	20.000		Begroting 2023
312	3.5.1.20	Ondersteuning bij opzetten regels en structuur Omgevingsplan	25.000		Begroting 2023
313	3.1.1.6	Indexeren budget Nationaal Park Duinen van Texel		2.000	
314	3.3.1.18	Aan gezamenlijke aanpak gevolgen iepziekte bijdragen	20.000		Begroting 2023
		Programma 4			
401	4.1.1.6	Behoeftte van werknemers per sector onderzoeken	60.000		Begroting 2023
402	4.1.4.11	Ontwikkeling beheer en exploitatie voor de haven van Oudeschild	85.000 85.000		Begroting 2023 Begroting 2024
		Onderzoek	50.000		Begroting 2023

Voorstel nummer	Nummer doelenboom	Voorstel	Incidenteel	Structureel	Opmerkingen
		Programma 5			
501	5.1.2.16	Budget voor twee trainees beschikbaar stellen		100.000	
		Programma 6			
601	6.1.1.20	Beleid- en beheerplan spelen opstellen	50.000		Begroting 2023
602	6.1.2.13	Functie beheerstichting schapenboeten onderzoeken	15.000		Begroting 2023
603	6.1.1.21	Speeltoestellen certificeren	7.000		Begroting 2023
604	6.1.2.14	Monumententoezicht uitvoeren		8.000	
		Programma 7			
701	7.1.2.30	Ondergrondse afvalcontainers beheren		-5.500 5.500	
702	7.1.2.36	Boekwaarde veegwagen afboeken	36.500		Begroting 2023
703	7.2.4.1	Duurzaamheidsbeleid versneld uitvoeren	250.000 250.000		Begroting 2023 Begroting 2024
704	7.1.2.35	Regie en implementatie Grondstoffenplan Plan van aanpak	85.000 85.000 30.000		Begroting 2023 Begroting 2024 Begroting 2023
705	7.2.4.2	Texel innovatief proefeiland	90.000		Begroting 2023
706	7.2.1.18	Oprichten van een vierjarig subsidiefonds voor duurzame investeringen in woningen.	500.000 500.000 500.000 500.000		Begroting 2023 Begroting 2024 Begroting 2025 Begroting 2026
		Programma 8			
801	8.1.1.66	Bermverharding aanleggen/vervangen	349.000		Begroting 2023
802	8.1.1.59	Straatmeubilair vervangen	-170.000 170.000		Begroting 2023
803	8.3.2.5	Advieskosten gebiedsontwikkeling en woningbouw aanvragen		50.000	
804	8.3.2.6	Extra personele capaciteit uitvoering Woningbouwprogramma Texel	382.500 382.500		Begroting 2023 Begroting 2024
805	8.1.1.18	Budget onderhoud civiele kunstwerken verhogen		35.000	
806	8.1.2.4	Contractbegeleiding vervangen armaturen openbare verlichting uitvoeren	40.000		Begroting 2023
807	8.3.1.9	(Juridische) constructie ontwikkelen om woningen betaalbaar te houden	30.000		Begroting 2023
808	8.3.2.7	Nieuwe Woonvisie opstellen	55.000		Begroting 2023
809	8.3.2.8	Doorstroming op de woningmarkt bevorderen	20.000		Begroting 2023

Voorstel nmer	Nummer doelenboom	Voorstel	Incidenteel	Structureel	Opmerkingen
810	8.3.1.10	Voor een adequate bluswatervoorziening zorgdragen		10.000	
811	8.1.1.69	Projectleider voor aanpassing infrastructuur Teso terrein aanstellen	85.000 85.000		Begroting 2023 Begroting 2024
812	8.1.3.18	Digitaal parkeer verwijssysteem	75.000		Begroting 2023
Totaal			7.122.700	443.350	

Hoofdstuk 5 - Investeringsplan 2023-2026

5A - Nieuwe investeringen

Nr.	Omschrijving	Bedrag excl. BTW	Exploitatie/ onderhoud excl. BTW	Afschrijving termijn	Kapitaallasten netto investering
315	Parkeerterreinen strandlagen aanpakken	200.000		40	10.000
316	Bootcontainers aanschaffen	40.000		10	5.000
317	Maaidek aanschaffen	25.000	2.500	15	2.292
404	Haven Oudeschild 2023 investeren Dekking reserve haven onderhoud >5 jaar	425.000		50	19.125 -/- 19.125
605	Speeltoestellen vervangen	13.500		12	1.463
707	Pick-up pompen onderhoud aanschaffen	14.000		10	1.750
708	Rolbezem aanschaffen	20.000		15	1.833
709	Zijlader aanschaffen	76.500		8	11.475
710	Ondergrondse afvalmodules optimaliseren en uitbreiden Dekking afvalstoffenheffing	400.000		10	50.000 -/- 50.000
711	Bestelauto ongediertebestrijding aanschaffen	10.000		10	1.250
813	De Ruyterstraat herinrichten	1.200.000		40	60.000
814	Herinrichting Wilhelminalaan ontwerpen en voorbereiden	100.000		40	5.000
815	Fietspaden SBB reconstrueren 4e tranche 2023-2024	2.000.000		40	100.000
816	Electrisch voertuig toezicht aanschaffen	11.000		10	1.375
817	Electrisch voertuig parkeerbeheer aanschaffen	19.000		10	2.375
818	Verhardingen rehabiliteren	1.528.750		40	76.438
Dekking kapitaallasten beschikbaar via begroting					-/- 29.000
Totaal		6.082.750	2.500		251.250
In de MJB is structureel een bedrag van € 253.750 opgenomen bestaande uit: € 2.500 exploitatie/onderhoud en € 251.250 voor kapitaallasten.					

Voor de investeringen in wegen wordt afgeweken van de afschrijvingstermijnen zoals vastgelegd in financiële verordening artikel 212 GW. Door de nieuwe regelgeving moet aansluiting worden gezocht bij de vermoedelijke levensduur van de investering. De afschrijvingstermijnen zijn hier op afgestemd.

Leer- Werkbedrijf De Bolder					
	Productiemiddelen	30.000			
Totaal Leer- Werkbedrijf De Bolder		30.000			

5B - Vervangingsinvesteringen

Investeringsplan 2023 - Vervanging

Nr.	Omschrijving	Bedrag excl. BTW	Afschrijvingstermijn	Exploitatie/onderhoud excl. BTW
	Gemeente Texel			
1	Zijlader 40BFT1	201.000	8	
2	Elektrische auto parkeerbeheer VB122P	21.000	10	
3	Elektrische auto toezicht VF220F	29.000	10	
4	Pick-up pomponderhoud 8VLK20	53.000	10	
5	Bestelauto plantsoenen 8VLK22	52.000	10	
6	Stoomcleaner	8.000	10	
7	Bestelauto ongedierte 1VVJ46	21.000	10	
8	Veegwagen	215.000	8	
9	Pick-up strandbeheer VN997X	52.000	8	
10	Inbraak-, brand- en toegangscontrolesysteem	45.000	10	
11	Ipads vervangen	45.000	4	
12	Midoffice naar cloud brengen	60.000	10	
	Totaal	802.000		

	DSW De Bolder			
13	Afgeschreven productiemiddelen	100.000	10	
	Totaal De Bolder	100.000		

Toelichting op investeringsplan 2023 - Vervanging

Nr.	Gemeente Texel
1	De zijlader is afgeschreven en moet vervangen worden. Door diverse oorzaken hebben we te maken met forse prijsstijgingen waardoor het budget niet meer toereikend is. Zie voorstel 2023-709.
2	De elektrische auto is afgeschreven en moet vervangen worden. Door diverse oorzaken en de verrekening van ontvangen subsidie 10 jaar geleden is het budget niet meer toereikend. Zie voorstel 2023-816.
3	De elektrische auto is afgeschreven en moet vervangen worden. Door diverse oorzaken en de verrekening van ontvangen subsidie 10 jaar geleden is het budget niet meer toereikend. Zie voorstel 2023-815.
4	De pick-up voor het pomponderhoud is afgeschreven en moet vervangen worden. Door diverse oorzaken hebben we te maken met forse prijsstijgingen waardoor het budget niet meer toereikend is. Zie voorstel 2023-707.
5	De bestelauto voor plantsoenonderhoud is afgeschreven en moet vervangen worden.
6	De stoomcleaner is afgeschreven en moet vervangen worden.
7	De auto is afgeschreven en moet vervangen worden. Door diverse oorzaken hebben we te maken met forse prijsstijgingen waardoor het budget niet meer toereikend is. Zie voorstel 2023-706.
8	De veegwagen moet vervangen worden. De veegwagen wordt 1 jaar eerder vervangen, kosten incidenteel € 36.500. Zie voorstel 2023-702.
9	De pick-up voor het strandbeheer is afgeschreven en moet vervangen worden.
10	De toegangscontrole, inbraakinstallatie en brandbeveiliging in het gemeentehuis worden niet meer door de fabrikant ondersteund en moeten daarom voor de vervangingstermijn vervangen worden. De reguliere vervanging was berekend voor 2025, maar dient dus zo snel mogelijk plaats te vinden (zie ook voorstel 2023-101, afboeken boekwaarde). Voor jaarlijks onderhoud en controle is structureel € 3.000 nodig. Zie voorstel 2023-101.
11	Het vervangen van de in 2017 en 2018 aangeschafte iPads. Het zou kunnen dat er in het kader van het project hybride werken besloten wordt de iPads te vervangen voor andere apparaten.
12	De Gegevens Makelaar met alle koppelingen naar onze belangrijke applicaties en basisregistraties moet worden overgebracht naar de Cloud omdat de leverancier Pink Roccade lokale installaties niet meer ondersteund. Hiermee wordt de gemeentelijk Midoffice die in 2011 en 2012 is geïmplementeerd naar de Cloud gebracht.
Nr.	DSW De Bolder
13	In 2023 zijn diverse productiemiddelen afgeschreven. Vanwege het krimpende productiebedrijf wordt jaarlijks bezien of vervanging noodzakelijk is en of vervanging wegens veranderde productiewijze door hetzelfde productiemiddel moet plaatsvinden of door andersoortige apparatuur.

Investeringsplan 2024

Nr.	Omschrijving	Bedrag excl. BTW vervanging
1	Stratenmakersauto	70.625
2	Houtversnipperaar (790056 doorgeschoven 2019)	40.500
	Totaal	111.125

Investeringsplan 2025

Nr.	Omschrijving	Bedrag excl. BTW vervanging
1	Maaismachine Holder	82.000
	Totaal	

Investeringsplan 2026

Nr.	Omschrijving	Bedrag excl. BTW vervanging
1	Klepelmajaier Ransomes	87.000
	Totaal	

Hoofdstuk 6 - Verloop reserves en voorzieningen

Hieronder wordt het verloop van de saldi van de reserves en voorzieningen van de gemeente Texel en het Leer-Werkbedrijf De Bolder weergegeven. Daar waar geen zicht is op toekomstige mutaties wordt ervan uitgegaan dat er geen mutaties plaatsvinden, en daar waar er wel enig zicht op is wordt een schatting gemaakt.

Voor nadere informatie over het reserveringsbeleid wordt verwezen naar de [Nota reserves en voorzieningen 2020](#)

(bedragen x € 1.000)

Progr.	Reserves gemeente Texel	Saldo 01-01-22	Prognose 01-01-23	Mutatie 2023 str.	Mutatie 2023 inc.	2024 01-01	2025 01-01	2026 01/01
1	Algemene reserve	11.090	*14.223	0	-3.923	*10.300	10.300	10.300
	Totaal algemene reserve	11.090	14.223	0	-3.923	10.300	10.300	10.300
1	Budgetten vorig jaar	1.125	1.500	0	0	1.500	1.500	1.500
4	Haven Oudeschild (frictie, personeel, onderhoud <5jaar, onderhoud > 5jaar en egalisatie,afkoop)	18.632	19.691	955	0	20.646	21.601	22.556
5	Herontwikkeling vrijkomende schoolgebouwen Den Burg	797	797	0	0	797	797	797
5	Toekomstvisie OSG De Hogeberg	373	373	0	0	373	373	373
6	Combinatiefunctieregeling	139	139	0	0	139	139	139
6	Gemeentelijke monumenten	98	98	0	0	98	98	98
6	Gemeentelijke schapenboeten	176	176	0	0	176	176	176
7	Uitvoeringsprogramma 'Energie voor Texel'	100	100	0	0	100	100	100
7	Energie neutraal maken woningen	175	175	0	0	175	175	175
8	Mobiliteit	15	0	0	0	0	0	0
	Totaal bestemmingsreserves	21.630	23.049	955	0	24.004	24.959	25.914

*Stand pr halfjaarrapportage 2022

*Stand reserve per programmabegroting 2023 incl.incidentele voorstellen 2024 t/m 2026

(bedragen x € 1.000)

Voorzieningen gemeente Texel	Saldo 01-01-22	Prognose 01-01-23	Mutatie 2023 str.	Mutatie 2023 inc.	2024 01-01	2025 01-01	2026 01/01
Rationeel gebouwenbeheer	3.992	3.934	-42		3.892	3.980	4.323
Onderhoudsfonds gebouwen grondzaken	23	23	0	0	23	23	23
Bouwrijpmaken grondzaken Den Burg Oost, Oosterend, Oudeschild, de Cocksdorp, gezondheidsplein en Kompasschool, voorm.Drijverschool	2.465	2.520	0	0	2.520	0	0
Pensioenen en wachtgeld voormalige wethouders	2.422	2.564	239	-214	2.589	2.731	2.873
Rioolegalisatiefonds	3.065	2.753	-1.552	0	1.210	2.061	2.422
Totaal voorzieningen	11.967	11.794	-1.355	-214	10.234	8.795	9.641

Leer-Werkbedrijf De Bolder

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving:	Saldo 01-01-22	Prognose 01-01-23	Mutatie 2023 str.	Mutatie 2023 inc.	2024 01-01	2025 01-01	2026 01/01
Algemene reserve	360	360	0	0	-121	-239	0
Bestemmingsreserve	1.088	837	0	-399	-438	0	0
Totaal reserves	1.448	1.197	0	-399	-559	-239	0

Hoofdstuk 7 - Paragrafen

Doel van de paragrafen is dat onderwerpen die versnipperd in de begroting staan worden gebundeld in een kort overzicht.

De programma's gaan over de maatschappelijk te bereiken doelen. De paragrafen geven informatie over de financiële positie op de korte en langere termijn en bedrijfsvoeringsaspecten voor de gehele organisatie.

Als er voor een onderwerp een aparte nota bestaat, blijft de paragraaf beperkt tot een korte beschrijving van de stand van zaken. Als een actuele nota ontbreekt is de paragraaf uitgebreider.

De paragrafen zijn:

Paragraaf	Verbonden partijen
Paragraaf	Weerstandsvermogen
Paragraaf	Onderhoud openbare ruimte en gebouwen
Paragraaf	Bedrijfsvoering
Paragraaf	Grondbeleid
Paragraaf	Financiering
Paragraaf	Lokale lasten

Waar gaat het over?

In deze paragraaf wordt beleidsinhoudelijke en financiële informatie verstrekt over de verbonden partijen. De algemene visie en het beleid ten aanzien van verbonden partijen zijn opgenomen in de Nota Verbonden Partijen.

Verbonden partijen zijn rechtspersonen waarin de gemeente een bestuurlijk én een financieel belang heeft. Onder bestuurlijk belang wordt verstaan: een zetel in het bestuur van een participatie of het hebben van stemrecht. Met een financieel belang wordt bedoeld dat de gemeente middelen ter beschikking heeft gesteld. Deze middelen kunnen verloren gaan in geval van faillissement van de verbonden partij en/of als de financiële problemen bij de verbonden partijen kunnen worden verhaald op de gemeente.

Bestaand beleid

- [Nota Verbonden Partijen](#) (2015)
- [Plan van Aanpak samenwerkingstrajecten](#) (2012)
- [Overzicht bestuurlijke vertegenwoordigingen bij verbonden partijen](#) (2017)
- Financiële uitvoeringsregeling gemeenschappelijke regeling (2019)

Trends en ontwikkelingen

- Het bestuurlijk en financieel belang van verbonden partijen is binnen de overheid (en ook voor Texel) de laatste jaren toegenomen en zal naar verwachting blijven groeien.
- Kleinere gemeenten zullen vanwege ontwikkelingen binnen de overheidssector in toenemende mate in samenwerkingsverbanden participeren om de bestuurskracht en uitvoeringskracht te kunnen garanderen.
- Van college en raad wordt in toenemende mate een balans gevraagd tussen 'loslaten' en 'grip hebben op'. Dit vraagt een nauwer samenspel tussen raad, college en ambtelijke organisatie (intern) en de samenwerking met andere gemeenten.

Op basis van de vernieuwing van het Besluit Begroten en Verantwoorden (BBV) en de uitkomsten van onderzoeken naar *Sturing op verbonden partijen* (concern control) en *Informatievoorziening verbonden partijen* (rekenkamercomissie) zijn verbeteringen qua informatievoorziening uitgevoerd in deze paragraaf. Tevens wordt in de programma's expliciet aangegeven welke verbonden partijen betrokken zijn en voor/binnen welke taakvelden zij actief zijn. Bij beleidsvoorstellen in de programma's wordt ook vermeld - indien van toepassing - welke verbonden partij betrokken is.

Beleidsdoelstellingen

- Uitvoering geven aan de in 2015 vastgestelde Nota Verbonden Partijen;
- Verbeteren van de informatievoorziening aan de gemeenteraad over de verbonden partijen - met name in relatie tot sturing en toezicht op de uitvoering - conform de uitgangspunten die zijn overeengekomen tussen college en raad.

Totaaloverzicht verbonden partijen gemeente Texel

Publiekrechtelijke verbonden partijen	<ul style="list-style-type: none"> GR Veiligheidsregio Noord-Holland Noord; GR GGD Hollands Noorden; GR Omgevingsdienst Noord-Holland Noord; GR De Waddeneilanden; GR Regionaal Historisch Centrum Alkmaar;
Naamloze vennootschappen	<ul style="list-style-type: none"> N.V. Huisvuilcentrale Noord-Holland; N.V. Bank Nederlandse Gemeenten; N.V. Alliander (voorheen N.V. Houdstermaatschappij Gaskop Noord-Holland); N.V. Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord; N.V. TESO; Texel Airport N.V.
Besloten vennootschap	<ul style="list-style-type: none"> BV Kantoorpand Emmalaan.
Stichtingen	<ul style="list-style-type: none"> V.V.V. / Stichting Texel Promotie
Coöperaties	<ul style="list-style-type: none"> Coöperatie Texel Energie U.A.

Informatievoorziening verbonden partijen van college aan de raad

Op 21 oktober 2015 heeft de raad de ‘Nota verbonden partijen gemeente Texel 2015’ vastgesteld. Hierin staat dat informatievoorziening tussen college en raad plaatsvindt op basis van een risico-inschatting. Dit op basis van bestuurlijke en financiële risico’s van de gemeente in relatie tot verbonden partijen (zie Nota verbonden partijen paragraaf 3.5. en 3.6. en bijlage 3). Bij de aanbidding van de programmabegroting doet het college op basis hiervan in de paragraaf verbonden partijen een voorstel voor wat betreft de informatievoorziening die recht doet aan de omvang en risico’s van de verbonden partij op basis van de drie pakketten (‘basis, plus, plus-plus’).

Texel hanteert de volgende indeling:

Basis pakket	Plus pakket	Plusplus pakket
*GR De Waddeneilanden Texel Airport NV NV Bank Nederlandse Gemeenten NV Alliander NV Ontwikkelingsbedrijf Noord Holland Noord NV Teso VVV/Stichting Texel promotie BV Kantoorpand Emmalaan Coöperatie TexelEnergie U.A.	GR Regionaal Historisch Centrum Alkmaar NV Huisvuilcentrale Noord-Holland GR Omgevingsdienst Noord-Holland	GR Veiligheidsregio Noord-Holland Noord *GR GGD Hollands Noorden

*Ten opzichte van de programmarekening 2021 zijn de GR GGD Hollands Noorden en GR De Wadden eilanden van plaats verwisseld, respectievelijk naar het Basis pakket (Wadden) en naar het Plusplus pakket (GGD).

De Kop Werkt!

Het programma De Kop Werkt! waarin Texel samen met de gemeenten Hollands Kroon, Den Helder en Schagen en de Provincie-Noord-Holland in participeert, is op 21 december 2021 beëindigd. Er is in juli 2022 groen licht gegeven voor een nieuwe samenwerkingsagenda, voor de komende 4 jaar. Vanuit deze nieuwe samenwerkingsagenda willen de betrokken gemeenten voortborduren op de mooie resultaten van De kop Werkt!. De nieuwe samenwerkingsnaam is “Samen op Kop”.

Informatie over verbonden partijen

Hierna treft u de beleidsinhoudelijke en financiële informatie per verbonden partij. Een aantal onderdelen is wettelijk verplicht, overige onderdelen zijn opgenomen op basis van de door de raad vastgestelde Nota Verbonden Partijen. De informatie is zo actueel mogelijk ingevoerd op basis van de beschikbare informatie per verbonden partij.

Samenwerking op het gebied van sociaal domein

De informatie over de regionale samenwerking in het sociaal domein is te vinden in programma 2 Zorg voor elkaar, veiligheid op orde.

Publiekrechtelijk verbonden partijen

Veiligheidsregio Noord-Holland Noord

Naam	Veiligheidsregio Noord-Holland Noord
Rechtsvorm	Publiekrechtelijk; gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Alkmaar
Doelstelling en openbaar belang	De doelstelling van de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord (VRNH) is het verkleinen van risico's en het beperken van leed en (gezondheids-)schade bij incidenten. De Veiligheidsregio bereikt dit door het bieden van adequate hulp en door intensief samen te werken met andere betrokken partijen.
Relatie met beleidsprogramma	2: Zorg voor elkaar, veiligheid op orde
Deelnemende partijen	De gemeentes Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Drechterland, Dijk en Waard, Enkhuizen, Heiloo, Hollands Kroon, Hoorn, Koggenland, Medemblik, Opmeer, Schagen, Stede Broec en Texel.
Bestuurlijk belang	De burgemeester is lid van het algemeen bestuur.
Bestuurlijk aandeel	In de gemeenschappelijke regeling is opgenomen dat het algemeen bestuur ieder jaar in de eerste vergadering of de vergadering na een wijziging van de gemeenschappelijke regeling het aantal stemmen per deelnemer vaststelt. Voor Texel is het aantal stemmen vastgesteld op vier (gemeentelijke bijdrage 4,17%).
Financieel belang	Totale Begroting 2022 € 72.206.000 Bijdragen gemeenten € 44.531.499 Totale Begroting 2023 € 73.946.000 Bijdragen gemeenten € 45.745.723
Bijdrage gemeente	Bijdrage 2020: € 1.821.767 Bijdrage 2021: € 1.830.965 Bijdrage 2022: € 1.837.675 Bijdrage 2023: € 1.895.994
Eigen Vermogen	2019: € 5.327.000 2020: € 8.228.000 2021: € 7.988.000
Vreemd vermogen	2019: € 51.688.000 2020: € 48.257.000 2021: € 38.246.000
Solvabiliteitsindex	2019: 9,3% 2020: 14,6% 2021: 17,3%
Financieel resultaat	2019: € 586.000 2020: € 3.425.000 2021: € 3.145.000
Risico's	<p>In verband met Europese wet- en regelgeving is het noodzakelijk om differentiatie aan te brengen tussen vrijwilligers en beroepsmedewerkers van de brandweer, dat tegelijkertijd geen afbreuk doet aan het niveau en kwaliteit van de brandweezorg. Naar aanleiding daarvan zijn inmiddels diverse onderzoeken gedaan. Het laatste onderzoek vat samen dat het Nederlands stelsel van vrijwillige brandweer grotendeels kan worden gehandhaafd zonder taakdifferentiatie. Voorwaarde hiervoor is dat de rechtspositie van brandweer vrijwilligers expliciet wordt gebaseerd op het concept van vrijwilligheid en het contrast met beroepsbrandweer wordt verscherpt. Daarom moet verplichte beschikbaarheid voor vrijwilligers verdwijnen. Dit betekent onder meer dat er niet meer gewerkt kan worden met consignatie of kazernering. Dit spoor wordt nu verder concreet uitgewerkt. Financieel bestaat het risico dat een Europese rechter conclusies uit het onderzoek niet volgt, en alsnog een taakdifferentiatie moet worden geïmplementeerd. Dat kan leiden tot een mogelijke verplichting tot betaling minimumloon, pensioen en betaling bij ziekte.</p> <p>De coronacrisis heeft financieel geen negatieve impact gehad, de gemaakte kosten zijn grotendeels gecompenseerd door het rijk.</p>

<p>Ontwikkelingen</p>	<ul style="list-style-type: none"> - De Omgevingswet treedt naar alle waarschijnlijkheid op 1 januari 2023 in werking. Met de Omgevingswet wil de overheid de regels voor ruimtelijke ontwikkeling vereenvoudigen en samenvoegen. Omgevingsdienst Noord-Holland Noord, GGD Hollands Noorden en Veiligheidsregio Noord-Holland Noord trekken gezamenlijk op ten behoeve van de gemeenten in de voorbereiding op de nieuwe wet om uiteindelijk een zorgvuldige implementatie mogelijk te maken. De crisis- en herstelwet (Chw) maakt dit nu al mogelijk, bijvoorbeeld door bestaande regels aan te passen. - Informatieveiligheid en digitale systemen: We worden als samenleving steeds afhankelijker van digitale systemen. Daarnaast is landelijk in toenemende mate sprake van cyber dreiging. Als veiligheidsregio is het van groot belang om onze eigen omgang met data en de opslag hiervan op orde te hebben, ons goed voor te bereiden op een cyberincident en de kritische processen van de hulpverlening hierin inzichtelijk te maken. Voor iedere organisatie is ICT en de juiste, veilige en continue beschikking over data daarom steeds belangrijker, zeker die van ons. De Veiligheidsregio moet net als de gemeenten voldoen aan de geldende wet en regelgeving zoals Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG), verplichte certificeringen (o.a. op NEN 7510 van Ambulancezorg), veranderend normenkaders zoals Baseline Informatiebeveiliging Overheid en eisen vanuit de Archiefinspectie. De accountant heeft dit ook aangegeven in het accountantsverslag. Het bestuur heeft op advies van de bestuurlijke auditcommissie daarom verzocht om de beweging te maken van een incidentele naar een structurele versterking van de automatisering en informatieveiligheid om te voldoen aan de huidige wet en regelgeving. - Veilig leven: In huis voelen we ons veilig, maar thuis is ook de plek waar zich de meeste ongelukken en branden voordoen. Met name onder ouderen veroorzaakt dit steeds meer leed. Gelukkig kunnen we als samenleving veel doen om deze ongevallen te voorkomen. Door de krachten van overheden en maatschappelijke organisaties te bundelen, kunnen we veel verschil maken. In de komende beleidsperiode willen we in alle gemeenten een op maat gemaakte aanpak voor val- en brandpreventie implementeren. Ieder jaar willen we drie gemeenten laten aansluiten bij dit thema. In iedere gemeente ziet de populatie er anders uit, zijn andere instanties actief en zijn er andere voorzieningen. We kijken daarom samen met de gemeente en lokale partners waar de behoeften liggen en hoe wij kunnen ondersteunen om de inwoners van de gemeente veilig te laten leven. Om te zorgen dat inwoners aanpassingen in huis gaan doen, hebben we een aantal middelen tot onze beschikking die zich richten op gedragsverandering. Zo bieden we inwoners praktische handvaten, zoals fysieke of online woningchecks, campagnemateriaal met praktische tips, instructies voor het uitvoeren van de aanpassingen en doorverwijzingen naar lokale organisaties die kunnen helpen.
------------------------------	--

GGD Hollands Noorden

Naam	Gemeentelijke Gezondheidsdienst Hollands Noorden (GGD Hollands Noorden)
Rechtsvorm	Publiekrechtelijk; gemeenschappelijke regeling (openbaar lichaam)
Vestigingsplaats	Alkmaar
Doelstelling en openbaar belang	Doel van de samenwerking is het behartigen van belangen, die de schaal van de individuele gemeenten te boven gaan. GGD Hollands Noorden bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid en veiligheid van de inwoners van Noord Holland Noord. Gemeentelijk belang: Uitvoering inspectie kinderopvang, bescherming en bevordering van de gezondheid van onze inwoners, input gemeentelijk gezondheidsbeleid, uitvoering jeugdgezondheidszorg en preventie, monitoren gezondheid inwoners, vangnet openbare geestelijke gezondheidszorg, forensische geneeskunde, Wet verplichte GGZ.
Relatie met beleidsprogramma	2: Zorg voor elkaar, veiligheid op orde
Deelnemende partijen	De gemeentes Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Drechterland, Dijk en Waard, Enkhuizen, Heiloo, Hollands Kroon, Hoorn, Koggenland, Medemblik, Opmeer, Schagen, Stede Broec en Texel.
Bestuurlijk belang	De wethouder van o.a. Sociaal Domein/Zorg is gemeentelijk vertegenwoordiger in het algemeen bestuur van de GGD.
Bestuurlijk aandeel	Ieder lid van het algemeen bestuur heeft een aantal stemmen afhankelijk van het aantal inwoners van de gemeente. De verdeelsleutel voor stemmen is: één stem per volle 10.000 inwoners per gemeente. Het totaal aantal stemmen is 75 hiervan zijn 2 voor Texel. Ieder lid van het dagelijks bestuur heeft één stem.
Financieel belang	De totale begroting van GGD Hollands Noorden in 2023 bedraagt € 46.836.000 (incl Veilig Thuis). Dit is op basis van de door de GGD ingediende programmabegroting 2023.
Bijdrage gemeente Texel	2020: € 606.000 2021: € 624.000 2022: € 662.000 2023: € 663.000 Door Texel zijn geen garantstellingen gedaan of lening en verstrekt aan de GGD.
Eigen Vermogen	2020: € 1.066.000 2021: € 1.015.000 2022: € 1.038.000 (begroting)
Vreemd Vermogen	2020: € 12.542.000 2021: € 16.875.000 2022: € 16.875.000 (begroting)
Solvabiliteitsindex	2020: 3,1% 2021: 4,5% 2022: 5,8%(begroting)
Financieel resultaat	2020: € 221.000 (realisatie) 2021: € 90.000
Risico's	Naar aanleiding van de aanbevelingen uit het rekenkamer onderzoek, dat door een aantal deelnemende gemeenten is uitgevoerd, heeft de GGD het risicomanagement verder ontwikkeld. Periodiek wordt een risicomonitor opgesteld en hierover wordt via de P&C cyclus gerapporteerd. De in beeld gebrachte risico's zijn in totaal begroot op € 565.000. Voor GR-taken betreft het: doorontwikkeling jeugdgezondheidszorg; ziekteverzuim jeugdgezondheidszorg; GGiD; hogere instroom Veilig thuis, informatiebeveiliging en privacybescherming. Voor de aanvullende diensten betreft het: afname aanvullende diensten jeugdgezondheidszorg; medische arrestantenzorg, gezondheidsbevordering PGA (publieke gezondheid asielzoekers) en gevolgen Covid19 voor reizigersadviesing. De financiën van de GGD zijn voldoende op orde. Het weerstandsvermogen van de GGD is toereikend om de in beeld gebrachte risico's te dekken, indien ze optreden. De verwachte algemene reserve valt binnen de norm van maximaal 2,5% en wordt opgebouwd conform het financieel herstelplan 2018.

<p>Ontwikkelingen</p>	<p>De coronacrisis heeft de afgelopen twee jaar een nadrukkelijk effect gehad op de GGD. De GGD heeft in korte tijd een crisisorganisatie opgericht om de coronacrisis aan te pakken. Tevens is duidelijk geworden dat niet alles even soepel verloopt en dat het belangrijk blijft om te investeren in de publieke gezondheid. GGD Hollands Noorden doet dat niet alleen, maar vormt samen met de 25 andere GGD organisaties een samenwerkingsverband om hier vorm en inhoud aan te geven.</p> <p>Voor GGD HN geldt dat de kosten van de coronacrisis en de werkzaamheden van de GGD vergoed worden vanuit de rijkskas. Als toch een deel niet door het Rijk vergoed wordt, heeft de GGD een bestemmingsreserve van € 284.000. Een eventueel positief saldo van deze reserve vloeit terug naar de gemeenten.</p>
------------------------------	---

Omgevingsdienst Noord-Holland Noord

Naam	Omgevingsdienst Noord Holland Noord (RUD NHN)
Rechtsvorm	Publiekrechtelijk; gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Hoorn
Doelstelling en openbaar belang	De kwaliteit van de uitvoering van de milieutaken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH-taken) te verbeteren en een uniform karakter te geven. Openbaar belang: een schone en veilige leefomgeving.
Relatie met beleidsprogramma	2: Zorg voor elkaar, veiligheid op orde 7: Duurzaam, schoon en innovatief
Deelnemende partijen	De gemeentes Alkmaar, Drechterland, Dijk en Waard, Hollands Kroon, Medemblik, Stede Broec, Bergen, Enkhuizen, Hoorn, Opmeer, Castricum, Koggenland, Den Helder, Heiloo, Schagen, Texel en de Provincie Noord-Holland.
Bestuurlijk belang	De wethouder van o.a. Gemeentewerken is gemeentelijk vertegenwoordiger in het algemeen bestuur van de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord.
Bestuurlijk aandeel	De stemverhouding is op basis van inwoneraantal en financiën. Texel heeft 2 van de 100 stemmen (was 3 van de 100).
Financieel belang	Lumpsum bijdrage deelnemende gemeenten en provincie 2023: € 21.632.164 waarvan € 499.806 voor de gemeente Texel.
Bijdrage gemeente	2020: € 515.700 2021: € 502.642 2022: € 495.755 2023: € 499.806
Eigen vermogen	2020: € 314.253 2021: € 2.748.256 2022: € 2.748.256 2023: € 1.055.886
Vreemd vermogen	2020: € 4.200.000 2021: € 4.950.000 2022: € 4.950.000 2023: € 5.000.000
Solvabiliteitsindex	2020: 7,0% 2021: 55,5% 2022: 55,5% 2023: 17,4%
Financieel resultaat	2020: € 2.623.452 2021: € 1.901.433

<p>Risico's</p>	<p>1. Claims Aansprakelijkheid door verwijtbaar handelen. In deze begroting is het impactbedrag verhoogd door de verkorting van de proceduretijd in het kader van de Omgevingswet, het stijgend aantal WOB- en handhavingsverzoeken en claims (niet zijnde de boete, zoals opgenomen bij 2) n.a.v. datalekken.</p> <p>2. Data-lek van geregistreeerde gegevens. De maximale boete kan 4% van de jaaromzet bedragen.</p> <p>3. Aanbestedingsrisico's. De komende periode zijn er diverse Europese aanbestedingen. Aanbesteden biedt in beginsel optimale mogelijkheden om de beste prijs-kwaliteitverhouding te behalen. Het opnieuw aanbesteden neemt echter ook financiële risico's met zich mee.</p> <p>4. Projecten ten laste van het rekeningresultaat In de Financiële Uitgangspunten Gemeenschappelijke Regelingen (FUGR) staat dat begrotingswijzigingen (tussentijdse vraag om extra financiële middelen) niet wenselijk zijn. In het project 'Een sterker fundament' is daardoor opgenomen dat de eventuele extra kosten in de exploitatie zullen worden verwerkt en invloed hebben op het rekeningresultaat.</p> <p>5. Pandemie. In 2020 is Nederland getroffen door het Coronavirus. Op het moment van opstellen van de begroting 2023 lijkt dit niet van invloed op de (financiële) prestaties van de OD NHN. Hoe langer de beperkende maatregelen aanhouden, hoe moeilijker het wordt om de volledige dienstverleningsovereenkomst (DVO) uit te voeren. Het risico dat de OD NHN mogelijk nog in 2023 loopt, heeft met name betrekking op de extra inzet van ingehuurd personeel. Om mogelijke achterstanden in te lopen en de uitval van personeel op te vangen zal extra capaciteit nodig zijn. Dit geldt op dat moment voor heel Nederland, waardoor de uitvoerbaarheid nu nog vraagtekens oproept.</p> <p>6. Omgevingswet en het Digitaal Stelsel Omgevingswet. Door de invoering van de Omgevingswet zijn andere competenties noodzakelijk. Hier wordt momenteel al aan gewerkt. Ook het Digitaal Stelsel Omgevingsdiensten (DSO) zal impact hebben op de informatievoorziening. In het Masterplan ICT is rekening gehouden met de kosten voor aansluiting op het DSO.</p> <p>7. Basistaken moeten in overleg met de deelnemers worden opgenomen in het uitvoeringsprogramma. Door verschuiving binnen het programma in opdracht van de deelnemer kan er een risico ontstaan in de robuustheid en kwaliteit binnen de OD NHN.</p>
<p>Ontwikkelingen</p>	<p>Waar in het kader van de "Regulering" de afgelopen jaren in het teken stond van het inrichten van de organisatie op de komst van de Omgevingswet, staat 2023 voor het eerst in het teken van het verrichten van onze werkzaamheden onder de Omgevingswet.</p> <p>Er zal tijd moeten worden geïnvesteerd in de stikstofproblematiek. Door onduidelijkheden en wijzigingen in de wet- en regelgeving vergt het veel uitzoekwerk en afstemming om de werkzaamheden hiervoor op een juiste manier uit te kunnen voeren.</p>

Gemeenschappelijke regeling de Waddeneilanden

Naam	De Waddeneilanden
Rechtsvorm	Publiekrechtelijk; gemeenschappelijke regeling (openbaar lichaam)
Vestigingsplaats	Harlingen
Doelstelling en openbaar belang	<p>Het doel van de gemeenschappelijke regeling:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de behartiging van de gemeenschappelijke belangen van de vijf Nederlandse Waddeneilanden; • het versterken van de bestuurskracht van de afzonderlijke gemeenten door onomkeerbare, niet vrijblijvende en doelgerichte samenwerking met behoud van bestuurlijke zelfstandigheid; • het uitdragen van het standpunt van de deelnemende gemeenten richting andere betrokken overheden; • overleg, coördinatie en afstemming ten aanzien van beleids- en beheeraspecten; • samenwerking en ondersteuning ten aanzien van uitvoeringszaken van deelnemende gemeenten die te kennen hebben gegeven bij deze deelactiviteit betrokken te willen zijn; • het voorbereiden, vaststellen en uitvoeren van gemeenschappelijke beleidskaders voor zover de bevoegdheid hiertoe door de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten aan het Openbaar Lichaam is overgedragen.
Relatie met beleidsprogramma	<p>1: Voor en door bewoners 3: Mooi en gastvrij Texel 4: Texel werkt 5: Toekomst voor de jeugd 8: Goed wonen, goede bereikbaarheid</p>
Deelnemende partijen	De gemeentes Texel, Vlieland, Terschelling, Ameland en Schiermonnikoog.
Bestuurlijk belang	Vanuit het college maakt de burgemeester deel uit van het Dagelijks Bestuur. Het voltallige college maakt deel uit van het Algemeen Bestuur.
Bestuurlijk aandeel	Het aantal stemmen in het algemeen bestuur is gebaseerd op het aantal inwoners per gemeente. Dit resulteert in de volgende stemverhouding: Texel 4; Vlieland 2; Terschelling 3; Ameland 3; Schiermonnikoog 2. Besluiten worden genomen bij meerderheid.
Financieel belang	<p>Begroting 2020: € 626.750 (alleen taken vijf eilanden) Begroting 2021: € 713.750 Begroting 2022: € 746.500 Begroting 2023: € 1.024.105</p>
Bijdrage gemeente Texel	<p>2020: € 188.025 2021: € 172.125 2022: € 177.870 2023: € 307.231</p>
Eigen Vermogen	€ 50.000
Vreemd Vermogen	n.v.t.
Solvabiliteitsindex	n.v.t.
Financieel resultaat	n.v.t.
Risico's	<p>De lasten van de gemeenschappelijke regeling worden in de komende jaren geheel gedekt door bijdragen van de deelnemende gemeenten. Wel kan het zo zijn dat bij een verder teruglopende financiering van de deelnemende gemeenten door de Rijksoverheid, de bijdragen van deze gemeenten aan de gemeenschappelijke regeling onder druk kunnen komen te staan, waardoor de activiteiten van de gemeenschappelijke regeling wellicht moeten worden ingeperkt.</p> <p>In verband met de geldende regelgeving, is de GR eigen risicodragers voor wat betreft de in Hoofdstuk 10D van de CAR/UWO opgenomen bepalingen inzake werkloosheid. Hieruit kunnen voor de GR aanzienlijke financiële verplichtingen ontstaan die door de deelnemende gemeenten moeten worden gedragen. Daarnaast kunnen bij uitval door ziekte risico's ontstaan als voor de werkzaamheden externe vervanging moet worden ingehuurd.</p> <p>De kantoorruimte wordt gehuurd van de gemeente Harlingen. Vooralsnog is uitgegaan van continuering van deze huurovereenkomst. Bij opzegging van de huurovereenkomst door een van beide partijen, kunnen financiële verplichtingen ontstaan in verband met het afkopen van het huurcontract of in verband met de verhuizing naar een andere locatie.</p>

Ontwikkelingen	Momenteel wordt er gewerkt aan een programma Waddeneilanden. Samen met de vijf eilanden, beide provincies en het Rijk gaan op zoek naar samenwerking en cofinanciering om de brede welvaart op de eilanden te stimuleren.
-----------------------	---

Gemeenschappelijke regeling Regionaal Historisch Centrum Alkmaar

Naam	Gemeenschappelijke Regeling Regionaal Historisch Centrum Alkmaar
Rechtsvorm	Publiekrechtelijk; gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Alkmaar
Doelstelling en openbaar belang	Het Regionaal Archief Alkmaar is een publieksgerichte erfgoedinstelling die het voor mensen mogelijk, makkelijk en aantrekkelijk maakt om de geschiedenis van Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Dijk en Waard, Heiloo, Hollands Kroon, Schagen en Texel te leren kennen. Voor de aangesloten overheidsorganisaties is het Regionaal Archief een deskundige partner die conform zijn wettelijke opdracht informatie langdurig betrouwbaar en toegankelijk houdt omwille van bedrijfsvoering, bewijsvoering, onderzoek en democratische controle.
Relatie met beleidsprogramma	1: Voor en door bewoners
Deelnemende partijen	De gemeentes Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Dijk en waard, Heiloo, Hollands Kroon, Schagen en Texel.
Bestuurlijk belang	De burgemeester heeft namens Texel zitting in het algemeen bestuur.
Bestuurlijk aandeel	2 stemmen van de in totaal 50.
Financieel belang	Omvang totale begroting 2020: € 2.692.065 Omvang totale begroting 2021: € 2.790.308 Omvang totale begroting 2022: € 2.809.772 Omvang totale begroting 2023: € 2.894.112
Bijdrage gemeente Texel	2020: € 60.844 2021: € 62.300 2022: € 63.505 2023: € 65.193
Eigen Vermogen	2020: € 438.710 2021: € 368.415 2022: € 322.911
Vreemd Vermogen	2020: € 958.009 2021: € 958.009 2022: € 958.009
Solvabiliteitsindex	2020: 45,8% 2021: 38,5% 2022: 33,7%
Financieel resultaat	2020; € 62.566 negatief 2021: € 70.295 negatief 2022: € 134.067 positief
Risico's	<p>Jaarlijks worden financiële risico's ingeschat qua mogelijke omvang en de kans dat deze zich voor doen. Per risico wordt een bedrag berekend en wordt de benodigde weerstandscapaciteit berekend.</p> <p>Risico's:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Het risico dat de verhuur van archiefruimte vermindert is een continu aanwezig risico. De kans dat een van hen de overeenkomst opzegt wordt laag ingeschat. Uitgaande van het maximaal wegvallen van € 50.000 en een lage kans hierop (25%), is een weerstandsvermogen op dit onderdeel van € 12.500 voldoende. 2. Gezien de eerder beschreven ontwikkelingen bestaat de kans dat per 2024 meer personele inzet nodig zal zijn voor aan het e-depot verbonden werkzaamheden. Dit zou per 2024 kunnen leiden tot een stijging van kosten van € 80.000. De kans dat er al extra kosten benodigd zijn voor 2023 wordt laag ingeschat (25%). Uitgaande van € 80.000 aan extra kosten, leidt dat tot een benodigd bedrag van € 20.000. 3. Begin 2022 is de energieprijzen aanzienlijk gestegen. Hier is in de begroting 2023 rekening mee gehouden door de servicelasten 30% hoger te ramen dan in 2022 in plaats van uit te gaan van de reguliere indexering. Het extra opgenomen bedrag bedraagt € 16.000. Indien er nog € 25.000 nodig is door niet geraamde stijging van energielasten met een middelgrote kans (50%), is het benodigde weerstandvermogen hiervoor € 12.500.

<p>Ontwikkelingen</p>	<p>De toename van de bronnen die via internet te raadplegen zijn, de inzet van social media en de digitale dienstverlening in het algemeen, heeft de afgelopen jaren geleid tot een toename van de raadpleging van de website en van onze bronnen die via andere webportalen raadpleegbaar zijn. De website zal in 2022-2023 aangepast moeten worden aan de nieuwe ontwikkelingen, met name de release van een nieuwe versie van het systeem waarmee we onze bronnen aan het publiek presenteren en doorzoekbaar maken. Het beleid om de historie en historische gebeurtenissen van de regio middels de diverse communicatiekanalen onder de aandacht van het publiek te brengen zal voortgezet worden. Een groot deel van de communicatie met het publiek loopt inmiddels al via kanalen als Facebook, Youtube, Twitter en Instagram en nieuwsbrieven. Daarnaast blijft het Regionaal Archief gebruik maken van de al langer bestaande kanalen, zoals de artikelenreeks 'Dat was toen', die wekelijks verschijnt in de Alkmaarsche Courant. Ook werkt het Regionaal Archief actief mee aan het uitgeven van boeken en andere producten, zoals ansichtkaarten, reproducties van oude land- en stadskaarten en het verlenen van medewerking aan publicaties van derden.</p> <p>Enkele belangrijke punten die terug zullen komen in de begroting 2023 zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De verdere ontwikkeling en inrichting van het E-depot voor de aangesloten gemeenten, zodat alle gemeenten hierop aangesloten worden, met een samen met de gemeenten af te stemmen dienstverlening op dit gebied - Het uitvoeren van de wettelijke advies- en inspectietaak, evenals de overige wettelijke taken als beschikbaarstelling en beheer, zoals verwoord in de Archiefwet - Het digitaliseringsbeleid, waardoor meer bronnen (ook op verzoek) gedigitaliseerd worden en via internet beschikbaar worden gesteld aan de burger. Tevens het zoveel als mogelijk beschikbaar stellen van de datasets als 'open data' - Intensivering van de samenwerking met erfgoedinstellingen in het werkgebied door de beschikbaarstelling van de bij het Regionaal Archief Alkmaar bestaande digitale infrastructuur op het gebied van collectiebeheer en -beschikbaarstelling aan historische verenigingen - Via social media, educatie en andere activiteiten en publicaties de regionale geschiedenis onder de aandacht van het brede publiek brengen
------------------------------	---

Overzicht privaatrechtelijk verbonden partijen

N.V. Huisvuilcentrale

Naam	N.V. Huisvuilcentrale (HVC)
Rechtsvorm	Privaatrechtelijk; Naamloze Vennootschap
Vestigingsplaats	Alkmaar
Doelstelling en openbaar belang	<p>HVC is een nutsbedrijf opgericht door enkele Noord-Hollandse gemeenten en het provinciaal energiebedrijf. De opdracht is om aandeelhouders te helpen bij het realiseren van hun doelstellingen op het gebied van hergebruik van grondstoffen, afvalbeheer en duurzame energie. De Aandeelhouders van HVC hebben de volgende visie, missie en doelstellingen vastgesteld:</p> <p>“We zien een toekomst waarin we klimaatverandering tegengaan door energie schoon op te wekken en grondstoffen te hergebruiken. Dat is urgent en doen we samen, zodat onze inwoners daar nu en in de toekomst de vruchten van plukken.”</p> <p>“Wij willen als toonaangevend nutsbedrijf onze gemeenten, waterschappen en inwoners koploper maken en houden als het gaat om verduurzamen van de energiehuishouding en het hergebruiken van grondstoffen”.</p> <p>“In 2026 draagt HVC maximaal bij aan de reductie van broeikasemissies door impactvolle, afrekenbare en zichtbare groei van activiteiten in de energietransitie en circulaire economie, door meer CO₂ af te vangen en te hergebruiken en door het eigen energieverbruik te verminderen.”</p> <p>De HVC scheidt afval zoveel mogelijk aan de bron en werkt dit afval op tot nieuwe grondstoffen. Van het afval dat niet tot grondstof kan worden opgewekt, produceert HVC door middel van verbranding duurzame energie. Deze energie levert HVC onder andere aan de aandeelhouders. Daarnaast zoekt HVC mogelijkheden voor andere duurzame warmtebronnen (geothermie, oppervlakte- en rioolwater) en realiseren waar mogelijk projecten.</p>
Relatie met beleidsprogramma	7: Duurzaam, schoon en innovatief.
Deelnemende partijen	48 Aandeelhoudende gemeenten en 8 aandeelhoudende waterschappen.
Bestuurlijk belang	De wethouder die verantwoordelijk is voor milieu vertegenwoordigt de gemeente Texel bij de aandeelhoudersvergaderingen.
Bestuurlijk aandeel	<p>De gemeente Texel bezit 24 van de in totaal 5425 aandelen (ca. 0,4%). Texel heeft aandelen A. Het maatschappelijk kapitaal bedraagt € 246.566,25 verdeeld in 5.000 gewone aandelen A van elk € 45,45 , 400 gewone aandelen B van elk € 45,45 en 25 gewone aandelen C van elk € 45,45.</p> <p>De stemverhouding is naar rato (één stem per aandeel).</p>
Financieel belang	Het bedrijfsresultaat over 2021 bedraagt € 32,7 miljoen ten opzichte van een bedrijfsresultaat van € 25,9 miljoen over 2020. De gemeente Texel neemt diensten af van de HVC (afvalverwerking, energie) en betaalt voor deze dienstverlening.
Bijdrage gemeente	Geen aparte bijdrage.
Eigen vermogen	2019: € 141.702.000 2020: € 142.293.000 2021: € 168.741.000
Vreemd vermogen	2019: € 633.099.000 2020: € 629.671.000 2021: € 636.282.000
Solvabiliteitsindex	2019: 22,3% 2020: 22,6% 2021: 20,9%
Financieel resultaat	2019: € 10.139.000 (na belastingen) 2020: € 15.233.000 (na belastingen) 2021: € 26.400.000 (na belastingen)

<p>Risico's</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Een financieel risico is dat de HVC is opgericht zonder eigen vermogen. De aandeelhouders hebben er bij de oprichting voor gekozen om samen garant te staan voor de investeringen van de HVC. De HVC kan hierdoor tegen relatief gunstige voorwaarden leningen afsluiten, waarmee investeringen gedaan kunnen worden. De meerwaarde van de investeringen vloeit terug naar dezelfde aandeelhouders. - Volatiliteit prijzen commodities en kostprijzen grondstof/transport: Prijsfluctuaties van elektriciteit en gas, maar ook van bijvoorbeeld grondstoffen zoals papier en metalen hebben een direct effect op de marge en de dekkingsbijdrage van activiteiten van HVC. - Sterk afnemende verzekerbaarheid: Door een slechter wordende wereldmarkt voor schadeverzekeringen en een eigen negatieve schadestatistiek over de afgelopen 10 jaar, ziet HVC zich geconfronteerd met toenemende verzekeringskosten op aantal van de hoofdverzekeringen van HVC zoals allrisk en aansprakelijkheid.
<p>Ontwikkelingen</p>	<p>“Wij helpen gemeenten en waterschappen hun doelstellingen op het gebied van duurzame energie en hergebruik te behalen, waarbij we maximaal bijdragen aan de reductie van CO2 door:</p> <ul style="list-style-type: none"> -met woningcorporaties en woningeigenaren gebouwen van aardgas af te halen en waar mogelijk aan te sluiten op een warmtenet. De warmtenetten voorzien we van een zo duurzaam mogelijke bron, zoals geothermie en aquathermie. - met zon- en windprojecten duurzame stroom op te wekken. We nodigen omwonende/inwoners uit om hierin te participeren en laten de parken zoveel mogelijk opgaan in de omgeving. - bronscheiding te verbeteren door met behulp van o.a. een prijsmechanisme (recycle-tarief) inwoners te stimuleren hun afval te scheiden. -we nemen regie op verwerkings- en sorteeractiviteiten zodat alle gescheiden materialen zo hoogwaardig mogelijk worden hergebruikt. -uit afval dat niet meer gerecycled kan worden zoveel mogelijk elektriciteit en warmte terug te winnen. Broeikasgassen vangen we steeds meer af en de resten na verbranding worden zoveel mogelijk hergebruikt. Zelfs de bodemassen die overblijven, werken we op tot schoon en meteen toepasbaar bouw materiaal. -zoveel mogelijk warmte en elektriciteit te maken bij het verwerken van rioolslib, grondstoffen terug.”

BNG BANK N.V.

Naam	BNG BANK N.V.
Rechtsvorm	Privaatrechtelijk; Naamloze Vennootschap
Vestigingsplaats	Den Haag
Doelstelling en openbaar belang	BNG is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. BNG is een betrouwbare eigentijdse bank en expert in het financieren van publieke voorzieningen. Met gespecialiseerde financiële dienstverlening draagt BNG bij aan het zo laag mogelijk houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Daarmee is de bank essentieel voor de publieke taak.
Relatie met beleidsprogramma	1: Voor en door bewoners
Deelnemende partijen	Staat der Nederlanden, provincies, gemeenten, waterschappen en andere openbare lichamen.
Bestuurlijk belang	De wethouder van o.a. Financiën.
Bestuurlijk aandeel	Ieder aandeel geeft recht tot 1 stem. De gemeente heeft 7.371 aandelen. In totaal zijn er 100 miljoen aandelen. De nominale waarde van deze aandelen is € 18.427,50 (€ 2,50 per aandeel).
Financieel belang	De gemeente heeft een financieel belang van € 18.427,50. Dividend 2021: € 2,28 per aandeel
Bijdrage gemeente	7.371 aandelen van € 2,50 nominaal
Eigen vermogen	2019: € 4.887.000.000 2020: € 5.097.000.000 2021: € 5.062.000.000
Vreemd vermogen	2019: € 144.802.000.000 2020: € 155.262.000.000 2021: € 144.038.000.000
Solvabiliteitsindex	2019: 3,4% 2020: 3,3% 2021: 3,4%
Financieel resultaat	2019: € 163.000.000 2020: € 221.000.000 2021: € 236.000.000
Risico's	Aandelen (nominaal € 18.427,50). In de begroting wordt rekening gehouden met een dividend opbrengst. Geen triple A status meer verkrijgen.
Ontwikkelingen	Geen relevante ontwikkelingen.

N.V. Alliander

Naam	NV Alliander
Rechtsvorm	Privaatrechtelijk; Naamloze Vennootschap
Vestigingsplaats	Arnhem
Doelstelling en openbaar belang	Alliander is als netwerkbedrijf verantwoordelijk voor de regionale distributie van energie, zoals elektriciteit, (bio)gas en warmte. Alliander NV beheert namens de gemeenten de aandelen NUON. Voorheen werd deze taak uitgevoerd door NV Houdstermaatschappij GKNH.
Relatie met beleidsprogramma	1: Voor en door bewoners
Deelnemende partijen	O.a. voormalige aandeelhouders NUON, daarna N.V. Houdstermaatschappij GKNH
Bestuurlijk belang	De wethouder van o.a. Gemeentewerken.
Bestuurlijk aandeel	850 van de 136.794.964 aandelen De boekwaarde van deze aandelen is € 2.691.
Financieel belang	N.V. Alliander heeft de aandelen van Houdstermaatschappij GKNH overgedragen gekregen.
Bijdrage gemeente	Geen aparte bijdrage.
Eigen vermogen	2019: € 4.224.000.000 2020: € 4.328.000.000 2021: € 4.470.000.000
Vreemd vermogen	2019: € 4.567.000.000 2020: € 5.094.000.000 2021: € 5.730.000.000
Solvabiliteitsindex	2019: 92,5% 2020: 85,0% 2021: 78,0%
Financieel resultaat	2019: € 258.000.000 (na belastingen) 2020: € 192.000.000 (na belastingen) 2021: € 242.000.000 (na belastingen)
Risico's	Er is geen risico verbonden aan het beheer van het aandeel.
Ontwikkelingen	Op 21 juni 2017 is besloten tot liquidatie van de Houdstermaatschappij GKNH. Reden hiervoor is de nieuwe wet Vennootschapsbelasting. De gemeenten zijn per die datum direct aandeelhouder van N.V. Alliander geworden. De weergegeven financiële gegevens zijn de cijfers van Alliander N.V. Weergegeven zijn de cijfers uit de geconsolideerde balans.

N.V. Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord

Naam	Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland-Noord
Rechtsvorm	Privaatrechtelijk; Naamloze Vennootschap
Vestigingsplaats	Alkmaar
Doelstelling en openbaar belang	<p>De gemeente Texel ontwikkelt voorwaardenscheppend beleid om Texel als kenniseiland zoveel mogelijk te stimuleren. Participatie in het Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord draagt hieraan bij. Daarnaast zet ONHN zich in voor alle velden waarbij werkgelegenheid een item is. Het ontwikkelingsbedrijf verzorgt de centrale aanpak op regionaal economisch terrein. De ambitie is om de economische dynamiek en de werkgelegenheid in de regio te optimaliseren. Het gaat hierbij om de volgende drie kerntaken:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Promotie en acquisitie; • Ontwikkeling/revitalisering van regionale bedrijventerreinen; • Kennistoepassing en innovatie structuur verbeterende projecten. <p>Voor de komende jaren zet het Ontwikkelingsbedrijf in op het verhogen van haar ambitieniveau, namelijk:</p> <p>A. Optimaliseren binnen huidige kaders</p> <p>B. Triple helix met visie (belangrijke rol voor triple helixpartners (onderwijs en bedrijf) maar geen aandeelhouder worden)</p> <p>C. Ontwikkelingsbedrijf Holland Boven Amsterdam (werkgebied uitbreiden)</p> <p>D. Ontwikkelingsbedrijf Holland boven Amsterdam met (toegang tot) fonds</p>
Relatie met beleidsprogramma	3: Mooi en Gastvrij Texel 4: Texel Werkt!
Deelnemende partijen	De gemeenten uit Noord-Holland-Noord, Kamer van Koophandel en provincie Noord-Holland.
Bestuurlijk belang	De wethouder van o.a. Duurzaamheid en Economie
Bestuurlijk aandeel	De gemeente heeft als aandeelhouder 1 stem. De boekwaarde van de aandelen is € 1.000.
Financieel belang	Het Ontwikkelingsbedrijf ontvangt gelden van de deelnemende gemeenten.
Bijdrage gemeente	2019: € 29.324 2020: € 29.910 2021: € 30.688 2022: € 31.578
Eigen Vermogen	n.v.t.
Vreemd Vermogen	n.v.t.
Solvabiliteitsindex	n.v.t.
Financieel resultaat	n.v.t.
Risico's	Gemeente is aandeelhouder en draagt verder geen (financieel) risico.
Ontwikkelingen	Samen met het ontwikkelingsbedrijf wordt ingezet op versterking van de economie in de regio Noord-Holland-Noord.

N.V. TESO

Naam	NV TESO
Rechtsvorm	Privaatrechtelijk; Naamloze Vennootschap
Vestigingsplaats	Den Hoorn
Doelstelling en openbaar belang	Het exploiteren van de bootdienst tussen Texel en Den Helder en - in het algemeen - het verbeteren van de verbinding van Texel met de vaste wal.
Relatie met beleidsprogramma	4: Texel werkt 8: Goed wonen, goede bereikbaarheid
Deelnemende partijen	Individuele aandeelhouders.
Bestuurlijk belang	De burgemeester.
Bestuurlijk aandeel	Texel bezit 1 aandeel. De boekwaarde van dit aandeel is € 8.670
Financieel belang	De TESO exploiteert de bootdienst zelfstandig.
Bijdrage gemeente	De gemeente draagt niet bij in de exploitatie.
Eigen vermogen	Het boekjaar van TESO loopt van 1 april tot 31 maart: 31 maart 2019: € 127.293.000 31 maart 2020: € 131.232.000 31 maart 2021: € 132.411.000 31 maart 2022: € 135.370.000
Vreemd vermogen	31 maart 2019: € 14.895.000 31 maart 2020: € 14.872.000 31 maart 2021: € 16.177.000 31 maart 2022: € 16.800.000
Solvabiliteitsindex	31 maart 2019: 89,9% 31 maart 2020: 89,8% 31 maart 2021: 89,2% 31 maart 2022: 88,9%
Financieel resultaat	31 maart 2018: € 1.329.000 (na belastingen) 31 maart 2019: € 2.101.000 (na belastingen) 31 maart 2020: € 2.060.000 (na belastingen) 31 maart 2021: € 162.000 (na belastingen) 31 maart 2022: € 1.230.000 (na belastingen)
Risico's	TESO heeft een zeer goede liquiditeitspositie. Het grootste risico voor de TESO is dat als gevolg van een milieu-, volksgezondheids- of natuurramp de toeristen wegblijven.
Ontwikkelingen	Het aantal reisbewegingen van en naar Texel heeft in het boekjaar 2021/2022 een nieuwe piek bereikt. Bijna 900.000 personenauto-equivalenten (PAE) maakten vanaf de veerhaven in Den Helder de overtocht naar het eiland. Dat waren circa 150.000 PAE meer dan in het daaraan voorafgaande boekjaar 2020/2021 en ruim 40.000 PAE meer dan in het boekjaar 2019/2020. De ontwikkelingen van een waterstof-elektrische veerboot worden nauwlettend gevolgd. Bijna 60 jaar na de aanleg loopt de technische levensduur van een groot deel van de veerhavens op Texel en Den Helder zo zachtjes aan ten einde. Doel is dat de levensader van Texel in 2026 weer klaar is om tientallen jaren optimaal te functioneren.

Texel Airport N.V.

Naam	Texel Airport N.V.
Rechtsvorm	Privaatrechtelijk, Naamloze Vennootschap
Vestigingsplaats	De Cocksdorp
Doelstelling en openbaar belang	Het doel van Texel Airport NV is de aanleg, het onderhoud, de ontwikkeling en de exploitatie van het vliegveld.
Relatie met beleidsprogramma	4: Texel werkt 8: Goed wonen, goede bereikbaarheid
Deelnemende partijen	Gemeente Texel, Stichting Vrienden Luchtvaartterrein en Stichting Da Vinci Comité.
Bestuurlijk belang	De gemeente heeft 2 vertegenwoordigers in de Raad van Commissarissen. Dit is mevrouw M.H. de Groot en de heer F.W.M. Spooren. Een collegelid vertegenwoordigt de gemeente bij de algemene vergadering van aandeelhouders.
Bestuurlijk aandeel	De gemeente Texel heeft 250 aandelen (47,6%). Dit is ook de stemverhouding. De boekwaarde van deze aandelen is € 162.126.
Financieel belang	De NV exploiteert het vliegveld zelfstandig.
Bijdrage gemeente	De gemeente doet geen bijdragen in de exploitatie van de NV.
Eigen vermogen	2019: € 5.511.429 2020: € 5.524.137 2021: € 5.596.951
Vreemd vermogen	2019: € 746.927 2020: € 1.076.225 2021: € 969.169
Solvabiliteitsindex	2019: 88,1% 2020: 83,7% 2021: 85,2%
Financieel resultaat	2019: € 9.238 (na belastingen) 2020: € 12.707 (na belastingen) 2021: € 72.813

<p>Risico's</p>	<p>Risico's m.b.t. tot de omzet:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. De omzet is voor circa 60% afhankelijk van Tessel Air en het Paracentrum Texel. <ul style="list-style-type: none"> - Tijdens het Coronajaar 2020 bleek dat dit inkomstenverlies niet is op te vangen door andere klanten. Slechts dankzij de steun van de overheid voor was deze tegenslag gedeeltelijk op te vangen. 2. Regelgeving die voor Nederlandse luchthavens strenger en duurder (kunnen) zijn dan voor de buitenlandse concurrenten, waardoor het vliegen binnen Nederland niet wordt gestimuleerd. <ul style="list-style-type: none"> - Door een betrokken lid te zijn van de Nederlandse Vereniging van Luchthavens wordt de dialoog met de overheid in stand gehouden om de concurrentiepositie van de Nederlandse vliegvelden niet te laten verslechteren. 3. De ligging van Texel Airport in de Waddenzee en nabij andere Natura 2000 en stiltegebieden, waardoor vliegen in dit gebied aan banden gelegd zou kunnen worden. <ul style="list-style-type: none"> - Door scherp te zijn op wat er speelt op lokaal en landelijk niveau ziet de directie er op toe dat Texel Airport niet verder wordt beperkt, waarbij de nadruk wordt gelegd op de maatschappelijke rol van Vliegveld Texel. 4. De mogelijke groei van de luchthaven van Lelystad voor de grote luchtvaart, waardoor er minder ruimte zal zijn voor de kleine luchtvaart. Tot een paar jaar terug ging of kwam één op de drie vluchten op Texel uit Lelystad. De vliegbewegingen van Lelystad zijn in de laatste 10 jaar gedaald van circa 125.000 naar minder dan 80.000 in 2021. <ul style="list-style-type: none"> - Texel Airport probeert aantrekkelijk te blijven voor de Nederlandse vliegers met goede service en relatief lage landingsgelden. Vliegtuigen die niet op ons vliegveld gestationeerd staan, kunnen op buitenlandse luchthavens gaan tanken, omdat de brandstof in Nederland door de hoge accijnzen veel duurder is. 5. Bij de bepaling van de brandstofprijzen probeert Texel Airport zich niet uit de Nederlandse markt te prijzen. 6. De structuur van het Nederlandse luchtruim, waardoor Texel (ingeklemd tussen het gecontroleerde luchtruim van De Kooy en defensie (Vliehors)) moeilijker bereikbaar kan worden door de lucht. <ul style="list-style-type: none"> - Door betrokken te zijn bij het ontwerp luchtruimherziening worden de belangen van Texel Airport behartigd. 7. Door de ontwikkeling van elektrisch vliegen kan de winst op brandstofverkoop onder druk komen te staan als er minder brandstof verkocht gaat worden. <ul style="list-style-type: none"> - Texel Airport probeert tijdig laadmogelijkheden in huis te hebben voor deze groeiemarkt. 8. De Dorniers van de Kustwacht zorgen niet voor veel vliegbewegingen, maar wel voor circa 10% van kerosine afzet in en voor landingsgeld. In 2022 wordt de Dornier vervangen door een Dash 8, die zeer waarschijnlijk niet op Texel kan en/of gaat landen. Gezien de reikwijdte van dit nieuwe toestel is de inname van brandstof niet meer nodig.
<p>Ontwikkelingen</p>	<p>De ontwikkelingen van elektrische vliegtuigen gaat razendsnel. Over enkele jaren zullen er toestellen zijn die een paar uur kunnen vliegen op één accu. Als Texel ook deze vliegtuigen wil ontvangen, moet er wel een laadoptie zijn. Texel Airport houdt de ontwikkelingen op dit gebied scherp in de gaten. Samen met de andere luchthavens is er binnen de Nederlandse Vereniging van Luchthavens regelmatig overleg over dit onderwerp.</p> <p>Ook de ontwikkelingen op het gebied van drone activiteiten wordt nauwlettend in de gaten gehouden. Er wordt gekeken in hoeverre drones ingepast kunnen worden in het huidige verkeer en of dit een aanvulling kan zijn op de omzet.</p> <p>Sinds 2021 is Texel Airport in gesprek met Liander om grond ter beschikking te stellen voor de bouw van een regelstation. Dit station zou ook moeten komen op het rode perceel.</p>

Kantoorpand Emmalaan BV

Naam	Kantoorpand Emmalaan
Rechtsvorm	Privaatrechtelijk; Besloten Vennootschap
Vestigingsplaats	Den Burg
Doelstelling en openbaar belang	De vennootschap heeft tot doel het realiseren, in stand houden en exploiteren van een kantoorgebouw. Het kantoorgebouw zal in principe beschikbaar worden gesteld aan een organisatie die zich dienstbaar stelt aan promotie van het eiland Texel als toeristisch gebied, alles in de ruimste zin.
Relatie met beleidsprogramma	3: Mooi en gastvrij Texel
Deelnemende partijen	St. Adm. Kantoor TVO, idem TVO, St. VVV Texel Promotie, TESO
Bestuurlijk belang	De wethouder van o.a. Toerisme
Bestuurlijk aandeel	€ 90.760
Financieel belang	Geen jaarlijkse bijdrage
Bijdrage gemeente	€ 0
Eigen vermogen	2019: € 616.498 2020: € 639.537 2021: € 642.987
Vreemd vermogen	2019: € 266.914 2020: € 248.600 2021: € 265.507
Solvabiliteitsindex	2019: 69,8% 2020: 72,0% 2021: 70,8%
Financieel resultaat	2019: € 949 (realisatie) 2020: € 17.324 (realisatie) 2021: € 23.838 (realisatie) 2022: € 9.508 (begroot)
Risico's	Waarde pand versus hypotheek en geplaatst aandelen kapitaal.
Ontwikkelingen	De Raad van Toezicht VVV onderzoekt de consequenties van toekomstontwikkelingen met deze Besloten Vennootschap.

Coöperatie Texel Energie U.A.

Naam	Coöperatie Texel Energie
Rechtsvorm	Privaatrechtelijk: coöperatie
Vestigingsplaats	Den Burg
Doelstelling en openbaar belang	<ul style="list-style-type: none"> • Inkopen en verkopen van duurzame energie • Produceren van duurzame energie • Bevorderen van energiebesparing • Samenwerken met gelijkgestemden
Relatie met beleidsprogramma	7: Duurzaam, schoon en innovatief
Deelnemende partijen	Ruim 2.000 aandeelhouders.
Bestuurlijk belang	Geen. De gemeente bezit één aandeel van € 50.
Bestuurlijk aandeel	Elke aandeelhouder heeft één stem.
Financieel belang	1 Aandeel. De boekwaarde van dat aandeel is € 50.
Bijdrage gemeente	Geen
Eigen vermogen	2019: € 100.103 2020: € 175.027 2021: € 217.317
Vreemd vermogen	2019: € 230.929 2020: € 115.899 2021: € 51.467
Solvabiliteitsindex	2019: 30,2% 2020: 60,2% 2021: 80,9%
Financieel resultaat	2019: € 81.183 (na belastingen) 2020: € 74.974 (na belastingen) 2021: € 42.240 (na belastingen)
Risico's	Geen. Gemeente bezit 1 aandeel van €50.
Ontwikkelingen	Texel Energie is de energievoerderscoöperatie van Texel en volop betrokken bij de uitvoering van bijna alle grote energieprojecten op het eiland.

PARAGRAAF

WEERSTANDSVERMOGEN

Waar gaat het over?

Het weerstandsvermogen is het vermogen om incidentele (voornamelijk financiële) risico's op te vangen, zonder dat het beleid of de uitvoering van de gemeente in gevaar komt. Het gaat dus om onverwachte niet-begrote kosten. Daarnaast is het weerstandsvermogen van belang voor het bepalen van de financiële gezondheid van de gemeente. Het weerstandsvermogen richt zich voornamelijk op het opvangen van de financiële risico's.

Bestaand beleid

- [Nota reserves en voorzieningen 2020](#)
- [Nota risicomanagement en weerstandsvermogen 2015](#)

Beleidsdoelstelling

Een reëel benodigd weerstandsvermogen wordt bepaald door de ingeschatte financiële gevolgen van de benoemde risico's af te zetten tegen de weerstandscapaciteit.

Risicomanagement

1. Aanleiding en achtergrond

Het risicomanagement is een blijvend punt van aandacht voor de organisatie. Naast de inventarisatie van de risico's gaat het om de kwalificaties, bewustwording en beheersing van de risico's. Zowel bij de programmarekening als bij de programmabegroting worden de belangrijkste risico's voor de gemeente in kaart gebracht.

2. Samenvattend beeld

Onderstaand een samenvatting van de risico-inventarisatie en de relatie met weerstandsvermogen en capaciteit:

Top 10 risico's financieel vertaald	€ 9.970.000
Op basis van kansberekening en risico-simulatie vertaalt dit zich in een benodigde weerstandscapaciteit van	€ 1.841.640
De beschikbare weerstandscapaciteit bedraagt	€ 10.310.043
Het ratio weerstandsvermogen bedraagt	5,6
En krijgt daarmee de kwalificatie	uitstekend

Voor de uitwerking, berekening en kwalificatie van de normstelling is uitgegaan van het beleid zoals door de raad is vastgesteld in de 'Nota risicomanagement en weerstandsvermogen' (2015). Deze nota wordt vierjaarlijks geëvalueerd. In het laatste kwartaal van 2022 zal aan u een herziende nota worden aangeboden.

Volgens afspraak met de gemeenteraad is onderstaand overzicht opgenomen waarbij uitgegaan is van de ondergrens van de algemene reserve zijnde € 2,0 miljoen.

Beschikbare weerstandscapaciteit bij algemene reserve ondergrens € 2,0 miljoen

Weerstand	Startcapaciteit
Onvoorzien	€ 8.000
OZB	€ 6.003.849
Rechten en leges	€ 368.194
Stille reserves	€ 1.930.000
Minimale Algemene reserve	€ 2.000.000
Totale weerstandscapaciteit	€ 10.310.043

Top 10 risico's financieel vertaald	€ 9.970.000
Op basis van kansberekening en risico-simulatie vertaalt dit zich in een benodigde weerstandscapaciteit van	€ 1.841.640
De beschikbare weerstandscapaciteit bedraagt met een ondergrens van de algemene reserve van € 2,0 miljoen	€ 10.310.043
Het ratio weerstandsvermogen bedraagt	5,6
En krijgt daarmee de kwalificatie	uitstekend

3. Risicoprofiel

Om de risico's van de gemeente Texel in kaart te brengen is een risicoprofiel opgesteld. Hierbij is gebruik gemaakt van het softwareprogramma NARIS® (NAR Risicomanagement Informatie Systeem) waarmee risico's systematisch in kaart kunnen worden gebracht en beoordeeld.

Uit de inventarisatie zijn in totaal 10 risico's in beeld gebracht. Op verzoek van de Auditcommissie zijn de risico's niet meer opgenomen op volgorde van "invloed", maar op risiconummer. De reden hiervoor is dat op deze wijze de risico's makkelijker in de jaren gevolgd kunnen worden.

Pandemie

Bij de risico's is voor het derde jaar opgenomen het risico "pandemie", en daaruit volgend is geen risico van de toeristenbelasting opgenomen maar valt onder dit risico. Er is een maximaal financieel gevolg opgenomen van € 500.000. Wel wordt ervan uitgegaan dat de gemeente wordt gecompenseerd door het Rijk, maar mogelijk niet volledig.

Risico's

Door de gemeenteraad is het verzoek gedaan om middelen te koppelen aan het risico "forse investeringen in verduurzaming". Op dit moment is nog onduidelijk wat de kosten van dit risico zijn. Het college zal aan de raad met een plan van aanpak in 2022 komen om dit risico te duiden.

Onderhoud kapitaalgoederen van De Bolder: onderhoud van de gebouwen wordt naar behoefte uitgevoerd, afhankelijk van de noodzaak van het betreffende onderhoud en afhankelijk van de financiële middelen van dat moment. Om de risico's goed in beeld te krijgen is in 2022 met hulp van een deskundige gewerkt aan een meerjarenonderhoudsplan. Het beeld dat hieruit valt af te leiden is, dat er binnen enkele jaren aanzienlijke uitgaven noodzakelijk zijn, die waarschijnlijk de draagkracht van De Bolder te boven gaan. Dit punt zal worden meegenomen in de beleidsnotitie "Toekomst De Bolder".

Belangrijkste risico's

Tabel 1: Belangrijkste risico's

Risico nr.	Risico	Gevolgen	Maatregelen/stand van zaken	Kans	Financieel gevolg	Invloed
R7	verplichte grondsanering voormalige vuilnisstortplaats.	Financieel - verplichte kosten grondsanering van voormalige stortplaatsen (Den Hoorn, Veenselangweg en andere NNB locaties). Doelstellingen - Effect op mogelijke grondexploitatie., Imago - beeld van Texel als schoon en duurzaam eiland in het geding. Milieu - grond moet mogelijk gesaneerd worden vanwege effecten op omgeving/ grondwater.	Op 17 september 2020 is door de raad een motie aangenomen om actie te ondernemen op de vuilnisstortplaats Den Hoorn. Gebleken is dat de situatie complex is en het niet mogelijk is om op korte termijn maatregelen te nemen. Samen met provincie en hoogheemraadschap wordt onderzocht welke maatregelen tegen maatschappelijk verantwoorde kosten genomen kunnen worden voor het oplossen van de ammoniumproblematiek.	25%	max.€ 500.000	5.58%
R8	Budgetten sociaal domein ontoereikend door opneindfinanciering.	Financieel - Door opneindfinanciering en niet volledig kunnen sturen op de vraag naar ondersteuning sociaal domein loopt de gemeente een risico. De gevolgen van de Corona pandemie en de onzekerheden daarvan, maakt dat dit risico aanwezig blijft in 2022. De compensatie van het Rijk is ook niet altijd tijdig bekend of volledig.	Actieve monitoring budgetten Sociaal domein. Voor het hele Sociaal Domein geldt dat steeds meer wordt ingezet op de zogenaamde 'voorkant'. Dit is echter een ontwikkeling waarin de 'kost voor de baat uitgaat'. De effecten van de inzet gaan pas op langere termijn hun vruchten afwerpen.	50%	max.€ 750.000	33.33%

Risico nr.	Risico	Gevolgen	Maatregelen/stand van zaken	Kans	Financieel gevolg	Invloed
R11	De staat van sommige wegen op Texel dreigt op korte termijn onder het veiligheidsniveau te komen, waardoor de kans op ongelukken en aansprakelijkheidsstelling steeds groter worden.	Financieel - Extra kosten voor onvoorziene onderhoudskosten. Dit risico wordt berekend op € 300.000. Doelstellingen - bereikbaarheidsdoelstellingen worden niet gerealiseerd. Imago - imago van toeristen-eiland loopt gevaar.	In 2018 is het wegenbeheerplan 2019-2023 vastgesteld. Daarin is de aanpak van onze wegen voor de nog komende jaren bepaald en ook de benodigde investering. Door jaarlijks de nog vast te stellen investeringen beschikbaar te stellen wordt het risico beperkt. Stand van zaken: Op basis van jaarlijkse inspecties wordt het risico zo goed mogelijk in kaart gebracht en met onderhoudsmaatregelen beperkt.	50%	max.€ 300.000	13.42%
R15	Onvoorziene kostenstijgingen Verbonden Partijen (m.n. Gemeenschappelijke Regelingen).	Financieel - Door het in toenemende mate werken met partners op afstand is het moeilijker om zicht en invloed te hebben op kosten (-ontwikkelingen). Door geringe invloed op basis van stemverhoudingen mogelijke confrontatie met extra kosten als gevolg van begrotingswijzigingen (en daardoor hogere kosten). Doelstellingen - Minder directe grip en invloed hebben op ontwikkelingen kosten en doelrealisatie. Vertraging / stagnatie - Door moeizame samenwerking en afstemming wordt doelrealisatie bemoeilijkt en vertraagd. Imago - Gemeente kan last hebben van negatieve beeldvorming als de uitvoeringspartners onvoldoende presteren.	Op regionaal niveau zijn afspraken gemaakt waar de GR'en zich begrotingstechnisch aan moeten houden.	25%	max.€ 150.000	3.33%
R17	Een deel van de wegen en bermen op Texel heeft te maken met bodemverontreiniging.	Financieel - De kosten voor bodemsanering lopen op naarmate de wettelijk regels aangescherpt worden en we steeds oudere wegen of bermen gaan opknappen. Jaarlijkse extra kosten €150.000. Milieu - Het betreft verontreiniging met asbest van wegfunderingen, verontreiniging met PAX, teerhoudend asfalt van oude asfalt wegen.	Met de aanpak van wegen, zoals de reconstructie van de Postweg/Nieuwlander weg, wordt het risico steeds beter in kaart gebracht en waar mogelijk sanering in de projecten worden meegenomen.	75%	max.€ 150.000	6.68%

Risico nr.	Risico	Gevolgen	Maatregelen/stand van zaken	Kans	Financieel gevolg	Invloed
R18	Boete vanwege datalekken	Door datalekken kunnen vertrouwelijke data onbedoeld verspreid worden. Er is een meldplicht datalekken en gemeenten dienen maatregelen te treffen te voorkomen en bij het voorkomen ervan actief op te lossen.	De schade van het niet melden van datalekken kan enorm zijn. Ontevreden burgers, verloren vertrouwen en negatieve pers zijn hier onderdeel van. Dit zal ook op langere termijn complicaties opleveren. Juridische gevolgen: het op de juiste manier bijhouden van datalekken en het melden van datalekken is een wettelijke verplichting. Door het overtreden hiervan kan de gemeente worden vervolgd.	25%	Max. € 800.000	8.88%
R28	Kostentoeename verspreiden baggerspecie Waddenzee	Financieel - Verhoging van de afvoerkosten omdat verspreiding van de baggerspecie niet meer in de Waddenzee kan plaatsvinden maar naar het vaste land moet worden afgevoerd. Milieu - Het betreft gemaakte stoffen (PFAS) die van nature niet in het milieu voorkomen en nu aanwezig zijn in de bodem, bagger en oppervlaktewater.	Voldoen aan de normen en toepassen volgens de regelgeving. Stand van zaken: Bij het laatste baggeren is er geen PFAS aangetroffen De mogelijkheid blijft dat over twee jaar bij het baggeren dit risico weer aanwezig is. Vervuiling van de waterbodem met name rondom het droogdok van Damen blijft altijd spannend.	25%	max.€ 750.000	11.13%
R29	Uitbreiding gemeentelijk belastinggebied /Afschaffen gemeentelijke toeristenbelasting-forensenbelasting. In combinatie met Herijking gemeentefonds (verdeling Overig Eigen Middelen OEM).	Financieel - Begrotingstekort / Verschuiving belastingdruk en lagere inkomsten gemeenten. Toelichting: Als de Toeristenbelasting per gemeente wordt gecorrigeerd, dan leveren wij bijna 8 miljoen euro in. STEL dat we daar ruim 2 miljoen weer van terugkrijgen via de AU, dan netto ongeveer 6 miljoen. Verdeelsleutels nu (nog) niet bekend. Aanvullend: nog steeds onderzoek naar afschaffen kleinere belastingen ihkv uitbreiding gemeentelijk belastinggebied.	Gezamenlijk optrekken met toeristische nadeelgemeenten om mogelijke wetswijziging te voorkomen.	5%	max.€ 6.000.000	13.34%

Risico nr.	Risico	Gevolgen	Maatregelen/stand van zaken	Kans	Financieel gevolg	Invloed
R70	Hernieuwde Pandemie Covid-19.	Financieel - minder inkomsten en meer uitgaven door lock-down, bijvoorbeeld in het taakveld sociaal domein, openbare orde en veiligheid en toeristische heffingen. Daardoor minder beschikbaar budget in de begroting,	Mogelijk wordt de gemeente niet volledig gecompenseerd door het Rijk.	10%	max.€ 500.000*	2.25%
R72	Verwijdering asbest	Financieel - Niet kunnen verhalen van de kosten van een gedwongen uitvoering.	Executieverkoop levert mogelijk genoeg middelen op om te openstaande schulden te betalen.	30%	max.€ 70.000**	0.94%
			Totaal		€ 9.970.000	

* Financieel gevolg voor een hernieuwde pandemie verlaagd naar maximaal €500.000 op basis van de ervaringen van de afgelopen twee jaar.

** Financieel gevolg voor de verwijdering van de asbest verlaagd naar maximaal € 70.000 in verband met de middelen die via executieverkoop beschikbaar komen.

Totaal grote risico's: € 9.970.000

Op basis van de ingevoerde risico's is een risicosimulatie uitgevoerd. De risicosimulatie wordt toegepast omdat het reserveren van het maximale bedrag (€ 9.970.000 - zie tabel 1) ongewenst is. De risico's zullen immers niet allemaal tegelijk en in hun maximale omvang optreden. De risicosimulatie geeft een betrouwbaarheid van 90%. Uit deze risicosimulatie volgt dan een bedrag van € 1.841.640 (benodigde weerstandscapaciteit), wat ruim voldoende is.

Fiscale risico's

De fiscale risico's zijn niet opgenomen in bovenstaand overzicht. Onderstaand een korte toelichting.

Btw

Er loopt nog een bezwaarprocedure tegen het al dan niet kunnen compenseren van de btw bij de noodaanlanding TESO. Dit heeft geen financiële consequentie omdat het krediet is aangevraagd inclusief btw. Aan het bezwaar van de gemeente is door de belastingdienst niet tegemoetgekomen. Tegen het besluit van de belastingdienst is beroep aangetekend, waarbij er enige vertraging is opgetreden.

3. Beschikbare weerstandscapaciteit

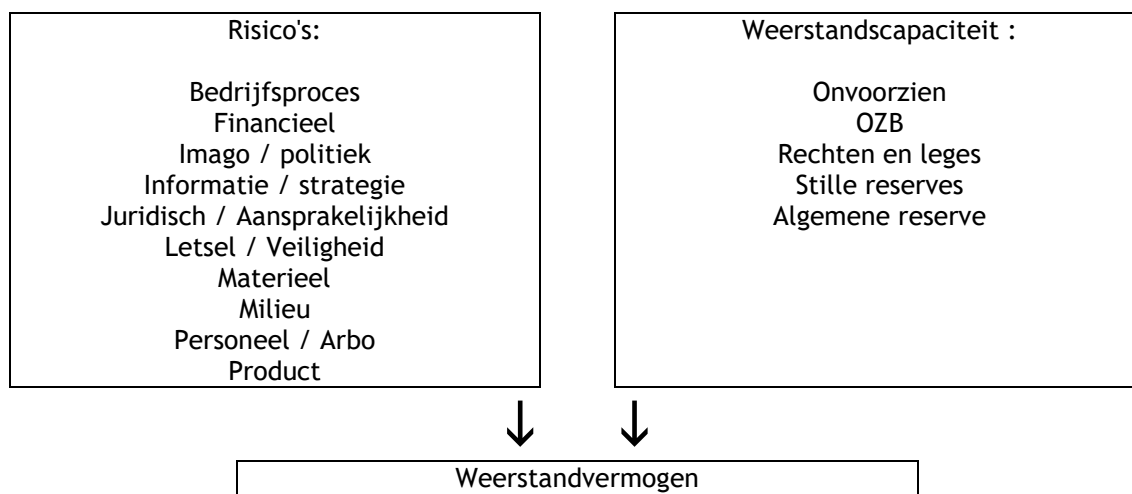
De beschikbare weerstandscapaciteit van gemeente Texel bestaat uit het geheel aan middelen dat de organisatie daadwerkelijk beschikbaar heeft om de risico's in financiële zin af te dekken.

Tabel 3: Beschikbare weerstandscapaciteit

Weerstand	Startcapaciteit
Onvoorzien	€ 8.000
OZB	€ 6.003.849
Rechten en leges	€ 368.194
Stille reserves	€ 1.930.000
Algemene reserve	€ 10.300.346
Totale weerstandscapaciteit	€ 18.610.389

4. Relatie benodigde en beschikbare weerstandscapaciteit

Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, dient de relatie te worden gelegd tussen de financieel gekwantificeerde risico's en de daarbij gewenste weerstandscapaciteit en de beschikbare weerstandscapaciteit. De relatie tussen beide componenten wordt in onderstaande figuur weergegeven.

De benodigde weerstandscapaciteit die uit de risicosimulatie voortvloeit kan worden afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. De uitkomst van die berekening vormt het weerstandsvermogen.

Ratio weerstandsvermogen =	$\frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$	$= \frac{€ 18.610.389}{€ 1.841.640} = 10.11$
----------------------------	---	--

De normtabel is ontwikkeld in samenwerking met de Universiteit Twente. Het biedt een waardering van het berekende ratio.

Tabel 4: Weerstandsnorm

Waarderingscijfer	Ratio	Betekenis
A	>2.0	uitstekend
B	1.4-2.0	ruim voldoende
C	1.0-1.4	voldoende
D	0.8-1.0	matig
E	0.6-0.8	onvoldoende
F	<0.6	ruim onvoldoende

Het ratio van de organisatie valt in klasse A. Dit duidt op een uitstekend weerstandsvermogen.

6. Verdere ontwikkelingen

In het laatste kwartaal 2021 wordt de nota risicomanagement en weerstandsvermogen geëvalueerd en aangepast. Het risicomanagement is een blijvend punt van aandacht voor de organisatie. Het gaat naast het benoemen van risico's ook om bewustwording en het beheersen van risico's. Door een actueler beeld van mogelijke risico's ben je in staat om tijdig hierop de beheersmaatregelen te nemen.

Berekening weerstandscapaciteit en toelichting

- Weerstandscapaciteit exploitatie (structureel)

1) OZB	(1)	€ 6.003.849	
2) Rechten en leges	(2)	€ 368.194	
Totaal onbenutte belastingcapaciteit		€ 6.372.043	
3) Onvoorzien	(3)	€ 8.000	
Weerstandscapaciteit exploitatie			€ 6.380.043

1.

2. Weerstandscapaciteit vermogen (incidenteel)

4) Algemene reserve	(4)	€ 10.300.346	
5) Stille reserves	(5)	€ 1.930.000	
Weerstandscapaciteit vermogen			€ 12.230.346
Totale Weerstandscapaciteit			€ 18.610.389

Toelichting

- De waarde van de woningen en niet-woningen is ruim € 4,5 miljard. De belastingcapaciteit is berekend op ca. € 6,3 miljoen.

Omschrijving	OZB-waarde 2022 waardepeildatum 30/6/2022	% OZB Texel 2022	Opbrengst Texel 2022	% Toelating tot art.12 gemeenten meicirculaire 2021 voor 2022	Opbrengst toelating art. 12 gemeenten	Belasting- capaciteit OZB
1. OZB eigenaar woning	3.287.636.000	0,0342	1.124.372	0,1729%	5.684.323	4.559.951
2. OZB eigenaar niet woning	689.834.000	0,0678	467.707	0,1729%	1.192.723	725.016
3. OZB gebruiker niet woning	601.575.016	0,0534	321.241	0,1729%	1.040.123	718.882
Totaal	4.579.045.016		1.913.320		7.917.169	6.003.849

- Het beleid is dat leges en rechten kostendekkend zijn. Echter de leges zijn op dit moment niet kostendekkend. Op basis van het kostendekkenheidspercentage van 2023 (79,5%) is de heffingsruimte berekend op € 368.194 (zie voor nadere toelichting paragraaf G lokale lasten).
- Voor onvoorziene uitgaven is € 8.000 beschikbaar.
- Het saldo van de algemene reserve is na verplichtingen opgenomen in deze programmabegroting 2023 zijnde € 10.300.346.

De stille reserves zijn in de nota reserves en voorzieningen 2020 geactualiseerd en hebben betrekking op het woningcomplex, overige gebouwen, voorraad gemeentewerken en kunstbezit. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de [Nota reserves en voorzieningen 2020](#). Dit bedrag is onveranderd overgenomen uit deze nota.

3.

Kengetallen: Beoordeling van de financiële positie:

Inleiding

Voor de beoordeling van de financiële positie is het belangrijk om zowel naar de exploitatie als naar de balans te kijken. Onderstaande kengetallen maken inzichtelijk hoe de gemeente er financieel voorstaat en in hoeverre de gemeente in staat is om structurele en incidentele lasten te kunnen opvangen. De kengetallen zijn uitgerekend op basis van de cijfers van de vastgestelde jaarrekening 2020 en de vermoedelijke uitkomsten van het lopende jaar en het begrotingsjaar.

Kengetallen	Jaarrekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
1. Netto schuldquote	50%	105%	72%	82%
2. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	47%	102%	70%	79%
3. Solvabiliteitsratio	31%	20%	27%	28%
4. Structurele exploitatieruimte	6%	3%	4%	4%

5. Grondexploitatie	2%	9%	5%	4%
6. Belastingcapaciteit (voor vergelijking andere gemeenten)	94%	92%	95%	97%

Toelichting

Algemeen

Elk afzonderlijk kengetal zegt weinig over de beoordeling van de financiële positie. De kengetallen moeten in samenhang worden bekeken. Onderstaand volgt een korte uitleg per kengetal, tenslotte wordt een algehele beoordeling van de kengetallen gegeven. Dit jaar is naast het cijfer van de programmarekening drie begrotingsjaren opgenomen ter vergelijking.

Via deze link [kengetallen](#) kunt de u de kengetallen van de gemeente Texel vergelijken met andere gemeenten in Nederland.

1. Netto-schuldquote (en gecorrigeerde netto-schuldquote)
2. Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto-schuldquote. De netto-schuldquote geeft het niveau van de schuldenlast van de gemeente en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en aflossingen. De netto-schuldquote van de begroting 2023 ten opzichte van de netto-schuldquote van 2022 is verlaagd. Bij een percentage van 130 adviseert de VNG om de schuldenlast af te bouwen. Vanaf het begrotingsjaar 2023 stijgt het percentage verder en komt op ca. 82%. Alle uitgaven zijn meegenomen waarover besluitvorming is genomen, inclusief programmabegroting 2023. De leningen worden afgesloten tussen de 15 en 20 jaar. De daarbij behorende rente en aflossing worden opgevangen binnen de meerjarenraming.
3. Solvabiliteitsratio
De solvabiliteitsratio drukt het eigen vermogen uit als percentage van het totale vermogen. Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de financiële weerbaarheid van de gemeente. De solvabiliteitsratio programmabegroting 2023 ad 27% is ten opzichte van het landelijk gemiddelde 2021 (30,4%) lager.
4. Structurele exploitatieruimte
Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele ruimte is doordat wordt gekeken naar de structurele baten en structurele lasten, die vervolgens worden vergeleken met de totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten (waaronder de rente en aflossing van de leningen) te dekken. De structurele exploitatieruimte is voor 2023 4%.
5. Grondexploitatie
Sinds de economische crisis is er bijzondere aandacht voor de grondexploitatie. Landelijk hebben in die tijd veel gemeenten grote verliezen moeten nemen op hun grondexploitatie. Dat kan een forse impact hebben op de financiële positie van een gemeente.
Het kengetal grondexploitatie geeft weer hoe groot de grondpositie (boekwaarde van de grond) is ten opzichte van de totale geraamde baten van de gemeentelijke begroting.
Bij de gemeente Texel is de omvang van de grondexploitatie relatief gering. De lopende exploitaties hebben een lage boekwaarde. Daarnaast wordt er conform de richtlijnen van de BBV een voorziening getroffen indien een grondexploitatie negatief is.
6. Belastingcapaciteit (in relatie tot andere gemeenten)
De belastingcapaciteit geeft inzicht in de mate waarin een financiële tegenvaller kan worden opgevangen of dat er ruimte is voor nieuw beleid. Om deze ruimte te kunnen weergeven moet als ijkpunt het gemiddelde landelijke tarief voor OZB, afvalstoffenheffing en rioolheffing voor meerpersoonshuishoudens met een eigen woning worden genomen. Dit is een andere grondslag dan de eerder in deze paragraaf berekende maximale opbrengst OZB voor het weerstandsvermogen. Voor die berekening is het verplicht uit te gaan van het minimaal door te berekenen tarief om in aanmerking te komen voor de artikel 12 - status.

Het OZB-tarief op Texel is erg laag, daar staat tegenover dat onze (kostendekkende) tarieven voor afvalstoffenheffing en rioolheffing relatief hoog zijn. Voor wat betreft het begrotingsjaar 2024, is gerekend met een stijging van de tarieven van 3%. In de tarieven van de vergelijking met de gemiddelde lasten Nederland is geen stijging opgenomen.

Beoordeling

- De gemeente Texel is financieel gezond.
- De netto-schuldquote blijft onder de 100% en blijft ruim binnen het plafond van 130 (advies VNG).
- De solvabiliteitsratio loopt op, echter lager dan het landelijk gemiddelde. De gemeente kan aan haar financiële verplichtingen voldoen.
- De gemeente scoort een plus op de exploitatieruimte. De baten zijn voldoende om de lasten op te vangen. Daarnaast is er ruimte voor tegenvallers.
- De gemeente heeft op dit moment de volgende grondexploitaties; Den Burg Oost Buurtschap de Tuunen, Gezondheidsplein, locatie voormalige Kompasschool, locatie Oudeschild, locatie Oosterend, Locatie Den Hoorn en locatie De Cocksdorp. Den Burg West is in het jaar 2021 afgesloten. Het risico is klein omdat de nog lopende grondexploitaties geen hoge boekwaarden hebben en/of er een voorziening is getroffen.
- De belastingcapaciteit op Texel ligt beneden de landelijk gemiddelde. Deze ruimte wordt veroorzaakt door een laag OZB-tarief. Door het lage OZB-tarief is er nog veel potentiële belastingruimte om financiële tegenslagen te kunnen opvangen. De tarieven voor de afvalstoffenheffing en de rioolheffing zijn kostendekkend en zijn relatief hoog in vergelijking met de rest van Nederland. Daardoor ligt per saldo de belastingcapaciteit onder het landelijk gemiddelde.

Meerjarige balans (bedrag * € miljoen)

Activa	1-1-2022	1-1-2023	1-1-2024	1-1-2025	1-1-2026	1-1-2027
Vaste activa						
Materiële vaste activa	84,8	90,7	93,0	89,5	85,8	81,9
Financiële vaste activa	3,6	3,6	3,6	3,6	3,6	3,6
Vlottende activa						
Voorraden	2,2	2,4	2,2	3,4	4,6	4,6
Uitzettingen	11,3	11,3	11,3	14	14,4	15,1
Liquide Middelen	14,8	5	4,7	4,9	4,9	4,9
Overlopende activa	9	9	9	10,9	13	13
Totaal algemeen	125,7	122	123,8	126,3	126,3	123,1

Passiva	1-1-2022	1-1-2023	1-1-2024	1-1-2025	1-1-2026	1-1-2027
Vaste passiva						
Eigen vermogen	39,1	38,4	33,7	35,1	36,2	36,2
Voorzieningen	12	11,8	10,2	8,8	9,7	9,7
Schulden langer dan 1 jaar	59,6	56,8	63	72,6	74,2	71
Vlottende passiva						
Schulden korter dan 1 jaar *****	9,6	9,6	10,5	6,4	5,2	5,2
Overlopende passiva	5,4	5,4	6,4	3,4	1	1
Totaal algemeen	125,7	122	123,8	126,3	126,3	123,1

PARAGRAAF

ONDERHOUD OPENBARE RUIMTE EN GEBOUWEN

Kapitaalgoederen Openbare Ruimte

Tot de kapitaalgoederen in de openbare ruimte rekenen we de wegen-straten-pleinen, de civiele kunstwerken, de openbare verlichting, riool en water, het groen, maar ook de havens, de sportaccommodaties en gebouwen & terreinen. Voor onderhoud van de kapitaalgoederen hebben we een budget opgenomen van circa €12 miljoen in de programma's 1, 2, 3, 4, 7 en 8. Het onderhoud bestaat uit dagelijks onderhoud, groot onderhoud, rehabilitatie en reconstructie.

Het beheer van de openbare ruimte wordt uitgevoerd op kwaliteitsniveau B (op basis van de kwaliteitscatalogus van het CROW) met een uitzondering voor centra en begraafplaatsen op niveau A.

Naast het reguliere onderhoud zijn investeringen in de openbare ruimte nodig om het vastgestelde niveau te kunnen blijven realiseren. De raad stelt daarvoor beheerplannen vast voor de verschillende werkvelden. In 2018 zijn onder andere het Groenbeheerplan en het Wegenbeheerplan vastgesteld.

Om onze middelen zo optimaal mogelijk in te zetten, monitoren we de staat van onderhoud en houden we schouwen met de dorpscommissies. Bij het maken van keuzes werken we zoveel mogelijk risico gestuurd.

Voor 2023 wordt een indexatie voorgesteld. Zonder indexering moeten alle beheerplannen bijgewerkt en opnieuw vastgesteld worden.

Gegevensbeheer

Met het bijhouden van onze gegevens in Geo Informatie Systeem leggen we de basis voor de beheerplannen die in 2023 aan u worden voorgelegd. Het gaat om beheerplannen voor Groen en Wegen. De verwachting is dat u eind 2022 het nieuw Gemeentelijk RioleringsPlan al heeft vastgesteld. Verder wordt in 2023 een update van het beheerplan Spelen verwacht.

Beleidskader Groen en Spelen

Op basis van het Groenbeheerplan uit 2018 is tot en met 2023 een totaalbedrag van € 600.000 gereserveerd voor vervangingen. Hiervan wordt jaarlijks € 75.000 in de begroting opgenomen. Er wordt een samenwerking in de regio opgezet voor de aanpak van de gevolgen van iepziekte.

In 2023 worden de nog niet-gecertificeerde speeltoestellen of gecertificeerd of vervangen door gecertificeerde speeltoestellen.

Beleidskader Wegen

Voor het beheer van Wegen is in 2018 een beheerplan vastgesteld. Het beheerplan heeft een doorlooptijd van 5 jaar, te weten van 2019 - 2023. Voor het rehabiliteren is per jaar een bedrag opgenomen afhankelijk van de hoeveelheid te rehabiliteren wegen.

Begin 2023 wordt de 3e tranche fietspaden van SBB gereconstrueerd en vervangen voor duurzame betonpaden. Vanaf eind 2023 wordt de 4^e en laatste tranche van de fietspad van SBB aangepakt, waaronder het fietspad langs de Rommelpot, en de fietspaden langs het zuidelijke deel van de Rozendijk. Ook de 2e fase van de reconstructie van de Postweg wordt in 2023 naar verwachting binnen het beschikbaar gestelde krediet afgerond.

In 2023 staan (voorbereidende werkzaamheden voor) de volgende (wegen)projecten gepland:

Titel	Bedrag
Bermverharding aanleggen/vervangen	€ 349.000
Fietspaden Staatsbosbeheer reconstrueren 4 ^e tranche (2023 - 2024)	€ 2.000.000
Verhardingen rehabiliteren	€ 1.528.750
De Ruyterstraat herinrichten	€ 1.200.000
Wilhelminalaan herinrichten, voorbereiding	€ 100.000
Straatmeubilair vervangen	€ 170.000

Inkomsten mobiliteit

De handhaving van de uitbreiding van het betaald parkeren per 1 januari 2021 is afgelopen jaar geëvalueerd. De vorig jaar bijgestelde meeropbrengst van de uitbreiding (van 300.000 naar 150.000) lijkt in 2022 redelijk uit te komen. Deze bijstelling is dan ook de in de begroting voor 2023 opgenomen.

Beleidskader Gebouwen en Civiele kunstwerken

Voor het beheer van gebouwen is in 2017 door de raad een Gebouwenbeheerplan vastgesteld. Om grote financiële verschillen te voorkomen wordt er in de onderhoudsvoorziening gespaard met een 20 jarig gemiddelde zodat in deze cycli altijd gespaard wordt voor het groot onderhoud. Bij het bepalen van de onderhoudsstaat hanteren we de landelijk NEN-norm 2767 voor gebouwen. Bij het vaststellen van nota is uitgegaan van onderhoudsniveau 3 (redelijk tot goed) voor de instandhouding van het vastgoed.

Het begin 2022 geplande groot onderhoud aan het gebouw bij zwembad Molenkoog is vanwege beperkte capaciteit bij aannemers doorgeschoven naar aanstaande winter. Er wordt gewerkt aan een ontwerp onderzoek naar onze centrale gebouwen, om deze toekomstbestendig te maken, met aandacht voor veranderende werkprocessen.

Het onderhoud en beheer van de civiele kunstwerken vindt plaats conform het door de gemeenteraad vastgestelde beleidsplan. Voor het jaarlijks onderhoud wordt voorgesteld om structureel 35.000 meer beschikbaar te stellen vanwege een aantal extra te onderhouden bruggen en een stijging van de onderhoudskosten.

Beleidskader Riolering

Eind 2022 stelt u naar verwachting een nieuw beheerplan vast. Het Texelse GRP is een afgeleide van het riolering- en waterbeheer(s)plan dat wordt opgesteld binnen de samenwerking van de Noordkop.

Beleidskader Water

Het open water op Texel wordt onderhouden door particuliere eigenaren, de Gemeente en het Hoogheemraadschap. Het Hoogheemraadschap stelt de waterpeilen vast, en heeft de verantwoordelijkheid voor het handhaven van die peilen. Het belangrijkste werk voor de Gemeente is het jaarlijks maaien en baggeren van watergangen. Dit onderhoud wordt deels uitgevoerd met eigen materiaal en personeel en voor een deel uitbesteed aan lokale aannemers.

De hoeveelheid beschoeiing en kademuren in het gemeentelijk water is beperkt.

Beleidskader Haven

Texel heeft drie havens, te weten de Veerhaven (Rijkswaterstaat), de NIOZ haven en de Haven Oudeschild. Met de NIOZ-haven wordt door de gemeente samengewerkt in beheer en onderhoud.

In februari 2022 is op basis van het opgestelde MeerJaren OnderhoudsPlan geld beschikbaar gesteld voor werkzaamheden aan de haven, waarbij is afgesproken dat de raad jaarlijks een verzoek krijgt om het op basis van het MJOP benodigde onderhoud te financieren. Voor 2023 wordt een bedrag van 425.000 begroot.

PARAGRAAF

BEDRIJFSVOERING

Waar gaat het over?

Deze paragraaf gaat over ontwikkelingen in de gemeentelijke bedrijfsvoering.

Organisatieontwikkeling

Visie

- Onze dienstverlening speelt in op de behoeften van burgers, bestuur, instellingen en bedrijven. We voorkomen dat er Texelaars buiten de boot vallen.
- Wij werken in een flexibele, lerende en omgevingsbewuste organisatie die waarde toevoegt.
- Wij werken samen binnen en buiten het eiland en bedenken oplossingen die toekomstbestendig en duurzaam zijn.
- Wij zoeken het evenwicht tussen toerisme en economie enerzijds en ecologie en leefbaarheid anderzijds.

Wij verwezenlijken onze visie door de organisatie te richten op 7 succesbepalende factoren:

- Oplossingsgerichte en verbetergerichte dienstverlening
- Vakbekwame en mondige medewerkers die dilemma's zichtbaar maken en hun afspraken nakomen
- Veilige organisatie waar het leuk is om te werken in een werkomgeving
- Succesvolle samenwerking tussen raad, college en organisatie
- Bouwen aan Texelse balans
- Een toekomstbestendige en sluitende begroting
- Een gewaardeerde samenwerkingspartner zijn

Beleid in ontwikkeling 2023

De afgelopen jaren is een goede basis voor het hybride werken is neergezet. Snelle ontwikkelingen rondom de 'harde kant' van hybride werken hebben plaatsgevonden, online vergaderingen is mogelijk, laptops zijn verstrekt, mobiele telefoons, en een app om werkplekken te reserveren. We zien dat hybride werken ook bij ons 'het nieuwe normaal' is geworden. Het is geen optie meer om het niet te faciliteren. Dit geeft voor ons allerlei voordelen zoals bijvoorbeeld het vergroten van het arbeidsmarktpotentieel en het flexibel indelen van werk.

We nemen dit dus ook zeker mee in het visiedocument Organisatie op koers 2.0. Hierbij zal er dan meer aandacht komen voor de 'zachte' kant van hybride werken. Vragen zoals hoe je in verbinding blijft met elkaar, hoe borg je de missie en visie in deze nieuwe situatie en hoe neem je collega's van de overkant mee in de waarden van Texel zullen hierbij beantwoordt gaan worden. De benodigde ruimte om fysiek te kunnen werken maakt onderdeel uit van de gebouwenstrategie en heeft een directe relatie met deze nieuwe manier van werken

Communicatiebeleid

Aandachtspunten en focus 2023

- In het coalitieakkoord is veel aandacht voor de inbreng van inwoners. *"We willen inwoners goed informeren en betrekken bij wat er op het eiland speelt en beter communiceren. We willen van inwoners weten hoe zij over belangrijke zaken denken. En we willen de gemeenteraad vooraf betrekken bij besluiten over burgerparticipatie in belangrijke dossiers."* Hiervoor zetten we in op burgerparticipatie met behulp van de Texelse aanpak voor burgerparticipatie en gaan we aan de slag met de ontwikkeling van een burgerberaad.
- In 2022 is de Texelse aanpak voor Burgerparticipatie (participatiebeleid) door een unanieme gemeenteraad vastgesteld. In september 2022 is de Kwartiermaker Burgerparticipatie in dienst getreden en is gestart met de implementatie en uitvoering hiervan. In het eerste kwartaal van 2023 wordt gestart met de werving van een projectleider en de opstart van het Texels Burgerberaad.

Dienstverlening

Uitgangspunten

- We organiseren de dienstverlening vanuit het klantperspectief.
- De gemeentewinkel is de eerste toegang voor alle klanten.
- Digitale inclusie: iedereen moet online mee kunnen doen.
- Texelse maat blijft : digitaal waar het kan, persoonlijk via telefoon of balie waar nodig

Beleid in ontwikkeling 2023

- Verder ontwikkelen en verbeteren van de (digitale) dienstverlening waarbij de bewoner centraal gesteld wordt en in de ontwikkeling en verbetering bevraagd en meegenomen wordt
- Verder ontwikkelen van de adviesfunctie van de gemeentewinkel richting de organisatie. De kennis over wat van waarde is voor de bewoner vormt de basis.
- Zorgen dat de gemeentelijke website (inclusief gemeentelijke digitale producten zoals de formulieren) toegankelijk is voor iedereen, inclusief de laaggeletterden en de bewoner die digitaal minder vaardig zijn.

Financieel Beleid

Kaders Programmabegroting 2023 en verder

- Inhoudelijke kaders zijn het coalitieakkoord en de door de raad vastgestelde beleidskaders, die zijn opgenomen per programma.
- Financiële kaders zijn de Gemeentewet, het besluit begroting en verantwoording (BBV) en daaruit volgend de financiële verordening van de gemeente Texel.
In het meerjarenperspectief is rekening gehouden met de geschatte prijsindexatie van het Centraal planbureau en de cao gevolgen voor gemeenten. De meicirculaire is opgenomen in deze begroting.
- Corona: op basis van de ontwikkelingen op het eiland en de toezeggingen van het Rijk gaan wij er nu van uit dat er vrijwel geen structurele nadelige effecten zijn in 2023.
- De perspectiefnota die aangeboden is aan de raad.

Uitgangspunten

- Bezinning op de gemeentelijke taken dient voortdurend plaats te vinden.
- De gemeentebegroting dient jaarlijks sluitend en overzichtelijk te worden aangeboden.
- Structurele uitgaven dekken met structurele inkomsten.
- Overgebleven budgetten naar algemene middelen.
- Overheveling alleen als goed gemotiveerd.
- Terughoudend beleid ten aanzien van verhogingen van lokale belastingen en heffingen.
- Bij voorkeur niet meer dan trendmatige verhogingen.
- Blijvende aandacht voor beïnvloedbaarheid van de kosten Gemeenschappelijke Regelingen (GGD, Omgevingsdienst NHN en Veiligheidsregio).
- Externe onderzoeken tot een minimum beperken.

Beleid in ontwikkeling 2023

- Verbijzonderde interne controle, de voorbereidingen van de wetswijziging in 2022, waarbij het college verantwoordelijk is voor de rechtmatigheidsverklaring (1^e jaar is 2023)
- Implementatie nieuw financieel pakket.
- Horizontaal toezicht belastingdienst.

Onderzoek artikel 213a

Voor het jaar 2023 worden er geen nieuwe voorstellen gedaan in de programmabegroting. Het college zal een voorstel voor onderzoek bespreken met de Auditcommissie.

Informatisering

Uitgangspunten

- Het informatiebeleidsplan 2018-2022 is de basis voor de verdere ontwikkeling van de ICT. In 2022 wordt het informatiebeleidsplan geactualiseerd en worden de ontwikkelingen voor 2023-27 bepaald.
- We volgen initiatieven voor verdere digitalisering en samenwerking vanuit de Digitale Agenda 2020.
- We zorgen voor een veilige omgang met gegevens (informatiebeveiliging) en voldoen aan privacywetgeving.
- We houden rekening met digitale toegankelijkheid bij al onze digitale toepassingen.
- We houden de ICT-omgeving op orde en zorgen dat het toekomstbestendig is.

Beleid in ontwikkeling 2023

- Verder ontwikkelen van de digitale dienstverlening op basis van het geactualiseerde informatiebeleidsplan.
- Uitvoeren beveiligingsmaatregelen uit wet- en regelgeving (zoals Suwinet, AVG, ISMS, BRP en DigiD).
- Geautomatiseerd controleren van de beveiliging van het netwerk om te beschermen tegen aanvallen van buitenaf.

Juridisch kwaliteitsbeleid

Uitgangspunten

- We hanteren een informele aanpak om bezwaren te voorkomen.
- In 2022 is besloten, aan de hand van een evaluatie, dat we weer 3 jaar we doorgaan met de samenwerking met Hollands Kroon voor de behandeling van bezwaren.
- Om de procedure sneller en laagdrempelig te maken, handelen we ‘simpele’ soorten van bezwaren af door middel van ambtelijk horen.
- We houden onze verordeningen actueel en zorgen voor een helder werkproces.

Beleid in ontwikkeling 2023

- Versterking van de informele aanpak door deze meer structureel te maken.
- Verbetering van het proces van klachtenafhandeling is organisatie breed uitgezet.

Kwaliteitsbeleid

Uitgangspunten

- We werken zaakgericht en digitaal en blijven deze manier van werken ontwikkelen.
- We verbeteren onze processen volgens de Lean-filosofie, waarbij klantwaarde centraal staat.
- We leren door te doen en experimenteren met verbeteringen.
- We evalueren de kwaliteit van dienstverlening en bedrijfsvoering en stellen onze processen bij.

Beleid in ontwikkeling 2023

- Verbreden en doorgeven van kennis van Lean en continu verbeteren.
- Ontwikkelen en toepassen van verschillende Lean-methoden (zoals waardestromanalyses, dag- en weekstarts, obeya, klantreizen, scrum).
- Faciliteren en ondersteunen bij de verbetering van bedrijfsprocessen, het begeleiden van dag- en weekstarts en ondersteuning van het managementteam (Obeya)

Personeelsbeleid

Uitgangspunten

- Gemeente Texel is een aantrekkelijke werkgever voor nieuw en bestaand personeel.
- We hebben een strategische personeelsplanning met daarin aandacht voor doorstroom en individuele loopbaanontwikkeling.
- We voeren een gezondheids- en vitaliteitsbeleid met aandacht voor preventie van verzuim en leeftijdsfasebewust personeelsbeleid
- We bieden mogelijkheden en randvoorwaarden voor hybride werken

Beleid in ontwikkeling 2023

- Doorontwikkelen mogelijkheden en randvoorwaarden Hybride werken
- Doorontwikkelen strategische personeelsplanning; de huidige arbeidsmarktsituatie vraagt extra inspanningen van een werkgever bij het aantrekken en vooral ook het behouden van medewerkers. Het inwerktraject speelt hierbij een grote rol en zal een essentieel onderdeel uit gaan maken van het visiedocument Organisatie op Koers 2.0.

Waar gaat het over?

Grondbeleid is een middel voor het bereiken van de doelen die verwoord zijn in visiedocumenten als het coalitieprogramma, de woonvisie en de structuurvisie. Grondbeleid is een gereedschapskist met verschillende privaatrechtelijke, publiekrechtelijke en financiële instrumenten. Met deze instrumenten handelt de gemeente op de grondmarkt. Hoe en waarvoor de instrumenten gehanteerd worden staat in de paragraaf grondbeleid. Hier staan de politieke keuzes waarmee de gemeente inspeelt op veranderingen in de maatschappelijke en economische context.

In de paragraaf grondbeleid stelt de raad de kaders vast voor de uitvoering van grondbeleid. In de paragraaf kunnen nieuwe ontwikkelingen op de grondmarkt aan bod komen. In elk geval wordt altijd teruggegrepen op vorige paragrafen grondbeleid; wat geldt nog steeds en wat is veranderd. Zo ontstaat een doorlopend en transparant verhaal over hoe de gemeente op de grondmarkt handelt.

In deze paragraaf grondbeleid komen de volgende onderwerpen aan bod:

1. Bestaand beleid: geldigheid van eerder gemaakte beleidskeuzes.
2. Grondprijsbeleid.
3. Grondexploitatierisico's.
4. Strategisch verwervingsplan voor actief grondbeleid.
5. Overzicht lopende grondexploitaties.

Bestaand beleid: geldigheid van eerder gemaakte beleidskeuzes

De instrumenten van grondbeleid (zoals grondverwerving, gronduitgifte en exploitatieplan) veranderen minder snel dan de beleidskeuzes en de beschrijving hiervan hoeft dan ook minder vaak geactualiseerd te worden. De beschrijving van het instrumentarium van grondbeleid is opgenomen in de Notitie Grondbeleid 2009 - 2012. De notitie wordt momenteel herzien. In eerste instantie is ingezet op een koppeling met de inwerkingtreding van de Omgevingswet, maar gezien de onzekerheden over de invoering van deze wet is besloten de notitie eerder te actualiseren. Na het gereedkomen van de Omgevingsvisie en de herziene woonvisie wordt indien wenselijk de notitie hierop opnieuw aangepast.

De algemene doelstelling van het grondbeleid is sinds 2010 ongewijzigd. De gemeente handelt op de grondmarkt om het feitelijke ruimtegebruik zo goed mogelijk te laten aansluiten op het maatschappelijk gewenste ruimtegebruik. Denk aan een evenwichtig woningbouwprogramma, de ontwikkeling van landschappelijke en stedenbouwkundige waarden, bevordering van de doorstroming en veiligheid van het verkeer, en stedelijke vernieuwing om de vitaliteit van woonkernen te vergroten.

Uitgifte van grond is een van de instrumenten die de gemeente heeft om grondbeleid uit te voeren. En bij uitgifte van grond hoort een methodiek voor grondprijsberekening. Voor het berekenen van de grondprijs is rekening te houden met het uitgangspunt dat de prijs marktconform is, waarbij rekening gehouden wordt met de door gemeente gewenste kwaliteit en functie. Er ligt een directe relatie tussen de grondprijs en het opbrengstpotentieel van het te realiseren vastgoed. Marktconformiteit is een lastig begrip, maar de gemeente komt tot een goede benadering met behulp van externe taxaties. Voor de gronduitgifte levert de gemeente maatwerk zowel in de prijsstelling als in de inzet van het juiste gronduitgifte instrument.

De gemeente streeft naar een neutraal financieel rendement op de gemeentelijke grondexploitatie als geheel. Uit de ontwikkeling van locaties met hoge opbrengstpotentie verwerft de gemeente middelen waarmee verliezen op andere projecten gedekt kunnen worden. De positieve en negatieve risico's van het grondbedrijf zijn voor de algemene reserve.

Met betrekking tot het grondprijnsbeleid (zie onder het volgende kopje) zijn er geen significante wijzigingen ten opzichte van de het begrotingsjaar 2022.

Grondprijnsbeleid

De grondprijzen worden in het algemeen bepaald aan de hand van externe taxaties en als er sprake is van grondexploitatie in de bouwgrondexploitatiebegrotingen vastgelegd. Deze begrotingen worden door de gemeenteraad vastgesteld. Dat gebeurt jaarlijks op hoofdlijnen in de Paragraaf Grondbeleid en meer in detail als een bouwgrondexploitatiebegroting (GREX) ter besluitvorming wordt aangeboden aan de raad.

Beleidsregels grondprijzen

1. De gemeente geeft grond uit tegen een marktconforme prijs. De marktconformiteit wordt indien nodig aangetoond aan de hand van een externe taxatie. Voor in exploitatie genomen grond staat de grondprijs vastgelegd in de GREX.
2. In specifieke situaties kan de gemeente de grond aanbieden tegen een tarief dat lager is dan de vastgestelde waarde. Het gaat in die gevallen om situaties met een aanmerkelijk maatschappelijk belang. Als dat aan de orde is wordt over de financiële consequenties geadviseerd aan de raad.
3. Voor organisaties die een zogenaamde dienst van algemeen economisch belang (DAEB) leveren kan de gemeente een lagere grondprijs dan de marktconforme grondprijs hanteren. Hieronder valt onder andere gronduitgifte voor sociale huurwoningen. De grondprijs voor organisaties die een DAEB leveren wordt vastgesteld op € 100 kosten koper per m².
4. In de te sluiten overeenkomsten met maatschappelijke organisaties over de uitgifte van grond in eigendom of erfpacht of de verhuur van grond anticipeert de gemeente op de mogelijkheid dat de maatschappelijke organisatie commerciële nevenactiviteiten ontplooit. Als dat laatste het geval is kan de gemeente, via een besluit van de gemeenteraad en binnen de juridische mogelijkheden van de overeenkomst, de te verrekenen grondprijs herzien.
5. Het te hanteren canonpercentage wordt jaarlijks vastgesteld en is voor het jaar 2023 4,0%.
6. Voor een aantal categorieën hanteert de gemeente een vaste uitgifteprijs. Voor de verkoop van snippergrond bij een woning wordt in principe de richtprijs van € 97 kosten koper per m² gehanteerd. De richtprijs van grond voor parkeren bij een bedrijfsmatige bestemming is vastgesteld op € 87 kosten koper per m². Er wordt een uitzondering gemaakt als naar het oordeel van de gemeente de grond een duidelijk andere marktwaarde heeft dan de vaste grondprijs.

Grondexploitatie-risico's

De toekomst is onzeker. Elk plan kent verwachte resultaten en het risico dat die resultaten niet volgens planning worden gehaald. Dat geldt ook voor de productie van bouwgrond, de zogenaamde grondexploitatie. De belangrijkste grondexploitatie-risico's zijn:

Planontwikkeling

De grondexploitatiebegrotingen kennen verschillende gradaties van detaillering. Algemeen gestelde plannen worden doorgerekend aan de hand van kengetallen voor grond- en vastgoedexploitatie. Bovendien wordt gewerkt met aannames ten aanzien van de procesgang. Bij de start van de grondexploitatie zijn er dus nog veel onzekerheden. Tijdens de uitvoering van de projecten ontstaat beter zicht op verwachte kosten en opbrengsten en de fasering daarvan. Dan ontstaan deelbegrotingen met meer detail op basis waarvan nauwkeuriger voorspellingen gedaan kunnen worden. Gaandeweg de uitvoering van het project daalt het risico.

Conjunctuur- en renteontwikkelingen

Conjunctuur- en renteontwikkelingen kunnen leiden tot vertraging van de verkoop en ook renteverliezen met zich mee brengen. Vanaf 2019 is de vraag op de markt voor nieuwbouw en infrastructurele werken sterk toegenomen. Het aanbod aan materiaal, materieel en menskracht is in het afgelopen decennium teruggelopen en dat leidt tot forse prijsstijgingen en oplopende uitvoeringstermijnen. De bouwkosten stijgen sneller dan de verkoopprijzen van woningen en daardoor komen de grondprijzen van met name sociale woningbouw onder druk te staan. Grondexploitatie hebben te lijden onder stijgende kosten voor bouw- en woonrijpmaken en strengere milieu-eisen.

Milieu en archeologie

Milieurisico's liggen in hoge kosten van te saneren grondvervuiling of maatregelen ter bescherming van flora en fauna. Archeologische risico's liggen in kostbare onderzoeken naar de oudheidkundige staat van de bodem.

Zienswijzen en bezwaren

Zienswijzen en bezwaren leveren vertraging op in het planontwikkelingsproces.

Planschadeclaims

Tenslotte is er het risico van planschadeclaims. Betrokkenen kunnen claimen dat zij schade ondervinden van het project.

Beheersing risico's

Minimaal eenmaal per jaar wordt voor alle grondexploitaties een verwachting voor de resterende looptijd gemaakt. Bij deze jaarlijkse actualisatie worden de in het verleden gehanteerde uitgangspunten beoordeeld en waar nodig bijgesteld. Op basis van de bijgestelde verwachtingen wordt het verwachte eindresultaat bepaald. Als de grondexploitaties een hoog risico kennen dan is het zinnig om vaker dan jaarlijks inzicht te hebben in de stand van zaken. Het college adviseert de raad dan aan de hand van een tussentijdse herberekening.

Bij het in exploitatie nemen van gronden of bij afsluiting van grondexploitaties wordt de gemeenteraad geadviseerd. Dat gebeurt ook bij grote wijzigingen ten opzichte van het verwachte exploitatieresultaat. Als een grondexploitatiebegroting ter besluitvorming wordt aangeboden, geeft het college daarbij aan hoe deze begroting zich verhoudt tot de andere lopende grondexploitaties en het geconsolideerde totaal.

Conjunctuur- en renteontwikkelingen

De gemeente hanteert voor het berekenen van de geschatte opbrengsten het voorzichtigheidsbeginsel. Er wordt niet gerekend met een positieve index op de opbrengsten. Bij vaststelling van en rapportage over afzonderlijke grondexploitaties wordt aangegeven hoe ingespeeld wordt op de conjunctuur- en renteontwikkelingen.

Milieu en archeologie

Milieurisico's zijn te managen door verplicht en gedegen vooronderzoek, maar nooit helemaal uit te sluiten. Dat geldt ook voor de risico's van hogere kosten als gevolg van de noodzaak van oudheidkundige bodemonderzoeken.

Zienswijzen en bezwaren

Vertragende werking van zienswijzen en bezwaren in de planontwikkelingsfase leidt tot hogere plankosten en latere opbrengsten. Als gevolg van vertraging lopen de uitvoeringskosten in een markt met stijgende prijzen ook snel op.

Planschadeclaims

Tenslotte is er het risico van planschadeclaims. Dit risico is door de eind 2008 vastgestelde procedureverordening tot aanvaardbare proporties teruggebracht maar is altijd afhankelijk van het effect van het verschil tussen het voorgaande en nieuw vastgestelde planologisch besluit.

Strategisch verwervingsplan ten behoeve van actief grondbeleid

In voorgaande jaren is de mogelijkheid van het uitvoeren van een strategisch verwervingsplan steeds afgezet tegen de noodzaak voor het versterken van de grondpositie van de gemeente. De conclusie was dat de gemeente een voldoende grote grondpositie had om via privaatrechtelijke weg te interveniëren op de grondmarkt voor het realiseren van de ambities op het gebied van volkshuisvesting, economie, en ruimtelijke ordening in het algemeen.

Op Texel is sprake van een disbalans van de woningmarkt. Dat geldt voor de sociale huurwoningen waar sprake is van lange wachtlijsten en ook voor de vrije sector koop- en huurwoningen die beperkt beschikbaar zijn en tegen sterk oplopende prijzen worden verhandeld.

De gemeente wil daarom sinds 2020 een versnelling brengen in de woningproductie op het eiland. Voor de korte termijn (tot 2025) zijn voldoende potentiële bouwlocaties in eigendom bij gemeente of private partijen beschikbaar. In het geval de gemeente de bouwgrond niet in eigendom heeft biedt de Wet ruimtelijke ordening bovendien voldoende instrumenten voor het verhalen van kosten en voor het uitoefenen van een sterke gemeentelijke regierol (facilitair grondbeleid). Dit facilitair grondbeleid is relatief bewerkelijk ingeval private partijen voor de ontwikkeling van bouwgronden een breed scala aan kaders opgelegd krijgen ten aanzien van stedenbouw, beeldkwaliteit en programmering. De kans op het kunnen laten realiseren van een programma met een grote component sociale huurwoningen bijvoorbeeld is groter als dat via actief grondbeleid gebeurt dan via facilitair grondbeleid. De gemeentelijke regie is maximaal bij actief grondbeleid.

Beleidsregels erfpacht

In de programmabegroting en de notitie Grondbeleid is erfpacht als gronduitgifte instrument opgenomen. Voor de toepassing van het instrument is behoefte aan heldere uitgangspunten.

Het instrument erfpacht wordt terughoudend toegepast. Bij gronduitgifte gaat de voorkeur uit naar verkoop in volledig eigendom.

Erfpacht wordt ingezet voor het borgen van bijvoorbeeld gemeentelijke belangen, zoals het privaatrechtelijk regelen van een gewenste beeldkwaliteit of het opnemen van een bouwverbod. De volgende uitgangspunten worden gehanteerd:

1. Voor de uitgifte in erfpacht geldt het 'nee, tenzij' principe. Bij voorkeur wordt de grond uitgegeven in volledig eigendom.
2. Uitgifte in erfpacht gebeurt om gemeentelijke belangen te borgen. Te denken is bijvoorbeeld aan:
 - landschappelijke inpassing van een project;
 - bouwverbod voor een perceel ('erf') waar stedenbouwkundig geen bouwwerken wenselijk zijn, terwijl publiekrechtelijk gezien vergunningsvrije bouwwerken mogelijk zijn;
 - haventerreinen worden niet verkocht: de uitgifte van grond in de haven van Oudeschild en op 't Horntje is per definitie in erfpacht;
 - het faciliteren van startende ondernemers en starters op de woningmarkt.
3. Als grond in erfpacht wordt uitgegeven dan gebeurt dat bij voorkeur voor de periode van 30 jaar.
4. Uitzonderingen op deze periode van 30 jaar zijn in ieder geval: - Indien de borging van gemeentelijke belangen noodzakelijk is voor een onbepaalde periode wordt de grond in eeuwigdurende erfpacht uitgegeven - in geval van permanente woningen, waarbij de grond niet in volledig eigendom kan worden uitgegeven, wordt de grond eeuwigdurend in erfpacht uitgegeven, enerzijds om voor de woningeigenaar eigendom te benaderen, anderzijds om te voorkomen dat de gemeente bij einde van de erfpachttermijn een vergoeding voor de opstal moet betalen (dwingend recht). Deze erfpachters hebben het recht van koop.

Overzicht lopende grondexploitaties

Hieronder vindt u een overzicht van de boekwaarden en eindwaarden op 1 januari 2022 en 1 juli 2022.

Daarnaast staat het verschil tussen de boekwaarden en eindwaarden op beide data aangegeven.

- Een negatief bedrag bij de boekwaarde betekent dat er per saldo meer is ontvangen dan uitgegeven. Een positief bedrag bij boekwaarde betekent dat er op 1 juli van het betreffende jaar meer is uitgegeven dan ontvangen, een overigens normale situatie bij grondexploitaties waar de kosten (bijna) altijd voor de baten uitlopen.
- Een negatief bedrag bij resultaat is voordelig. Dit is het bedrag dat de gemeente verwacht over te houden bij afsluiting van de grondexploitatie. Als er sprake is van een verwacht tekort dan dient de gemeente hiervoor een voorziening te treffen.

Eindwaarden grondexploitaties

Grondexploitatie	Eindwaarde 01-01-2022	Eindwaarde 01-07-2022	Eindwaarde verschil
Oosterend	657.431	723.793	66.362
Oudeschild	-17.191	47.147	64.338
De Cocksdorp	-59.182	-3.803	55.379
Jan Drijverschool	812.622	857.703	45.081
Den Burg Oost	995.624	892.614	-103.010
Gezondheidsplein	-38.851	-16.457	22.394
De Kompasschool	-26.695	-76.549	-49.854
Totaal			

Oosterend

De eerste onderzoeken voor deze ontwikkeling zijn inmiddels afgerond. De kostenraming is ongewijzigd sinds de actualisatie van de grondexploitatie eerder dit jaar. Eventuele wijzigingen hierin zullen begin 2023 beter in beeld zijn. Door de verwachte kostenstijging daalt de eindwaarde met circa € 66.000, de verwachting is dat de grondexploitatie in 2024 kan worden afgesloten.

Oudeschild

De kostenraming is ongewijzigd sinds de actualisatie van de grondexploitatie eerder dit jaar. Eén van de risico's aan de kostenkant van deze grondexploitatie is dat het aanleggen van de bouwwegen wellicht duurder uit zal vallen. Begin 2023 zal hierover meer bekend zijn. Door de verwachte kostenstijging daalt de eindwaarde met circa € 64.000, de verwachting is dat de grondexploitatie in 2024 kan worden afgesloten.

De Cocksdorp

De kostenraming is ongewijzigd sinds de actualisatie van de grondexploitatie eerder dit jaar. Eventuele wijzigingen hierin zullen begin 2023 beter in beeld zijn. Door de verwachte kostenstijging daalt de eindwaarde met circa € 55.000,-, de verwachting is dat de grondexploitatie in 2024 kan worden afgesloten.

Jan Drijverschool - Den Hoorn

De eerste geplande onderzoeken voor deze grondexploitatie zijn reeds uitgevoerd. De kostenraming is ongewijzigd sinds de actualisatie van de grondexploitatie eerder dit jaar. Eventuele wijzigingen hierin zullen begin 2023 beter in beeld zijn. Door de verwachte kostenstijging daalt de eindwaarde met circa € 45.000. De verwachting is dat de grondexploitatie in 2024 kan worden afgesloten.

Den Burg Oost

Er wordt verwacht dat Den Burg Oost in 2023 zal worden afgesloten. Het bouw- en woonrijpmaken is voor het grootste deel gereed. Daarmee worden de risico's op dit project steeds kleiner. De plankosten zullen naar verwachting iets hoger uitvallen, zo was er meer tijd nodig voor het opstellen van de laatste overeenkomsten. Hoewel de kostenstijging erg hoog zal zijn in 2022, heeft dat op Den Burg Oost nog maar een gering effect, de meeste kosten zijn inmiddels immers gemaakt.

Aan het begin van 2022 werden de opbrengsten voorzichtig ingeschat. De grondwaarde is echter op een bedrag van € 820.000 bepaald (en niet de eerder verwachtte € 700.000). De koopovereenkomst is nog niet getekend, dus het bedrag is nog niet definitief. We gaan er echter vooralsnog wel vanuit dat deze wordt getekend waardoor de eindwaarde van deze grondexploitatie stijgt met circa €103.000.

Gezondheidsplein

Vooralsnog is de grondexploitatie voor het Gezondheidsplein nog niet veranderd. De gemeente is nog in afwachting van de ontwikkelende partij. Zodra deze van start gaat zal ook de gemeente aanvangen met het bouw- en woonrijpmaken. De huidige inschatting is nog steeds dat de kosten en opbrengsten in 2023 en 2024 worden gerealiseerd. Door de kostenstijging neemt de eindwaarde af met circa € 22.000.

De Kompasschool

Voor de plannen voor de Kompasschool is een nieuwe raming opgesteld voor het bouw- en woonrijpmaken. Deze valt fors hoger uit dan begin dit jaar begroot was. Ook is de verwachting dat het woonrijpmaken pas in 2024 uitgevoerd zal worden, in plaats van 2023. De grondexploitatie vertraagt dus een jaar, mede daardoor vallen ook de plankosten hoger uit.

Hoewel de kosten hoger uitvallen, zijn ook de grondopbrengsten ook hoger dan eerder werd verwacht. De gronden zijn inmiddels getaxeerd. Het verschil in opbrengsten is groter dan in de kosten, waardoor de eindwaarde van deze grondexploitatie toeneemt met circa € 50.000.

PARAGRAAF FINANCIERING

Waar gaat het over?

De gemeente moet over voldoende geld beschikken om aan de verplichtingen te kunnen voldoen: het op tijd betalen van uitkeringen, subsidies, facturen van derden, salarissen enzovoort.

Het doel van de treasuryfunctie is om de organisatie te voorzien van voldoende liquiditeit tegen zo laag mogelijke kosten en financiële risico's te voorkomen.

Beleid

De wet financiering decentrale overheden (Wet fido) geeft de wettelijke kaders voor de treasuryfunctie van decentrale overheden. Aanvullend zijn de interne regels van het treasurystatuut van toepassing.

Een belangrijk uitgangspunt is dat de gemeente voorzichtig moet omgaan met publieke middelen. Hierbij ondersteunen o.a. de wettelijke kaders kasgeldlimiet en renterisiconorm. Daarnaast is de gemeente verplicht inzicht in het EMU saldo en het verwachte renteresultaat op het taakveld treasury te geven.

Betalingsverkeer

Het betalingsverkeer vindt nagenoeg alleen via BNG Bank plaats. De BNG Bank doet de regulering van de saldi rekening-courant. Dagelijks wordt het bedrag boven het wettelijk toegestane werkkapitaal automatisch overgeboekt naar de Schatkist van het Ministerie en indien nodig op ons verzoek teruggehaald.

Vanaf juli 2021 is bij de BNG rente verschuldigd boven een saldo van € 500.000. Dit is ongewijzigd op dit moment. Door dagelijkse automatische overboeking naar de Schatkist wordt voorkomen dat de gemeente rente verschuldigd is.

Renterisico

De wetgever heeft twee instrumenten gedefinieerd om het renterisico te toetsen: de kasgeldlimiet en de renterisiconorm.

- **Kasgeldlimiet (renterisico vlottende schuld)**

De grondslag voor de kasgeldlimiet is 8,5% van de omvang van het begrotingstotaal incl. Leer-Werkbedrijf De Bolder.

De kasgeldlimiet van de gemeente is voor het jaar 2023 afgerond € 5,7 miljoen. Dit wil zeggen dat de gemiddelde omvang van kortlopende schulden per kwartaal (peildatum 1^e dag van iedere maand) met een looptijd van maximaal een jaar niet hoger mag zijn dan dit bedrag over meer dan twee kwartalen.

- **Renterisiconorm (vaste schuld)**

Deze norm heeft betrekking op leningen met een looptijd langer dan een jaar en houdt in dat maximaal 20% van het begrotingstotaal bij het begin van het jaar mag worden afgelost.

Het doel van deze norm is te voorkomen dat bij herfinanciering door aflossingen en renteherzieningen grote schokken optreden in de hoogte van de rente die de gemeente moet betalen.

In de volgende tabel is de norm afgezet tegen de feitelijke situatie op basis van de huidige leningenportefeuille. De gemeente Texel voldoet meerjarig aan deze norm.

(bedragen x € 1.000)

	2023	2024	2025	2026
Begrotingstotaal incl. Leer-Werkbedrijf De Bolder	67.599	67.929	68.906	66.357
Percentage bij ministeriële regeling	20%	20%	20%	20%
Rente risiconorm (20% van begrotingstotaal)	13.520	13.586	13.781	13.271
Renterisico (aflossingen + renteherziening)	3.332	4.352	4.372	3.727
Ruimte over (rente risiconorm - renterisico)	10.188	9.234	9.409	9.544

Trends en ontwikkelingen

1. Rentestijging

De rente is gestegen. Er is een reëel risico dat de rente verder stijgt. Dalen en stabiliseren is ook mogelijk. Een langdurige oorlog kan de inflatie verder aanwakken. Daarnaast is de renteontwikkeling afhankelijk van het beleid van de Europese Centrale Bank. De huidige renteontwikkeling is niet gunstig omdat de gemeente de komende tijd geld moet lenen voor de uitvoering van alle investeringen en extra uitgaven boven de reguliere begroting.

2. Verstreken leningen aan maatschappelijke partners en inwoners

De gemeente verstrekt leningen aan verenigingen en inwoners van Texel. Dit is van invloed op de financieringsbehoefte van de gemeente. Zo verstrekt de gemeente startersleningen, leningen voor de aanleg van zonnepanelen en verduurzaming van woningen.

Daarnaast neemt de gemeente een achtervangpositie in via het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) voor leningen die de Stichting Woontij aangaat.

3. Toerekening rente

De rente die de gemeente intern toerekent aan de eigen producten wordt omslagrente genoemd en berekend op basis van de verhouding tussen de betaalde rente en het vaste activavolume met uitzondering van projectfinancieringen. De omslagrente voor 2023 is 0% (zie de berekening verderop in deze paragraaf).

4.

5. Voor nieuwe investeringen 2023 wordt met 2,5% gerekend. Dit percentage is gebaseerd op het rentepercentage van de laatst aangetrokken lening en naar boven afgerond. Jaarlijks wordt met de halfjaarrapportage en de programmabegroting berekend in hoeverre deze gereserveerde middelen ook daadwerkelijk overeenkomen met de werkelijkheid: een overschot wordt ingeleverd een eventueel tekort wordt bijgevraagd.

Leningenportefeuille, liquiditeitsplanning en financieringsbehoefte

Leningenportefeuille

De huidige leningenportefeuille ziet er bij een ongewijzigde situatie meerjarig als volgt uit.

(bedragen x € 1.000)

Omvang leningen per 01-01-2023			56.805
	Rente boekjaar	Oorspronkelijk leningsbedrag	Aflossingen
2023	€ 1.117		3.332
	Lening 2006-2046 4,120% (107)	3.400	66
	Lening 2006-2046 4,135% (358)	11.200	218
	Lening 2006-2047 4,270% (328)	9.800	181
	Lening 2010-2025 3,250% (54)	10.000	666
	Lening 2020-2035 0,365% (30)	10.000	666
	Lening 2021-2041 0,250% (28)	12.000	600
	Lening 2021-2041 0,280% (21)	8.000	400
	Lening 2022-2037 2,44% (191)	8.000	533
2024	1.058		3.352
2025	997		3.372
2026	947		2.727
Omvang leningen per 31-12-26			44.022

Liquiditeitsplanning oktober 2022 -2026

(bedragen x € 1.000)

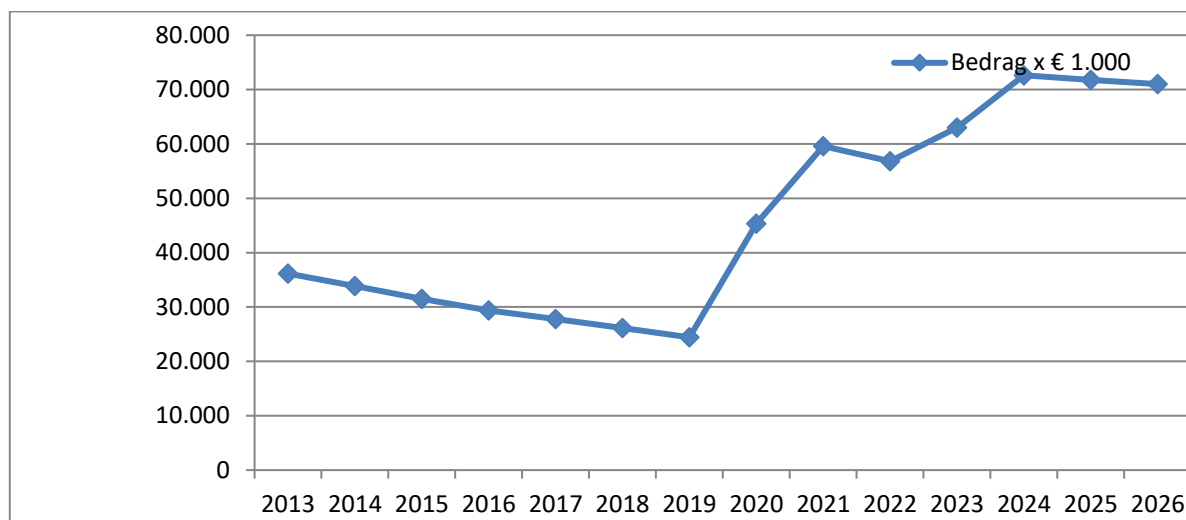
	2022 oktober	2022 november	2022 december	2023	2024	2025	2026
Liquide middelen begin van de maand/begin van het jaar	7.546	2.600	-349	-4.235	-4.985	-4.705	-4.891
Operationele activiteiten	-1.456	541	57	4.052	1.551	3.552	3.551
Investerings	-3.493	-3.493	-3.493	-10.000	-10.000	-2.000	-2.000
Financieringen	3	3	-450	-4.302	-5.271	-5.238	-4.551
Consolidatie (lenen langer dan 1 jaar)	0	0	0	9.500	14.000	3.500	3.000
Liquiditeitsoverschot/tekort	2.600	-349	-4.235	-4.985	-4.705	-4.891	-4.891
Kasgeld (korter dan één jaar)	0	0	0	4.985	4.705	4.891	4.891

Op basis van deze liquiditeitsplanning wordt de omvang van de langlopende leningen dan als volgt:

(bedragen x € 1.000)

2023	2024	2025	2026
Beginsaldo	56.805	Beginsaldo	62.973
Aflossing	- 3.332	Aflossing	-4.352
Consolidatie	9.500	Consolidatie	14.000
Eindsaldo	62.973	Eindsaldo	72.621
		Eindsaldo	71.749
		Eindsaldo	71.022

In grafiek gezet ziet het verloop van de leningenportefeuille dan als volgt uit:

EMU-saldo

Het EMU-saldo geeft aan of de gemeente een financieringstekort of -overschot heeft.

Indien het rijk de gemeente bericht dat alle decentrale overheden samen het collectieve aandeel in het EMU-tekort zoals bedoeld in artikel 3, lid 6, van de Wet Houdbare Overheidsfinanciën (HOF) hebben overschreden, informeert het college de raad of een aanpassing van de begroting nodig is.

In 2022 en 2023 heeft de gemeente een financieringstekort. Vanaf 2024 is dat weer positief.

	(bedragen x € 1.000)				
	2022 Begroting (actueel)	2023	2024	2025	2026
Exploitatiesaldo	0	0	2.548	3.162	219
Mutaties reserves	-298	-1.404	-1.097	235	405
Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves	-298	-1.404	1.451	3.397	624
+ Afschrijvingen	3.846	4.794	5.500	5.700	5.900
-/- Investerings in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	-29.971	-7.015	-2.000	-2.000	-2.000
Mutatie voorzieningen	-3.087	-1.569	-1.439	846	846
+ Baten uit bijdragen van andere overheden (niet in exploitatie of bij investeringen meegenomen)	0	0	0	0	0
+ Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs) voor zover niet op exploitatie verantwoord	0	0	0	0	0
-/- Aankoop grond en uitgaven aan bouw- en woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet in de exploitatie staan).	-665	-2.811	-2.635	0	0
+ Baten bouwgrondexploitatie voor zover niet in exploitatie verantwoord	882	3.494	2.157	0	0
EMU saldo -/- tekort / + overschot	-29.293	-4.511	3.034	7.943	5.370

Renteresultaat taakveld Treasury

(bedragen x € 1.000)	
Externe rentelasten	1.125
Externe rentebaten	- 40
Saldo rentelasten en rentebaten	1.085
Rente grondexploitatie	-30
Rente projectfinanciering	-793
Rentebaat doorverstrekte lening	0
Rente over eigen vermogen	0
Rente over voorzieningen	0
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	262
De aan taakvelden toe gerekende rente annuïteiten vast bedrag	- 411
De aan taakvelden toe te rekenen rente omslag	0
Renteresultaat taakveld Treasury	149

Berekening omslagrente

(bedragen x € 1.000)	
Verwachte boekwaarde vaste activa gemeente Texel per 1/1/2023	91.250
Verwachte boekwaarde vaste activa Leer-Werkbedrijf De Bolder per 1/1/2023	3.006
Boekwaarde projectfinancieringen per 1/1/2023	- 19.275
Boekwaarde vaste activa Leer-Werkbedrijf De Bolder per 1/1/2023	-3.006
Totaal boekwaarde vaste activa voor berekening omslagrente	71.975

De toe te rekenen omslagrente is 0% en maakt verdere berekening overbodig (omvang activa : taakveld toe te rekenen rente). Er blijft namelijk na aftrek toerekening rente voor projectfinancieringen en grondexploitatie nog € 262.000 over om toe te rekenen aan de overige investeringen (zie overzicht renteresultaat taakveld treasury). Van dit bedrag wordt € 411.000 toegerekend aan investeringen op basis van annuïteiten vast bedrag waardoor aan de overige investeringen geen rente meer toegerekend mag worden.

PARAGRAAF

LOKALE LASTEN

Waar gaat het over?

In de paragraaf lokale lasten staat welke belastingen en leges de gemeente van de burger vraagt en wat de jaarlijkse opbrengsten zijn.

Elke gemeente kan zelfstandig belastingen en heffingen opleggen. Dat kan voor taken die zij doet in het algemeen belang, maar ook voor specifieke werkzaamheden of levering van diensten. Dit totale pakket van de lokale lasten is vastgelegd in de door de raad vastgestelde belastingverordeningen. De hoogte van de lokale heffingen wordt deels bepaald door de ambities van de gemeente. Hoe meer ambities er zijn bij het bestuur, hoe meer middelen er moeten zijn voor realisatie.

Bestaand beleid

De bestaande belastingen en leges zijn per soort vastgelegd in een belasting- of legesverordening.

6. Trends en ontwikkelingen

- Als basis wordt de verwachting van het Centraal Planbureau zoals opgenomen in de meicirculaire 2022 van de algemene uitkering genomen. Voor 2023 verwacht het Centraal Planbureau een inflatie van 3 %. Voorgesteld wordt om de belastingen/heffingen en tarieven met 3 % te verhogen.
- Onroerend goed stijgt nog steeds in waarde. Verwacht wordt dat de waardeestijging in 2022 zal doorzetten.

Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen

De Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het Bouwen (Wkb) die naar verwachting op 1 januari 2023

in werking treden, hebben gevolgen voor de lasten en baten van de leges. De mate van financiële gevolgen voor de leges hangt mede af van onze nog te maken keuzes. Bijvoorbeeld over het wel of niet leges heffen voor een vooroverleg bij een aanvraag omgevingsvergunning. Voor de bouwactiviteiten wijzigt er veel, door minder vergunningplichten en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen, die tegelijkertijd in werking treedt. Er is een knip gemaakt tussen een bouwtechnisch deel en een ruimtelijk deel. Voor beiden kan een omgevingsvergunning nodig zijn, maar er zijn ook veel bouwwerken vergunningsvrij. De bouwtechnische toets en het toezicht voor de gevolgklasse 1 wordt na 1 januari niet meer uitgevoerd door de gemeente (dus lagere inningskosten). Op Texel vallende meeste bouwactiviteiten in gevolgklasse 1. Deze werkzaamheden verschuiven naar een private marktpartij, de kwaliteitsborger. Er kunnen hier nog wel handhavingstaken uit volgen omdat de gemeente wel eindverantwoordelijke blijft. Dit stelt gemeenten voor de keus de tariefstelling van de ruimtelijke toets te koppelen aan de bouwsom (huidige situatie) of hiervoor een andere heffingsmaatstaf te gaan hanteren.

Nieuw is dat gemeenten leges kunnen gaan heffen voor milieubelastende activiteiten. Het wettelijk verbod daarop keert niet terug in de Omgevingswet. Het gaat niet langer om de milieu-inrichting als zodanig, maar om de activiteiten die milieubelastend zijn. Een besluit zal moeten worden genomen of over de milieubelastende activiteiten (zoals bodemsaneringen) leges geheven gaan worden (en te weten wat de andere gemeenten/het OD gaat doen).

Alleen bij de vergunningplichten is legesheffing mogelijk. Die keuzevrijheid bemoeilijkt het opstellen van een modelverordening leges. Daarom heeft de VNG een werkmodel, zodat gemeenten er alvast mee aan de slag kunnen, dit betreft echter een uitgebreid cafetariamodel waarin er nog veel keuzen zijn te maken door de gemeente. Ook de kosten van het nog vast te stellen participatiebeleid (voor aanvragers en bevoegd gezagen zoals de gemeente) zijn nog onduidelijk. Met de financiële gevolgen van de Omgevingswet is een interne werkgroep bezig.

Het is overigens ook nog onduidelijk of de Omgevingswet daadwerkelijk ingevoerd gaat worden op 1 januari 2023. Half november is hier pas duidelijkheid over. Er worden voorstellen voorbereid voor zowel beide scenario's.

De raad zal op basis van de uitkomsten een advies ter vaststelling worden aangeboden in december 2022.

Beleidsuitgangspunten

Het algemene uitgangspunt is dat de tarieven van de leges en heffingen kostendekkend zijn en niet meer dan trendmatig worden verhoogd, uitzonderingen hierop worden nader toegelicht.

Toeristenbelasting, Forensenbelasting

Tarief

De raad heeft in juni 2021 de nieuwe tarieven voor twee jaar (2022 én 2023) verhoogd. De Toeristenbelasting is met een stuiver verhoogd naar € 2,30 per persoon per overnachting. De Forensenbelasting is naar evenredigheid verhoogd met 2,2%, ook voor de jaren 2022 en 2023.

Samenloop beide belastingen

Het aantal objecten dat belastingplichtig is inzake de forensenbelasting laat de laatste twee jaren een opgaande lijn zien. In 2021 zijn er circa 1580 objecten in de forensenbelasting betrokken. Het jaar 2020 geeft een toename van 20 objecten ten opzichte van 2019. In 2021 is de stijging 75 ten opzichte van het jaar 2020. De verwachting is dat voor het lopende jaar 2022 wederom een groter aantal objecten in de forensenbelasting zal vallen. Deze stijging is grotendeels verklaarbaar door het huidige belastingsysteem. Bij verhuur is de belastingplichtige die forensenbelasting betaalt vrijgesteld van de heffing van de toeristenbelasting. Andersom is het zo dat diegene die toeristenbelasting afdraagt, vrijgesteld is van de plicht forensenbelasting. Alhoewel het in rekening brengen van toeristenbelasting door een verhuurder die onder de forensenbelasting valt niet is toegestaan, blijkt dit in de praktijk veelvuldig te gebeuren.

Op deze manier is er een economisch verdienmodel ontstaan waarbij de belastingplichtige “verzoekt” om als forens te worden aangeslagen. Door de gemeente kan niet altijd een juiste toets worden gemaakt. Bij de

(niet toegestane) doorbelasting van toeristenbelasting is er een incentive bij een lagere WOZ-waarde en een hoge bezettingsgraad om te “kiezen” voor de forensenbelasting. Als voorbeeld: een chalet betaalt in 2022 € 538,- aan forensenbelasting. Bij het in rekening brengen aan de huurders van toeristenbelasting bij verhuur van bijvoorbeeld 30 weken aan gemiddeld 3 personen, wordt er € 1.449 in rekening gebracht. Hiermee wordt er een ongelijkheid in stand gehouden. Een Texelaar (per definitie vrijgesteld van forensenbelasting) heeft deze “keuze” niet. Hij dient toeristenbelasting af te dragen. De situatie ontstaat dan in bovenstaand voorbeeld dat de eigenaar van een chalet (niet-Texelaar) minder afdraagt. Een ander nadeel van de huidige ontheffing is dat het voor een toerist niet duidelijk is of hij wel/niet toeristenbelasting moet betalen. In genoemd voorbeeld betaalt de toerist dan ook onverschuldigd.

Om verdere scheefgroei tegen te gaan, duidelijkheid te creëren en om tot een eerlijker economisch speelveld te komen, dienen beide belastingen in samenloop te worden gebracht. De forensenbelasting wordt dan geheven enkel en alleen voor het eigen gebruik/beschikking hebben van een object in eigendom van een persoon die niet op Texel staat ingeschreven. Toeristenbelasting is iedereen verschuldigd ongeacht of hij/zij ook forensenbelasting betaalt. Ook voor een toerist geeft dit duidelijkheid: bij een (betaalde) overnachting moet toeristenbelasting betaald worden. Om dit te bereiken dient de vrijstelling zoals deze nu is opgenomen in de verordening Toeristenbelasting met betrekking tot voorkomen van het dubbel belasten, te worden verwijderd.

Als gevolg van het vervallen van de vrijstelling zal er per saldo meer toeristenbelasting worden geheven. Dit voordeel wordt geschat op € 150.000. Om in absolute zin geen hogere belastingdruk op te leggen bij de belastingplichtigen forensenbelasting, verlagen we de opbrengst forensenbelasting en daarmee het tarief. De begrote opbrengst forensenbelasting bedraagt € 1.554.530. In 2023 verlagen wij het tarief forensenbelasting als gevolg van de samenloop met 10% ten opzichte van 2022.

Kwijtscheldingen

Voor mensen met de laagste inkomens kunnen gemeentelijke belastingen geheel of gedeeltelijk worden kwijtschelden. In beginsel moet iedereen de aanslag gemeentelijke belastingen betalen. De gemeente kan in uitzonderlijke gevallen overgaan tot kwijtschelding (geheel of gedeeltelijk) van gemeentelijke belastingen. Dit is afhankelijk van het inkomen en wordt getoetst aan de voorwaarden voor kwijtschelding die in de invorderingswet staan.

De gemeente werkt op dit onderdeel samen met het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier. Het waterschap toetst alle verzoeken en geeft de gemeente informatie over het wel of niet verlenen van kwijtschelding. Het voordeel van deze samenwerking is dat de belastingbetaler maar één keer een verzoek hoeft in te dienen.

Rapportage kostendekkendheid leges

Achtergrond leges en kostendekkendheid

De Gemeentewet (artikel 229b) is de basis voor de legesheffing. Het uitgangspunt is dat de tarieven van de leges zodanig vastgesteld worden dat de geraamde opbrengsten van de leges niet uitgaan boven de geraamde lasten daarvan.

Gelet op de grote verscheidenheid aan diensten waarvoor leges geheven kunnen worden is het voor de wetgever in formele zin niet mogelijk gebleken daar voorschriften voor te geven zonder te vervallen in zeer gedetailleerde regelgeving. De wetgever heeft het daarom aan de gemeente zelf over willen laten om te bepalen welke diensten tegen welk tarief in een verordening worden vastgelegd. De mogelijkheid van kruissubsidiëring (subsidiëring van onrendabele activiteiten met 'winst' uit rendabele activiteiten) is toegestaan.

De primitieve begroting van enig jaar is de basis voor de berekening van het onderzoek kostendekkendheid leges. Ook is gebruik gemaakt van de 'Handreiking kostentoe rekening leges en tarieven' (opgesteld in opdracht van het ministerie van binnenlandse zaken) en van het kostenmodel van de VNG. Er is geen wettelijk voorgeschreven lijst van toe te rekenen kosten en baten. Er zijn uitsluitend richtlijnen, waarvan een groot deel voortvloeit uit jurisprudentie.

De legesverordening en de bijbehorende tarieventabel van Texel is in 3 titels verdeeld:

- Titel 1. Algemene dienstverlening
- Titel 2. Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving (onder andere omgevingsvergunning)
- Titel 3. Dienstverlening vallend onder de Europese dienstenrichtlijn

In deze rapportage wordt een overzicht gegeven van de kostendekkendheid van de tarieventabel. Hiermee wordt duidelijk of de kostendekkendheid voldoet aan de wettelijke eisen.

Voor de kostendekkendheid van leges van gemeenten gelden een aantal wettelijke kaders, zo is er specifieke wetgeving die de maximale prijs per product aangeeft.

Daarnaast heeft de raad van Texel kaders gesteld. De raad vindt dat *‘tarieven voor diensten en producten kostendekkend moeten zijn, tenzij’*. Waarbij het *‘tenzij’* geldt voor besluiten van de raad om voor bepaalde diensten geen of een lager tarief te hanteren.

Voor burgers en bedrijven is het belangrijk de kostendekkendheid te bewaken zodat zij niet te veel of te weinig betalen voor geleverde diensten. In geval van rechtszaken waarbij de hoogte van tarieven in het geding is, moet de gemeente kunnen aantonen dat de tarieven binnen de wettelijke kaders van kostendekkendheid vallen.

Inzicht in de kostendekkendheid geeft ook zicht op heffingsruimte. Zolang de maximale kostendekkendheid (100%) niet bereikt is, kunnen tarieven worden verhoogd. Bij een keuze voor het verhogen van de tarieven is het niet noodzakelijk om alle tarieven te verhogen. Ook is het niet noodzakelijk om tarieven met hetzelfde percentage te verhogen. Zolang de maximale kostendekkendheid van het geheel niet overschreden wordt, kan per tarief besloten worden of en met hoeveel procent het tarief verhoogd wordt. Wettelijk voorgeschreven tarieven mogen niet verhoogd worden.

Kostendekkendheid algemeen

De kostendekkendheid van de gemeente Texel is totaal 79,5 % (in 2022 was dit 84,2%).

Berekening kostendekkendheid

Titel 1 Algemene dienstverlening

Titel 1 Algemene dienstverlening			Taakveld	Overhead	Totale Kosten	Totale Opbrengsten	Kostendekking
hoofdstuk	1	Burgerlijke stand	€ 35.857	€ 33.253	€ 69.110	€ 80.151	115,98%
hoofdstuk	2	Reisdocumenten en Nederlandse identiteitskaart	€ 71.160	€ 34.990	€ 106.150	€ 91.783	86,47%
hoofdstuk	3	Rijbewijzen	€ 29.918	€ 28.664	€ 58.582	€ 50.890	86,87%
hoofdstuk	4	Verstrekingen uit de basisregistratie personen	€ 1.482	€ 1.918	€ 3.400	€ 2.267	66,68%
hoofdstuk	5	Diversen burgerlijke stand	€ 0	€ 0	€ 0	€ 32	0,00%
hoofdstuk	6	Verstrekingen op grond van Wet bescherming persoonsgegevens	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	7	Bestuursstukken	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	8	Vastgoedinformatie	€ 275	€ 356	€ 631	€ 482	76,39%
hoofdstuk	9	Overige publiekszaken	€ 530	€ 247	€ 777	€ 509	65,51%
hoofdstuk	10	Gemeentearchief	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	11	Huisvestingsvergunning	€ 18.340	€ 23.724	€ 42.064	€ 25.560	60,76%
hoofdstuk	12	Leegstandwet	€ 367	€ 474	€ 841	€ 675	80,26%
hoofdstuk	13	Marktstandplaatsen	€ 321	€ 415	€ 736	€ 642	87,23%
hoofdstuk	14	Winkeltijdenwet	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	15	Kansspelen	€ 604	€ 608	€ 1.212	€ 419	34,57%

hoofdstuk	16	Kabels en leidingen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	17	Verkeer en vervoer	€ 22.191	€ 20.817	€ 43.008	€ 20.288	47,17%
hoofdstuk	18	Diversen	€ 153	€ 198	€ 351	€ 94	26,78%
Kostendekking Titel 1			€ 181.198	€ 145.664	€ 326.862	€ 273.792	83,76%

Lasten

De lasten zoals die in de begroting zijn opgenomen zijn niet altijd voor 100% toerekenbaar. Een deel van de kosten kan niet direct in verband gebracht worden met de uitgevoerde dienst. Dit zijn bijvoorbeeld de kosten van handhaving of bezwaar en beroep betreffende de vergunning.

De volgende lasten (niet limitatief) zijn in de berekening meegenomen, waarbij uitgegaan is van het toerekenbare deel:

1. Apparaatskosten (bestaat uit directe loonkosten verhoogd met percentage overheadkosten);
2. Kosten voor Bijzonder ambtenaren van de burgerlijke stand (trouwen);
3. Trouwboekjes;
4. Afdrachten aan het rijk;
5. Kosten van druk- en bindwerk;
6. Aankoopkosten van gehandicapten parkeerkaarten en medische indicatie.

Toelichting: Titel 1:

Bij titel 1 is weinig ruimte om de tarieven te verhogen omdat de opbrengsten voornamelijk veroorzaakt worden door paspoorten en rijbewijzen. Deze tarieven zijn momenteel gelijk aan de maximaal toegestane hoogte. De overige tarieven voor 2023 worden ten opzichte van 2022 geïndexeerd. Het percentage waarmee wordt geïndexeerd is 3,0%. De opbrengsten van alle diensten binnen titel 1 mogen niet hoger zijn dan de uitgaven.

Binnen een titel mag een dienst dus meer dan 100% kostendekkend zijn, mits deze gecompenseerd wordt door een lagere kostendekkendheid voor een andere dienst.

Titel 2 Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning

Titel 2 Fysieke leefomgeving / omgevingsvergunning			Taakveld	Overhead	Totale Kosten	Totale Opbrengsten	Kostendekking
hoofdstuk	1	Begripsomschrijvingen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	2	Vooroverleg (principeverzoek / welstand / conceptaanvraag)	€ 30.198	€ 32.858	€ 63.056	€ 47.699	75,65%
hoofdstuk	3	Omgevingsvergunning	€ 525.462	€ 561.826	€ 1.087.288	€ 1.029.163	94,65%
hoofdstuk	4	Vermindering	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	5	Teruggaaf	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	6	N.v.t	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	7	Wijziging omgevingsvergunning als gevolg van wijziging project	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	8	Bestemmingswijzigingen zonder activiteiten	€ 13.378	€ 11.624	€ 25.002	€ 18.334	73,33%
hoofdstuk	9	Slopmelding	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	10	In deze titel niet benoemde beschikking	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	11	Reprokosten	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	12	Diversen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
Kostendekking Titel 2			€ 569.038	€ 606.308	€ 1.175.346	€ 1.095.196	93,18%

Lasten

De lasten zoals die in de begroting zijn opgenomen zijn niet altijd voor 100% toerekenbaar. Een deel van de kosten kan niet direct in verband gebracht worden met de uitgevoerde dienst. Dit zijn bijvoorbeeld de kosten van handhaving of bezwaar en beroep.

De volgende lasten(niet limitatief) zijn in de berekening meegenomen, waarbij uitgegaan is van het toerekenbare deel:

1. Apparaatskosten (bestaat uit directe loonkosten verhoogd met overheadkosten);
2. Kosten welstandscommissie;
3. Publicatie in de Staatscourant.

Toelichting: Titel 2:

De kostendekkendheid van titel 2 is net onder de 100% gebleven en hoewel er getoetst wordt op de gehele verordening wordt geadviseerd om onder deze grens te blijven. Het is namelijk goed mogelijk dat de jurisprudentie wijzigt m.b.t. kruissubsidiëring met als gevolg een toename van bezwaar en beroepsprocedures. De opbrengsten van alle diensten binnen titel 2 mogen niet hoger zijn dan de uitgaven. Binnen een titel mag een dienst dus meer dan 100% kostendekkend zijn, mits deze gecompenseerd wordt door een post met lagere kostendekkendheid.

Titel 3 Dienstverlening vallend onder Europese dienstenrichtlijn

Titel 3 Europese dienstenrichtlijn			Taakveld	Overhead	Totale Kosten	Totale Opbrengsten	Kostendekking
hoofdstuk	1	Horeca	€ 17.128	€ 18.623	€ 35.751	€ 31.636	88,49%
hoofdstuk	2	Organiseren evenementen of markten	€ 127.118	€ 128.109	€ 255.227	€ 24.368	9,55%
hoofdstuk	3	Prostitutiebedrijven	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
hoofdstuk	4	In deze titel niet benoemde vergunning, ontheffing of andere beschikking	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0,00%
Kostendekking Titel 3			€ 144.246	€ 146.732	€ 290.978	€ 56.004	19,25%

Lasten

De lasten zoals in de begroting zijn opgenomen zijn niet altijd voor 100% toerekenbaar. Een deel van de kosten kan niet direct in verband gebracht worden met de uitgevoerde dienst. Dit zijn bijvoorbeeld de kosten van handhaving of bezwaar en beroep.

De volgende lasten zijn in de berekening meegenomen, waarbij uitgegaan is van het toerekenbare deel (zie ook toelichting titel 3).

1. Apparaatskosten (bestaat uit directe loonkosten verhoogd met overheadkosten)

Toelichting: Titel 3:

Titel 3 is een klein onderdeel van de legesverordening wat voor een groot deel bestaat uit evenementenvergunningen. Vanwege de maatschappelijke betekenis ervan, is dit bij veel gemeenten niet kostendekkend. Ook de raad van onze gemeente heeft daartoe een expliciet besluit genomen.

Conclusie

Recapitulatie Titel 1, 2 en 3	Taakveld	Overhead	Totale Kosten	Totale Opbrengsten	Kostendekking
Kostendekking Titel 1	€ 181.198	€ 145.664	€ 326.862	€ 273.792	83,76%
Kostendekking Titel 2	€ 569.038	€ 606.308	€ 1.175.346	€ 1.095.196	93,18%

Kostendekking Titel 3	€ 144.246	€ 146.732	€ 290.978	€ 56.004	19,25%
Kostendekking totale tarieventabel	€ 894.482	€ 898.704	€ 1.793.186	€ 1.424.992	79,47%

De kostendekkendheid van de gemeente Texel voldoet aan de wettelijk gestelde eisen. Eventueel is er ruimte om de tarieven van titel 1 en 3 te verhogen.

Omdat de toe te rekenen kosten mede gebaseerd zijn op jurisprudentie is een exact 100% kostendekkende legesverordening risicovol. Wanneer nieuwe jurisprudentie tot een wijziging in de aan leges toe te rekenen kosten leidt, kan de kostendekkendheid overschreden worden. Overschrijding van de kostendekkendheid kan leiden tot het onverbindend verklaren van de legesverordening en de daarbij behorende tarieventabel. Dit betekent dat er geen leges geheven kunnen worden. Door iets onder het toegestane maximum te blijven wordt dit risico opgevangen. Vanuit dit oogpunt is een dekkingspercentage tussen de 90 en 95 % aan te bevelen.

Welke belastingen en leges heft de gemeente en wat levert dat op?

Omschrijving	Werkelijke Opbrengst 2021 €	Geraamde opbrengst 2022 (na wijziging) €	Geraamde opbrengst 2023 €
o. Afvalstoffenheffing	2.148.934	2.116.397	2.204.245
p. Reinigingsrechten voor bedrijven	53.221	62.290	62.500
q. Forensenbelasting	1.447.698	1.474.530	1.324.530
r. Havengelden	133.286	156.546	159.051
s. Leges (incl. bouwvergunningen c.s.)	1.735.434	1.383.026	1.425.443
t. Lijkbezorgingrechten (incl. huuropbrengsten graven)	59.229	65.429	67.392
u. Marktgelden	12.509	19.648	20.237
v. OZB eigenarenbelasting	1.102.349	1.548.436	1.594.889
w. OZB gebruikersbelasting	762.529	346.976	357.385
x. Parkeerbelastingen (excl. boetes, incl. vergunningen)	4.364.671	4.440.500	4.469.500
y. Precariobelasting	111.169	134.425	150.110
z. Reclamebelasting	97.969	100.000	103.000
aa. Rioolheffing	3.493.116	3.559.887	3.501.318
bb. Toeristenbelasting / Watertoeristenbelasting	7.919.619	7.956.326	8.106.326

ad a De gemeente heft afvalstoffenheffing van huishoudens die gebruikmaken van de diensten van de gemeentelijke ophaaldienst.
De afvalstoffenheffing stijgt voor een éénpersoonshuishouden van € 206,18 naar € 211,49 en voor een meerpersoonshuishouden van € 332,22 naar € 340,78. De oorzaken van deze stijging zijn o.a. hogere kosten en lagere opbrengsten van kunststof, glas, oud papier en fijn huishoudelijk afval. De kosten voor chemisch afval en grof huisvuil zijn gedaald.

ad b Inzameling van bedrijfsafval vindt plaats voor de gemeentelijke onderdelen haven, strand en gemeentehuis. Onder bedrijfsafval vallen ook de werkzaamheden m.b.t. de beerputten en vetvangers.

Omschrijving	Directe kosten	Loonkosten	Overhead	Baten	Kostendekking
Toelichting kostendekkendheid huishoudens	1.691.274	338.259	174.711	-2.204.245	100%
Toelichting kostendekkendheid bedrijven	37.434	21.270	3.796	-62.500	100%

ad c Forensenbelasting is een belasting die de gemeente heft, als personen meer dan 90 dagen per jaar een gemeubileerde woning voor zich of voor hun gezin houden. Het geldt alleen voor personen die niet woonachtig zijn in de gemeente Texel. Het tarief voor deze belasting is in 2021 voor 2022 en 2023 jaar vastgesteld en is naar rato verhoogd met 2,2%. Basis van de verhoging was de aanpassing van het tarief Toeristenbelasting van € 2,25 naar € 2,30. In de halfjaarcijfers 2022 is een structurele wijziging doorgevoerd van € 80.000 hogere opbrengsten door een toename van het aantal objecten de laatste jaren en het doorzetten hiervan in 2022. Voor de begroting 2023 is een

structurele wijziging van € 150.000 minder forensenbelasting doorgevoerd omdat er door nieuwe regelgeving een verschuiving plaats zal vinden van de forensenbelasting naar de toeristenbelasting. Dit bedrag is als extra opbrengst meegenomen onder de toeristenbelasting.

- ad d** Onder de naam 'havengeld' wordt een recht geheven voor vaartuigen die gebruik maken van de gemeentelijke haven. De havengeldtarieven worden trendmatig verhoogd met 3,0%.
- ad e** Leges worden in rekening gebracht voor een dienst die de gemeente levert. Voorbeelden van zo'n dienst zijn: het behandelen van een aanvraag voor een omgevingsvergunning en het verstrekken van een uittreksel uit het bevolkingsregister. De geraamde opbrengst 2022 wordt trendmatig verhoogd met 3,0% in vergelijking met de begrote cijfers in 2022. Deze verhoging geldt niet voor de tarieven voor rijbewijzen en reisdocumenten aangezien deze tarieven worden vastgesteld door het Rijk.

Leges	Taakveld	Overhead	Totale Kosten	Totale opbrengsten	Kostendekking
Kostendekkendheid totale tarieventabel	894.482	898.704	1.793.186	- 1.424.992	79,47%

- ad f** De gemeente kent een verordening 'lijkbezorging rechten'. Hierin staan de tarieven die gelden voor het gebruik van de gemeentelijke begraafplaats en voor verlenen van diensten in verband met de begraafplaats. In de opbrengsten zijn ook de huuropbrengsten van graven meegenomen. Ook deze tarieven worden trendmatig verhoogd met 3,0%.
- ad g** De gemeente heft marktgelden voor het innemen van een standplaats met marktwaren. Deze tarieven worden trendmatig verhoogd met 3,0%.
- ad h/i** Eigenaren betalen een OZB eigenarenbelasting. Gebruikers van niet woningen betalen ook gebruikersbelasting.
- De eigenaar: Iedereen die op 1 januari eigenaar is van een onroerende zaak ontvangt een aanslag OZB eigenarenbelasting. Indien men het eigendom in de loop van het belastingjaar verkoopt heeft dat geen invloed op de hoogte van de aanslag. Meestal verrekent de notaris de eigenarenbelasting met de nieuwe eigenaar.
 - De gebruiker: Iedereen die op 1 januari een onroerende zaak (niet woning) in gebruik heeft, ontvangt de aanslag OZB gebruikersbelasting. Verhuizing in de loop van het belastingjaar heeft geen invloed op de hoogte van de aanslag. Hier staat tegenover dat de gebruiker, bij bijvoorbeeld verhuizing in de loop van het jaar, geen aanslag OZB gebruikers voor de nieuwe onroerende zaak ontvangt.
 - Wet Waardering Onroerende Zaken (WOZ). De gemeenten moeten jaarlijks een nieuwe waarde voor het onroerend goed vaststellen. Over deze waarde wordt de aanslag Onroerende Zaakbelastingen berekend. Deze waarde wordt overigens ook gebruikt door de Belastingdienst en het waterschap.
 - Het tarief van de OZB wordt zodanig vastgesteld, dat de netto-opbrengst 3,0% trendmatig stijgt ten opzichte van begrote opbrengst van 2022. Het tarief van de OZB kan pas worden vastgesteld als bekend is wat de waardeontwikkeling van het onroerend goed op Texel is.
- ad j** De gemeente heft parkeerbelasting van degene die een voertuig parkeert op een door de gemeente ingerichte parkeervoorziening. Als niet wordt betaald op een parkeerplaats waar parkeerbelasting moet worden betaald, dan legt de gemeente een parkeerboete op, de zogeheten *naheffingsaanslag*. Voor 2023 wordt voorgesteld de tarieven van de parkeerbelasting onveranderd te laten. De kosten voor de naheffingsaanslag worden gelijkgesteld aan het landelijk maximum van € 72,90.

De voor 2023 geraamde kosten voor het opleggen van naheffingsaanslag (art. 2 Besluit gemeentelijke parkeerbelastingen):

a.	Vaste Informatieverwerkingskosten	€	143.418
b.	Variabele informatieverwerkingskosten	€	81.601
c.	Kosten van afschrijving	€	22.610
d.	Kosten van interest	€	0
e.	Personeelskosten	€	113.364
f.	Overheadkosten	€	161.949
	Totale kosten naheffingsaanslag	€	522.940

Het voor 2023 geraamd aantal op te leggen naheffingsaanslagen is 1140.

De kosten gedeeld door het aantal te verwachten naheffingsaanslagen geeft een bedrag van € 459. Het maximaal te hanteren Rijkstarief tarief voor 2023 is dus € 72,90.

- ad k** De gemeente heft precariobelasting als derden gebruik maken van de openbare ruimte voor commerciële doeleinden. Deze tarieven worden trendmatig verhoogd met 3,0%.
- ad l** Sinds 2018 heft de gemeente reclamebelasting. De opbrengst van deze belasting wordt - na aftrek van de door de gemeente betaalde kosten ten behoeve van inning- doorbetaald aan de vereniging van ondernemers in Den Burg. Uit deze opbrengst worden activiteiten en investeringen bekostigd ten behoeve van Texelse bedrijven. Deze tarieven worden trendmatig verhoogd met 3,0%.
- ad m** Rioolheffing wordt geheven voor het gebruik van de riolering. In december 2022 zal het nieuwe GRP aan de raad worden aangeboden. Het nieuwe tarief voor de rioolheffing 2023 wordt € 284,66. Deze verlaging komt doordat er de afgelopen jaren veel meer inzicht hebben gekregen in het areaal en de technische staat van de riolering waardoor het mogelijk is om projecten efficiënter te programmeren.

Rioolheffing	Directe kosten	Loonkosten	Overhead	Baten	Kostendekking
Toelichting kostendekkendheid	2.762.076	435.060	304.182	-3.501.318	100%

- ad n** Het tarief voor de Toeristenbelasting is in 2021 weer voor 2 jaar vastgesteld. Het tarief per overnachting is € 2,30 per persoon voor de jaren 2022 en 2023. Voor de begroting 2023 is een structurele wijziging van € 150.000 extra toeristenbelasting doorgevoerd omdat er door nieuwe regelgeving een verschuiving plaats zal vinden van de forensenbelasting naar de toeristenbelasting. De opbrengst forensenbelasting is met dit bedrag verlaagd.

Hoofdstuk 8 - Overheveling projectbudgetten

Er is een aantal projecten waarvan de uitvoering langer duurt dan één jaar. De financiële verantwoording van deze projecten vindt binnen de jaarlijkse exploitatie plaats en is daarom boekjaar gebonden. Om te voorkomen dat het restantbudget van (deze niet afgeronde) projecten aan het eind van het jaar ten gunste van het rekeningresultaat komt, wordt voorgesteld om **het saldo van deze budgetten aan het einde van het jaar over te hevelen naar het volgende jaar**. In het onderstaande overzicht wordt naast het overhevelingsverzoek ook aangegeven op welke termijn verwacht wordt dat het project gerealiseerd is.

Project	Pr	Raads besluit	Kpl.	Project Budget Stand 01-2022	Uitgaven in 2022 (t/m sept)	Toelichting
Opleidingsgelden nieuwe raad	1	2022	600600	€ 15.000	€ 6.362	Het jaarlijkse budget is € 7.500. In een verkiezingsjaar komt daar hetzelfde bedrag incidenteel bij. De verwachting is dat niet alle trainingen in 2022 plaatsvinden vanwege volle agenda's. Daarom zijn extra middelen in 2023 nodig.
Zero based begroting	1	2018	600507	€ 110.743	€ 220	Afgelopen jaar hebben we iom de audit commissie, college, raad en organisatie onze P&C producten steeds iets doorontwikkeld. Een deel van deze middelen wordt ingezet bij de informatievoorziening aan de raad in relatie tot het nieuwe financiële pakket. De verwachting is dat dit ca. € 50.000 zal bedragen, het restant valt vrij bij de programmarekening 2022.
Uitvoeren rapporten Heffingssystematiek "Legitiem bv"	1	2019	694005	€ 80.943	€ 8.929	Diverse onderzoeken en opleidingstraject loopt door tot in 2023.
Strand (onderhoud heiningen/afrit)	3	2020	656404	€ 45.562	€ 0	Voorbereiding gestart met in kaart brengen strandslagen/parkeerterreinen. Werk nog niet gereed.
Uitvoeringsagenda Toerisme en Recreatie	3	2021	656304	€ 571.927	€ 81.314	Ism met de Klankbordgroep wordt uitvoering gegeven aan de Uitvoeringsagenda. Samen met de betrokken partijen zullen we de komende jaren de verschillende acties uitgevoerd worden.
Herinrichting voormalige ijsbaan Den Burg	3	2021	681017	€ 52.356	€ 0	
Omgevingsvisie toekomst van Texel		Raad 21-09-2022		€ 160.000	€ 0	Werkzaamheden lopen door in 2023.
Stimulering Economische Projecten	4		631006	€ 62.204	€ 31.295	We verwachten in 2023 meer projecten die een beroep op het budget doen. Sommige projecten zijn nu in voorbereidingsfase
Retailvisie	4		631009	€ 50.255	€ 0	Wordt weliswaar eind 2022 weer opgepakt, maar uitvoering zal in 2023 zijn.
Recreatie en Toerisme	4		656301	€ 46.551	€ 0	Van de algemene post toerisme is nog geld beschikbaar wat ingezet kan worden in de Regionale Task Force Verblijfsrecreatie als dat voor Texelse ondernemers van belang kan zijn. Het budget is afkomstig van een terugbetaling door De Kop Werkt voor het

Project	Pr	Raads besluit	Kpl.	Project Budget Stand 01-2022	Uitgaven in 2022 (t/m sept)	Toelichting
						project Identiteit Matching als bouwsteen voor de toeristische Texelse visie.
Havenbeleid algemeen	4		631005	€ 36.225	€ 2.277	Vanuit het beleidsbudget voor de havens op Texel is dit budget nog beschikbaar. Ondersteuning en training voor ISPS, diverse onderzoeken algemeen, kunnen hieruit worden gefinancierd. Omdat de visie voor Oudeschild, mede in relatie tot Seaport Texel nog niet is afgerond, is overheveling wenselijk.
Kerkenvisie	6	26 mei 2020	654129	€ 25.000	€ 0	Deze projectbijdrage van de rijksoverheid is nog niet ingezet; eerder uitgesteld vanwege corona, kan opgepakt worden in 2023.
Thijssehuys (cultuurcentrum)	6	15 december 2021	653200	€ 295.208	€ 0	Alle budgetten die samenhangen met de realisatie van het Thijssehuys moeten worden overgeheveld. Uitvoering is gestart, start bouw naar verwachting juni 2023. Per saldo gaat het om € 295.208 voor wat de exploitatie betreft.
Warmtevisie	7	dec.circulaire 2019	672306	€ 155.933	€ 17.308	Ontvangen voor proceskosten voor de uitvoering van de Transitievisie Warmte. Deze visie is voor Texel in december 2021 door de raad vastgesteld. Uitvoering minimaal 5 jaar v.a. 2022.
Klimaat adaptie UP	7	22 februari 2022	655013	€ 35.000	€ 0	Uitvraag start in Q4 2022, afronding medio 2023
Volkshuisvesting	8		682200	€ 182.203	€ 31.154	Betreft middelen tenders jozef/fontein (jozef reeds aanbesteed) en versnelling woningbouw
Bermverharding	8	7 juli 2021	620107	€ 417.997	€ 99.768	De geplande bermverharding langs de Oostkaap is vanwege lange levertijd betonnen duikers doorgeschoven naar 2023. De uitvoering van de bermverharding langs het Mienterglop is door lange doorlooptijden van milieutechnische onderzoeken vertraagd. De uitvoering is nu gepland in het voorjaar van 2023.
Wegen straten pleinen	8		620000	€ 47.200	€ 0	Planvorming parkeerterrein Stappenland, uitvoering parkeer- en verkeerscirculatie plan De Koog. Werk is in uitvoering.
Totaal				2.390.307	278.627	

Hoofdstuk 9 - Subsidies

Voor instellingen met een Beleidsgestuurde Contract Financiering (BCF) heeft de gemeenteraad besloten de subsidies te indexeren op basis van het percentage prijsontwikkeling uit de meicirculaire algemene uitkering. De indexering voor 2023 is vastgesteld op 3,0%. De indexering geldt voor KopGroep Bibliotheken, Young 4 Ever, Artex - Kunstenschool Texel, Texels Museum, Texels Welzijn, Sportstichting Texel en De Lieuw. Deze verhoging kost structureel € 59.511 en is meegenomen in deze begroting. De overige subsidies zijn ook verhoogd met 3,0% voor het jaar 2023. Dit gelijk met de indexering voor gemeentelijke budgetten zoals bedoeld in de Perspectiefnota 2023-2026 'Financieel perspectief' onderdeel 2.b. De lasten hiervan zijn € 17.496.

Het college stelt de raad voor om voor 2023 de volgende subsidieplafonds vast te stellen conform artikel 3.1 van Algemene Subsidieverordening Texel 2020. Subsidiebedragen uit deze 'budgetten' stelt het college vast volgens de regels die zij in overeenkomstige [uitvoeringsregelingen](#) heeft vastgelegd:

Programma 2	Zorg voor elkaar, veiligheid op orde
€ 15.709	Jaarlijkse subsidies maatschappelijke organisaties
€ 13.651	Eenmalige subsidies maatschappelijke organisaties
€ 29.360	Subtotaal subsidieplafonds Programma 2
<hr/>	
Programma 6	Samen beleven en bewegen
€ 43.302	Jaarlijkse subsidies kunst & cultuur
€ 36.100	Eenmalige subsidies kunst & cultuur
€ 97.916	Jaarlijkse subsidies sport
€ 36.050	Eenmalige subsidies sport
€ 21.866	Gemeentelijke monumenten
€ 21.866	Schapeboeten
€ 30.794	Onderhoud schapeboeten
€ 287.894	Subtotaal subsidieplafonds Programma 6

Daar waar het een structurele subsidie op naam betreft heeft het college besloten deze als aparte post in de begroting op te nemen. Het college stelt de raad voor onderstaande bedragen voor het jaar 2023 hiervoor beschikbaar te stellen. Dit zijn **maximale** bedragen. De hoogte van de daadwerkelijke subsidie wordt gebaseerd op de gegevens bij de aanvraag en kan lager zijn, niet hoger.

Programma 2	Zorg voor elkaar, veiligheid op orde
€ 26.631	Dorpshuis 't Skiltje
€ 24.315	Stichting tot Exploitatie van Dorpshuis De Hof
€ 15.125	Stichting tot Exploitatie van het Eierlandsche Huis
€ 9.695	Dorpshuis "De Waldhoorn"
€ 11.887	Dorpshuis de Bijenkorf
€ 13.039	Stichting Dorpshuis "De Wielewaal"
€ 14.788	Stichting Voedselbank Texel
€ 491.785	Stichting Texels Welzijn
€ 54.012	Kinderopvang Texel
€ 175.248	Stichting Young 4 Ever
€ 41.000	Stichting Young 4 Ever - extra (online) jongerenwerk*
€ 3.116	Stichting Slachtofferhulp Nederland
€ 3.241	GGD (lokaal maatwerk)
€ 43.534	Stichting MEE Wering
€ 927.416	Subtotaal subsidies op naam Programma 2
Programma 3	Mooi en gastvrij Texel
€ 187.152	Stichting de Lieuw
€ 7.725	Staatsbosbeheer
€ 194.877	Subtotaal subsidies op naam Programma 3
Programma 6	Samen beleven en bewegen
€ 21.032	Stichting Cultuurhistorisch Museum Texel
€ 5.258	Stichting Luchtvaartmuseum Texel
€ 7.418	Stichting Broadway Texel
€ 18.799	Stichting Lokale Omroep Texel
€ 3.781	Stichting Klifhanger
€ 167.686	Diverse werkgevers van combinatiefunctionarissen
€ 308.747	Stichting KopGroep Bibliotheken
€ 12.000	Stichting KopGroep Bibliotheken (boekstartcoach)
€ 375.569	Stichting Artex-Kunstenschool Texel
€ 10.500	Stichting Artex-Kunstenschool Texel (project CMK)
€ 314.839	Stichting Texels Museum
€ 189.944	Sportstichting Texel
€ 1.435.573	Subtotaal subsidies op naam Programma 6
€ 2.875.120	Totaal subsidies

* incidenteel gedekt uit NPO-gelden

Voor inzicht in de koppeling van de subsidies aan de maatschappelijke beleidsdoelen, neemt u een kijkje in de '[subsidiebeleidskaart](#)'. Deze webtool wordt jaarlijks aangevuld met de nieuwe gegevens nadat de programmabegroting is vastgesteld.

Hoofdstuk 10 - Overzicht algemene dekkingsmiddelen

In gevolge artikel 8 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) wordt in de programmabegroting een overzicht van de algemene dekkingsmiddelen opgenomen.

(bedragen x € 1.000)	
Omschrijving	Begroting 2023
Onroerende zaak belasting	1.952
Toeristenbelasting /Watertoeristenbelasting	8.106
Forensenbelasting	1.325
Precario rechten	150
1) Totaal lokale heffingen	11.533
Algemene uitkering	31.824
2) Totaal algemene uitkering	31.824
Dividend	62
3) Totaal dividenden	62
Onvoorzien	8
4) Totaal onvoorzien	8
Saldo financiering	-263
5) Totaal voordeel financieringsfunctie	-263
Totaal algemene dekkingsmiddelen	43.164

Hoofdstuk 11 - Begrippenlijst Programmabegroting

BDU: Brede Doeluitkering

Een Brede Doeluitkering is een financiële bijdrage van het rijk aan provincies en stadsregio's voor de uitvoering van verkeer- en vervoerbeleid op regionaal niveau. De gemeente kan de provincie een bijdrage vragen voor projecten die het verkeer en vervoer kwalitatief verbeteren.

Bestaand beleid:

Beleid is het stellen van doelen, middelen en een tijdspad *in onderlinge samenhang*. Liefst zijn plaats en tijd omschreven. Onder beleid wordt dus verstaan het aangeven van de richting en de middelen waarmee de gestelde organisatie- of maatschappelijke doelen worden gerealiseerd.

Bestemmingsreserve:

Een reserve is een vermogensbestanddeel dat onderdeel is van het eigen vermogen. Een reserve kan (bedrijfs)economisch vrij worden besteed.

Een [bestemmingsreserve](#) is een reserve waaraan door de raad een bepaalde bestemming is gegeven. Zie artikel 43 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) voor de nadere beschrijving.

Binnen de bestaande formatie:

De formatie is de toegestane omvang van het personeel uitgedrukt in fulltime eenheden (fte).

Als werkzaamheden “binnen de bestaande formatie” kunnen worden uitgevoerd, zijn er geen extra middelen nodig. De taak kan worden uitgevoerd binnen de aanwezige personeelsbezetting.

Doelenboom:

De doelenboom is een instrument, waarbij per programma een maatschappelijk doel (wat willen we bereiken), beleidsdoelen en operationele doelen (wat gaan we daarvoor doen) worden geformuleerd. De doelenboom beschrijft een toekomstige situatie en maakt het mogelijk de voorgenomen doelen te volgen tot en met de realisatie.

Economisch nut:

Economische nut heeft als kenmerk een zekere mate van verhandelbaarheid en draagt bij aan de mogelijkheid om (financiële) middelen te verwerven.

GREX:

De afkorting GREX staat voor grondexploitatie. Een grondexploitatie is een financiële vertaling van een ruimtelijk plan, waarbij kosten en opbrengsten gefaseerd zijn in de tijd. Een grondexploitatie geeft inzicht in de kosten van bouwrijp maken en woonrijp maken enerzijds en de te verwachten grondopbrengsten anderzijds.

Voor nadere informatie: zie [commissie BBV](#)

Incidentele- en structurele lasten/baten:

Incidentele lasten/baten zijn éénmalige uitgaven/inkomsten die maximaal twee jaar terugkomen.

Structurele lasten/baten zijn uitgaven/inkomsten die drie jaar of langer terugkomen.

Inflatie:

Inflatie is een stijging van het algemeen prijspeil. Bij inflatie daalt de waarde van het geld; voor hetzelfde bedrag kan minder gekocht worden.

Kapitaalgoederen:

Kapitaalgoederen zijn gemeentelijke investeringen in de vorm van wegen, groen en recreatieve voorzieningen, speelvelden, riolering, gebouwen, openbare verlichting, en civiele kunstwerken. Onderhoud van deze kapitaalgoederen is van belang voor het zo optimaal mogelijk functioneren van de gemeente, onder andere op het gebied van vervoer, leefbaarheid en recreatie. Daarnaast is onderhoud nodig om kapitaalvernietiging te voorkomen.

Kasgeldlimiet:

De kasgeldlimiet geeft aan hoeveel de gemeente kort (korter dan 1 jaar) mag financieren als percentage van de begroting. De toegestane [kasgeldlimiet](#) is 8,5% van het begrotingstotaal.

Liquiditeitsplanning:

Het doel van de liquiditeitsbegroting is om per maand, kwartaal of jaar inzicht te krijgen of er voldoende financiële middelen zijn om aan alle betalingsverplichtingen te kunnen voldoen.

Een liquiditeitsplanning geldt als een controlemiddel. Het is een schatting van de inkomende en uitgaande geldstromen.

Maatschappelijk nut:

Maatschappelijk nut is datgene dat voor het welzijn van de inwoners nuttig, gewenst of nodig is. Investerings- en voorzieningen met een maatschappelijk nut zijn niet verhandelbaar en genereren geen inkomsten.

Mei- en septembercirculaire algemene uitkering:

In de [mei- en septembercirculaire](#) wordt de gemeente geïnformeerd over de omvang en de verdeling van de algemene uitkering, de integratie-uitkeringen, inclusief die voor het sociaal domein, en de decentralisatie-uitkeringen uit het gemeentefonds. De informatie betreft zowel de financiële kant als de beleidsmatige kant. De informatie gaat over het begrotingsjaar en de komende vier jaren. Daarnaast wordt het voorgaande jaar definitief afgerekend.

Paragrafen: wat staat daar voor informatie in?

In de begroting worden in afzonderlijke [paragrafen](#) de beleidslijnen vastgelegd met betrekking tot relevante beheersmatige aspecten en de lokale heffingen. De paragrafen zijn programma-overschrijdend. Zie voor nadere informatie artikel 9 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

Rationeel beheer

Rationeel beheer is het planmatig beheer van kapitaalgoederen, waarbij met hulp van software het meerjarig onderhoud wordt gepland. Hierdoor ontstaat inzicht in de meerjarige structurele kosten van deze kapitaalgoederen en kunnen maatregelen genomen worden om pieken in deze onderhoudskosten op te vangen.

Schatkistbankieren

[Schatkistbankieren](#) verplicht gemeenten hun liquide middelen - met uitzondering van een werkkapitaal - aan te houden bij de schatkist.

Treasury

[Treasury](#) staat voor het beheren van de geldstromen en het beperken van de financiële risico's.

Verbonden partij

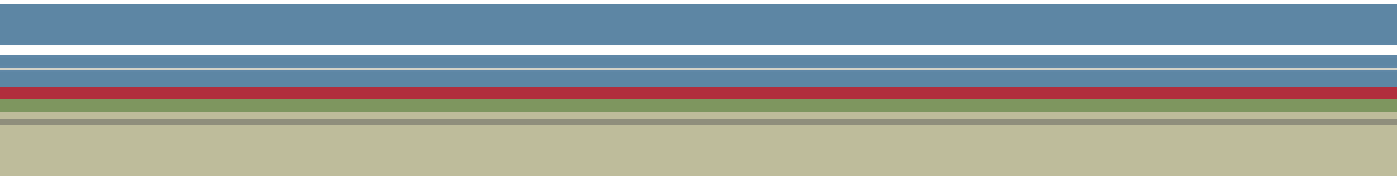
Verbonden partijen zijn rechtspersonen waarin de gemeente een bestuurlijk én een financieel belang heeft. N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) en N.V. Huisvuilcentrale zijn voorbeelden van verbonden partijen.

Overhead

De Commissie BBV heeft de volgende definitie voor de [overhead](#): alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces (Notitie overhead juli 2016); de overhead is het deel van een budget dat een organisatie aan de eigen organisatie besteedt. Het zijn die kosten die niet direct aan een bepaalde productactiviteit zijn toe te rekenen.

Opslagkosten

Opslagkosten zijn kosten die direct betrekking hebben op een taakveld. De kosten vallen niet onder de term overhead. Voorbeelden zijn: directe loonkosten op een taak, toegerekende uren van auto's en machines op een taakveld, kapitaallasten, huisvestingskosten die direct op een taakveld drukken etc.

Hoofdstuk 12 - Schema behandeling Programmabegroting 2023

5 oktober 2022	Programmabegroting 2023 verzenden naar raadsfracties
11 oktober 2022	Vergadering Auditcommissie
27 oktober 2022	Bespreking programmabegroting 2023 in raadscommissie
9 november 2022	Vaststelling programmabegroting 2023

Hoofdstuk 13 - Overzicht baten en lasten per taakveld

Omschrijving activiteit	Bedrag 2023
Taakveld 0.1 Bestuur	
Subtotaal lasten Bestuur	1.761.222,00
Subtotaal baten Bestuur	0,00
Saldo Bestuur	1.761.222,00
Taakveld 0.10 Mutaties reserves	
Subtotaal lasten Mutaties reserves	3.337.346,00
Subtotaal baten Mutaties reserves	4.642.415,00
Saldo Mutaties reserves	-1.305.069,00
Taakveld 0.2 Burgerzaken	
Subtotaal lasten Burgerzaken	787.657,00
Subtotaal baten Burgerzaken	222.609,00
Saldo Burgerzaken	565.048,00
Taakveld 0.4 Overhead	
Subtotaal lasten Overhead	10.210.918,00
Subtotaal baten Overhead	100.623,00
Saldo Overhead	10.110.295,00
Taakveld 0.5 Treasury	
Subtotaal lasten Treasury	1.582.741,00
Subtotaal baten Treasury	1.374.946,00
Saldo Treasury	207.795,00
Taakveld 0.61 OZB woningen	
Subtotaal lasten OZB woningen	4.635,00
Subtotaal baten OZB woningen	1.594.889,00
Saldo OZB woningen	-1.590.254,00
Taakveld 0.62 OZB niet-woningen	
Subtotaal lasten OZB niet-woningen	0,00
Subtotaal baten OZB niet-woningen	357.385,00
Saldo OZB niet-woningen	-357.385,00
Taakveld 0.63 Parkeerbelasting	
Subtotaal lasten Parkeerbelasting	0,00
Subtotaal baten Parkeerbelasting	4.552.500,00

Saldo Parkeerbelasting	-4.552.500,00
------------------------	---------------

Taakveld 0.64 Belastingen overig

Subtotaal lasten Belastingen overig	596.831,00
Subtotaal baten Belastingen overig	253.110,00
Saldo Belastingen overig	343.721,00

Taakveld 0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds

Subtotaal lasten Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	0,00
Subtotaal baten Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	31.823.886,00
Saldo Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	-31.823.886,00

Taakveld 0.8 Overige baten en lasten

Subtotaal lasten Overige baten en lasten	766.247,00
Subtotaal baten Overige baten en lasten	14.503,00
Saldo Overige baten en lasten	751.744,00

Taakveld 1.1 Crisisbeheersing en brandweer

Subtotaal lasten Crisisbeheersing en brandweer	2.428.730,00
Subtotaal baten Crisisbeheersing en brandweer	44.800,00
Saldo Crisisbeheersing en brandweer	2.383.930,00

Taakveld 1.2 Openbare orde en veiligheid

Subtotaal lasten Openbare orde en veiligheid	752.730,00
Subtotaal baten Openbare orde en veiligheid	76.143,00
Saldo Openbare orde en veiligheid	676.587,00

Taakveld 2.1 Verkeer en Vervoer

Subtotaal lasten Verkeer en Vervoer	6.342.000,00
Subtotaal baten Verkeer en Vervoer	113.872,00
Saldo Verkeer en Vervoer	6.228.128,00

Taakveld 2.2 Parkeren

Subtotaal lasten Parkeren	653.445,00
Subtotaal baten Parkeren	0,00
Saldo Parkeren	653.445,00

Taakveld 2.3 Recreatieve havens

Subtotaal lasten Recreatieve havens	135.000,00
Subtotaal baten Recreatieve havens	0,00
Saldo Recreatieve havens	135.000,00

Taakveld 2.4 Economische havens en waterwegen

Subtotaal lasten Economische havens en waterwegen	817.840,00
Subtotaal baten Economische havens en waterwegen	914.042,00

Saldo Economische havens en waterwegen	-96.202,00
--	------------

Taakveld 2.5 Openbaar vervoer

Subtotaal lasten Openbaar vervoer	0,00
Subtotaal baten Openbaar vervoer	0,00
Saldo Openbaar vervoer	0,00

Taakveld 3.1 Economische ontwikkeling

Subtotaal lasten Economische ontwikkeling	419.144,00
Subtotaal baten Economische ontwikkeling	0,00
Saldo Economische ontwikkeling	419.144,00

Taakveld 3.3 Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen

Subtotaal lasten Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	62.158,00
Subtotaal baten Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	30.836,00
Saldo Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	31.322,00

Taakveld 3.4 Economische promotie

Subtotaal lasten Economische promotie	843.571,00
Subtotaal baten Economische promotie	9.430.856,00
Saldo Economische promotie	-8.587.285,00

Taakveld 4.1 Openbaar basisonderwijs

Subtotaal lasten Openbaar basisonderwijs	115.873,00
Subtotaal baten Openbaar basisonderwijs	0,00
Saldo Openbaar basisonderwijs	115.873,00

Taakveld 4.2 Onderwijshuisvesting

Subtotaal lasten Onderwijshuisvesting	1.010.614,00
Subtotaal baten Onderwijshuisvesting	11.590,00
Saldo Onderwijshuisvesting	999.024,00

Taakveld 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken

Subtotaal lasten Onderwijsbeleid en leerlingzaken	767.772,00
Subtotaal baten Onderwijsbeleid en leerlingzaken	20.000,00
Saldo Onderwijsbeleid en leerlingzaken	747.772,00

Taakveld 5.1 Sportbeleid en activering

Subtotaal lasten Sportbeleid en activering	403.110,00
Subtotaal baten Sportbeleid en activering	36.252,00
Saldo Sportbeleid en activering	366.858,00

Taakveld 5.2 Sportaccommodaties

Subtotaal lasten Sportaccommodaties	1.554.985,00
Subtotaal baten Sportaccommodaties	304.439,00
Saldo Sportaccommodaties	1.250.546,00

Taakveld 5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie

Subtotaal lasten Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	1.140.612,00
Subtotaal baten Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	26.999,00
Saldo Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	1.113.613,00

Taakveld 5.4 Musea

Subtotaal lasten Musea	508.439,00
Subtotaal baten Musea	169.100,00
Saldo Musea	339.339,00

Taakveld 5.5 Cultureel erfgoed

Subtotaal lasten Cultureel erfgoed	501.351,00
Subtotaal baten Cultureel erfgoed	1.238,00
Saldo Cultureel erfgoed	500.113,00

Taakveld 5.6 Media

Subtotaal lasten Media	303.138,00
Subtotaal baten Media	0,00
Saldo Media	303.138,00

Taakveld 5.7 Openbaar groen en (openlucht)recreatie

Subtotaal lasten Openbaar groen en (openlucht)recreatie	2.788.399,00
Subtotaal baten Openbaar groen en (openlucht)recreatie	250.789,00
Saldo Openbaar groen en (openlucht)recreatie	2.537.610,00

Taakveld 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie

Subtotaal lasten Samenkracht en burgerparticipatie	1.615.134,00
Subtotaal baten Samenkracht en burgerparticipatie	10.378,00
Saldo Samenkracht en burgerparticipatie	1.604.756,00

Taakveld 6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen

Subtotaal lasten Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	2.007.740,00
Subtotaal baten Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	0,00
Saldo Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	2.007.740,00

Taakveld 6.3 Inkomensregelingen

Subtotaal lasten Inkomensregelingen	2.847.717,00
Subtotaal baten Inkomensregelingen	1.820.235,00
Saldo Inkomensregelingen	1.027.482,00

Taakveld 6.4 WSW en beschut werk

Subtotaal lasten WSW en beschut werk	2.359.437,00
Subtotaal baten WSW en beschut werk	65.171,00
Saldo WSW en beschut werk	2.294.266,00

Taakveld 6.5 Arbeidsparticipatie

Subtotaal lasten Arbeidsparticipatie	239.916,00
Subtotaal baten Arbeidsparticipatie	0,00
Saldo Arbeidsparticipatie	239.916,00

Taakveld 6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)

Subtotaal lasten Maatwerkvoorzieningen (WMO)	494.883,00
Subtotaal baten Maatwerkvoorzieningen (WMO)	108.000,00
Saldo Maatwerkvoorzieningen (WMO)	386.883,00

Taakveld 6.71a Hulp bij het huishouden (WMO)

Subtotaal lasten Hulp bij het huishouden (WMO)	1.168.835,00
Subtotaal baten Hulp bij het huishouden (WMO)	0,00
Saldo Hulp bij het huishouden (WMO)	1.168.835,00

Taakveld 6.71b Begeleiding (WMO)

Subtotaal lasten Begeleiding (WMO)	818.429,00
Subtotaal baten Begeleiding (WMO)	0,00
Saldo Begeleiding (WMO)	818.429,00

Taakveld 6.71c Dagbesteding (WMO)

Subtotaal lasten Dagbesteding (WMO)	394.521,00
Subtotaal baten Dagbesteding (WMO)	0,00
Saldo Dagbesteding (WMO)	394.521,00

Taakveld 6.71d Overige maatwerkarrangementen (WMO)

Subtotaal lasten Overige maatwerkarrangementen (WMO)	320.175,00
Subtotaal baten Overige maatwerkarrangementen (WMO)	0,00
Saldo Overige maatwerkarrangementen (WMO)	320.175,00

Taakveld 6.72a Jeugdhulp begeleiding

Subtotaal lasten Jeugdhulp begeleiding	338.731,00
Subtotaal baten Jeugdhulp begeleiding	0,00
Saldo Jeugdhulp begeleiding	338.731,00

Taakveld 6.72b Jeugdhulp behandeling

Subtotaal lasten Jeugdhulp behandeling	100.000,00
Subtotaal baten Jeugdhulp behandeling	0,00
Saldo Jeugdhulp behandeling	100.000,00

Taakveld 6.72c Jeugdhulp dagbesteding

Subtotaal lasten Jeugdhulp dagbesteding	125.000,00
Subtotaal baten Jeugdhulp dagbesteding	0,00
Saldo Jeugdhulp dagbesteding	125.000,00

Taakveld 6.72d Jeugdhulp zonder verblijf overig

Subtotaal lasten Jeugdhulp zonder verblijf overig	80.147,00
Subtotaal baten Jeugdhulp zonder verblijf overig	0,00
Saldo Jeugdhulp zonder verblijf overig	80.147,00

Taakveld 6.73a Pleegzorg

Subtotaal lasten Pleegzorg	359.090,00
Subtotaal baten Pleegzorg	0,00
Saldo Pleegzorg	359.090,00

Taakveld 6.73c Jeugdhulp met verblijf overig

Subtotaal lasten Jeugdhulp met verblijf overig	275.000,00
Subtotaal baten Jeugdhulp met verblijf overig	0,00
Saldo Jeugdhulp met verblijf overig	275.000,00

Taakveld 6.74a Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf

Subtotaal lasten Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf	150.000,00
Subtotaal baten Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf	0,00
Saldo Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf	150.000,00

Taakveld 6.74b Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf

Subtotaal lasten Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	604.467,00
Subtotaal baten Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	0,00
Saldo Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	604.467,00

Taakveld 6.82 Geëscaleerde zorg 18-

Subtotaal lasten Geëscaleerde zorg 18-	0,00
Subtotaal baten Geëscaleerde zorg 18-	0,00
Saldo Geëscaleerde zorg 18-	0,00

Taakveld 6.82a Jeugdbescherming

Subtotaal lasten Jeugdbescherming	270.872,00
Subtotaal baten Jeugdbescherming	0,00
Saldo Jeugdbescherming	270.872,00

Taakveld 6.82b Jeugdreclassering

Subtotaal lasten Jeugdreclassering	39.000,00
Subtotaal baten Jeugdreclassering	0,00
Saldo Jeugdreclassering	39.000,00

Taakveld 7.1 Volksgezondheid

Subtotaal lasten Volksgezondheid	49.838,00
Subtotaal baten Volksgezondheid	0,00
Saldo Volksgezondheid	49.838,00

Taakveld 7.2 Riolering

Subtotaal lasten Riolering	2.862.327,00
Subtotaal baten Riolering	3.553.318,00
Saldo Riolering	-690.991,00

Taakveld 7.3 Afval

Subtotaal lasten Afval	2.116.309,00
Subtotaal baten Afval	2.522.770,00
Saldo Afval	-406.461,00

Taakveld 7.4 Milieubeheer

Subtotaal lasten Milieubeheer	2.145.585,00
Subtotaal baten Milieubeheer	3.500,00
Saldo Milieubeheer	2.142.085,00

Taakveld 7.5 Begraafplaatsen en crematoria

Subtotaal lasten Begraafplaatsen en crematoria	76.106,00
Subtotaal baten Begraafplaatsen en crematoria	67.392,00
Saldo Begraafplaatsen en crematoria	8.714,00

Taakveld 8.1 Ruimte en leefomgeving

Subtotaal lasten Ruimte en leefomgeving	400.236,00
Subtotaal baten Ruimte en leefomgeving	0,00
Saldo Ruimte en leefomgeving	400.236,00

Taakveld 8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)

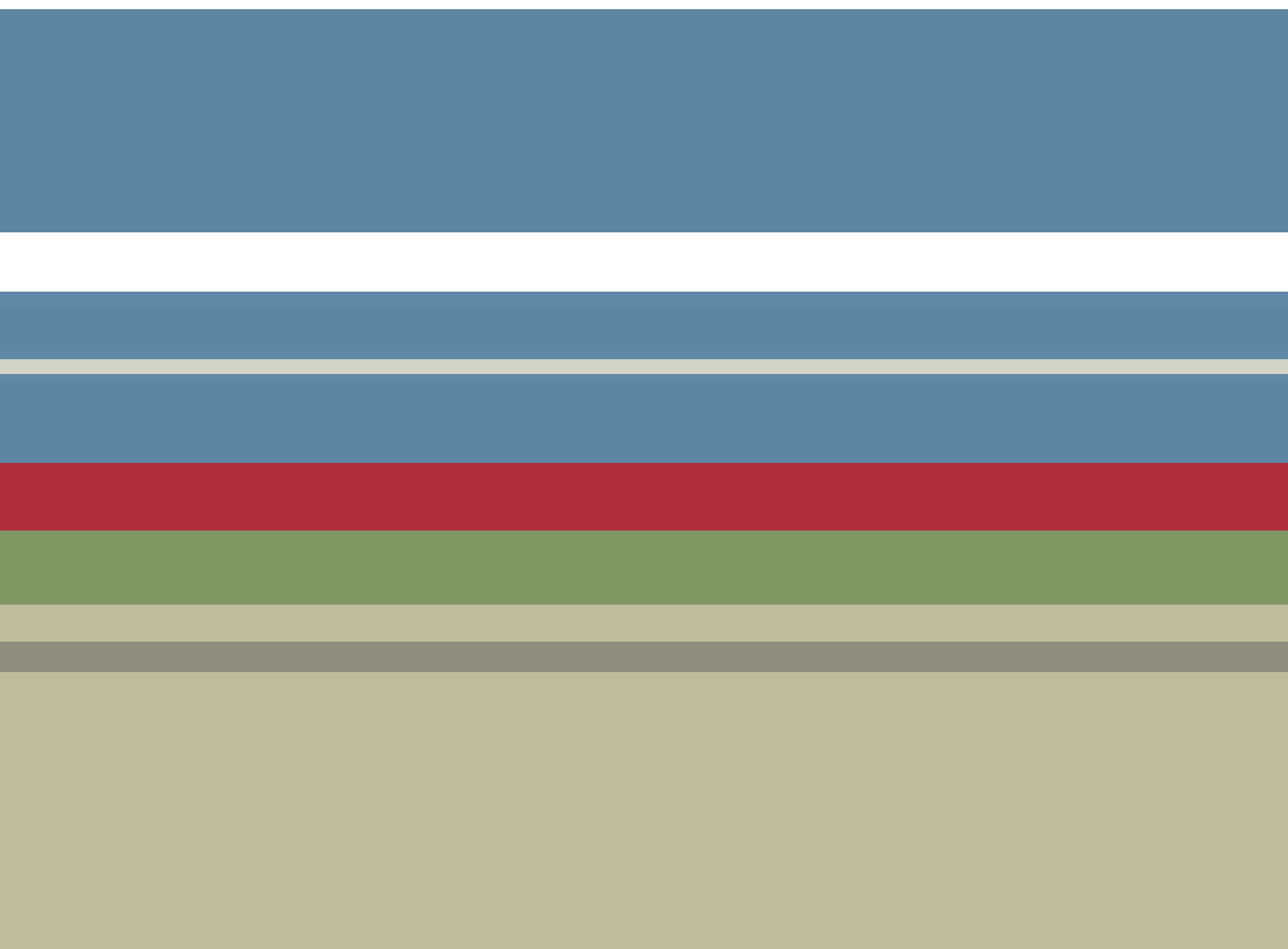
Subtotaal lasten Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	0,00
Subtotaal baten Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	0,00
Saldo Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	0,00

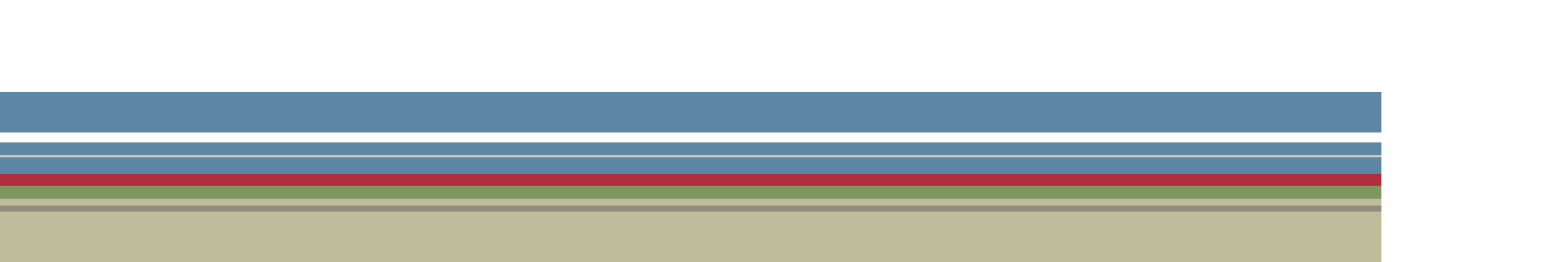
Taakveld 8.3 Wonen en bouwen

Subtotaal lasten Wonen en bouwen	2.785.417,00
Subtotaal baten Wonen en bouwen	1.122.834,00
Saldo Wonen en bouwen	1.662.583,00

Totaal generaal lasten	65.641.420,00
Totaal generaal baten	65.641.420,00
Totaal generaal saldo	0,00

Vragen en antwoorden programmabegroting 2023

Inhoudsopgave

Algemeen.....	3
Programma 1 Voor en door bewoners	6
Programma 2 Zorg voor elkaar, veiligheid op orde.....	7
Programma 3 Mooi en gastvrij Texel.....	8
Programma 4 Texel werkt!	9
Programma 5 Toekomst voor de jeugd	10
Programma 6 Samen beleven en bewegen.....	11
Programma 7 Duurzaam, schoon en innovatief	12
Programma 8 Goed wonen, goede bereikbaarheid.....	13
Programma Overhead.....	14

Algemeen

Vragen en antwoorden

Vraag 1	Wat wordt uitgegeven aan externe inhuur (derden, expertise, projecten, externe verwerking, uitbesteding)? Het gaat om werkelijk gerealiseerde cijfers.			
Antwoord				
	Organisatie	2022 t/m 15 september	2021	2020
	Inhuur tijdelijke vanwege vacatures	*197.440	*39.065	*197.000
	Inhuur vervanging bij ziekte	374.567	466.000	190.000
	Projecten en overig	983.823	1.965.721	1.423.000
	Totaal	1.555.836	2.470.786	1.810.000
*Bedragen zijn relatief laag in verband met meer tijdelijke dienstveranden in plaats van tijdelijke inhuur.				

Vraag 2	Hoe ontwikkelt de loonsom zich?
Antwoord	De ontwikkeling van de loonsom vanaf het jaar 2020 is als volgt:
	Jaar Totaal
	2020 €13.708.656
	2021 €13.984.229
	2022 €14.398.259
	2023 €15.236.912

Vraag 3	Hoe ontwikkelt het ziekteverzuim zich?																																				
Antwoord	<table><tr><th></th><th>2022 t/m augustus</th><th>2021</th><th>2020</th></tr><tr><td>Totaal gemeente Texel</td><td>7,7%</td><td>5,6%</td><td>4,8%</td></tr><tr><td>Landelijk gemiddelde</td><td>Nog niet bekend</td><td>4,6%</td><td>5,4%</td></tr><tr><td>Landelijk gemiddelde gemeenten</td><td>Nog niet bekend</td><td>5,8%</td><td>5,5%</td></tr></table> <p>Het gemiddelde ziekteverzuim in 2022 t/m augustus bedraagt 7,68%. Het kort verzuim bedraagt slechts 0,8%. Het langdurig verzuim blijft in veel gevallen moeilijk beïnvloedbaar. Dit omdat er vaak sprake is van medisch ernstig zieke medewerkers of complexe problematiek.</p> <table><tr><th></th><th>Gemeente Texel 2021</th><th>Landelijk gemiddelde gemeenten 2021</th><th>Gemeente Texel 2020</th></tr><tr><td>Kort (max 7 kalenderdagen)</td><td>0,3%</td><td>0,5%</td><td>0,4%</td></tr><tr><td>Middellang (8 t/m 42 kalenderdagen)</td><td>0,6%</td><td>0,9%</td><td>0,7%</td></tr><tr><td>Lang (43 t/m 365 kalenderdagen)</td><td>3,1%</td><td>3,3%</td><td>2,5%</td></tr><tr><td>Extra lang (meer dan 1 jaar)</td><td>1,6%</td><td>1,2%</td><td>1,2%</td></tr></table>		2022 t/m augustus	2021	2020	Totaal gemeente Texel	7,7%	5,6%	4,8%	Landelijk gemiddelde	Nog niet bekend	4,6%	5,4%	Landelijk gemiddelde gemeenten	Nog niet bekend	5,8%	5,5%		Gemeente Texel 2021	Landelijk gemiddelde gemeenten 2021	Gemeente Texel 2020	Kort (max 7 kalenderdagen)	0,3%	0,5%	0,4%	Middellang (8 t/m 42 kalenderdagen)	0,6%	0,9%	0,7%	Lang (43 t/m 365 kalenderdagen)	3,1%	3,3%	2,5%	Extra lang (meer dan 1 jaar)	1,6%	1,2%	1,2%
	2022 t/m augustus	2021	2020																																		
Totaal gemeente Texel	7,7%	5,6%	4,8%																																		
Landelijk gemiddelde	Nog niet bekend	4,6%	5,4%																																		
Landelijk gemiddelde gemeenten	Nog niet bekend	5,8%	5,5%																																		
	Gemeente Texel 2021	Landelijk gemiddelde gemeenten 2021	Gemeente Texel 2020																																		
Kort (max 7 kalenderdagen)	0,3%	0,5%	0,4%																																		
Middellang (8 t/m 42 kalenderdagen)	0,6%	0,9%	0,7%																																		
Lang (43 t/m 365 kalenderdagen)	3,1%	3,3%	2,5%																																		
Extra lang (meer dan 1 jaar)	1,6%	1,2%	1,2%																																		

Vraag 4	Jaarlijks geeft u bij de begroting inzicht in de (historische) uitgaven aan externe inhuur alsmede de loonsom. Wilt u voor de Programmabegroting 2021 aan deze gegevens ook het (historisch) aantal fte's toevoegen?												
Antwoord	<table> <tr> <td>Jaar</td><td>FTE *</td></tr> <tr> <td>2023</td><td>177,9</td></tr> <tr> <td>2022</td><td>178,6</td></tr> <tr> <td>2021</td><td>177,9</td></tr> <tr> <td>2020</td><td>178,9</td></tr> <tr> <td>2019</td><td>173,3</td></tr> </table> <p>* Begrote formatie (peildatum rond 1 augustus voorafgaand aan het begrotingsjaar)</p>	Jaar	FTE *	2023	177,9	2022	178,6	2021	177,9	2020	178,9	2019	173,3
Jaar	FTE *												
2023	177,9												
2022	178,6												
2021	177,9												
2020	178,9												
2019	173,3												

Vraag 5	Welk percentage van de begroting is gemoeid met Gemeenschappelijke Regelingen?			
Antwoord	De gemeente betaalt in 2023 aan gemeenschappelijke regelingen:			
		2021	2022	2023
	Veiligheidsregio Noord Holland Noord (op basis doorbelasting cluster OOV)	1.830.965	1.837.675	1.879.942
	GGD Hollands Noorden	624.000	662.000	677.226
	Omgevingsdienst Noord-Holland noord	502.642	495.755	507.157
	Gemeenschappelijke regeling De Wadden	172.125	177.870	181.961
	Regionaal historisch centrum Alkmaar	62.300	63.505	64.966
	Totaal	3.192.032	3.236.805	3.311.252
	Bij een begrotingstotaal van ca. € 67.599.000 gaat het om 4,9% (in 2022 5,4%)			

Vraag 7	Wat is de (lokale) belastingruimte?		
Antwoord	1) OZB € 6.003.849 2) Rechten en leges € 368.194 Totaal onbenutte belastingcapaciteit € 6.372.043		

Vraag 8	Per jaar aantal geboorten, gestorvenen, nieuwkomers, vertrekkers en de gemiddelde leeftijd van inwoners.			
Antwoord				
		2019	2020	2021
	Geboortes	96	109	111
	Overlijden	139	137	131
	Nieuwkomers	606	592	497
	Vertrekkers	529	483	478
	Gemiddelde leeftijd van inwoners	45,9	46,5	46,8

Programma 1 Voor en door bewoners

Vragen en antwoorden

Vraag 1	Hoeveel succesvolle mediation trajecten zijn er?
Antwoord	Er zijn geen (formele) mediationtrajecten in 2021 aan de orde geweest. In circa 30 zaken is informeel overleg gepleegd met de bezwaarmaker(s) en andere betrokkenen over een oplossing voor het geschil. Dit heeft uiteindelijk in 23 gevallen geleid tot intrekking van het bezwaar. Ook is er een traject gestart om tot afspraken tussen omwonenden te komen.
Vraag 2	Hoeveel bezwaarschriften zijn er?
Antwoord	In 2021 zijn er 92 bezwaren ingediend.
Vraag 3	Wat is het percentage gemeentelijke producten dat (ook) digitaal, via de website, afgehandeld kan worden?
Antwoord	Van de gemeentelijke producten kan in 2022 75% digitaal afgehandeld worden (van subsidie tot uittreksel BRP).

Programma 2 Zorg voor elkaar, veiligheid op orde

Vragen en antwoorden

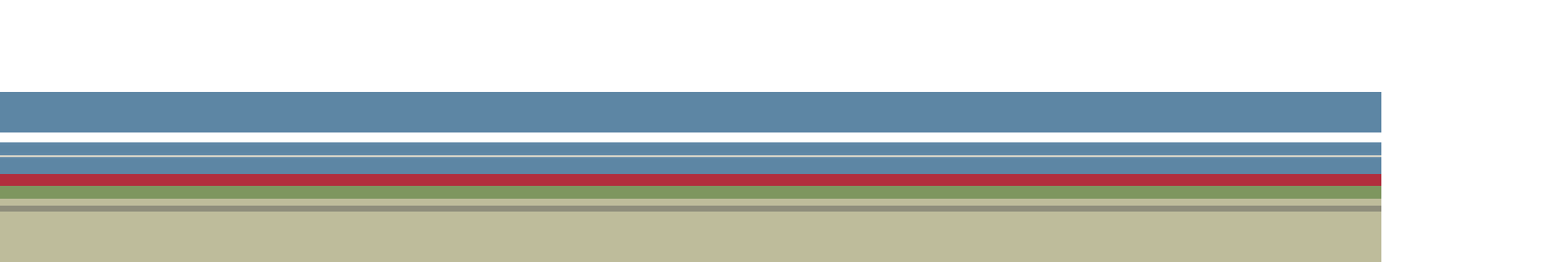
Vraag 1	Wat zijn de totale gedeclareerde kosten Jeugd en het aantal jeugdigen in trajecten?
Antwoord	De totale gedeclareerde kosten voor jeugd in 2021 waren € 2.943.000. In 2021 maakten (310) jongeren gebruik van jeugdhulp (2018: 371, 2019: 403 en 2020: 395)
Vraag 2	Hoeveel mensen doen een beroep op het Minimabeleid?
Antwoord	In 2021 hebben 241 inwoners een beroep gedaan op het minimabeleid (2018: 234, 2019: 225 en 2020: 228).
Vraag 3	Wat zijn de totale kosten van de uitvoering van de Participatiewet en het aantal cliënten?
Antwoord	De totale kosten waren € 1.833.000 voor 126 cliënten voor bijstandsuitkering (vanuit de BUIG) in 2021 (2018: 107, 2019: 107 en 2020: 127).
Vraag 4	Hoeveel mensen zitten in de Schuldhulpverlening?
Antwoord	Er zaten 37 inwoners in de schuldhulpverlening in 2021 (2018: 38, 2019: 29 en 2020: 29).

Programma 3 Mooi en gastvrij Texel

Vragen en antwoorden

Vraag 1	Hoeveel handhavingstrajecten zijn er gestart?		
Antwoord		Zaken gestart	Zaken afgerond
	2020 (tot 1/9/20)	42	55
	2021	141	51
	2022 tot 1 oktober	209	117

Vraag 2	Hoeveel toeristische overnachtingen zijn er?
Antwoord	Verwacht wordt een aantal van circa 3,7 miljoen toeristische overnachtingen in een recreatief verblijf van een andere eigenaar of met eigen kampeermiddel, zonder de: <ul style="list-style-type: none">- overnachtingen in een eigen vast recreatieverblijf (zoals huisje of stacaravan),- zakelijke overnachtingen (zoals voor NIOZ/bedrijven/organisaties),- overnachtingen van werknemers van horeca- en verblijfsrecreatie-bedrijven. In totaal zal Texel naar verwachting ruim 4,2 miljoen overnachtingen kennen.

Programma 4 Texel werkt!

Vragen en antwoorden

Voor programma 4 zijn er geen vragen.

Programma 5 Toekomst voor de jeugd

Vragen en antwoorden

Vraag 1	Hoeveel kinderen/jongeren tussen de 18 en 23 jaar heeft geen startkwalificatie?
Antwoord	<p>2022: 51 2021: 61 2020: 63 2019: 62 2018: 65 2017: 67</p> <p>De aantallen hebben betrekking op de RMC-ers, dus degene die daadwerkelijk niet meer op school zijn ingeschreven zonder startkwalificatie.</p>

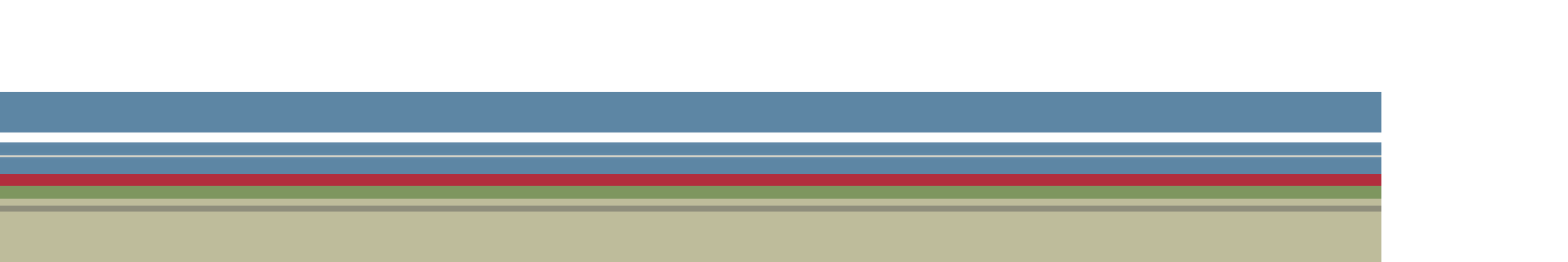
Vraag 2	Hoeveel leerlingen zijn er per basisschool?						
Antwoord		2022*	2021	2020	2019	2018	2017
	OBS Jac. P. Thijsseschool	69	83	96	109	121	134
	OBS Durperhonk	57	61	63	64	62	66
	OBS Bruinvis**	88	76	86	86	84	97
	OBS Vliekotter	113	98	85	83	88	85
	ABBS Lubertischool	57	61	62	65	64	64
	OBS Kompaschool	26	27	26	28	26	26
	PCBS De Fontein	175	172	166	160	167	166
	KBS Jozefschool	265	263	272	260	256	256
	Vrije School Texel	64	65	71	86	83	87
	Totaal	914	906	927	941	951	981
Bron: Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO).							
*Betreft voorlopige cijfers. De officiële DUO-cijfers worden vanaf 2023 in februari bekend.							
**inclusief 18 kinderen uit Oekraïne per september 2022.							

Vraag 3	Hoeveel leerlingen heeft de OSG?
Antwoord	<p>Aantal 2022: 627* Aantal 2021: 627 Aantal 2020: 640 Aantal 2019: 661 Aantal 2018: 737 Aantal 2017: 826 Aantal 2016: 883</p> <p>Bron: Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO). *Betreft het voorlopige cijfer (opgave van school). De officiële DUO-cijfers worden vanaf 2023 in februari bekend.</p>

Programma 6 Samen beleven en bewegen

Vragen en antwoorden

Vraag 1	Hoeveel evenementen worden er georganiseerd?
Antwoord	2018: 105 2019: 101 2020: 108 aanmeldingen, waarvan: 13 uitgevoerd; 95 afgelast/ingetrokken i.v.m. corona. 2021: 90 aanmeldingen, waarvan: 29 uitgevoerd; 61 ingetrokken i.v.m. corona. 2022: 96 aanmeldingen

Programma 7 Duurzaam, schoon en innovatief

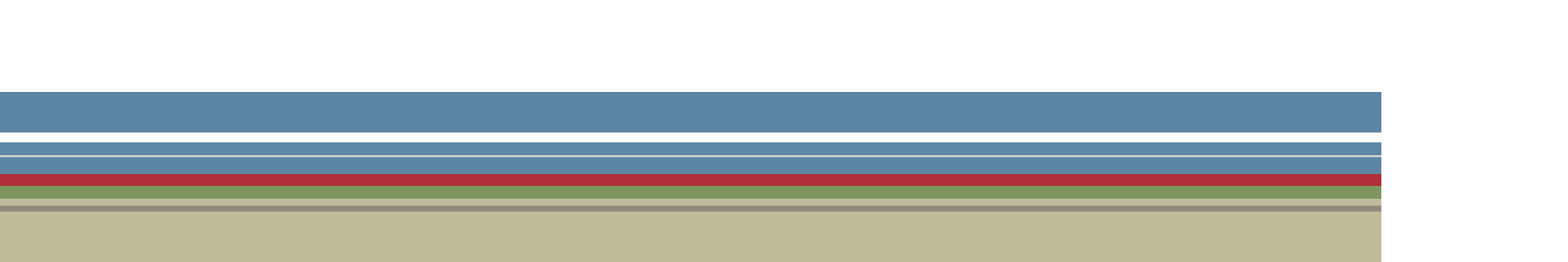
Vragen en antwoorden

Voor programma 7 zijn er geen vragen.

Programma 8 Goed wonen, goede bereikbaarheid

Vragen en antwoorden

Vraag 1	Hoeveel woningzoekenden zijn er?																														
Antwoord	<p>Het aantal woningzoekenden woonachtig op Texel.</p> <table><tr><td>Jaar</td><td>aantal</td><td>actief zoekend</td></tr><tr><td>2022</td><td>2275</td><td>425</td></tr><tr><td>2021</td><td>2132</td><td>350</td></tr><tr><td>2019</td><td>1893</td><td>391</td></tr><tr><td>2018</td><td>1685</td><td>470</td></tr></table> <p>Het aantal woningzoekenden met zoekprofiel Texel:</p> <table><tr><td>Jaar</td><td>aantal</td><td>actief zoekend</td></tr><tr><td>2022</td><td>nmb</td><td>nmb opgevraagd 06-09-2022</td></tr><tr><td>2021</td><td>1674</td><td>375</td></tr><tr><td>2019</td><td>1611</td><td>449</td></tr><tr><td>2018</td><td>1637</td><td>640</td></tr></table> <p>NB:</p> <p>De tabellen kunnen niet bij elkaar worden opgeteld, want zoekprofiel Texel kunnen woonachtig zijn op Texel of elders.</p> <p>Actief: heeft het afgelopen jaar gereageerd op 1 of meerdere advertenties. Deze categorie is het meest relevant in relatie tot het tekort aan sociale huurwoningen.</p> <p>Niet alle woningzoekenden hebben een zoekprofiel ingevuld. Van de woningzoekenden met zoekprofiel Texel is niet vooraf vast te stellen of zij in aanmerking komen voor een Huisvestingsvergunning.</p> <p>De gemeente Texel kent geen urgentiesysteem, er wordt maatwerk geleverd door Woontij en de gemeente bij meervoudige problematiek.</p>	Jaar	aantal	actief zoekend	2022	2275	425	2021	2132	350	2019	1893	391	2018	1685	470	Jaar	aantal	actief zoekend	2022	nmb	nmb opgevraagd 06-09-2022	2021	1674	375	2019	1611	449	2018	1637	640
Jaar	aantal	actief zoekend																													
2022	2275	425																													
2021	2132	350																													
2019	1893	391																													
2018	1685	470																													
Jaar	aantal	actief zoekend																													
2022	nmb	nmb opgevraagd 06-09-2022																													
2021	1674	375																													
2019	1611	449																													
2018	1637	640																													

Programma Overhead

Vragen en antwoorden

Voor programma overhead zijn er geen vragen.

Raadscommissie

Dossiernummer	1187
Extern Zaak ID	3247829
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	27 oktober 2022
Agendapunt	8
Titel	Rapportage grondexploitaties en grote projecten
Organisatieonderdeel	Advies & Ondersteuning
Portefeuillehouder	
Aanleiding	

Bijlagen
Advies grondexploitatie en grote projecten
Bijlage 1 – Rapport grondexploitaties en grote projecten

Geagendeerd	Vergaderdatum
Stukken voor commissie en raad	7 oktober 2022
Raadsvergadering	27 oktober 2022
Raadscommissie	27 oktober 2022
Raadsvergadering	9 november 2022

Toelichting

Volgens afspraak met de gemeenteraad, wordt de raad separaat geïnformeerd over de grondexploitaties en de grote projecten. Door de herbekening van de grondexploitaties is er voor een drietal grondexploitaties een extra storting in de voorziening noodzakelijk. Voor de grondexploitatie Den Burg oost wordt door de herberekening de voorziening lager en kan het verschil gestort worden in de algemene reserve.

Advies

rapportage "grip op grondexploitaties en grote projecten"

Doelenboom

Paragraaf

Paragraaf	D Bedrijfsvoering
-----------	-------------------

Raadsvoorstel

Voorgesteld wordt te besluiten:

1. ten laste van de algemene reserve € 66.400 brengen ten behoeve van de voorziening van de grondexploitatie Oosterend;
2. ten laste van de algemene reserve € 47.100 brengen ten behoeve van de voorziening van de grondexploitatie Oudeschild;
3. ten laste van de algemene reserve € 45.100 brengen ten behoeve van de voorziening van de grondexploitatie Den Hoorn;
4. ten gunste van de algemene reserve € 103.000 brengen, ten laste van de voorziening van de grondexploitatie Den Burg Oost;
5. het restant budget ad. € 173.600 zonnepanelen inzetten voor realisatie "zonnepanelen boven parkeerterrein strand;
6. de geactualiseerde grondexploitaties vast te stellen;
7. de informatie over de grote projecten ter kennisneming vast te stellen.

Toelichting

Volgens afspraak met de gemeenteraad, wordt de raad separaat geïnformeerd over de grondexploitaties en de grote projecten. Door de herbekening van de grondexploitaties is er voor een drietal grondexploitaties een extra storting in de voorziening noodzakelijk. Voor de grondexploitatie Den Burg oost wordt door de herberekening de voorziening lager en kan het verschil gestort worden in de algemene reserve.

Consequenties

Financieel	☒ Ja ☐ Nee
Personeel/Organisatie	☐ Ja ☒ Nee
Juridisch	☐ Ja ☒ Nee
Beleid	☐ Ja ☒ Nee
Inkoop/Aanbesteding	☐ Ja ☒ Nee
Deregulering	☐ Ja ☒ Nee

Majeure risico's	☐ Ja ☒ Nee
Beheer	☐ Ja ☒ Nee
Belanghebbenden	☐ Ja ☒ Nee
Structuurvisie	☐ Ja ☒ Nee
Regie	
Zaaknummer	3247829

Bijlagen

1. rapportage "grip op grondexploitaties en grote projecten"
--

rapportage "grip op grondexploitaties en grote projecten"

Samenvatting

Volgens afspraak met de gemeenteraad, wordt de raad separaat geïnformeerd over de grondexploitaties en de grote projecten. Door de herbekening van de grondexploitaties is er voor een drietal grondexploitaties een extra storting in de voorziening noodzakelijk. Voor de grondexploitatie Den Burg oost wordt door de herberekening de voorziening lager en kan het verschil gestort worden in de algemene reserve

rapportage "grip op grondexploitaties en grote projecten"

Argumenten tot advies

Conform afspraak met de gemeenteraad wordt een rapportage opgesteld over de "grondexploitaties en de grote projecten". Deze rapportage is extra naast de reguliere planning en controlproducten.

Alternatieven

Niet van toepassing.

Consequenties van het advies

- **Financieel**

Kosten € 55.600 ten laste van de algemene reserve

- *** Toelichting**

- ten laste van de algemene reserve € 66.400 ten behoeve van de voorziening van de grondexploitatie Oosterend;
- ten laste van de algemene reserve € 47.100 ten behoeve van de voorziening van de grondexploitatie Oudeschild;
- ten laste van de algemene reserve € 45.100 ten behoeve van de voorziening van de grondexploitatie Den Hoorn;
- ten gunste van de algemene reserve € 103.000 ten laste van de voorziening van de grondexploitatie Den Burg Oost;

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

rapportage "grip op grondexploitaties en grote projecten"

Doelenboom

Paragraaf

Paragraaf	D Bedrijfsvoering
-----------	-------------------

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;

gehoord de raadscommissie;

Besluit

1. ten laste van de algemene reserve € 66.400 brengen, ten behoeve van de voorziening van de grondexploitatie Oosterend;
2. ten laste van de algemene reserve € 47.100 brengen, ten behoeve van de voorziening van de grondexploitatie Oudeschild;
3. ten laste van de algemene reserve € 45.100 brengen, ten behoeve van de voorziening van de grondexploitatie Den Hoorn;
4. ten gunste van de algemene reserve € 103.000 brengen, ten laste van de voorziening van de grondexploitatie Den Burg Oost;
5. het restant budget ad. € 173.600 zonnepanelen inzetten voor realisatie "zonnepanelen boven parkeerterrein strand;
6. de geactualiseerde grondexploitaties vast te stellen;
7. de informatie over de grote projecten ter kennisneming vast te stellen.

Ondertekening

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 09-11-2022,

De griffier,

De voorzitter,

Zaaknummer 3247829

Bijlagen

1. rapportage "grip op grondexploitaties en grote projecten"

Uitwerking motie “Grip op grondexploitaties en grote projecten”

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1 Inleiding	5
Hoofdstuk 2 Grondexploitaties.....	7
Definitie grondexploitatie	7
Tussentijdse actualisatie 2022.....	7
Algemene ontwikkelingen	7
Totaal overzicht lopende grondexploitaties	8
Risicomanagement grondexploitaties	10
Resumé grondexploitaties.....	10
Hoofdstuk 3 Grote projecten	11
Definitie groot project	11
Grote projecten	11
Conclusie	11
Informatie grote projecten	12
Resumé grote projecten.....	27

Hoofdstuk 1 Inleiding

De gemeenteraad heeft op 11 november 2020 de motie ingediend “Grip op grondexploitaties en grote projecten” waarbij verzocht is om te rapporteren over de stand van de grote projecten en grondexploitaties. Deze rapportage geeft de geactualiseerde stand van zaken van de grondexploitaties aan en de “grote projecten”.

U wordt over het volgende geïnformeerd;

1. Een totaal overzicht van al de lopende GREXEN en grote projecten en deze per project specificeren.
2. Een heldere analyse, eveneens per project, van het ontstaan van tekorten en/of overschotten.
3. De huidige stand van zaken om (financiële) tegenvallers te voorkomen.

Dit document dient als informatie om u periodiek, naast de planning en control producten, over de stand van de “grondexploitaties en grote projecten” te informeren. Is er andere informatie eerder bekend, dan wordt de informatie op een eerder moment gedeeld met de gemeenteraad.

Hoofdstuk 2 Grondexploitaties

Definitie grondexploitatie

Een grondexploitatie is een overzicht van de kosten en opbrengsten bij een gebiedsontwikkeling, gefaseerd in de tijd. Het dient als de financiële paragraaf bij een bestemmingsplan en kan worden gezien als een begroting met te accorderen budgetten waarop budgetbewaking kan worden uitgeoefend ter verantwoording naar de gemeenteraad.

Grondexploitaties zijn daarmee instrumenten als de gemeente een actief grondbeleid voert. Dat wil zeggen dat de gemeente zelf gronden verwerft of al in bezit heeft, die bouw- en woonrijp maakt en de gronden vervolgens uitgeeft.

De commissie BBV stelt: actief grondbeleid omvat alle fasen van het exploiteren van grond: van de aankoop van gronden, sloop of bouwrijp maken tot en met de uitgifte / verkoop van bouwgrond. De gemeenteraad neemt per grondexploitatie een besluit.

Tussentijdse actualisatie 2022

Deze rapportage bevat de tussentijdse actualisatie van juli 2022 voor de grondexploitaties op Texel. Op verzoek van de raad is het wenselijk om vaker dan eenmaal per jaar de grondexploitaties te actualiseren. De eerder dit jaar vastgestelde grondexploitaties vormen de basis voor de actualisatie. Voor de actualisatie is vervolgens gekeken welke kosten en opbrengsten hierin in 2022 gepland stonden en in hoeverre deze al gerealiseerd zijn. Er is vervolgens gekeken of de begrotingen voor kosten en opbrengsten aangepast moesten worden. Over de volgende grondexploitaties wordt u geïnformeerd, er wordt geen besluitvorming voorgesteld:

- Den Burg Oost
- Oosterend
- Oudeschild
- De Cocksdorp
- Jan Drijverschool
- Gezondheidsplein
- De Kompasschool

Per grondexploitatie wordt u geïnformeerd over:

- beschikbaar gestelde krediet door de gemeenteraad;
- eventuele subsidie toekenning;
- eventueel tekort en of overschot op basis van de huidige informatie;
- toelichting/analyse als er een tekort/overschot is;
- planning - actuele ontwikkelingen;
- risico's;
- beheersmaatregelen.

Algemene ontwikkelingen

Eind 2021 en begin dit jaar werd verwacht dat de markt voor gebiedsontwikkeling zou stabiliseren. Tot die tijd stegen de kosten voor zowel het bouw- en woonrijp maken als de woningbouwkosten ontzettend hard. Daartegenover stond dat de woningprijzen ook alsmäär bleven stegen. Inmiddels is duidelijk dat de voorspelde stabilisatie aan de kostenkant niet heeft plaatsgevonden. Begin dit jaar brak de oorlog in Oekraïne uit waardoor zowel energie- als materiaalprijzen aanzienlijk stegen. Ook bleven er lockdowns plaatsvinden in grote Chinese steden, wat de markt verder verstoortte. De kostenstijging voor 2022 zal dus tegen eerdere verwachting in erg hoog zijn.

De woningmarkt lijkt wel te stabiliseren. Hoewel de woningprijs halverwege 2022 nog sterk is gestegen ten opzichte van 2021, is de verwachting dat dit vanaf 2023 zal stabiliseren. Hoewel de woningbehoefte groot blijft, zorgen de hogere rente en de toenemende onzekerheid rondom koopkracht ervoor dat de prijzen vermoedelijk zullen stagneren.

Met deze ontwikkelingen in het achterhoofd zijn de kosten- en opbrengstparameters in de grondexploitaties op de volgende percentages gezet

	2022	2023	2024	2025 e.v.
Bouw- en woonrijpmaken	7,8%	4,0%	3,0%	2,0%
Plankosten	8,0%	4,0%	3,0%	2,0%
Grondopbrengsten	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%
Grondopbrengsten sociaal	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Rente (conform BBV)	1,13%	1,13%	1,13%	1,13%

Uiteraard zijn dit vooralsnog voorspellingen, bij de volgende actualisatie is er meer te zeggen over de markt van gebiedsontwikkeling. Deze parameters hebben een negatief resultaat op de eindwaardes van de grondexploitaties en wegen zwaarder in de projecten waarin de kosten nog (grotendeels) gerealiseerd moeten worden. Hieronder volgen allereerst de nieuwe eindwaardes en de boekwaardeverloop per grondexploitatie. Daarna zullen de verschillen per grondexploitatie nader toegelicht worden.

Totaal overzicht lopende grondexploitaties

Hieronder vindt u een overzicht van de boekwaarden en eindwaarden op 1 januari 2022 en 1 juli 2022. Daarnaast staat het verschil tussen de boekwaarden en eindwaarden op beide data aangegeven.

- Een negatief bedrag bij de boekwaarde betekent dat er per saldo meer is ontvangen dan uitgegeven. Een positief bedrag bij boekwaarde betekent dat er op 1 juli van het betreffende jaar meer is uitgegeven dan ontvangen, een overigens normale situatie bij grondexploitaties waar de kosten (bijna) altijd voor de baten uitlopen.
- Een negatief bedrag bij resultaat is voordelig. Dit is het bedrag dat de gemeente verwacht over te houden bij afsluiting van de grondexploitatie. Als er sprake is van een verwacht tekort dan dient de gemeente hiervoor een voorziening te treffen.

Boekwaarde verloop grondexploitaties

Grondexploitatie	Boekwaarde 01-01-2022	Boekwaarde 01-07-2022	Boekwaarde 2022
Oosterend	23.960	31.545	7.585
Oudeschild	25.646	26.026	380
De Cocksdorp	24.761	29.987	5.226
Jan Drijverschool	48.071	54.906	6.835
Den Burg Oost	1.423.819	1.594.583	170.764
Gezondheidsplein	59.016	59.158	142
De Kompasschool	477.134	495.577	18.443
Totaal	2.082.407	2.291.415	209.375

Eindwaarden grondexploitaties

Grondexploitatie	Eindwaarde 01-01-2022	Eindwaarde 01-07-2022	Eindwaarde verschil
Oosterend	657.431	723.793	66.362
Oudeschild	-17.191	47.147	64.338
De Cocksdorp	-59.182	-3.803	55.379
Jan Drijverschool	812.622	857.703	45.081
Den Burg Oost	995.624	892.614	-103.010
Gezondheidsplein	-38.851	-16.457	22.394
De Kompasschool	-26.695	-76.549	-49.854
Totaal			

- **Oosterend**

De eerste onderzoeken voor deze ontwikkeling zijn inmiddels afgerond. De kostenraming is ongewijzigd sinds de actualisatie van de grondexploitatie eerder dit jaar. Eventuele wijzigingen hierin zullen begin 2023 beter in beeld zijn. Door de verwachte kostenstijging daalt de eindwaarde met circa € 66.000, de verwachting is dat de grondexploitatie in 2024 kan worden afgesloten.

- **Oudeschild**

De kostenraming is ongewijzigd sinds de actualisatie van de grondexploitatie eerder dit jaar. Eén van de risico's aan de kostenkant van deze grondexploitatie is dat het aanleggen van de bouwwegen wellicht duurder uit zal vallen. Begin 2023 zal hierover meer bekend zijn. Door de verwachte kostenstijging daalt de eindwaarde met circa € 64.000, de verwachting is dat de grondexploitatie in 2024 kan worden afgesloten.

- **De Cocksdorp**

De kostenraming is ongewijzigd sinds de actualisatie van de grondexploitatie eerder dit jaar. Eventuele wijzigingen hierin zullen begin 2023 beter in beeld zijn. Door de verwachte kostenstijging daalt de eindwaarde met circa € 55.000,-, de verwachting is dat de grondexploitatie in 2024 kan worden afgesloten.

- **Jan Drijverschool - Den Hoorn**

De eerste geplande onderzoeken voor deze grondexploitatie zijn reeds uitgevoerd. De kostenraming is ongewijzigd sinds de actualisatie van de grondexploitatie eerder dit jaar. Eventuele wijzigingen hierin zullen begin 2023 beter in beeld zijn. Door de verwachte kostenstijging daalt de eindwaarde met circa € 45.000. De verwachting is dat de grondexploitatie in 2024 kan worden afgesloten.

- **Den Burg Oost**

Er wordt verwacht dat Den Burg Oost in 2023 zal worden afgesloten. Het bouw- en woonrijpmaken is voor het grootste deel gereed. Daarmee worden de risico's op dit project steeds kleiner. De plankosten zullen naar verwachting iets hoger uitvallen, zo was er meer tijd nodig voor het opstellen van de laatste overeenkomsten. Hoewel de kostenstijging erg hoog zal zijn in 2022, heeft dat op Den Burg Oost nog maar een gering effect, de meeste kosten zijn inmiddels immers gemaakt.

Aan het begin van 2022 werden de opbrengsten voorzichtig ingeschat. De grondwaarde is echter op een bedrag van € 820.000 bepaald (en niet de eerder verwachtte € 700.000). waardoor het tekort op eindwaarde daalt met met circa €103.000.

- **Gezondheidsplein**

Vooralsnog is de grondexploitatie voor het Gezondheidsplein nog niet veranderd. De gemeente is nog in afwachting van de ontwikkelende partij. Zodra deze van start gaat zal ook de gemeente aanvangen met het bouw- en woonrijpmaken. De huidige inschatting is nog steeds dat de kosten en opbrengsten in 2023 en 2024 worden gerealiseerd. Door de kostenstijging neemt de eindwaarde af met circa € 22.000.

- **De Kompasschool**

Voor de plannen voor de Kompasschool is een nieuwe raming opgesteld voor het bouw- en woonrijpmaken. Deze valt fors hoger uit dan begin dit jaar begroot was. Ook is de verwachting dat het woonrijpmaken pas in 2024 uitgevoerd zal worden, in plaats van 2023. De grondexploitatie vertraagt dus een jaar, mede daardoor vallen ook de plankosten hoger uit.

Hoewel de kosten hoger uitvallen, zijn ook de grondopbrengsten ook hoger dan eerder werd verwacht. De gronden zijn inmiddels getaxeerd. Het verschil in opbrengsten is groter dan in de kosten, waardoor de eindwaarde van deze grondexploitatie toeneemt met circa € 50.000.

Risicomanagement grondexploitaties

In het begin van 2022 is er een risicoanalyse gemaakt voor alle grondexploitaties. In deze analyse is rekening gehouden met de volgende risico's:

- Meer of minder kostenstijging;
- Meer of minder opbrengstenstijging;
- Variatie in de rente;
- Eventuele vertragingen.

De risico's die aan het begin van het jaar zijn geschat, zijn niet veranderd in de loop van het jaar. Er wordt ook niet verwacht dat deze significant zullen veranderen. De enige uitzondering zijn de mogelijk hogere kosten bouwwegen in Oudeschild. Hierover zal echter op korte termijn meer duidelijkheid over bestaan. Daarom is er geen aanleiding om voor de tussentijds actualisatie een nieuwe risicoanalyse uit te voeren.

Resumé grondexploitaties

Grondexploitatie	besluitvorming
Oosterend	Voorziening verhogen met € 66.400 tlv de algemene reserve
Oudeschild	Voorziening instellen voor € 47.100 tlv de algemene reserve
De Cocksdorp	n.v.t.
De Jan Drijverschool Den Hoorn	Voorziening verhogen met € 45.100 tlv de algemene reserve
Den Burg oost	Voorziening verlagen met € 103.000 tgv de algemene reserve
Gezondheidsplein	n.v.t.
De Kompasschool Den Burg	n.v.t.

Hoofdstuk 3 Grote projecten

Onderstaand wordt u geïnformeerd over de stand van de grote projecten. Voor een aantal projecten zijn er geen wijzigingen ten opzichte van de eerdere rapportage. Dat wordt vermeld bij de informatie van de rapportage.

Definitie groot project

Er is geen formele definitie van grote projecten, maar meestal gaat het om kostbare projecten met een grote (bestuurlijke/financiële/maatschappelijke) impact. Structurele budgetten zijn niet in deze definitie meegenomen. Het college heeft de volgende projecten als groot aangemerkt.

Grote projecten

- Den Burg zuid
- Reconstructie fietspaden Staatsbosbeheer
- Nieuwe ICT omgeving
- Aanleg walstroom haven Oudeschild
- Investerings Duurzaam Zonnepanelen
- Energie op het dak
- De IJsbaan
- Ontwikkeling Groeneplaats fase II
- Onderwijs centrum Texel
- Cultuurhuis
- Reconstructie Postweg

Per project wordt u geïnformeerd over:

- beschikbaar gestelde krediet door de gemeenteraad;
- eventuele subsidie toekenning;
- eventueel tekort en of overschot op basis van de huidige informatie;
- toelichting/analyse als er een tekort/overschot is;
- planning - actuele ontwikkelingen;
- risico's;
- beheersmaatregelen.
- risico's.

Conclusie

Ten behoeve van het beheersbaar houden van grote projecten, moet voortaan vooraf benoemd worden dat er sprake is van een groot project. Vooruitlopend op de aanpassing van de financiële verordening heeft het college bovenstaande definitie gehanteerd. Na vaststelling van de definitie is voor iedereen helder dat er ten aanzien van de sturing gewerkt wordt met de daarbij horende afspraken

Informatie grote projecten

De nu aan u gepresenteerde informatie is de stand van zaken september- oktober 2022.

- Den Burg zuid**

Portefeuillehouder	C. Hooijschuur
Programma	8, Goed wonen, goede bereikbaarheid
Omschrijving project	Herinrichting van de Emmalaan vanaf kruispunt Beatrixlaan - Elemert en de omgeving van de Texel sporthal en het nieuwe Onderwijscentrum Texel.

Beschikbaar gestelde krediet	raadsbesluit 14 maart 2018	€ 2.700.000
	raadsbesluit 19 september 2018	€ 388.114
	raadsbesluit 18 december 2019	€ 280.000
	raadsbesluit 26 februari 2020	€ 392.000
	raadsbesluit 17 februari 2021	€ 516.000
	totaal beschikbaar gesteld	€ 4.276.114

Subsidie toekenning	provincie Noord-Holland	€ 388.114
	provincie Noord-Holland	€ 68.355

Prognose financieel	Binnen budget.
---------------------	----------------

Analyse eventuele over - overschrijding krediet

N.v.t.

Actuele ontwikkelingen

In december 2021 heeft u het college opgedragen fietspaden langs een deel van de Emmalaan aan te leggen. Dit werk wordt momenteel voorbereid en in oktober 2022 komt het college met een voorstel naar de raad. Op dat moment is ook duidelijk wat de financiële consequenties zullen zijn. Hierover is ook overleg met de provincie aangezien zij subsidie hebben verleend voor de huidige inrichting.

In juli 2022 ben u geïnformeerd over enkele extra kosten die gemaakt moeten worden op het buitenterrein rondom de Skool. Deze kosten, € 50.000 zijn in de halfjaarrapportage meegenomen.

Concluderend:

In oktober 2022 zal duidelijk worden welke financiële consequentie de aanleg van de fietspaden langs de Emmalaan heeft.

Planning van het project (maand-jaar)

- Realisatie fietspaden langs Emmalaan: eerste deel van 2023

Risico's en beheersmaatregelen

Het grootste financiële risico dat momenteel aanwezig is, is de aanleg van de fietspaden langs de Emmalaan.

- **Den Burg centrum**

Portefeuillehouder	C. Hooijschuur
Programma	8, Goed wonen, goede bereikbaarheid
Omschrijving project	Herinrichting van een deel van het centrum van Den Burg Vismarkt, Groeneplaats en de Wezentuin

Beschikbaar gestelde krediet	raadsbesluit 13 februari 2018	€ 1.225.000
	raadsbesluit 13 november 2019	€ 33.058
	raadsbesluit 26 februari 2020	€ 211.000
	totaal beschikbaar gesteld	€ 1.469.058

Subsidie toekenning	niet van toepassing
---------------------	---------------------

Prognose financieel	verwachting mogelijk een kleine overschrijding
---------------------	--

Dit project wordt aan het einde van dit jaar afgesloten. De werkzaamheden zijn uitgevoerd.

Analyse eventuele over - overschrijding krediet

N.v.t.

Actuele ontwikkelingen

Dit project is gereed en zal daarom niet meer in de rapportage worden opgenomen

Planning van het project

Herinrichting Groeneplaats en Vismarkt: gereed

Restauratie de Waag: gereed.

Herinrichting Wezentuin: gereed.

Conclusie en gevraagd besluit

Dit project kan uit het overzicht “grote projecten” omdat het project gereed is.

- **Reconstructie fietspaden Staatsbosbeheer**

Portefeuillehouder: C. Hooijschuur
Programma: 8, Goed wonen, goede bereikbaarheid
Omschrijving project: Reconstructie door gemeente Texel in beheer en onderhoud overgenomen fietspaden van Staatsbosbeheer

Beschikbaar gesteld krediet:	Raadsbesluit van 16-06-2021	€ 2,4 miljoen (cluster 2021)
	Begroting 2022	€ 2,0 miljoen (cluster 2022)
Krediet beschikbaar worden gesteld:	Begroting 2023	€ 2,0 miljoen (cluster 2023)

Subsidies

Voor cluster 2020 zijn bijdragen ontvangen van € 438.240 en € 769.810 vanuit de regeling 'kleine infrastructuur' van de provincie Noord Holland resp. regeling ISPV van het ministerie van infrastructuur. Voor cluster 2021 zijn bijdragen ontvangen van € 1.052.287 en € 272.743 van de provincie Noord Holland resp. STIFT.

Voor cluster 2022 is al een bijdrage toegezegd vanuit de provincie Noord Holland van € 909.333, de beschikking is nog niet ontvangen. Daarnaast is een bijdrage aangevraagd van STIFT.

Stand van zaken; ruim 16 km fietspad gereconstrueerd

Het door de gemeenteraad in september 2020 geaccordeerde Plan van Aanpak voorzag in het in vier jaar reconstrueren van de daarvoor in aanmerking komende fietspaden welke in beheer en onderhoud zijn overgenomen van Staatsbosbeheer. Er is voor gekozen de werkzaamheden in te delen in vier clusters.

Cluster 2020

Het eerste cluster 2020 behelsde de reconstructie van de Zanddijk. Dit cluster is in het voorjaar van 2021 opgeleverd en mag met recht een huzarenstukje worden genoemd. Uiteindelijk is met behulp van de gedeputeerde een compromis gevonden met de Omgevingsdienst dienst over het ontwerp. Door de ligging in Natura 2000 gebied en de aanwezigheid van gekwalificeerde habitat is dit een moeizaam traject geweest. Maar er ligt nu een fantastisch intensief gebruikt fietspad in een mooie omgeving, wat binnen budget is opgeleverd en ook door een aantal subsidies heeft geleid tot een relatief geringe gemeentelijke investering.

Cluster 2021

Dit cluster omvatte een aantal fietspaden in de omgeving van De Koog. Uitgangspunt is te alle tijden om vrij liggende fietspaden te handhaven mits de noodzakelijke verbreding mogelijk is. Door de ligging in Natura 2000 gebied en de aanwezigheid van gekwalificeerde habitat was dit op een aantal trajecten niet mogelijk. Daar waar verbreding niet mogelijk was, is na het nodige overleg met stakeholders gekozen voor een fietsvriendelijke inrichting. Dit betreft de toegang tot paal 17 langs Ecomare en de Randweg tot aan de Ploeglanderweg. Ook hiervoor is een subsidie ontvangen van ruim een miljoen vanuit de regeling kleine infrastructuur van de provincie Noord Holland

Cluster 2022

Dit cluster is onlangs aanbesteed en zal in de komende winter worden uitgevoerd.

Cluster 2023

De eerste voorbereidende werkzaamheden zijn gestart.

Prognose financieel: realisatie eerste twee clusters binnen budget

Zowel cluster 2020 als cluster 2021 zijn binnen budget gerealiseerd. Momenteel vindt de financiële afwikkeling van cluster 2021 plaats. Het krediet voor cluster 2022 is gedeeltelijk gebruikt voor de voorbereidende werkzaamheden en zal deze winter worden ingezet voor de realisatie.

Ook zijn de voorbereidende werkzaamheden gestart voor cluster 2023, omdat hiervoor nogal wat ingrijpende besluiten dienen te worden genomen. Daarvoor is een krediet opgevoerd in de begroting voor 2023.

Planning; alles loopt op schema en binnen budget

Gelet op bovenstaand is de conclusie gerechtvaardigd dat alle geplande werkzaamheden zoals vermeld in het Plan van Aanpak van 2020 binnen de genoemde 4 jaar en binnen budget zullen worden uitgevoerd. Daarmee zal het mogelijk worden om vanaf het voorjaar van 2024 op de fiets vanaf de TESO haven over geheel duurzaam veilig gereconstrueerde fietspaden en een beperkt aantal kilometers fietsvriendelijk ingerichte wegen de vuurtoren in De Cocksdorp te bereiken. Een belangrijke stap in het streven om Texel weer fietsvriendelijk eiland nummer 1 te maken.

Risico en beheersmaatregelen

Er zijn geen negatieve zaken inzake ARBO en/of milieu voor gevallen. DE OGDNHN heeft haar waardering uitgesproken voor de uitvoering van het project en heeft met name de milieukundige begeleiding in dit project zeer gewaardeerd. De aannemer (van der Meer Scharnegoutum) heeft zich gemanifesteerd als een zeer kundig en nauwgezet aannemer met respect voor de natuur.

Het enige op dit moment risico wat nog aanwezig is, is de uitkomst van de keuring van het overgebleven puin.

- **Nieuwe ICT omgeving**

Portefeuillehouder	M.C. Uitdehaag
Programma	Overhead
Omschrijving project	Vervanging van de ICT-omgeving in het gemeentehuis

Beschikbaar gestelde krediet	Raadsbesluit	€ 410.000
	Raadsbesluit	€ 42.000
	Totaal beschikbaar gesteld	€ 452.000
	Jaarlijks onderhoud	€ 26.100
	Licentiekosten	€ 87.720

In de raadsinformatiebrief van 4 april 2020 is de raad op de hoogte gesteld van de wijzigingen in het krediet en deze wijzigingen zijn verwerkt in de programmarekening 2019 (bij het raadsbesluit van 19 oktober 2019 is incidenteel € 520.000 en structureel € 114.400 beschikbaar gesteld). Deze wijziging geeft bovenstaand krediet en structurele lasten.

Subsidie toekenning n.v.t.

Prognose financieel n.v.t.

Analyse eventuele over - overschrijding krediet

Van het toegekende krediet van € 452.000 is volgens planning in 2020 € 409.835 uitgegeven.

Het resterende krediet van € 42.000 blijft zoals in de planning beschikbaar voor 2022 voor uitbreiding schijfruimte. Deze investering betreft een inschatting die gemaakt is bij de vervanging van de complete ICT-omgeving in 2019/ 2020. Op dit moment wordt onderzocht wat de daadwerkelijke groei van de data is en wat de kosten van de uitbreiding werkelijk bedragen.

Actuele ontwikkelingen

Aanbesteding en implementatie zijn beiden afgerond. Oplevering is naar tevredenheid verlopen.

Planning van het project (maand-jaar)

Binnen de planning, project is vrijwel afgerond.

Krediet van € 410.000 is afgesloten. De uitgaven waren € 409.835 binnen het krediet uitgevoerd.

Risico's en beheersmaatregelen

In 2022 is € 42.000 nodig voor uitbreiding schijfruimte. Op dit moment is er geen aanleiding dat dit niet voldoende is.

Conclusie en gevraagd besluit

Voor de rapportage is dit project niet meer relevant en zal in de volgende rapportage niet meer worden opgenomen.

- **Aanleg walstroom haven Oudeschild**

Het project “Aanleg walstroom- en drinkwatervoorzieningen” is afgerond.

Portefeuillehouder	R. Kieft
Programma	4, Texel werkt
Omschrijving project	Walstroom project

- Investerings Duurzaam Zonnepanelen**

Portefeuillehouder	R. Kieft
Programma	7, Duurzaam, schoon en innovatief
Omschrijving project	Betreft het beschikbaar gestelde krediet voor drijvende zonnepark/gemeentehuis parkeren/de Tuunen parkeren/nieuwe sporthal en De Bolder. Via aanvullende raadsbesluiten is het budget tevens beschikbaar voor zonnepanelen op de gebouwen van de gemeentewerf en voor zon op parkeerterreinen.

Beschikbaar gestelde krediet	raadsbesluit Realisatie van zonnepanelen	17 oktober 2018
	totaal beschikbaar gesteld	€ 1.194.925

Aanvullend raadsbesluit Renoveren gebouwen gemeentewerf en amendement Zonnepanelen correct financieren	10-07-2019 (geen extra budget zonnepanelen)
--	---

Aanvullend voorstel Uitvoering motie 'Grip op grondexploitatie en grote projecten' en amendement 'Zonnepanelen boven parkeerterrein strand'	17-02-2021
---	------------

Subsidie toekenning	n.v.t.
---------------------	--------

Prognose financieel

Van het beschikbaar gestelde krediet resteert medio 2022 nog € 173.612. Eventuele kosten voor zonnepanelen op parkeerterreinen wordt via nader onderzoek inzichtelijk gemaakt.

Analyse besteding krediet

Eerder heeft de raad besloten een krediet van € 1.194.925 beschikbaar te stellen voor:

1. de uitbreiding van het drijvende zonnepark bij de rioolwaterzuivering Everste Koog.
2. het realiseren van een met zonnepanelen overdekte parkeerplaats voor het gemeentehuis.
3. het realiseren van een met zonnepanelen overdekte parkeerplaats bij buurtschap De Tuunen.
4. het realiseren van extra zonnepanelen op de nieuwe sporthal in Den Burg.
5. het realiseren van extra zonnepanelen op De Bolder.

Met een aanvullend raadsbesluit en amendement is het krediet ook beschikbaar gesteld voor zonnepanelen op de gebouwen van de gemeentewerf. Dit omdat er nog geen start was gemaakt met de met zonnepanelen overdekte parkeerplaatsen, waardoor er nog budget beschikbaar was (zie amendement 'Zonnepanelen correct financieren'). Met het amendement 'zonnepanelen boven parkeerterreinen strand' heeft de raad besloten het resterende krediet in te zetten als voorbereidingskrediet voor de realisatie van zonnepanelen boven een parkeerterrein. In de RIB 'Zonnepanelen boven parkeerterreinen' van 9-3-2021 heeft het college voorgesteld dit zo nodig ook voor de realisatie van zon op parkeerterreinen in te zetten.

Hieronder volgt per project de stand van zaken en de uitgegeven kosten die vanuit dit krediet zijn betaald.

1. Het drijvende zonnepark bij de Evertse Koog is gerealiseerd. Hiervoor is een bedrag van € 646.699 uit het beschikbare krediet besteed.
2. De met zonnepanelen overdekte parkeerplaats bij het gemeentehuis is voor € 111.222 gerealiseerd (inclusief straatwerk en toezicht).
3. De overdekte parkeerplaats bij buurtschap De Tuunen is niet gerealiseerd.
4. De zonnepanelen op de sporthal in Den Burg zijn voor € 151.230 gerealiseerd.
5. De zonnepanelen op De Bolder zijn gerealiseerd voor € 90.464.
6. Project zonnepanelen op gebouwen gemeentewerf
Het project is niet gerealiseerd. De subsidie (SDE+) is afgewezen, en terug leveren van stroom is afgewezen vanwege overbelasting van het elektriciteitsnet. Netbeheerder Liander heeft in dit

gebied niet voldoende capaciteit op het net. Deze informatie is in de rapportage grote projecten 2021 opgenomen.

Actuele ontwikkelingen

Momenteel loopt er een aanvraag voor een subsidie voor nader onderzoek naar zon op parkeerterreinen. Mogelijk blijkt uit dit onderzoek dat er sprake is van een onrendabele top en kan het restant benut worden om hier dekking voor te vinden. Indien de provinciale subsidie niet wordt toegekend, kan het budget deels worden besteed aan de bekostiging van het benodigde vervolgonderzoek.

Planning van het project (maand-jaar)

Nader onderzoek zon op parkeerterreinen: afgerond 2^e kwartaal 2023

Risico's en beheersmaatregelen

In het algemeen geldt dat het elektriciteitsnet op Texel niet overal voldoende robuust is om een ongecontroleerde toename van (grote) zonne-energie projecten aan te kunnen. Liander moet zorgen voor een adequaat netwerk. Als beheersmaatregel zal worden zorggedragen voor een goede afstemming met Liander. Dit probleem speelt al op de locatie van de gemeentewerf. Doordat het Liander net overbelast raakt is meer groene stroom opwekken momenteel niet mogelijk op deze locatie. Beheersmaatregelen zijn dat er geen extra panelen meer worden geplaatst en de opdracht bij de aannemer is ingetrokken.

Conclusie en gevraagd besluit

Van het beschikbaar gestelde krediet resteert medio 2022 nog € 173.612. Voorgesteld wordt dit restant zo nodig in te zetten voor de realisatie van zon op parkeerterreinen (zie amendement 'zonnepanelen boven parkeerterrein strand' van 17-02-2021 en RIB 'Zonnepanelen boven parkeerterreinen' van 09-03-2021)

- **Energie op het dak**

Portefeuillehouder	R. Kieft
Programma	7, Duurzaam, schoon en innovatief
Omschrijving project	Betreft het beschikbaar gestelde krediet voor renteloze leningen specifiek voor de aanleg van zonnepanelen voor particuliere huiseigenaren

Beschikbaar gestelde krediet	raadsbesluit	11 augustus 2020
(Verordening Verbeteren en verduurzamen woningen Texel)		
	totaal beschikbaar gesteld	€ 2.000.000

Prognose financieel

Beschikbaar gesteld krediet lijkt ruim voldoende op basis van de aanvragen in de afgelopen periode.

Analyse besteding krediet

Stand van zaken per 31-8-2022:

Er zijn 55 leningen verstrekt ter waarde van € 262.670,

Openstaande schuldrest nog €212.233,67,

Er zijn 4 leningen in zijn geheel afgelost.

Actuele ontwikkelingen

N.v.t.

Planning van het project (maand-jaar)

De leningen kunnen bij SVn voor een maximaal bedrag van € 6.000 aangevraagd worden, de regeling is opengesteld

Risico's en beheersmaatregelen

N.v.t.

Conclusie

Op dit moment is het krediet ruim voldoende, gezien het aantal aanvragen.

- **IJsbaan**

In 2021 is een brede verkenning uitgevoerd naar de ideeën en wensen die er leven voor dit gebied. In juli 2022 heeft u besloten om € 15.000,- extra beschikbaar te stellen om deze verkenning verder uit te werken tot een voorontwerp. Deze werkzaamheden worden dit jaar opgepakt.

Portefeuillehouder
Programma
Omschrijving project

R. van de Belt
8, Goed Wonen, Goede Bereikbaarheid
Herinrichting ijsbaanterrein

Beschikbaar gestelde krediet

raadsbesluit
totaal beschikbaar gesteld

13-07-2022
€ 15.000

Prognose financieel

In maart 2021 heeft de raad € 85.000,- beschikbaar gesteld voor de inhuur van externe expertise om te komen tot een gedragen plan voor de ijsbaan. Op dit moment is ongeveer € 50.000,- hiervan besteed en resteert dus nog € 35.000,-. De verwachting is dat € 50.000,- nodig is om het plan verder uit te werken tot een gedragen voorontwerp dat recht doet aan de uitgevoerde verkenning. Dat betekent dat een extra budget van € 15.000,- benodigd is, welke vanuit de algemene reserve gedekt wordt. Na afronding van het voorontwerp zal bij de raad een krediet voor een uitgewerkt ontwerp en realisatie worden aangevraagd.

Er wordt geen overschrijding verwacht

Actuele ontwikkelingen

De werkzaamheden worden dit najaar opgepakt.

Planning van het project (maand-jaar)

Vooralsnog wordt verwacht het voorontwerp in het voorjaar van 2023 aan u voor te leggen.

Risico's en beheersmaatregelen

Er worden op dit moment geen majeure risico's voorzien.

Conclusie

Aan de slag!

- **Ontwikkeling Groeneplaats nieuwbouw fase II**

Portefeuillehouder

C. Hooijschuur

Programma

8, Goed Wonen, goede bereikbaarheid

Omschrijving project

Ontwikkeling Groeneplaats nieuwbouw fase II

Dit project moet nog worden opgestart, dus verdere informatie is op dit moment nog niet te geven.

- **Onderwijs Centrum Texel (OCT)**

Portefeuillehouder: ‘	R. van de Belt
Programma:	5, Toekomst voor de jeugd
Omschrijving project:	Nieuwbouw voor de in Den Burg gevestigde basisscholen, Thijsseschool, Fonteinschool, Jozefschool, Vrije School en Kompasschool.

Beschikbaar gestelde krediet:
raadsbesluit 13 november 2018 € 9.544.000 (prijsspeil 1-10-2018)

Subsidie toekenning: n.v.t.

Prognose financieel: € 9.952.483 (inclusief indexering, die reeds in de begroting is verwerkt)

Analyse eventuele over - overschrijding krediet

Op dit moment niet van toepassing, zie onder.

Actuele ontwikkelingen

- De aanleg voor het schoolplein is de verantwoordelijkheid van de gemeente. Er is een externe projectleider aangesteld om dit te begeleiden. De werkzaamheden zijn gestart en worden dit najaar afgerond. De aanlegkosten voor het schoolplein zijn opgenomen in bovenvermeld krediet;
- Het OCT wordt energieneutraal (ENG). Bovenvermeld krediet is inclusief een lening van de gemeente ad. € 304.000 ter financiering van de bijdrage van de Schoolbesturen voor ENG. Deze lening wordt door de schoolbesturen in 20 jaar terugbetaald. Vanaf 1 januari 2023 zal de gemeente de kapitaal-lasten in rekening gaan brengen bij de schoolbesturen.

Planning van het project (maand-jaar)

Gebouw is opgeleverd en in gebruik genomen. Het schoolplein is 4^e kwartaal 2022 gereed. Krediet wordt afgerond na financiële verantwoording schoolbesturen (bouwheer).

Risico's en beheersmaatregelen

De schoolbesturen zijn als bouwheer verantwoordelijk om het schoolgebouw binnen het taakstellend investeringsbudget te realiseren. De gemeente is verantwoordelijk voor de realisatie van het schoolplein binnen het budget. Het totale project wordt naar verwachting met een licht positief resultaat afgerond.

Conclusie en gevraagd besluit

Op dit moment geen besluitvorming noodzakelijk.

- **Cultuurhuis Texel**

Portefeuillehouder:	Remko van de Belt
Programma:	Samen beleven en bewegen
Omschrijving project:	Nieuwbouw voor Artex, Young4Ever en de bibliotheek op de locatie Thijsseschool.

Beschikbaar gestelde krediet: raadsbesluit december 2021	€ 9.002.290 (prijspeil 1 september 2022) inclusief btw
---	--

Subsidie toekenning	€ n.v.t.
---------------------	----------

Prognose financieel	€ 10.751.565 (prijspeil 1 juni 2023, start bouw) inclusief btw
---------------------	--

Analyse eventuele over - onderschrijding krediet

De raad is hierover in september 2022 geadviseerd, zie raadsadvies 21 september 2022.

Actuele ontwikkelingen

Door onder meer de enorme bouwkostenstijgingen is een ophoging van het krediet nodig. De raad is hierover geadviseerd, zie boven.

Planning van het project (maand-jaar)

Start bouw juni 2023, ca. 1 jaar bouwtijd.

Risico's en beheersmaatregelen

Door de onvoorspelbare bouwmarkt als gevolg van onder meer de oorlog in de Oekraïne loopt de gemeente meer financieel risico dan gebruikelijk bij de realisatie van een groot bouwproject als het Thijsseshuis.

Conclusie en gevraagd besluit

De raad heeft op 21 september 2022 ingestemd met een bijstelling van het krediet.

- **Reconstructie Postweg**

Portefeuillehouder	C. Hooijschuur	
Programma	8, Goed wonen, goede bereikbaarheid	
Omschrijving project	Reconstructie Postweg fase 2 en 3	
	Reconstructie van de in slechte staat verkerende en niet als 60 km ingericht Postweg	
Beschikbaar gesteld krediet	Raadsbesluit 7 juli 2021	€ 12,1 miljoen

Stand van zaken

Het totale project bestaat uit de reconstructie van het gehele traject tussen Den Burg en De Cocksdorp zijnde de Akenbuurt, Kogerweg, Nieuwlanderweg en Postweg. De reconstructie van de Akenbuurt, Kogerweg en Nieuwlanderweg is in 2021 uitgevoerd en opgeleverd. Dit traject is binnen het daarvoor beschikbare krediet uitgevoerd.

Het gereconstrueerde deel Postweg tussen de rotonde Ruigendijk en de kruising met de Slufterweg is in het voorjaar van 2022 opgeleverd. In week 34 van 2022 zal weer worden gestart met de werkzaamheden aan het laatste deel van de Postweg tussen de kruising met de Slufterweg en de nieuw te realiseren rotonde bij De Cocksdorp op de kruising met de Vuurtorenweg en Molenlaan.

Prognose financieel

De reconstructie van de Akenbuurt, Kogerweg en Nieuwlanderweg is binnen het geraamde budget gerealiseerd. Het is de verwachting dat ook de reconstructie van de Postweg binnen het geraamde budget kan worden gerealiseerd. Door de substantiële kostenstijgingen van brandstof, bouwmaterialen en vooral ook asfalt en bitumen zijn met aannemer Boskalis stevige onderhandelingen geweest. Conform landelijk gehanteerde regels tussen opdrachtgevers en opdrachtnemers zal dit leiden tot een substantiële gerechtvaardigde verhoging van de aanneemsom. Echter de parallel gevoerde onderhandelingen met de nutsbedrijven over de voor rekening komende kosten ten gevolge van de vele omleggingen en vernieuwingen van de nutsinfrastructuur hebben weer geleid tot een forse meevaller. Er wordt vooralsnog geen overschrijding van het beschikbaar gestelde krediet verwacht.

De oplevering van het eerste deel van de gereconstrueerde Postweg (seizoen 1) heeft begin mei 2022 plaatsgevonden en de genoemde onderhandelingen zijn eind juli afgerond. Ook is nu onderbouwd inzicht in de te verwachten extra kosten voor het resterende te reconstrueren deel. De kanttekening is wel dat niet uitgesloten kan worden dat mondiale ontwikkelingen in olieprijs en bouwmaterialen hierin nog kan leiden tot nieuwe onderhandelingen en prijsaanpassingen.

Planning - actuele ontwikkelingen

Postweg/Nieuwlanderweg mei 2023 volledig gereconstrueerd

De laatste fase van de totale reconstructie wordt in week 34 van 2022 weer opgestart. In nauwe afstemming met alle betrokken nutsbedrijven, hun onderaannemers en de hoofdaannemer Boskalis is het werk opgedeeld in werkvakken en de verwachting is dat in mei 2023 het laatste deel van de gereconstrueerde Postweg zal worden opgeleverd. Gestart zal weer worden op de kruising met de Slufterweg en in vakken noordwaarts worden gewerkt. De nieuw te realiseren rotonde op de kruising met de Vuurtorenweg en Molenlaan wordt als laatste gerealiseerd.

Risico's en beheersmaatregelen

Risico- en stakeholdersanalyse heeft waarde bewezen

De aan het begin van dit project gemaakte risico- en stakeholdersanalyse hebben hun nut bewezen. Een van de belangrijkste aspecten binnen een project van deze omvang is het omgevingsmanagement. De noodzakelijke omleidingen en daaruit voortvloeiende overlast voor bewoners en bedrijven vereist een goed

omgevingsmanagement. Dat is in de twee afgelopen jaren acceptabel gevoerd en is gedurende het project ook geïntensiveerd. De projectleiding durft te stellen dat alles 'in control is'.

Conclusie

Medio mei een volledig duurzaam veilig gereconstrueerde verbinding binnen budget gerealiseerd

De verwachting is gerechtvaardigd dat medio mei 2023 een duurzaam veilig ingerichte verbinding tussen Den Burg en De Cocksdorp zal zijn gerealiseerd. Bijkomend voordeel is dat daarbij ook alle nutsvoorzieningen zijn vernieuwd dan wel omgelegd, dat al een voorschot is genomen op de netverzwaring in het noorden van het eiland en deze verbinding de komende jaren weinig onderhoud zal vergen.

Resumé grote projecten

Onderstaand een totaaloverzicht van de projecten met eventuele conclusies en besluitvorming per project.

Project	conclusie	besluit
Den Burg zuid	In oktober 2022 zal duidelijk worden welke financiële consequentie de aanleg van de fietspaden langs de Emmalaan heeft. Het grootste financiële risico dat momenteel aanwezig is, is de aanleg van de fietspaden langs de Emmalaan.	Niet van toepassing
Den Burg centrum	Dit project kan uit het overzicht “grote projecten” omdat het project gereed is.	Niet van toepassing
Reconstructie fietspaden Staatsbosbeheer	Alle geplande werkzaamheden zoals vermeld in het Plan van Aanpak van 2020 zullen binnen de genoemde 4 jaar en binnen budget worden uitgevoerd. Daarmee wordt het mogelijk om vanaf 2024 vanaf de TESO haven over duurzame en veilige fietspaden de vuurtoren in De Cocksdorp te bereiken.	Niet van toepassing.
Nieuwe ICT omgeving	Aanbesteding en implementatie zijn beiden afgerond. Oplevering is naar tevredenheid verlopen. Voor de rapportage is dit project niet meer relevant en zal in de volgende rapportage niet meer worden opgenomen.	Niet van toepassing
Aanleg walstroom haven Oudeschild	Project is afgerond.	Niet van toepassing.
Duurzaam Zonnepanelen	Van het beschikbaar gestelde krediet resteert medio 2022 nog € 173.612. Voorgesteld wordt dit restant zo nodig in te zetten.	Het restant inzetten voor realisatie van zon op parkeerterreinen (amendement ‘zonnepanelen boven parkeerterrein strand’ 17-02-2021 / RIB ‘Zonnepanelen boven parkeerterreinen’ van 09-03-2021)
Energie op het dak	Op dit moment is het krediet ruim voldoende, gezien het aantal aanvragen.	Niet van toepassing.
IJsbaan	De werkzaamheden worden dit najaar opgepakt. Vooralsnog wordt verwacht het voorontwerp in het voorjaar van 2023 aan u voor te leggen.	Niet van toepassing.
Groeneplaats Nieuwbouw fase II	Dit project moet nog worden opgestart, dus verdere informatie is op dit moment nog niet te geven.	Niet van toepassing.
Cultuurhuis	Door onder meer de enorme bouwkostenstijgingen is een ophoging van het krediet nodig. De raad heeft hierover een besluit genomen.	Er is een raadsbesluit voor bijstelling van het krediet.
Onderwijs Centrum Texel	Op dit moment geen besluitvorming noodzakelijk.	Niet van Toepassing
Reconstructie Postweg	Medio mei een volledig duurzaam veilig gereconstrueerde verbinding binnen budget gerealiseerd.	Niet van Toepassing

Raadscommissie

Dossiernummer	1188
Extern Zaak ID	3247504
Vertrouwelijk	Nee
Vergaderdatum	27 oktober 2022
Agendapunt	9
Titel	Belastingverordeningen 2023
Organisatieonderdeel	Advies & Ondersteuning
Portefeuillehouder	
Aanleiding	

Bijlagen
NIEUW Bestuurlijk advies – WIJZIGINGEN IN GEEL
Bijlage 1a. – Verordening havengeld 2023
Bijlage 1b. – Verordening lijkbezorgingsrechten 2023
Bijlage 1c. – Verordening marktgelden 2023
Bijlage 1d. – Verordening parkeerbelasting 2023
Bijlage 1e. – Verordening precariobelastingen 2023
Bijlage 1f. – Verordening reinigingsheffingen 2023
Bijlage 1g. – Verordening rioolheffing 2023
Bijlage 1h. – Verordening Toeristenbelasting 2023
OUD – Bestuurlijk advies
Bijlage 1i. – Verordening watertoeristenbelasting 2023

Geagendeerd	Vergaderdatum
Stukken voor commissie en raad	7 oktober 2022
Raadscommissie	27 oktober 2022
Raadsvergadering	27 oktober 2022
Raadsvergadering	9 november 2022

Toelichting

De belastingverordeningen Havengeld, Lijkbezorgingsrechten, Marktgelden, Parkeerbelastingen, Precariobelasting, Afvalstoffenheffing en Reinigingsrechten, Rioolheffing, Toeristenbelasting en Watertoeristenbelasting dienen jaarlijks te worden vastgesteld, zodat de gemeentelijke belastingen kunnen worden geheven.

Het tarief voor de Toeristenbelasting en Watertoeristenbelasting is reeds voor twee achtereenvolgende jaren vastgesteld. De verordeningen dienen opnieuw te worden vastgesteld vanwege de nieuwe regelgeving.

De gemeente kan pas daadwerkelijk aanslagen gaan opleggen als de gemeenteraad een belastingverordening heeft vastgesteld

Advies

Belastingverordeningen 2023

Doelenboom

Paragraaf

Paragraaf	G Lokale lasten
-----------	-----------------

Raadsvoorstel

Voorgesteld wordt te besluiten:

1. De belastingverordeningen Havengeld, Lijkbezorgingsrechten, Marktgelden, Parkeerbelastingen, Precariobelasting, Afvalstoffenheffing en Reinigingsrechten, Rioolrechten, Toeristenbelasting en Watertoeristenbelasting 2023 vast te stellen.
2. De betreffende verordeningen van 2022 in te trekken.

Toelichting

De belastingverordeningen Havengeld, Lijkbezorgingsrechten, Marktgelden, Parkeerbelastingen, Precariobelasting, Afvalstoffenheffing en Reinigingsrechten, Rioolheffing, Toeristenbelasting en Watertoeristenbelasting dienen jaarlijks te worden vastgesteld, zodat de gemeentelijke belastingen kunnen worden geheven.

Het tarief voor de Toeristenbelasting en Watertoeristenbelasting is reeds voor twee achtereenvolgende jaren vastgesteld. De verordeningen dienen opnieuw te worden vastgesteld vanwege de nieuwe regelgeving. De gemeente kan pas daadwerkelijk aanslagen gaan opleggen als de gemeenteraad een belastingverordening heeft vastgesteld

Consequenties

Financieel	☒ Ja ☐ Nee
Personeel/Organisatie	☐ Ja ☒ Nee
Juridisch	☐ Ja ☒ Nee
Beleid	☐ Ja ☒ Nee
Inkoop/Aanbesteding	☐ Ja ☒ Nee
Deregulering	☐ Ja ☒ Nee

Majeure risico's	☐ Ja ☒ Nee
Beheer	☐ Ja ☒ Nee
Belanghebbenden	☐ Ja ☒ Nee
Structuurvisie	☐ Ja ☒ Nee
Regie	
Zaaknummer	3247504

Bijlagen

1. Belastingverordeningen 2023

Belastingverordeningen 2023

Samenvatting

Het college stelt de raad voor om alle belastingverordeningen aan te passen. De tarieven worden trendmatig met de inflatie zijnde 3% verhoogd. De verwachte prijsstijging 2023 is gebaseerd op de Meicirculaire 2022. Daarnaast is er een aantal tarieven die anders dan trendmatig worden verhoogd.

Niet alle wettelijke voorgeschreven tarieven zijn nu al bekend. Zo spoedig mogelijk na het bekendmaken van deze tarieven, zullen wij deze voorleggen ter besluitvorming (december raad).

De belastingen en leges trendmatig te verhogen met 3% met uitzondering van:

a. Parkeerbelastingen

Het maximum tarief voor de naheffingsaanslag wordt voorgesteld: € 72,90 het tarief voor het Texelvignet wordt niet aangepast, dat blijft € 10,00 / € 20,00 / € 30,00.

b. Lijkbezorgingsrechten

De kosten die worden doorberekend door de begrafenisondernemer zijn harder gestegen dan de indexatie die de gemeente Texel heeft toegepast. De tarieven die worden voorgesteld zijn kostendekkend.

c. Onroerende zaakbelasting

Het tarief van de onroerende zaakbelasting wordt dusdanig aangepast dat de opbrengst met 3% (niet meer dan trendmatig) stijgt. De tarieven moeten nog worden berekend op basis van de waardeontwikkeling van het onroerend goed en zullen uiterlijk in december aan de raad worden aangeboden.

d. Reclamebelasting

Het tarief van de reclamebelasting wordt dusdanig aangepast dat de opbrengst met 3% (niet meer dan trendmatig) stijgt. De tarieven moeten nog worden berekend op basis van de waardeontwikkeling van het onroerend goed en zullen uiterlijk in december aan de raad worden aangeboden.

e. Rioolrechten

Het tarief voor de rioolheffing 2023 is € 284,66 (2022 € 293,72).

Deze verlaging komt doordat we de afgelopen jaren veel meer inzicht hebben gekregen in het areaal en de technische staat van de riolering, waardoor het mogelijk is om projecten efficiënter te programmeren.

f. Reinigingsrechten en Afvalstoffenheffing

Het tarief afvalstoffenheffing voor 2023 is:

Eenpersoonshuishoudens	€ 211,49
Meerpersoonshuishoudens	€ 340,78
Extra container	€ 265,97
Recreatiewoningen	€ 265,97

Dit is een stijging van 2,58% t.o.v. het tarief 2022.

Dit heeft voornamelijk te maken met hogere kosten/lagere opbrengst van kunststof, glas, oud papier en fijn huishoudelijk afval. De kosten voor chemisch afval en grof huisvuil zijn gedaald. Uiteraard zijn de lasten van de voorstellen in de begroting 2023 ook in de berekening meegenomen.

g. Toeristenbelasting en Watertoeristenbelasting

Conform eerdere besluitvorming is het tarief vastgesteld op 2,30 per overnachting voor de jaren 2022 en 2023. Er is in de verordening Toeristenbelasting een technische wijziging ten aanzien van de samenloop met de Forensenbelasting. Artikel 4 lid b wordt hierop aangepast.

Was:

Artikel 4 Vrijstellingen

De belasting wordt niet geheven voor het verblijf:

1. *van degene, die:*
 - a. *als verpleegde of verzorgde in een inrichting tot verpleging of verzorging van zieken, van hulpbehoevenden of van bejaarden verblijft;*
 - b. *verblijf houdt in een gemeubileerde woning ter zake waarvan forensenbelasting is verschuldigd;*
 - c. *deelneemt aan een schoolreis en/of werkweek, georganiseerd door een van overheidswege erkende onderwijsinstelling, met uitzondering van begeleiders;*

Wordt:

Artikel 4 Vrijstellingen

De toeristenbelasting wordt niet geheven voor het verblijf:

1. *van degene, die:*
 - a. *als verpleegde of verzorgde in een inrichting tot verpleging of verzorging van zieken, van hulpbehoevenden of van bejaarden verblijft;*
 - b. *verblijf houdt in een gemeubileerde woning indien hij ter zake van het ter beschikking houden van die woning forensenbelasting is verschuldigd;*
 - c. *deelneemt aan een schoolreis en/of werkweek, georganiseerd door een van overheidswege erkende onderwijsinstelling, met uitzondering van begeleiders;*

h. Forensenbelasting

Volgt de financiële ontwikkelingen bij de Toeristenbelasting. Het tarief zal worden aangepast in aansluiting met het tarief van de OZB. In de raad van december wordt deze verordening aangeboden.

Belastingverordeningen 2023

Argumenten tot advies

De opbrengsten uit de lokale belastingheffing vormen een belangrijke inkomstenbron voor de gemeente. Om lokale belastingen te kunnen heffen dienen de belastingverordeningen jaarlijks te worden vastgesteld. Het vaststellen van belastingverordeningen is de exclusieve bevoegdheid van de gemeenteraad.

Alternatieven

Er zijn geen bruikbare alternatieven.

Consequenties van het advies

- **Financieel**
n.v.t.

Relevante wet- en regelgeving of jurisprudentie

- Gemeentewet en de Algemene wet bestuursrecht

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

Belastingverordeningen 2023

Doelenboom

Paragraaf

Paragraaf	G Lokale lasten
-----------	-----------------

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;

gehoord de raadscommissie;

Gelet op

- Gemeentewet en de Algemene wet bestuursrecht

Overwegende

- dat de Gemeentewet en enkele andere wetten aangeven welke belastingen gemeenten mogen heffen;
- dat daarmee nog geen belastingplicht ontstaat voor individuele personen en rechtspersonen;
- dat een gemeente pas daadwerkelijk aanslagen kan gaan opleggen als de gemeenteraad een belastingverordening heeft vastgesteld.

Besluit

De belastingverordeningen Havengeld, Lijkbezorgingsrechten, Marktgelden, Parkeerbelastingen, Precariobelasting, Afvalstoffenheffing en Reinigingsrechten, Rioolrechten, Toeristenbelasting en Watertoeristenbelasting 2023 vast te stellen en de betreffende verordeningen van 2022 in te trekken.

Ondertekening

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 09-11-2022,

De griffier,

De voorzitter,

Zaaknummer 3247504

Bijlagen

1. Belastingverordeningen 2023

Verordening op de heffing en de invordering van Havengeld 2023

De raad van de gemeente Texel

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 4 oktober 2022;

gehoord de raadscommissie van 27 oktober 2022;

gelet op artikel 229, eerste lid, aanhef en de onderdelen a en b van de Gemeentewet en de Havenverordening Oudeschild

Besluit:

1. De Verordening op de heffing en de invordering van Havengeld 2023 vast te stellen.
2. De Verordening op de heffing en de invordering van Havengeld 2022 in te trekken.

Artikel 1 Begripsomschrijving

Deze verordening verstaat onder:

Haven	Het gehele toepassingsgebied zoals is aangegeven op de bij de havenverordening Oudeschild behorende en als zodanig gewaarmerkte tekening
Havenmeester	De door het college aangewezen ambtenaar, belast met o.a. het toezicht op de haven Oudeschild
Vaartuig	Een schip
Schip	Elk vaartuig, met inbegrip van een vaartuig zonder waterverplaatsing en een watervliegtuig, gebruikt of geschikt om te worden gebruikt als middel van vervoer te water
Pleziervaartuig	Een vaartuig dat hoofdzakelijk is bestemd of wordt gebruikt voor de recreatie, niet zijnde een passagiersschip noch een zeilend bedrijfsvaartuig
Zeilend bedrijfsvaartuig	een schip dat overwegend of geheel met behulp van zeilen wordt voortgestuwd en dat hoofdzakelijk is bestemd of wordt gebruikt voor het bedrijfsmatig vervoer van personen
Sportvisserstvaartuig	Een vaartuig niet zijnde een passagiersschip of vissersschip, noch pleziervaartuig dat hoofdzakelijk bestemd is of wordt gebruikt voor het bedrijfsmatig vervoer van personen die sportvisserij beoefenen.
Rondvaartboot	Een schip dat hoofdzakelijk bestemd is of gebruikt wordt voor het bedrijfsmatig vervoeren van personen voor excursietochten op (de Wadden-)zee
Passagiersschip	Een vaartuig dat is bestemd of wordt gebruikt voor het bedrijfsmatig vervoer van personen

Vissersschip	Een vaartuig dat hoofdzakelijk is bestemd of wordt gebruikt voor het bedrijfsmatig vangen van vis of andere levende rijkdommen van de wateren en de zee
Sleepboot	Een vaartuig dat hoofdzakelijk is bestemd of wordt gebruikt voor het bedrijfsmatig slepen of duwen van andere vaartuigen
Vrachtschip	Een vaartuig dat hoofdzakelijk is bestemd of wordt gebruikt voor het bedrijfsmatig vervoer van goederen
Werkvaartuig	Een schip dat hoofdzakelijk bestemd is voor het verrichten van werkzaamheden te water of aan het water, of het verkopen van goederen, vloeistoffen en gassen (pontons, zuigers, molens onderlossers, heistellingen en dergelijke)
Dienstvaartuig	Een schip dat hoofdzakelijk bestemd en ingericht is om door de bevoegde autoriteiten gebruikt te worden voor het verrichten van overheidsdiensten.
Sloep	Een vaartuig dat hoofdzakelijk door riemen kan worden voortbewogen
Historisch schip	Een vaartuig dat als varende monument te boek staat, niet bedrijfsmatig wordt geëxploiteerd en duidelijk zichtbaar de geldige blauwe vlag van de FONV voert
Ander vaartuig	Overig vaartuig wat bedrijfsmatig wordt geëxploiteerd en wat niet in binnen de definitie van artikel 1 onderdeel e tot en met o past
Lengte	De grootste van de 3 afmetingen (lengte x breedte x diepgang) van het vaartuig of schip inclusief vaste uitstekende delen, uitgedrukt in strekkende meters (m1), zoals blijkt uit de bij het vaartuig behorende meetbrief of ambtshalve wordt vastgesteld als geen meetbrief wordt overlegd of deze niet de vereiste gegevens vermeldt, ook wel aangeduid als de lengte over alles.
Oppervlakte	Het product van de lengte over alles en de grootste breedte, zoals blijkt uit de bij het vaartuig behorende meetbrief of ambtshalve wordt vastgesteld als geen meetbrief wordt overlegd of deze niet de vereiste gegevens vermeldt.
Ligplaats	Een plaats in het water, bestemd of aangewezen, waarop een schip afgemeerd dan wel verankerd ligt
Dag-ondernemer	Ondernemer die geen vaste ligplaats heeft. Zijn schip wordt hoofdzakelijk bestemd of gebruikt voor het bedrijfsmatig vervoeren van personen voor excursietochten, beoefenen van de sportvisserij op (de Wadden-)zee.
Kiosk	Een verplaatsbaar verkooppunt ten behoeve van de verkoop van plaatsbewijzen voor randvaartschepen
ISPS – toeslag	Toeslag van toepassing op alle schepen die wettelijk gehouden zijn aan de Internationale Code voor Beveiliging van Zeeschepen en Havenfaciliteiten

Artikel 2 Belastbaar feit

Onder de naam 'havengeld' wordt een recht geheven voor het gebruik met een vaartuig van de haven of het innemen van een ligplaats dan wel het gebruik van de kaden door daarop een kiosk te plaatsen.

Artikel 3 Belastingplicht

Belastingplichtig is de schipper, de kapitein, de eigenaar of de gebruiker van het vaartuig of kiosk, dan wel degene die als vertegenwoordiger voor een van dezen optreedt.

Artikel 4 Meldingsplicht

De belastingplichtige is verplicht wanneer hij de haven binnenkomt dan wel de kiosk plaatst, zich te melden bij de havenmeester.

Artikel 5 Vrijstellingen

Het havengeld wordt niet geheven voor:

1. Schepen (m.u.v. pleziervaartuigen) die in- en uitvaren uitsluitend voor het, binnen 2 uur, in- of uitvaren van het droogdok of die na uitdrukkelijke toestemming van de havenmeester ligplaats innemen aan de steiger van het droogdok.
2. Politie- en douaneschepen, reddingsvaartuigen van de K.N.R.M., zolang zij uitsluitend volgens de doelstellingen worden gebruikt.
3. Vaartuigen van Rijkswaterstaat, uitsluitend als zij reparaties uitvoeren aan havenwerken of toezicht uitoefenen op taken voor waterkwaliteitsbeheer en scheepvaartverkeer.
4. Hospitaalschepen of schepen die als zodanig dienst doen.
5. Vaartuigen die, in opdracht van de gemeente Texel, onderhoudswerkzaamheden uitvoeren aan de havenbodem of kadeconstructies.

Artikel 6 Maatstaf van heffing en tarieven

1. De maatstaf van heffing, het belastingtarief en het belastingtijdvak zijn vermeld in de bij deze verordening en daarvan deel uitmakende tarieventabel;
2. Bij twijfel over het soort vaartuig, bepaalt de havenmeester tot welke soort het vaartuig behoort.
3. Voor de toepassing van de tarieven wordt een gedeelte van een eenheid van lengte voor een volle eenheid gerekend.
4. Voor de toepassing van de tarieven wordt een gedeelte van een dag voor een gehele dag gerekend.
5. Als in de tabel voor een vaartuig tarieven voor verschillende tijdseenheden zijn opgenomen, wordt het havengeld berekend op de voor belastingplichtige meest voordelige wijze.
6. Voor de toepassing van het tarief van een kiosk wordt uitgegaan van een minimum maatvoering van 4 m².

Artikel 7 Wijze van heffing

Het havengeld wordt geheven door een gedagtekende schriftelijke kennisgeving. Het gevorderde bedrag wordt door toezending of uitreiking van de schriftelijke kennisgeving aan de belastingschuldige bekendgemaakt.

Artikel 8 Termijnen van betaling

1. In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990, moeten de gevorderde bedragen worden betaald in geval de kennisgeving als bedoeld in artikel 7,
 - a. mondeling wordt gedaan, op het moment van het doen van de kennisgeving;
 - b. schriftelijk wordt gedaan, op het moment van uitreiken van de kennisgeving, dan wel bij toezending daarvan, binnen 30 dagen na dagtekening van de kennisgeving.
2. De Algemene termijnenwet is niet van toepassing op de in het voorgaande lid gestelde termijnen.

Artikel 9 De verschuldigdheid van het havengeld

Bij het niet voldoen van het verschuldigde havengeld, moet de schipper op eerste aanzegging van de havenmeester zich onmiddellijk met zijn vaartuig uit de haven verwijderen.

Artikel 10 Nadere regels door het college van burgemeester en wethouders

Het college van burgemeester en wethouders kan nadere regels geven met betrekking tot de heffing en invordering van het havengeld.

Artikel 11 Overgangsrecht

De 'Verordening Havengeld 2022' van 10 november 2021 wordt ingetrokken met ingang van de in artikel 12, tweede lid, genoemde datum van ingang van de heffing, met dien verstande dat zij van toepassing blijft op de belastbare feiten die zich voor die datum hebben voorgedaan.

Artikel 12. Inwerkingtreding

1. Deze verordening treedt in werking met ingang van de achtste dag na die van de bekendmaking.
2. De datum van ingang van de heffing is 1 januari 2023.

Artikel 13 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als Verordening Havengeld 2023.

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van de gemeente Texel,
9 november 2022.

Voorzitter,

M.C. Uitdehaag

Griffier,

M. de Porto

Tarieventabel

Behorende bij de verordening Havengeld 2023

Algemeen

–Tarief per dag

–De belastingplicht vangt aan op het moment van binnenkomst in de haven en de belasting wordt geheven per dag.

–Bij het bepalen van een nieuw belastingtijdvak wordt uitgegaan van de situatie op de eerstvolgende dag 17.00 uur.

–Per belastingtijdvak wordt er slechts 1 keer havengeld in rekening gebracht.

–ISPS toeslag wordt slechts één keer per scheepsaanlanding in rekening gebracht.

Soort vaartuig	Tarief per dag Maatstaf: m1 / dag	Tarief per jaar Maatstaf: m ² /jaar
	Excl. BTW	Excl. BTW
Pleziervaartuig (1*)	1,88	n.v.t.
Zeilend bedrijfsvaartuig	1,13	5,67
Historisch schip	1,13	5,67
Historisch schip vergund	1,68	8,48
Sportvissersvaartuig	0,48	9,50
Sportvissersvaartuig vergund	0,83	14,26
Rondvaartboot vergund	0,83	14,26
Dag-ondernemer	3,61	n.v.t.
Passagiersschip	1,42	9,51
Vissersschip	0,55	11,04
Sleepboot	0,48	9,50
Vrachtschip	0,48	9,50
Werkvaartuig	0,48	9,50

Dienstvaartuig	0,48	9,50
Sloep	0,30	9,50
Ander vaartuig	0,48	9,50

Tarief plaatsen kiosk

Het tarief voor het plaatsen van een kiosk bij een vergunde ligplaats bedraagt € 0,16 per m² per dag met een minimum van 4 m².

ISPS – Toeslag

ISPS – Toeslag wordt slechts één keer per scheepsaanlanding in rekening gebracht:

ISPS Toeslag Zeegaande schepen € 128,75

ISPS Toeslag Tendervaartuig vanaf ankerplaats € 12,88

1 Pleziervaartuigen kunnen alleen in overleg met de havenmeester een ligplaats krijgen in de haven.*

Een pleziervaartuig kan een ligplaats in de haven krijgen als de jachthaven vol is of als dit pleziervaartuig te groot is voor een ligplaats in de jachthaven.

Verordening op de heffing en de invordering van lijkbezorgingsrechten 2023

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 4 oktober 2022;

gehoord de raadscommissie van 27 oktober 2022;

gelet op

artikel 229, eerste lid, aanhef en de onderdelen b van de Gemeentewet

Besluit:

1. De Verordening op de heffing en de invordering van lijkbezorgingsrechten 2023 vast te stellen.
2. De Verordening op de heffing en de invordering van lijkbezorgingsrechten 2022 in te trekken.

Artikel 1 Begripsomschrijving

Deze verordening verstaat onder:

Begraafplaats	De bij de gemeente in beheer zijnde algemene begraafplaatsen
Graf of urnengraf	Een graf, grafkelder daaronder begrepen, waarvoor aan een natuurlijk of rechtspersoon het uitsluitend recht is verleend tot: <ul style="list-style-type: none">– het doen begraven en begraven houden van lijken van personen van 12 jaar of ouder;– het doen bijzetten en bijgezet houden van asbussen met of zonder urnen.
Kindergraf	Een graf, grafkelder daaronder begrepen, waarvoor aan een natuurlijk of rechtspersoon het uitsluitend recht is verleend tot: <ul style="list-style-type: none">– het doen begraven en begraven houden van lijken van kinderen tot 12 jaar;– het doen bijzetten en bijgezet houden van asbussen met of zonder urnen.
Urnennis	Een nis waarvoor het uitsluitend recht is verleend tot het doen bijzetten en bijgezet houden van asbussen of urnen.
Asbus	Een bus ter berging van as van een overledene.
Urn	Een voorwerp ter berging van 1 of meer asbussen.

Artikel 2 Belastbaar feit

Op basis van deze verordening worden rechten geheven voor het gebruik van de begraafplaats en voor het door de gemeente verlenen van diensten in verband met de begraafplaats.

Artikel 3 Belastingplicht

De rechten worden geheven van degene op wiens aanvraag dan wel voor wie de dienst wordt verricht of van degene die van de bezittingen, werken of inrichtingen gebruik maakt.

Artikel 4 Maatstaf van heffing en belastingtarief

1. De rechten worden geheven naar de maatstaven en de tarieven, opgenomen in de bij deze verordening behorende tarieventabel.
2. Voor de berekening van de rechten wordt een gedeelte van een in tarieventabel genoemde eenheid als een volle eenheid aangemerkt.

Artikel 5 Wijze van heffing

De rechten worden geheven door een gedagtekende kennisgeving waarop het gevorderde bedrag is vermeld. De gedagtekende kennisgeving wordt gelijkgesteld met heffing bij wege van aanslag.

Artikel 6 Ontstaan van de belastingschuld voor de overige rechten

De rechten zijn verschuldigd bij de aanvang van de dienstverlening of bij de aanvang van het gebruik van de bezittingen, werken of inrichtingen.

Artikel 7 Termijnen van betaling

1. In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990 moeten de rechten worden betaald binnen 30 dagen na dagtekening van de schriftelijke kennisgeving.
2. In afwijking van het eerste lid mogen op verzoek van belastingplichtige de rechten als bedoeld in hoofdstuk 1 van de tarieventabel worden betaald in even zoveel gelijke jaarlijkse termijnen als waarvoor het uitsluitend recht wordt verleend dan wel wordt verlengd. Termijn betaling is alleen mogelijk wanneer er een machtiging voor een automatische incasso is afgegeven. De eerste termijn vervalt binnen een maand na dagtekening van de schriftelijke kennisgeving en elk van de volgende termijnen telkens een jaar later.
3. De Algemene termijnenwet is hierbij niet van toepassing.

Artikel 8 Nadere regels door het college van burgemeester en wethouders

Het college van burgemeester en wethouders kan nadere regels geven met betrekking tot de heffing en invordering van de rechten.

Artikel 9 Overgangsrecht

De 'Verordening lijkbezorgingsrechten 2022' van 10 november 2021 wordt ingetrokken met ingang van de in artikel 10, tweede lid, genoemde datum van ingang van de heffing, met dien verstande dat zij van toepassing blijft op de belastbare feiten die zich voor die datum hebben voorgedaan.

Artikel 10. Inwerkingtreding

1. Deze verordening treedt in werking met ingang van de achtste dag na die van de bekendmaking.

2. De datum van ingang van de heffing is 1 januari 2023.

Artikel 11 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als Verordening lijkbezorgingsrechten 2023.

Vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Texel,
9 november 2022.

Griffier,

M. de Porto

Voorzitter,

M.C. Uitdehaag

Tarientabel

Hoort bij de Verordening lijkbezorgingsrechten 2023

Hoofdstuk 1 Verlenen van rechten

1.1	Voor het verlenen van het uitsluitend recht op een graf voor een periode van 20 jaar geldt een tarief van	€ 1.825,91
1.2	Voor het verlenen van het uitsluitend recht op een kindergraf voor een periode van 20 jaar geldt een tarief van	€ 912,33
1.3	Voor het verlenen van het uitsluitend recht op een urnengraf voor een periode van 10 jaar geldt een tarief van	€ 930,10
1.4	Voor het verlenen van het uitsluitend recht op een urnennis voor een periode van 10 jaar geldt een tarief van	€ 898,34
1.5	Voor het verlengen van het uitsluitend recht als bedoeld in 1.1 met een maximum van 10 jaar geldt een tarief van	€ 893,25
1.6	Voor het verlengen van het uitsluitend recht als bedoeld in 1.2 met een maximum van 10 jaar geldt een tarief van	€ 548,90
1.7	Voor het verlengen van het uitsluitend recht als bedoeld in 1.3 met een maximum van 10 jaar geldt een tarief van	€ 893,25
1.8	Voor het verlengen van het uitsluitend recht als bedoeld in 1.4 met een maximum van 10 jaar geldt een tarief van	€ 893,25

Hoofdstuk 2 Begraven

2.1	Voor het begraven van een lijk, inclusief gebruik van grafliift, touwen en bekisting, van een persoon van 12 jaar of ouder geldt een tarief van	€ 853,48
2.2	Voor het begraven van een lijk van een kind beneden 1 jaar geldt een tarief van	€ 256,62
2.3	Voor het begraven van een lijk van een kind tussen de 1 en 12 jaar geldt een tarief van	€ 527,51
2.4	Steen afhalen en herplaatsen enkel monument	€ 246,24
2.5	Steen afhalen en herplaatsen dubbel monument	€ 334,75
2.6	Voor het tarief van de genoemde activiteiten als bedoeld in 2.1, 2.2 en 2.3 geldt op zaterdag een toeslag van	€ 150,00

Hoofdstuk 3 Bijzetten van asbussen en urnen

3.1	Voor het bijzetten van een asbus of urn in een urnennis, een urnengraf of in een graf geldt een tarief van	€ 153,95
-----	--	----------

3.2	Voor het tarief van de genoemde activiteit als bedoeld 3.1 geldt op zaterdag een toeslag van	€ 150,00
-----	--	----------

Hoofdstuk 4 Opgraven

4.1	Voor het opgraven van een lijk (tot 6 jaar) ten behoeve van een herbegruving geldt een tarief van	€ 721,93
4.2	Voor het opgraven van een lijk (vanaf 6 jaar) ten behoeve van een herbegruving geldt een tarief van	€ 1.081,50
4.3	Voor het na opgraven weer begraven worden de in Hoofdstuk 2 genoemde rechten geheven.	

Verordening op de heffing en de invordering van marktgelden 2023

De raad van de gemeente Texel

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 4 oktober 2022;

gehoord de raadscommissie van 27 oktober 2022;

gelet op

artikel 229, eerste lid, aanhef en de onderdelen a van de Gemeentewet

Besluit:

1. De Verordening op de heffing en de invordering van marktgelden 2023 vast te stellen.
2. De Verordening op de heffing en de invordering van marktgelden 2022 in te trekken.

Artikel 1 Belastbaar feit

Onder de naam 'marktgelden' worden rechten geheven voor het innemen van een standplaats met marktwaren op de reguliere warenmarkt gehouden op de Groeneplaats, Parkstraat, Vismarkt en Binnenburg te Den Burg.

Artikel 2 Belastingplicht

Belastingplichtig is degene die een standplaats met marktwaren inneemt.

Artikel 3 Maatstaf van heffing en tarief

1. De rechten worden geheven naar de maatstaven en de tarieven, opgenomen in de bij deze verordening behorende tarieventabel.
2. Voor de berekening van de rechten wordt een gedeelte van een in de tarieventabel genoemde eenheid als een volle eenheid aangemerkt.

Artikel 4 Wijze van heffing

1. De rechten worden geheven door een gedagtekende schriftelijke kennisgeving waarop het gevorderde bedrag is vermeld.

Als zich ten aanzien van eenzelfde belastingplichtige meerdere belastbare feiten voordoen, kunnen de rechten ter zake daarvan worden geheven bij wege van 1 gedagtekende schriftelijke kennisgeving, wat gelijkgesteld wordt met heffing bij wege van aanslag.

Artikel 5 Termijnen van betaling

1. In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990 moeten de rechten worden betaald:

- a. Voor zover deze zijn opgenomen in hoofdstuk 1 van de tarieventabel op het moment van uitreiking van de schriftelijke kennisgeving;
 - b. voor zover deze zijn opgenomen in hoofdstuk 1.2.1 van de tarieventabel in 4 gelijke termijnen, waarvan de eerste vervalt een maand na de dagtekening van de schriftelijke kennisgeving en elk van de volgende termijnen telkens 1 maand later;
 - c. voor zover deze zijn opgenomen in hoofdstuk 1.2.2 van de tarieventabel in 2 gelijke termijnen, waarvan de eerste vervalt een maand na de dagtekening van de schriftelijke kennisgeving en de tweede 1 maand later.
2. De Algemene termijnenwet is niet van toepassing op de in de voorgaande leden gestelde termijnen.

Artikel 6 Nadere regels door het college van burgemeester en wethouders

Het college van burgemeester en wethouders kan nadere regels geven met betrekking tot de heffing en invordering van marktgelden.

Artikel 7 Overgangsrecht

De 'Verordening marktgelden 2022' van 10 november 2021 wordt ingetrokken met ingang van de in artikel 8, tweede lid, genoemde datum van ingang van de heffing, met dien verstande dat zij van toepassing blijft op de belastbare feiten die zich voor die datum hebben voorgedaan.

Artikel 8 Inwerkingtreding

1. Deze verordening treedt in werking met ingang van de achtste dag na die van de bekendmaking.
2. De datum van ingang van de heffing is 1 januari 2023.

Artikel 9 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als Verordening marktgelden 2023.

Vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Texel,
9 november 2022.

Griffier,
M. de Porto

Voorzitter,
M.C. Uitdehaag

Tarieventabel

Hoort bij de verordening marktgelden 2023

Standplaats met marktwaren

Het tarief bedraagt voor het innemen van een standplaats met marktwaren:

1.1	Dagplaats, per m ²	€ 2,20
	met een minimum van	€ 8,63
1.2	In afwijking van het in 1.1 bepaalde bedraagt het tarief voor een	
1.2.1	jaarplaats, per m ²	€ 47,12
	met een minimum van	€ 188,54
1.2.2	zomerseizoenplaats, per m ² (1 april tot 1 november)	€ 47,12
	met een minimum van	€ 188,54
2.1	De houders van een vergunning voor een jaarplaats ontvangen een korting op het totaalbedrag als bedoeld in artikel 1.2.1	€ 50,76
2.2	De aanvrager van een vergunning voor een vaste standplaats als bedoeld in de geldende Marktverordening wordt, wanneer deze aanvrager wordt ingeschreven op de sollicitantenlijst (als bedoeld in het geldend Marktreglement), eenmalig een bedrag in rekening gebracht van	€ 54,98

Verordening op de heffing en de invordering van parkeerbelastingen 2023

De raad van de gemeente Texel

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 4 oktober 2022;

gehoord de commissie van 27 oktober 2022;

gelet op

artikel 225 van de Gemeentewet en de Parkeerverordening Texel 2021

Besluit:

1. vast te stellen de verordening op de heffing en de invordering van Parkeerbelastingen 2023;
2. in te trekken 'De eerste wijziging verordening op de heffing en de invordering van parkeerbelastingen 2022'.

Artikel 1 Begripsomschrijving

Voor de toepassing van deze verordening wordt verstaan onder:

Begrip	Uitleg
Parkeren	Het gedurende een aaneengesloten periode doen of laten staan van een voertuig, anders dan gedurende de tijd die nodig is voor en gebruikt wordt tot het onmiddellijk in- of uitstappen van personen dan wel het onmiddellijk laden of lossen van aken, op binnen de gemeente gelegen voor het openbaar verkeer openstaande terreinen of weggedeelten, waarop dit doen of laten staan niet ingevolge een wettelijk voorschrift is verboden.
Motorvoertuigen	Hetgeen daaronder wordt verstaan in het RVV 1990 met inbegrip van brommobielen, zoals bedoeld in artikel 1 van het RVV 1990.
Houder	Degene op wiens naam het motorrijtuig ten tijde van het parkeren in het kentekenregister, bedoeld in de Wegenverkeerswet 1994, was ingeschreven.
Parkeerapparatuur	Parkeermeters, parkeerautomaten, met inbegrip van verzamelparkeermeters, centrale computer en hetgeen naar maatschappelijke opvatting overigens onder parkeerapparatuur wordt verstaan.
Centrale computer	Computer van het bedrijf waarmee de gemeente Texel een overeenkomst heeft gesloten, bestemd voor de registratie van parkeerbewegingen in het

	kader van het verlenen van diensten op het gebied van betaald parkeren met gebruik van een telefoon.
--	--

Artikel 2 Belastbaar feit

Onder de naam ‘parkeerbelastingen’ worden de volgende belastingen geheven:

- a. een belasting ter zake van het parkeren van een motorvoertuig op een bij, dan wel krachtens deze verordening in de daarin aangewezen gevallen door het college van burgemeester en wethouders te bepalen plaats, tijdstip en wijze;
- b. een belasting ter zake van een van gemeentewege verleende vergunning voor het parkeren van een motorvoertuig op de in die vergunning aangegeven plaats en wijze.

Artikel 3 Belastingplicht

1. De belasting bedoeld in artikel 2, onderdeel a, wordt geheven van degene die het motorvoertuig heeft geparkeerd.
2. Als degene die het voertuig heeft geparkeerd wordt mede aangemerkt:
 - a. degene die de belasting voldoet, dan wel te kennen geeft of heeft gegeven de belasting te willen voldoen;
 - b. zolang geen voldoening van de belasting genoemd in artikel 2, onderdeel a, heeft plaatsgevonden: de houder van het voertuig, met dien verstande dat;
 - als een voor ten hoogste 3 maanden aangegane huurovereenkomst wordt overgelegd waaruit blijkt wie ten tijde van het parkeren ingevolge deze overeenkomst de huurder van het voertuig was, niet de houder maar de huurder wordt aangemerkt als degene die het voertuig heeft geparkeerd;
 - als blijkt dat een ander in het kentekenregister had moeten staan ingeschreven, die ander wordt aangemerkt als degene die het voertuig heeft geparkeerd.
3. De belasting bedoeld in artikel 2, onderdeel a, wordt niet geheven van degene die op de voet van het tweede lid, onderdeel b, als degene die het voertuig heeft geparkeerd wordt aangemerkt, als deze aannemelijk maakt dat ten tijde van het parkeren een ander tegen zijn wil van het voertuig heeft gebruik gemaakt en dat hij dit gebruik redelijkerwijs niet heeft kunnen voorkomen.
4. De belasting bedoeld in artikel 2, onderdeel b, wordt geheven van degene die de vergunning heeft aangevraagd.

Artikel 4 Maatstaf van heffing, belastingtarief en belastingtijdvak

De maatstaf van heffing, het belastingtarief en het belastingtijdvak zijn vermeld in de bij deze verordening behorende en daarvan deel uitmakende tarieventabel.

Artikel 5 Wijze van heffing

1. De belasting bedoeld in artikel 2, onderdeel a, wordt geheven bij wege van voldoening op aangifte. Als voldoening op aangifte wordt aangemerkt het bij de aanvang van het parkeren in werkingstellen van de parkeerapparatuur op de daartoe bestemde wijze en met inachtneming van de door het college van Burgemeester en wethouders gesteld voorschriften.
2. De belasting bedoeld in artikel 2, onderdeel b, wordt geheven bij wege van voldoening op aangifte.

Artikel 6 Ontstaan van de belastingschuld

1. De belasting bedoeld in artikel 2, onderdeel a, is verschuldigd bij de aanvang van het parkeren, tenzij het bij de aanvang van het parkeren in werking stellen van de parkeerapparatuur geschiedt door het via een telefoon inloggen op de centrale computer.
2. De belasting bedoeld in artikel 2, onderdeel b, is verschuldigd op het tijdstip waarop de vergunning wordt verleend.

Artikel 7 Termijnen van betaling

1. De belasting bedoeld in artikel 2, onderdeel a, moet overeenkomstig de aangifte worden betaald bij de aanvang van het parkeren.
2. In afwijking van het bepaalde in het vorige lid moet de belasting overeenkomstig de aangifte worden betaald binnen 30 dagen na het einde van het parkeren, als het bij de aanvang van het parkeren in werking stellen van de parkeerapparatuur geschiedt door het via een telefoon inloggen op de centrale computer.
3. De belasting bedoeld in artikel 2, onderdeel b, moet overeenkomstig de aangifte worden betaald op het tijdstip waarop de vergunning wordt verleend.
4. Een naheffingsaanslag moet binnen 2 weken na ontvangst van de duplicaat-naheffingsaanslag worden betaald.

Artikel 8 Bevoegdheid tot aanwijzing parkeerplaatsen

De aanwijzing van de plaats waar, het tijdstip en de wijze waarop tegen betaling van de belasting bedoeld in artikel 2, onderdeel a, mag worden geparkeerd, gebeurt in alle gevallen door het college van burgemeester en wethouders bij openbaar te maken besluit.

Artikel 9 Kosten

De kosten van de naheffingsaanslag ter zake van de belasting bedoeld in artikel 2, onderdeel a, bedragen € 72,90.

Artikel 10 Vrijstelling

1. Houders van een geldige Europese Gehandicapten Parkeerkaart, landelijke invalidenparkeerkaart (zowel voor bestuurders als passagiers) of buitenlandse invalidenparkeerkaart die parkeren op een gehandicaptenparkeerplaats zijn vrijgesteld, mits deze parkeerkaart met de daartoe bestemde zijde op een van buitenaf duidelijk leesbare plaats direct achter de voorruit van het motorvoertuig is geplaatst. Als geen voorruit aanwezig is, moet de vergunning op een van buitenaf zichtbare plaats leesbaar worden aangebracht.
2. De houders van motorvoertuigen die in gebruik zijn bij eerstelijns hulpdiensten (ambulance, politie en brandweer) zijn vrijgesteld.

Artikel 11 Overgangsbepaling

De 'Eerste wijziging Verordening parkeerbelasting 2022' van 15 december 2021 wordt ingetrokken met ingang van de in artikel 12, tweede lid, genoemde datum van ingang van de heffing, met dien verstande dat zij van toepassing blijft op de belastbare feiten die zich voor die datum hebben voorgedaan.

Artikel 12 Inwerkingtreding

1. Deze verordening treedt in werking met ingang van de achtste dag na die van de bekendmaking.
2. De datum van ingang van de heffing is 1 januari 2023.

Artikel 13 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als Verordening parkeerbelasting 2023.

Vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Texel,
9 november 2022.

Griffier,

M. de Porto

Voorzitter,

M.C. Uitdehaag

Bijlage 1 Tarieventabel

Nr.	Omschrijving	Tarief
1 a	Het tarief voor het parkeren bij parkeerapparatuur op een parkeerplaats waar tegen betaling van parkeerbelasting mag worden geparkeerd, als bedoeld in artikel 2, onderdeel a, van deze Verordening en Hoofdstuk 1 van het Aanwijzingsbesluit gebied betaald parkeren Texel 2021 bedraagt per 60 minuten	€ 2,50
	met een minimumbetaling van	€ 1,00
1 b	Het tarief voor het parkeren bij parkeerapparatuur op een parkeerplaats waar tegen betaling van parkeerbelasting mag worden geparkeerd, als bedoeld in artikel 2, onderdeel a, van deze Verordening en Hoofdstuk 1 van het Aanwijzingsbesluit gebied betaald parkeren Texel 2021 bedraagt	
	voor een Texelvignet met een geldigheidsduur van een jaar voor het parkeren op alle gefiscaliseerde parkeerterreinen	€ 30,00
	voor een Texelvignet met een geldigheidsduur van een week voor het parkeren op alle gefiscaliseerde parkeerterreinen	€ 20,00
	voor een Texelvignet met een geldigheidsduur van een dag voor het parkeren op alle gefiscaliseerde parkeerterreinen	€ 10,00
2	Het tarief voor een parkeervergunning als bedoeld in artikel 2, onderdeel b van deze Verordening en Hoofdstuk 2 van het Aanwijzingsbesluit gebied betaald parkeren Texel 2021 bedraagt:	
2a	voor een Bewonersparkeerkaart	€ 12,50
2b	voor het parkeren op een gereserveerde parkeerplaats op kenteken:	€ 322,00

Verordening op de heffing en de invordering van precariobelasting 2023

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 4 oktober 2022;

gehoord de raadscommissie van 27 oktober 2022;

gelet op
artikel 228 van de Gemeentewet

Besluit:

1. De Verordening op de heffing en de invordering van precariobelasting 2023 vast te stellen.
2. De Verordening op de heffing en de invordering van precariobelasting 2022 in te trekken.

Artikel 1 Begripsomschrijving

Deze verordening verstaat onder:

Jaar	Een kalenderjaar
Maand	Een kalendermaand
Dag	Een etmaal (een periode van 24 uren, aanvangende te 00.00 uur, of een gedeelte daarvan)
Vergunning	Een door het gemeentebestuur verleende en in een gemeentelijke registratie opgenomen toestemming op grond waarvan een persoon een of meer voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond mag hebben

Artikel 2 Belastbaar feit

Onder naam precariobelasting wordt een directe belasting geheven ter zake van het hebben van voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond, bedoeld of genoemd in deze verordening en de daarbij behorende tarieventabel.

Artikel 3 Belastingplicht

1. De precariobelasting wordt geheven van degene die het voorwerp of de voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond heeft, dan wel van degene ten behoeve van wie dat voorwerp of die voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond aanwezig zijn.
2. In afwijking in zoverre van het eerste lid wordt, indien de gemeente een vergunning heeft verleend voor het hebben van het voorwerp of de voorwerpen onder, op of boven voor de

openbare dienst bestemde gemeentegrond, degene aan wie de vergunning is verleend of diens rechtsopvolger aangemerkt als degene bedoeld in het eerste lid, tenzij blijkt dat hij niet het voorwerp of de voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond heeft.

Artikel 4 Vrijstelling

De belasting wordt niet geheven ter zake van het hebben van:

- a. voorwerpen, indien de gemeente ter zake van het gebruik van de voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond waarop het voorwerp of de voorwerpen zich bevinden een recht heft op grond van artikel 229, eerste lid, onderdeel a, van de Gemeentewet, dan wel een privaatrechtelijke vergoeding is overeengekomen;
- b. voorwerpen, waarvan de gemeente genothebbende krachtens eigendom, bezit of beperkt recht is, met uitzondering van voorwerpen die in gebruik zijn bij een derde;
- c. waarvoor de gemeente belasting heft ingevolge de verordening op de heffing en invordering van havengeld voor het gebruik van de kaden door daarop een kiosk te plaatsen.

Artikel 5 Maatstaf van heffing en belastingtarief

De precariobelasting wordt geheven naar de maatstaven en de tarieven opgenomen in de bij deze verordening behorende tarieventabel, met inachtneming van het overigens in deze verordening bepaalde.

Artikel 6 Berekening van de precariobelasting

1. Bij het hebben van voorwerpen op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond, wordt de oppervlakte bepaald op die, welke door de voorwerpen wordt overdekt.
2. Bij het hebben van voorwerpen onder voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond, wordt de oppervlakte bepaald op die uitgaande van een horizontale projectie van de voorwerpen.
3. Gedeelten van de in de tabel genoemde tijds- en andere eenheden worden voor een geheel gerekend, met dien verstande dat indien het belastingtijdvak gelijk is aan het kalenderjaar en het hebben van voorwerpen aanvangt in de loop van het tijdvak, de belasting zoveel twaalfden van het over een jaar te betalen bedrag beloopt als er na het aanvangstijdstip nog volle maanden van het tijdvak resteren.
4. Indien de gemeente een vergunning heeft verleend voor het hebben van het voorwerp of de voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond, wordt voor de berekening van de precariobelasting aangesloten bij de geldigheidsduur van die vergunning, tenzij blijkt dat het belastbaar feit zich gedurende een kortere periode heeft voorgedaan. In dat geval bestaat aanspraak op ontheffing, waarbij het vijfde lid van overeenkomstige toepassing is.
5. Indien in de tarieventabel voor een voorwerp tarieven voor verschillende tijdseenheden zijn opgenomen, wordt de precariobelasting berekend op de voor de belastingplichtige meest voordelige wijze.
6. Indien in de tarieventabel voor een voorwerp wel een maandtarief, maar geen dag- of weektarief is opgenomen, een gedeelte van een maand gelijkgesteld met een maand.

7. Indien in de tarieventabel voor een voorwerp een dagtarief, weektarief of maandtarief is opgenomen en het belastingtijdvak een langere periode dan een dag, onderscheidenlijk een week of een maand omvat, gelden deze tarieven per dag, onderscheidenlijk week of maand van het belastingtijdvak.

Artikel 7 Belastingtijdvak

1. In de gevallen waarin de gemeente een vergunning heeft verleend voor het hebben van het voorwerp of de voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond, is het belastingtijdvak de periode waarvoor de vergunning is verleend, met dien verstande dat bij een kalenderjaar overschrijdende geldigheidsduur van de vergunning het belastingtijdvak gelijk is aan het kalenderjaar.
2. In andere dan de in het eerste lid bedoelde gevallen, is het belastingtijdvak de in het kalenderjaar gelegen aaneengesloten periode gedurende welke het belastbaar feit zich voordoet of heeft voorgedaan.

Artikel 8 Wijze van heffing

1. De belasting wordt geheven bij wege van aanslag.
2. In afwijking van het eerste lid wordt de voor een dag verschuldigde precariobelasting geheven door middel van een mondelinge kennisgeving, dan wel gedagtekende schriftelijke kennisgeving waarop het gevorderde bedrag is vermeld. Het gevorderde bedrag wordt mondeling, dan wel door toezending of uitreiking van de schriftelijke kennisgeving aan de belastingschuldige bekendgemaakt.

Artikel 9 Ontstaan van de belastingschuld en heffing naar tijdsgelang

1. In de gevallen bedoeld in artikel 7, eerste lid, is de precariobelasting verschuldigd bij de aanvang van het belastingtijdvak of, zo dit later is, bij de aanvang van de belastingplicht.
2. Indien de belastingplicht in de loop van het belastingtijdvak aanvangt is de naar jaartarieven geheven precariobelasting verschuldigd voor zoveel twaalfde gedeelten van de voor dat tijdvak verschuldigde belasting als er in dat tijdvak, na de aanvang van de belastingplicht, nog volle kalendermaanden overblijven.
3. Indien de belastingplicht in de loop van het belastingtijdvak eindigt, bestaat aanspraak op ontheffing voor de naar jaartarieven geheven precariobelasting voor zoveel twaalfde gedeelten van de voor dat tijdvak verschuldigde precariobelasting als er in dat tijdvak, na het einde van de belastingplicht, nog volle kalendermaanden overblijven.
4. Aanslagen van minder dan € 5,00 worden niet opgelegd. Voor de toepassing van de vorige volzin wordt het totaal van de op 1 aanslagbiljet verenigde belastingaanslagen aangemerkt als 1 belastingaanslag.

Artikel 10 Termijnen van betaling

1. In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990 moet de precariobelasting worden betaald binnen 30 dagen na dagtekening van het aanslagbiljet.
2. In afwijking van het eerste lid geldt, zolang de verschuldigde bedragen via automatische incasso kunnen worden afgeschreven, dat de aanslag moet worden betaald in maximaal tien gelijke termijnen. De eerste termijn vervalt op de laatste dag van de maand volgend op de maand die in de dagtekening van het aanslagbiljet is vermeld en elk van de volgende termijnen telkens een maand later.

3. In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990 moet de precariobelasting worden betaald ingeval de kennisgeving bedoeld in artikel 8, tweede lid:
 - a. mondeling wordt gedaan, op het moment van het doen van de kennisgeving;
 - b. schriftelijk wordt gedaan, op het moment van het uitreiken van de kennisgeving, dan wel ingeval van toezending ervan, binnen 30 dagen na de dagtekening van de kennisgeving.
4. De Algemene termijnenwet is niet van toepassing op de in het voorgaande lid/leden gestelde termijnen.

Artikel 11 Nadere regels door het college van burgemeester en wethouders

Het college van burgemeester en wethouders kan nadere regels geven met betrekking tot de heffing en invordering van precariobelasting.

Artikel 12 Overgangsrecht

De Verordening precariobelasting 2022 van 10 november 2021 wordt ingetrokken met ingang van de in artikel 13, tweede lid, genoemde datum van ingang van de heffing, met dien verstande dat zij van toepassing blijft op de belastbare feiten die zich voor die datum hebben voorgedaan.

Artikel 13 Inwerkingtreding

1. Deze verordening treedt in werking met ingang van de achtste dag na die van de bekendmaking.
2. De datum van ingang van de heffing is 1 januari 2023.

Artikel 14 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als Verordening precariobelasting 2023.

Vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Texel,
9 november 2022

Griffier,
M. de Porto

Voorzitter,
M.C. Uitdehaag

Tarientabel

Hoort bij de verordening precariobelasting 2023

Nummer	Omschrijving	Eenheid	Tarief
1.	Terrassen	per m ² per maand	€ 7,95
2.	Uitstallen van goederen	per m ² per maand	€ 7,95
3.	Benzinepompinstallaties	per m ² per jaar	€ 45,06
4.	Luifels	per m ² per jaar	€ 24,75
5.	Opslagtanks	per m ² per jaar	€ 24,75
6.	Zonweringen	per m ² per jaar	€ 15,84
7.	Reclameborden (vast)	per stuk per jaar	€ 11,26
8.	Reclameborden (los)	per stuk per maand	€ 4,43
9.	Vlaggen	per stuk per maand	€ 1,13
10.	Spandoeken	per stuk per dag	€ 73,68
11.	Automatische weeg-, verkoop of speeltoestellen	per stuk per maand	€ 3,90
12.	Voorwerpen niet genoemd onder 1 tot en met 11	per m ² per maand	€ 2,20

Verordening op de heffing en de invordering van afvalstoffenheffing en reinigingsrechten 2023

De raad van de gemeente Texel

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 4 oktober 2022;

gehoord de raadscommissie van 27 oktober 2022;

Gelet op

- artikel 15.33 van de Wet milieubeheer en artikel 229, eerste lid, aanhef en onderdelen a en b, van de Gemeentewet

Besluit:

- De Verordening op de heffing en de invordering van afvalstoffenheffing en reinigingsrechten 2023 vast te stellen.
- De Verordening op de heffing en de invordering van afvalstoffenheffing en reinigingsrechten 2022 in te trekken.

Hoofdstuk I Algemene bepalingen

Artikel 1 Inleidende bepaling

Krachtens deze verordening worden geheven:

- een afvalstoffenheffing
- reinigingsrechten

Artikel 2 Begripsomschrijvingen

Voor de toepassing van deze verordening wordt verstaan onder:

a. 'Gebruikmaken' in hoofdstuk II Afvalstoffenheffing	Gebruikmaken in de zin van artikel 15.33 Wet milieubeheer
b. Grof bedrijfsafval	Afvalstoffen, met uitzondering van autowrakken, afkomstig van bedrijven en instellingen, welke door aard, omvang of hoeveelheid niet periodiek worden ingezameld

Hoofdstuk II Afvalstoffenheffing

Artikel 3 Aard van de belasting en belastbaar feit

1. Onder de naam 'afvalstoffenheffing' wordt een directe belasting geheven als bedoeld in artikel 15.33 van de Wet milieubeheer.
2. De afvalstoffenheffing als bedoeld in deze verordening en de daarbij behorende tarieventabel wordt naar afzonderlijke grondslagen geheven ter zake van het gebruik van een perceel ten aanzien waarvan krachtens de artikelen 10.21 en 10.22 van de Wet milieubeheer een verplichting tot het inzamelen van huishoudelijke afvalstoffen geldt.

Artikel 4 Belastingplicht

1. De belasting wordt geheven van degene die in de gemeente gebruikmaakt van een perceel ten aanzien waarvan ingevolge de artikelen 10.21 en 10.22 van de Wet milieubeheer een verplichting tot het inzamelen van huishoudelijke afvalstoffen geldt.
2. Voor de toepassing van het eerste lid wordt als gebruiker aangemerkt:
 - a. degene die naar de omstandigheden beoordeeld al dan niet krachtens eigendom, bezit, beperkt recht of persoonlijk recht feitelijk gebruik maakt van het perceel;
 - b. ingeval een gedeelte van een perceel ten gebruik is afgestaan: degene die dat gedeelte ten gebruik heeft afgestaan.
3. De aanslagregel voor de afvalstoffenheffing wordt niet opgelegd als het leidt tot een onredelijke of onbillijke heffing. De beoordeling hiervan vindt plaats door de heffingsambtenaar.

Artikel 5 Maatstaf van heffing en belastingtarief

De belasting wordt geheven naar de maatstaven en de tarieven, opgenomen in hoofdstuk 1 van de bij deze verordening behorende tarieventabel.

Artikel 6 Belastingjaar

Het belastingjaar is gelijk aan het kalenderjaar.

Artikel 7 Wijze van heffing

1. De belasting bedoeld in hoofdstuk 1.1 van de tarieventabel wordt geheven bij wege van aanslag.
2. De belasting bedoeld in hoofdstuk 1.2 van de tarieventabel wordt geheven door middel van een mondelinge dan wel een gedagtekende schriftelijke kennisgeving. Het gevorderde bedrag wordt mondeling, dan wel door toezending of uitreiking van de schriftelijke kennisgeving aan de belastingschuldige bekendgemaakt.

Artikel 8 Ontstaan van de belastingschuld en heffing naar tijdsgelang

1. De belasting bedoeld in hoofdstuk 1.1 van de tarieventabel is verschuldigd bij het begin van het belastingjaar of, zo dit later is, bij de aanvang van de belastingplicht.
2. Indien de belastingplicht in de loop van het belastingjaar aanvangt, is de belasting bedoeld in hoofdstuk 1.1 van de tarieventabel verschuldigd voor zoveel twaalfde gedeelten van de voor

dat jaar verschuldigde belasting als er in dat jaar, na de aanvang van de belastingplicht, nog volle kalendermaanden overblijven.

3. Indien de belastingplicht in de loop van het belastingjaar eindigt, bestaat aanspraak op ontheffing voor zoveel twaalfde gedeelten van de voor dat jaar verschuldigde belasting als er in dat jaar, na het einde van de belastingplicht, nog volle kalendermaanden overblijven.
4. De belasting bedoeld in hoofdstuk 1.2 van de tarieventabel is verschuldigd bij de aanvang van de dienstverlening.

Artikel 9 Termijnen van betaling

1. In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990 moet de in artikel 7, eerste lid, bedoelde belasting worden betaald binnen dertig dagen na dagtekening van het aanslagbiljet.
2. In afwijking in zoverre van het eerste lid, onderdeel a geldt, zolang de verschuldigde bedragen door middel van automatische betalingsincasso kunnen worden afgeschreven, dat de aanslagen moeten worden betaald in maximaal tien gelijke termijnen. De eerste termijn vervalt op de laatste dag van de maand volgend op de maand die in de dagtekening van het aanslagbiljet is vermeld en elk van de volgende termijnen telkens een maand later.
3. De belasting moet worden betaald ingeval de kennisgeving bedoeld in artikel 7, tweede lid:
 - a. mondeling wordt gedaan, op het moment van het doen van de kennisgeving;
 - b. schriftelijk wordt gedaan, op het moment van het uitreiken van de kennisgeving, dan wel ingeval van toezending daarvan binnen een maand na de dagtekening van de kennisgeving.
4. De Algemene termijnenwet is niet van toepassing op de in de voorgaande leden gestelde termijnen.

Hoofdstuk III Reinigingsrechten

Artikel 10 Belastbaar feit

Onder de naam 'reinigingsrechten' worden rechten geheven zowel voor het genot van door het gemeentebestuur verstrekte diensten als voor het gebruik van voor de openbare dienst bestemde gemeentebezittingen, werken of inrichtingen die bij de gemeente in beheer of in onderhoud zijn.

Artikel 11 Belastingplicht

De rechten worden geheven van degene op wiens aanvraag dan wel ten behoeve van wie de dienst wordt verricht of van degene die van de bezittingen, werken of inrichtingen gebruik maakt.

Artikel 12 Maatstaf van heffing en belastingtarief

1. De rechten worden geheven naar de maatstaven en de tarieven, opgenomen in de hoofdstukken 2 en 3 van de bij deze verordening behorende tarieventabel.
2. Voor de berekening van de rechten wordt een gedeelte van een in de tarieventabel genoemde eenheid als een volle eenheid aangemerkt.

Artikel 13 Belastingjaar

Met betrekking tot de rechten die per jaar worden geheven is het belastingjaar gelijk aan het kalenderjaar.

Artikel 14 Wijze van heffing

1. De rechten bedoeld in hoofdstuk 2 van de tarieventabel worden geheven bij wege van aanslag met dien verstande dat per belastbaar feit een afzonderlijke aanslag kan worden opgelegd.
2. De rechten bedoeld in hoofdstuk 3 van de tarieventabel worden geheven door middel van een gedagtekende schriftelijke kennisgeving waarop het gevorderde bedrag is vermeld. Het gevorderde bedrag wordt door toezending of uitreiking van de schriftelijke kennisgeving aan de belastingschuldige bekendgemaakt.

Artikel 15 Ontstaan van de belastingschuld en de heffing naar tijdsbeslag voor de jaarlijks verschuldigde rechten

1. De rechten bedoeld in hoofdstuk 2 van de tarieventabel zijn verschuldigd bij het begin van het belastingjaar of, zo dit later is, bij de aanvang van de belastingplicht.
2. Indien de belastingplicht in de loop van het belastingjaar aanvangt zijn de rechten verschuldigd voor zoveel twaalfde gedeelten van de voor dat jaar verschuldigde rechten als er in dat jaar, na de aanvang van de belastingplicht, nog volle kalendermaanden overblijven.
3. Indien de belastingplicht in de loop van het belastingjaar eindigt, bestaat aanspraak op ontheffing voor zoveel twaalfde gedeelten van de voor dat jaar verschuldigde rechten als er in dat jaar, na het einde van de belastingplicht, nog volle kalendermaanden overblijven.

Artikel 16 Ontstaan van de belastingschuld voor de overige rechten

De rechten bedoeld in hoofdstuk 3 van de tarieventabel zijn verschuldigd bij de aanvang van de dienstverlening of bij de aanvang van het gebruik van de bezittingen, werken of inrichtingen.

Artikel 17 Termijnen van betaling

1. In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990 moet een aanslag worden betaald in 2 gelijke termijnen waarvan de eerste vervalt op de laatste dag van de maand volgend op de maand die in de dagtekening van het aanslagbiljet is vermeld en tweede 2 maanden later.
2. De reinigingsrechten moeten worden betaald ingeval de kennisgeving bedoeld in artikel 14, tweede lid:
 - a. mondeling wordt gedaan, op het moment van het doen van de kennisgeving;
 - b. schriftelijk wordt gedaan, op het moment van het uitreiken van de kennisgeving, dan wel ingeval van toezending daarvan binnen een maand na de dagtekening van de kennisgeving.
3. De Algemene termijnenwet is niet van toepassing op de in de voorgaande leden gestelde termijnen.

Hoofdstuk IV Aanvullende bepalingen

Artikel 18 Nadere regels door het college van burgemeester en wethouders

Het college van burgemeester en wethouders kan nadere regels geven met betrekking tot de heffing en de invordering van de reinigingsheffingen.

Artikel 19 Overgangsrecht

De Verordening reinigingsheffingen 2022 van 10 november 2021 wordt ingetrokken met ingang van de in artikel 20, tweede lid, genoemde datum van ingang van de heffing, met dien verstande dat zij van toepassing blijft op de belastbare feiten die zich voor die datum hebben voorgedaan.

Artikel 20 Inwerkingtreding

1. Deze verordening treedt in werking met ingang van de achtste dag na die van de bekendmaking.
2. De datum van ingang van de heffing is 1 januari 2023.

Artikel 21 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als Verordening reinigingsheffing 2023.

Vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Texel,
9 november 2022.

Griffier,
M. de Porto

Voorzitter,
M.C. Uitdehaag

Tariewentabel

Behorende bij de Verordening reinigingsheffingen 2023

Hoofdstuk 1 Maatstaven en tarieven afvalstoffenheffing

1.	De belasting bedraagt per perceel per belastingjaar	
1.1.1	Indien dat perceel op 1 januari van het belastingjaar of, indien de belastingplicht aanvangt in de loop van het belastingjaar bij aanvang van de belastingplicht, wordt gebruikt door 1 persoon	€ 211,49
1.1.2	Indien dat perceel op 1 januari van het belastingjaar of, indien de belastingplicht aanvangt in de loop van het belastingjaar bij aanvang van de belastingplicht, wordt gebruikt door meerdere personen	€ 340,78
1.1.3	Indien dat perceel op 1 januari van het belastingjaar of, indien de belastingplicht aanvangt in de loop van het belastingjaar bij aanvang van de belastingplicht een recreatiewoning of een tweede woning is, Waarvan de gebruiker niet als ingezetene staat ingeschreven in de Basisregistratie Personen van de gemeente, maar welke gelegen is aan de inzamelroute alwaar de gemeente een inzamelplicht heeft.	€ 265,97
1.1.4	Voor iedere extra grijze minicontainer die in gebruik is genomen	€ 265,97
1.2	De belasting bedraagt voor het ophalen van grof vuil, voor zover dat per ophaalbeurt meer bedraagt dan 1 kubieke meter, per kubieke meter	€ 48,69

Hoofdstuk 2 Maatstaven en tarieven reinigingsrechten bedrijfsafval

De bedragen genoemd in hoofdstuk 2 zijn exclusief BTW

2.1	Het recht bedraagt voor het gebruik van door de gemeente beschikbaar gestelde containers en voor het ophalen en afvoeren van het daarin ingezamelde glas:	
2.1.1	Huur container, geschikt voor meer kleuren glas, per belastingjaar	€ 549,34
2.1.2	Huur container, geschikt voor 1 kleur glas, per belastingjaar	€ 395,71
2.1.3	Per leging	€ 33,39
2.2	Het recht bedraagt voor het legen van een ondergrondse container: voor de eerste 500 kg per kg	€ 0,23
	voor elke volgende kilo	€ 0,14

Hoofdstuk 3 Maatstaven en tarieven overige reinigingsrechten

De bedragen genoemd in hoofdstuk 3 zijn exclusief BTW

3.1	Het recht bedraagt voor het met behulp van een kolkenzuiger legen van een beerput, kelder, zinkput en dergelijke:	
3.1.1	voor de eerste anderhalve kubieke meter	€ 168,30

3.1.2	voor elke volgende kubieke meter met dien verstande dat voor het legen op een zaterdag, zondag of een algemeen erkende feestdag, evenals op een werkdag voor 7.30 uur en na 16.30 uur, het recht bedraagt	€ 112,17
3.1.3	voor de eerste anderhalve kubieke meter	€ 239,85
3.1.4	voor elke volgende kubieke meter	€ 159,95

Verordening op de heffing en de invordering van rioolheffing 2023

De raad van de gemeente Texel

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 4 oktober 2022;

gehoord de raadscommissie van 27 oktober 2022;

gelet op

artikel 228a van de Gemeentewet

Besluit:

1. De Verordening op de heffing en de invordering van rioolheffing 2023 vast te stellen.
2. De Verordening op de heffing en de invordering van rioolheffing 2022 in te trekken.

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

Voor de toepassing van deze verordening wordt verstaan onder:

Perceel	Een roerende of onroerende zaak of een zelfstandig gedeelte daarvan
Gemeentelijke riolering	Een voorziening of combinatie van voorzieningen voor inzameling, verwerking, zuivering of transport van afvalwater, hemelwater of grondwater, in eigendom, in beheer of in onderhoud bij de gemeente

Artikel 2 Aard van de belasting

Onder de naam rioolheffing wordt een directe belasting geheven ter bestrijding van de kosten die voor de gemeente verbonden zijn aan:

- a. de inzameling en het transport van huishoudelijk afvalwater en bedrijfsafvalwater, evenals de zuivering van huishoudelijk afvalwater; en
- b. de inzameling van afvloeiend hemelwater en de verwerking van het ingezamelde hemelwater, alsmede het treffen van maatregelen om structureel nadelige gevolgen van de grondwaterstand voor de aan de grond gegeven bestemming zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken.

Artikel 3 Belastbaar feit en belastingplicht

De belasting wordt geheven van degene die bij het begin van het belastingjaar het genot heeft vanwege eigendom, bezit of beperkt recht van een perceel dat direct of indirect is aangesloten op de gemeentelijke riolering.

1. ingeval het perceel een onroerende zaak is, wordt als genothebbende krachtens eigendom, bezit of beperkt recht aangemerkt degene die bij het begin van het belastingjaar als zodanig in de basisregistratie kadaster is vermeld, tenzij blijkt dat hij op dat tijdstip geen genothebbende krachtens eigendom, bezit of beperkt recht is.

Artikel 4 Zelfstandige gedeelten

Als gedeelten van een in artikel 3 bedoeld perceel volgens hun indeling bestemd zijn om als afzonderlijk geheel te worden gebruikt, wordt de belasting geheven ter zake van elk als zodanig bestemd gedeelte, met dien verstande dat als 2 of meer van die gedeelten tezamen als een geheel worden gebruikt, deze als een perceel worden aangemerkt.

Artikel 5 Maatstaf van heffing

De belasting wordt geheven naar een vast bedrag per perceel.

Artikel 6 Belastingtarief

Het tarief bedraagt per perceel € 284,66.

Artikel 7 Belastingjaar

Het belastingjaar is gelijk aan het kalenderjaar.

Artikel 8 Wijze van heffing

De belasting wordt bij wege van aanslag geheven.

Artikel 9 Ontstaan van de belastingschuld

De belasting is verschuldigd bij het begin van het belastingjaar.

Artikel 10 Termijnen van betaling

1. In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990 moeten de aanslagen worden betaald binnen 30 dagen na de dagtekening van het aanslagbiljet.
 - a. In afwijking in zoverre van het eerste lid geldt, zolang de verschuldigde bedragen door middel van automatische betalingsincasso kunnen worden afgeschreven, dat de aanslag moet worden betaald in maximaal 10 gelijke termijnen. De eerste termijn vervalt op de laatste dag van de maand volgend op de maand die in de dagtekening van het aanslagbiljet is vermeld en elk van de volgende termijnen telkens een maand later.
2. De Algemene termijnenwet is niet van toepassing op de in de voorgaande leden gestelde termijnen.

Artikel 11 Nadere regels door het college van burgemeester en wethouders

Het college van burgemeester en wethouders kan nadere regels geven met betrekking tot de heffing en de invordering van de rioolheffing.

Artikel 12 Overgangsrecht

De Verordening rioolheffing 2022 van 10 november 2021 wordt ingetrokken met ingang van de in artikel 13, tweede lid, genoemde datum van ingang van de heffing, met dien verstande dat zij van toepassing blijft op de belastbare feiten die zich voor die datum hebben voorgedaan.

Artikel 13 Inwerkingtreding

1. Deze verordening treedt in werking met ingang van de achtste dag na die van de bekendmaking.
2. De datum van ingang van de heffing is 1 januari 2023.

Artikel 14 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als Verordening rioolheffing 2023.

Vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Texel,
9 november 2022.

Griffier,

M. de Porto

Voorzitter,

M.C. Uitdehaag

Verordening op de heffing en invordering van toeristenbelasting 2023

De raad van de gemeente Texel

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 4 oktober 2022;

gehoord de commissie van 27 oktober 2022;

gelet op

artikel 224 van de Gemeentewet

Besluit:

vast te stellen de Verordening op de heffing en de invordering van toeristenbelasting 2023;

in te trekken de Verordening op de heffing en de invordering van toeristenbelasting 2022.

Artikel 1 Definities

Voor de toepassing van deze verordening wordt verstaan onder:

a. Mobiele kampeeronderkomens

tenten, vouwwagens, toercaravans, kampeerauto's, soortgelijke onderkomens dan wel soortgelijke voertuigen en stacaravans en chalets die verplaatsbaar zijn en die bestemd zijn voor, dan wel gebezigd worden als verblijf voor vakantie- en andere recreatieve doeleinden;

b. Kampeerterrein

een terrein dat bestemd is om te worden gebruikt voor verblijfsrecreatie, ook wel genoemd camping;

c. Vaste jaarplaats

een terrein of terreingedeelte, gelegen op een kampeerterrein, dat bestemd is voor het gedurende één jaar of een groot gedeelte van het jaar plaatsen van een zelfde mobiel kampeeronderkomen of stacaravan, dat doorgaans na afloop van het jaar niet wordt verwijderd;

d. Vaste seizoenplaats

een terrein of terreingedeelte, gelegen op een kampeerterrein, dat bestemd is voor het gedurende één jaar of een groot gedeelte van het jaar plaatsen van een zelfde mobiel kampeeronderkomen of stacaravan, dat doorgaans na afloop van het jaar niet wordt verwijderd en waarin het gedurende de winterperiode niet is toegestaan om te overnachten;

e. Seizoenplaats

een terrein of terreingedeelte, gelegen op een kampeerterrein, dat bestemd is voor het gedurende een seizoen plaatsen van een zelfde mobiel kampeeronderkomen en dat na afloop van het seizoen van de plaats wordt verwijderd;

f. Toeristische plaats

een terrein of terreingedeelte, gelegen op een kampeerterrein, dat bestemd is voor het gedurende één jaar of een groot gedeelte van het jaar plaatsen van steeds wisselende mobiele kampeeronderkomens;

g. Arrangement

een reservering op een toeristische plaats voor een gezin, echtpaar of samen reizende personen gedurende een vooraf vastgelegde periode van minimaal vier weken voor een vast huurbedrag;

h. Voorseizoenarrangement

een arrangement lopend vanaf het begin van het kampeerseizoen en eindigend aan het eind van de maand juni;

i. Verlengd voorseizoenarrangement

een arrangement lopend vanaf het begin van het kampeerseizoen en eindigend in de eerste helft van de maand juli;

j. Naseizoenarrangement

een arrangement met een looptijd van ongeveer twee maanden, startend na het hoogseizoen en eindigend bij de afloop van het kampeerseizoen;

k. Maandarrangement

een arrangement met een looptijd van één maand gedurende de maand juni of september;

Artikel 2 Belastbaar feit

Onder de naam 'toeristenbelasting' wordt een directe belasting geheven voor het houden van verblijf met overnachting binnen de gemeente tegen een vergoeding in welke vorm dan ook door personen die niet als ingezetene met een adres in de gemeente in de basisregistratie personen zijn ingeschreven.

Artikel 3 Belastingplicht

1. Belastingplichtig is degene die gelegenheid biedt tot verblijf als bedoeld in artikel 2.
2. De belastingplichtige is bevoegd de belasting als zodanig te verhalen op degene die verblijf houdt als bedoeld in artikel 2.
3. Als er geen persoon is aan te wijzen die gelegenheid biedt tot verblijf is degene belastingplichtig die verblijf houdt als bedoeld in artikel 2.

Artikel 4 Vrijstellingen

De toeristenbelasting wordt niet geheven voor het verblijf:

1. van degene, die:
 - a. als verpleegde of verzorgde in een inrichting tot verpleging of verzorging van zieken, van hulpbehoevenden of van bejaarden verblijft;
 - b. verblijf houdt in een gemeubileerde woning indien hij ter zake van het ter beschikking houden van die woning forensenbelasting is verschuldigd;
 - c. deelneemt aan een schoolreis en/of werkweek, georganiseerd door een van overheidswege erkende onderwijsinstelling, met uitzondering van begeleiders;
2. van een vreemdeling als bedoeld in artikel 29, eerste lid van de Vreemdelingenwet 2000 die rechtmatig in Nederland verblijft in de zin van artikel 8, letters c, d, f, g, h, van voornoemde wet, en voor zover deze persoon verblijf houdt in een gelegenheid als bedoeld in artikel 2 van de Verordening, onder verantwoordelijkheid van het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers.

Artikel 5 Maatstaf van heffing

De belasting wordt geheven naar het aantal overnachtingen in het belastingjaar.

Artikel 6 Forfaitaire berekeningswijze van de maatstaf van heffing

1. Ter zake van verblijf in mobiele kampeeronderkomens, vakantieonderkomens en stacaravans op vaste jaarplaatsen of op vaste seizoenplaatsen of voor mobiele kampeeronderkomens op seizoenplaatsen voor vakantie of recreatief gebruik wordt het aantal overnachtingen forfaitair vastgesteld.
2. De forfaitaire berekeningswijze is uitsluitend van toepassing voor jaarplaatsen, vaste seizoenplaatsen, seizoenplaatsen en arrangementen die gebruikt worden door één en hetzelfde gezin of echtpaar, dan wel dezelfde persoon of personen.
3. Bij de forfaitaire berekening wordt het aantal overnachtingen per verblijfsruimte vastgesteld op het product van het voor die verblijfsruimte in het vierde lid vastgestelde aantal personen dat heeft overnacht en het voor die verblijfsruimte in het vijfde lid vastgestelde aantal malen dat is overnacht.
4. Het aantal personen dat heeft overnacht, wordt met betrekking tot:
 - a. mobiele kampeeronderkomens, vakantieonderkomens en stacaravans op vaste jaar – en vaste seizoenplaatsen en gebezigd voor uitsluitend recreatief gebruik, bepaald op 2,5;
 - b. mobiele kampeeronderkomens, vakantieonderkomens en stacaravans op seizoenplaatsen en gebezigd voor uitsluitend recreatief gebruik, bepaald op 2,5;
 - c. mobiele kampeeronderkomens, vakantieonderkomens op niet-vaste of seizoenplaatsen en gebezigd voor uitsluitend recreatief gebruik, bepaald op:
 - 1° 2,6, indien sprake is van een voorseizoenarrangement;
 - 2° 2,6, indien sprake is van een verlengd voorseizoenarrangement;
 - 3° 2,4, indien sprake is van een naseizoenarrangement;
 - 4° 2,1, indien sprake is van een maandarrangement.
5. Het aantal malen dat door de in het vierde lid bedoelde personen is overnacht, wordt:
 - a. in geval van het vierde lid, sub a, bepaald op: 56;
 - b. in geval van het vierde lid, sub b, bepaald op: 58;
 - c. in geval van het vierde lid, sub c, bepaald op:
 - 1° 30, indien sprake is van een voorseizoenarrangement;
 - 2° 39, indien sprake is van een verlengd voorseizoenarrangement;
 - 3° 18, indien sprake is van een naseizoenarrangement;
 - 4° 13, indien sprake is van een maandarrangement.

Artikel 7 (Opteren voor) niet-forfaitaire maatstaf van heffing

1. Belastingplichtige kan in de aangifte verzoeken de maatstaf van heffing in afwijking van het bepaalde in artikel 6 vast te laten stellen op het werkelijk aantal overnachtingen, indien blijkt dat dit aantal lager is dan het op grond van artikel 6 berekende aantal.
2. Dit verzoek wordt gehonoreerd tenzij de nachtregistratie zoals bedoeld in artikel 15 niet of niet juist is bijgehouden.

Artikel 8 Belastingtarief

Het tarief bedraagt per overnachting per persoon € 2,30.

Artikel 9 Belastingjaar

Het belastingjaar is gelijk aan het kalenderjaar.

Artikel 10 Wijze van heffing

De belasting wordt bij wege van aanslag geheven.

Artikel 11 Aanslaggrens

Belastingaanslagen van minder dan € 5,00 worden niet opgelegd.

Artikel 12 Termijnen van betaling

1. In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990 moeten de aanslagen worden betaald binnen 30 dagen na de dagtekening van het aanslagbiljet.
2. De Algemene termijnenwet is niet van toepassing op de in het eerste lid gestelde termijnen.

Artikel 13 Kwijtschelding

Bij de invordering van de toeristenbelasting wordt geen kwijtschelding verleend.

Artikel 14 Aanmeldingsplicht

1. De belastingplichtige bedoeld in artikel 3, eerste lid, is gehouden, voordat hij voor de eerste maal na het in werking treden van deze verordening gelegenheid tot overnachten verschaft, zulks schriftelijk te melden aan de door het college van burgemeester en wethouders aangewezen gemeenteambtenaren, bedoeld in de artikelen 231, vierde lid, onderdelen b en d en 232, vierde lid, onderdelen a en c, van de Gemeentewet.
2. Het eerste lid geldt niet voor de belastingplichtige die in het jaar voorafgaand aan de inwerkingtreding van deze verordening een aanslag toeristenbelasting heeft ontvangen of daarvoor aangifte heeft gedaan.

Artikel 15 Registratieplicht

1. De belastingplichtige bedoeld in artikel 3, lid 3, is gehouden verblijfhoudenden te registreren in een daarvoor bestemd en eventueel door de gemeente verstrekt nachtverblijfsregister;
2. Het college van burgemeester en wethouders stelt genoemd nachtverblijfsregister op verzoek kosteloos beschikbaar;
3. Het college van burgemeester en wethouders kan nadere regels geven met betrekking tot de inrichting en gebruik van het nachtverblijfsregister;
4. De verplichting als bedoeld in de voorgaande leden geldt niet voor zover de belastingplichtige gebruik maakt van de forfaitaire berekeningswijze van de heffingsmaatstaf als bedoeld in artikel 6;
5. De verplichting als bedoeld in voorgaande leden geldt niet voor zover de belastingplichtige een registratie voert waaruit het nachtverblijf van verblijfhoudenden kan worden vastgesteld.

Artikel 16 Overgangsrecht

De ‘Verordening toeristenbelasting 2022’ van 10 november 2021 wordt ingetrokken met ingang van de in artikel 17, tweede lid, genoemde datum van ingang van de heffing, met dien verstande dat zij van toepassing blijft op de belastbare feiten die zich voor die datum hebben voorgedaan.

Artikel 17 Inwerkingtreding

1. Deze verordening treedt in werking met ingang van de achtste dag na die van de bekendmaking.
2. De datum van ingang van de heffing is 1 januari 2023.

Artikel 18 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als “Verordening toeristenbelasting Texel 2023”.

Vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Texel,
9 november 2022.

Griffier,
M. de Porto

Voorzitter,
M.C. Uitdehaag

Advies

Belastingverordeningen 2023

Doelenboom

Paragraaf

Paragraaf	G Lokale lasten
-----------	-----------------

Raadsvoorstel

Voorgesteld wordt te besluiten:

1. De belastingverordeningen Havengeld, Lijkbezorgingsrechten, Marktgelden, Parkeerbelastingen, Precariobelasting, Afvalstoffenheffing en Reinigingsrechten, Rioolrechten, Toeristenbelasting en Watertoeristenbelasting 2023 vast te stellen.
2. De betreffende verordeningen van 2022 in te trekken.

Toelichting

De belastingverordeningen Havengeld, Lijkbezorgingsrechten, Marktgelden, Parkeerbelastingen, Precariobelasting, Afvalstoffenheffing en Reinigingsrechten, Rioolheffing, Toeristenbelasting en Watertoeristenbelasting dienen jaarlijks te worden vastgesteld, zodat de gemeentelijke belastingen kunnen worden geheven.

Het tarief voor de Toeristenbelasting en Watertoeristenbelasting is reeds voor twee achtereenvolgende jaren vastgesteld. De verordeningen dienen opnieuw te worden vastgesteld vanwege de nieuwe regelgeving. De gemeente kan pas daadwerkelijk aanslagen gaan opleggen als de gemeenteraad een belastingverordening heeft vastgesteld

Consequenties

Financieel	☒ Ja ☐ Nee
Personeel/Organisatie	☐ Ja ☒ Nee
Juridisch	☐ Ja ☒ Nee
Beleid	☐ Ja ☒ Nee
Inkoop/Aanbesteding	☐ Ja ☒ Nee
Deregulering	☐ Ja ☒ Nee

Majeure risico's	☐ Ja ☒ Nee
Beheer	☐ Ja ☒ Nee
Belanghebbenden	☐ Ja ☒ Nee
Structuurvisie	☐ Ja ☒ Nee
Regie	
Zaaknummer	3247504

Bijlagen

1. Belastingverordeningen 2023

Belastingverordeningen 2023

Samenvatting

Het college stelt de raad voor om alle belastingverordeningen aan te passen. De tarieven worden trendmatig met de inflatie zijnde 3% verhoogd. De verwachte prijsstijging 2023 is gebaseerd op de Meicirculaire 2022. Daarnaast is er een aantal tarieven die anders dan trendmatig worden verhoogd.

Niet alle wettelijke voorgeschreven tarieven zijn nu al bekend. Zo spoedig mogelijk na het bekendmaken van deze tarieven, zullen wij deze voorleggen ter besluitvorming (december raad).

De belastingen en leges trendmatig te verhogen met 3% met uitzondering van:

a. Parkeerbelastingen

Het maximum tarief voor de naheffingsaanslag wordt voorgesteld: € 72,90 het tarief voor het Texelvignet wordt niet aangepast, dat blijft € 10,00 / € 20,00 / € 30,00.

b. Lijkbezorgingsrechten

De kosten die worden doorberekend door de begrafenisondernemer zijn harder gestegen dan de indexatie die de gemeente Texel heeft toegepast. De tarieven die worden voorgesteld zijn kostendekkend.

c. Onroerende zaakbelasting

Het tarief van de onroerende zaakbelasting wordt dusdanig aangepast dat de opbrengst met 3% (niet meer dan trendmatig) stijgt. De tarieven moeten nog worden berekend op basis van de waardeontwikkeling van het onroerend goed en zullen uiterlijk in december aan de raad worden aangeboden.

d. Reclamebelasting

Het tarief van de reclamebelasting wordt dusdanig aangepast dat de opbrengst met 3% (niet meer dan trendmatig) stijgt. De tarieven moeten nog worden berekend op basis van de waardeontwikkeling van het onroerend goed en zullen uiterlijk in december aan de raad worden aangeboden.

e. Rioolrechten

Het tarief voor de rioolheffing 2023 is € 284,66 (2022 € 293,72).

Deze verlaging komt doordat we de afgelopen jaren veel meer inzicht hebben gekregen in het areaal en de technische staat van de riolering, waardoor het mogelijk is om projecten efficiënter te programmeren.

f. Reinigingsrechten en Afvalstoffenheffing

Het tarief afvalstoffenheffing voor 2023 is:

Eenpersoonshuishoudens	€ 211,49
Meerpersoonshuishoudens	€ 340,78
Extra container	€ 265,97
Recreatiewoningen	€ 265,97

Dit is een stijging van 2,58% t.o.v. het tarief 2022.

Dit heeft voornamelijk te maken met hogere kosten/lagere opbrengst van kunststof, glas, oud papier en fijn huishoudelijk afval. De kosten voor chemisch afval en grof huisvuil zijn gedaald.

Uiteraard zijn de lasten van de voorstellen in de begroting 2023 ook in de berekening meegenomen.

g. Toeristenbelasting en Watertoeristenbelasting

Conform eerdere besluitvorming is het tarief vastgesteld op 2,30 per overnachting voor de jaren 2022 en 2023. Er is in de verordening Toeristenbelasting een technische wijziging ten aanzien van de samenloop met de Toeristenbelasting. Artikel 4 lid b wordt hierop aangepast.

Was:

Artikel 4 Vrijstellingen

De belasting wordt niet geheven voor het verblijf:

1. *van degene, die:*
 - a. *als verpleegde of verzorgde in een inrichting tot verpleging of verzorging van zieken, van hulpbehoevenden of van bejaarden verblijft;*
 - b. *verblijf houdt in een gemeubileerde woning ter zake waarvan forensenbelasting is verschuldigd;*
 - c. *deelneemt aan een schoolreis en/of werkweek, georganiseerd door een van overheidswege erkende onderwijsinstelling, met uitzondering van begeleiders;*

Wordt:

Artikel 4 Vrijstellingen

De toeristenbelasting wordt niet geheven voor het verblijf:

1. *van degene, die:*
 - a. *als verpleegde of verzorgde in een inrichting tot verpleging of verzorging van zieken, van hulpbehoevenden of van bejaarden verblijft;*
 - b. *verblijf houdt in een gemeubileerde woning indien hij ter zake van het ter beschikking houden van die woning forensenbelasting is verschuldigd;*
 - c. *deelneemt aan een schoolreis en/of werkweek, georganiseerd door een van overheidswege erkende onderwijsinstelling, met uitzondering van begeleiders;*

h. Forensenbelasting

Volgt de financiële ontwikkelingen bij de Toeristenbelasting. Het tarief zal worden aangepast in aansluiting met het tarief van de OZB. In de raad van december wordt deze verordening aangeboden.

Belastingverordeningen 2023

Argumenten tot advies

De opbrengsten uit de lokale belastingheffing vormen een belangrijke inkomstenbron voor de gemeente. Om lokale belastingen te kunnen heffen dienen de belastingverordeningen jaarlijks te worden vastgesteld. Het vaststellen van belastingverordeningen is de exclusieve bevoegdheid van de gemeenteraad.

Alternatieven

Er zijn geen bruikbare alternatieven.

Consequenties van het advies

- **Financieel**
n.v.t.

Relevante wet- en regelgeving of jurisprudentie

- Gemeentewet en de Algemene wet bestuursrecht

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

Belastingverordeningen 2023

Doelenboom

Paragraaf

Paragraaf	G Lokale lasten
-----------	-----------------

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;

gehoord de raadscommissie;

Gelet op

- Gemeentewet en de Algemene wet bestuursrecht

Overwegende

- dat de Gemeentewet en enkele andere wetten aangeven welke belastingen gemeenten mogen heffen;
- dat daarmee nog geen belastingplicht ontstaat voor individuele personen en rechtspersonen;
- dat een gemeente pas daadwerkelijk aanslagen kan gaan opleggen als de gemeenteraad een belastingverordening heeft vastgesteld.

Besluit

De belastingverordeningen Havengeld, Lijkbezorgingsrechten, Marktgelden, Parkeerbelastingen, Precariobelasting, Afvalstoffenheffing en Reinigingsrechten, Rioolrechten, Toeristenbelasting en Watertoeristenbelasting 2023 vast te stellen en de betreffende verordeningen van 2022 in te trekken.

Ondertekening

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 09-11-2022,

De griffier,

De voorzitter,

Zaaknummer 3247504

Bijlagen

1. Belastingverordeningen 2023

Verordening op de heffing en de invordering van watertoeristenbelasting 2023

De raad van de gemeente Texel

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 4 oktober 2022;

gehoord de commissie van 27 oktober 2022;

gelet op
artikel 224 van de Gemeentewet

Besluit:

vast te stellen de Verordening op de heffing en de invordering van watertoeristenbelasting 2023;
in te trekken de Verordening op de heffing en de invordering van watertoeristenbelasting 2022.

Artikel 1 Begripsomschrijving

Deze verordening verstaat onder:

a. Vaartuig	Een vaartuig dat is bestemd of wordt gebezigd voor vakantie- of andere recreatieve doeleinden
b. Kapitein	De gezagvoerder van een vaartuig of degene die deze vervangt

Artikel 2 Belastbaar feit

Ter zake van het houden van verblijf met overnachten binnen de gemeente op vaartuigen tegen vergoeding in welke vorm dan ook door personen, die niet als ingezetene met een adres in de gemeente in de basisregistratie personen zijn ingeschreven, wordt onder de naam 'watertoeristenbelasting' een directe belasting geheven.

Artikel 3 Belastingplicht

1. Belastingplichtig is degene die gelegenheid biedt tot verblijf als bedoeld in artikel 2 aan hem ter beschikking staande ligplaatsen dan wel op hem ter beschikking staande vaartuigen.
2. De belastingplichtige is bevoegd de belasting als zodanig te verhalen op degene, ter zake van wiens verblijf de belasting verschuldigd wordt.
3. Als met toepassing van het eerste lid geen belastingplichtige is aan te wijzen, is belastingplichtig de kapitein, de eigenaar of de gebruiker van een vaartuig als in artikel 1 bedoeld dan wel een andere persoon die werkelijk verblijf houdt aan boord van een dergelijk vaartuig.

Artikel 4 Vrijstelling

De belasting wordt niet geheven ter zake van het verblijf:

1. aan boord van een vaartuig dat is ingericht en wordt gebruikt tot verpleging of verzorging van zieken of van hulpbehoevenden;
2. van scholieren als het een schoolreis en/of werkweek betreft, georganiseerd door een van overheidswege erkende onderwijsinstelling, met uitzondering van begeleiders.

Artikel 5. Maatstaf van heffing

De belasting wordt geheven naar het aantal overnachtingen.

Artikel 6 Belastingtarief

Het tarief bedraagt per overnachting per persoon € 2,30.

Artikel 7 Belastingjaar

Het belastingjaar is gelijk aan het kalenderjaar.

Artikel 8 Wijze van heffing

1. De belasting wordt geheven bij wege van aanslag.
2. In afwijking van het bepaalde in het eerste lid kan de belasting worden geheven bij wege van een gedagtekende schriftelijke kennisgeving.

Artikel 9 Termijnen van betaling

1. In afwijking van artikel 9, eerste lid, van de Invorderingswet 1990 moeten de aanslagen worden betaald binnen dertig dagen na de dagtekening van het aanslagbiljet.
2. Voor zover deze bij wege van een kennisgeving worden geheven op het moment van uitreiking van de kennisgeving.
3. De Algemene termijnenwet is niet van toepassing.

Artikel 10 Nadere regels door het college van burgemeester en wethouders

Het college van burgemeester en wethouders kan nadere regels geven met betrekking tot de heffing en de invordering van de watertoeristenbelasting.

Artikel 11 Aanmeldingsplicht

De belastingplichtige bedoeld in artikel 3 is gehouden, voordat hij gelegenheid tot verblijf verschaft dan wel werkelijk verblijf houdt, dit te melden aan de door het college van burgemeester en wethouders aangewezen gemeenteambtenaren, bedoeld in artikel 231, tweede lid, onderdelen b en d van de Gemeentewet.

Artikel 12 Overgangsrecht

De 'Verordening watertoeristenbelasting 2022' van 10 november 2021 wordt ingetrokken met ingang van de in artikel 13, tweede lid, genoemde datum van ingang van de heffing, met dien verstande dat zij van toepassing blijft op de belastbare feiten die zich voor die datum hebben voorgedaan.

Artikel 13 Inwerkingtreding

1. Deze verordening treedt in werking met ingang van de achtste dag na die van de bekendmaking.
2. De datum van ingang van de heffing is 1 januari 2023.

Artikel 14 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als Verordening watertoeristenbelasting 2023.

Vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Texel,
9 november 2022.

Griffier,
M. de Porto

Voorzitter,
M.C. Uitdehaag